

૪૪ ૧૭૬૫

हिंदुस्ताननो फौजदारी कायदो.

पेनलकोड टीका साथे *

— १००० —

ACT. NO XLV OF 1860 AND

NO XXIII OF 1870 AND

No VIII of 1882-Gujarati.

— ૦૦ —

સને ૧૮૬૦ નો ૪૫ માં આક્ટ સને ૧૮૭૦

ના ૨૭ માં તથા સને ૧૮૮૨ ના ૮ માં

આક્ટથી સુધારીને તે હિપર થઈ

છા તથા પ્રસિદ્ધિનીના હિપર

ગ્રામી રેંસલા તથા ઠરા

વા સાથે,

રામદાવાદમા.

અથવા જમોદારની હવેલીમાં "સમરોર બાક દુર" છાપખાનામાં

અવધાનિત રાખાયે છાપી પ્રસીદ કરાયે.

સને ૧૮૮૩.

આ પુસ્તક સને ૧૮૬૭ ના ૨૫ માં આક્ટ પ્રમાણે

૧૮૮૨ કરવામાં આણું છે.

આ પુરતક તથા આર કરવામાં કેટલાક ચીજવાન
અંધકારના પુરતકોથી અમને મદદ મળી
છે તે બદલ તેમના ઊપકારી છીએ.

ଆମ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ

[illegible]

બચ્ચિને નુકસાન બાબત બચ્ચિને ખુ
 મા મુકયા બાબત તથા જનમ કુળવચા
 બાબત. ૧૭૨
 ઝોળા જખી સ્મરકાવ તથા ઝેરનાખો
 કેદ. બાબત. ૧૮૪
 રાષ્ટ્રધર્મ બળ તથા કુખડા બાબત. ૧૮૬
 મનુષ્ય હરણ તથા મનુષ્ય નશત યુધા
 મી તથા વેદ બાબત. ૧૯૨
 બળાતકાર રોકિત બાબત. ૧૯૬
 સરકારીકરણ વીરિય યુનાઈઠ બાબત. ૨૦૦
 બાબ ૧૭ મે.
 મીમકત વીરિય યુનાઈઠ બાબત મોરો
 બાબત. ૨૦૩
 જ્યારાઈથી કહેડાવયા બાબત. ૨૧૦
 અપરહણ તથા કાકાઈ બાબત. ૨૧૪
 મોલકતવા સાપરાધ બેડા કોપકેત
 બાબત. ૨૨૦
 સાધવ. વીરાયસ માત. ૨૨૪
 મોરોની મીમકત લેવા બાબત. ૨૨૭
 કમઈ બાબત. ૨૩૧
 કમના ખતો તથા મીમકતની ઓપસ
 થા બાબત. ૨૩૬
 બોગાઈ બાબત. ૨૪૦
 સાપરાધ પરવેસ બાબત. ૨૪૪
 બાબ ૧૮ મે.
 લેખ સખધી તથા વેપારની સ્મરવા
 મીલકતની નાંદા નાંમો સખધી યુનાઈ
 થાબત. ૨૪૧
 વેપારની તથા મોલકતની નીરાણી બા
 બત. ૨૪૧
 બાબ ૧૯ મે.
 નોકરી કરવાના કરાર તોડવાના યુનાઈ
 થાબત. ૨૪૩
 બાબ ૨૦ મે.
 લગત રાખધી યુનાઈઠ બાબત. ૨૪૬
 બાબ ૨૧ મે.
 અપર હેવા બાબત. ૨૫૦
 બાબ ૨૨ મે.
 સાપરાધ ધમકો તોરસકેર તથા કુખ
 બાબત. ૨૫૧
 બાબ ૨૩ મે.
 યુનાઈ કરવાની કોરોધ બાબત.

O XLV. OF 1860.

ગાંધી શેઠદારી કાયદો.

આ કટ ૪૫ મો.

કાયદા કરનારી સભા.

આક્ટોનર સન ૧૮૬૦

કાયદા કરનારી સભાએ પસાર

આવેલ છે. જયનર જનરલે સને ૧૮૬૦ ના આક્ટોનર

૬ હી તારીખે મંજૂર કરેલું, અને સાચે લોકોને જાણ

થવા સાર તે આવરે પ્રસીદ કરાયેલું.

ગાંધી શે. લો.

અરીદીન હી આને અદે મોક સાચીનીય શેઠદારી કાયદા કરેલ છે. જે
કરેલું. | મુજબ કરાયું છે.

૧. આ આક્ટનું નામ 'હી દુસન નંગો શેઠદારી કાયદો' અને 'શરીત
કાયદાનું' નામ તથા એ } આપરવાટ, સીમ પેર તથા મહાસા નીચાપને
ના કયા અમલમાં આવરી. } ને રાફ કારવાર વધારે કરો રીતે ચલાવવા
} ૨. એ તમના વીકરેરીઆના રાજના રા
સમ કરેલા કાયદાના આજ ૧૦૬ હા કિસ્મી રાજી સારોને લાય જે મુ
થવા આવે તે સમજા મુજબના સને ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તા. ૧
જારી એ અમલમાં આવરી.

ટીકા.

સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૫થી આ કાયદો સ્ટેટ સેલેશન ટ્રીનસ
ફાઇનલ વોગે રવર ને લાય કરાયેલું.

૧ સને ૧૮૬૧ ના મે મહીનાની તારીખ ૧ હીને દીને અમલમાં તી

સરકારે મુશ્કેલીમાં ધરેલા
સુનાઈઓની શીક્ષા.

મુશ્કેલ મધે આ કાપવાના કરાવે નીરવિની
સુનાઈ જે સખસે યુનેસાર ધરી તે સખસે
કમુર જાખત આ કાપવા મુશ્કેલ શીક્ષા કરે
રીતે કરવામાં આવશે નહીં.

ટીકા.

આ કાપવા ૧૫ થી આ કાપવા તા. ૧ થી જાનેવારી સને ૧૮૬૨ થી
સખસે આવ્યાં.

જો રીતે કરવામાં આવશે નહીં એટલે આ કાપવામાં શીક્ષા કરાવી છે
તેજ યુનાઈને માટે આ કાપવા પરમાણે સખ ડરવામાં આવશે પરંતુ જે યુનાઈની
આ કાપવામાં શીક્ષા કરાવી નથી એવાને જાણને જે કાપવામાં શીક્ષા કરાવી હોય તે શુધ્ધ
સખસે.

કે સરકાર મુશ્કેલી હદની જાહેર કરેલા હોય યુનાઈને માટે જે સખસેની તબીબી

જે યુનાઈ સરકાર મુશ્કેલી
ની જાહેર થયે હોય, પણ
તેની તબીબી કાપવા પર
માણે તે મુશ્કેલી મહેલ
ઈ શકે તે યુનાઈની શી
ક્ષા.

હીંદુ મુશ્કેલી સખસે જે રત કાપવામાં છે તેમાં કાપ
માંથી થઈ શકતી હોય તે સખસે. જે સખસે મુશ્કેલી
જાહેર થયે સખસે જે તે સખસે. જે સખસે મુશ્કેલી
મહેલ કરેલ હોય જે સખસે. આ કાપવાના કરાવે મુશ્કેલી
સખસે કાપવા આવશે.

ટીકા.

આ સરકારની રજીસ્ટ્રેશન પરમાણે યુનેસાર કાપવા પદ ને રાજવાળાએ શી
ક્ષા કરવામાં આવેલા પાતલાં જે તેના જે ર કરવા તેજ યુનાઈ જાખત કાપવા સખસે
નહીં કરે પ્રોટેક્શન નંબર ૧૦૭ તા. ૩૧ ડિસેમ્બર સને ૧૮૩૦.

ઈંગ્લેન્ડ સરકાર સે થે રજીસ્ટ્રેશન રાજવાળા હદમાં યુનેસાર જાહેર સ રજીસ્ટ્રેશન
તે યુનેસાર કરવા હોય તેની તબીબી હાઈકોર્ટમાં રજવા લાગે છે મુશ્કેલી હાઈકોર્ટ
તા. ૩ જુલાઈ સને ૧૮૭૧ તા. ૮ પ્રક્ટે હર.

ખરીડેલ રજીસ્ટ્રેશન પરમાણે હદમાં જઈ આ કાપવા બંધ થયે યુનાઈ કરે તેના તપાસ આ
કલમ પામણે ખરીડેલ રજીસ્ટ્રેશન પરમાણે પરમાણે જાનારી રજીસ્ટ્રેશન પાના રજીસ્ટ્રેશન
યુનાઈ કરી ખરીડેલ હદમાં આવે રજવા હોય તેમાં તેના ઇન્સ્ટ્રુમેન્ટ મુશ્કેલી કોર
રજીસ્ટ્રેશન થઈ પરમાણે માણે જે જાખત નોંધે લખેલી પીનલકોટી કલમ પરમા
ણે યુનાઈ કરી આ રાજવાળા નાની આવણ હોય તાજ તેમને પડે તે રજવા સખસેની ક
રી શકાય છે.

કલમ ૨૧૬, ૨૦૮, ૨૨૪, ૨૩૦ થી ૨૬૨, ૨૬૬ થી ૩૦૪, ૩૦૭ થી ૩૧૦, ૩૧૩ થી ૩૧૭, ૨૨૩ થી ૨૩૨, ૨૪૭, ૨૪૮, ૨૬૦ થી ૨૭૩, ૨૭૫ થી ૨૭૭, ૨૭૮ થી ૪૧૪, ૪૩૫ થી ૪૪૦, ૪૪૩ થી ૪૪૬, ૪૬૪ થી ૪૬૮, ૪૭૧ થી ૪૭૭, (૧૮૭૬ નો ૨૧ થી)

જા આજુ મુખી કાંઈ તવનામુ અથવા અધિપતિન કસહ ધીડીઆ
 રાસની રાખનારા પરરાજા } યો હોય અથવા રાણીને નામે હીંદુશાસ
 મા રાણીના કોઈ ને કરે કે } રે કરયો હોય અથવા હવે પછી કરે તે
 રેલા ઝુલ્હોની સીકા. } બુ રાખસત ઉપરથી રાણીની સાથે રાસની રાખનારા
 જા અથવા રાખના મુલકની માટે સને ૧૮૬૧ ના મે
 ની તારીખ ૧ હીને રીને અથવા તીયર પછી રાણીની નાકરીમાં છતા રાણીને
 ર આ કાચાલા કાવો વીરધના જે કામ અથવા કશુરનો ઝુનેઝાર થયો તે નોકરને
 કામ અથવા કુસીને માટે આ કાવો મુકમ્મ રાક્ષ કરાયા અપરો.

દીકા.

આ બાબની મતલબ હીંદુસતાનના ફોજદારી કાવોને બદલે પીનલકોડ રાખમ કરવાની
 છે તો પણ જુના ફોજદારી કાવો જે પરસગે પીનલકોડના કાવો સાથુ પડે તેના પર
 સગીર રદ છે આ ફોજદારી મતલબ પીનલકોડ બાધનારા કમીરાનના તેમના બીજા રીવારદ
 મા નીચે પરમાન રામલવેલે.

“જે મુલકને સાર આ કાવો જાનવા અને બસામકુ કરી છે તે મુલકને હાલ
 સાથુ ફોજદારી કાવો બધા રદ કરવા વમારી સલાહ નથી અમારી નકરમા એમ હરામકુ
 બધેને યોગીય છે કે જે કામે આ કાવો મુકમ્મ ઝુનેહ અને તે કામેનો આ કાવોના
 કાવો રાખવા બીજી રીતે ધનસક થઈ રાગો નહી ફક્ત કોરદ મારસબ કરી રહે
 એમ બી સેકે કે યોગીય કરતીયો જે કોઈ પીનલકોડ રીવાય બીજા સાથુ કાવો પર
 માણે રાક્ષ સાવક જે અને જે કાવો અધનારી સખા માફ કરવા ઇછતી નથી તેના કે
 લીધા આ કાવોના સામલ કરવા નહી હોય.”

આ મુલકની અદર બનાના ઝુનાને સાર નો આ મતલબ કલમ ૨ થી પાર પડી
 છે આ મુલકની બાદા બીજા ઝુન અને સાર આ કાવો એકો સપસ છે કલમ ૩
 રાવેલે કે વધ કે કાવોનાને કારે સ ધીડીઆની બાવર કેવા ઝુનાદને સાર કલકતા
 ની કાવો કાવો વરી અમાના કાંઈ આકલો બાવરેસ ધીડીઆમાં ધનસક થઈ
 રાકે તેને આ કાવો પરમાણે સખ થયો. કલમ ૪ થીમા રાણી કાહેબન નોકરો મત
 રી રાખાએના સર્કમા ઝુના કે તેમને વાસને ઉપરના એવો હરાવછે. પણ જે સખસો રા
 હી સરકારના નોકરો નથી અને એવોનો ધનસક કાવો બાધનારી સખાના કોઈ આકલ
 થી નહી પણ પારસાને રના આકલોથી બંદીશ ધીડીઆ મા થઈ રાકે એવા લોકોના ઝુના
 થીમા આ બીજાની એક કલમ હરાવ કરતી નથી, આવા ઝુનાએ રો હજુ જુના કાવો
 નીચે રહેવા રીધેલા રખાવછે જે કાવો સામાનીય રીતે ધનસીસ કમીનસ મા છે.

કલમ ૪ આજુ મુકરમાના એક વરગ વરી રાવ ફરે છે આ બાબત બાબ ૧ આ
 ની કલમ ૧૮ ઉપર રકતુ હવાલો કરવાની નકર છે. જેમા “રાણીના નોકરો” બાબી
 આ આપી છે.

અન્ય તરફથી પણ તે પછી ફરીથી પરદેશી સરકારના પરત્વેનીયોની તપાસ નહીં. પણ આ આકાશી તે રૂઝના રાખને જે અધિકાર હોય તે તને મુનેબજી થી ખર્ચસાફ કરવા અમરૂબ નથી.

સને ૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૦ થી પરરામ માં પોલીટીકલ એજન્ટ ર નુદીરીમ્મત આદરેલાની આગળ આપેલી મુલાનીમી આગર રજુ ક સા કાગળ કોઈ ઇન્ડિયન કોરટમાં લેવા અપે કાર છે.

મુનેબાર, સુરાધીન જે રીતે થાય છે ૧૭ ને રાજમાં મુને બને છે હોય તે પોલીટીકલ એજન્ટના વારંદ કોરટમાં પોસ્ટુ પરરામની માગણી જિપરથી

જો પોલીટીકલ એજન્ટનો નવર ન એમ માને કે મે મુને બે રાજમાં બને તો હાં તેનો ઇનસાફ થવે જોઈએ અને જો તે પોલનકોડનો નીચે મળેલી વાખ્યાઓમાં થી કોઈ વાખ્યામાં આવતો હોય એટલે કલમ ૨૨૦ થી ૨૧૩-૨૬૬ થી ૩૦૪, ૩૦૭, ૩૧૦ થી ૩૧૭, ૩૨૨ થી ૩૩૩, ૩૪૭ થી ૩૪૮ ૩૬૦ થી ૩૭૩, ૩૭૪ થી ૪૧૪, ૪૩૧ થી ૪૪૦, ૪૪૩ થી ૪૬૧, ૪૬૪ થી ૪૬૮, ૪૭૧ થી ૪૭૩-અગતઃ ગવરનર જ્વારલે જાહેર ફેરમી કોઈ ખીલ કલમની વાખ્યા અથવા કાયદામાં આવતો હોય તો પોલીટીકલ એજન્ટને વારંદ કાદાડવા અખતીયાર છે. (સને ૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૧) આ વારંદ જો કોણે ફરી પારવામાં હોય તે કોણેના માલસતરેટ કોષ મોકલવાનું છે અને પોતાં ફોર્કારી વારંદોની માફક જાળવવાનું છે (૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૨) જ્યારે મુનેબારને પોલીટીકલ એજન્ટને સંવાધીન કરવામાં આવે તરે તેના પોલીટીકલ એજન્ટ ઇનસાફ કે કે તે રીતી કોરટથી ઇનસાફ થય મે જાળવ જેમ સંવાધીન કરવારી સર ૬૨ ફરમથે તે મુજબ થઈ શકે (સને ૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૨).

જ્યારે મજબૂતી પરરામ થ તરફથી હોય તરે ઈરીયા સરકારે મે પારેલા મુનેબારને પકડી તે મુને સને (૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૩) અથવા અપે તે હોય તો તપાસ કરી રીપોર્ટ કરવા માલમુદારેટન ફરમથે છે આ રીપોર્ટ આવેથી મગેલા સખાને સંવાધીન કરવે કે નહીં તે સરકારના મરદુ જિપર છે. આ કલમથી મુનેબારે સંવાધીન કરવા જાળવ તે વખતે થાય કાય. અથવા કલકત્તાદેવા કરાવેને અસર થતી નથી; સને ૧૮૭૨ ના આકાશ ૧૧ ની કલમ ૧૪)

૫. મોઘા વંચિયમના રાખવા ઠ જાં તથા મોઘાં વરસમાં કરેલા કાયદાના ૨૮ મા

કેસમિક કાયદાઓ પર જે જાળવા અથવા ત્યાર પછી મજબૂત પ્રકારે ઈસ્ટ ઇન્ડીયા આય આકાશથી કાઢે અસર થતી નથી. કંપની અથવા સારકુ મુલક અથવા તે મ હેલા રહેવાનીમી

સાધની રેલા પારવામાં ના કાઈ જમુ અમ ડેલા અથવા સામુ મોહેવા અથવા ઇસ્ટ ઇન્ડીયા કંપનીની નોડા માહેલા આકાશરે તથા સંજોરે બહુ કે તથા નાસારી જમ તેમને કોઈ કરવા સાર કરેલા કાઈ જમુ આકાશ અપ ની દુસતાનની રજીમકાઈ ફોર્કને બે વસત કરવાના કાઈ જમુ આકાશ અથવા કાઈ જમુ વીરેસ અથવા મુલાનીક કાયદા

७. अथ ह्यवधत्तः केचित् यः पालयति

૯. પુરુષ સરણે નામ "તે" તથા "તે" ૭ ગીતની સામંતે સીધે થયેલા રાખો.

६. ओक पयसले तापस मारो. ते, पयसले पयस मारो. ना ओने अनेक पयस

आपने न कभी कभी ही त इसी तर्क से समझा है।

10. "પુરાણ" એ શબ્દ વર્તે કેટલી ગણ્ય વાળો માનવી પુરાણ સમજાવે છે ?

११ 'समसं' को प्रयोग के विषय में मनी व्यवस्था है। अथवा मनीरोपी भी

इस प्रकार, हमें यह स्पष्ट होना चाहिए कि

“કેવલ” | વેશ: ધામડે.

“રાથી” (જે વખતે જે સાચીસ હોય તે સમયે),

“शुद्धिनि नोऽहम्” । ते श्लाघया आगतो माह । मे न मनो वीर्येऽस्मीत्यादि शब्द

અચાનક જોડાણ. અમિયા પીંડમતાનની સગાઈને કે કાર્યવાહી સગાઈને અમિયા તેની સગાઈનો જોડ

नोट: संख्या ॥

^{१४} "नदीयमिह प्रोक्ष्यमानम्" । तयोः मलका रीपावने। हींदस्तान्ते राजकापलात् नद्योरे वरु-

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847

... ..

મુલક રજીસ્ટ્રેશન.

સરકાર" એ શબ્દ વડે હી દુસરાનના ગરબના જનરલ ફિક્સી
મી, અમલ હી દુસરાનના ગરબના જનરલ જનરલ ફિક્સી
ફાસીવાથી ગેરફાલર હોય તે કમીવાન ના પેસીડેટ ફિક્સી

અથવા એકલા હી દુસરાનના ગરબના જનરલ સમજવા તે નમો અથવા તે જે
અમલ પ. મ. મિ કાપલ મુજબ મા હી કરા મોક નેલ અખનીઆરને સમ દેખાવવા.

૧૭ "સરકાર" એ શબ્દ વડે જે સ વસ અથવા સખસને પરીશીસુ સ્કીઅલ રાઈ
"સરકાર" | જગુ બાગવા હકુમત કરવાનો કામધુ પરમાઈ અખનીઆર
છે તે સખસ અથવા સખસે ગમજવા.

૧૮ "પેસીડેનસી" એ શબ્દ વડે એક પેસીડેશની સરકારને ત.એનો મુલક સમ.
પેસીડેનસી" | જગો.

૧૯ "જુડુ" એ શબ્દ વડે જે સખસને તેના પાખાને લીધે જુડુ નામ અથવા
"જુડુ" } પુ હોય તે સખસને નહી પાણ જે જે સખસને કાપવાથી
કાઈ પાણ વીજાની અથવા ફેકડાસે મુ.અમલ આખરી ફેસ

સો અથવા જે પર અપીલ ન થાય તે આખરી ગમુઅર એવો ફેસો અથવા અલિ કાઈ
અપીકાર એ બાદલ રાખેતો આખમ થાય હોવા ફેમલ અથવા નો અખનીઆર હોય
અથવા એવો ફેમલ આખમને કાપવાથી અખમીનાર પામેલા અનેક, સખમે માનો જે
એ હોય, તે રેમો સખસ પાણ સમજવો.

ફિક્સી.

(અ) સને ૧૮૫૬ ના ૧૦ મા આકલ મુજબ ફેલેકર ફેઈ મુકરગાયા અપીકાર થવા
વનો હોય તે જુડુ.

(બ) જે તહેમત બાબત ફેનો અથવા ફેનો ફુડમ કરાવેલો જે માલસતરેને અ
ખનીઆર ફેમલે માલસતરે તે તહેમત બાબત પોતાનો અપીકાર થવાવતો
હોય તે વખતે જુડુ છે ; પછી તેના ફેસલા બીજા અપીલ હોય કે તદ્દિ તોપણ.

(૧). મારાસના કાપવાના મુલક મ હેલ સને ૧૮૧૬ ના ૭ મા કાપલ મુજબ મુકામ
એનો તલવીજ ફેને ફેસલા કાવાનો જે પશાવતને અખતીઆર છે તે પેસી
તમ નો ફેકડપણ માલસ જુડુ છે.

(૩) જે તહેમત બાબત તલવીજને સર પીલ કોરબા ફેઈ મુકરમો મેડસ ને જ
અખનીઆર જે માલસતરેને હોય તે માલસતરે તે તહેમત બાબત પોતાનો
અપીકાર થવાવતો હોય તે વખતે જુડુ નથી.

નિહિત સાક્ષરો નોકર હોઇને સરકારી કામ કરતાં કંઈ યુનાઈ કરવા
 સરકારની મંજુરી વગર, અથવા સંધાનીક સરકારે જે અમલદારને મં
 જુરી વગર તેમની જીવર
 કોઈપણ કામ વધુ ફાજવારી કારણથી સંબંધાય નહી જુઓ કરીખીતમ પ્રો કો
 ૪ કમ ૪૬૬.

અ ઉપરથી એમ નહીં સમજવું જોઈએ કે અથવા નોકરો જીવરની સહાની ફરીઆરી
 માં સંધાનીક સરકારની મંજુરી જોઈએ તેમજ જેવખતે ખાનગી સંખસો હોય તે વખતે તો ખી
 ન સાધારણ સંખસોની મદદ તેમની જીવર કામ ચાલી રાકે. જુઓ પ્રોસેપ ૩૪ ૪૧૬.

તી. ૬.

૧૦. "ધનસારની કોર" એ શબ્દો વડે જે જડજને કાપવાથી એકલો રહીને ધનસાર
 "ધનસારની કોર" } નું કામ કરવાનો અખતીઆર મલ્યો હોય અથવા જે જડ
 } જેને કાપવાથી એકલો રહીને ધનસારનું કામ કરવાનો અખ
 તીઆર મલ્યો હોય તે જડજ અથવા જડજો સમજાય વધુ જાણે તે જડજ અથવા
 જડજો ધનસારનું કામ કરતા હોય તીયારે.

દર્શન.

મલગીયા કાપવાના પુસ્તક મ હેમાં સને ૧૮૧૬ ના ૭ માં કાપવા મુજબ કામ કર
 નારા પંચાવન જેને મુકાબાઓની તજવીજ કરીને ફસલા કરવાનો અખતીઆર છે તે એક
 ધનસારની કોર છે.

૧૧ "જારકારી નોકર" એ શબ્દો વડે નીચે સમિલા બધા મહેતાં કાઢવા
 સારી નોકર. } નમાં લખાય થાય એવા સખસ સમજવો તેની પાંચ,

વહેજુ—શણિના હરએક કવેનાટક સરવેરે.

ખીજુ—રાણીની જમીનવારની અથવા ફરીઆર ફેજમ નો હરએક કમીસાં અથ
 તે ફેડુસાનની સરકાર અથવા ફેજમ અસારના દુકમ તમેનેકારી કરતો હોય ત.દાં
 ખીજુ—હરએક જડજ.

મોથુ—ફેજમજુ ધનસારની કોરનો હરએક અમલદાર જેનું કામ પતાવ
 ને સીધે કાપવાની અથવા ફેજમની કાઢ ખાખતની તજવીજ કરવનું અથવા તે પીર
 ચાર કરવાનું અથવા કાઢ હોય કરવાનું, તેના ખરાબજા પીરો સડી કરવાનું, કે
 ખ પતાવના હવાખામ રાખવનું અથવા કાઢ ખીલકત પ્રાતાના દવસામાં હોવનું, કે
 વપસસ કરવાનું અથવા ધનસારી ખાખતના કાઢ ફેકમે જળવવાનું, અથવા ફેકમે
 અખવાનું, કેસખખવાનું કે કોરમાં ખસી-સારાખવાનું હેવતે. તથા તે કામો ખ.

અવધા કેવળ રાખવાનો અપભ્રંશાર હોય તે.

આશુ—સરકારનો દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ પાતાના હોદ્દાને લીધે, યુવાદ કે કમવવાનું, યુવાની ખપર આપવાનું, સુનેશ્વરને તેમના ઈનસાફ થવા સાર કરાવનાં કરાવવાનું, અવધા લોકોની તનદુરસ્તી, સલામતી કે અનુકૂળતા સંભાળવાનું હોયતે.

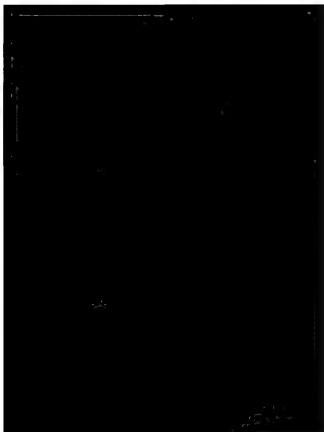
નવમુ—દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ, પાતાના હોદ્દાને લીધે, સરકારની પતી કાંઈ મીલકત લેવાનું, કપ્તલ કરવાનું રાખવાનું કે ખરચ કરવાનું અથવા સરકારની પતી કાંઈ તપાસણી અથવા માપતી, જમાવતી કે કરાર કરવાનું, અથવા મેદેસુલ બાબતનાં કાંઈ કુકમ બાબતવાનું, અથવા સરકારના પદ્ધતિ સંબંધી લાભની કાંઈ બાબતની તકવીજ કરવાનું કે તે બીરી રીપોઝ કરવાનું, અથવા સરકારના પદ્ધતિસંબંધીજળ બાબતનાં કાંઈ લેખકરવાનું, તેના ખરાપણા બીરી સહી કરવાનું, કે તે લેખ પાતાના હવાલામાં રાખવાનું, અથવા સરકારના પદ્ધતિ સંબંધી લાભની સંભાળને માટે ફરિયાદ કાંઈ કાપવા લોકાવા, અટકાવવાનું હોય તે તથા દરમ્મિક અમલદાર જે સરકારની, શાકરી કે પચારમાં હોય તે તથા જેને કાંઈ સરકારી કામકરવા સાર, 'રી' કે 'કમીશન' મળતું હોય તે.

રશમુ—દરમ્મિક અમલદાર જેનું કામ પાતાના હોદ્દાને લીધે કાંઈ ગામ, શહેર, કે જિલ્લાના કાંઈ સામાનીય સમીકીક કારણ માટે કાંઈ મીલકત લેવાનું, કપ્તલ કરવાનું, રાખવાનું કે ખરચ કરવાનું, અથવા કાંઈ તપાસ કે માપણી કે રકમની કરવાનું, અથવા કાંઈ વેળા કે કંઈ વખત કાપવાનું અથવા કાંઈ ગામ, શહેર, કે જિલ્લાના કોઠાના વક્ર પ્રકાર કરવા સાર કાંઈ લેખ કરવાનું તેના ખરાપણા બીરી સહી કરવાનું, અથવા તે લેખ પાતાના હવાલામાં રાખવાનું હોયતે. દહાંત.

મ્યુનિસીપલ કમીશનર સરકારી ને કર છે.

ખુસ સો ૧ લે.—જિપી સળેલા બાકાનો માહેનાં કાંઈ પણ બીજાનમાં જાખસ થાય તે સમયે સરકારો નોંધર છે એમ સમજવું, પણ તેમનાં, સરકારે પ્રકાર કરવા હોય કે નહીં, લોપણ.

ખુસ સો ૨ એ--જે જે કોણે 'સરકારી' નોંધર એ શબ્દો આવે તે તે કોણે તે શબ્દો જે માણસ સરકારી નોંધર માફક હોયો ચલાવતો હોય તેને વરી સમજવા પણ તે માણસના તે હોદ્દા ચલાવવા બાબતના અપભ્રંશારમાં કાપવા સંબંધી એ તે ખાની હોય તે. પણ.

(સાદર આભાર)

બી. ૬૦

વિદ્યા મીસ્ટ્રસ ને
જાણી જાણી કક નથી,

૫ "કેર વાનગી લાવી" એટલે કાચા બીરપ જાણીથી મીસ્ટ્રસનું નવું ને મીસ

“ઝેરવાળી લાગનાં મી
ભક્તનું ઝેરવાળી રાખ
નું પત્થ સમજવું”
“ઝેરવાળી હાનીમાં કાં
ઈ મીલકત લેવામાં ઝેરવા
ળી ‘ખનીય’ થાય તે પ
છે સમજવો.”

પાતાની શરીર રાખે તોયારે વધુ એને ઝેરવાળી કાળ્મ થયાં
એમ સમજવું કાંઈ સખસની પારોથી ઝેરવાળી રીતે કાંઈ
મીલકત લઈ લેવાય તોયારે અને તેમજ તેને કાંઈ મીલકત
લેવા ઝેરવાળી રીતે પ્રતીતિ થાય તોયારે કાંઈ તેને ઝેરવા
ળી હાની વધે એમ સમજવું.

૨૪ જે મનુષ્ય કાંઈ વસ્તુ એક સખસને ઝેરવાળી લાભ કરવાના અથવા બં
“મારૂં કાનવથી” | જા સખસને ઝેરવાળી હાવી કરવાના ધરિયાથી હરે તે માથું
સો તે વસ્તુ પદ્ધાનતથી કરી એમ સમજવું.

૨૫ જે કાંઈ સખસ કાંઈ વસ્તુ હોય કરવાના ધરાયથી હરે તે તે વસ્તુ તેણે
“મારૂં બાલથી” | ગમવાથી કરી એમ સમજવું, નહીંતો નહીં.

૨૬ જે કાંઈ સખસને કાંઈ વસ્તુ માનવાનું થાય “કારણ હોય તે તેને તે વસ્તુ
માનવાનું કારણ” | “માનવાનું કારણ” છે એમ સમજવું, નહીંતો નહીં.

૨૭ જ્યારે કાંઈ મીલકત કાંઈ સખસની વતી તે સખસની મી, ‘પહેલા અથવા
અગ્રી, મહેતા અથવા નો } નોકરના કબજામાં હોય તોયારે આ કારણના અરથ પરમાણે તે
કરના કબજામાંની મીલકત. } તેજ સખસના કબજામાં છે એમ સમજવું.

પ્રમાણ—જે સખસને ધોદીવાર અથવા કાંઈ વીરોસ પરસને મહેતા અથવા નો
કરના મારફત રાખીએ હોય તેને આ કસમના અરથ પરમાણે મહેતા અથવા નોકર ક
રવો.

૨૮ જે સખસ એક વસ્તુ ખીલ વસ્તુના રાખી હરે એવા ધરાયથી કે તે સ
ખસને બનાવવું. } બધા પક્ષામાંથી ફરેમ કરવો, અથવા એવું બાણીને કે તેવ
ફરેમ થરી એવો સંભવ છે તે સખસે તે વસ્તુ ખીલી ખન
એમ સમજવું.

પ્રમાણ—કાંઈ વસ્તુ ખીલી બનાવવામાં નકસ જરાબર થવી જોઈએ એમ જરૂર નહો
૨૯ “લેખ” એ રાખવડે કાંઈવડું બાળત સખસની જે બાળત કાંઈવડું વસ
તુ અક્ષર અંક કે મીન વડે અથવા એ મહેતા એકથી વધારે સાધનો વડે સખસના
અથવા બીજાનું કરેલી હોય અને જે સાધનો તે બાળતના પુરાવા હાથમાં બાંધેલાં હો
ય કરવો હોય અથવા વપરાય.

પ્રમાણ—૧ લો ગમે તે રાખવડે અથવા ગમે તે વસ્તુ હવર તે અક્ષર અંક

કરે તે પુરાવા કદાચ કમ્પ્યુટરની કારકિર્દી નહીં

સા તો કોઈ ઇનિશિયેની કારકિર્દીમાં ૧૫૨,૪ કે નહીં

દર્શાવે.

કમ્પ્યુટરની કારકિર્દી લખી છે અને અપ્પત લે છે

છે તો તે લેખ છે,

એ એક લેખ છે,

જ્યાં મુખતીઆરનામું લેખ છે.

૧૫૨ પુરાવામાં કારકિર્દી કરેલો દોષ, અથવા જે પુરાવામાં ૧૫૨,૪

અપ્પતમાં કોઈ હુકમ અપીલ હોય અથવા કેપ કરવું એ બાબત કોઈ સમાધાન ને લેખ છે.

અમે, ૧ જે - અક્ષર, અંક અથવા બીજાં પદે વેપારીએ ના અથવા બીજા રીવાજ સમજાવું હોય તે આ કલમના અર્થ પરનાથી તે અક્ષર અંક અથવા બીજાં અર્થ છે એમ સમજવું પડી તે સમજી સ્વીકારતર અપ્પત ન હોય તો જલ્દી.

દર્શાવે.

આ હુકમ કરે તેને નાણાં આપવા એવી તરફની એક હુકમની પાછળ આ પાતાનું નામ મપેલો "એ" પાછળ લખવાનો અર્થ વેપારીએના રીવાજ મુજબ એવો છે કે એ હુકમી જેની પાસે હોય તેને નાણાં આપવું જોઈએ પાછળ જે લખીવું છે તે લેખ છે અને "આ જેની પાસે હોય તેને નાણાં આપવો" એ સમજા અથવા એમ મતભાવના બીજા શબ્દો બાજી ને સહીની કપર લખીયા હોય એ પરનાથી તેનો અર્થ કરવા.

ટીકા.

પુરાવામાં વાપરવા સાથે કોઈ અરજ અથવા મુજબ કરવા હોય અને તેમાં કોઈની અપ્પતને બદો માટે એવો મળ્યું કે લખીયા હોય તો કલમ ૪૧૮ પરનાથી કુનો યદ સર, ૧૦ થી ૦ સી ૫૦ ૧૧ કે જણાવી.

બીજો લેખ બાબત મા ગુનાને માટે તે લેખ કોઈ કથાત માલુમના નામનો હોવા ની કાર નથી કદાચ લેખ બીજો બનાવે એમ હોવું જોઈએ. શાહી બી. શીરત અ મીના કામમાં ૧ લા. સી. પ્રકાર

૨૦ "કોમની રક્ષાવેળ", એ શબ્દો વડે જે લેખથી કોઈ કારકિર્દી એક કિતપન 'કોમની ત્યાવાવેળ' } યતો હોય, વધતો હોય બીજાને અપાતો હોય એવો થતો હોય, નાણાં થતો હોય, અથવા કોડી રવાતો હોય અથવા જે લેખથી કોઈ સમજ કલમ કરતો હોય કે મારી કારકિર્દી જીવેલી છે અથવા રક્ષાવેળ મા જીવેલ હોય નથી. એવો લેખ અથવા એવી મતભાવનો લેખ સમજવા.

દર્શાવે.

સાખવાનો અસર એવી
જો આવે તેને પહેલે,

ટીકા

હીરાખને સાખીતવાર હેસમે જો કે તેના કાપર સહી ન હોય અને અપવાનુષ
અન પણ ન હોય તો પણ તે એક કરારના પરાવા તરીકે "કીમતી રસતાવેળ" ગણાવામાં
આવે છે મદરાસ હાઈકોર્ટ વા. ૨ પા. ૨૪૭

પટાની નકલ એ કાંઈ કલમના અરથ પરમાણી કીમતી રસતાવેળ નથી (પુ. ૫૮૬ કા. ૬૧૮ તા. ૧૭ જુલાઈ સને ૧૮૧૭ વા. ૪ પ્રદ ૨૮ ખુ.).

૧ પુરા છેડાનું રસતાવેળ એ આ કલમ પામાણી કીમતી રસતાવેળ છે. ૧૬ વી.
રી. પ્ર ૧૫ (કોલ્કારી.)

૨ કાંઈ જોડતની નકલ એ આ કલમ પરમાણી કીમતી રસતાવેળ નથી, રાખી વીઠ
ખુશામ હીરાખાન અને ઈ.કમીર. ૪ ખુ. ૬૮ રી. પ્ર. ૨૮

૩ કાંઈ હીરાખની સાખ અખીને કરી હોય અને તેમાં કાંઈએ સહી ન કરી હો
ય તોપણ આ કલમ પ્રમાણી તે કીમતી રસતાવેળ છે. ૨૫, ૨૬. રી. પ્ર. ૨૪.

૪ કાંઈ રસતાવેળ રદાપ કાપર અપેણુ ન હોય અને એટલા માટે એ પુરામાં
સેવાય એવું ન હોય તો પણ તે કીમતી રસતાવેળ છે. ૭ મ ૬૮ રી. પ્ર. ૨૬
૮ નીં ૬૦

૫ "નોમ" | ૩૧ "વીમ" એ શબ્દ વડે કાંઈ પણ સસ્તીપનનામાંનો હોય
જોયો.

૩૨ આ કાપરાના હરેક ભાગમાં હરેમાં કાચોના બોધ કરવારા સખરો હોય તેણ
કીમતે કહેવારા સખરો } બધા કાપરા વીરથ કમુરેને પણ સાચે છે એમ સમજવું પણ
માં કાપરા વીરથ કમુરે } ને કેટલાં ન શખરો અખીય હોય તે કેટલાં મતમય જો
પણ સમજવી. } તાં એવી ઉમરો અરથ રખાતો હોય તો તાહા તેમ અર
થ કરવો

૩૩ કામ એ શબ્દ એક કામને, અને તેમજ એક પછી એક એ પરમાણી જે
"કામ" } સા અનેક કામોને પણ સાચે છે અને "કમુર"
"કમુરો" } એક કમુરને તેમજ એક પછી એક એ પરમાણી
નેક કમુરને પણ સાચે છે

૩૪ ખાણુ સખસેનો કાપરો હોય તે પાર પાડવા સારૂ તે સખળા સખસો
ખાણુ સખસેનો કાપરો } ને અપરે કાંઈ જુગલનુ મગ કરવું હોય તોયારે તે
પાર પાડવા સારૂ તે સખ } હરએક સખળા તે કામ તેણી એકસાએક કરવું
જો સખરોએ મળી કરેમા } તે તે કામને મારે અવાખાર છે.

કામની અવાખારી.

[illegible]

"અમુક સખસે અમુક કલ્પ ધરિયાથી કર્યુ" તેનો અર્થ એવો કે સખસો તે કલ્પ
 પુણ્યથી કર્યુ. પુણ્યથી કલ્પ કરવામાં આવે ત્યારે કાપડો એવું અનુમાન કરીએ કે
 કરીયું. અમુક પરીણામ આવશે એવું તે ભણતો હોયો ને, ધર્મે. તેથી અમુક પરી
 ણામ નીપજી એવું તેણે ધારણું કર્યું, કેમકે કરારો કર્યો હોય તો પણ મા-
 યુક્ત ભવતા અનુભવ આણે કરેલા કલ્પો અમુક પરીણામ નીપજી એવું માર્ગે
 જાય છે. તે નીપજ પરાણે નીપજેલું પરીણામ તેણે ખરા પુરક આપ્યું એવું માન
 થવામાં આવે છે. નાપું એટલે મહા જાન છે. કે જહારના કરતીયી મનની અંદર કે કરાર
 કરેલા જાણી આવે છે. એટલે કે ઈલા ને કરતીય અમલમાં સાવધા ધારે છે તે બાહાર
 કરારથી અમલમાં આવે છે. કરારો કાંઈ એવી સહાર વસતુ નથી કે તે બાહ્યથી ન
 કરે પડી શકે. આ બધામાં માની અંદર પરી તેનો ધરિયા હોય છે તે ભણી શાણું
 માની, અને તે ભણવાનું કલ્પ કર્યું એ બાહ્યથી અમલમાં કરતીયી જ હર છે
 એમને બાહ્ય ભવતામાં પાતાને કરેલા ખરાય કરતીયની વંદર છે અને સંખ્યાથી યુક્ત
 હોય છે તે નીપજ પરાણે તે બાહ્યને કરાર સખસે કાંઈ હાથે કરી હોય તેવું નહર
 એવું નોંધાયે એવું મનની ઈલા સુધરે એ મુખના પરાણે તરવાર કંઈ હાથ એમને
 અમલમાં સાવધા માટે એ જુર કરનાર સખસે જીવર ઉપાદેશ લેવારથી પંચાતું કરે
 એમની હકીકત હોય તથારે તદ્દાત્મકારનો ધરિયા સ.મા સખસને તરવારથી મારી નાખ્યા
 નો હો એમ સખસે."

૨૬ જો કે કામગીરી અમલવા કાંઈ કમુરથી કહી અસર કરવી અમલવા અસર કર
 થાય તો કાંઈ કામગીરી ન થાય તો કાંઈ કમુરથી કહી અસર કરવી અમલવા અસર કર
 થાય તો કાંઈ કામગીરી ન થાય તો કાંઈ કમુરથી કહી અસર કરવી અમલવા અસર કર

કચ્છી,

અમ જ ને યોગક આપવાની કાપક થીરમ કમુર કરીને તથા જ ને મરીને કહી
જ ન મે ત થામ એમ કરે તો અમ એ ખુત કરશ એમ સમજવું.

४७. मेरा हाथ खुन के माया काया करवायी यथे होय तो मे सज्जम ज्योतिश म
 माया काया अर्जने कंठ } यथा वीणा कंठ सज्जमोनी साये रवीने ते कामे ग हेनु न
 खुने। यतो होय तो नम्या } म ते ज्ये काम करीने ते खुनीक करवाया करवाय' सहकार
 अ'नु ज्ये काम करीने म } करे ते सज्जमे ते खुनीक करया ज्ये सज्जम'।
 करवायी

આપને જેને મારી
તો જેને આપે. અને તેમ જુદે જુદે વખતે આપેલા તે જેનેની અસરથી જ મરી
જાય તો એ કેટલો ખુબ કરવામાં આ તથા બે હિસાબો સહકારી થયા અને તેઓના
કામ જુદાં જુદાં તોપણ તે બંને તે યુનાઇત્ડ તકરીરવાર છે. એમ સમજવું કેમકે તેઓ
મના હરએક જિંદગી મોત થઈ એવું કામ કીધું છે.

" (૫) "અ તથા બે એ એ એકઠા જોવાર છે અને તેઓના જોવાને કોઈ જ એક
કેવી છે, તે વારા દરતો છ છ કમાડ એક એકના દવાલાખા રહે છે. હવે જ નું મોત
આણવાના હિસાબો તે અક્ષર પેંદા કરવામાં લાગી જઈને તેઓ સહકારી થાય એવી
રીતે કે જ ને પોઠ્ઠાઆડવા સાથે તેઓને અપેક્ષા બેરક તેઓ પોત પોતાનો હાલનોના કર
મી આંતરમાં, જ ને પોઠ્ઠાઆડવા કાપવા વીરુધ્ધ કચુર કરે અને જ ભુખે મરી જાય તો આ
તથા બે એ બંનેએ જ નું ખુન કરવું એમ સમજવું.

(૬) આ જોવાના દવાલાખા જ કેવી છે જ નું મોત આણવાના હિસાબો આ
જ ને બેરક આપવામાં કાપવા વીરુધ્ધ કચુર કરે જેથી જ થયેલા અસરકારક થઈ જાય પણ તે
ભુખમરો એટલો ન થઈ પડે કે તેથી ને મરી જાય પછી આ પોતાના જોવાપરથી પર
તરફ થઈ જ તેની જગેપર ચુકર થાય અને બે આ નો સાથે મેલાપી અથવા સહકારી
રી ન થતાં જ ને બેરક આપવામાં કાપવા વીરુધ્ધ કચુર કરે, એવું લાગીને કે તેમ કોઈથી
જ મરી જશે એવા સંભવ છે અને જ ભુખે મરી જાય તો બે એ ખુન કરવું એમ સ
મજવું પણ આ કંઈ બે ની સાથે સહકારી થયેલા નહીં માટે આ એ માથ ખુન કરવાની
કારીરા કરી એમ સમજવું.

કેટ. 'કોઈ યુનાઇટ્ડ કામ કરવામાં થયેલા સંખ્યા લાગેલા અથવા સામીલ હોય તો
કંઈ યુનાઇટ્ડ કામ કરવા } તેઓ તે કામથી જુદા જુદા યુનાઇત્ડ તકરીરવાર થઈ રહે,
માં થયેલા સંખ્યા સામીલ }
થવા હોય તો તેઓ જુદા }
જુદા યુનાઇત્ડ તકરીરવાર }
થઈ રહે.

કેટલ.

આ જ ની કોપર કુમરો કરે તે વખતે તેને એટલો ભારે કોષ થયેલો હોય કે
તેને કોઈ જ નું મરતુ ખુનથી ઉતરતા દરબને સંજોગો મનુવચ્ચ થાય તેમ જ જ ની
કોપર કોષ અવધી તથા જ ને મારી નાખવાના હિસાબો આ નો મારક કોષ ન થકા
છતાં, જ ને મારી નાખવામાં બે આ ને મદદ કરે તો એ કેટલો અચૂર જ નું મોત
આપવામાં આ તથા બે એક બંને સામીલ છે તો પણ બે એ ખુન કરવું અને આ એ
શાવર રોજીગી મનુવચ્ચ કીધી એમ સમજવું.

જાણી કંઈ અસર પડ્યા કરવાનો હિસા કરવા હવે
જાણી અથવા જે કંઈ જાણી તે અસર પડ્યા કરી હોવા
અથવા જેમ તે જાણાય એ સમજાડતી વખતે તેણે જાણી
અથવા જેમ જાણવાનું તેને કરણ હોય તે જાણવાથી તે તે અસર પડ્યા કરી તોયારે
પ્રતીપૂરવક તે અસર પડ્યા કરી જેમ સમજવું.

કર્તાત્વ.

એક માણસ સંદેશમાં એક ઘર છે; તેમાં માણસો રહે છે તે ઘરમાં રૂંતને વખતે એ
અવસ્થાને યુનેઈ એક કરવા માટે એ આગ સગાડે અને તેથી એક સમજવું માત
થાય તે એ કંઈક કાંઈ માત આણવાને એ એ કરાવે ન કીધો હોય અને પાતાના
કામથી માત થયું જેમ જાણીને એ કીસગર થાય તે વધુ તેણે પ્રતીપૂરવક તે માત
આણીએ જેમ સમજવું.

ટીકા.

પ્રતી પૂરવક સમજાવે અરથ કલમ ૨૫ મા કરાયા બીજે પુલાસો કરવામાં આગે
તે મધે આપી જાય છે માનવાના કારણ માટે પાછળ કલમ ૨૬ની ટીકામાં પુલાસો છે.
આ કલમની બીજી અને ત્રીજી રકમમાં સંપિસા બાળ અને કલમો શીનાય “યુ
નોઈ” એ સમજ વડે વસતુને માટે આ કાવધમાં સીસા કર
વાનું કરમાવ્યું છે. તે વસતુ સમજવી.

૫૪ થા બાબમાં અને હેઠળ સંપિસી કલમોમાં એટલે ૧૪ મી, ૧૫ મી, ૧૬ મી,
૭૧ મી, ૧૦૬ મી, ૧૧૦ મી, ૧૧૨ મી, ૧૧૪ મી, ૧૧૫ મી, ૧૧૬ મી, ૧૧૭ મી,
૧૮૭ મી, ૧૯૪ મી, ૧૯૫ મી, ૨૦૩ મી, ૨૧૧ મી, ૨૧૩ મી, ૨૧૪ મી, ૨૧૫ મી,
૨૧૬ મી, ૨૨૩ મી, ૨૨૪ મી, ૨૨૫ મી, ૩૨૭ મી, ૩૨૮ મી, ૩૨૯ મી, ૩૩૦ મી,
૩૩૧ મી, ૩૪૭ મી, ૩૪૮ મી, ૩૮૮ મી, ૩૮૯ મી, અને ૪૪૫ મી, કલમમાં “યુ
નોઈ” આ સમજ સંપિસો છે તે રાખવા વડે જે વસતુને માટે આ કાવધમાં અથવા આ
કાવધમાં બાબોયા સંપિસો છે તેવા કંઈ બીરોધ કાવધમાં અથવા રચનાત્ક કાવધમાં સી
સા કરવાનું કરમાવ્યું છે તે વસતુ સમજવી.

“અને ૧૪૧ મી, ૧૦૬ મી, ૧૭૭ મી, ૨૦૧ મી, ૨૦૨ મી, ૨૧૨ મી, ૨૧૬
અને ૪૪૧ મી કલમમાં “યુનોઈ” આ રાખવા સંપિસો છે તે રાખવાને અરથ જે વસતુને
માટે બીરોધ કાવધમાં કે સંપાત્ત કાવધમાં રીક્ષા કરવાનું કરમાવ્યું છે અને તેજ કાવધ
કાવધી તે વસતુને માટે કંઈ સુધા અથવા કંઈ વજાર છ મહીલાની અથવા તે કરતાં વ
તી મુતલી કંઈની રીક્ષા કરવા કરમાવ્યું હોય તોયારે તેજા અરથ સમજવી.”

ટીકા.

પ્રતીપૂરવક (ધર્મસંકલ્પ કાવધ) પરમાણે સભા લોક કલમોને “યુનોઈ” જે
તે.

દિવસો. ૨૦ થી વધારે છે. તે

દિવસો યુદ્ધ સમયની કોઈ પણ

દિવસો. ૧૧૦, ૧૧૧, ૧૧૨, ૧૧૩, ૧૧૪,

૧૧૫, ૧૧૬, ૧૧૭, ૧૧૮, ૧૧૯, ૧૨૦, ૧૨૧, ૧૨૨, ૧૨૩, ૧૨૪,

૧૨૫, ૧૨૬, ૧૨૭, ૧૨૮, ૧૨૯, ૧૩૦, ૧૩૧, ૧૩૨, ૧૩૩, ૧૩૪, ૧૩૫, ૧૩૬,

૧૩૭, ૧૩૮, ૧૩૯, ૧૪૦, ૧૪૧, ૧૪૨, ૧૪૩, ૧૪૪, ૧૪૫, ૧૪૬, ૧૪૭, ૧૪૮,

૧૪૯, ૧૫૦, ૧૫૧, ૧૫૨, ૧૫૩, ૧૫૪, ૧૫૫, ૧૫૬, ૧૫૭, ૧૫૮, ૧૫૯, ૧૬૦,

૧૬૧, ૧૬૨, ૧૬૩, ૧૬૪, ૧૬૫, ૧૬૬, ૧૬૭, ૧૬૮, ૧૬૯, ૧૭૦, ૧૭૧, ૧૭૨,

૧૭૩, ૧૭૪, ૧૭૫, ૧૭૬, ૧૭૭, ૧૭૮, ૧૭૯, ૧૮૦, ૧૮૧, ૧૮૨, ૧૮૩, ૧૮૪,

૧૮૫, ૧૮૬, ૧૮૭, ૧૮૮, ૧૮૯, ૧૯૦, ૧૯૧, ૧૯૨, ૧૯૩, ૧૯૪, ૧૯૫, ૧૯૬,

૧૯૭, ૧૯૮, ૧૯૯, ૨૦૦, ૨૦૧, ૨૦૨, ૨૦૩, ૨૦૪, ૨૦૫, ૨૦૬, ૨૦૭, ૨૦૮,

૨૦૯, ૨૧૦, ૨૧૧, ૨૧૨, ૨૧૩, ૨૧૪, ૨૧૫, ૨૧૬, ૨૧૭, ૨૧૮, ૨૧૯, ૨૨૦,

૨૨૧, ૨૨૨, ૨૨૩, ૨૨૪, ૨૨૫, ૨૨૬, ૨૨૭, ૨૨૮, ૨૨૯, ૨૩૦, ૨૩૧, ૨૩૨, ૨૩૩,

૨૩૪, ૨૩૫, ૨૩૬, ૨૩૭, ૨૩૮, ૨૩૯, ૨૪૦, ૨૪૧, ૨૪૨, ૨૪૩, ૨૪૪, ૨૪૫,

૨૪૬, ૨૪૭, ૨૪૮, ૨૪૯, ૨૫૦, ૨૫૧, ૨૫૨, ૨૫૩, ૨૫૪, ૨૫૫, ૨૫૬, ૨૫૭,

૨૫૮, ૨૫૯, ૨૬૦, ૨૬૧, ૨૬૨, ૨૬૩, ૨૬૪, ૨૬૫, ૨૬૬, ૨૬૭, ૨૬૮, ૨૬૯,

૨૭૦, ૨૭૧, ૨૭૨, ૨૭૩, ૨૭૪, ૨૭૫, ૨૭૬, ૨૭૭, ૨૭૮, ૨૭૯, ૨૮૦, ૨૮૧,

૨૮૨, ૨૮૩, ૨૮૪, ૨૮૫, ૨૮૬, ૨૮૭, ૨૮૮, ૨૮૯, ૨૯૦, ૨૯૧, ૨૯૨, ૨૯૩,

૨૯૪, ૨૯૫, ૨૯૬, ૨૯૭, ૨૯૮, ૨૯૯, ૩૦૦, ૩૦૧, ૩૦૨, ૩૦૩, ૩૦૪, ૩૦૫,

૩૦૬, ૩૦૭, ૩૦૮, ૩૦૯, ૩૧૦, ૩૧૧, ૩૧૨, ૩૧૩, ૩૧૪, ૩૧૫, ૩૧૬, ૩૧૭,

૩૧૮, ૩૧૯, ૩૨૦, ૩૨૧, ૩૨૨, ૩૨૩, ૩૨૪, ૩૨૫, ૩૨૬, ૩૨૭, ૩૨૮, ૩૨૯,

૩૩૦, ૩૩૧, ૩૩૨, ૩૩૩, ૩૩૪, ૩૩૫, ૩૩૬, ૩૩૭, ૩૩૮, ૩૩૯, ૩૪૦, ૩૪૧,

૩૪૨, ૩૪૩, ૩૪૪, ૩૪૫, ૩૪૬, ૩૪૭, ૩૪૮, ૩૪૯, ૩૫૦, ૩૫૧, ૩૫૨, ૩૫૩,

૩૫૪, ૩૫૫, ૩૫૬, ૩૫૭, ૩૫૮, ૩૫૯, ૩૬૦, ૩૬૧, ૩૬૨, ૩૬૩, ૩૬૪, ૩૬૫,

૩૬૬, ૩૬૭, ૩૬૮, ૩૬૯, ૩૭૦, ૩૭૧, ૩૭૨, ૩૭૩, ૩૭૪, ૩૭૫, ૩૭૬, ૩૭૭,

૩૭૮, ૩૭૯, ૩૮૦, ૩૮૧, ૩૮૨, ૩૮૩, ૩૮૪, ૩૮૫, ૩૮૬, ૩૮૭, ૩૮૮, ૩૮૯,

૩૯૦, ૩૯૧, ૩૯૨, ૩૯૩, ૩૯૪, ૩૯૫, ૩૯૬, ૩૯૭, ૩૯૮, ૩૯૯, ૪૦૦, ૪૦૧,

૪૦૨, ૪૦૩, ૪૦૪, ૪૦૫, ૪૦૬, ૪૦૭, ૪૦૮, ૪૦૯, ૪૧૦, ૪૧૧, ૪૧૨, ૪૧૩,

૪૧૪, ૪૧૫, ૪૧૬, ૪૧૭, ૪૧૮, ૪૧૯, ૪૨૦, ૪૨૧, ૪૨૨, ૪૨૩, ૪૨૪, ૪૨૫,

૪૨૬, ૪૨૭, ૪૨૮, ૪૨૯, ૪૩૦, ૪૩૧, ૪૩૨, ૪૩૩, ૪૩૪, ૪૩૫, ૪૩૬, ૪૩૭,

૪૩૮, ૪૩૯, ૪૪૦, ૪૪૧, ૪૪૨, ૪૪૩, ૪૪૪, ૪૪૫, ૪૪૬, ૪૪૭, ૪૪૮, ૪૪૯,

૪૫૦, ૪૫૧, ૪૫૨, ૪૫૩, ૪૫૪, ૪૫૫, ૪૫૬, ૪૫૭, ૪૫૮, ૪૫૯, ૪૬૦, ૪૬૧,

૪૬૨, ૪૬૩, ૪૬૪, ૪૬૫, ૪૬૬, ૪૬૭, ૪૬૮, ૪૬૯, ૪૭૦, ૪૭૧, ૪૭૨, ૪૭૩,

૪૭૪, ૪૭૫, ૪૭૬, ૪૭૭, ૪૭૮, ૪૭૯, ૪૮૦, ૪૮૧, ૪૮૨, ૪૮૩, ૪૮૪, ૪૮૫,

કોઈ પરમાણુ હોય તે પરતીલા તથા પંક્તિની ક્રમમાં
જોને કોઈ કોઈ સરકારી નોકરની આગળ કાંઈ પડ્યુંએ
તે આપણ રબ્બ આપી હોય આપણ ને કકરાર પુરવાના કા
પણ સમાપ છે એમ સમજવું.

ટીકા.

૧૮૪૦ ને, ૧૮૪૬ ૫ મેં તથા ૧૮૭૨ ને આક્ર ૬
વધે છે.

સને ૧૮૭૪ ના આક્ર ૧૦ થી નીચે અગ્રાવેલી કારકોને સમ અવસાનવાનો તથા
વીલા કાચાવાનો અધીકર છે.

જેમને કાચા પરમાણુ જીવાની સેવાનો અધીકાર હોય તે.
કશ્ચરી મયકર્મી ખીટરી ખાતાના કમગીર એ કીસારને.
જેમને કશાંસા બેર થી પીરાનો અધીકાર મળ્યો હોય તે.
કલમ ૨ સમને ખાલે કર્ન.સા નાપવા બાબત.

સમને કોણે પ્રતીલા આપણા કાર કાચા વૈદ્ય થતું નથી. (કલમ ૧૪).
પર. જે વસ્તુ મહાની સં, જ તથા કીચ ન લીધ કરો અથવા મહાની હોય, તે કરી
મુખ્ય ખુલેથી | અથવા માની એમ સમજવું નથી.
રેક કામની જેવી કા | જ રાખી જે કામે તેવી સંભાળીને કામ કરવામાં આ
તેને ઘટતી સંભાળ અને પોશન કહે છે પણ નોકરિયે તેવી સંભાળ અથવા પોશન રા
પર કામમાં આવે તેને ઘટતી સંભાળ અને પોશન કહેવાતું નથી.

ખાખ ઉ નો.

સીક્ષા બાપત.

૧૪ આ કાચાવાના કાચો પરમાણુ ધુનેકારો ને સીક્ષાએને લાક
પરોક્ષા" | પરમાણુ.

પહેલી. મેત.

મીટ. સપુકાર.

મીટ. સસીક હાસન.

મીટીક જે પ્રકરની છે.—

(૧) સખત એકે સખત મળુરી સાથે.

(૨) અથવા.

પ્રથમી મોલકત સરકાર અપત કરતી.

કોઈ ૧૩.

ટીકા.

સને ૧૮૧૪ ના આક્ર ૬ થી ઉદયેક પરમજી દરકા મારવાની સભા દવે બંધાયા
માં આપી છે. નંબર ૨૫૪૮ તાં ૨૩ નવેમ્બર સને ૧૮૧૪ તથા નંબર ૧૪૭૬ તાં ૧
મી મે સને ૧૮૧૪.

વી ભરકામાં હરેલી શીક્ષા બદલે દરકાની શીક્ષા કરવાની છે કાંઈ બેનડી થઈ શક
તી નથી એટલે બેનલકોડ કલમ ૮૭૮-૨૮૦ પ્રમાણે કે તથા દરકાની બેનડી કરવી નહી
પ્રમાણ હાઈકોર્ટ તાં ૭ જાન્યુઆરી સને ૧૮૧૭ તાં ૨૪ મી જુલાઈ સને ૧૮૧૭.

નંબરો બેનલકોડ અને હાઈકોર્ટના કોર્ટના થકી અને હાઈકોર્ટના સરપીસ સને ૧૮૧૪ ના
આક્ર ૭ થી ની કલમ ૮૭ લાગુ છે પ્રમાણ હાઈકોર્ટ તાં ૧૭ નવેમ્બર સને ૧૮૦૦
માં ૭ પ્ર ૭૦

નૂતાની બેનલકોડ દરકા મારવા ને નાહાની કમરનો મેળ પરમજી આપી બેનલકોડ
સને ૧૮૧૪ ના આક્ર ૬ થી ઉદયેક પરમજી દરકા મારવાની સભા દવે બંધાયા
માં આપી છે. નંબર ૨૫૪૮ તાં ૨૩ નવેમ્બર સને ૧૮૧૪ તથા નંબર ૧૪૭૬ તાં ૧
મી મે સને ૧૮૧૪.

પ્રથમ બેનલકોડ કલમ ૮૭૮ પ્રમાણે બેનડી બેનડી કરેલી અને દરકાની કલમ ૮૮૦
પરમજી મારવા. બેનડી કરા તેમજ દરકાની શીક્ષા કરેલી તે ૨૬ કરી કામગીરી એ બેનડી
અને નવો પ્રમાણ હાઈકોર્ટ તાં ૨૨ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૦૦ તાં ૭ પ્ર ૧૮.

આ આપી અને તથા હાઈકોર્ટને દરકાની સભામાંથી ખાતલ કર્યા છે પણ (કી.
પ્રો. કેડ કપમ ૩૧૧) વી જી કોનેલમન રોહી ખારી થઈને ગરબનની અને થમ્મી મી
તની સભા ખાતલા વીધી (કી. પ્રો કોડ કપમ ૩૧૧) ૧ હાઈકોર્ટને સત્તા છે સભા કર
તી થતે થીયામાં રાખવું બેનડી કે અને હાઈકોર્ટને પાતાના કન વીધી પસતાવે થકી દરકાની
તેડુ કરતીય ન કરે એવી સભા અનાના પરમાણમાં અને કરવાથી ને હાઈકોર્ટને થવાની થકી
રાખી હોય તે કરવા બદલ કોર્ટમાં કરે તેવી સભા કરવી બેનડી, થકી કરવા થકારે
સખત સભા કરવાની જરૂર નથી પણ અનેક આક્રમવાને સાર જરૂર જાય તે સખ
ત સભા રી તેમજ કોર્ટ આપુલ અથવા આપુલેને બેનડી જાતના થાયુ અનાક કરવાની
દેવ પડી હોય તે આક્રમવાને સાર પણ સખત રાખ કરવી હાઈકોર્ટને રાખીને થમ્મી સ
ભા થકારે આપુલ કરે છે.

૨૩ એ આપુલમાં બેનડી પણ છે પણ અને હાઈકોર્ટને બેનડી દવા રાખી તેને હાઈકોર્ટ
કરવી બેનડી ખાતલ આપુલમાં થકી છે માટે થવાને હાઈકોર્ટ રાખી બેનડી.

૨૪ એ બે બે બેનડીમાં મે તની શીક્ષાને કુલ કરવામાં આપી હોય તે તે મા
માતની શીક્ષાને બદલે } બેનડી અને હાઈકોર્ટને શીક્ષાને કુલ થકી હોય તે દેવ
બેનડી શીક્ષા. } થકી હાઈકોર્ટને શીક્ષાને બદલે આ કાવવામાં કરાવેલી નંબર
રખી તે શીક્ષા કરવાને પ્રમાણ ૧૨ છે.

સૌ. બો. ડા. ક. ૨૮૭ પરમાણે દાખલિતની મંજૂરોથી સેસન ડેરડ મેનની સ
ખા કરી રાખે છે.

કામ ૫૪ અને ૫૫ માં અવગત જનરલ તથા સંધાનીક સરકારને મેલ ત્રણ ૧ શા
મુકબારની સળમાં ફેરફાર કરવા બંનેની અપીકાર અપવામાં અપેક્ષાએ તેનું કારણ કાપશે
અન્યની કમીલીય રીપોર્ટનો બાગ જે નીચે અપાયામાં આપે છે તેની સમજ રાકશે.

અને સંધાના આગરો કે અમે સરકારને કાલીક બાગ માં યુનિયનની રજા મં
રી જમાર શીક્ષા બદલવાનો અપીકાર અપાયે છે. આ બાગમાં અમે જે નીચે કાપે છે તે
સરખ બાગમાં પારો મેળને બાલે આ કાપનામાં કરવાવેલો બાગ રાજીસ કાપના સર
કારને અપીકાર અપાવેલો છે. અમે એ પુખી રીતે બાલે બાગ અમને એમ જણ થાય છે
જે છે કે જનમ રેશનીકાલના સળ કુલેલા કરીને જનમ પરખત કંઈ રાખવાના અપીકાર સ
રકારને અપાવેલો છે. અમે કાલીક વખત બાગ બને છે કે જનમ પરખત રેશનીકાલ કરવાની
સળ અપાવેલા બાગમાં બાલે અપાવેલો બાગ વધે છે. આવા બાગ માં છે તે રાજીસ કે
રનાર કાલીક કરતાં સરકારના ધીવાનમાં બાગે હોવા બાલે એ કાલીક કે અમે જામ
રેશનીકાલ કરવામાં અપેક્ષાએ તે કાલીકની કમીલી કોના કાલીક વધારે જનમ કેલા કેલા
બાગના બાલે અમે કાલીક થીક્ષા કરનાર કાલીક કરવા સરકાર બાગે બાલે છે.

૫૫ જે જે બાગમાં બાગમાં સુધી સમુદાયરની સંજ્ઞાનો કુલમ કુલમાં આપે
બાગ તે તે બાગમાં યુનિયનની કુલમની રીવાજ હી
બાગમાં સુધી સમુદાયરની સંજ્ઞાનો કુલમ કુલમાં આપે
ની સંજ્ઞાને બાલે બાલે બાલે
સંજ્ઞા. } કુલમ થયેલો બાગ તે કાલીકની સંજ્ઞાને બાલે બાલે
} ૬ વરસની મુલત સુધીના બાગમાં અમે તે પ્રકારની કેલી રા
જી કરવાને મુખતીઆર છે.

ટીકા.

બાગે કાલીક સળસેને યુનિયને સરકાર સંજ્ઞાનો કુલમ કરવામાં આપેલો બાગ લીગરે અ
વગત જનરલ ધીવાનકાલનો અપવા સંધાનીક સરકાર અમે તે વખતે કાલીક સરકાર સંજ્ઞા
અવગત તે રાખસ કુલમ કરે તેવી સરકારો જે રાજીસને તેને કુલમ થયેલો બાગ તે બ
ધી રાજીસ કરવા તેના બાગ માર કરવાને અપવા તે રાજીસ મુલતથી રાખવા તે મુખતી
આર છે અમર તે રાખસની રજામાં સંજ્ઞાનો કાલીક પરમાણુ કાલીક સળને બાલે આ ની
મે બાલે અમે મેળ—સમુદાયર રાજીસની રાજીસ અમે કેલા અમે બાલે સળસેમાંની કાલીક
પાલ સળ તેની પાછી બાલે સળને બાલે કરવાને મુખતીઆર છે (સર ૧૮૫૫ નો આ
કા ૧૮ મે બાલે).

મેલા કરાવેલી સરકાર તોડે તો મારી પાછી બાલે લીગમાં આગરો અને સળને
અપુરે રહેલા બાગ કરીલો બાગમાં કુલમ કરવામાં આગરો (સર ૧૮૭૨ નો અકા ૧૦
કા ૨૨, અને ૧૮૭૬ નો અકા ૧૧ કામ ૩૪).

કોરડા મુખની આર છે; પણ તે સમુદ્રપારની સીમા
કેવી ન જોઈએ તથા આ કાવચ મુખને જેટલી મુદ
કાવચ હોય તે કરતાં વધારે મુદતની પણ હોવી ન જોઈએ

ટીકા.

આ કમળ જે ગુનાને સર કેવીને સમુદ્રપારની સખ કરવામાં આવે તે ગુને સા
વરસ અથવા તેથી વધારે મુદતની કેવી સખને કાવચ હોય તેવે પરસને કુદત નહી
પર છે પણ કયા કેવીના કીવર કેટલાક ગુના સાખીત થતા હોય અને તેવાને પરસે કુને
સાત વરસ કરતાં કુદી મુદતની કેવી સખને કાવચ હોય પરંતુ આ કુનની સખએ
એકી કરતા સાત વરસથી વધારે થતો હોય તો તેનો વધી નોંધએ એકી કરી સમુદ્ર
પારની સખ કરવા કોઈ કદમને અર્ધકાર નથી (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ કન
રસ કમિટી થા. ૨ પાને ૨૯૨, રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ કનરસ કમિટી થા.
૫ પાને ૬૪) અને કોઈ ગુનાને સાત થતી કમળથી કદમ સમુદ્રપારનો વધારે મુદતની
સખ કરી શકે તો પણ આ કમળમાં જેવી સમુદ્રપારની સખ જેટલી મુદતની કેવી સખ
નો કુદમ હોય તેમાં મુદતથી વધારે વર્ષ શકે નહીં એટલા મરે કયા તે ગુને છપતા
મુખી સમુદ્રપારની સીમાને અગર કસ વરસ કેવી સીમાને કાવચ હોય તાંબા જે કા
ની અર્ધસખ શક્તા કરવાની મરદ ન હોય તો તે કસ વરસ કયા વધારે સમુદ્રપારની સ
ખ કરી શકે નહીં (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ કનરસ કમિટી થા. ૨ પા. ૫૪
પા. ૪ પાને ૫૭૫.

આ કમળથી આપેલી સખ જે કોઈ અમલદારને સાત વર્ષની રોકાઈ કરતા
નો અર્ધકાર હોય તેવો કોઈ પણ અમલદાર થતાવી શકે પણ જે મરદન દતે ક ત મે
જ વરસની કેવી સખ કરવાને અર્ધકાર છે તે મરદન દતે જે ક જે ગુનાને ધોરણ
તે કરતા હોય તે કાવ વરસથી વધારે કેવી સીમાને કાવચ હોય તો પણ સમુદ્રપારની
સખ તે કરી શકે નહીં (રેવનીયુ જુડીસીયલ એન્ડ પોસ્ટલ કનરસ કમિટી થા. ૨ પા. ૫૪
પા. ૫ પાને ૨૦ પાંચાળ થા રીપોર્ટસ એપેન્ડેક કરમીનસ ગુરે રીકોર્ડ થા.

પાને ૫.
૬૦ જે જે બાબતમાં ગુનેહગારને જેમાં ગમે તે વરસની કેવી રોકાઈ થક શક
(કેસીએક બાબતોમાં) } તો હોય તે તે બાબતમાં આખી કેસ સખત અથવા આખો
જે આખી મુદત અથવા } આશાન અથવા તે કેવી કોઈ બાબત મરદ તથા બાકોનો
મેટા મુદત મુખી સખત આ } બાબત આશાન એ વગરની સીમાના કુદમ કરવાવાને તે
થા આશાન એવો કુદ } ગુનેગારને રોકાઈને કુદમ કરવારી કોરડા મુખની આર છે,
પા થક શક.

ટીકા.

સેજ વરસની અર્ધકા ગુનેગારને કયાને કોઈ ગુનાને સર કેવી સીમાને કુદમ

वे प्रारम्भिक कृषि मन्त्र

ਪ੍ਰਤੀ ਜਥੇ ਵਿਚ ੧੦ ਮੈਂਬਰ ਹੋਣੇ ਚਾਹੀਦੇ ਹਨ।

[illegible]

કેદની શીક્ષાનો મુકમ જે વખત સ્થાપ કરવામાં આવે તે વખતથીજ અમમખાં
આવેલા જોઈએ પણ જો તેના અમમ પાછળથી કરવાનું કાઈ કાયદેસર કરાયું હોય તે
તે પાછળથી કરી શકાય સને ૧૮૬૨ ના આક્ટ ૧૦ની કલમ ૩૧૮-૩૧૯ અને ૩૨૭
મા કરાવેલા પરસંજીઁ સીમાય માં જીસનરેટ પોતે કરેલી સાબનો અમમ પાછળથી થવા કુક
મ કરી સફ નહી તેમજ સને ૧૮૭૭ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૨૧૧ મા કરાવેલા પરસં
શીમાય જે સમય તરત સજ થયા જોઈએ તે ખંવ રહી સફ નહી (ખં. આ રી. નાપે
દેડ કરીમીનમ જીકસન વા. ૩ પા. ૫૦)

૧૨ જે બાબતમાં કોઈ સાબતની કીચર માતની રીક્ષા થઈ શકે એવા યુનિટને યુનિટમાં માતની સમુદાયમાં સામાન્ય થાય તે તે બાબતમાં તે સંખ્યાની સંધારણા કરવાની અથવા કંઈકની રીક્ષા થઈ શકે એવા હોય તે સંખ્યાની અંતરે અંતરે જાય થાય એવાં કુકમ કરવાને કારણે એની માંડાત સરકારે મુખની આરંભે અને જે જે બાબતમાં કોઈ સંખ્યાની રીક્ષા થાય તે યુનિટ સામાન્ય થાય કે તે યુનિટને માટે તેને સંખ્યાની કરવામાં આવે અથવા સાત વરસ અથવા તે કરતાં વધારે મુદતની કંઈકની રીક્ષાનો કુકમ કરવામાં આવે તે તે બાબતમાં તેના સમુદાય પાસેની અથવા કંઈકની મુદતનાં કરમોઆનમાં તે સંખ્યાના કુકમ તથા અનુભવોમાને માટે સરકારની નજરમાં દુરસંજન જણાય તે વેળા રાજસત સરકારે જે એવી છુટ રાખે તે મુદતના કરમોઆનમાં તે સંખ્યાની સરવે સંધાર તથા અંગમ મીસલનુ બંધ તથા કીચર સરકાર જાય થાય એવા કુકમ કરવાને કારણે મુખની આરંભે.

ટીકા.

૧ આ કમલ પગલોની રીક્ષા પ્રાપ્ત થાતકી યુનિટ કરવા હોય તે માટે થવી ને ૧૨ થી. ૨૧. પાને ૧૭ (કોજારી).

૨૩ કહે તે મુખી દંડ કરવા એના રકમ જ્યાં કરાવી નથી ત્યાં યુનિટમાને જે રકમ ને દંડ થઈ શકે તે દંડની કોઈ જાણી નથી જલ્લુ અ તોસા દંડ કરવા નહીં.

ટીકા.

નુસરીની દંડમાંથી બરી આપવા બાબત સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કમલ ૩૦૮ મુજબ જેમ કોજારી કાર્ટને અખતીઆર મળેલા છે તેમજ જ્યારે કોઈ સંખ્યા ને દંડનો આગર તેની મીસલન સરકાર જાય કરવાનો કુકમ થયો હોય તોયારે તે દંડમાંથી દરીઆદને નુકસાન આપવા અવરનર અવરસ કંઈકની રીક્ષાને અથવા સંધાર નોંધ સરકારને સને ૧૮૭૪ ના આક્ટ ૧૧ ની કમલ ૩૦ મુજબ અખતીઆર મળેલા છે.

જ્યાં આ કાયદો એમ કરાવે છે કે યુનિટમાને કંઈકની રીક્ષા કરવી અને થવી કે પાણી કરવા તથા રીક્ષાના કુકમમાં કંઈકની સમાવેસ થવા જરૂર છે જ્યાં આવા વરસ મે રકત દંડની રીક્ષા કરવામાં આવેલી હોવી તોયારે એ રીક્ષા કાંપા વીરુપ ગાંધી ૨૬ કરા એ દંડ પાછો આપવા કુકમ કરવા અને નાંખી કોરટને દરવા સાજ કરવા કુકમ કરવા જે સંખ્યાનો કો વધારા હોય તે બાબતે એ બાંહેવારે એકાએક મુખ્ય હાથકોરટ રીક્ષા રકસ વાલમ ૧ પાને ૪ ૩૪ ૩૪ મરસાલ કંઈ કરવાને કેસમાં વાલમ ૪ આપેલકી થ પાને ૧૮.

૧૬ કંઈકની તથા દંડની રીક્ષા થઈ શકે એવા યુનિટની જે જે બાબતમાં યુનિટમાને દંડ ન આપેલો કંઈકની રીક્ષા થાય કે કો વરસ દંડની રીક્ષાનો કુકમ કરવામાં આવે તે કુકમ તે બાબતમાં અને રકત દંડની રીક્ષા થઈ શકે એવા યુનિટમાં જે જે બાબતમાં યુનિટમાને દંડની રીક્ષાનો કુકમ કરવામાં

આરે દંડ ન આપે તે તે ગ્રામીણ મુલત સુધી
 જે પરમણે તે ગુનગરને શીક્ષાનો કુકમ કરનારો
 આરે અને તે કે બીજા કઈકની શીક્ષાનો કુક
 મ તે ગુનગરની કિપર થયો હોય તે કેવનો કિપર ત અથવા એક સંજોને ખાલે પાંચ રો
 કરવાનો કુકમ કિપર એ કેવને તે લાપક હોય તે કેવની કિપરાત સમજવી

ટીકા.

આ કમમણે સને ૧૮૦૨ ના આક્રે ૧૦ ની કમમ ૩૦૫ સાથે વચનં દંડ ન આ
 પે તે કેવનો સજા બિગાળા કરનારુ એ કુકમો નથી (મ હાઈકોર્ટનો ફીજ ના ૭
 કમવર સને ૧૮૧૧.

આ કમમ પંતપગડ મુજબ સાબેત થએલ ગુનગના કરવેને લાગુછે એકલા મા
 દે ન્યા માંસાગરે સને ૧૮૫૪ ના આક્રે ૨૪ ની કમમ ૪૮ મુજબ ગ્રામીણ રીસદ કે
 ર તે દંડ ન આપે તે આ કમમ મુજબ કે જે ગરબ કરમ વીજુ અહીંઆ ગરસાં ક.ઈ.કે
 રે ગુનગ સામેલ થયાના કરવા ૨૬ કરવા તેજે, એ એમ આગ, પરાય જાણવે એ કે સ
 ૧૮૧૪ ના આક્રે ૨૪ ની કમમ ૪૮ મુજબ તેજે કે કે દંડ એ એમ થી એક પસદ કે
 રુ હુ અને એ તેજે દંડ પસદ કરવા તે તેના તેજે ગરસાવા અને ૧૮૫૫ના
 આક્રે ૫ મા કરવેલો રીતે અર્થલ કરવા હતો ગરસા હા કોરક વાલમ કે અપેનકીક્ષ
 પને હ મ. હા.

૧૫ આરે કોઈ ગુનાને માટે કે તથા દંડ એ બંને શીક્ષા થઈ શકતી હોય તે
 જે ગુનાને માટે કે તથા તે ગુને કરનાર દંડ ન આપે તે તેરે આપણી મુલત સુધી
 દંડ બાબને માટે થઈ કે કરવા એ પરમણે જે કરાર કરવાને તેજે તે મુલત તે
 કેવો હોય તેના કે મા દંડ ગુનાને માટે કરવેલો પાણા થયો કેવનો જે મુલત હોય તેના
 કેવનો મુલતનો હા. અનુસર કરનાર વખતે કરવા નહીં.

ટીકા.

દંડ બાબને કે ગ્રામીણને માટે કરવા એ થા બાજ કરવા બધે કરાવવી નહી
 (મુ. હા. તા. ૪-૧ આગસ્ટ મારે ૧૮૧૨ ના. હવ નો કરાવ

કોઈ સખાણે જે ત દંડની સંજો કરા હોય તરે દંડ ન આપે તે કેવનો શી
 ક્ષા કરનારો ને નાવામ : જે તેણી કરવાને મજાકરે મુજબ આરે જ : આ
 કે કરવાને ને : મુલતનો કેવો શીક્ષા કરવાને આકર હોય તે
 મા મુલત : કરવાની નહીં.

કરીમીલ પરા મન ૨૦ થા અકરિરને સજા કરવાનો આખતીઆર નીચે પ
 રમાણીછે.

પહેલા વચના માંસાગરે એ કાલા પરમાણે એકલા એકાગ કે થઈ ગાનો હો
 પ તેણી એવા કે મુલા ને વસ સુધાની કે કરવાનો આખતીઆરછે તે. મથે એક
 હમર ૧૫ આ સુ. ૬૬ ની રાજા આરના પાણુ આખતીઆરછે.

બીજા વચના માંસાગરે.

परीक्षा परगना भाउसतरेहने,

૧૧. હું ન ગ્લાપવાને સાથ જે કેદને। કે:૨૬ કુદમ હૈ તે હૃ તે ગુલાને મ

૬૭ અમર જંડનીજ શીલા ધર્મ જાહેરે એવે। યુનાહ હોય તે તે જડ ન અપતે।

2161

ते राजत नी पात्र आशान करी—

१८ १६ नही आपणाधी जे हे उरी होय ते उर ते १६ आपणाधी

211.

આન કોવી જોઈએ (અર્થ) કશુંકે કશીયુંકે

੧੪ ਇੰ ਨਹੀ ਆਪੇ : ਨੇ ਮਾਏ ਕੋਲੀ ਭੁਜਾ ਕੇ ਮੈਲੀ ਛੋਪਾ ਤੇ ਮੁਕਾ ਪੁਰੀ ਬਨਾ ॥

॥२॥

યે છે કે તે એકસે રૂપિયાને ૧૦ આપે અને ૬

અને ને શીકશનો એવો કુલ મધ્ય છે કે તે એકસે શ્રીઆનો દંડ આપે અને ૬
ક ન આપે ને આર મહીના કેદ રહે હવે એ ઠેકાણે તે કેદના એક મહીના પુરો થતા પ
હેલા તે દંડના પુણીએ કાં ના આપવામાં કે પસંદ કરવામાં આવે તે પહેલાં મહીના
પુરા થાય એટલી તબા અ ને છોડી આપવામાં આવશે એ પહેલાં મહીના પુરો થાય ને પ
છતાં અથવા તાર પછી ને કેદના છતાં કઈ બીજી વખતે પાણીસે શ્રીઆ આપવા
માં કે પસંદ કરવામાં આવે તે અ ને તરત છોડી આપવામાં આવશે કેદના એ મહીના
પુરા થતા પહેલાં તે દંડના પાંચ શ્રીઆ આપવામાં કે વસૂલ કરવામાં આવીયો એ ન

પુરોનો તે પે મહોના પુરો

વખતે ૫૦ રૂપીઆ આપવા

આપસે.

આવના પાકી રહે તેટલો બાગ શીકરાના

પાકી ૬ વરસ સુધીના કાળપણ વખતે વગુપ થઈ

અમર તે શીકરાના કુકમ મુજબ યુનેઝર ૬ વરસ

આરે મુદતની કેને લાચક હોય તો તે મુદત પુરી થતાં

પણ થઈ રહી.

અને યુનેઝરના મોતથી જે મોસકત તેનું મરણ થયા પછી તે

નાં કરજને સાફ કાપવા પરમાણી જમાવવાર હોય તેમોસકત

અવસાનમાંથી છુટતી નથી.

ટીકા.

પુજાની હાઈકોર્ટ એમ કસમ કરે છે કે આ કસમ જે મુદતમાં આ

મુજબ ધનસંદ થયે હોય તેનેજ સગુણે અને ખોલ વીસેસ અને સધાનીક કાપવા

મુજબ સીસા લાચક યુનાએ કસમ કરાવના નથી પણ આ કસમનો અમલ તે

યુનાએને ખાસ રાતે લાગુ કરે તો યાદ રાખે (રેવનીકુ જુડીશીઅલ એન્ડ પોલીસ જનર

લ પા. ૫ પાને ૨૨૧૩).

દંડ ન આપે તો જે કેદ કોરને કરમાવના આખતીઆર છે તે કેદ દંડ ન આપ

વાને સાફ રીકોસ તરીકે મારવાનો ધરણ છે પણ તેથી દંડ આપવાની ફરજ

કોરતી નથી આ કાપવાના કમીશનરો કસમ ૬૬ થી ૭૦ ની મનસખ નીચે મુજબ

સમજાવે છે.

“પણ અમારો અરથ એવો નથી કે આ કેદ દંડનો પુરેપુરો બદલો મચુવે યુનેઝ

રે જાતે કુખ પામવું કે મોસકતનું નુકસાન વેડવું એ બાબત તેના મરણ થયે રહેવા રેવા

અને કમુમ કરી રાકના નથી આવા રસતો પણ કરવા એવો જે એ કેને દંડની સંજ્ઞા

કરવાન ખાસ જરૂર છે અને જે લોકોને એ સંજ્ઞા ધણીજ અણખમતા છે અને જે લોકો

કે એ શક્તી ની જિંદગીમાં એવો યુનો કરતા કરે તે લોકોને તે દંડની સંજ્ઞા થી છુ

ટ આપવા જેવું થશે એટલા માટે અને એમ કરવા એ છાએ કે યુનેઝર કેદ બેઠાવવા

થી તેના જીવર જે પધરા સજ્યા જમાવવારાં જે તેમ થા તે મુકત થશે નહીં તેના દંડ

દંડની જમાવવાર માથા નીકળેસે પણ તેના મોસકત થેડા વખત સુધી જમાવવારીમાં

જાતી રહેશે હજારો ભગવાન્ય એ છે કે કેમ અમુક કસમ વખતના તાજપણ વખતે તેની

મોસકત જપત કરી દંડ વમુલ કસ રાકાય.”

સંધાવર અંલગતથી દંડ વમુલ કરી રાકાય નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ કાઉન્ટ

સીસ પા. પાને ૬૩.

કેદી મુખ્ય પછી દંડની રકમ વમુલ કરવી તે જાગમ મોસકતનો ફેશન થઈ શકેરી સ

ધાવતી. દંડ નથી માટે સંધાવર મોસકત જપત કરતી નહીં (મુખ્ય હાઈકોર્ટ ૩૦ જુ

સાઈ સને ૧૯૮૮.

કે જાણ-કરિની કદ કીચે જોગણ છતાં પણ દેની રકમ જે વસ સુધીમાં જે
 અને વગુર થઈ રહે (પુ. હાં તાં ૩૧ મી ને રાં ૧૮૭૦ તાં ૭૬૪ ધન
 રે સંનગથાં તાં ૨૦ જુલક સને ૧૮૭૦ નખર ૧૮૨૩)

જોગીનસ પેરણીકરકોડ કલમ ૩૦૭ મુજબ જે કોરક સાંસનો કુલમ કરે તેને
 વારંદ કલકાનો અધીકારકે જે કારકે વારંદ કલકાજ હોય તે કોરકના હલમ તે બાબતી
 સકાસે અને રાદકુ કોરકની હલ બહાર જે કીસતરીકમા તે યુનેયરની બંજવી મીસલ
 હોતે તે કીસતરીકના માલસતરીકની તે વારંદની પાછળ સહી થશે એવુંસે તે વારંદ કો
 પરથી તે મીસલત બજત કરેનિ થયશે.

કેડ વસુલ કરવાની બાબતમા કાંઈ વીરોસ રીત સધાનોડે કવચામ. હોય તેને ક્યા
 કલમ બદ કરતાં નથો.

૭૧ જો ને વસતુ યુનેયરે તે જુલક જુલક બધેથી બનેલો હોય અને તે ભાગ
 ને યુનાદ માલુ યુન એ } માહેડો દરકેઈભાગ બતેજ યુનેયર હોય તો મેયા બાજુ રી
 થી બનેલો હોય તેના રી } તે કરતુ એવા સાદે કરાજ ન કરશે હોય તો યુનેયરને તે
 કસાની હલ. } તેના યુનાદબોખાના એક કરતાં વધારે યુનાદના સીકસા
 કરશે નહી.

કરકાંત.

(અ) અ જ ને એક સાકીથી વસસ સપાડા મારે તે એ કાણી એ સપાડા
 તથા તે સપાડા મારમા નેટલા સપાડા આંગણે તેમ તા કુરકે સપાડાથી જુલક
 જ ને યુધીપુરક બધા કરવનો અ યેયુનો કરશે હોય એમ બની ગુકો હલે ને તે દરક
 સપાડાને મહે અ સીકસને સાવક હોય તે દરકે સપાડાને સાદે એક વરસ એ પ્રમણી
 પમાસ વરસનો કેડ અ ને રાકેકો પણ રાજ્યા મારને સાદે એક જ સીકસને
 તે સાવકો.

(બ) પણ અ જ ને મારેકે એકામાં થ વચે પડે અને અ કરકાથી થ ને મારે
 તો જ ને જુન પુરક બધા કરવાની એક શીકુને તથા જ ને સપડો મારશે તેતો બી
 છ શીકાને અ સાવકો કમ ક જે કમગી અ એ જ ને જુન પુરક બધા કરી તે કા
 ખનો જ ને મારેકો સપાડો કાઈ ભાગ નથો.

જ્યારે કાંઈ પણ વસતુ જે વસતુ કલમ કોરકના યુન એનો ંગાખ્યા કરવામાં
 આવતી હોય તથા તેજે પાંડ સીકા કરામા અ હી હોય તે વસતુ કલકાની એ અ
 થવા વધારે જુલક જુલક બધામાં બાગા બાગે એવ યુનેયર હોય ત.પ. અધર.

જો કરતીમ તુ એક કરતાં અધવા એક કરતા વગા બતેજ યુનેયર થાય તેજા કોડ
 એક કરતાંથી એકા કરવામાં આવે તોવારે કાંઈ જુલક યુનો સાવ તારે.

યુનેયરનો કનસક કરનારો કોરક સવરકુ કોડબો પધક કાકપણ એક યુના પાલ
 નેટલી શીકમા કતી થાતી હોય તે કરતા વધારે અખત શીકમા તે યુનેયરને કરશે નહી.

કીડા.

પણ જ્યારે કાંઈ સખસ કોરક થાતોડી એક જ અજર જુનો કોડનો મુજબ

એ અગર વધારે ગુનાઓ એકજ વખતે સાબીત થયા હોય તોયારે દરેક ગુનાવ બિપ્ર, જુ
રી જુરી શીક્ષાનો દુકમ કરવાથી રાકાય અને આવી શીક્ષાઓ બધારે કેદ અથવા સમુદર
પાવની હોય તોયારે એકજ સજા બોલાવવા પછી બીજી સાર થાય અને એ કોરડને એક
ગુનાવ સાર જેટલી શીક્ષા કરવાનો અધીકાર હોય તેવા કરતા કેદનાંક ગુનાહની એક દર સ
જા વધારે થતી હોય તેટલાંક કારણથી એ ગુનેહવારને બિપ્રથી કોરડના ઇનસારને સાર નો
કલપાની એ કોરડને ૧૩૧ નથી એમ કરાવીયુ છે કે કોઈ વખત પણ એ સખસને ૧૪
વરસ કરતાં વધારે મુદતની કેદની સખસનો દુકમ કરવો નહીં (સને ૧૮૭૨ ના અગ્ર ૧૦
ની કિમ કોઈ, સને ૧૮૭૧ નો અગ્ર ૧૦ કલમ ૧૦૪) વળી એમ પણ કરાવ્યું છે કે
જો એ મુકદમાનો ઇનસાર કલમ ૩૬ મુજબ કામ ચલાવવાર માલસતરેદ કરતા બીજા
માલસતરેદની આગળ થાય તો એ માલસતરેદને પાતાની સાબારણુ હકુકમથી જેટલી
શીક્ષા કરવાનો અધીકાર છે તેટલી ધીસાની જમણી શીક્ષા કરનાં એ એકંદર શીક્ષા વ
ધી ન હોય (સને ૧૮૭૨ ના અગ્ર ૧૦ કલમ ૩૧૪) ૧૪ વરસની હદ જે અધ કે
કલમની મુકદર કરવામાં આવી છે તે એ શીક્ષાના દુકમો એકજ વખતે થયેલા હોય
અગર ને તહોમતોના એકજ વખતે ઇનસાર થયેલા હોય તેને લાગે છે પણ જે
સખસો કેદની શીક્ષાનો દુકમ અગ્ર બિપ્રો બોલાવતા હોય તે સખસોએ કરેલા ગુનાહો
એને આ લગુ નથી (રેવનીયુ સીબીસ એન્ડ કરીમીનલ રીપોર્ટર (કલકત્તા) કરીમીનલ
શર્માગ વા. ૦. ૮ પાને ૫.

જ્યાં કલમ ૩૧૪ મુજબ એકંદર શીક્ષા કરી હોય તોયારે તેની એકંદર દરસાવેલી
રીત મુજબ જુરી જુરી શીક્ષાના દુકમો હમેશા કરવા જોઈએ કારણ કે નહીંતો બધારે અ
પીલમ એક અથવા બધારે ગુના ને કરામાં આવે તોયારે એ એકંદર સખમ થી કોઈ સ
જા કેદીએને હજુ બોલાવવાની રહેલી છે તે નકી કરવું મુશ્કેલ છે પડે (મરસા હાઈ
કોર્ટ વા. ૪ આપે પાને ૨૭. *

૧ કેદ ખરી બીધએ એવી જોડાએથી હોય કે તેથી એક કારણ જનવુ હેય
તો તેની ખરી બીધએ એક જગ્યાના જો એક કરતાં વધારે ગુનાહોએ એક સખસો
કેસા હોય તો તેના બિપ્ર આવા દરેક ગુનાહોને સાર એકજ વખતે તહોમત મુકી ઇનસાર
થઈ શકે

૨ જો કોઈ એક કામ જે કાયદામાં ગુનાઓની વાખસો આરથી હોય અને
જેથી શીક્ષા થતી હોય એક કોઈ વાલુ કાયદાની એ જુરી જુરી કલમોમાં કાયમ
થતું હોય તો એ કામ કરનાર સખસ બિપ્ર એવી રીતે કરેલા દરેક ગુનાહને સાર
તહોમત રાખી સકાય પણ જે કોરડ તે વનેમાથી એમ તે ગુનાહનો ઇનસાર કરતા
હોય તે કોરડ જેટલી શીક્ષા કરી રાકતી હોય તેવા કરતા વધારે શીક્ષા તેને ન
ધવી જોઈએ.

૩ જો કેટલીક ખરી બીધએ જેમાંની એક અગર એક કરતા વધારેનો એક

એવી બીજાઓએ એકી કરનાં જે 'કાચદામાં' ગુનાઓને
 નેથી રીક્ષા થતી હોય એવા કોઈ માણે કમલ
 તો તે કરનાર સખસ કોઈ જે કુનોદ તેણે 'કર
 રાખે સકાય' પણ આપા ગુનાઓને સાર એક
 કોઈ આપાના કોઈ પણ ગુનાને સાર અગર' આ પ
 ગુનાઓને આ ગુનાઓ સાર જેટલી સખ કરી શકે તેના કરતા વ
 ને નોંધે (અને ૧૮૭૨ ના આ ૧૦ કમ ૧૧૪ અને ૧૮૭૩
 ના ૧૯
 કાચ મુજબ નીચે પરગણે એકંદર સખતા જે સખા આપવામાં
 કરવા હતા.

જ્યાં કેવી કોઈ જે 'ગુનાઓ' તેહેમત રાખતું હોય તે ગુનાઓ એક કાચ
 બાગ હોય તો જેમકે પર કોણુ' અને એવી સખ થી હાથ કોરડોએ કરાવેલું હોય ગુના
 ને બંનેને વસતે જુદી જુદી થક શકે નહીં પણ કલમ ૪૫૪ કે ૪૫૭ એ બેમાં
 જે કલમથી થક થકતા હોય તે કલમ મુજબ એક નો કુકુમ કાચે નોંધે (મરદા
 કોઈ કોરડા રીક્ષા ૧૮૬૨ અને ૧૮૬૩ રેવનીયુ જુદીરીઅલ એન્ડ પોલીસ જનરલ વા
 ૪૧૫ મુજબ હાથ કોરડ રીક્ષાસ વા. ૧ પાને ૮૭ પણ એવી. નીચે મુજબ
 રીક્ષા કોસીસ વા. ૫ પાને ૮૩ અને મુ'ગાઈ વા. ૯ પાને ૧૭૨ એવી રીક્ષા એમ
 વ મરદા કોઈ કલમ ૪૧૧ મુજબ એરેલો માલ કાચમાં રાખવાના અને કલમ ૪૧૨
 મુજબ એ માલ જુદી પુરવઠે સંતાડવાના તેહેમતને સાર એક સખ થઈ શકે નહીં
 (રેવનીયુ જુદીરીઅલ અને પોલીસ જનરલ વા. ૪ પાને ૧૨૨ મરદાસ હાથ કોરડના
 સખા વા. ૪ આપે વા. ૧૪) કલમ ૪૧૨ મુજબ એવીના અને ૪૧૧ મી કલમ
 મુજબ એરેલો માલ લેવાના અગર રાખવાના તેહેમતને સાર રેવનીયુ જુદીરીઅ
 નડ પોલીસ જનરલ વા. ૪ પાને ૧૬૩ કલમ ૨૧૧ મુજબ જુદું તેહેમત મુકવાના
 ને કલમ ૧૬૮ મુજબ એવ વ વન બીરો જુદા મોગર ખાવા રેવનીયુ જુદીરીઅલ
 નડ પોલીસ જનરલ વા. ૫ પાને ૧૨૮ રીક્ષાથીય મનુસ વપના અને મનુસ વધ કર
 એ કાચેસર મંડીના મેમબર હોવાના તેહેમતેના (રેવનયુ મીલોલ એન્ડ કરમી
 રીપોરટર કલકતા) (કરમીલસ રીક્ષા વા. ૮ પાને ૯) કલમ ૧૦૬ મુજબ કોઈ કાચ
 મારી નાખવાની કમડી સથે સાપરાય થમડીના અને કલમ ૧૦૭ મુજબ એવ સખસ
 કોઈ ન નાખે કલમ એકીને આપેલી સાપરાય થમડીના (મુ'ગાઈ હાથ કોરડ રીક્ષા
 કરમીલ કોસીસ વા. ૪ પાને ૧૨) એવીજ રીતે વળી જ્યાં કોઈ અમુક કલમ કલકાક
 નાએ એકા કરક કરાવ કરતી હોય જેમકે પર કોણુ' તથા કલમ ૪૫૪
 આપાના, ત્યાં કેવી કોઈ કોઈ એકંદર ગુનાઓને તેહેમત રાખતું નોંધ
 અને કાચ મુજબ પર કોણુના અને બધા કરવાના જુદા જુદા

... (1) ... (2) ... (3) ... (4) ... (5) ... (6) ... (7) ... (8) ... (9) ... (10) ... (11) ... (12) ... (13) ... (14) ... (15) ... (16) ... (17) ... (18) ... (19) ... (20) ... (21) ... (22) ... (23) ... (24) ... (25) ... (26) ... (27) ... (28) ... (29) ... (30) ... (31) ... (32) ... (33) ... (34) ... (35) ... (36) ... (37) ... (38) ... (39) ... (40) ... (41) ... (42) ... (43) ... (44) ... (45) ... (46) ... (47) ... (48) ... (49) ... (50) ... (51) ... (52) ... (53) ... (54) ... (55) ... (56) ... (57) ... (58) ... (59) ... (60) ... (61) ... (62) ... (63) ... (64) ... (65) ... (66) ... (67) ... (68) ... (69) ... (70) ... (71) ... (72) ... (73) ... (74) ... (75) ... (76) ... (77) ... (78) ... (79) ... (80) ... (81) ... (82) ... (83) ... (84) ... (85) ... (86) ... (87) ... (88) ... (89) ... (90) ... (91) ... (92) ... (93) ... (94) ... (95) ... (96) ... (97) ... (98) ... (99) ... (100) ...

કેવો કિંમત મિલકતો વધારે યુનાના તહેામત હોય તે તે યુનાનવાર જુરી જુરી સળ
કરવી યુનાની કાઢકારક તાજ કદ મુલ્ય સને ૧૮૬૬ નંબર ૪૫૮ નો.

$$d\lambda_1$$

૭૭ ડાઈ રાખસતી કંપર જેવો ઝુનોદ સાજોત થાય કે તેદને માટે વ્યા કાવદા મુજબ

તે મુદતના અપાઠના બાજુ અમદાવાદ બી.એડ. સુધી તેને એકાંત કેળવવા સારખવા એ રીતે તેના શિક્ષણના કુક્રમના ફરમાવણને કારણે મુખ્યાલયનાર છે પણ અણગુ મળાને તે એકાંત કેળવી મુદત તરફ ગઈ નાથી વધારે ને હોવા જોઈએ અને તે ન.એલ. હાંસાળ પર પાછી ફાળી જોઈએ. (એડેસ).—

જો કેટલી મુશ્કેલી મળે ત્યાંથી બહાર નીકળવા તે એકાગ્ર કેટલી મુશ્કેલી મળે ત્યાંથી
બહાર નીકળવું.

જો કેની મુલત છ મહીનાથી વધારે હોય અને એક વર્ષથી વધારે
એકાંત કેની મુલત એ મહીનાથી વધારે ન જોઈએ

જો કેની મુલત એક વર્ષથી વધારે હોય તો એકાંત કેની મુલત તરફ
વધારે ન જોઈએ.

ટીકા.

એક વર્ષની કેની સમયને સહ મદરાસ લાઈ કારદે એમ કહાયું છે કે
તો વધારે એકાંત કેની શીક્ષા થઈ શકે નહીં (પા. ૧૩ ફેબ્રુઆરી રાત્રી ૧૯૬૦ તથા તા. ૧૦
૧૦ નવેમ્બર રાત્રી ૧૯૭૦)

૭૪ એકાંત કેની શીક્ષાનો કુદમ જાળવવામાં તેની કદ એક વખતે કદાચી થઈ શકે
એકાંત કેની હવે | વસ કરવા વધારે ન હોય જોઈએ અને એકાંત કેની મુ
લતની વધે તે મુલત કરતાં જોઈ વેળા ન જાય જોઈએ અને જ્યારે કેની શીક્ષા
તરફ મહીનાથી વધારે મુલતની હોય તો જ્યારે તે ફરમ થાયે આખી કેની મુલત ૧૧ કઈ
પણ એક મહીનામાં સત ૬ કા કરતા વધારે એ. ત. ૧૬ ન હોય જોઈએ અને એકાંત
કેની મુલતની વધે તે મુલત કરતાં જોઈ વેળા ન જાય જોઈએ.

ટીકા.

૧ એકાંત કે એક સપ્તમને થયેલ સૌજના આખા બાગની જોઈ નહીં જોઈએ
૭૪માં ફરમાવ્યા પરમાણે મુલત મુલતે હોય જોઈએ નાનસુખ મેતર કે જે. સા.
પા. ૪૬ (૧૧૦ મ. ૦)

૭૫ જે સપ્તમની કીપર હોય કે કઈ યુનાઈ સપ્તમ થયે હોય કે જેને માટે આ કા
ને સપ્તમની કીપર એક } થકાન બાબ ૧૨ મા અથવા બાબ ૧૭ મા મુજબ તરફ
વાર આજણ તરફ વરસ } વાસ અથવા તેથી વધારે મુલતની એમના ગમે તે પરકાર
ની કેની શીક્ષા થઈ શકે } ની કેની શીક્ષા થઈ શકે તે સપ્તમ ફરીથી હોય કે કઈ યુના
યુનાઈ સપ્તમ થયે હોય } કો કો કે જેને માટે તે જે બાબ ૧૨ મા જેને બાબ મુ
જોઈ ની કીપર તેથી કાઈ } કાઈ તરફ વરસ અથવા તેથી વધારે મુલતની એમના ગમે તે
પીજો યુનાઈ સપ્તમ થાય } કાઈ તરફ વરસ અથવા તેથી વધારે મુલતની એમના ગમે તે
તો તેમને સજા. } પરકારની કેની શીક્ષા થઈ શકે તો તે સપ્તમ એકાંત પાછળ
ના કોઈ યુનાઈ માટે ૭૪ મા સુધી સપ્તમ ફરી શીક્ષાને અથવા એ પરમાણે ન બનક
તો તે તે યુનાઈ માટે જોઈ શીક્ષાને તે સાવક થાય એથી બાબ ૧૧ શીક્ષાને સાવક થયે
તો કઈ પણ બાબમાં ફરસ વરસથી વધારે મુલતની કેની તે સાવક થયે નહીં.

ટીકા.

બાબ ૧૨ માં નોંધ લખેલી કસમો વાંચવા યુનાઈ છે.

૨૩૧ થી ૨૬૩ સુધીનાં સપ્તમી કસમો.

બાબ ૧૭ માં કસમ ૩૦૯ થી ૪૬૨ સુધીનાં સપ્તમી કસમો વાંચવા યુનાઈ.

જો કુસળતાની ફાળગરી કા. ના ૨૩ મા બાળ પરમાણુ કોશીરાના

મનો લગભગ ૧૪ માં અને ૧૭ માં બાળ

માટે આ કલમનો લગભગ કરવા નોંધ્યો ૨૧ વી. ૨૧

આ કલમમાં આઠમા પછીના ગુનાઈ માટે ૬

૧૧

આ કલમમાં આ ગુનાઈ ને બાળમાં હોય તે બાળ પરમાણુ

આ કલમમાં ૫૩ છે જે ૧ વી. ૨૧ પ્ર. ૧૧ ફો

આ કલમમાં કરવા માટે તહેમત ૧૧ આગળ ગુનેગારને પાછા મળે છે.

આ સપાટ અને ખુલ્લો પુરાવો હોવા નોંધ્યો ૧૪ વી. ૨૧. પ્ર. ૭ ફો.

ફટકાની શીક્ષા કરવા માટે બીજી વખત ગુનો કરવાથી વધારાની ફટકાની શીક્ષા ૬

જો તેમાં પાછા પુરાવો સપાટ અને ખુલ્લો હોવા નોંધ્યો ૧૫ વી. ૨૧. પ્ર. ૧૨.

આ કલમથી માલસતરેડોનો તેના અધીકાર લીધરાંત કામ કરવાનો અધીકાર નથી

આ અધીકાર માન ફો. ૧૨૦ કલમ ૨૧૪ માં આપીયો છે. તેથી હવેનો છે.

મ. હા. રી. પ્ર. ૩.

આ કલમ પ્રમાણે વધારે શીક્ષા કરતી વખતે આગળની શીક્ષા આ કલમમાં જે

મા અને ૧૭ માં બાળ પતાવે છે તે બાળમાં પતાવેલા ગુનાઈની કોશીરાની સજા

મળી નહીં હોવી નોંધ્યો. — રાણી વીરુપ કમોદરી ૨૦ માં અને વાળી રાને ૧૮૭૪ ક.હા.

આ કલમ કાંઈ જુદો ગુનો હોય એવું સુચવતી નથી બાળ ૧૨ અને ૧૭ માં બાળ

માલસો ગુનો તહેમતવાર ફરીથી કરે તો તેને વધારે સજા થવા માટે છે. ૫ મ. હા.

રીપાર્ટ પ્ર. ૩.

આ કલમ પરમાણુ કપારે ફરી આગળ ગુનાઈ કરવામાં આવે તોપણ તે ગુનો માલ

સતરેડોના અધીકારનો હોય તોપણ સેવાત કમીટ કરવા નોંધ્યો રાણી વીરુપ. ગુલુલા ૨.

મ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૬.

છાપ ૪ થો.

સામાજિક અવધા.

૭૬ ને સપાટની ને વસતુ કરવાની કાવધ પરમાણુ ફરજ છે અથવા કાવધની કાંઈ

ને કામ કરવાની ને સ } બુલના સળગથી નહીં પછી ફટકાના કાંઈ બુલના સળગથી

પસની ફરજ છે અથવા ને } ને સપાસ સુધપુધીથી એમ માને છે કે એ વસતુ કરવાની

કરવાની મહારી કાવધ પ } માહારી કાવધ પરમાણુ ફરજ છે તે અપાસ નોંધ્યો

આણી ફરજ છે એમ ને } રે તો તે ગુનાઈએ એમ સમજવું નહીં.

આ કાંઈ ફટકાની બુ } સધિ માને છે તે સ

સધિ માને છે તે સ

ક્રમશઃ

કાપલાના કુકમ ખુલ્લ, પાનાના ઉભી અમપદારના ફરમા
જાણે દાખા બેજ પાંડુને એક બહાર કરે તે અ એ કાંઈ યુનોદ કીધા
નહી.

એક ઇનસાફની ફરડના અમપદાર અ ને તે કારદે થ ને પકડવોના કુકમ
બહી તજવીજ કરોને જ ને થ ગાનીને તે જ ને પકડે તે અ એ કા-
પિ જોઈ સમજવુ નહિ.

ટીકા.

અમ બહી જાપથોએ છે તે કાપલાની ભુલથી નહી પણ હકીકતની ભુલથી જે
વશતુ વગર કપડે કરે તેને યુનોદ કાપલાની નથી કાપલાની ભુલ એટલે શું,
જો ભુલ એટલે શું, તે આ કલમ નીચેના ફરડાંતોમાં ઇસારા વરીકે બતાવવા
છે. પણ આ કાપલાની ભુલ અને હકીકતની ભુલનો જુરા વધારે બીસતારથી
બાપણે બાણીનો લોઈએ.

નીચાવનુ એક મહાવકવ (ફહેલત) છે કે કાપલા બાણીતો નથી એવી અજ્ઞાનતા પ
તાવી કાંઈ છુટી જઈ રાકે નહી (જુઓ પીનીવાસ કરતીય કાપલાની ફહેલતનુ પ્રસતક ૫.
૪૪૪) વળી બીજી સ્ત્રોક મહાવાગ છે કે દરેક જણ કાપલા બાણી છે એવુ કાપલા માનેછે
એ કાપલા તે બાણીતો નથી એવુ બાનુ ખતાવી કાઢ સખા છુટો જઈ રાકે નહિ (જુઓ
એજ ગરંથનુ એજ પાનું). આ ઉપરાંતી રાજની દરેક રધમ્મત તથા કાઢ પરદેશી આ મુ
કામા આવી રદથો હોય તે જો બાજક અથવા આંકો ન હોય તો આ દેશનો કાપલા બા
ણી છે એવું નીચાવ સાધારણીએ જણુ અને માનીય છે કુ એ કાપલા બાણીતો નથી
એવો પુનાવો કાઢ આપો રાકે નહી એવુ ચીફ જશટીસ દીનદાસ મેક નોદવના પરખીયા
ત મુકરમાના કાગળું છે (જુઓ એજ ગરંથ પાને એજ).

રધમ્મત ઉપની આ ફરજ બાણીસા તથા અજ્ઞાન સરવે કપર નાખી છે પરથમ ૬
રશને આ ફરજ બાણીસ કાપી લાગે તેમ છે પણ તેમ નથી રધમ્મત બાણી જોઈને જે
કાપલાથી પાતે જ્યાં રહે છે ત્યાં પાતા જાપર અમલ થાતે છે તે કાપલાથી અબાણી રહે
તો તેમાં તેના વાંક છે તેમોની આની અજ્ઞાનતાથી જે પરીણામ થાય તે તેણે સેરાવા
જોઈએ તીથારે દવે શાખા કાપલા રધમ્મત વીગરે બાણી છે એવુ ગણુક જોઈએ કે તેની
કાંઈ હદ છે તે બાણીવાની જાતકાંદરેક સખજુ સખસને સેજેજ જાતપત થાય તેવુ છે,
બહી તકરારો થાહવા બાદ નીચાવ સાધારણીએ નહી કરવુ છે કે જે કાપલામાં આપુક વસ
નું કાપલા અથવા ન કાપલાને કુકમ આપીએ હોય તે દરેક કાપલા રધમ્મતે બાણીતો જોઈ
એ, આવા કાપલા હાલ નીચે પરમાણી છે.

૧ ચેન્નકાંડુ (કોન્નકારી રાજીના પારો.)

૨ ફરડી કાપલા.

૩ તમે કાપો.

૪ ફેલ્ડિંગ (ખાત પત નીચવાનો કાપો).

૫ ફાંપ સંધીના કાપો.

જો બીજે ને કાપવામાં તે બાંધના મુખ્ય અધીકારીએ કંઈ ફરમાવ
માણવાની દરેક માણસની ફરજ છે.

આપણે જે કાપો આમાંના કાપમાંથી આ વખતે અગત્યના છે તે આ હીંદુ
તાનનો ફેલ્ડિંગ કાપો છે તે કાપો દરેક રાષ્ટ્રીય અને પૂરેણી ભણિ છે એવું આપણે
જણવું જોઈએ અને તેથી આ કાપના દ્રશ્યોત્તર પીરિયન કરવું જોઈએ.

આ કાપના બેઠું દ્રશ્યોત્તરમાં જેલું કસાવત “એક મેલનર પોતાના કાપોના કુ
જીવી કાપમાં ફરમાવ્યા પરમાણે એક ટોળા કાપ જંદુનો બહાર કરે તેથી કાંઈ” ન
કાપ તો તે માટે સેલનરને જવાબદાર નહીં જણવ મતભાગી છે” કાપમાં ફરમા
વા પરમાણે એક ક એક કુલક કાપ હોય તે વખતે કાપકર પોતાના કાપ ટોળા
પર જંદુના બહાર કરવા વગર તે ફેલ્ડિંગ ભાગ તેમ નથી એવું તેના કાપો અમલદાર
જણાવ તો બહાર કરવે શીવાઈને કુલક કરવા સરખી કાપવાથી સળ છે.

આ દરમ્યાન ઉપરથી એવું શામલવાનું નથી કે વગર કાપો સેલનરે અથવા તો
પોતા માણસે તેના કાપોના કુલકથી કાપવા વીરુદ્ધ કરે તે માટે તેઓ જવાબદાર નથી
અથવા કતીબ માટે તો તેઓ કાપવામાં રહેલે કાલમાં એક પોલીસ અમલદાર તેના તો
જાન નોકરને કહે કે અમુક સપ્તને જોળીએ માર, આજ કરવાનું કાંઈ કાપવું ન હો
તે તેને આ કાપનો લાભ મળે નહીં પણ એક યુગમાર નાસી જાય હોય તેને
પીછો લેતાં તેને દાઢી પહેવાય તેમ ન હોય, તામિ પણ નહીં તો જોળીએ રાંધે કે બ
જા કાંઈ પણ કાપથી કાંઈને જરૂર પડતી હોય કરી પકડવા કાપો છુટે

વગર વારંદે પકડવા નહીં એવા યુવા માટે કાંઈ પોલીસ અમલદાર કે તેના તા
નો નોકર કાંઈને પકડે આજ કરવા કાપમાં અધીકાર આપીએ નથી એવું તે જણવું
હોય તેમ છતાં તેને પકડે તો તેના પરીણામ માટે તે આ કાપનો લાભ લઈ શકે નહીં

પોણુ ફરમાવતા હકીકતની જુગ એટલે મુ છે તે બતાવે છે એક સપ્તને પક
રણુ કરવા એક પોલીસ અમલદારને વારંદે મહત્ત્વ હોય જેને પકડવાનું વારંદે મહત્ત્વ જે
તે જેને પકડે છે તેજ છે એવું કોઈ તબક્કાના કાપથી તે પકડનાર અમલદારને જણાવ
મે બોલે રીતે પકડેલા રાખસની ફરીઆદ ચાલે નહીં. કેમકે કાપો વારંદે આપેલા
સપ્તને પકડવા અધીકાર આપે છે હકીકતનો કાંઈને લીધે બોલે માણસ પકડવા તે
જો એ પકડવું કાંઈ જોસ બીજે કાપણથી ન હોય તો તે પકડવા જવાબદાર નથી.

આ કાપની મુખ્ય મનાવળ એક છે કે કાપની જુલથી નહીં પણ હકીકતની જુ
થી જુગ જુલથી કાંઈ મનાવ કાંઈ વસતુ (કમળ) કરે તે તે જુલો નથી કાંઈ કાંઈ હકીકત
કાપવાની જુગ કહેવાય અને કહી હકીકત હકીકતની જુગ કહેવાય તેજુ પુણુ જો

જો કાપ અને સંજોગ નીચમની જકાર છે એક કાંઈ કાંઈ કાપ તેના અ

પી કવ' ૧૯૬૨ મુખીની સાથે કલેષો સંપારનું અપવાદની છે એટલે કે જે ગુના બાબત છે તે રેક ગુના બાબત છે' કે નહીં તે જોવાની અપતે અપવાદો ધ્યાનમાં રાખવાના છે. સેક્રેટરીશનનો પાતાના સર્વો ૧૮૩૭ ના ૧૫૧ નીપેરમાં કહે છે કે 'આ અમલદાર શીશય અમુક ગુનાઓ જે અપવાદો ધીવાનમાં લેવા ના છે તે તે કલમમાં જુદા જુદા બતાવ્યા છે. અપવાદ તો કલમ પાન ૦૫૪ પરમાણે સરવે ગુના હાની બતાવ્યા અને સજા અપતે ધીવાનમાં લેવાના છે."

૧. ચોડીએ એક રાખસને ચાર ભણી પકડવાની કારીગ કરી, ત્રહોમનદાર તેની સામે થયો તેણે ચોડીદારે તેને જોર જુલમથી પકડ્યો તેમાં કારાવામાં આગુ કે ચોડી દર તેને ચાર માનવામાં જુલ કરતો હતો તો જલ્લ તે જુલ હકીકતની હતી કારવાની ત્રહોમ અને તેથી ચોડીદારનો આ કલમ અને કલમ ૭૯ પરમાણે અમાર યાચે ચોડીદાર પરતાવતા હરી તપાસના કામમાં તા. ૧૬ જુલાઈ સને ૧૮૬૫ (કરી. પ્ર. ૨૮૧).

૭૭. "જે અપતીયાર જે જડખને કાવદાએ અપણે છે, અપવા જે જડખ મુખમુખી ધનસાઈ કે મ કરતાં | યો એમ માને છે કે આ અપતીયાર અને કાવદાએ અપણે છે કેમ જડખનો કામ. | તેણે ચોડી અપતીયાર અમલમાં લાવતા તે જડખ ધનસાઈનું કામ કરવામાં જે વસતુ કહે તે ગુનો છે એમ સમજવું નહીં."

ટીકા.

૧. આ કલમ કમી કરનાર માલસરદારનો અપવાદ કરતો નથી.

ધનસાઈ કરનાર અમલદારો મુખ મુખીથી જે કામ કહે તે મટે તેમના બિયાર હરી અપવાદ થાય નહીં એ બાબત અને ૧૮૫૦ નો ૧૮ થો આક્ટ છે પણ તેમાં ભણી જોઈ ને અપવાદ અક્ષતથી કાવદા વીરુપ હરે તો તેમનો કાવદાથી અપવાદ થઈ સત્તો નથી અપ વી બાબતને માટે અમલદારોના પર તેમણે તેમના હોદ્દાના પરસાસર કરેલા કરતીય બાબત હરીઆદ કરવી હોય તો સરદારની મંજુરીથી કરવો સરકારની મંજુરી વગર એ વી હરીઆદ શાખણી સત્તા નહીં (૧૮૭૦ ના આક્ટ ૧૦ નો કપમ ૪૬૬)

૭૮. કોઈ ધનસાઈની કારદારો હસો અપવાદ કુકમ કામ હોય તે રમીયાં નાં તે કે 'કોઈ ધનસાઈની કારદારો } સજા અપવાદ કુકમ મુજબ કરેલી કાંઈ વસતુ અપવાદ તે કે 'કે સજા અપવાદ કુકમ મુ } સજા અપવાદ કુકમથી થઈ સજા એકેવી કાંઈ વસતુ ગુનો હોય એ જમ કરેલું કામ. } મ સમજવું નહીં' પણ તે હસો અપવાદ કુકમ કરવાનો તે કારદારો અધિકાર ન હોય તેથી કાંઈ થીતા નહીં' પરંતુ તે કામ કરનાર સાખસે મુખમુખીથી એમ માનવું જોઈએ કે તે કારદારો તે અધિકાર છે.

ટીકા.

જે સખસ કોઈ જમના કુકમથી કાંઈ કામ કરતો હોય તો તે કામ તે ગેરમાજ બી હેતુથી કરે છે એવું માનવું નહીં જોઈએ કેમકે તેનો કુકમ માનવો એ તેનું કામ છે આ કલમનો આધાર આ નીચાની કહેવાત બિયાર છે (જુઓ વી નીચાસાઓ કરતીય કાવદાની કહેવાતા 'કુસાઈનુ પ્ર. ૭૫)

જાણ કરી, પેરો, કાઠ કલમ ૯૦--૧૦૮ પરમાણુ જે ખાનગી સંખ્યા
 કરતા હોય તેઓને પણ મળે છે આવા હુકમ માનવી વખતે એને તે
 પરમાણુ કરતાં વખતે પણ તે હુકમ અમલમાં લાવનાર સંખ્યા જોઈની સંખ્યાનું મૂલ્ય તે
 સીમાની વાપરવાની છે જો તેમ ન થાય તો તે મના કરેલા કામ માટે તેઓ જવાબદાર
 છે કેમ કે નોંધાવી કહેવન છે કે કાંઈ જાણ અધીકાર ઉપરાંત કામ કરતા હોય તો તેનો
 હુકમ માનવાની જરૂર નથી.

૧ જે અમલદારો કાંઈ રીવાની પેરોસિસને આપારે હુકમનામના પિયુદાને સાક્ષી
 લખાવે પકડતા હોય તો તેઓને આ કલમ પરમાણુ અથવા, થતો નથી આ કુરુદસનારી
 નીચે શકારાય ૩ થી. રો. ૫-૫૮ (કેન્સરો). નીં ૭૦

૭૯ જે સખસને જે વસ્તુ કરવાની કાવદાથી રજા છે અથવા કાવદાની કાંઈ ભુલના
 જે કામ કરવાની જે સખસ સખસની નહીં પણ હકીકતની કાંઈ ભુલના સખસની જે જા
 ને માય થી રજા છે અથવા અથવા સુપ્રધીથી એમ માને કે જે વસ્તુ કરવાની મને કામ
 જે કરવાની મને કાવદા અથવા સુપ્રધીથી એમ માને કે જે વસ્તુ કરવાની મને કામ
 થી રજા છે એમ જે સખસ કાંઈ રજા છે તે સખસ જો તે વસ્તુ કરે, તો તે માટે છે
 કાંઈ હકીકતની ભુલને સી એમ સમજવું નહીં-
 જે માને છે તે સખસ કરે
 હું તે કામ.

કહ્યાં.

જા ખુન કરે છે એવું સખસને આ જ ને ૫૬૩. હવે ખુન કરવામાં મુન
 કરતાં પકડવાનો આખનીયાર જાવે સખસ સખસને આપીય છે તે આખનીયાર પોતાની
 આસ સુપ્રધીથી આખનીયાર અમલમાં લાવતાં આ જ ને ૫૬૩, એવેવા હુકમો કે તેને
 આખ અમલદારની આખ હાકર કરેલા, તો આ એ કાંઈ મુતો કરે એમ સમજવું ન
 પછી એમ માલમ પડે કે જ પોતાના અથવા કાંઈ કામ કરેલા હોય તો પણ.

ટીકા.

મેતાલ અમર માખાવ છે: કરાને સીક્ષા પાલ સોડીથી મરે એ કરતીય મુનો નથી ૫
 જા અતીસા મારવાથી મુનો થાય છે.

અમુક કામ કરવું એ કાવદેસર છે એમ સમજવું કરેલુ કામ મુનો ની તેમજ હકી
 કતની ભુલથી સુપ્રધીએ કરેલુ કામ પણ મુનો નથી હકીકતની ભુલ થીસે પધારે મુનો
 સો કલમ ૭૫ જીવરની ટીકામાં છે.

૮૦ કાંઈ કાવદેસર કામ કાવદેસર રીતે, કાવદેસર જીવોથી તથા ઘડી સંભાળ અને
 કાંઈ કાવદેસર કામ કરતાં અમરદારીથી, કરતા હકીકત અથવા કમ નસીબથી અને
 હકીકત, આપણા હરાક કે રાનવિના થએલી કાંઈ વસ્તુ મુનોદ છે

કહ્યાં

મજુરીનું કામ કરે છે. એકલામાં તેરેનું માંડું લાવવાથી
 માણસને આવીને તે મજુરી મરો આજ. તે એ

દેહાણીનો બાર,બર ખખરદારી રાખવામાં આ ની તરફથી કંઈ કમુર ન હોય તો, આ કામ માટે કરવા જેવું છે યુનોદ નથી, એમ સમજવું.

૮૧) જો કંઈ વસ્તુ હાની કરવાના સંકાપ કરાયા વગર, તથા મુખ્યમુખીથી સરેર અથ-
 ને કામની હાની થાય એવા મિત્રકતને થતી બીજી હાની અટકાવવાને અથવા તેથી તે
 થો સંભવ હોય તે કામ પચાવવાને કરી હોય, તો તે વસ્તુની હાની થશે એવો સં-
 યુનાદના ધર્મદા વગર તે બધું જોય જોય નહીં તે વસ્તુ કંઈ એટલાજ સમય પરથી
 થા નીજી હાની અટકાવ તે યુનોદ છે એમ સમજવું નહીં.

ખુશામો—એવી બાબતમાં તે અટકાવવાની અથવા જેથી પચાવ કરવાનો તે હાનિ એ
 થી તરફની તથા મિત્રની નજીની હાની કે જે કામથી બીજી હાની થશે એવો સંભવ
 છે એમ બાબતમાં છતાં તે કામનું જોખમ માથે હોવું એ કમરદસર અથવા માટે કરવા
 જેવું મુશ્કેલ એ હકીકતની બાબત છે.

ફાંતો.

(અ) એક આગમિતાના કપતાન આ ને એકાએક, તથા પાતાની તરફની કંઈ
 ભુમ અથવા ગરજત વિના એમ રીકામાં આવે કે કું એટલી સિધ્ધિમાં આવી પડ્યા છલું
 કે જો કું માહારા વાહાણનો મારગ બદલું નહીં તો તેને કું અટકાવો શકું તે પહેલાં
 ૨૦ અથવા ૩૦ કિલોગ્રામની એક બ હોડીને એ વાહાણ બ ઓને જરૂર નીચે મેસાડી રશે
 અને જો કું મારગ બદલું તો માત્ર બે કિલોગ્રામની એક કે હોડી નીચે મેસાડી રવનું
 જોખમ માથે હોવું જ અને તે હોડી એવી છે કે બનેતો બધી પડ્યું શકે હશે એ કે
 કાણે. કે હોડી નીચે મેસાડી રવના ધર્મદા વગર તથા મુખ્યમુખીથી બ હોડી ખસેલા કિલોગ્રામ
 એને પચાવવાના જેવુંથી જો આ પાતાનો મારગ બદલે તો જે કામ કરેથી કે હોડી નીચે
 મેસાડી જશે એવો સંભવ છે. એમ બાબતમાં છતાં તે કામ કરેથી કે હોડી નીચે
 મેસાડી જશે નો પડ્યું આ એ કંઈ યુદ્ધો કરેથી એમ સમજવું નહીં; પરંતુ હકીકતની બા-
 બત રાખ્યા એવ મારગ પડ્યું જોખમ કે જે બધામાંથી પચાવના તેણે ધર્મદા કરેથી
 તે એટલો મેહોટો હતો કે તેને બીધે તેણે કે હોડી નીચે મેસાડી રવનું જોખમ માથે
 બીધું તે માટે મર્દ રીકે.

(બ) એક મોહોડી આગમાં આ લોકોના ધરો તોડી પાડે એટલા સારું કે તે આ
 ગ પધરાતી અટકે અને એ કામ તે મુખ્યમુખીથી માણસની છાંદા અથવા મિત્રકત પચા-
 વવાના ધર્મદાથી કરે તો એ કાણે જો એવું માલમ પડે કે અટકાવવાની હાની એવી ત
 રફની તથા એટલી નજીની હતી કે તેથી આ કું કામ માટે થાય તો આ એ એ યુદ્ધો
 કંઈ એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

આ કામ હણી અરપસ્ટ છે. જે માણસ જે બાણીને કહે છે. તે કરવાને તેને
 ધર્મદા છે. એમ ધારી રાડાવ માટે હાની થશે એમ બાણીને કાંઈ કરતીય કરે તો હાની કર
 વાને તેને મર્યાદા છે. એમ ધારી રાડાવ અને હાની કરવાને ધર્મદા એ રખીને યુદ્ધો

નથી કે કવી કેરીઆ નીચે સાધર થ ખીસી
 રીતેમાં એ બના થું છે તેમજ એમ પણ
 તે તે બીજાએ થતો હુંની કે પાત્રને થની હાની છે.
 એક માનુસે કાઢી કને નથી નુકસાન થમે
 થાડામાં થાડું નુકસાન થાય એવું કાંઈ કામ થરનાથી
 નેતા પણ ને નુકસાન થાય તેને વાસ્તે તે કરનાર સખરા જુઠાવદાર નથી.
 જ્યાં એક સખરી તેના તાડીના થાપણીમાં એક ભેરી કાળીનો નરમુ પુષ્પો તે એ
 જાળીને કે જે માણસ તે પોરી તેને નુકસાન થમે જામે એવા કરનાથી કે એક
 થાર જે તેની તાડી થારેથારે થેરી જતો હતો તે પકડાય આ તાડી તે છુપો સખ
 થી કેટલાક સેલજરોને તે સધને પીધી સેમને નુકસાન થઈ આ કમગ એમ કરાય
 કે તે કમગ દરદ મુજબ બધાજથી રીને યુનેઝાર છે અને દર મી કમગ જેનો બ
 કરતી નથી. (પ્રી કા. કે. વા. ૫ પાને. ૫૯.)

હવે બીજો વધારે અગત્યનો સવાલ એ બાકી રહે છે કે કાઢ માણસને પાત્રને થ
 નું નુકસાન અગત્યપાને બીજાને નુકસાન કરવાની રજા છે એમ કે કાઢ માણસ બુધે મર
 તો હોય તો તે થે જરૂર સર થેરી કરી શકે આ જાળવનો બુનાસો આ કમમ
 મરી નથી. પણ ત્યાં શાસતરીએ, નો આ જાળવ જીવર એવા મત છે, કે મને તેમાં
 જરૂર હોય તો પણ કાઢ માણસો કપડાં કે માન થેરવાની રજા નથી (હેલી જ. ૧ પાને ૫૪
 હસાઃ સાહેબની "બીજી આદે બી કરાજીવ", વા. ૨ પાને ૬૯૮) આ કાપાને રથનારો
 નીચે પ્રમાણે આ જાળવ જીવર ભયે છે.

"એકાને તેમની થેરીએના જાળામાં કસા અને જુગ રીવાય બીજુ કાઢ હેતાનું"
 નથી એટલું તો ખર છે કે બહુક થેરીએ કસા કે જે એટલું સખત હોય છે કે થે-
 રીની શીક્ષા તથા તે શીક્ષા થેરી કરનારેને જે સાંછનું સજા છે તેના કરતા પણ વ-
 થારે જાસલથ હોય છે તેવા કસાના કપાળને ભીષ થાય છે, આ જીવરથી કાઢ રીલે
 એમ નીકળતું નથી કે તેને થેરીની શીક્ષા કરી એ બીજારથી દુર છે.

૮૧ સાત વરસથી યોછી જીમરના બાળકે, કરેલો કાઢ વસતુ યુનેઝાર
 જીવરથી યોછી જીમરના બાળકનું નથી.
 બે કરેલું કામ.

૮૨ સાત વરસથી વધારે અને બાર વરસથી યોછી જીમરનું બાળક જેની આસ થે
 ૭ વરસથી વધારે અને ૧૨ થજતે પાત્રની થામ કેલેલી છે તથા તેમાં થું પરીક્ષામાં
 થી યોછી જીમરનું બાળક થશે એ જાળવ બીજાર કરી શકે એટલી પુખ્ત થઈ નથી
 કે જેની આસ થોડાંએ તે તેણે કરેલી કાઢ પણ વસતુ યુનેઝાર છે એમ કમગનું નથી.
 ૮ કામ.

ટીકા.

જીવરનો કામગા ના થે જીમરના યુનેઝારની જાળવમાં તેની જીમર યુનેઝાર આસ થે.

જેનું જાળક મિત્રી ઉપરના માણસ
એવા કાણુથી તેનો ખર્ચ

જે સંપત્તિ કાંઈ કામ કરતી વખતે રીવાજોના સમજાથી કુ' કેવી રીતનું
સંપત્તિનું કામ કરે છે એ અથવા જે કામ કુ' કરે છે તે બેક
કાણથી કાળક છે એનું જાણી શકતો નથી, તેનું કાંઈ તે કામ યુનોદે
સમજી શકે.

ટીકા.

જુનસે કરતી વખતે તેમજતર આંકે હશે કે નહી તેમજ એ જુનસે કરશે એ
બેક છે એનું તે જાણતો હશે કે નહી એ જાણતો નીચાવ્ય કરવા ગારે તે સાહેબના
મધ્યે રાજાના પાને રંગ ની જાણતો ધીજાનમા લેવા જોઈએ.

૬૫ જે સંપત્તિ કાંઈ કામ કરતી વખતે કરના સમજાથી કુ કેવી રીતનું કામ
પેતાની પુત્રી ન છતાં } કરે છુ એ અથવા કુ જે કામ કરે છુ તે બેક છે અથવા
અથવા કરના સમજાથી જે } કાણથી કાળક છે એનું જાણી શકતો નથી તેનું કાંઈ તે કામ
સંપત્તિ વીચાર કરવાને એ } ન જુનો છે એમ સમજી નહી પણ જે વસતુથી તેને
રાકત થયે છે તેનું કામ. } કરે થકી તે વસતુ તે ન જાણે એમ અથવા તેની પુત્રી ન
છતાં તેને ખર્ચી હોય તે.

૮૬ જે જે જાણતો કાંઈ કામ અથવા લાન અથવા ધિરાણી કરવા ન હોયતો
તે યુનોદ ન ગણાય એવો હોય તે જાણતો જે સંપત્તિ કે
જે યુનોદમાં અથવા } રીની હાલતમાં હોઈને તે કામ કરે તે સંપત્તિની ઉપર જાણે
કરો અથવા સા. જે છુ } તેને કરે ન થકી હોયતો જે લાન તેને હોય તે જ લાન તે
હોય તે યુનોદ જેને કરે } ન છુ' એમ સમજીને અમલ થવાને તે કાળક થશે પણ
જે વસતુથી તેને કરે થકી તે વસતુ તે ન જાણે એમ અથવા તેની પુત્રી ન છતાં તેને
ખર્ચાથી ન હોય તે.

ટીકા.

આ કામ જીવર એક કેસસો એવો થયો છે કે તે જાણી જોઈને કરે કરી યુનો
કામમાં આવે તેનો ખર્ચા રાકતો નથી. ૧૧ થી. રી. ૪ ૮૬.

૮૭ જે વસતુથી જોત અથવા મહાભય ૨૨ હશે કરશે નથી અને જે
જો મોત અથવા મહાભય થશે એનો કાળક છે એમ તે
જે કામથી જોત અથવા } ના કરે જા જાણતો નથી તે વસતુ કરવાથી, થકી હાની ખ
મહાભય કરવાથી કરશે } મવાની જે રાખે, સારે રીતે અથવા અન્ય સમજા
રેથી નથી અથવા તે થશે } એવી રીતે, સમજીને અથવા હોય એવા અથવા વસતુથી થ
જોવા સભા જાણવામાં ન } થારે જીવરના કાંઈ સંપત્તિને કાંઈ હાની થાય અથવા કાંઈ
થશે. } થારે જીવરના કાંઈ સંપત્તિને કાંઈ હાની થાય અથવા કાંઈ

કરવાનો તે વસતુ કરનારે ધરાયો કર્યો હોય, તે હાનીના સમજથી અથવા
જે સમજે તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાની રજાગંદી આપી હોય તે રજાસને
વસતુથી કાંઈ હાની થશે એવો સંભવ છે એમ તે વસતુ કરનાર જાણતો હોય તે
જો સમજથી તે વસતુ યુનોદ છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત

અ તથા જ અથવા રખતને સાર એક બીજા સાથે પટો ખેંચવાનું કપુલ કરે, તે
એ કપુલમાં અરખાંત હરએકની જેવી રજાગંદી સમજાય છે કે ગર દસખાંતએ તે
ટો ખેંચતાં જે હાની થાય તે ખમવી હવે અ થી વાજાની રીતે ખેંચતાં જાનું કાંઈ અ
જા થાય, તો અ એ કાંઈ યુનોદ કર્યો એમ સમજવું નહીં.

ટીકા.

દસખાંત કરવાથી કે કપડાથી કે દીવાનગીના સમજથી કે કેડના કાચુસર આવેલી રજા
કાચરેશર નથી જુઓ એનખામ કરનીય નીચાવના પુણ તતવેનું પુસતક ૫૮. ૧૧૭

૮૮ જે વસતુથી મોત થાય એવો ધર દો કર્યો નથી તે વસતુથી થતી હાની ખ
જે કામથી મોત થાય } મવાની અથવા તે હાનીનું જોખમ માથે લેવાની જે રખસે
એવો ધરાયો કર્યો નથી. } જાકે રીતે અથવા અરખાંત સમજાય એવી રીતે, રજાગંદી
તે કામ રજાગંદીથી તો } આપી હોય તે સમજના કાચદાને મારે સુવણીથી તે કરવાગં
સુવણીથી કાંઈ રખસના } તે સમજને કાંઈ હાની થાય અથવા તેને કાંઈ હાની કરવાને
કાચદાને મારે કરેલું. } ધરાયો તે કરનારે કર્યો હોય, અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની
થશે એવો સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણતું હોય તે હાનીના સમજથી તે વસતુ યુનોદ
છે એમ સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

અમુક રાસતાર કીરીયા કરવાથી જ નુ મોત થશે એવો સંભવ છે એમ જાણીને પહ
જ નુ મોત આણવાનો ધરાયો ન કરતાં અને જ કાંઈ કુખકારક રોગથી ખીડ પામે છે.
તેને કાચો થાય એવા ધરાયો સુવણીએ જ ની રજાગંદી લઈને જ ની કંપર તે રાસત
કીરીયા, અ રાસત કરે તો અ એ કાંઈ યુનોદ કર્યો એમ સમજવું નહીં.

૮૯ કાંઈ બાર વરસથી ઓછી કંપરના અથવા દીવાના સમજના કાચદાને મારે,
જે બેઠક અથવા દીવા } તે સમજને જે વાલી હોય અથવા જે બીજા સમજના કાચરે
નાની કાચા મારે તેના વા } સર હવામાના તે સમજ હોય તે, અથવા તેની સમજ
લીએ અથવા વાલીની ર } અથવા અરખાંત સમજાય એવી રીતે રજાગંદી
રજાગંદીથી બીજા સમજે } બીજો સમજ, સુવણીથી કાંઈ વસતુ કરે અને તે
સુવણીથી કાંઈ કામ. } તે સમજને કાંઈ હાની થાય અથવા તેને કાંઈ હાની
રાસતો. } ધરાયો તે કરનારે કર્યો હોય અથવા તેને તેથી કાંઈ હાની
થશે એવો સંભવ છે એમ તે કરનારે જાણતું હોય તો તે હાનીના સમજથી તે વસતુ
યુનોદ એમ સમજવું નહીં; ૧૧૭.

અવધા મેલત અમાણવાની કાગીત કરવાને આ

મસજિમ ભાણુનો હોય કે એવી મેલ અવધા એ
મહાવધા અમાણવાના અવધા કાઢ મેલે દેલે રોગ
જીવનાં કારણ માટે તે સખમ કરે તેને આ અવધ

સખમ નેલત અમાણવાનાં, અવધ કાઢ મેલે રોગ કે અમાણ
અવધા, કારણ સીવાય બુધીપુરવઠ મહાવધા કરવાને, અવધા મહાવધા કરવાની
અવધામે આ અવધાકાણુ પડશે નહીં.

અવધા—એ યુનોહ કરવાને આ અવધાકાણુ પડશે નહીં તે યુનોહ કરવામાં મદ
દેવાને પણ એ કાણુ પડશે નહીં.

કહાન.

શુભપ્રીથી પાતાના પાળકના રૂપવાને સર પેતાના પાળકની રજમ'ની સીવાય
કે કહાણવાને તેની જાગ્રતા એક કાકતર પામે ચીરાવે અને તે એમ ભાણુનો
હોય કે એ રાશન કીરીયાથી એ પાળકનું મેલ થશે એવો સળવણે પણ તે પાળકનો છ
પ અવધ એવા તેનો ધરાવે ન. હોય તે આ આ અવધામાં સખમ થાય છે કેમ કે તેની મત
સખ પાતાના પાળકનો રોગ અવધ એ છે.

૬૦ કાંઈ નુકસાનની દેહસનથી અવધા દહીકનની પોદી સખમની કાંઈ રજમ'ની
દેહસન અવધા પોદી-સ } કાંઈ સખમથી અવધા હોય અને તે રજમ'ની તેવી દેહસન
મજબી અવધા છે એવી જ } થી અવધા પોદી સખમની અવધા છે એમ તે કામ કરનાર
લિંબી રજમ'ની. } સખમ ભાણુ તો હોય, અવધા એમ માનવાનું તેને કારણ
હોય, અવધા,

જે સખમ રીવાનગી અવધા કેરના સખમથી જે કામ ગાખન પેતાથી રજમ'ની આ
અવધ અવધા રીવાના સ } પતેલ હોય તે કામ કેવી તરેહનું છે તથા તેના પરીણામ કેવો
ખસની રજમ'ની. } થશે એ સખમવાને અસંકત હોય હોવા રાખસે રજમ'ની અવ
ધી હોય તો તે રજમ'નીને આ કવચની કોષણાણુ કસમમા
મળે તે રજમ'ની જેવી સખમની નહીં.

૬૧ જે સખમ રજમ'ની અવધને હોય અવધા જેની જતી રજમ'ની અવધાની હોય
રજમ'ની અવધર સખમ } તે સખમને જે હાની થાય અવધા જે હાની કરવાને કરાશે
ને ધનારી હાનીના સખમ } થશે હોય અવધા જે હાની થશે એવો સળવણે એમ
વીના પણ જે કામો યુનો } ભાણુવામાં આણુ હોય અવધા જે હાનીના સખમ વીના પણ
હોય તે કામોને ૮૭, ૮૮ } જે કામો યુનોહ છે તે કામોને ૮૭, ૮૮ તથા ૮૯ મી
તથા ૮૯ મી કસમો મા } કસમોના અવધારો કાણુ પડવ, નથી.
હોવા અવધારો કાણુ પડ }
વા નથી.

—ધો કાંઈ હાની થાપ અથવા કાંઈ હાની કરવાનો ધરાયો કરશે હોય તે હાનીના
ના પણ અરખાત કરવો એ યુનેસ્કો છે માટે તે હાનીના સંખ્યાથી કંઈ તે
અને તે અસતરી અથવા તેના વાલીની રજામદી લેઈને તેના ઝેરખવાત કરશે.
તે રજામદીથી તે કામ નહીં યુનેસ્કો એમ થયું નથી.

જા એ મંગલવા દાખલાને સાર કાંઈ વસતુ કાપી છે તે એવી દુર્લભતાં આવી જા
કાંઈ સંખ્યાની વગર રજા } ડચો હોય કે નથી રજામદી પાડી વાકાની નીં હોય અને કા
મદીને તેના દાખલા નં.૩ } ધ વાલી અથવા તેને કાયદેસર હવાખામાં રાખનારો કાંઈ બી
શુધ્ધપીએ કરેલું કામ. } એ સંખ્યા ન હોય કે તે વસતુ કરેલો કાપે થાય એ રીતે
સરતે. } વખાસર તેની રજામદી મેળવી શકાય તો તેવી વેળાએ શુ
ધ્ધપીથી તે રજામદી દાખલાને સાર તેની રજામદી વગર કાંઈ વસતુ કરી હોય તે તો
ધો તે સંખ્યાને કાંઈ હાની થાપ તે હાનીના સંખ્યાથી યુનેસ્કો એમ સમજવું નહીં પરંતુ.

પહેલી-ધારાથી થોડા આશુવાને અથવા મેંદાત આશુવાનો કોસીસ કરવાને આ અ.
પવાદ સાચું પડતો નહીં.

બીજી-કાંઈ વસતુને કરતર સંખ્યા એમ જાણવો હોય કે એવી મેંદાત આવે એ
સે સંખ્યા છે તે વસતુ મેંદાત અથવા મહાભય અપાવવા માં અથવા 'કાંઈ' મેંદાત રેમંડે
અસાધ્યતા કુર કરવાના કારણથી કાંઈ બીજા કારણ માટે તે સંખ્યા કરે તેને અપવાદ મા
રૂ પડે નહીં.

બીજી-મેંદાત અથવા અથવા અપાવવાનાં કારણથી કાંઈ બીજાં કારણ માટે કુરીકુર
કાપ કરવાને અથવા અથવા કરતરી કોસીસ કરવાને અથવા અપવાદ સાચું પડતો નહીં.

ત્રીજી-જે યુનેસ્કો કરવાને આ અપવાદ સાચું પડતો નથી તે યુનેસ્કો કરવામાં મહાગરી
કરવાને પણ એ સાચું પડતો નહીં. ડ્રેટાત

(અ) જ પોતાના મેંદાત પરથી પડીને બેઠેલ થઈ જાય અને તેમાં આ હાત
ર તાંકાં આ ની પહેલે તે માં બીચરમા એમ આવે કે જ ની બેપરો કાપી જે હાંમે પ
છી જ ને બીચર કરતરી શકતી પાછો આવતાં પહેલાં અગર આ જ તુ મેંદાત આશુ
વાત ધરાયો નહીં પણ શુધ્ધપીથી જ ના દાખલાને માટે જ ની બેપરો કાપે તો
કાંઈ તુ હાં કરશે એમ સમજવું નહીં.

(અ) જ ને એ વાપ માર્ક જાય છે તે જોઈને આ તે વાપને તાકીને જો
વે; અને તે જોખીની ન નો દુગ જાય એવો સંખ્યા છે એમ જાણવું ને પણ જ ને
સેવાના ધાંકાની નહીં. અને શુધ્ધપીએ જ ને કાપેલો કરવાના રજામદી તે પ્રતી મરે
અને તે માં જોખીથી જ ને તેના દુગ જાય એવું જાણવા માટે તો આ એ કાંઈ યુનેસ્કો
કરશે એા સમજવું નહીં.

(૬) એક બાળક એકાએક એવી અશક્તિમાં પડી કે તેની બાજુ તુલ્ય કંઈ સમજાવવાની જગ્યા નહોતી. જ્યારે એણે સમજાવવાની જગ્યા પૂછી તો તેણે બાળકના પાંચાળી વચ્ચેના જગ્યા પૂછી. જ્યારે એણે પાંચાળી વચ્ચેના જગ્યા પૂછી તો તેણે બાળકના પાંચાળી વચ્ચેના જગ્યા પૂછી. જ્યારે એણે પાંચાળી વચ્ચેના જગ્યા પૂછી તો તેણે બાળકના પાંચાળી વચ્ચેના જગ્યા પૂછી.

(ક) એક ધરને અગ્નિ સાનો કે તે ધરમાં અ છે તથા જ બાળક છે, એવામ હો
ક નીચેથી એક માંદ પ હોળી કરીને પડી રહે અને અ તે બળકને તે ધરના ધાગરાપક
ધી નીચે નાચે, એવુ બાળીને કે નીચે પડી. એ બાળ તો છુ ના. એવા સંજ્ઞા છે.
પર તે બળકને છુ લેવા એવા તેના ધાગરા ન હેવા, અને મુકુટીએ તે બાળકને
કામરા કરાવતો ધાગરા તેણે કરવા હોય તો એ કઠોણી અગ્નિ પડવાથી તે બળકને
બળા તો પડે, અ એ કાંઈ અનુકર કરે એવો સંજ્ઞા નહી

પ્રશ્ન.—કૃત પદ્ધતિની તરતો કાપતો ઘોડો દે.૫ નેને ૮૮, ૯૪ તથા ૯૦ મી
કામમાં આગ પરામાણિનો કારો કાગળનો તરી.

૯૩ કાંઈ સખશાદ કાવ્યને સાર તેને સુવર્ણીએ કાંઈ કહેવામાં આવે અને તે સુવર્ણીએ કાંઈ કહેવું । ચો તે સખશાને કાંઈ જાની યાવ તો તે જાનીના સખશો તે કહેવું અને જે એ સખશવત્ત નથી.

കുടുംബം

એક મંદા માણસને તેને શકર અમુકાડીએ પાતાનો અધીકાર કહે કે જી
હી સહારને હી અને તે હજારી તે મારો માણસ મરી જાય તો અર અ ને અપર
હી કે અ પ્રમણી કહે હી તે મંદા માણસને જોત થાય એવો સંભવો તે પાલ અ એ
કાં યુનાક કરશે એમ સમજત નહી.

2731

કુટુંબના પરીણાસ માટે ગૃહને મેલે ખરડે છે તેવી કે જેવી તેમ મનના માલી આપર
મુલ તે શરીરો તુડાત કદ એમ માનતો હોત તેને આ કપાનને લાભ મળેલા ન મળેથી.

૬૪ પુત્ર તથા રાજ્ય વીર્યને મેળવેને માટે જાતની શીઘ્ર પ્રસાવેલી છે તે યુગ

જો કામ કોઈ રાખસને હોય તો કામ કોઈ રાખસને કરી પામીને બીજી ક
રતી કરવું પડે. રતુ પડે અને તે પામી બીજી હોય કે જો તે કામ કરતી હોય

કે જો હું એ કામ નહી કરીશ તો મારું તાતકાળીક મેલ થશે તો તે કામ યુનો છે એમ રામજી નહી પડતું તે કામ ક્યારે સમજાવે પેલાની પુત્રીનો અપમાન પોતાને લાગતકાળેકે મેલ કરવા કામિએ, હી હાથીની કમગસ્ટર દેહગમનો એવી હાલતવા પોતે આપણે કોઈ કે નો થી તની જીરે તે કામ થયે એમ ન પડતું એકાંકી

પ્રશ્નનો ૧ ભા.—જે સગસ પેતાનો ખુબીનો અપવાદ માર મરજાનો બમણો

આ અપવાદનો ફાયદો મળી શકતો નથી.

પ્રશ્નાર્થ રજો — કંઈ સંપત્તિને કાંઈ ધંદાની એક ટોળી પાસે

અવાની ધમકી રખાડીને કાપણ મુજબ યુનો. હોય એવી કોઈ વસ્તુ

કે કોઈ બુદ્ધિશાળી પાસે તેના હથોથમાં લેવાડીને પાતે કંઈ ધરમાં પરાંત નીત મુકી બેસી શકે
અથવા ખાસ કરીને તે તેને આ અપવાદનો ફાયદો મળી શકે છે. . . .

ટીકા.

મોતલા પંખામાંથી બચાવને કરવું પડેલું કરવું જુને નથી પણ તે ન કરવાથી પાતલ
મોત થવાનો ખરેખર ભય હોય એમ શાબ્દિક કરવું જોઈએ. કં. ગ્રા. મા. પ્ર. ૩૧૭

કા. કાંઈ વસ્તુથી કાંઈ હાની થાય, અથવા કંઈ હાની કરવાનો ધરાયો કરવા હોય
જુ. હાની થાય એવું કામ | અથવા કંઈ હાની થશે એવો સંભવ ભણાવ્યો હોય પણ
હાની એટલી જુજ હોય કે સાધારણ સમજ તથા સમજાવનાર કોઈ સંપત્તિ તે હાની
નહી હરીમાલ કરે નહી, તે તે હાનીના સમજાવથી તે વસ્તુ યુનો હોય એમ સં-
જુ નહીં.

ટીકા.

“સાધારણ સમજ તથા શબ્દાવગત કંઈ માનુસ” જે વસ્તુમાં ફરીઆદી હોય તે
અવાથી લેવા જોઈએ સમજાવનાર કોઈ અમુક વસ્તુમાં નહીં મોલવું અને શરીરે જીવ
જાનકાર કરવા એટલો સાધારણ હોય છે કે એક બીજાની સાથે એ જમાણી વરતે.
જુ. એવ નહીં પણ મનમાં આવે નહીં કે આવી ફરીઆદ કરવાનું કારણ આપવું છે.
આવાજ જેવ કામો ખોળ સીતીના લોકોમાં અપમાન કારક અને ગુસ્સાન કારક
કાંઈ પડે.

આ કાપણના મુજબ રથદારાઓ તેમની નોટમાં (પા. ૮૧) આ ફકરા વંચી
એ પરમાણી બને છે.

“આ ફકરાથી જે કામો બાપ નો આમીને લીધે ફોજદારી કાપણના હરકમાં રા-
ખવા થાય છે તે પશુ તે હરકનો તેમાં જુમે નથી અને જેને આખો દુનીઆં જીવ
લોકો તેમજ જણા અથવા ધનસંકલ્પો નિર અપવાદો પાડે છે તેવા કામોને સાર “કાંઈ
કરવા ધરાયો છે અ પણી વખીયાઓ પરમાણી તે ખોળ માણસની સહીમાં કલમ મોળવી
એ મોતી છે તેના એક વેદર ભાગથી એ ખીજક છે. મોડા જીવર દેડનાં તેની આજળ
પડી ધુળથી તેને ઢાંકી રહે એ દુખડો છે ગાડીના થડનાં તેને કાપી નાંખી પડેલ
રની એ વગથા છે. એવા અવગુણ કામો છે કે જે કરવા વીના માનુસે એવું
નહી જે કામો બંધ માણસો એક ખોળ જીવ કરે છે અને કરવા રહે. એ
એ જથ્થા અને કરવા રથ એ ઠીક છે તે પશુ યુવાદથી તે દરબખામાં

નહીં માનવા જોઈએ એ ખુલ્લું છે એ ગેદાકચ્છ તોય શ્વામીનની
સ કરવા અમે ઠીક ધરીએ છીએ તેનો દાખલો.

કેરે જરા તોહોં ગતવાયા સખસને સરારો જમીનના એક ખાસો
જાણ્યાથી તરણ પાઈની ખતાની તરણ શીંગે તોડી લેખને સાર
પીણા કરવાના આવી હતી તીર્થ આ કમમ મુજબ મોરીનો યુનોહ
૧૧ કરયો (યુનિયર્ડ કોર્પોરેશન રીપોર્ટસ કરવાનો કસોસ વા. ૫
કોર્પોરેશન કોર્પોરીશન માણસની જમીન કોપરના ઝાંડી પેંઘરા લીધી હોય તે
પરમાણે ચાલ નહીં.

સરકાર જેનો કોપરે જ કરતા નથી એટલે ઉપજ લેતાં નથી તેમાં ઝાંડીની શીંગે તો
કોઈ યુનો થતો નથી વા. ૫ પા. ૩૫ તા. ૨૦ મેએ સને ૧૮૯૮.

ખાનગી ખચાવના હુકમ આપત
ખાનગી ખચાવનો હુકમ અમલમાં લાવતાં કરેલી કોર્પોરેશન વસતુ યુનાં છે એમ
ખચાવના રિલી સમજતુ નહીં.
કોર્પોરેશન વસતુ યુનોનથી.

ટીકા.

ધો. ૬૮માં ૨૩ીને દરેક માણસે પોતાની અપાર, મીલકત અને સ્વાતંત્રતા
ને, ખચાવ કોર્પોરેશન એ એવો નોંધાવે નીચમહે (જુઓ વર્ગીયસ કરવીય કાયદાની
કલમ ૧૭ પુસ્તક ૫૦, ૩૧૫).

૬૭ દરેક સખસને નીચે લખેલા ખચાવ કરવાનો હુકમ છે. પણ તે હક તે હક મી
શરીર તથા મીલકતના ખાસકમમાં સખેલી હરો લાગુ પડે છે.
નજા ખચાવનો હક.

ચહેરો—શરીર સખધી કોર્પોરેશન વસતુ યુનાંદથી પોતાના અથવા ખીજા કોર્પોરેશન સખ
સના શરીરનો ખચાવ.

ખીજો.—એરી અપહરણ, ખીગા, અથવા સાપરાધ પરવેશ, એ યુનાંજોના બક્ષ
છીગાં કાખસ થઈ શકે એવો યુનો જે કામ હોય અથવા જે કામ એરી અપહરણ ખીગા
ક અથવા સાપરાધ પરવેશ કરવાની કોશીશ હોય તે, કામથી પોતાની અથવા ખીજા કોર્પો
રેશન સખધી સખપર કે જમમ મીલકતનો ખચાવ.

૬૮ જે કામ નીચે લખેલામાં થએથી અમુક યુનો ગણાય એવું હોય તે એ તે કામ
દીવાતા સખસ પરેલા કા ના કરવાની નાહાની કીમતના, ખુબીની કાચાઈના અથવા
મથી ખચાવનો હક. દીવાનગીના સખખાનો, અથવા તેને કદ મદી હોય અથવા તે
સખસની કોર્પોરેશન સખખ હોય તે સખખથી તે યુનોહ થઈ શકે તે ન હોય તે પણ જ
હો તે કામ તે યુનોહ હોય એવી રીતે તેથી ખાનગી ખચાવ કરવાનો દરેક સખ-
સનો તેવાજ હક છે.

દાખલ

(૩) દીવાનગીના નોંધથી જ આ નોંધ લેવાની કોશીશ કરે તો ન

મુનો કાગ્ગે એમ સમજવું નથી પણ જ રાહવો દોષ એવી રીતે ખનનમાં
અ નો હક છે.

(૫) જે ધરમાં પસાને અ ગે કાચા પરમાણુ હક છે તે ધરમાં અ
ખખતે પોષે જ સુખપુષ્પિ અ ને જા કોડનરો સમજાને અ ની જોષ હુમકો હો
કોણે આ ખોટો સમજને કોષિ અ ની જીવર હુમકો કાચાથી અમે કાંઈ મુનો ક
મ સમજવું નહીં પણ જ તે ખોટો સમજાથી કામ ન કરતો દોષ એવી રીતે અ
મા ખાનની જ્યાવનો અ નો હક છે.

૬૬ પહેલો—જે કામથી મેલ અથવા માહાવણ થવાનો કારણ અ બધા કામ
કોષ કામથી ખાનની જ પલ થતો નથી એવું કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકર પોતા
બાવ કરવાનો હક નથી; ના એવાની રીતથી સુખ પુષ્પિ અમમ કરતા જો રે અથ
વા કર ની કોશીસ કરે તો પછી તે કામ ખાખર કાચા મુનજ ન દોષ તોપણ તે કામથી
ખાનનો જ્યાવનો હક નથી.

બીજા જે કામથી મેલ અથવા માહાવણ થવાનો કારણ અ બધા કામથી નથી
એવું કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકર પોતાના હોદ્દાની રીતથી સુખપુષ્પિ અમમ કરતાં
કરેલા કુકમ ઉપરથી જો કાંઈ કરે અથવા કાચાની કોશીસ કરે તો પછી તે કુકમ ખાખર
કાચા મુજ ન દોષ તો પછી તે કામથી ખાનની જ્યાવનો હક નથી.

ત્રીજા—સરકારી અધીકારીઓને આપેલા અમમ જ્યાની રેજ દોષ એવી ખાખતો
મા ખાનની જ્યાવનો હક નથી.

ચોથી—કાંઈ પણ જાનનમાં જ્યાવ કરવાના કારણસર કરવી નહીં દોષ તે કરતાં
કેમની હક્કથી હક અ પધરે હાની કરવા સુધીનો ખાનની જ્યાવનો હક નથી
મમમા કાચી રકામ

પ્રમાણ ૧ લે—અ કામ કરાવો સરકારી નોકર જે એવું જે સખસ બાહ્યો નથી
અમમ એવું ખાનવાનું જેને કામજ ની તે સખસનો તે સરકારી નોકર જે કામ કરે
અથવા કરવાની જોશીસ કરે તે કામથી ખાનની જ્યાવનો હક જતો નથી.

પ્રમાણ ૧ જો—અ કામ કરાવો બાહ્ય કાંઈ સરકારી નોકરના હુકમથી જો કરે
જો હેવું જે સખસ બાહ્યો નથી અથવા એવું ખાનવાનું જેને કારણ નથી અથવા હુ
રમાણ્ય અખતીયારથી જો કામ કરે જુ એમ તે બાહ્ય કહે નહીં અથવા અમર તે
અખતીયાર સમેક્ષો દોષ તો, માગેથી તે અખતીયાર બતાવે નહીં તો, તે સખસનો તે
સરકારી નોકરના હુકમથી તે બાહ્ય જે કામ કરે અથવા કરવાની જોશીસ કરે તે કામ
થી ખાનની જ્યાવનો હક જતો નથી.

૧૦૦ જે મુના જીવરથી ખાનની જ્યાવનો હક અમમમાં સાવધ ૫૩ તે મુનો જો
મરતના ખાનની જ્યાવ } નોમે લખેલા પ્રકરિમાના કાંઈ જમ્મ પરકરમે દોષ તો હુમ
નો ૫૬ મેલ કરતાં સુધી } લો કરનારને પુષ્પિપુરવક મેલ અથવા બીજા કાંઈ જમ્મ હાની
કપડે પે જે છે } લો કરનારને પુષ્પિપુરવક મેલ અથવા બીજા કાંઈ જમ્મ હાની
કરતાં મુના રીતે ખાનની જ્યાવનો હક પેહોરેમે, જમ્મ તે હકને કોણી કમમમ
મમે ની હો લામ ૫૩ જે મુનાઓના પરકરમે—

તેને કોઈની દેહ એટલે સુધી અમલમાં ન સમાવે તે
 કારણસર બધા જેથી કૃતવન થાય એવો કુમરો.
 તેને કોઈની દેહ એટલે સુધી અમલમાં ન સમાવે તે તેને
 કુમરો પણ, એવો કારણસર બધા જેથી કૃતવન થાય એવો કુમરો.
 તોલો—જળાતકાર સંભાળ કરવાના ધરાધામી કુમરો.
 એવો—શુદ્ધકરમ વિરૂપ મધુને ધંધા પુરણ કરવાના ધરાધામી કુમરો.
 પાંચમે—મનુષ્ય દરણ અથવા મનુષ્યવન કરવાના ધરાધામી કુમરો.
 • ઇમે—કોઈ સમયે જોવાકાળો રોતે કે કરવાના ધરાધામી કુમરો અને તે એવી
 કામતમાં હોય કે તેથી પેલા સમયના કારણસર એવો બધા કૃતવન થાય કે પછી એ
 કામથી પુરવાને સાર સરકારી અધિકારીએને સ્વચ્છ કરવાનું મ હારાધામી બની રાકો નહીં.

ટીકા.

• ન્યાં મિત્ર યોગીસ અમલમાં જાડો લેવાના વારંદ સૌવાય એવેથી મીનાતને સાર
 એવો તેવો એક કામમાં કારણ કરી તોમાં કરામ કરવામાં અમલમાં થતો તેને અદકાવે
 કે કમ-કારણસર હવે, અને ખાનગી બધાવના કારણસર તે વાળગી નહેતું (પુવાઈ
 ભાગીત વા. ૭ પા. ૫૦).

૧૦૧ જો યુગે ઈશી કામમાં સળેલા પરકારમાંના કોઈ પણ પરકારને નહીં હોય
 તે હક થોત ધોવાવના કાં } વ તે રાશીના ખાનગી બધાવનો હક કુમરો કરનારને પુષ્ટિ
 પીછ હાની કરતા સુ } પુરક થોત કરતાં પુષ્ટિ પેઠે થતો નથી; પણ
 હક કરી પેઠે છે }
 કરને પોત ધોવાવના પુષ્ટિ પુરક કાંઈ પીછ હાની કરતાં સુધી પામે છે.
 જો ની કામમાં સળેલા હવે સાચુ પડે છે

૧૦૨ અગર યુગે થયો નહીં હોય, તે પણ યુગે કરવાની કાંઈ કારણ
 રાશીના ખાનગી બધાવ } ધમકાથી રાશીને, એખમ પાવવાને કારણસર બધા કૃતવન
 હક રાખવાતની અને } થાય કે તુરં રાશીના ખાનગી બધાવનો હક સુર થાય છે,
 જો ન્યાં સુધી રાશીને એખમને તે બધા બરો રહે તોમાં સુધી તે હક ભરી રહે છે.

૧૦૩ જો યુગે કમ અથવા એવી કારણ કરવા હ રવી ખાનગી બધાવનો હક
 નિમકતના ખાનગી બધા } અમલમાં આવે પડે તે યુગે જો નીચે સળેલા પરકારમાં
 બને હક થોત કરતા સુ } ના કોઈ પણ પરકારને હોય, તે યુગે કરનારને પુષ્ટિ પુરક
 પા કાંઈ પેઠે છે. }
 જો અગા પીછ કાંઈ પણ હાની રવા સુધી નીમકતના ખાનગી બધાવનો હક થાય છે
 તે હકને હક મો કામમાં સળેલા હવે સાચુ પડે છે યુગે રવા પરકાર.

પેઠેલો—અપરણ.

પીછો—રાતને વખતે પર કોણ.

• જો યુગે અથવા વહાણ માલસા કર રાખેલ વપરાતુ હોય,
 કારણસર વપરાતુ હોય, તે જગ રત, તંત્ર અથવા વાહણ

આગથી ખીજાક કરી.

બોધો—બોરી, બેગાડ અથવા ગરહવેશ, અને તે એવી હાલતમાં કરે
જ્યારે હોવા બધા કિતવન થાય કે જો ખાનગી બચાવનો તે હક અપામ્યું નથી
તો પરીણામ મેલ અથવા મહાબધા થશે.

૧૦૪ જે ગુનો કરવા અથવા જેની કોરોસ કરવા ઉપરથી ખાનગી

તે હક મેલ 'રોવાયની' } અપભ્રમ લાવેલા પડે તે જો ઉપલી કસમમાં લે
પીછા કાપ્ હાંનો કરતાં } શોખાના કોઈપણ પરકારની બોરી ખીજાડ અથવા
બોરી કપારે પોતાં છે. } રવેશ નહીં હોય તો તે હક સુધીગુરુક મેલ કરે
જો તે નથી પણ ગુનેગારને મેલ રોવાયની પુધી

પણ હાની કરતાં સુધી પોતાં છે અને તે હકને હક મી કસમમાં લેવાથી હક
જાય પડે છે.

ટીકા

એક માલસરદારે એક જમીનના દંડ બાબત તપાસ કરી એ જમીન
એક સખસના કબજામાં છે. એણે કરાંબુ' પણ બેઠી પક્ષકાર. જોઈ આ કાપડાની કસમ
૧૪૦ પ્રમાણે નહોતી હતી તેથી તેમને બેઠીને સળ કરી તેમ કરાવવામાં આંબુ' કે જે
સખસનો કબજો હતો તેને આ કસમ ૧૪૪ નો લાભ મળે અને તેથી તેને સળ પાપ
નહીં. ૧૦ થી. રી' પ્ર. ૧૪ (કોલકારી.)

૧૦૫ પહેલી-જ્યારથી કોઈ ખીસકતને જોખમનો કારણસર બધા કિતવન થાય
ખીસકતના ખાનગી બચાવ } તોયારથી તે ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક સર થાય છે
તો હકો સરખાવ અને }
તેનું ભરી રહેયું.

બીજી-બોરીથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક ખીસકત લઈને ગુનેગાર, બોરી
બધા અથવા સરકારી અધીકારીઓને આસરે મળે અથવા તે ખીસકત પાછી હાથ શાગે
તાંમાં સુધી ભરી રહે છે.

ત્રીજી-અપહરણથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક જ્યાં સુધી
ખાનગી મેલ અથવા બધા અથવા ગેરવાજાની અડકાવ કરે અથવા કરવાની
અથવા જ્યાં સુધી તાતકાલીક મેલનો અથવા તાતકાલીક બધાનો અથવા
તાતકાલીક અડકાવનો બધા ભરી રહે તાંમાં સુધી ભરી રહે છે

ચોથી-સાપરણ પરવેસ અથવા ખીજાડથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો હક જ્યાં
હાં સુધી ગુનેગાર સાપરણ પરવેશ અથવા ખીજાડ કરવામાં ભરી રહે તોજાં સુધી
ભરી રહે છે.

પાંચમી-રાતને વખતે ધર ફેડવાથી ખીસકતના ખાનગી બચાવનો
પાંચમી સુર થએલો ગરવેશ જ્યાં સુધી ભરી રહે તાંમાં સુધી ભરી રહે છે

ટીકા.

૧૨માંથી નાશી બધે હોય અને જે ધરમાંથી ચેરી કરી
તે તે પડકારને જાર હોય તે કરના વખતે ખેતી કરવી
જોઈ જોવાલાઈ. એ મા. રો. (સ્વેચ્છાગત નજર.) ૫ ૮
કુમરો એવા વાવ કે તેથી મોતને કારણે જીવ હાવના
અને તે કુમરોથી ખાનગી જમાવના હક અમલમાં
જોવાના જમાવ કરનાર સખસ હેની હાસતમાં આવે
જો હોય કે કોઈ એ ગુનાહ સખસને દાની કરવાના નો
રોવાય તેથી તે હક પારજી વાવ હેની રીતે અમલમાં
પડાય નહીં તે તે જોખમમાં પડતા ગુની ખાનગી જમાવના તેના હક પોદે એકે.

હજાન.

અ ખી જીવ એક ટોળીને કુમરો કર્યો છે અને તેજો તેનું પુત્ર કરનારી જીવ
છે છે તે દેખાની જીવ ખંડુક હોડવા સોવાય ધરેતુ વાવ એવી રીતે ખાનગી જમાવના
હક અમલમાં માવી રાજ એક ગુની અને તે દેખામાં કુલ્યાએક માળા હોડવા છે તે
જોને દાની કરવાના જોખમ સીવાય અ ખંડુક હોડી રાકતો નથી હવે એવું છતાં ખંડુક
હોડવા નો અ-ધો તે હોડવામાં માળા કોઈ હોડવાને કાંઈ દાની વાવ તે અ એ કાં
ગુનાહ કરવા એમ સમજુ નહીં.

ટીકા.

ગુખમાં એવો કરાવ થયો છે કે શીવાની કુકમમાંથી અમલ શીવાની કુકમાંથી ૭૨
શીવાની કુકમાંથી ગુનાહ નથી (રાણી વીરજ કોનવ, ગુખમાં કરા. કે. વા. ૧ ૫૧૧૫)

જાણ ૫ મો.

મદદગારી આગત.

જીવ સખમાં નીચે લખવા જરમાણે જે માલુસ કરે તે માલુસી તે
જીવ ! જસતુ કરવામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.
જીવસ તે જસતુ કરવાને કોઈ સખસને કોઈકે; અથવા
જીવસ તે જસતુ કરવાને સાથ કોઈ સખસ અથવા સખસોની સા
જીવ વાવ જમ તે ક્યારે ૧ તે મસવત મુજબ તથા તે જસતુ કર
જીવ કાવલ વીરજ કમુર કરવામાં આવે તે અથવા.
જીવ કોઈ કામ અથવા કાવલ વીરજ કમુર કરીને તે જસતુ કરવામાં

જીવ કોઈકાવસ બાડી જોડને કોઈ વાવ કહીને
જીવ કરવાની પાવાની ફરજ હોય તે દહીકત બાડી જોડને કુપી

પૂરીપર ૬ કંઈ વસતુ કરાવે અથવા કરાવવાની કાસીશ કરે તો તેણે
હસકેરણી કરી એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) એક સરકારી અમલદાર છે તેને એક કમિસારની કારમાંથી પાર્ટ મળી
તે વરંદ મુજબ જ ને પકડાવે એ નો અમલનીઆર છે હવે એ હકીકત જાણુ છતાં
ત્યાં કે તે જ નથી એ ખાતર જાણુ છતાં જ એ ને જાણી નોંધતે એમ કહે કે કે
જ છે અને એમ કરીને ધરાવ્યા એ ની પાસે કે ને પકડાવે તો એ કહી જાય
હસકેરણીથી કે ને પકડાવ્યા મદદગારી કરી એમ સમજવું.

ખુમાસો - ૨ જો કાંઈ કામ કરતાં પહેલાં અથવા કાંઈ કામ કરી વખતે તે
કરતુ સેરેપ કરવા સાર ને માણસ કંઈ વસતુ કરે અને તેમ કરીને તે કામ
દે તે માણસે તે કામ કરવામાં સાદાવ કરતુ એમ સમજવું.

ટીકા.

આ કામને કરવા નીચે મુજબ ફરમાવેલા છે, તે ખાતર
નીચે નીચે લખ્યા કરા છે.
જ્યાં આવી હતી અને પુરાવો એમ ખાતર
જ્યાં એવો કરાવ કામ મા આવી હતો કે મુખ્ય કે
એ કુમસો કરવા તે વખત પાસે લેવા હતા તે કરાવથી સાલ્ય કરવાથી મુખ્ય
પણ કામ ૧૧૪ મુજબ શીક્ષા કરવા સાથેક નહોતા (રેવનીજી પીલસ એડ કરીની
પાર્ટ ૧ કમલતા) કરીનીના રીપોર્ટ વા. ૪ પાને ૨૭)
સરકારી માણસ શીખ્યા કંઈ ખાતર માણસે કાંઈ મુખ્ય ખતમાં નોંધે હોય
અથવા આવી એવો કાંઈ કામ નથી ૪ બે. સા. રી પ્ર ૭ (રે. આ.)
ખાતર તે હોમવા ટેકામાં જુવની આવાથી મદદગારીના મુખ્ય કરવા એમ
નથી. ૪ બે. સા. રી. પ્ર. ૧૧

પાસીસના લેખા જુમમની તે હોમવાથીની કમલતા લેખે એની ખાતર
રેવનને ૧૨૫ છતાં તેણે તે બોરી લખવા કરાવી એ મુખ્ય છે ૨૧ બી. રી.
ખુમ સાલ્ય થયે બીના ખુમની મદદગારીના મુખ્ય સાલ્ય કરી રી.
હા. પ્ર. ૨૪૦.

તે હોમવાથી સાલ્યેની પાતાની બીરેપ હકીકત જાહેર ન કરવા
સહેલી આપવામાં મદદગારી કરાવે મુખ્ય થાય છે. ૪ હા. પ્ર. ૩૬૦.

એક કામથી બીરેપ મુખ્યથી કમલતા સમજાવા વા. ૪ કડો હોય (આ
પાસે કાંઈ સાકની ન હોય પણ કાંઈ પાસે ની વાકડો સાલ્યે વાપરે (ખ) ને (અ) ને
ખો હોય તે માલવાના જનરમ ખાતર આપે તો (અ) એ કરેલા કુમસો (ખ) એ
મુખ્યથી હી એમ કહેવાય, કાલિ બીરેપ સમજાવેલા. ૪ હા. પ્ર. ૨૪૦.

અનિ ધયાનો છે એવો ધરાયે રાધજે જાણી હોય અને એ
કે ધરાયે જાણી નોઈ. પુણ્યો હોય નો તેણે ઝાઝાધીમી
અહી રાણી વારૂ નેહનુર. ધ. ડ. પ્ર. ૩૪

અહીં યુનો જતા તરીકે સજી 'ઈ' હોય તેમને માલમ રી તરીકે
વિષ છતાં એવરા ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦

અહીં પુલાસ પમાણે એક સત્તે કાંઈ એ. રી કરારી હોય અથવા
તે. જ વય એ યુનો જતા. પાછળથી ખખર ગળાં હોય તે
વિશિષ્ટો યાવ નહીં રાણું સમા કરીન. ધ. ડ. પ્ર. ૪૦

વિશેષીકરે પાપાન. ગુહાત્મ મન્દારી કરવાને તોહોમતમાં તહો
અત્યંત ધરાયે એ ગુહાને મુખ જાય છે - રાણી વીરધ કોસામુદત ધ. ડ. પ્ર. ૩૪૦

એક સખસુ પુત્ર થયુ તે વખતે પુત્ર યરી એવુ તેના જાવવા નહોતુ તેથી તે
ત્યાં જીનો રહયો તે આ ગુહો અડાવવાને વીકથી વચે પડયો નહીં એવું નહીં
જયુ મુડુ પુપાવવા પુત્રીએ જોયો સામેલ થયો તેમાં જાવવામાં આનુ' કે તેની
ઉપર પુત્રની મદદગારી કરવાનું તહોમત આવે નહીં પણ પેનકડેલી કપડા ૨૦૧ ૫૨-
પણે પુરાવો પુપાવવાનું તહોમત આવે-રાણી વીરધ એવરન મેરા. ધ. ધ. પ્ર. ૩૪૦
જે ગુહાત્મક મે કરારી કરી હોય તે યુનોજ આ વોના મ દચાઈની સખ યાવ ન.
હીં એમ નહીં એણે કે મદ કરેયો ગુહો ન થાય તે પણ મદદગારીની સખ યાવ.
૧૮ વી. રી. પ્ર. ૨૨

(અ) એ (બ) અને (ક) ને (ક) ને પરાણે પકડી લાવવાનું, ૧૬૩' એ પ્રમણે
તેમને પકડી આંગા. (ક) ની ઉપર સાગત માર પડયો તેમાં જાવવામાં આનુ' કે
(અ) પુત્રી પુત્રક મદદગારી કરવાના ગુનાને મદદગાર છે રાણી વીરધ દુરમેતર રામમાં
ધ. ધ. પ્ર. ૨૪૦

એક કરીને એક મેરો કરવાની પારડો સામે રહેવાનું કપુલ કરડું પછળની તેણે
તેનો એ વીગર ફેરવે પણ એતો થતી વખતે તે તમા હાજર હતો નેમાં કર વવામાં
આનુ' કે તેની ઉપર આ કલમની કડમ ખીછ પ્રમાણે તહોમત આવે નહીં પણ આ
કલમની કડમ નીંછ પ્રમાણે અને કલમ ૧૦૬ ૫૨માંણે તહોમત આવે. રાણી વીરધ પુ
ખખુસાર ધ. ધ. પ્ર. ૩૪૦

કોઈ પારડા રાખમાં રહી પરીડીસ કોરડા કરવાના ગુનાની મદદગારી કે
તે મદદગારને કલમસાદ પરીડીસ કરાખી થાય નહિ રાણી વીરધ ૫૨માં ૧૦
૨૧. રી. પ્ર. ૩૫૧.

આ કલમમાં "મરાજન" સખ છે તેનો અર્થ એ છે કે કોઈ સખસુ
દખતથી ધન કરવાના વીચાર તે એ અથવા વખતે સખસો જોવા મળે રાણી વીરધ

૧૦૬ ૫૨માંણે તહોમત આવે. રાણી વીરધ ૫૨માં ૧૦
૨૧. રી. પ્ર. ૩૫૧.

કોઈ સખસે જોઈના નાગણી જાડી સહી પાવા આપે એ સખસ આપુક સખસ
એ ની કેઈ તારીજો સખસ ખતરી આપે તો એ ખતરી આપનાર મદદગાર કહાય.

૧૭. ૮ વી. રી. પ્ર. ૫

ખતરને મદદગાર અનુતી વખતે યુનિયન સાથે યુનિયન
એકત્રિય પાળવું જોઈએ જ્યાં મુળી કાપણસર કામ થાય
એ જોઈએ રહે પણ નિરાપદ થતા તે તેમનાથી દુર રહે
હી ૨૦ વી. રી. પ્ર. ૪૧

એમ કહે કે મારે અમુક જાણને આરવા છે. અતી (ખ)
તે હથી મારે કરીને (ખ) કાંઈ યુનિયન બેસે કામ કરે

(ખ) એ મદદગારી કરી કહેવાય. ૧૨ વી. રી. પ્ર. ૫૨.

૧૦૮ ને સખસ કાંઈ યુનિયન કરવામાં મદદગારી કરે અથવા ને કામ

ખતરને } ખસના ધરાણ અથવા સાનથી યુનિયન કરવાને }
કોઈ શકતીમાન સખસે કરવું હોય તો યુનિયન થાયજી }
મદદગારી કરે તે શખરો યુનામાં મદદગારી કરી એમ સમજવું.

૧ લો - કાંઈ કામની કાપણ નીચે કશું કરવામાં મદદગારી કરવી
જોઈએ. પછી તે કામ કરવાની અગર તે મદદગારની પોતાની ફરજ નથી
કરવી પણ.

ખુલાસો બીજો. - મદદગારીના યુનિયન થવામાં હેતુ કાંઈ જરૂર નથી કે મદદગાર
કરે કામ પણ જોઈએ અથવા ને અસર તે યુનિયન થવામાં જરૂર છે. તે અસર
થવી જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) આ બંને કે નુ ખુન કરવાને હિસકરે બંને તેમ કરવાની ના કહે તો બંને
ન કરવામાં આ એ મદદગારી કરી એમ સમજવું.

(બ) આ બંને કે નુ ખુન કરવાને હિસકરે તે હિસકરણી મુજબ બંને એક
જાણ મારે, તે જાણથી કે સારો થાય તો પણ આ એ બંને ખુન કરવાની હિસકરણી
કરી એમ સમજવું.

ખુલાસો ૩ જો - હેતુ કાંઈ જરૂર નથી કે ને સખસને મદદગારી કરી હોય તે
અસ કાંઈ યુનિયન કરવાને કાપણ પરમાણી શકતીમાન. જોઈએ અથવા તે મદદગારના
તે સખસનો સાપરાપ ધરાણ કે સાન જોઈએ, અથવા તે સખસનો કાંઈ પણ
પરાપ ધરાણ અથવા સાન જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) આ સાપરાપ ધરાણથી એક બાળકને અથવા જાડા માણસને કાંઈ કામ કર
તે હિસકરે બંને તે કામ એક જાણ કે યુનિયન કરવાને કાપણ પરમાણી શકતીમાન

હોય એવો કાંઈ શખસ આ ના જેવા ધરાદાથી તે કામ કરે તો તે યુનો ગણાય. તો
એ કાશિ આ એ યુનાના મદદગારી કરી એમ સમજવું પછી તે કામ કરવામાં આવે
કે નહીં તે પશુ.

(બ) જ નું ખુન કરવામાં ધરાદાથી આ સાત વરસથી ઓછી ઊંમરના એક મા
બાકે બ ને એવું કામ કરવાને ઊંચકેરે કે તેથી જ નું મોત થાય બ તે મદદગારી બેવર
થી તે કામ કરે એને તે કામથી જ નું મોત થાય તો એ કાશિ બે બ યુનો કરવાને
કાપડા પરમાણે સહતીમાન નથી તો પશુ બાણે બ યુનોદ કરવાને કાપડા પરમાણે
તીક્ષ્ણ હોય અને સીછું ખુન કરવું હોય તેજ મોરાલે આ શીક્ષા થવાને લાયક છે.
તેને મોતની શીક્ષા થઈ રાકે.

(ક) આ એક ધરને આમ સજાવાને બ ને ઊંચકેરે આ ની ઊંચકેરેથી કાપડા
બ તે ધરને આમ સજાકે અને રીવાનગીય સગવળથી તે કામ કેવી તરેલુ છે તે, અથ
• વી પાતે જે કામ કરે છે તે કામ બોડુ અથવા કાપડા વીરુ છે એવું બાણવાને આ
અસહ્ય હોય તો બ એ કાંઈ યુનોદ કરવો એમ સમજવું નહીં પશુ આ એ ધરને આ
ગ સજાવાના યુનામાં મદદગારી ફરી, અને તે યુનાને માટે દરવેથી શીક્ષાને તે લાયક
છે એમ સમજવું.

(ડ) ચોરી કરવાના ધરાદાથી જ ના કબજામાંથી કાંઈ જ ની મીલકત લેવાને
આ બ ને ઊંચકેરે આ બ ના મનમાં એવો વીસવાસ બાવન કરે કે તે મીલકત આ ની છે
પછી મુપપ્રતીષ્ઠા તે મીલકત આ ની છે એમ માનીને બ તે મીલકત જ ના કબજામાં
થી લે તો એ બોરી સમજાવુંથી કામ કરવું તેથી તેણે બદલાવતથી લીધી એમ કહેવાય નહીં
માટે તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં પણ આ એ ચોરાના મદદગારી કરી અને બ
એ ચોરી કરી હોય ન જે શીક્ષા બ ને થાય તેજ શીક્ષાને આ લાયક છે એમ સમજવું.
પુમાસે ૪ થો—કાંઈ યુનાદમાં મદદગારી કરવી એ યુનોદછે માટે એવી મદદગારી
માં મદદગારી કરવી તે પશુ યુનોદછે એમ સમજવું.

ક્રમાંત

જ નું ખુન કરવાને કે ને ઉંચકેરવાને આ બ ને ઊંચકેરે તે બેવરથી જ નું ખુન કે
રવાને બ કે ને ઊંચકેરે, અને બ ઊંચકેરેથી ઉંચકેરે કે તે યુનોદ કરે તો ચાતલા યુના
ને માટે બ ખુનની શીક્ષાને લાયકછે; અને તે યુનોદ કરવાને આ એ બ ને ઊંચકેરેથી
માટે આ પશુ તેજ શીક્ષા ને લાયકછે એમ સમજવું.

પુમાસે ૫ થો—મસખતથી મદદગારીના યુનો કરવામાં એવું કાંઈ ભર નથી
કે જે સખસ યુનોદ કરે તે સખસની સાથે તે મદદગારે તે યુનાદ બાવન મનશુઓ કે
રવો મોઢમિ જે મસખત મુજબ તે યુનોદ કરવામાં આવે તે મસખતમાં તે સા
પથી તે પસરે.

જે કંઈ એ જોઈને આપણું પછી તે આપણું જ કંઈ એ સમજાવે
 એ તો જો સખત જોઈને આપણો છે પણ એ જ નામ પડે નહીં કે જોઈને
 જીવન કરે અને સખતવેલી રીતે વાપરવા સાર તે જોઈને તે જ ને હવાલે
 તે જોઈને આપે અને તેના જોઈથી જ મરી જાય તે એ કાણે એ તથા
 મળીને કંઈ મસખત કરી નથી તે પણ જે મસખત મુજબ જ નું ખુબી
 જાણીતી થયે માટે કે એ આ કલમમાં જોવાન કરેલા યુનાઈ કરવા અને જે
 જોવાને સાવકું એમ સમજવું.

ટીકા.

મદદ કરેલા યુનાઈ ખરેખરે ખોલ દેવા જોઈએ એવી કાંઈ જરૂર નથી ૪૫. ૪
 જી. (કલકત્તા) પા. ૭૬૬

૧૦૯ અગર કાંઈ માણસ કાંઈ યુનાઈ મદદગારી કરે અને તે મદદગારી જોઈને
 જે મદદગારી જોઈથી મ } તે મદદગારી કરેલું કામ કુરવાણ આપે અને તે મદદગારી
 મદદગારી કરેલું કામ કરવા } શીક્ષાને માટે આ કાંઈવાળાં કાંઈ સાર કરાવ કરેલા નહીં
 આપે અને તેની માદ } થ તે તે યુનાઈને માટે કરાવેલી શીક્ષા તે માણસને કરવા
 જોઈને માટે જોઈને કાંઈ } આપવી.
 સાર શીક્ષા ન કરાવી હોય }
 તેની શીક્ષા.

ખુલાસો--કાંઈ કામ અથવા યુનાઈ મદદગારી કરવામાં આપે એમ કંઈ
 સમજવું કે જ્યારે તે કામ અથવા યુનાઈ તે મદદગારીમાં જે ઉત્તરેલું અથવા મસખત
 થવા સાદાવ આપેલું હોય તે ઉત્તરેલું જોઈથી અથવા તે મસખત મુજબ અથવા
 જાહેરાત કરવામાં આપે તોયે.

દ્રશાંત.

(અ) જ એક સરકારી નોકર છે તેણે પોતાના ઝિયાતો અમલ અમાનવામાં આ
 ની જોઈ કાંઈ મદદગારી ખતાલવાના પદલામાં આ જ ને કાંઈ લાંચ આપવા માટે આ
 ને જ તે લાંચ છે તે ૧૬૧ મો કલમમાં જાણન કરેલા યુનાઈ આ એ મદદગારી કરી
 એમ સમજવું.

(બ) પોલીસ શહેરી આપવાને આ જ ને ઉપર અને તે ઉત્તરેલું ઉપરથી
 તે યુનાઈ કરે તે આ એ તે યુનાઈ મદદગારી કરી તથા જ ના જેવીજ શીક્ષાને તે લાંચ
 છે એમ સમજવું.

(ક) આ તથા જ જ ને જોઈને આપવાની મસખત કરે. તે મસખત મુજબ
 જોઈને લાંચને જ ને હવાલે કરે એટલા સાર કે જ તે જોઈને જ ને આપે પછી તે મસખત
 મુજબ જ આ ની એ જાહેરાત તે જોઈને જ ને આપે અને તેણે જે

સને ૧૮૭૦ નો આદ્ય ૨૩ મુજબ યુદ્ધની બાબતમાં લીશા અને સંધાનીક કા
પદા બીરૂપ યુગ્મોનો હવે સમાવેશ થાય છે તોપણ તેમ જ લોભાવના કાવદા બીરૂપ યુગ
મોનો સમાવેશ થતો નથી એવા માટે જ્યાં મુખીય યુનેઝર માતર એજ કાવદા મુજ
બ સૌમ્ય શાસ્ત્રિક હોય ત્યાં જ એ યુનો કરવાને હીંદુસતાનમાં મસખત કરવાના યુનાને સદ
૩ આ કસમ મુજબ રીક્ષને લાયક નથી (મુખર્દ પ્રા કે. વા. ૭ પા. ૧૧૬)

મુખ યુનો ૬૭ પરને સળ થાય તોજ મદદગરને સળ થાય એજ નથી મુખી
ધુરી જાગ અને મદદગરને સળ થઈ શકે છે. ૧ ધંભારી (મુખ) પા. ૧૫

કોઈએ કોઈ સખસ ઉપર પોટી ફરીઆદ કરી હોય તેમજ એક સંસ્કૃતિ સા
જો આપીએય નો એ સંસ્કૃતિ આપનાર સખસ ઉપર એ પોટી ફરીઆદ કરવામાં મદદ
ગારી કરવાનું તકેમન રખાય નથી. ૯ પે. મા. રી. એવનકોણ પ્ર. ૯.

મદદગારીના તહેજામાં મુજબ યુનાદની કસમ લખસ કરવી જોઈએ તેમજ કે
વી રીતે મદદગારી કરી તે જણુ ખતાણુ જોઈએ ૧ વી. રી પ્ર. ૯

૧૧૦ અગર કોઈ માણસ કોઈ યુનામાં મદદગારી કરે અને મદદગારી કરેલો સહ
અગર મદદગારી કરેલો } પસ મદદગારના ધરાય અથવા સાન કરવા જુદાજ ધરાય
સખસ તે કામ મદદગારના } કે સાનથી તે કામ કરે, તો બીજા ધરાયથી અથવા સનથી
ધરાય કરતા જુદા ધરાય } નહીં જણુ મદદગારના જેવાજ ધરાયથી અથવા સાનથી અગર
થી કરે તો તે મદદગારી } તે કામ કરણ હોય તો જે યુનો થાય તે યુનાને માટે કરાવે
ની શિક્ષા. } હી રીક્ષ તે માણસને કરવામાં આવશે

૧૧૧ અગર એક કામજા મદદગારી કુજામાં આવે અને બીજુ કામ અને તે જ
એક કામમાં મદદગારી કે } જો તેજ કામમાં મદદગારી હોય હેવીજ રીતે તથા નેહલેજ દ
હી હોય અને જુદુજ કામ } રજાને તે મદદગાર તે બનેમાં કામને માટે જાતપદાર છે પ
બને તીયારે મદદગારીની } જુ તે બનેજુ કામ તે મદદગારીનું સંખાબ ૧૭ હોય જોઈએ
જાવવાનો. } તથા જે ઊપરથી અથવા સાહાય અથવા મરાવરન તે મદદ.
સરત.

ગારીમાં આવી હોય તે ઊપરથીના જોરથી અથવા તે સાહાયથી, અથવા તે મરાવરન
મુજબ તે કામ થવું જોઈએ.

દ્રષ્ટાંતો.

(અ) બના ખોરાકમાં જોરે ધાલવાને એક પાળકને ઊસડેરોને અ તે કારણસર
તે પાળકને કાઈ જોરે રીપ, પછી તે ઊપરથી ઊપરથી, થ નો ખોરાક જ નો ખો-
રાકની પાસે છે તેટલા ચુપી તે જોરે ધાલે, તો એ ટકાવે, જો તે પાળક તે ઊસડે
હીના જોરથી કામ કરણ હોય, અને સચોટ હાલ જોવા જે કામ થઈ તે મદદગારીનું

સંબંધ રૂપ હોય, તો આજે આ એ તે બાળકને ય નાજ બોલાકમાં જોડે મહાવાને બિસકેર્યા હોય એવી રીતે તથા તેટલે જ ઇજ્જતે આ જવાબદાર છે.

(૫) જાનું દર બાળીનાં પાનને આ બે ને બિસકેરે, અને બે તે બંને આંતર સમાવીને તેજ વખતે ત્યાં કાંઈ મીનકવની મેતી કરે; તો અગર તે દર બાળકના મદદગારી કરવાનો આ તકરોવાર છે, તો પણ તેણે તે મેતીમાં મદદગારી કરી એમ સમજવું નહીં, કેમકે મેતી તે જુદુજ કામ છે. અને તે બાળકનું સંભાળ રૂપ નથી.

(૬) અપહરણના કારણસર મધર તે એક વાસેલું, બુર ફોડવાને આ બે તથા કે એમનાં બિસકેરે, અને તે કારણસર તે તેઓને શરતર આપે પછી બે તથા કે તે દર ફોડીને આંતર ભાજ, અને તે દર માંદીસા એક મારસ જ તેઓની સાહામે યએથી તેઓ જ નું ખુન કરે, નો એ ફોડાણે, જો તે ખુન તે મદદગારોનું સંભાળ રૂપ હોય, તો આ ખુનને માટે કશવેલી શીજાને લાજ છે એમ સમજવું.

૧૧૨ મદદગારી ફેરલું કામ પણ કરવામાં આવે, અને બેતમી કલમ મુજબ જે મદદગારને મદદગારી કરે } કામને માટે મદદગાર જવાબદાર છે, તે કામ પણ કરવામાં મા કામના તથા બનેલાં } આવે, અને તે કામ જુદે જ યુનોદ થાય, તો તે મદદગાર મની એ બંને શીજા ક્યા } તે યુનાહોમાંના દર એક યુનાની શીજાને લાજ છે, જે પણ શીજે.

દ્રશ્યો.

એક સાકારી ને કરે કરેલી જપતીના સામે થવાને આ બે ને ઉસરે, પછી તે બે રથી બે તે જપતીની સામે થાય, અને સામે થકમાં બે ને જપતી કરનાર અમલદારને ખુબીપુરક માહાબધા કરે તો, તે જપતીની સામે થવાનો યુનોદ તથા ખુબીપુરક માહાબધા કરવાનો યુનોદ, એ બંને યુના બે કરવા માટે બે એ બંને યુનાહની શીજાને લાજ છે, અને આજા આ એ એમ ભાગ્યુ હોય કે તે જપતીની સામે થવામાં બે ખુબીપુરક માહાબધા કરશે હોવા સભવ છે તો આ પણ એ યુનાઓમાંના દર એક યુનાહની શીજાને લાજ છે એમ સમજવું.

૧૧૩ એક મુકરર અગર પેદા કરવાના કામથી મદદગાર સખસ કાંઈ કામમાં

મદદગારી ફેરલાં કામથી } મદદગારી કરે અને તે મદદગારી ઉ રથી જે કામને માટે તે મદદગારના વારવા કરના } મદદગાર જવાબદાર હોજ એવું કાંઈ કામ ને મદદગારે પારેલી જી અસર પેદા થાય તે } હોય તે કરતા જુદીજ આગર પેદા કરે તો આગર તે મદદગાર અસરને માટે તે મદદગાર } તેજ અસર પેદા કરવાના કારણથી તે કામમાં મદદગારી કરેલી જવાબદારી } ની હોય એવી રીતે તથા તેટલે જ ઇજ્જતે તે મદદગાર તે

પેદા કરેલી અસરને માટે જવાબદાર છે પણ તે મદદગારી કરેલા કામથી તે અસર થવાનો સંભવ છે એમ તેણે બાણ હોય તે.

દશાંત.

ને મહાબળા કરવાને આ બંને ઉદ્દેશ, પછી બે તે જીમ્કોરગ્રી હિપાથી જુ-
લોબુષા કરે અને તેથી કરીને જ ગરીબ તે જીમ્કોરગ્રી આગળ આ જીમ્કોરગ્રી
કે તે મદદગારી કરેલી મહાબળાથી જુ-લોબુષા થશે એવો સંભવ છે તે જુ-
લોબુષાથી શીક્ષા પામવાને ય કાચક છે એમ સમજવું.

૧૧૬ જે સંપત્તિ આગર ગ્રાહ્ય હોય તે મદદગાર ધાન્ય શીક્ષા પામવાને લા-
ગુને લઈ યતી વખતે આગળ મદદગારીને લીધે જે કામ અથવા જુ-
લોબુષા કરે હોય તે. { નાને ગારે શીક્ષા થઈ સર્વ જુ-લોબુષા તે કામ અથવા જુ-
લોબુષા થતી વખતે તે સંપત્તિ જે તથા હાજર હોય તે તેણે તે
કામ અથવા જુ-લોબુષા કરશે એમ સમજવું.

ટીકા

કાંઈ સંપત્તિને મદદગાર તરીકે ગ્રાહ્ય કરવાને એમ જણાવવું જો-
ઈએ કે ખરેખર જાનેડો જુ-લોબુષા કરવા તેણે સંપત્તિ -રો હતી, ઉચ્ચકરગ્રી કરી હતી આ
વર મમલત કરી હતી (કા. ૧૦૦) એટલા સારુ જુ-લોબુષા કરવા કેટલાક કેટલાકે મદદગારી કરી
હતી અને જાનેડો માત્ર પાસે ઉભા રહ્યા હતા. અને પુરવા ઉપર તે એમ મમલત વડુ
જુ-લોબુષા જે જુ-લોબુષાથી મમલત હતો તથા એમ જણાવવા માં આવી હતો કે જે જીમ્કોર-
પાસે જીમ્કોર હતા તેમને તે કામ ૧૦૦ તીલ્લ કરા મુજબ એ કામમાં સંપત્તિ કરવાને
સારુ મદદગાર તરીકે શીક્ષા થાય પાડુ કલમ ૧૧૬ મુજબ મુખ્ય મહાબળાથી શીક્ષા થઈ
સર્વ નથી. કારણ કે તેણે ગ્રાહ્ય હોય તે તેમને મુજબથી શીક્ષા ન થઈ શકત (રેવ
નીડુ સાંભળ એક કરીમીલ રીપોર્ટર કલકત્તા કરીમીલ રીપોર્ટર ૧૦૪ પા ૨૭)

મુસલમાન અસલરી મહાબળાથી ગીલકતની એ રીકાવામાં મદદ કરે તેને આ કલમ
પરવાળે જુ-લોબુષા શીક્ષા થઈ સર્વ છે. (મુખ્ય હાઈ કોર્ટ તા. ૪ માર્ચ સને ૧૮૬૮.)

કોઈ હાઈ કોર્ટ અસલરી પોતાનું અસલરી થતુ મહાબળાથી તેનો રજા જગર થઈ જા-
ય તે તેના ઉપર એટલા જુ-લોબુષા થતો નથી તેમ તેના મદદગારીની શીક્ષા થઈ શ-
કતો નથી (મુખ્ય હા. કો. તા. ૧૯ જાનેવારી સને ૧૮૭૧ પા. ૮ પા ૧૧)

જે વખતે કોઈ મહાબળાથી મુજબ કરવામાં મદદ કરેને તે જુ-લોબુષા થતી વખતે
હાજર રહે છે તે તે વખતે તેની એકામી કરવાનો તે મુજબ અપરાધ કરવા જાણ આ
કલમ પરવાળે કરતો એટલા જુ-લોબુષા હાઈ કોર્ટ તા. ૬ જુલાઈ સને ૧૮૭૧ વાલીયમ
૮ પાનુ ૧૧૪.

એટલી પરતીક્ષા કરવા સીમ્કોરગ્રી ઉપર જ્યાં સુધી પરતીક્ષાનો જુ-લોબુષા સાંભળ થયો
નથી તથા સુધી સીમ્કોરગ્રી ઉપર તદ્દોગત વાજુ નથી રસમ અનકરાર્થ નથી
પા. ૫૧૦.

જુ-લોબુષા એટલા કે જુ-લોબુષા થતી વખતે જુ-લોબુષાથી જુ-લોબુષા થતો

જાન્યુઆરી ૨૦૧૭ સુધી અમરમણિયોદક પ્ર. ૮.

મેરો કરના સ્વામીના કંઠમાં અંદર મેરો કરના સ્વામીને કંઠમાં બહાર ઉપાસ
તો તે બહાર બિખારે છે અંદર સ્વામીને કંઠમાં બહાર બિખારે છે ૧૦૧

कह सज्जन और सोको और करी जे मास आप ते लख जगानु भाषि से अपने ते
 रमाइते ते पानाना भर पहार नीके पद्य जहां तुनोह भगिनि होय तथीं सोइ न
 न होय के जेही सुधीय तुनोह करनारने कर्ष गरह करी राके तो ते अह कलम पर
 जिनो अनेगा करे नही, अमरभण्ड पा. १०१८

પેલા દેસાઈએ જતાં અમુક બાજુ અમુક સામસે કરેલાં બેવડાં કરકાં હેઠડાં અને તે પાછાં જીવે જીવે નખતે દરેક સામસ પાતે પાતે ગાયે બીધાં ગામ કરે તો તેમનાં સામસ મુખીય સુતેગર તરીકે જવાબદાર છે અમર તે સંઘનાં બે બેગાં ઘડી આ કામ પુર કરે નથી તે પાછાં આરમણીદેડ પ્ર. ૧૦૧૯

આ કામ પરમાણિ ખડનારને મુખીનું યુનહો કરવાર જોડેલા જવાનદાર મળ્યાના
જે જરૂરનું છે કે યુને ક શરૂ થવાથી તે પુર થતાં મુખી સમજાશે જમત દો પાસે રહેશે
જોડેલા પુરો થતા વરખીયાન તે ખાસી જાય તો આ કામ પરમાણિ જવાનદાર
મ. કા. રા. પા. ૪૯૦.

કેટલાક સખમે ભેર જીવનથી પાક હોડાની લઇ આવે તો સખમા એક સરખા નવ
બારણે બગર એ કેટલાક સખમીએ તે માલ હોડાથી ન હોવ તો પણ કેમકે સખ
બેગા હતા એણે સખમા એક સરખા બનાવ્યારણે ૮ બી. રી. ૫. ૫૬

૧૧૪ મે.ત.તે અવવા છવનાં સુધી સમુદયની શિક્ષા થઈ સકે એવો. ક.પ. મુનિ

માનની અપવાદ જવાબ
 સમુદાય પારની શીક્ષા
 શાક એકા ગુણાત્મક
 અદ્યતન કરવામાં આવે
 અને તે ગુણોત્તમ તે અ
 દ્યતન કરી ની ન થાય તે
 અદ્યતન શીક્ષા
 અદ્યતન જવાબ થા
 અદ્યતન કાલ તે અ
 દ્યતન કરવામાં
 આવે તે

કરવામાં કાલ આ ગુણ અદ્યતન કરે અને તે અદ્યતન કરે
 રથી તે ગુણોત્તમ કરવામાં આવે નહોતો તથા તે અદ્યતન કરે
 શીક્ષા સમયથી આ કાલમાં કાલ સાથે કરવા નહોતો કરે
 હાય તે તે અદ્યતન કરવા વરસની ગુણોત્તમ થાય
 અને તે પરકારની ઉદની શીક્ષા કરવામાં આવે
 તે ઉદની પાસે લામક થશે અને અદ્યતન તે અદ્યતન
 ને કાલને આદે તે અદ્યતન અદ્યતન કરવામાં
 અથી કાલ અદ્યતન જવાબ આવે કાલ કરવામાં
 આવે તે તે અદ્યતન કરવા વરસની અદ્યતન થાય
 ના અને તે પરકારની ઉદની શીક્ષા કરવામાં આવે

६.४.५ मे पण "सायक" बरी.

દહાંત.

જનુ જુન કરવાને અ જ ને હાથે પાણી તે ઝુને કરવામાં આવે નહીં હવે અગ
જનુ જુન કરે તો તે મેલની અવધા છાયા સુધો સમુદરપાસની શીશાને સાવ
સાવ એવું છે માટે અ સાવવરસની મુદત સુધીની કેને તથા હંડને પણ લાગડ છે એમ
સમજવું અને તે મદદગારી બેપાથી જો જ ને કાઢી બધા કરવામાં આવે તો તે માણસ
અ અહિં વરસનો મુદત સુધીની કેને તથા હંડને સાવક થશે એમ સમજવું.

૧૧૬ કેની શીશા ધઈ શકે એવા કાઢી મુલામાં કાઢી માણસ મદદગારી કરે અ
ને તે મદદગારી બેપાથી તે ઝુને કરવામાં આવે નહીં તથા
કેની શીશા ધઈ શકે એ તથા તે મદદગારને માટે સીસા સખંધી આ કાવધામાં કાઢી
જા મુદત મદદગારી કરે તથા સાફ દરાવ નહીં કરેલો હોય તો તે માણસ ઝુનને માટે દરાવેલા
વ મા આવે અને તે ઝુ નો તે મદદગારી બેપાથી જો જ ને કાઢી બધા કરવામાં આવે તો તે માણસ
ન થાય તો જો મદદગારી ન થાય તો જો મદદગારી બેપાથી જો જ ને કાઢી બધા કરવામાં આવે તો તે માણસ
ની શીશા. માટે દરાવેલા દંડની અવધા એ જ નેની શીશા કરવામાં આવે
અગર તે મદદગારી અવધા મા મદદગારી કરેલો સખંધી સાફ દરાવ નહીં કરેલો હોય તો તે માણસ
સા સગારી નોકર હોય અને તેની દરજ્જા તે ઝુને થતો અટકાવવાનો હોય તો તે મદદગારને તે ઝુનને માટે દરાવેલા
મદદગારીની તથા તે ઝુનને માટે કેની બધામાં થશે
જે મુદત દરાવી હોય તેની અધી મુદત સુધીની કેની અવધા તે ઝુનને માટે દરાવેલા
દંડની અવધા એ જ નેની શીશા કરવામાં આવશે.

દહાંત.

(અ) જ એક સરકારી નોકર છે. તે પોતાના હોદાને અગત્ય અપાવવામાં અની
ઉપર કાઢી મેદરમાની કરે તો જાવલામાં અ જ ને કાઢી સાંધે આવે અને જ તેસાથ
લે નહીં તો અ ને અ કમ મુજબ શીશા ધઈ શકે.

(બ) પોલીસ હોદો આપવાને અ જ ને હાથે તો એ કડાણે અગર જ પોલી
સ હોદો આવે નહીં તો પણ અ એ અ કમમાં જમાન કરેલો ઝુનેલ કરશે અને તે
મુજબ તેને શીશા ધઈ શકે એમ સમજવું.

(ક) અ એક પોલીસ અમલદાર છે તેની દરજ્જા અપહરણ અટકાવવાની છે તે
અપહરણ કરવામાં મદદગારી કરે તો એ કડાણે અગર તે અપહરણ ન થાય તો પણ તે
ઝુનને માટે કેની બધામાં થશે જે મુદત દરાવી હોય તેની અધી મુદતની કેને તથા
હંડને પણ અ લાગડ છે, એમ સમજવું.

(ક) અ એક પોલીસ અમલદાર છે. તેની દરજ્જા અપહરણ અટકાવવાની છે તેની
પાસે તે ઝુનેલ કરાવવામાં જ મદદગારી કરે તો એ કડાણે અગર તે અપહરણ
તો પણ જો અપહરણના ઝુનને માટે કેની બધામાં થશે જે મુદત દરાવી હોય

મુલતની કેળે, તથા રહેને પડું (૫) ભાષક છે, એમ સંગઠ્યું.

ટીકા.

એક તોહામવાર બિરર આ કપડાની કામ ૧૬૧ પરગણિયા યુનામં મ બેરી ૬૨૫૧
તોહામવાર આ કામના પોશ ૦૧૩ પરગણિ આંબુ જે સખસને મદગરી કરી હોતી
સખસ સીરીસ સરકન હતો આગી તે સરકારી નોકર નહેતે તેઓ કામનામાં આંબુ
આ કામના પોશ ભાગ પ્રમ છે તે મદગારને વધુ સખ યાવ નહીં ૧૧ સીર

૧૧૦ લોક પાસે અથવા કાંઈ પણ વરગત રસથી વધતે સખસી માટે
કોઈ પાસે અથવા રસથી કરાવવામાં જે માણુમ મદગારી કરે, તેને તરફ
વધારે માણુસો પાસેથી યુ
નો કરાવવામાં મદગારી. } ત સુધીના બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેળવી અથવા
થવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવશે.

કટાવ

આ એક સરીઆમ જગામાં એક ભહેરન મુ મોડે, અને તે મધે સરી વધારે
માણસેના એક તકલનાએને એવી રીતે ઉગારે કે તપસા સમા તકલના માણસો ૧-
માણી જખતે તથા કામણે કાણેથી એક વરગતે કાંઈ જગાના છે તેએની કાપર કુમ
લો કરવાના કારકુશર તમે તે જખતે તે કાણે એકા થએ, તો આ એ આ કામનામાં
મથાન કરેલો યુને કાપો, એમ સંગઠ્યું.

ટીકા.

પણ મદગારી કરેલા સખસીમાંનો રેક જુરો અને આભાદરો યુને કરે એટલે કે જ્યાં
કે એ પાર હેલગારીઓમાંના રેકને તેના કદરાર તોડવા ઉસરવા તીર્થ આ કામ માણ
નથી (રેવનીક) જુડીસીઆસ એક પોસીસજનરસ ૫૦૧ ૫૮ ૧૦૫.

સ સખસ સ કાર તોડવામાં મદગારી કરે તો સપલ કાપર આ કામ પ્રમા
છે એક તોહામવાર રખામ નહીં જુની જુરી મદગારી કહેવાય (૧૨ી. પ્ર. ૭૧.)

૧૧૮ માતની આના કપવા સુધી સમુ રપારની શિક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ મતો

માતની અથવા કપવાનું કરવો સહેલ કાવાના કરાવથી અથવા તે પામ
ની સમુરપાની શિક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ યુનેક } થશે, એવો સંભવ છે એમ ભાણા ભર્તા અમર
રવાની મારણા હુવારો. } સ, કાંઈ કામ અથવા કાપર વરખ કસુર કાંઈ
અગર તે યુને ગાથો } કરવાની મારણા થઈ હોય તે મારણા હુવિરવર
અગર તે યુને યાવ તો } વા તે મારણા બાગત પાતે જેને પોટી ભણતો
કાંઈ વાત ભહેર કરે, તો તે માણસને જો તે યુને યાવ તો સત વરસની
ની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેળવી શિક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા જો તે
પ તો તે માણસને તરણ વરસની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની
કરવામાં આવશે અને યુને યાવતો પણ અને ન યાવ તો પંજુ બેપથી શિક્ષા
કરે અને પણ તે માણસ ભાષક થશે.

કટાંત

કટાંતની આગળે યુગે થયેલા છે. તે એમ બાણી છેતાં આ મહાભારતે
 ૧૧૯. એને બિંદી બાંધી ખમર કરે કે તેથી સાથા રસાપર એક ક નામની જગા છે ત્યાં યુગે
 થવાનો છે અને એમ કરીને તે માણસને છે તે એવા ધરાદાથી કે તે યુગે કરવો
 સહેલ કરવો અને તે પારણા મુજબ જા જગાપર તે યુગે કરવામાં આવે તો આ ને આ
 કલમ મુજબ શીક્ષા થઈ શકે.

૧૧૯. કાંઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને સરકારી નોકર થાખલ જે યુગે થતો
 જે યુગે આગળે પાતાની કલમ મુજબની તેહની ફરજ હોય એવો કાંઈ યુગે કરવો સહેલ
 પાતાની ફરજ હોય એવો કરવાના ધરાદાથી અથવા પાતાથી તે સહેલ થશે એવો
 વેળા કાંઈ યુગે કરવાની પારણા સંભવ છે એમ બાણીને અગર તે સરકારી નોકર કાંઈ કામ
 જા કાંઈ સરકારી નોકર હોય કે કાંઈ વીર્ય કમુર કરીને તે યુગે કરવાની પારણા થઈ હોય
 ૧૨૦. તે યુગે થાય તો, તે પારણા જુધી પુરવડે જુધાવે, અથવા તે થાણા જાગત પા
 અગર તે યુગે માતવરે તે જેને બાંધી બાણી હોય, એવી કાંઈ વાત સહેલ કરે તો
 ની શીક્ષા જોવા હોય તો, તે માણસને જો તે યુગે થાય તો તે યુગે માટે કરાવેલા
 અગર તે યુગે ન થાય તો, પ્રકારની તથા તેને માટે કેવી જે બાણીમાં થાણી મુદત કરાવી
 હોય તેવી આકાશી મુદત સુધીની કેવી, અથવા તે યુગે માટે કરાવેલા ફંડની અથવા
 એ જ નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અથવા જો તે યુગે માતની અથવા છતાં સુધી
 સમુદાય રતી શીક્ષા થઈ શકે એવો હોય તો તે માણસને ફક્ત વરસની મુદત સુધીની જે
 માગા અને તે પ્રકારની કેવી શીક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા જો તે યુગે ન થાય, તો
 તે માણસને તે યુગે માટે કરાવેલા પ્રકારની તથા તેને માટે કેવી જે બાણીમાં થાણી મુ
 દત ફાંસી હોય તેવી પા મુદત સુધીની કેવી, અથવા તે યુગે માટે કરાવેલા ફંડની અ
 થવા એ બંને શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કટાંત.

આ એક પાંચસ અપભ્રંશ છે અને અપભ્રંશ કરવાનો જે જે પારણા તે જા
 બાણીમાં આવે તે સંધેવી ખમર અપભ્રંશની કાંઈ મુજબ તેની ફરજ હોય તે જા બાણીમાં
 એમ હોય કે અપભ્રંશ કરવાની જ પારણા કરે છે, અને તે તે યુગે કરવો સહેલ કરવા
 ના ધરાદાથી તે ખમર અપભ્રંશ કમુર કરે, તો એ કાંઈ કાંઈ વીર્ય કમુર કરીને.
 આ એ જ ની થાણા છે તે જુધાવી માટે તે આ કલમના ફરજ મુજબ રાંતને માંડે છે
 એમ સમજવું.

૧૨૦. કેવી શીક્ષા થઈ શકે એવો કાંઈ યુગે કરવો સહેલ કરવાના ધરાદાથી આ
 કેવી શીક્ષા થઈ શકે એવો કરવા તે પાતાથી સહેલ થશે એવો સંભવ છે એમ બાણી છે
 વેળા કાંઈ યુગે કરવાની પારણા જા જગા કાંઈ માણસ કાંઈ કામ અથવા કાંઈ વીર્ય કમુર
 રજા જુધાવી. કરીને, તે યુગે કરવાની પારણા થઈ હોય તે પારણા જુધી પ

અમર તે મુગદ થાય તે } રવક કુપાવે અથવા તે ધારણા પામત પેતે તેને
 અમર ન થાય તે. } તે હોય એવી કાઠ વાન બહેર કે તે તે
 એ મુને થાય તે તે મુને બાદે ઇરાવેલા પ્રકારની તથા તે મુને બહે કેડની ન થાય
 માં બહુી મુદત ઇરાવે હોય તેવી પા મુદત મુખીની કેડની અને એ તે મુને ન થાય તે
 તે બહુમાં બહુી મુદતની એક અજામાંસ મુદત મુખીની કેડની અથવા તે મુને મા
 ઇરાવેલા કેડની, અથવા એ જ નેની સીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કસમમાં 'કાપદા વિધિ' એ રાખે જે લખીય છે તેને ઇરાદા બધું કરીને જે
 કાચોમાં આવી જાતની કચુર કાચેદાર થાય અને જે કાચોમાં ન થાય તે જે બેદ મળી
 થવાને છે. એવામાંજ તકરાર કરાય છે મોરીનો ઇરાદા કરવાની વાત જે રાખસના સાંબ
 થવામાં આવે તેવા કિપર દાહડે તકરારમાં અમર રાતરે અથવા અમર જરુર હોય પડ
 મુરી પે.મીસની સેધમાં નીકળવાની ફરજ છે તમજ કોઈ રાખસ મુને કરવા ઇરાદા કર
 ની વાત જેવી તેને કાચા થાવા કીપર અમર મળી હોય તે વાત એકદમ બહેર
 થાવી પડ્યુ તેની ફરજ નથી આમુદે કોઈ મુકરર થાઈને કાચ નહી પડ્યુ પુકુડે કે અમર
 રોકે પસગે તે અમરની ખાતરી તેવા કીપર બેટલો બરોડા રાખીયું હોય તે તથા
 સામાન્ય જરૂરીઆત અને જે લોકો તે ઇરાદા આકાશી રાકે તે લોકોને બહેર કરવા
 સમયક બધુ ધીયાનમાં લેવું જોઈએ કેવીયત બધું કરીને એવી હોજી જોઈએ કે તેથી તે
 મતવાયો રાખસ મુખ મુનેમોરોના મુનામાં મળીએ માલમ પડે કેટલાક કેલીએ કીપર
 નેનો મુને રાખિય થયો હતો અને પાંચમે જી જે મરનારની બેરત હતી તેના હપર
 સમ ૧૧૮ મુજબ તહોમત રાખીયુ હતુ તે તે પાચડી પેતાવા ધળીને મારી નાખ્યા
 ઇરાદા પિતે જીવતી અને તેનું મોત કરવાના ઇરાદાથી પોતે વાકમ છતાં તેને મોત
 આપી નહી એમ માલમ પડવાથી મરણસ હાઈકોર્ટે એ મુને સામિત થવાના કરાવને
 કે આપો (રાને ૧૮૬૮ નો ઇનસ:કે ૩૦ જુલો).

ખાખ કહે.

રાખસ વિધિ મુજબો પાખત.

૧૨૧ જે માલુસ રાખીની સામા લગાઈ કરે અથવા લગાઈ કરવાની

રાખીની સામા લગાઈ કે } થવા લગાઈ કરવામાં મદદગારી કરે તેને માલુસ
 રાખીની કાસીસ કરવી અથ } મુખી સમુદાયની રીકા કરવામાં અથવા
 ના લગાઈ કરવામાં મદદ } મીલકત સરકાર જપત થતી.
 આવી કરવી.

ટીકા.

એ રીવાજો કોરટનું હુકમનામું બાબતમાં માટે પતનીવાદીનો મીલકત બંધ કરવામાં આવે જ્યાંથી થયે પછી પતનીવાદીને આ કલમ પરગાળી સજા થઈ અને તેના સરકારની હાંધે પાછું એ મીલકત ઉપર મર્દ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે સરકારની જગતી સજા થવાની તારીખથી નહીં પણ ગુનોએ બંધાવી તારીખથી ગણાય અને તેથી સંપત્તિ મીલકત સરકાર જગતી થાય. ૮ એ. ભા. રી. પા. ૮૪ અને કલમ ત્રીજેના ગુનાદની તબવીબકોડે વર્ણવેલા. ગુનાનો હરકત નથી ૧૫ બી. રી. પા. ૨૫ (ફોજવારી.)

અને જે માણસે બરીટીસ ઇન્ડિયામાં અથવા બરીટીસ ઇન્ડિયા બહાર ૧૨૨ મી કલમ પ્રમાણે } મી કલમ પ્રમાણે સજા કરા બાબત કંઈ ગુનો કરવાનો અથવા બરીટીસ ઇન્ડિયામાં અથવા તેના કંઈ બાબત રાણી રાજા કરવા માટે ગુનો કરે } સારું બનુ રાજ્ય હાલની સેવાનો સંપ કરશે અથવા ઇન્ડિયા સરકારને અથવા હરકોઈ ઇન્ડિયાની સરકારને સાપરાધ બનથી અથવા સાપરાધ બનના દેખાવથી દરાવવાનો સંપ કરશે તે માન્યને છતાં સુધી અથવા મોટી મુલત સુધી સમુદરપાર ગુ. કલમની રીક્ષા કરવી અથવા બંધુમાં બહુ રક્ષ વરસ સુધી બેમાના ગમે તે પરાકારની કેવી રીક્ષા કરવી.

પ્રમાણ—આ કલમ પ્રમાણે સંપ કરવાનો ગુનો થયે સારું કરવાના કામમાં હાજર કામ બંધાવવામાં નિષેધ કરાય થવી જોઈએ એવું સમજવું નહીં.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) રાણીના સામા એ બંડ થાય તેમાં આ રાખીલ થાય તે આ કલમમાં બંધાવ કરેલા ગુનો આ એ કરવા એમ સમજવું.

(બ) સીલિન ખેતી બંડ પેરેને દબીઅરે મોડલીને તીખાં રાણીના રાખી સમા આ બંડ કરવામાં આ હાંકુશવાનમાં રોને મદદગારી કરે તે આ એ રાણીના સામા બંડ કરવામાં બંધાવ કરવાનો ગુનો કીધા એમ સમજવું.

ટીકા.

કોઈ મળતીઆની સાક્ષીને કાપવાની બાબત તરીકે પુસટીની જરૂર નથી (સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧ કલમ ૧૩૩) એ કે એવણી તરીકે તેની જરૂર છે રેખાંત્ર સીલીન એંડ સીલીન રીપોર્ટ કલકતા સીલીન રીપોર્ટ ના. ૧ પાને ૭૮ બરસા હાઈકોર્ટ રીપોર્ટ ના. ૪ પાને ૪ મુખર્ફ કાઉન કેસીસ ના. ૩ પા. ૧૭ અને ના. ૧ કલમ ૭).

૧૨૨ જે સજા રાણીની સુખા લગાઈ કરવાના કારણે તે અથવા લગાઈ કરવાને તઈગાર થવાના કારણે માણસે દબીઆરે અથવા રાજ રાણીની સામા લગાઈ કરે } એ આ એકા કરે અથવા લગાઈ કરવાની ખીટ રીતે બંધારો ૧૧ ના ધારાથી વર્ણવે } કરે તે સખસને છતાં સુધી સમુદરપારનો અથવા રક્ષ થઈએ એકા કરા. } વરસની મુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પરાકારની કેવી રીક્ષા કરવામાં આવશે અને તેની સંપત્તિ મીલકત સરકાર જગતી થશે.

“ખુલાસે—સરકારી ચેન્જના બાબતની જે ના પસંદી સરકારનો કાપ તમાર માનવીના કિશોરને અનુસરતો હોય અને સરકારનો કાપદસમ અલગર નહીં કરે એ બાબતે અચૂત તેને કાલક કરત બાબત કાપદ વીરુપ રોતે કહેલી કારણસી વીરુપ સરકાર ના અધીકારને મદદ કરવાના કિશોરને અનુસરતો હોય તે ના પસંદીને યોગ્ય સમજવી નહીં વાસ્તે એવાજ પાકારની ના પસંદીજ કોઠેના માર્યા ભાવવાના કિશોરનો સરકાર ની યોગ્ય બાબત ઠીક કરવા તે આ કલમના અલગ જરૂરિયાતો યુનો ગતો નયો.”

૧૧૫. રાજીની સાથે મધનિરા હોય અથવા સહા હોય એવા એવાના કોઈ પણ રા રાજીની સાથે જોઈ રાખનારના વાજની સાદામાં જે માણસ મદદ કરે, અથવા નારી એવીવાના કોઈ રાજી મદદ કરવાની કોઈકા કરે, અથવા મદદ કરવામાં મદદના નીકર મદદ કરવી. માણસને કોઈકા કરે, અથવા મદદ કરવામાં મદદના રો કરે, તે માણસને કોઈકા સુધી સમુદરવારની રીક્ષા કરવામાં આવશે, અને તેની સા થી તેને નંદ પડુ થઈ શકે અથવા સાત વરસની મુલ સુધીની બેમાંના ગમે તે પરકાર ની કંઈની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને તેની સાથે તેને નંદ પડુ થઈ શકે અથવા નંદની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૧૬ રાજીનો સાથે મધનિરા અથવા સહા હોય એવા કોઈ પણ રાજીના મુલકપર જે રાજીની સાથે સહા રા માણસ લુટ કરે અથવા લુટ કરવાની તથાપારી કરે, તે મા માણસ કોઈ રાજીના મુલ માણસને સાત વરસની મુલ સુધીની બેમાંના ગમે તે પરકારની કંઈની રીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે નંદ તથા લુટ કરવામાં વાપરેની અથવા વાપરવાને પાવેલી, અથવા તે લુટમાંથી મળેલી જે મીલકત હોય તે મીલકત સરકાર જ પ ત થવને પણ સાપક થશે.

૧૧૭ ૧૧૫ મી તથા ૧૧૬ મી કલમોમાં લખેલા ગુનાઓ મ.હ. ૧૧ કોઈ ગુના કરવામાં ૧૧૫ મી તથા ૧૧૬ મી } મળેની કાઈ મીલકત જે માણસ તે તે રીતે મળેલી છે એ કલમોમાં લખા ૧૧૫ થી } મળેલી છે તે માણસને સાત વરસની મુલ સુધીની બેમાંના કલમ અથવા લુટથી મળે } અને તે પરકારની કંઈની રીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે નંદ તથા તે મીલકત સરકાર જ ત થવને પણ સાપક થશે

૧૧૮ જે માણસ, સરકારી નોકર છતાં, પોતાના હવાલામાંના કોઈ રાજીની કંઈને સરકારી નોકરપટ્ટી મુલ અથવા મદદ કરીને, જે જગ્યા તે કંઈને કે કરવા હોય તે કે પોતાના હવાલામાં કો જગ્યાથી મુખીપુરવક નસી જાય, તે માણસને કોઈકા સુધી રાજીની અથવા મદદ સમુદરવારની અથવા કસ વરસની મુલ સુધીની બેમાંના ગમે તે તે બાબત. પરકારની કંઈની રીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે નંદ પડુ સાપક થશે.

૧૧૯ જે માણસ સરકારી નોકર છતાં, પોતાના હવાલામાંના કોઈ રાજીની

અથવા સહાયના કૃતિને કદની જે જગ્યામાં તે કૃતિને
 સંસ્કૃતિથી હોય તે જગ્યામાંથી ગૃહસ્થની નાશો જવા દે તે
 રાજકીય અથવા સહાયના કૃતિને તરફ વરતની મુલત સુધીની આશાને કદની સીસા
 રીને નાશો જવા દે તે જગ્યામાંથી ગૃહસ્થની અને વળી તે કદને પશુ સાવક થશે.

૧૩૦ કોઈ રાજકીય કૃતિને અથવા સહાયના કૃતિને કાયદેસર કેમમાંથી નાશ
 જે મહાસ સહાય અથવા મદદ કરે, અથવા એવા કૃતિ જાન
 તેવા કૃતિને નાશો જવા મા સહાય કરતું હોય તેવા
 અથવા કરમાં રાખેલા. } જે હોય, અથવા હોયવાની કૃતિમાં કરે અથવા એવા ક
 રી કાયદેસર કેમમાંથી નાશો ગઈ હોય તેને જે થામાં રાખે
 અથવા સંતાડે અથવા એવા કૃતિને પાછો પકડવામાં જે હર
 કત કરે, અથવા હરકત કરવાની કૃતિમાં કરે તે માલુમને છપત સુધી સમુદાયનાની, અ
 થવા હર વરતની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે જગ્યાની કદની સીસા કરવામાં આવશે
 અને વળી તે કદને પશુ પાતર થશે.

પ્રમાણે જે રાજકીય કૃતિને અથવા સહાયના કૃતિને પાતાના વચન પરથી ખરીદીસ ધ
 નીચાની કદનીએક મુકર કરેલી હદમાં છુટે રહેવા લીધે, હોય તે કદની જે હદમાં છુટે
 રહેવાની તેને રજા હોય તે હદમાંથી પાછા રજા થો તે કાયદેસર કેમમાંથી નાશો ગઈ એ
 મા સમજવું.

ટીકા.

કલમ ૧૨૭ રીવાજ આ ખાતે મુજબ યુનાઓ ખાતેની ફરીઆદ સરકારે અ
 થવા ગવરને જનરલે કોલેશીસમાં આવી ફરીઆદ સાંભળવા હુકમ કરવા અથવા અધી
 કાર આપવા સવા અપેલી હોય તેવા અમલદારે હુકમ કરવા હોય જનર અધીકાર આ
 પીએ હોય અથવા એડવોકેટ જનરલે તે ફરીઆદ માંડી હોય તે રીવાજ કોર્ટ કેરટે લેવી
 નહીં અને ૧૮૭૧ નો આક્ટ ૧૦ કલમ ૪૬૫ અને ૧૮૭૫ નો અક્ટ ૧૦ કલમ ૨૩૧).

૧૨૧ આ તથા ૧૨૮ આ કલમોમાંનો હાકોળ કલમ ૧૨માંથી રીજીસ્ટ્રાર કાવા સાવક
 મરદાંધ યુનાની ફરીવાદ સવાનોક સરકારવા હુકમ રીવાજ કોર્ટ કેરટે લેવી નહીં અને
 ૧૮૭૦ નો આક્ટ ૨૭ કલમ ૧૪).

જાણ ૭ મો,

જગીરદારની તથા ફરીઆદ કોજ સમીધી યુનાઓ ખાતે

૧૩૧ રાજ્યની જમીન પાલી અથવા ફરીઆદ કોજમાંના કોજ આશીસરે, સોલજરે

અથવા ખલાસીએ માંડ કરવામાં જે માલુસ મદદગારી કરે
 અથવા તેના કોર્ટ આશીસર, સોલજર, અથવા ખલાસીને
 પાતાના વરત ધરમથી અથવા પાતાના સેરા ધરમથી નાશ
 કરવાની જે માલુસ કૃતિમાં કરે તેને છપતસુધી સમુદાયના
 ની અથવા સોલજરની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે જગ્યામાં

આવશે, અને વળી તે દંડને પણ સાચક થશે
અર્થાત્ “આદીસર” અને “સોલસર” આ રાખશે એવો છે
આદીસરનો બધો સારો બંદોબસત રાખવા માખના લોકોને આદેશ
જુને ૧૮૬૯ ના ૧ માં આદેશના લોકોની આદેશને માનુસો માનુ હોય તે
આ સમાસ વાપરે એવું સાબતું.

ટીકા.

જુને ૧૮૬૯ ના આદેશ ૨૧ તથા ૨૨ મુજબ સમાય વર્ષ રાંઠે વળી તેની તમામ
અર્થ રાંઠે અને રાંઠે ૧૮૨૭ ના કાચના ૨૨ ની કલમ ૧૯-૨૪-૨૬ માખડે,
જુને કરાની પુરવેતર મુજબના જીવર મીલકત પાસના નામ જીવર કરવામાં આવી છે
એ તો જાણવેજી સાબીત થયે તે જીવર સરકારનો દાવો આમશે નહીં અને ૧૮૫૭નો આ
દેશ ૨૫, કલમ ૨-૪

મીલકત અર્થ કરવા પછી એક વરસ દીવાની આદેશ નાશો જાનુ ૦૪/૧૧/૭૧ કા
રજી ખતાવે તો મીલકત પાછી આપવા અને ૧૮૨૭ ના આદેશ ૨૫ કલમ ૨.

૧૭૨ રાણીની જમીનપરની અવધા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે એમજો આ
ખંડ કરવામાં. અદગારી } યવ પાસાઈએ ખંડ કરવામાં જો કોઈ માનુસ મદદગારી કરે
કેવધી જો ખંડ થાયતો } અને તે મદદગારી જીવર ખંડ થાય તો તે માનુસને મેલની
તેની મેલના. } અથવા જીવરમાંથી સમુદયપરની અવધા રસ વરસની મુદત મુ
ધીની મેલના અમે તે પરકારની કેવી શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
સાચક થશે.

૧૭૩ રાણીની જમીનપરની અવધા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે એમજો ખ
કોઈ જીવરી અમલદાર પા } શાઈએ કોઈ જીવરી અમલદાર પાતાના હોયતું કામ કરતો
તાનો હોયો અમાવતો હો } હોય તેવામાં તેથી જીવર કુમલો કરવામાં જો માનુસ મદદગારી
પ કોઈ આદીસરે એમ } કરે તેને તરજી વરસની મુદત મુધીની મેલના અમે તે પરકાર
જો અવધા અમાઈએ } રની કેવી શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ
કુમલો કરવામાં મદદગારી } સાચક થશે.

૧૭૪ રાણીની જમીન પરની અવધા દરીઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસરે, એમજ
જો કુમલો થાયતો તે કુ } આથ અમાઈએ કોઈ જીવરી અમલદાર પાતાના હોયતું
મામાના મદદગારીનીશિક્ષા. } કામ કરતો હોય તેવામાં તેથી જીવર કુમલો કરવામાં જો કોઈ
માખ માનુસ મદદગારી કરે અને તે મદદગારી જીવરો તે કુમલો
માખ તે તે માનુસને સ્થત વરસની મુદત મુધીની મેલના અમે તે પરકારની કેવી શિક્ષા
કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ સાચક થશે.

૧૩૫ રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના કોઈ આદીસર, સોસલર કોઈ સોસલર અથવા ખેડૂત અથવા પાલાસીએ નાસી જવામાં જે માલુસ મારફતે કરે તેને એ વતસીને મુલત સુધીની બેખાના ગમે તે ગરબીની આશી કરવી. કેવી અથવા દંડની અથવા એ ખેતની શીજા કરવામાં અથવા

૧૩૬ રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના ફોજાણા આદીસર સોસલર અથવા પાલાસી નાસી અથવા છે એમ જાણીને અથવા એ નાગી આવેલાને ધરમાં ખ ખાનવાતુ કારણ છતાં નીચેના અથવા ન સાગતાં જે માલુસ તે અપીકારી, સોસલર અથવા પાલાસીને ધરમાં જે એ તેને એ વતસીને મુલત સુધીની બેખાના ગમે તે ગરબીની કેવી અથવા દંડની અથવા

ખેતની શીજા કારણમાં અથવા

અથવા—કોઈ અસરથી પાતાના પરને ધરમાં રાખે તેને આ રાત્રી થાય

ટીકા.

સને ૧૮૧૫ ના આક્રમ ૨ કલમ ૩ પરમાણુ અરમ.૨ ઉપરથી નાસી અથવા મદદ કરવાને સજા થઈ શકે.

સારી ચામતે જામીન ન મળવાથી કેટલાં હોય તેને નાસી જવામાં આસરે આપે તે તે આસરે આપનાર મુનેદજાર થઈ શકે નથી કેમ કે એની રીતે કેટલાંથી નાનાનારને પેનમકાક કલમ ૨૨૪ પરમાણુ સજા અમેલી હાઈકોર્ટે ૨૬ કરી (માફાસ વા. ૧૯ જાન્યુરી સને ૧૮૧૭ વા. ૩ બાજુ ૩ જાને ૨૩) પણ સને ૧૮૧૭ ના આક્ર. ૪ ની કલમ ૩ ૫મ બેઝ માંદીયા કેવીને કોઈ આસરે આપરો એવે પતા કરેલી કોઈ બીજા કેવીને મેજરી આપવાનો મદદ કરે તે સને ૧૮૧૫ ના આ. ૪ ૧. ૨૮ પરમાણુ સજા થશે.

૧૩૭ જે વેહેવારી વાહાણમાં રાણીની જમીનપરની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના કોઈ પેપારી વહાણમાં આ નાગી જનારો સંતાયે હોય, તે વાહાણને માસર અથવા રત્નની ગણતરી કિમ્મતમાં જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે સખસ આસર તે જનારો સંતાયે હોય. ના સંતાવાની વતથી અજાણ હોય તો પણ જો તે મસ્તકે અથવા જે સખસના હવાલામાં તે વાહાણ હોય તે રાખી પાતાને હોદો જાણવામાં કોઈ ગરબ ન કરે હોય. અથવા વાહાણ પર પાકો બદાખત રાખીયે હોય તે તેને આ હાથ તે વાત જાણત એવું હોય તો તે માસર અથવા જે સખસના હવાલા હોય તે સખસ ખાંચે શોઆ સુધીના દંડને લાયક થશે.

૧૩૮ ફોજાણુ કામ ના કરમાનીતું કામ છે એમ જાણીને તે કામ રાજા કોઈ સોસલર અથવા ખેડૂત અથવા પાલાસીએ નાસી જવામાં જે માલુસ મારફતે કરે તેને એ વતસીને મુલત સુધીની બેખાના ગમે તે ગરબીની આશી કરવી. કેવી અથવા દંડની અથવા એ ખેતની શીજા કરવામાં અથવા

તે સુધીની બેમાના અમે તે પ્રકારની કેવી અથવા હંડની,
અને અપરો.

સંજોની જમીનની અથવા દરોઆઈ ફોજને સ્થાન અથવા રાજીની અપરોની
કાપાને લાવેનાસ } અથવા દરોઆઈ ફોજના કાઈ ભાગને સાર કરેલા કાઈ ભાગ
અથવા કાપા મુજબ } કરી કાપાને લાવે હોય એવા કાઈ સખાસને અથવા કાપા મુ
જબ શકે નહીં.

જ્યાં જ્યાં જ્યાં કરેલા ગુનાઓમાંના કાઈ ગુને સાર રીક્ષા થઈ શકે નહીં.
સાજીની જમીનની અથવા દરોઆઈ ફોજમાંના જે માનુષ શોધક નથી તે
જેનો પાશવ પહેલેથી માનુષ તેને સોલકર પહેરતો હોય એવા કાઈ પાશવ પહે
રતો અથવા તેને સોલકર જે ચિન્હ વાપરતો હોય તે કાઈ જોઈ જાય એવા કાઈ
શોધ કે તેને સોલકર છે એવ માનવામાં આવે તે તે માનુષને ગણ મહોનાની મુદ
ત સુધીની બેમાના અમે તે પ્રકારની કેવી અથવા પાશવો રીક્ષા સુધીના હંડની અથવા
જાખને રી, સંજો કરવામાં અપરો.

અથવા ૮ એ.

કેવી સખાસી વીરુપ ગુનાઓ પામત.

૧૪૧ નોરો અથવા વધારે સખાસીની એક મંડળી મળે અને જે સખાસી તે મંડળી
કાપા વરુપ મંડળી] આ હોય તેમના સખાસીય હેતુ નીચે લખા પરમાણે હોય તે
તે મંડળીને 'કાપા વીરુપ મંડળી' કહેવી.

પહેલો—હીડુસગનની કાપા કરવારી અથવા હકુમત કરવારી સારકારને અથવા કો
ઈ પરેસીડે ભીની શરકારને, અથવા કાઈ લોકોને હાજરને અથવા પોતાના હોમને કાઈ
કાપાદાર અપાતીઅર, અપતમા લખતા કાઈ સારકારો નોકરને શાપરાય ગળ કરીને અથવા
સાપરાય બળ દેખાડીને હાજરો અથવા.

૨ નો—કાઈ કાપા કે કાઈ કાપાદાર હુકમ અથવા હકુમત કરવી અથવા.

૩ નો—કાઈ ખીજ અથવા કાપા વરુપ અથવા ખીજો ગુનો કરવો અથવા.

૪ નો—કાઈ રાખસી કોપર શાપરાય બળ કરીને અથવા તેને સપરાય બળ દેખા
ડીને, કાઈ મોલકતમે કપાસો લેવા અથવા મેલકતમે અથવા કાઈ રાખસી અથવા અથ
વા કાપા, અથવા પાણી વપરાયો હોય અથવા બીજો જે નોકરો વસતુ સખાસી હક તે
રાખસી કપાસી કાપા વરુપ હોય તે તેની પાસેથી કાઈ લેવા, અથવા કાઈ હક કાપા
લેવા હક અપાતમા લાવે, અથવા.

૫ નો—શાપરાય બળ કરીને અથવા શાપરાય બળ દેખાડીને જે કાપા કરવાની જે
શક્તી કાપા પ્રમાણે હાજર નહીં હોય તે કામ તે શક્તિ પાસે હાજર, અથવા જે કરવા
ને તે જાણી પરમાણે હક હોય તે કરવા તે જાણી કરવા.

ખુમારિ-ને મંડળી પર્યાય મળતી વખતે કાપડા વીરધ ન હોય તે જાહેર
વીરધ મંડળી થઈ રહે.

ટીકા.

એક પામે જમીનના ખાલીકાનું લેણું ન હતાં તેને જમીનપરથી હાંકી કહાડવાની મ
કરવામાં આવે તેમાં એકું લેણું વચર કપડે સામા થાય તેા આ કસમ પરમણે
આર નથી. ૮ મ. હા. રી. પ્ર. ૧૧
એક વરધાકાને પરાણે અડકાવેા એ આ કસમની એવી રકમ પરમણે યુનેાછે.
હા. રી. પ્ર. ૩૫.

૧૪૧ ને હાકલેને કીમે એક મંડળી કાપડા વીરધ મંડળીમાં જતી હોય તે હકી
કીપા વીરધ મંડળીના કલે જાડાયા હતાં ને માણસ કરાવાથી તે મંડળીમાં સામલ
અંગણુત તે મું. થાય અથવા તેમાં જારી રહે તે માણસને કાપડા વીરધ મ
ડળીને અંગણુત સગળવે.

ટીકા.

ને કહાણે ૩૧૩૫૨ મંડળી ખજેલી છે તે કહાણે કાંઈ માણસ જાવની ખીલકાને ૬
પાસ થાય નહીં માટે પ્રતિજ્ઞા કરવા સાદુ ગયેા છે એવું પુરાવાથી જાનેલ જાવનો તે
જો કાપડે મંડળીમાં ખજેલા કીવા તેમાં રહેલોછે એવું જણી રાક્ષય નહીં (કલકલા હા. કોરડ
લા. ૨૬ અપેલ સને ૧૮૦૩ વા. ૧૬ પ્ર. ૬૬ મું.)

૧૪૩ ને માણસ કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીને અંગણુત હોય તેને છ મહીનાની મું
વિરધ. | ૯૮ મુખીના જેમાંના ગમે તે પાકારતી જેવી અથવા દંડની અ
એ જગની રીક્ષા કરવામાં આવશે

ટીકા.

સક્ષિા કરની વખતે તેણે કાપડા વીરધ કરતીયા જામ લીધી એવું સાખીય થવું
જિ.ઈ.મે. ૧ બી. રી. પ્ર. ૨૦

એક પોલીસ ફરિયાનને અમલદાર ખોલ પોલીસ ફરિયાનના અમલદારને તેની હદન
એક ખરનો ઝાડો લેવાનું જારૂં મોકલે, તે અમલદાર પેલાના લાખાના માણસને મોકલે
પણ તેને કાંઈ વારૂં આવે નહીં તેથીખરના મામીકા સામા થાય તેા એ ધરપણીએ કીપ
૨ આ કસમ પરમણે કે કસમ કપડે પરમ.ણે તહોખત આવે નહીં રાણી વીરધ નારાવણું
૭ મ. હા રી. પ્ર. ૩૦૬.

કાપડેસર મંડળી મળી હોય તેમાં માણસારી થયતો તેઓએ હંગામાને યુનેા કરયે
થાય. ૧ બી. રી પ્ર. ૧૬.

૧૪૪ એક લેણર કાંઈ હથીઆર આપના ને મારેથી સમા માડસમે પરાણુ જાય
એવેા મંજવ હોય એવી કાંઈ વાતનું પામે હતાં ને માણસ કા
એવે એવું કાંઈ લથીઆર કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીને અંગણુત થાય તેને જે વરસની મુલત
પાસે હતાં કાંઈ કાપડા વીરધ મંડળીના જેમાંના ગમે તે પાકારતી જેવી અથવા દંડની અ
૧૫ મંડળીમાં સગળવું. | સુધીની જેમાંના ગમે તે પાકારતી જેવી અથવા દંડની અ

છપ લેખેડું હોયવારપાસે / એવો સંભવ હોય એવી કાંઈ વસ્તુ પાસે જતાં છે
રાખાને હાંઆમાં કરવો. / આમાં કરે તેને તરણ વ સની મુદત મુખીની
પ્રકાશની કેદની અવધા દંડની અવધા એ જાનેની સીસા કાચમાં આવશે.

ટીકા.

છા લેખા હથીઆર પાસે રાખી એ સંખરો હાંઆ નો યુદ્ધ કરે તે યુને જે સખ
શના મકાન ઉપર હાંઆમાં થાય તે સંખરને ખંજર મારવાના યુનાથી જુદા છે અને આ
ખીલા યુનાની વંદિષા કે દરદ મુજબ જુદી થાય (રેવ ગોડુ હોયેલ એવું કરમીનના રોપારક
(કમકતા, કરમીનના શીઝ વા. કે પા. ૩૪)

એક તરફનાં માણસે નો માટે જ્યો આવી ખીલા તડના માણસે ના રીતમાં આવી
અંડો નાખી એક તેથી કહ્યો સળગો. આ કહ્યોમાં પેહેના તડનું એક માણસ જામ
મી થયું તેથી તે માણસ અમળુ જઈ ઉભું અને આ કહ્યોમાં કાંઈ જામ મીધી નહીં
તે માણસ ખસી ગયા પછી ખીલા તડનું એક માણસ મરણુ ગયું તેમાં કરવામાં આંખુ
કે માથા અંગેના સખસ જામરથી અમળુ એક તરફથી કાચા વીરખ મંડળીના અંગળુ
તરફે જાય પડશે અને તેથી તે પછી જે કાત થયું તે માટે તે જ્યોવાર નથી, રાણી
વીરખ કમીતકાલ ખં. ભા. રી. પ્ર. ૧ (કોચારી)

એક સખસની માને વળેલી કાંઈ જવાના કામ મ.ટે એક કાચા વીરખ મંડળી એ
ગી થઈ અને એ કામ પર પાડતાં એ માનેા દીકરા મરણુ ગયા તેમાં કાચાવાર
કે જોડા સખસે આ મંડળીના અંગળુ હોય તેટલા સખસે આંખુ પાડે
રહે યુમામ અરહીના કામમાં ૪ ખં. ભા. રી. પ્ર. ૪૦.

એક તરફની જમીનના કડા ઉપરથી કેટલાક સખસને હાંડી કાઢવાના હેતુના માટે
કાચા વીરખ મંડળી મળી, એ મંડળીમાંના એક અંગળુ તે ખંડુકે હોય એમાં મ મિઠને
મારી નાખી તેમાં કરવાવા આંખુ કે આ કરા અકસમાત થયું છે આથી રાણી થયું
નથી માટે સળગા ખુલા નહીં પણ આ કામ પ્રમાણેના યુનેવાર છે સળી વીરખ સાખ
તઅમાં ૧૨ ખે ભા. રી. પ્ર. ૩૪૦.

આમાં હથીઆર પાસે રાખી કાંઈ યુનેક કરવામાં આવે તે અંગે યુનાદની જવા
પદરી એ મંડળીના અંગળુત જીવર આવે છે ૭. વી રી. પ્ર. ૧૦.

૧૪૬. કાંઈ કાચા વીરખ મંડળીના સખાનીય હેતુ પાર પડવાને તે મંડળી મા કાંઈ અં
કાંઈ કાચાવીરખ મંડળીનાં | જ ખુવની કાંઈ યુનેક થાય અથવા એક કાંઈ યુનેક થાય
સખાનીય હેતુ પર પાડવા | કે તે હેતુ પાર પાડવામાં તે યુનેક થયે એવો સખવ તે મં
માં કાંઈ યુનાક થાય તેને | ડળી મા અંગળુતે ના આજવામાં હોય તે યુનેક થયું
મંડળીના પ્રતેક અંગળુતને | એ જે સખસ તેજ મંડળીના અંગળુત હોય તે
યુનાને કાળીસાવસખવો. | જે જે સખસ તેજ મંડળીના અંગળુત હોય તે
તે યુનેક કરશે એવો સમજવું.

ટીકા.

અમ.એક સા.સો તકરારી નમીનના કકડામાંથી એક માણસને કહાડી મુલ્યા એક વાત ને જરૂરી સામગ્રી થવાથી તેમાંના એક જમુની પાસે બહુકે હતો તે બહુકે છોડી સીધે થતર મજબુસદા પાણી લીધી આ કામમાં એમ દરાવ થયે કે તે ખુનો ઝુનેગર છે પણ તે કાવદા વીરધ મંડળીના બીજા અંગમુને આ કલમ મુજબ ખુનના ઝુનેગર નથી કાવદા કે મરો ન ખાવતું કાવદા અગુનીતંબુ હતું અને એટલા મટે તે મંડળીનો તે રાખાનીય રેતુ નહોતો તેમ તે એવું પણ કામ નહોતું કે જે તે મંડળીના બીજા અંગમુ તેમને તે હતું પારપાડામાં ખનનાને સંભવ હોય એમ ભણુ હોય (ખગળ સા. રીવાઢ મા. ૧૧ પને ૩૪૦)

આજા સખસો કાંઈ ઝુનહો કરવા નીકળે રતત થ તેમની વાસે પાઈસકા મણસે થય જેથી સધળા જુદે જુદે રતે ભાગે તેમાના એકની વાસે પાઈસનું માણસ લામે તે થી તે પાઈસના માણસને તે તારી જનર મારી નાખે તે સળા અંગમુને આ ખુનને મટે જાગવાર નથી. રાણી વીરધ વાહાઈટ આરમ પ્ર. ૧૦

કાવદા વીરધ મંડળીના અંગમુને એ કાવદા વીરધ મંડળીની હવાની રહે ત્યાંથી મુધી એ કાવદા વીરધ મંડળીના એક માણસે કાંઈ ઝુનહો કરવા હોય તે રીકે ઝુનહ માટે જાગવાર મજબુસદા નહીં જોઈએ પણ તેમના સાધવાણ હેતુ પાર પાડવાને માટે જે કરતું કરતામાં આંગ હોય તે મટે કોઈ તે સાધવાણ હેતુ પારપાડાં અમુક કરત થરી એવું તે અંગમુને ભણુને હોય તેવા કરત મટે તેને જાગવાર મજબુસદા જોઈએ ૨૦ થી. રી. પ્ર. ૫ (ફાજવારી)કુમળે થ.

એ પાઈટી જીવ હંજામે કરવાને ઝુનહો સાખીત થયે હોય તેમાંની એક પારડી માં પાંચથી વધારેમાણસ હતા તેએને કલમો થયે તે કાવાને માટે એજ થએલાં મલમ પડપાં હતાં અને એવુ પણ મામમ પાંચ હતુ કે તેએને તેમના સમિવાળો લકરાની તક આરીમા હોઈને સાકરીપ આંગા હતા અને લકરા હતા તેમાં દરાવવામાં આંગ હતુ કે તેમને આ કલમ પરમોડી હજી કરવાના ઝુનેગર દરાંગા છે તે ખરીખર કરજી છે કેમકે તેમની સાધવાણ મલમ તેના સમિવાળો જીવ કુમળો કરવાની હતી. બીજી પારડીમા થાર માણસ હતા પેની પારડી સમિવાળાં તેમની શું મલમ હતી તે જણાવ હેતુ જે કલમો થયે તે બહેર જગામા થયે નહોતા તમાં કસાવમા આંગ કે તેમને સળ થઈ છે તે જા.જી નથી અને વળી એવુ પણ દરાવવામા આંગ કે જે કલમો થયે તે બહેર જગામાં થયે હતો એ એક પારડીના સાધવાણ હેતુ કાંઈ કુલક કરવાને હતો એવુ મણાત. રાણી વીરધ મુલાકર કુરીત ૫ અ. હા. રી. મા. ૨૦૮.

કેટલાએક માણસે (એ) દુણુ કરવાને જા તેમા એક રાખસનુ ખુન થિતુ તેથી કાવદામાં આંગ કેસળા એ ખુ. માટે જાગવાર છે ૪ એ. હા. રી. પ્ર. ૪૦.

૧૫૦ જે માણસ કે જે રાખસને કે જે કાવચવીર કે મંડળીમાં સામીલ થકાને અથ

કાર્ક કાપવા પીરના મંડ
બાં માંભેલ થવ ને પર્ક
સા આપવા કરીને કાર્ક
રાખરાખે રાખવા અપવા
તેઓને રાખવામાં અપમ
પારી કરી.

પરિણામ તરીકે આજીવન સુખ અને શાંતિ મળે છે.

દાખલ ને કાંઈ યુનેદો થાય તે યુનેદાને માટે ભણિ તે મહુસ તે કાપવા વીરમ મ'ડાની
મ'ડાની હોય અથવા ભણિ તેણી પાતેલ તે યુનેદ કરવા હોય એવી રીતે શીક્ષા
દાખાં અપાશે.

উঃ।

५४॥ अथापराभां व्यापरा होय, तोच आ कसम परमाष्टी तोहोमत आवे.

૧૫૧ જેથી ભોજોની સુલેહમાં ગઢપડ થાય એવા સંભવ હોય એવી ૪.૫ અથવા ૫.૫૨

પાશ્વ અવધાના વધારે સખ
સેની ઠાઠ મ ડાગે વીખ
દાઈ જ વને હુકમ વધા મ
હી જાણી પુત્રાને તે મ
હીખા સામાસ ગણુ અવધ
મરે રેહુન.

દે સમસોની મ ડળીને વીખ્યાઈ જાને કવદેસર રીને કુકમ
પણ પછી જે માલુસ જાણી પુટીને તે મંડળીઆં સામીમ
મામ અપણ જાણી રહે તેને છ મહીલાની મુલ સુખનાં મંગ
ની મને તે પરાકારની જાની અપણ દંડની અપણાં એ બેને
ની શોધા કરવામા અપણી.

ખુદાસો—અમર તે મ'હાળી ૧૪૧ મી કામના અરથ પ્રમાણેની કાચા વીરૂપ મંડ
નકોવ તો તે અનેકારને ૧૪૫ મી કામનુ પ્રાપ્ત સોજા કરવામાં આવશે.

উক্তি.

—୪୮୧—

१५२. कृष्ण सरस्वती नो॥२ पंचाननो सरस्वती देहि। जगत्प्रबन्धो भर्तुं शक्यते ॥

જાણીએ જાણીએ પાડવા વી
મરેનું કામ કરતો હોય તે
મામા માઈ સાડાની નોક
રની ઊપર ડુંગરો કરતો,
અથવા તેને હરકત કરતો.

[illegible]

પરમની મુશ્વ મુખીની ભેગાના અમે તે પરકારની કેદની આપવા હંડની આપ
શીશ્વા કાવામાં આપશે,

१५३ के भवभूत स्तिष्ठन्मयी भूयसा दृष्टनाथी मंथं कथय, वीरभू

કાંઈ શખસના મનમાં કરે.પ બ્રિટિશ કરે અને તે એવા
 થી કે તે કરે.પ હંગામોનો યુનોહ કરાવે અથવા તે
 હંગામોનો યુને હ કરાવશે એવો સંભવ છે એમ બાબતોને તે
 એ પરમ-છે કરે તો અગા તે કરે.પ બ્રિટિશ વગાથી હંગા
 તે માણસને એક વરસની મુદત મુતીની બેઠવા અમે તે પરકારની
 હંગાની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે અને હંગામોનો
 કાંઈ તે બાબતોને છ મહીનાની મુદતમુતીની બેઠવા અમે તે પરકારની હંગાની
 હંગાની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે.

૧૪ અગર કાંઈ કાંઈ વીરુપ મંડળી મળે અથવા હંગામાં થાય તીયારે જે અગી
 નપર કાંઈ કાંઈ } નપર તે કાંઈ વીરુપ મંડળી મળે અથવા તે હંગામાં થાય
 કાંઈ હોય તે } તે અગીમાં માલિક અથવા કબજેદારને તથા તે અગીનમાં
 માલિક અથવા ક } જેનો હક હોય અથવા જે હકનો થયો કરતો હોય એવા કા
 બજેદાર. } ખસને એક હજાર રૂપીયા મુતીના હંગાની શીક્ષા કરવામાં અગા
 શે ખસુ તે કાંઈ કે જે તે અથવા તેનો મુખતીઆર કે કા

રખાવી, તે યુનોહ થાય છે અથવા થયો છે એમ બાબતોને અથવા એવો સંભવ છે એમ મા
 નવાઈ કરાવુ છતાં પાંચમાં પાંચમી પાંચમી એકી પરના મુખ અગાવશને તે બાબતની
 પાંચમી બાંતી અગીમાં અગી અગર નહીં અગાવે તે; અને તે મુખક થવાને છે એમ
 માનવાનું તેને અથવા તેમને કરણ છતાં તે અથવા તેમને તે યુનોહ અગાવશને સહ
 પાંચમી બાબત સમજા કાંઈક છતાં એકાએક કાંઈ નહીં લગાડે તો અને તે યુનોહ થવા પછી
 તે હંગામાં ને પાડવાને અથવા તે કાંઈ વીરુપ મંડળીને વીરુપી નાખવાને પાંચમી બા
 તા સમજા કે પરકાર કાંઈક કાંઈ નહીં લગાડે તો.

૧૫ જે કાંઈ શખસના કાંઈકને સહ, અથવા તેની વગી, કાંઈ હંગામાં કે વામાં
 જે શખસના કાંઈકને સહ } આવી અને જે અગીન બાબત તે હંગામાં થાય તે અગીનનો
 કાંઈ હંગામાં કાંઈકને સહ } તે શખસ માલિક અથવા કબજેદાર હોય અથવા તે અગીન
 જે તે શખસની અગાવશી } માં અથવા જે કાંઈ તકરાર ઉપરથી તે હંગામાં થયો હોય તે
 તકરારની બાબતમાં, કાંઈ હકનો તે શખસ થયો કરતો હોય
 અથવા તેમથી તે શખસને કાંઈ કાંઈક થયો હોય અથવા તેણે કાંઈ કાંઈક કબુલ કરે
 હોય તે તે શખસને હંગાની શીક્ષા કરવામાં અગાવશે પણ કાંઈ કે જે તે અથવા તેનો
 મુખતીઆર કે કારભારી તે હંગામાં થવાનો સંભવ છે અથવા તે હંગામાં જેથી થયો હોય
 તે કાંઈ વીરુપ મંડળી મળવાને સંભવ છે એમ માનવાનું તેને કરણ છતાં તે મંડળી
 મળી અથવા હંગામાં થયો અગાવશને તથા તે હંગામાં ને પાડવાને અને તે મંડળી
 ને વીરુપી નાખવાને પાંચમી પાંચમી બાબત સમજા કાંઈક છતાં એકાએક કાંઈ નહીં લગાડે તે.

ટીકા.

કોઈ જમીનદારનો હક્ક કાંઈ અવસરમાં અથવા અવ્યય કુલ થાય
યો એવુ માનવાને તને કાણુ નહીય તો અથવા એ કુલુડ યો એવુ સાધારણ રીતે
પારતો નહીય તો એ કુલુડ માટે તે જમીનદાર જવાબદાર નથી રાહી વો. હરિયરાય ક
રી. પ્ર. ૪૪.

અમુક રાખરા અમુક જમીનનો મલો છે અને એ જમીનના સંબંધમાં અમર
જમીન ઉપર આ કસમ પ્રમાણેના યુનો થાય તો તે યુના માટે એવાજ કરુકી. તેને
માફ ગણવો નહી જોઈએ તે અથવા તેનો વહીવટદાર આ કસમ પ્રમાણેના યુને
થવાને છે એવુ જાણતા અથવા માનતા હોય તે છતાં એ યુનોદ ગતો અડક ૧૪ અને
થયો હોયતો એસારી કેવા ખતના કસ.જ સંધા નહિ એવુ યુનો રીતે સાબીત થવુ જોઈ
૧૨ વી રી. પ્ર. ૭૩.

જમીનદારે અન્યક વહીવટદારી રાખવી હોય અને તેની ગેરજવાબદારી કાંઈ આવે
નોદ થાય તો જમીનદાર પણ જવાબદાર થાય છે જમીનદાર ધણે કુર પલે રહેતો હો
અને હંગામો વગેરે એકાએક થાયતો તે જવાબદારીથી કુદો થઈ સહે છે (રી. પ્ર. ૧૦૫
૧૧૬) જો કોઈ રાખસના કાયદાને સાથ અથવા તેની વતી, કુઈ હંગામો કર

જે માલિક અથવા કમ
જે રના કાયદાને સહ કા
હ હંગામો કાવામાં આવે
તે રાખસના અખીયારની
જવાબદારી.

માં અથવા અને જમીન ખાખત તે હંગામો સાર તે જમીન
તે રાક્ષ માલિક અથવા કમજેર હેઠળ અથવા તે જમી
માં અથવા જે કાંઈ તકરાર કીયરથી તે હંગામો પુરો હો
તે તકરારની ખાખતમાં કાંઈ હકનો તે રાખસ થયો કાતે
અથવા તેમાંથી તે રાક્ષને કાંઈ કાયદો થયો હોય અથવા
કાંઈ કાયદો કબુલ કરયો હોય તો તે રાક્ષ ખુખતીઅર અથવા કાર નરીને હંડની ર
કારાવવામાં આવશે પણ ક્યારે કે જો તે ખુખતીઅર અથવા કારખારી, તે હંગામો
થવાને સંખ્ય, અથવા તે હંગામો જેવી થયો હોય તે કે થા વીર્ય મંડળી મળવાને સ
અરુકે એમ માનવાનું તેને કાણુ છતાં તે મંડળી મળતી અથવા હંગામો થતો અકાવના
ને તથા તે હંગામો પચ પાડવાને અને તે મંડળીને વીવિરી નાખ અને પોતાથી ખતના સમ
થા કાયદેસર કસાવો કામ નહી મનાડે તે.

૧૫૦ જે માણસ પોતાના કમખ કે હવાલા માહેવા અથવા પોતાના અખતીઅર
તયોના કાંઈ પર કે કમગા કોઈ રાખસને સમે, અથવા દ
કોઈ કાયદા વીર્ય મંડળી અથવા એકા કરે અને ને એવુ જાણીને કે કોઈ કાયદા વીર
ને સાર પદસા અથવા ક
રીને રાખસ સખસો ને ક
રના રાખત.

અસોને પદસા અથવા કરીને અથવા કોઈ ખીલરીને રાખસના છે તો તે રાખસને
કે અથવા પદસા અથવા કરીને અથવા કાંઈ ખીલરીને રાખસના છે તો તે રાખસને

જી મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા મે, કરવામાં આવશે.

૧૪૧ મો કલમમાં બંધેલા કાગો મહિલા કાંઈ પણ કામ કરવાને અથવા તે કાંઈ કામ નીચ મડળી જાગ્યા મદદ કરવા ને જે માણસ પકડ લેવા કરને અથવા કા અથવા બીજા મા સાથે } બીજી રીતે રહે, અથવા પક્ષા દેવા કરીને કે કાંઈ બીજી મા થતા સાથે પકડ લેવા } રીતે રહેવાનું કહે અથવા રહેવાની કાગીશ કરે તે માણસને કરીને રહેવાનું.

જ મનીવાનાં મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદનો મુલતવા કુંડની અથવા મે ખુનીની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને કોઈ માળા પ્રમાણે પકડી લેવા કરને અથવા કાંઈ બીજી રીતે રહેવા પછી, જે માણસ છા લેવાર કાંઈ હથિયાર અથવા હથિયાર નથ પથ } અથવા જે મારેથી સામા માણસનો પ્રાણ વધવ મેળી કંઈ ને રહેવા } વસ્તુ સારી લઈને રહે અથવા કરવાનું કપુર કરે કે કહે, તે માણસને જે વસ્તુની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા દંડની અથવા મે ખુનીની સીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૪૨ કપરે જે અથવા પથારે સખસે કાંઈ બહાર જગ્યામાં મારા મારી કરીને લેખમેડા. } કેદની સુવેદ્યા અડખડ કરે, તીપારે, તેમોએ તે "મ મેડા" કરવા મેમ સખજી.

૧૫૦ જે માણસ ખખેડા કરે તેને એક મહીલાની મુલત સુધીની બેમાંના ગમે તે પ્રકારની સીક્ષા કરવામાં આવશે. } કેદની કેદની અથવા મેડાસે રીપા સુધીની દંડની અથવા મે ખુનીની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ખખેડા અડખડા માણસ રહેને આગીકાર કી. પ્રા. કા કલમ ૫૧૮.

બાબ ૬ મે.

સરકારી નોકરીના અથવા તેજો સખંબી યુન.એ બાબત.

૧૬૧ જે માણસ સાકારી નોકર હોય અથવા સરકારી નોકર થવાની જિમેદ શખતે કાંઈ સરકારી નોકરીના કા } હોય ને માણસ પોતાના હોવાનું કાંઈ કામ કરવા અથવા ન કરવાનું કારણ દાખા. અથવા પાસામાં અથવા પોતાના મ સખધી કાયદામ મહે } હોવાને અમ. ૧ મહાવવામાં કાંઈ રાક્ષની જોવા મહેદવાની અ નાણા સીલાય કાંઈ સરકારી } થવા કારણ કરવા અથવા ન કરવાના કારણ દાખાવ અથ રી નોકરે કાંઈ બીજી અ } વા પાસામાં અથવા હીંદુ મનાવની કાયદા પામવરી કે હકુમત મેલેવે.

કરવરી સરકારની જોડે, અથવા કાંઈ પોસીડેન્સીની સરકારની જોડે અથવા કાંઈ લેકરી નેંડ અજનરની જોડે, અથવા કાંઈ પાણી સાકારી નોકરની જોડે, તેના સરકારી હોવા સખંબી કાંઈ રીક્ષાને આડે અથવા કાંઈ રાક્ષની વોરુ કાંઈ વગ અથવા તેના અથવા વગ થવા

માની કોસીસ કરવાની કાર્ય શખસ અથવા પરભામાં કોઈપણ સક્ષ પાસે
અથવા બીજા કોઈ સખસને માટે કાનદેમર મહેનતાણું સાંચ બીજો કોઈ
અથવા મળને, અથવા લેવાને કમ્પ કરે, અથવા મેજરવાની કોસીસ કરે તે
તરણ વરસો મુરત સુધીના મેમાના મને તે પરકારની કોની, અથવા
મનેની શીક્ષ કરવામાં આવશે.

ખુલાસો—“સરકારી નો ર વધારી કોમે રાખતો હોય” અથવા કોઈ
રી નોકર વધારી કોમે રાખતો ન હોય અને તે બીજાઓને એમ સમજાવે
કારી નોકરી મળવાના છે અને તીયરે કુતમાર કામ કરી અકબીશ અને એ
ઓને કોની કોઈ અવેજ મેજા નો તે કામકામો મુને નાર વધ રકે પણ તે
મા બીજાન કરેલા મુનાનો તકસીરવાર અજુક નહી.

“અવેજ” અવેજ રાખડ વડે એકલા પકરાત અથવા જેની કીમત પકરાત
કે એવા અવેજ સમજાય નહી.

“કાનદેમર મહેનતાણું” કારેલા મહેનતાણું” એ રાખડવડે કોઈ સરકારી નોકર
મહેનતાણું કામકામ મુરત રકે તે મહેનતાણું સમજાયું નહી પણ જે સરકારની તે
નોકરી કરતો હોય તે સરકારની તેને જે જે મહેનતાણું લેવાની પરવાનગી હોય તે સખસ
લેનતાણુનો તેઓમાં સમાવેશ થાય છે.

“કરવાનું કાર મું અથવા બ-લો” કોઈ શખસ જે વસતુ કરાવે કારંદે રાખડો ન
તે વસતુ કરવાના કાર મું રાખડ અથવા જે વસતુ તેણે કરી ન હોય તે વસતુ કાવા
પરભામાં કોઈ અવેજ લે, તો તે રાખડમાં રાખડ થાય છે.

કર્ણલ.

(અ) એક મુખ્યક અ એક સરકાર જે રી તરફનું કુકમકમ્પ કરી આપવાના બામાં
પોતાના બાઈ જવા પાસે જે ની પહેડીમાં એક જગ્યા અપાવે તો અ એ આ કમમ
માં બીજાન કરેલા મુને કર્યો એમ સમજાયું.

(બ) એક કુકમ કરવાના રાખડના કરવામાં રેસોડેકના હોદાવર છતાં તે રાખડની
માફ પાસેથી અ એ- સાખ રપીઆ લે અને એમ નહી માલમ પડે કે પોતાના હોદાનું
માફ મુકરે કામ કરવા અથવા ન કરવાના કારણ રાખડ અથવા પરભામાં અથવા તે
માફ માટે જરીકીસ સરકારની સંધે કોઈ મુકરે બજાતના વન થાવાવા અથવા
વરની કોસીસ કરવાના કારણ રાખડ અથવા બામાં અ એ કોઈથી રાખડ
એમ માલમ પડે કે પોતાના હોદાનો અમલ બલાવવામાં તે રાખડની કોપર
માફ રાખડના કારણ રાખડ અથવા બામાં અ એ તે રાખડ કોઈ તો
અથવા બીજાન કરેલા મુને કર્યો એમ સમજાયું.

(ક) કોઈ સરકારી નોકર અ અને એમ બોડ સમજાયે કે સરકારની સાથે મારી

શ્રીમદ્ધી તને ખેલાય મહત્વો અને એમ કરીને તે આકરીના પાલામાં જ નેને કંઈ નાહું
આપે એમ કહે, તે આ એ આ કલમના બીજાન કરેલો યુનો કરવો એમ સમજ્યું.

ટીકા.

આ કલમમાં બીજાન કરેલો યુનો લાગ્ય અગર જે લાંચ તરીકે આપવાનો કરારો
હોય તે લેખી કરતો બને છે પણ એમ તો તેને લેખી કરવા વીરુદ્ધ કાંઈ કામ ન કરવું
હોય કે કાંઈ કરવા કમુર ન કરી હોય, જે કરીને બીજે કોઈએ કાંઈ જેવાનો કુકમ હોય તે
ના હક્કનારો પાસેથી લીધેલો નજરાણો પાછો લેવા તે કાંઈ હોવાનું કામ જેને સારું કાચરેસર
કાંઈ ખરેખર ન હોવાય તેનું કાંઈ કામ કરવાના અથવા ન કરવાના કરેલું કામ
અથવા બદલામાં લેખી હોય તો તે યુનો છે. આવી સમજાવી તે લીધેલો હોયો જોઈએ
એમ જુદું નથી કે જે કામ બાબતવાને તે નજરાણો લીધે હોય તે કામ બાબતવું જ
કહેવું જો. તે લાચ આપવાના કરારોથી આપીયો હોય અને તે લેવાર રાખસ એવા કરાર
જો જોઈએ છતાં તે મધને રાખેલો તે યુને થયો અને લાચ લીધાનું અનુમતિ મેટલુ મે
કે છે કે કાંઈ સરકારી નોકર જે રાખવાને તેના ખાતાની સાથે વહેમોએ કામ રહેલું હોય
તેની પાસેથી કાંઈ નજરાણો લેખી જાવતો લેઈ રાકે એવા એક રાખસે પારી રાકતો ન
થી, કલમ ૧૬૫ મુજબ માત્ર નજરાણો લેવો એજ યુનો બને છે આપનાર ને લેનારનાં
કારણની સાથે કાંઈ નીચળતા રાખતો નથી.

સરકારની મંજુરીઆત સીવ ધોવાના હોય કોઈથી ખસેડી ન શકાય એવો કાંઈ સ
રકારી નોકર અથવા કાંઈ જડજની ઉપર સરકારી નોકર અથવા જડજ રાખસ કાંઈ યુનો
તે હોવાત મુજબમાં આવે તો તે સરકારી નોકર અથવા જડજ ઉપર તે તહેમત બાબતની
ફરીઆદ જાહેરથી નહીં પણ સંખ્યાનીક સરકારની અથવા સંખ્યાનીક સરકારે અખતીઆર
આપેલા કાંઈ અમલદારની મંજુરીયાત હોય તે અથવા જે કારર અથવા બીજા અખીક
રી તામે તે જડજ અથવા બીજો સરકારી નોકર હોય અને તેની ફરીઆદ ચલાવવા બા
બત મંજુરીઆત આપવાનો જેનો અખતીઆર હદમાં રાખવાને અથવા પછો રાખવાને
સરકાર ધોમોય બારે નહીં તેથી કાંઈ કારર અથવા બીજા અખીકારો રી મંજુરીઆત હોય
તો તે તહેમત બાબતની ફરીઆદ સંખ્યાનીક નહીં અને ૧૮૭૫ ને: આ ૧૦ ક. ૧૩૨.

“સરકારની મંજુરીયાત રીયાય હોવા ઉપરથી ખસેડી ન શકાય” એ રાખડો પાછળ
લખેલા “સરકારી નોકર” એ રાખ.નેજ કરત લ.એ છે એટલા માટે રીયાયીક મુનસફ ઉ
પર જડજ તરીકે આ કલમ મુજબ મંજુરીઆત વગર કોઈ ફરીઆદ બાબત કામ ચલાવી
શકાય નહીં. (૧૮૭૨:સ હાઈ કોર્ટ રિજાઈ વાલમ ૬ પાનુ ૨૧૦.)

જે કારર અથવા અખીકારોને એ જડજ અથવા ન ખસેડી શકાય તેવા સરકારી
નોકર તામે છે તે કારરને તથા અખીકારોને આવી રીતની ફરીઆદ ચલાવવાની મંજુરી
આપવા અથવા કુકમ કરવા અખતીઆર આપે છે તેમાં એજ લખુ નથી કે,
આ અખતીઆર આપેલો જોઈએ પણ તે અખતીઆર જો હદમાં રાખો ન હોય

પાછો રાખો ન હોય તો તે છેલ્લે એટલા માટે

૧૫મી હોય તો તેવો અખતીઆર છે (અ)

આ કાંઈ કરાવ નથી કે એ મંજુરીઆત લખાઈ

તો કુટમ અથવા મજુરીઆત લખાતવાર આપી હોય અને

જુ' સાર તો જણ એ વાત કાંઈ કાપવા પ્રમાણે કુટમી નથી

આ વાલ્યમ ૭ પા. ૫૮.)

રેવનીયુ કમિશનર બાંધે છે તો સને ૧૮૨૭ ના અઠક ૧૬ ની
જલમણી તથા પહેલને સાર સને ૧૮૩૧નો અઠક ૧૫ માંજીદાર બાંધે છે તો સને ૧૮૩૫
ના કાપવા ૧૭ ની કલમ ૧૬ રકમ ૧-૧-૩-૫ મુજબ થયે છે તર પીટીશન તાબેદાર
સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૪૦ ઈલામ કમીટીવાળા બાંધે છે તો સને ૧૮૫૩ નો મુખાર્થ અઠક ૨ને
શાત જુઓ તેમજે ખાતાવા નોકરોને સને ૧૮૬૭ ના ૩૧ મા અઠકની કલમ ૧-૨થી સ
રકારી નોકરે અણેલા છે તેથી પેનામકાંડ કલમ ૧૬૧ થી ૧૬૫ સુધી ભાગ પડી રાકે છે
સાકારી નોકરોની ફરીવારને કટાવની ખાદી છે કોરડ હી અઠકની કલમ ૧૯ ની રકમ ૧૮
મી જુઓ,

(ક) નામના એક પામીસ અમલદારને એક ફોલ્ડરી કોરડમાં પામીસે તપાસ કરે
જા કેમની કાપરો વાચવાને અને તજવીજ થતી વખતે તહોમતદારોને અને સાક્ષીઓને ફો
લ્ડર રાખવા નીમિત્તે હતો. એક ચેલોના કેસમાં તહોમતદારોને યુનેક્સર કાવવામાં આવી
યા અને મુદામાલ ફરીઆદીને કોઈ પેનામો કુટમ કરવામાં આવ્યો એ મુદાના માલમાંથી
એ પામીસ અમલદારે કાંઈ પેનામો માગ્યોને બીધા તે કાંઈ અપ કવમ ૧૬૧ પ્રમાણે ધના
મ તરફે નહી જણ એક ફોલ્ડરી તરફે બીધા તેમાં કાવવામાં આવ્યું કે (ક) અપ કલમ
પ્રમાણે યુનેક્સર નથી કલમ ૧૬૧ પ્રમાણે યુનેક્સર કેસરેલી ૬ વીરમ કાવતાપ્રસાર ૧ ઈ.
આ. રી. (અમલદાર) પ્ર. ૫૩૦.

એક કાન્ટેન્મેન અને બીજા શસો જુગારીને પકડવા એક ધરમાં પેકી જુગારીને પ
કુટી તેમની પાસેથી કાંઈ નાણાં લેઈ તેમને જુદા મુકે તે તેમણે નજરપરવેશ અને અપરા
કથી કાઢવાનો યુનેક્સર કર્યો કહેવાય નહી. કાન્ટેન્મેન એ કલમ પ્રમાણે અને બીજા શ
ખસેએ તેમ મલકારીને યુનેક્સર કર્યો અણુપ. સરકાર વીરમ મલમલ કુસેન કો. ઈ.
પ્ર. ૩૪૧.

પ્રીન્સીપલ સરખામીન જે ફોલ્ડરી છે તેમાં પાતાના જવા અલાવવા માટે કોઈ સીરક
તેસર કાંઈ ભાગ લેતા આ કલમ પ્રમાણે યુને પુરણે થઈ મુકો ગણાય. થી
મ અપાવ્યો કે નહી તે અગત્ય નથી કેમકે આ કલમ ૧૬૧ માં ખુબી રીતે
કે-કોમ સખુસ કાંઈ કામ કરવાનો ધારો રાખ્યો ન હોય તે કામ કરવા માટે
વીરમ મેલેનાવાયુ છે કી'વ જે કામ પાને કર્યું ન હોય તેગાટે કાંઈ ધના
યુનેક્સર છે. રાખી વી. કામીપરજી સીરકેતાર કો. ઈ. ડી. પ્ર. ૩૪૧.

આ કલમ વીરૂધ્ધનો યુનો માલોગાલે મ હી વાળી રાકાય નહીં કા. ધ ઈ. ડ. પ્ર. ૩૪૨. સીપાઈને પત્રોરોસ ફીમાથી કાઢી દર પરગાણે પગાર હોય સરકાર તરફથી પગાર ન હોય તો, પણ જો તે સાંચ લે તો તેણે સરકારી નોકર તરફે સાંચ લોખંડી વાપ અને કલમ ૨૧ ની રૂકમ હ મી જરગાણે તે સરકારી નોકર કહેવાય રાણી વીરૂધ્ધ કરીશનકલમ કા. ધ ઈ. પ્ર. ૩૪૨.

આ કલમ પરગાણેનો સાચનો યુનોહ સ જીત વાપ તીવારે ભીષિયા ૫૪/૨૫ પાછા આપવાનો કુદમ કુદમ માં આવે એ કાંઈ આ યુનાની મહતા પરગાણે યોગીય સભા નથી મેલિયામાં છે સાંચી રીયા કા. ધ ઈ. પ્ર. ૩૪૨.

જુરોના ગાલુસને એક જણે સાચ આપવાનું કહ્યું તેથી તેના ૨૫૪/આ ૧૦૦૦) કાંડ કરવા તે વીવાળની ઝાલુગાળા આવીયું છે રાણી- વીરૂધ્ધ આવાસમાં ૧૨ બીલાબ, કા. ધ ઈ. ૧૫. ૩૪૧.

એક જોડા માટમતરેડે પોતાના તાખાના નોકરને આ કલમ પરગાણે સજા દરાવી હોય તેમજ તેને જરતરફ પણ કરવા હોયતો તે બધાજગીએ એવું કહ્યું છે. સરકાર વીરૂધ્ધ ૫૪/૨૫ કુમારસેન કા. ધ ઈ. ૧૫. ૩૪૧.

એક યોગ્ય જાવાના નોકરે એક જણને પેનસન આપવાનો વીવાર ચાલતો હતો અને જે વીવારમાં તેને નોકર રાખીયા હતો તેણે એ પેનસન લેનારને યુપત આશામાં એવું કહ્યું કેમકે કાંઈ આપો તો પેનસનનો આકાશ વધારે કાચી આપુ. આમ કરવા પેનસન લેનારે ના પાડી જેથી દરાવવામાં આવ્યું કે આ નોકરે સાચ લેવાની કોસીસ કે રી કહેવાય વળી એવું દરાવવામાં આવ્યું કે સાંચ લેવાની વાત ખુસા રાખે કરવાની આ મા નથી જુગત આશામાં વધી હોય તોપણ યુનોહ સંપુરાણ વાપ છે કેસરેલીક વીરૂધ્ધ આમ રમેશો કાંઈ. ૨ ઈ. સા. રી. (અમદાવાદ) ૧૫. ૧૫૩.

૧૧૨. સાંચના અથવા કાચા વીરૂધ્ધ જીવાપથી કાંઈ સરકારી નોકરને પોતાના હોદાનું

કાંઈ સરકારી નોકરની સાંચે સાચના અથવા કાચા વીરૂધ્ધ ઉપાપથી વગ ચલાવવા માટે કાંઈ અવેજ લેવો. કાંઈ કામ કરવા અથવા ન કરવાને સમજાવવાના કારણે ધાન સ અથવા પદસામક તે સરકારી નોકરને પોતાના હોદાને આ મલ ચલાવવામાં કાંઈ સખસની જીવ કહેરવાની અથવા કિત રાષ્ટ્ર કાવાને સમજાવવાના કારણે રાખસ અથવા પદસામાં કીકુકાગની કાચકા વાપવાનો કે કહેવત કરવાનો સરકારની જોડે

અથવા કાંઈ પેરોડેનસીની સરકારની જોડે, અથવા કાંઈ લીફ્ટેનન્ટ ગવર્નરને જોડે. આ થવા કાંઈ પણ સરકારી નોકરને જોડે, નવા સરકારી હોદા સંપંધી કાંઈ સખસને માટે અથવા કાંઈ સખસની વીરૂધ્ધ વગ ચલાવવાને અથવા વગ ચલવાની કેસીસ કરવાને સમ જાવવાના કારણે ધાનસ અથવા પદસામાં જે ગાલુસ કાંઈ પણ સખસ પારો પોતાને માટે અથવા ખુલા કાંઈ પણ સખસને માટે કાંઈ પણ અવેજ લે અથવા મેળને આ

પાને કબુલ જે અથવા મેળવવાને કોરસિ કહે તે માણસને

બી ખેંમાંના ગમે તે પ્રકારની કેદનો, અથવા કંડની અથવા
કરવામાં આવેથી

ટીકા.

જે અથવા બીખીનું કીંવા લેવાની કોરસિ કરવાનું તોહોમત હોય તે અથવા કીંવા સ
અથ કીંવા સખસો પાસેથી બીધા અને કીંવા સરકારી નોકર પાસે પણ ચલાવવા માટે તે
બીધા એવો પુરવો ન હોય તો તોહોમતદારને આ કસમ પ્રમાણે સભા ઘડી રહે નહીં.
ક બી. રી. પ્ર. ૧૯

જે રાખસ પાતા માટે કીંવા બીજા કોઈ સખસો માટે કોઈ સરકારી નોકર
સરકારી કામ કરવા માટે ગેવાલમાં કીંવા ખસાવે હસાવેથી એ
કરને લલચાવવા માટે કોઈ અથવા લેતો તેણે આ કસમ ૧૯૧ પ્રમાણે સભા ઘડી
પણ આ કસમ ૧૯૨ પ્રમાણે સભા ઘડી. ક બી. રી. પ્ર. ૧૦

૧૯૩. પાતાનો ખાનગી વગ ચલાવવાને કોઈ સરકારી નોકરને પાતાના હોવાનું કોઈ કા

કોઈ સરકારી નોકરની } મ કરવા અથવા ન કરવાને લલચાવવામાં કોઈ સખસ અથવા
સાથે પોતાના વગ ચલાવવામાં } બદલામાં અથવા તે સરકારી નોકરને પાતાના હોવાને અમલ
વગ ચલાવવામાં કોઈ અથવા } ચલાવવામાં કોઈ રાખસની કોઈ પ્રદેશવાની અથવા પ્રતિષ્ઠા
લેવા. } કરવાને લલચાવવામાં કોઈ સખસ અથવા બદલામાં અથવા

દિવસવાનની કાલકા બધવાની કે કબુલ કરવાની રાસકારની જોડે અથવા કોઈ પોસ્ટી
સીની સરકારી નોકરે અથવા કોઈ સેક્ટરીનું ગવરનરની જોડે, અથવા કોઈ પણ સરકારી
નોકરની જોડે તેના સરકારી હોવા રાખેથી કોઈ રાખસને માટે અથવા કોઈ રાખસની
વગ ચલાવવાને અથવા વગ ચલાવવાની કોરસિ કરવાને લલચાવવામાં કોઈ સખસ અથવા
બદલામાં જે માણસ કોઈપણ સખસ પાસે પાતાને માટે અથવા બીજા કોઈ કા
કોઈપણ અથવા એ, અથવા મેળવે અથવા લેવાને કબુલ કરે અથવા મેળવે
કા કરે તે માણસને એક વરસની મુદત સુધેની આગળ કેટલી અથવા કંડની
ખાનગી રીક્ષા કરવામાં આવેથી.

કહાવ.

કોઈ વધિસ કોઈ જગતની અથવા કોઈ મુકદમામાં તકરાર કરવાને કોઈ હી લે તે
સરકારને કોઈ અરજી કરવી હોય અને તેમાં અરજદારની બાકરી તથા તેના સાથનું બી
પાત કરવું હોય તે અરજીની બીજા બરાબર ગોઠવવા સાર તથા તે અરજી
સાર કોઈ માણસ કોઈ અથવા લે તે કોઈ તાસીરવાર કોઈ માણસના વધ
રાખિલો મુખતીઆર જે તે માણસને ગેવાલમાં રાખે તાસીરવાર કોઈ
તાવવાને સરકારની આગળ કોઈ મુકદમા મળીને રજુ કરે તે, — એ રાખસ
માં રાખસ થતાં નથી કેમ કે તેને પાતાનો ખાનગી વગ ચલાવવા અથવા
લેવા નથી.

ક્રમશઃ,
અમ એક સરકારો નોકર છે તે અમ નો વડુ બા અમ ની પાસે કોઈ મુદત સમયને કાલ જન્મી અમને વાળે તે કેલેવાન કારણ કાળસ કાંઈ નજરાઈ તે અમને અમ બ ને તે લેવામા મદદમાની કરે તો બા ને એક વરસની મુદત સુધીની દની અથવા દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા મળે શકે અને અમ ને તરછુ વરસની મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બ નેની શીક્ષા મળે શકે.

૧૧૩ કોઈ સરકારી નોકર જે મુકરમી અથવા માગણી થતો હોય અથવા થયો
થવાનો હોય અથવા જે મુકરમી કે માગણી પાળના અથવા
પાતે જે સરકારી નોકરને ત્યાં હોય એવા કોઈ સરકારી નો
કરના હોવાનાં અપસાની સાથે નીચપન રાખતો હોય એવા કો
ઈ મુકરમી કે માગણી થયે જે રાખસનું કાંઈ લાગતું વળ
જીતુ હવે અથવા છે અથવા થવાનો રાખસો એમ તે જાણીતો
હોય હોવા કોઈ રાખસની પરીવા અથવા એ પરમાણી લાગતું
વળતું હોય તેવા સપસની સાથે જે સપસનો કાંઈ સંબંધ ના

શ્રવા સંગ્રહણ એ એમ ને જાણવું હોય એવા કાંઈ શાખા પાસેથી તે સરકારી નોકર કીમત આપીવા વગર અથવા પોતાના જાણીતા મુજબ એકી કીમત આપીને પોતાને મારે અથવા બીજા કાંઈ સમયને મારે કાંઈ કીમતી વસ્તુ તે અથવા મેળવે અથવા લેવાને કુતુહલ કે જે અથવા મેળવવાની કોશિસ કરે તે તેને બે વરસની મુદત મુખેની આજ્ઞાન કુતની અથવા કુતની અથવા એ જાણે તે શિક્ષણ કરાખા આપશે.

કર્ણાતી.

(અ) અમીક કહેકર છે તેની આગળ જાપાની બાપતને એક જ નો મુદ્ર
 થી થતો છે. હવે જુ' એક ધર અ બાદે છે અને એવો બહાવન થાય કે અમી
 ર મહાને પચાસ રૂપિયા આપવા, અને તે ધર એવું હે વડે આપતે તે સંકુ મુખપુત્રીએ
 કપ્પ હોવા નો અમી હર મહાને બસે રૂપિયા આપવા પડે, તો અમી જ પસંદી પુરી
 કી માત્ર આપા વીના કી માત્ર વસંતુ મેલવી એમ સમજવું.

(બ) અમીક જાણ છે તેનો કાટ મધે જ નો એક મુદ્રથી ચાલે છે તે જાતી
 નો એક જાણ સરકારી પ્રાધીર્ય નોદો વધારે બાવે વેચાય છે એવી વખતે એકે જા

1. *Chlorophyll a* and *Chlorophyll b* were determined by the method of Arar and Collins (1971) using a Shimadzu 1601 UV-Visible Spectrophotometer. The concentration of chlorophyll was expressed in $\mu\text{g mL}^{-1}$.

આ કાંઈ સરકારી કામીશી નોંદો ખરીદ કરે તે આ

આપાં બીના કોમનો વસ્તુ મળતાં એમ સમજવું.

(ક) જ ના બાઈને બોટી સહેતો આપવાનો તે હોય

તેથીની આગળ કાંઈ પણ છે હવે કાંઈ એ કલા રોર બચાવમાં એક વાત
બી વખતે આ તે બેકલા કાંઈ રો. જ ને વધરે બાવે વેચે અને તે બાવે
ને ન રોના ન છતાં ભરે તે આ એ એ રાંતે મળવેલા બાણને તેણે પુરી
ના ભીંમી કોમનો વસ્તુ સમજવી.

૧૬૬ કાંઈ માનુસ સરકારી નોકર હોય, અને તેણે પાતાના સરકારી
કાંઈ સખતને નુકસાન કે { મથાણુ એ બ વતનો કાંઈ કાપવાનો કુકમ
રવાના કે કાપાં કાંઈ સ { અને ન ઝાને, એકા ઇલાથી કે તે ન માવ
સરકારી નોકરે કાંઈ કાપાં { સને કાંઈ નુકસાન કરવું, અથવા તેથી કાંઈ નુક
નો કુકમ ન માનવો, }
વો સખત છે એમ બાણ છતાં તેને માણસને એક વરસના મુત સુવાનાં આપવા
ની અવગત હતી અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દહાંત

જ ની તરફનું એક ઇનસાફદારની કારે કુકમનામું કરી આપુ હોય તે કુકમનામું
કરવા કારે તે બચાવમાં કાંઈ મોલકત ભવ કરવાનો કાવગમે આ અમલદારને
કમ કરશે હોય, તે કાપવાનો કુકમ આ બાણી પુઝીને ન માને અને તે એમ બાણ
જો હોય કે કુ એ કુકમ નહીં માનીશ તેથી જ ને નુકસાન થવાનો સખત છે તે
એ આ કસમમાં પાંચ કરેલા મુનો કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

કાપવા આપવા કરેલા માણસ રેલા કુકમને આ કસમ ટૂંકાનું તથા (જુ બાઈ કાંઈ
કારે નવિકા પુક પ્રેટ ૧૭૧-૧૭૩)

જે કાપશે કીવા રૂલ ન માને તે તેહમતમાં બનાવવું જોઈએ ર વી, રી પ્રા
કાસકે ખાતાના અમલદારો નીચ કપટ પછી જે કામ કરે તે માટે તેના બચ
કા છે પણ તેમાં આવી જોઈતી સંજાળ ભીંષા વગર કાંઈ કરા કરે તે તેના પરીણ
માટે તેમો અપમાદ છે. (કરી. પ્રા૦૬)

૧૬૭ કાંઈ માનુસ સરકારી નોકર હોય અને તેને પોતાના સરકારી ઓદવાનો નોકર
નુકસાન કરવાના કારણથી કાંઈ લેખ નહાવ કરવાનું અથવા તેનો તરજુનો કરવ
કાંઈ સરકારી નોકરે કાંઈ { સોપુ હોય તે માણસ પોતે જેને બોલી બાણતો આ પા
બોટી લેખ માનવો. }
નતો હોય એવી રીતે ને લેખ બાવે અથવા તેના તરજુ
કરે એવા ઇરાદો કે તેમ કરીને પોતે કાંઈ સખતનું નુકસાન કરવું અથવા તેમ કરવ
પોતાથી કાંઈ નુકસાન થાય એવો સખત છે એમ બાણ છતાં તેને માણસને
વરસની મુત મુકીનાં એમાંનાં મંમે તે પ્રકારની કેળી અથવા દહીં અથવા
નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કારકના તરજુમો કરનારે એક કોલારી કરમાં ડેલી છુટી ભાષ તે ખાટે સ
ખણ રસતવિભવો પોઠાડે તરજુમો કરથો તેખા કરાવવ માં આગ્રુ કે તેને અથ કલમ પ્રમા
છે સભા થાપ નહિ' પણ કલમ ૨૧૮ પ્રમાણે સભા થાપ ખરોખર તરજુમો કરવા તેણે
સોમન મીયા હોય તેા તેને કલમ ૧૯૮ પ્રમાણે સભા થાપ. (કરી પ્ર. ૧૧૦).

આવેા તરજુમો કરવથી નુકરાન રશે એવું એ કરકારી નોકર આગળથી ભાણુ
તો હતો નિ'વા એવેા તેણે કરારો હતો એવુ શાખીત થતા સુધી તે હોમવધારને આ ક
લમ પ્રમાણે સભા થાપ નહિ' પણ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૧૫.

૧૧૮ જે માણસ સરકારી નોકર હોય અને પાતાના સરકારી હોવાને બંધી કાપડા પ્રુ
સરકારી નોકરે કાપડા વીરુધ્ધે કમ્ય લેની વેપાર નહીં કરવાની કરકર હોય તે માણસ જો વે
પ વેપાર કરવો. / પણ કરે તેા તેને એક વરસની મુત સુધીની આશાન કેદની
અથવા કંદની આગવા એ ખતેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

નોકર હોયએ કોઈ પ્રકારનો વેપાર કરવો નહીં' અથવા તેમાં ભાગીદાર થવું નહીં'
એવું સને ૧૮૨૭ના કાયદા ૧૬ કલમ ૭—૧૧માં લખ્યું છે વળી સરકારને સારકુલર નં
બર ૪૦૫૪ તા. ૨૬. ૧૨. ૧૮૫૧ સને ૧૮૫૧ નીચે પે હીસ કમિશનરને તા. ૪ જાનેવારી
સને ૧૮૫૭ નંબર ૫ ને થયો છે.

ગામના પટેલને આ વાત સાચુ થતી નથી રક્ષિણુ પરાંતના રેવેન્યુ કમિશનરે સર
કારમાં કોમા નિષાદ ભિવરથી પુલાસે ૧૬ સરકુલર નંબર ૮૬૬ તારીખ ૮ સપ્ટેમ્બર
સને ૧૮૫૧ નો થયો છે.

૧૧૯ જે માણસ સરકારી નોકર હોય, અને પાતાના સરકારી હોવાને બંધી કાપડા પ્રુ
સરકારી નોકરે કાપડા વીરુધ્ધે કમ્ય લેની કહી મીલકતની ખરીદી અથવા મગજી નહો કર
કોઈ મોલકતની ખરીદીમાં { વાની કરુ હોય, તે માણસ જો પાતાને નામ અથવા બીજા
અણી કરવી. } ને નામે અથવા બીજાઓની સાથે રહીને કે બાગમાં તે મીલક
તની ખરીદી અથવા મગજી કરે' તેા તેને એ વંસતી મુદત સુધીની આશાન કેદની અથવા
કંદની અથવા એ ખતેની, શીક્ષા કરવામાં આવશે અને જો તે મીલકત ખરીદ થઈ જ
શે તેા તે સરકારમાં કપત કરવામાં આવશે.

૧૨૦ જે શખસ પાતે અમુક આધાર નથી એમ ભાણુ છતાં સરકારી નોકર શખસ
કોઈ સરકારી નોકરને વે { તે હોમવર હોવાનો હેતુ કરે અથવા તે આધાર પર હોય એ
વા કોઈ બીજા સખસને વેશ છે અને તે વેશ લઈને તે આ
ધારી કરતો હોય એવી રીતે કાઈ કમ કરે અથવા કમ કરે

વાની કોરોસ કો તે સમયને બે વાસની ખુલ સુધીની ભિખાં અમે તે સરકારની કોની અ
થવા કોની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૭૧ જે માણસ સરકાર નોકરોના અથવા વરગતો નહીં છતાં તે વરગતો સરકારી
સરકારી નોકર જેવો } નોકરોના પાસે જેવો પોતાક પહેરે અથવા તેમની નીચા
સાક પહેરે તે હોય અથવા } ની જેવી નીચાની સાથે રાખે એવા ધરાધણી કે તે માણસ
જેવી ન. સ. ધો સાથે રા } સરકારી નોકરોના તે વરગતોને છે એમ માનવામાં આવે અ
કો હોય તેવો પાસે } થવા એમ માનવામાં આવશે એવા સંબંધે એમ માણસ
થવા તેવી ન. રા. ધો ૧૪ } તો તે માણસને તરફ મહીનાની ખુલ સુધીની ભિખાં અમે તે
કોના ધરાધણી પેરે } સરકારની કોની અથવા પસંદગી સુધીના કોની અથવા
થવા સાથે રાખશે.

બંનેની સીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

પાલીસા કમીસન નો નંબર ૩૩ તા. ૧૧ બનેપરી સને ૧૮૬૫ નો સરકારી અ
અવરજો રાખવા બાબતે.

ખાજ ૧૦ મો.

સરકારી નોકરના કાબેસર અખતીયારના તીરસકાર બાબત.

૧૭૨. જે સરકારી નોકરને પાતાના સરકારી એકોદાના જોખી સમન અથવા નોટી
સરકારી નોકરની ત } સ. અથવા કુકમ કરવાનો કાબા ખુબ અખતીયાર હોય
રૂપી થયેલા સમન કે કુ } એકોદા કામ સરકારી નોકરે કરેલા સમન; અથવા નોટીસ અ
કુકમ ન પોલિએ બિ. આ મા } થવા કુકમ પાતાને ન પોલિએકાવ એટલા માટે જે માણસ
કે નારી કુકુ. } નારી અથ તે માણસને એક મહીનાની ખુલ સુધીની અથવા
ન કોની અથવા પાસે રૂપીયા સુધીના કોની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવ
શે. અથવા અગર તે સમન નોટીસ. અથવા કુકમ બંને અથવા અખતીયારની મારફત કામ
પાસે રૂપી કોરમાં કાબર થવા બાબતનો અથવા કામ લેખ કાબર કરાં બાબતનો કોરો
તો તે માણસને ૭ મહીનાની ખુલ સુધીની અથવા કોની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધી
કોની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અંખાખાં એમ કાવ થયો છે કે કામ સમન તેના કાબર મારફતને કા
તેમ વારં તેને નહીં પાસેકાવ એટલા માટે નારી અથ તે તે રીક્ષાને માએક નથી (મ
સરકાર કામકોર કમીસન તા. ૨૧ એપ્રિલ સને ૧૮૬૬) એ વારં સમન નથી તેમ
નોટીસ પણ નથી બંને તેમાં જે કુકમ થયેલો છે તે તે અખતીયારના અમને
જે સમનની કામ રીની કાબર છે તે સમનના નામનો નથી. આને પ્રસંગે સને

ની કમળ ૧૮૪-૧૮૪ મુળ્ય અભ્યાસુ' છે અને સારકુ કમળ મુળ્ય રહેલું નથી' ન મહાનગરને સાર કમળ ૧૪૦ મુળ્ય સોદા યદ્ય શરૂનો રેખનપ્રસારીએ એનક નો રીપોટ કમકતા કીમીનલ રમીગ્રિયા ૧ પાં ૧૧.)

કીડુમાનના કોન્ટ્રોલી કાપવાના રક્ષામા જાણમાં કહેલા ગુનાઓને આ આકરની કમળ ૪૩૫ અથવા ૪૩૬ માગુ નહીં હોય (પીનસોડની કમળ ૧૭૫-૧૭૮-૧૭૯-૧૮૦ અથવા ૧૮૯ મુળ્ય સોદા ભાષક નથી) તેવ કોઈ પણ ગુન ની કોરોમ્પા કોઈ કોન્ટ્રોલી કોરકમાં મંજૂરીઅનુવચ અથવા તેની અંદર માનતા જળગતા સરકારી નોકરની અથવા તે નોકરના કોર્પોરેટરનો ફરીગાર સોવાય સામળવી નહીં' આ કમળમાં કોર્મી મના સને ૧૮૧૦ ના આકર ૪૫ ની કમળ ૧૮૮૩ અને ૧૯૦ માં પીયાન કોર્મી ગુનાઓને માગુ નથી. (સને ૧૮૭૫ના આકર રક્ષાની કમળ ૪૬૦ તથા સને ૧૮૭૨ નો આકર ૧૦ ની કમળ ૧૩૩).

કમળ ૪૬૦-૪૬૮-૪૬૯ મી માં કોર્મી મંજૂરીઅત સાધારણ રીતે ખતાવી સકાય તોમતવળાના નામની ૯૩૧ નથી (સને ૧૮૭૨ ના આકર રક્ષાની કમળ ૪૭૦ આ કમળ મુ ખાઈ કોઈ કોરક રીપોરટસ અમ્બેનલ ફ્રીસ વા. ૫ પાને ૭૮ માં આવેલ મુકરમાન કરા અને ૧૬ કરતી રેખાય છે.

મંજૂરી અંબા વચ્ચે કામ અભ્યાસુ' નહીં તેની મતમય એજ છે કે ગુનહો અને છે કે નહીં તે મંજૂરી આપવાવાળી કોરકે અથવા જે કોરક વીરુપ એવે ગુનહો થયો તે કોરક સારી પોટ વિચાર કરી જુએ અને એટલા મદે જ્યા એ પ્રગણી સારી પોટ વિચાર થયો હોય પણ માત્ર મંજૂરીના કુકમ કરયો ન હોય તો એટલા કોપરશીન એ મંજૂરી આપી નથી એવું ગણાય નહીં' ૧૬ વી. રી પ્ર. ૮૭ મહમદ કુસેન એવી મંજૂરી વચ્ચે કામ અભ્યાસુ' નહીં તેની ખીટ અને મુખ મતમય એજ છે કે લોકો તેમના કુરામને ખોટા તોડામત મુડી ફેસાન કરી કોરકમાં બસકે નહીં' મારસ રો. પ્ર. ૪૦૦ રાખ નામ એન ૧૮, આ કમળ પ્રમણી જે મંજૂરી આપવી તેમાં કહી કોરક વીરુપ ક્યારે કોણી કયો ગુનહો કરયો તે ખતમવુ' જોઈએ. કયો ગુનહો થયો છે તેની સ્થપારનુ વ્યાખ્યા અપવી એવી વાખ્યા ન આપી હોય તો મંજૂરી ઉર વ્યાખ્યા થતી નથી ૧૧ મુ. ૯, રો. પ્ર ૩૪ બાલા સીતામામના ફરી તપાસના કામમાં, મંજૂરી આપના પદેમાં તહેવારમાં વીરુપ તથા શે પ્રાધમકોરો આ કોરા સામીત થયો છે કે નહીં તે કોરકે જે' જોઈએ ૨ અ. ૬૧. રો. પ્ર ૩૧૮ નવાસર અદમદ અમકિખાતના કામમાં, આ કમળમાં આવેલો અધીકાર બ હીજ સાવચેતીથી વાપરવો જે હવે તહેવારમાં જે કીકિત કહે તે સ્થપારી લેતા તેને ખ રી ગણુકમાં આવે તેખાની થોઈ ખોટી ગણવામાં આવે તો તેટલા માટે તેણે ગુનહો કરયો કહેવાય નહીં' ૬ વી' રી' પ્ર ૧૧ પુ' રામના કામમાં કોરક પેતાની મેળે ફરીઆદ ન કરેતો જે પક્ષકારને નુકસાન થયું હોય તે મંજૂરી અથવા માટે અપરક હરે અને મં

હરી મળી રહે ટ વી. રી. પ્ર. ૭૯ જિતમ નારાયણ શી ગંગા કામમાં. આ
 આમદરના હજાર ગુનેહા થઇ ગયા હોય તેની ખાતરી થયા પછી તેની કમ
 આમદાર આપી રહે છે ૭ મ. હા. રી. પ્ર ૧૨ એવનડીકસ. મંજુરી
 થાય એવી મંજુરી આપી ન હોયતો માત્ર મંજુરી આપવાનો ધારો
 સમીત કરી કરેલી ફરીઆદ મળ્યુન કરી રાજ્ય નહીં એટલે ફરીઆદ અને ચાલેલું
 ન ૨૬ થાય તાગરે છ અક્ટોબર સને ૧૮૭૭ ખુ. હા. રી. ૫૨ અમદાવાદ જીમદારના કામમાં
 અપિરડીનેટ અને મંજુરી આપવાનું ના મંજુર ૧૨૫૦ હેથ તે પછાકારની અમલ કોપર
 સિના કોપરી હાસા નજર એવી મંજુરી આપી રહે છે ૫૦ થી. રી. પ્ર. ૬ રીનિમંજુ
 કરવાનો કામમાં. માલસતરેટ આવી કંઈ ફરીઆદ મંજુરીથી કરી હોય તો એનો ફરી
 આદ એથી લેવા રોજન નજર તેને હુકમ કરી રાજ્ય નથી. ૧૬ વી. રી. પ્ર ૧૬ ગોપા
 અમદાવાદના કામમાં બધી જુઓ ન એના ફાઈ રીવાની કારેટ હુકમનામની બધ
 વાળીમા પ્રતીવાદીને પડવા માટે કંઈ વરંટ કાઢ્યુ હોય તો તે આ કામમાં અધિક પ્ર
 યો નોડીસ, સમન, અથવા હુકમ નથી આ. રી. પ્ર. ૬૭. પકડાનું વારંટ એ
 કામમાં આથ પ્રમાણે સમન નોડીસ અથવા હુકમ નથી માટે કાંઈ તોહોમતવારને પક
 ડાનું વારંટ નીકળુ હોય તે તોહોમતવાર પોતે ન પકડાય એવા હેતુથી નાથી બધ તો તે
 આ કામ પ્રમાણે ગુનેહા કરવા એવુ ગણાય નહીં રાણી વીરમ કુસિસવંર પીકમાં
 જી. પ્ર. ૪૪૭ (આથ થવાનું કરણ એટલું જ છે વારંટ કાઢેલું હોય છે. તે અમ
 અમદાર કોપર કંટુ હોયછે તોહોમતવાર કોપર કાઢેલું હેતુ બધી વારંટ
 સમન નથી બધ તો કરી. પી. કોડની કામ ૧૮૩-૧૮૪ પ્રમાણે
 અને એમાંની કામ ૧૮૬ ૫૧માણે કાઢેલા નહેરવાખાનો અમદાર થાય
 થાની કામ ૧૪૭ ૫૧માણે તોહોમતવારને સમ થાય. (મેનપ્ર. ૧૪૧ આપરતો

૧૭૩ ને સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી હોવાના જોરથી સમન અથવા નોડીસ
 સમન અથવા નિજેહુકમ } આ હુકમ રવાનો કાયદા મુજબ અખતીઆર હોય એવા
 નોકરને: અટકાવેલા થયા } ઇ સરકારી નોકરે કરેલો સમન નોડીસ અથવા હુકમ પોતા
 ને બહેર થતો અટકાવેલા } અથવા બીજા કાંઈ પણ સમને પોહોમતો ને માલુમ કો
 પછુ રીતે ધર શાથી અટકાવે અથવા કાયદા મુજબ તે સમન નોડીસ અથવા હુકમ કાંઈ
 એવર એહોડનાં ને માલુસ કાંઈ પણ રીતે ધરાય થી અટકાવે અથવા ને કમીપર તે
 સન. નોડીસ, આવા હુકમ કાયદા મુજબ એહોડથી હોય તેવી કંઈ કમીપરથી ને
 અસ કાંઈ પણ રીતે તેને કરાયાથી ખસેડે અથવા ને સરકારી નોકરને પોતાના સરકારી
 હોવાના જોરથી કાંઈ બહેર ખખર અપવાનું ફરમવવાનો કાયદા મુજબ અખતીઆર
 ને તેવા કાંઈ સરકારી નોકરના હુકમથી તેને કંઈ બહેર ખખર કાયદા મુજબ અખતી
 માલુમ કાંઈ પણ રીતે કરાયાથી અટકાવે તે માલુસને એક મહીનાની મુદત

મહાત્મા ગાંધીની અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવા
 નોડીસ હુકમ કે બહાર બાબતે અધવાં મુખની
 હાથમાં લઈને આપતની અધવા કાંઈ લેખ લાગુ
 કરવામાં આવે છે મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી અધવા એ
 મહાત્માની અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે.

ટીકા.

નોડી કરી અધવા ના પાડવી એ આ કમમ મુખ્ય પોતાને પામતો શ
 ધરાણી અધવાવવાને મુને પતો નથી મુખાઈ હાઈ મેરડ શીપરકશ
 ન પાને કડ

નોડી અધવાની ના કહેવામાં આવે તો તે આ કમમ પરમણે મુને
 ના મુનેવતો ૧૮ ક. ૭. ૧૦. (કમકવા પ્ર. ૧૧૧ શાહી વીરમ કાલીયા ફરી ૧ મુ
 ૭. ૧. ૧૦૪ (હોજ)

જેને સમન કીયા નોડીશ બલાવના અધીકાર હોય તે એ કમમ કીયા નોડીશ કોઈ
 ને બાણિ મોડનો હોય તેમ કોઈ ફરકત કરે તો એ એ -૧૬૮ કરવાની મતમમ ધનિમાઈ
 ને કાંઈ કરવાની હોય તો ફરકત કરનાર કોઈ આ કમમ પામણિ તહોમત આવે (ફરી
 ૧૧૨૪ ૧૧૫.)

૧. ૧૦૪ "જે નર કારી નોકરને પોતાના સરકારી હોશના જોરથી સમન નોડીશ, હુકમ
 કોઈ સરકારી નોકરની બરકે અધવા બહાર બાબતે કાચા મુખ્ય અખત અધ
 થી ધરેલા હુકમ મુખ્ય હોજ હોય એવા કોઈ સરકારી નોકરે કેવલા સમન, નોડીશ, હુકમ
 ને ન વધુ અધવા બહાર બાબતે કાચા હોજિ તથા કાચાની વપ તે બને અધવા મુખનીયા
 ફરી મારતે હાજર થાની એ માનસની કાચા મુખ્ય ફરક હોય તે માણસ અગર ધ
 શાહીથી તે કાણિ અધવા તે વખતે હાજર થવામાં કમુર કરે, અધવા એ કાણિ હાજર
 થવાની ફરક હોય તે કાણિની જાણની કાચેસા વખત થતા પહેલા તીપાથી અધ
 તે માણસને એક મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી અધવા પામશે ફરી આ સુધીના
 ફરી અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે અધવા અગર તે સમન, નોડીશ, હુકમ
 મ, કે બહાર બાબતે અધવા મુખીયારની મારતે કોઈ ધનિમાઈની ફરકમાં હાજર
 થવા બાબતની ફેરો તો તે માણસને કા મહાત્માની ખુદ સુધીની આસાન કેવી, અધવા એ

અધવા એ બનેલી શિક્ષા કરવામાં આવે.

કહાંત

કહાંતમાંથી કમિસા સમન મુખ્ય તે કોરડ મધે હાજર
 હાજર થવામાં ધરાણી કસુર કેતો આ એ
 એમ સમજાવું.

(૫) કોઈ એકાદને કહેલા સમય મુજબ તે દરજ્જા નક્કી હનુરમાં હાજર થવાની કામના મુજબ ફરજ હતા એ હાલ સવાળાં કરાવાથી હસુર કરેતો એ એ આ સમયે નથી બધાન કહેલો મનોહર કાચો એમ સમજવું.

உரிசு.

[illegible]

પાઠશી જણાવે છે કે મુળ્ય યુનિ. ધવાનો અપાર સમન બેઠે કનાર અમલવારના કાળા મુળ્ય અખતીઆર છે (મુળ્ય હાઈકોર્ટ રીપોર્ટસ કનૌનલ રીવિઝ વા. ૩૪ પા. ૩૪) એકમા ગાદે મરણસ હાઈકોર્ટ એમ કવ રેકોર્ડ કે વસુભાવ ખાતાના નોકર તરીકે તીણસીમારે કેરો સમન અવધા ક્રાઈ ઝ.મતા માટસતરેડે જે યુનાનો ધનસર કવ વા તેને હુમન નથી તે યુના ખાખન કવેલો સમન માનવાથી રીક્ષા પામવા કાવક નહેલે (કમન ૧૭૮ કીપર સને ૧૮૬૪ અને ૧૮૬૫ ના રેસલ) પણ હવે રેવેન્યુ ખાતાના અપાસરોને મરણસ ધનિકામાં એ પ્રમાણે સમન મોકલવાની સત્તા મળેલીએ(સને ૧૮૬૭ નો આક્ટ ક મરણસ હાઈકોર્ટ રીવિઝ વા. ૩૪ પા. ૧૦-૧૧) પણ જે માટસતરેડે ને તે યુના કીપર હુમન છે તે માટસતરેડેને પોતાની હવની કવ ખાહાર સાક્ષીએ કીપર સમન કવવના અખતીઆર છે. (મરણસ હાઈકોર્ટ રીવિઝ વા. ૩૪ પા. ૫ વળી કમન ૧૭૪ મુળ્ય વધારે એ કવરનું છે કે એ સખસની સમન માનવાની કવદા પ્રમાણે કવર હોવી જોઈએ આ કવરનો જે સમન કવનાર માટસતરેડેને કાવલ પ્રમાણે તે સમન કવવાનો અખતીઆર હોવ તેને હોવજે પણ એવ એ પ્રસંગ અને કે કે જેમા મેલી કવર રહેતી નથી જેમ કે એક સાક્ષી એક કોર્ટમાં હાજર રહેતો હોવ તેનેજે જુદી કવની કોર્ટમાં હાજર થવાનો સમન આવે તે આ પહેલાની કોર્ટમાં તેન જુગાની લેખાર રહે વાં સુધી આ કવની કોર્ટમાં જવાની તેની કવર નથી.

કે.જી.વી.સી.ની કારદે કસેલો સમન નવી 'માનવાણુ' લેહોમત લામન ને અને ૧૯૫૪ ના
આગસ્ટ આવાની કમન ૧૫૧-૧૫૬ મુજબ તે સમન તે સજસને પતાને પાયાડેલો
સામેલ કરવુ જરૂર છે જેવળુ સીલેલ એન્ડ કરીમીલમ રીપોર્ટર કસકેપા કરમીલમ રમી'ગ
વા. ૩ પાને કહ અને એટલા મહે જ્યાં પ્રતીવારિને પા પાને સમન પહેલાયાપો ન હો
તો પાવુ તેને પારણી મોડાપો હજી અને તેણી હાબર તહેવા મુક કરી તપાં એમ કમાવ
કથા કે એરે કાંઈ મુનો કસો નથી (મદરાસ હાઈકોર્ટ રમી ગજ વા ૧ પા. ૨૫.)

સીવાનો કોરટમાં કુદમતમાં બબલખમાં કદમથી નારી જાતને આ કદમ માગતી થી મુખમાં કાંઈકોરટ રીપારસ વા ૧ પાને ૩૮ મદસસ કાંઈકોરટ રીપારસ વા. ૭ પાને ૪૩) જણ કોજારી મુકદમા જ્યાં એક પ્રતીતીએ હાલર જામીન આવવા હતો અને વળી મુંગરો જણ જ્યાં આવો હતો તથા આ કુદમ થીયુ કાંઈકે એમ કાવામાં આવ્યાં હતું કે તેના હાલર ન થવાથી જામીનને જણસ આવવા પડ્યા તેથી તે સખસને

પ્રતિષ્ઠા મુજબ સુતો સામાન દરજત નથી (પાઝા સાદ રીપેરેશન અપેક્ષે કમીમાં છે.)

સંતે ૧૮૫૦ ના આઠ ૧૬ મુજબ પ્રતિષ્ઠા કમીસરોનો ચેરમેન હવાને અધી
કમ ને સરકારી નોકર છે તે પાછુ સરકારી ગાંઠરીની રોતે પાતાની અથ રોઈ મા
ખુશને હાનર થવા વોરો હુકમ કરવાનો તેને અધીકાર નથી મારે તેવો હુકમ નહી આપા
થી અરે પતો નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ વા. ૫ પા. ૩૨ તા. ૧૩ એપ્રિલ સને ૧૮૬૮)

તેજોમત વાળને ફક્ત સમન બતાવવાથી પુરી જાણણી થતી નથી" અસહ સમન
તેજો મજાણને ખાતરી આપી કે અસહ સમન બતાવતો તેની તકમક આપવી અથવા આપ
વા મંદની જોડાએ (મુખાઈ હાલકોરેટ વા. ૫૫, ૨૦ તા. ૨૨ ફેબ્રુઆરી ૧૯૬૮.)

સને ૧૮૮૭ ના કાયદા જુદ ની કલમ ૨૬-૨૭ પ્રમાણે રેલ ડુ કામમાં સ્થાપી
આપવાને સમન કરેલો તે ઉપર સગો કરવા છતાં તે પ્રમાણે કાર્ય ન થયેથી
- આ કલમ પ્રમાણે સેલિંગ કરેલી બાંધાણ રકમ (જુ' ગાઈ લાઈકેરેટ તાક ૬૦ મી
મ સને ૧૮૯૮)

તોહામતવારને સમગ્રની નામ નહીં આપવાં હતાં સમત રાખાદી સહી બીધી તે પ્રમાણે હાન્ન નહીં યજ્ઞયો શીક્ષા કરેલી તે રૂઝ કરા (મુળાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૨૨ ફેબ્રુવારી સો ૧૯૧૮.)

કોઈ અમારા કારીને સંકેતભાસ સમજાવવાનું હોય તો અમારે અભયો દેવા તેને સને ૧૮૪૪ ના અગસ્ટ ૧૧ પ્રમાણે સમજાવવો. અમારે કારી નથી ને તે પ્રમાણે કોઈએ સમજાવવા કોઈએ અમાનીય કરે તો તેથી તે અમારે કમલ પ્રમાણે ધુવડાર નથી. (મુબાઈ હાઈકોર્ટ તા. ૧૩* એપ્રિલ સને ૧૮૮૨ પા. ૮ પા. ૧૬.)

કોઈ નાખાના માલસરદારે તે કારક નીરૂપ આ કમળ પરમાણી યુનોલ કરનાર્થ આવે
તો તેનો તે ધનસહ કરી શકે નહીં પણ યુનોલ આપે છે એની તેની આની ધાવ તો
તેણે સને ૧૮૦૧ ના આઠઠ ૧૦ (કરીમીનલ ખેલોસીનર કોડ) ની કમળ ૧૭૧ પ્રમ.ણી
ને માલસરદારને કોનો ધનસહ કરવા, અથવા ધનસહ થક શાદે કમીટ કરવાનો અધિકાર
દેવ તેની પાસે મિકમી દેવો નોઈએ — રાણી નરદ થ રર સેખરરર, ૫ બે. મા.
રી. પ્ર. ૧૦૦ એક માલસરદારે પાતાના છાસામાં સ્કેડોઈ ગયા હોય, એક કેસની થો
ડી તલવીજ એક મુકામે થસાવી ગાડી રહેલી તલવીજ ખીજ મુકામે રવીવારના ખારખજે
થસાવવા કરાંય, સાક્ષીઓ તથા કમાક મેડા આવ્યા તેથી માલસરદારે તે સાક્ષીઓ તલ
ણી નોઈને હાજર ન થવા એવું આ કમળ ૧૭૮ જમાણી તેહોમત મુકી સગ કરી તેના
કરવાનાં આંબું કે આ પરમાણી રવીવાર ને મંજુર થયેલ તહેવાર છે તે રીસેખખતસર હા
જ ન રહેવથી યુનોલતો નવી રાણી નીરૂપ હરગોવીંદ થવા સીરકર. ૮ બે. મા. રી. પ્ર. ૧૨
મીમલત કરીમીનલ પ્રા. કોડ કમળ ૧૮૮ પ્રમાણી મુખત

હી સરકાર સ્થાપીત થઈ હોય, તદ્દે મતદારને આ કામ પ્રમાણે શીલ્પ થાય અને તે આવીમાં પદ્ધતિ રહે તો હાઈવરડ એ મીલકત સમગ્રી કાર્ડ કુટમ કરી રાંડ નહીં, હ. એ. પ્ર. ૩૪૨ તદ્દે મતદારને ગુનેગાર કરાવવા અથવા અમુક જગ્યાએ, અને અમુક વખતે તે જો હાજર રહેવું એવા કુટમ ને થયે હશે અને તે તેણે માન્ય નહીં એ સમગ્રી જરૂર છે—સાહેબ પ્રસાદ ચંદ્રવર્મા કી. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૪૪ જે સમસ હાજર હોય તે સમસની હાજર રહેવા કાવવા પરમાણે હાજર હતો અને એ પરમાણે જોયા તેણે ના પાડી આવા ઈલાજ પુરવઠા કમી કરી એવું સમીત પુ. નોંધ ની રી. પ્ર. ૩૩ હીવાની કોમટલા વારંદણા પકડેલે સા ના નાશી અથ તને આ કામ પરમાણે સમ થાય ના—રાણી વીરપ સરવા પા. મુ. ૧ મુ. ૬૧. રી. પ્ર. ૩૮ હાજર રહેવા મેલકનો કુટમ કરેલો હોય તો તે પરમાણે હાજર નહીં થયેથી આ કામ પરમાણે નહીં કરે છે ૧ મ. હા. રી. પ્ર. ૧૫ વળી એવું પા. મુ. ૬૨ છે કે મદરાસના આઈસતરેનો મે હા. ન. કુટમ નહીં માનવાથી આ કામ પરમાણે સમ થાય, રી. એ. પ્ર. ૩ મુ. ૬૩ સપુત્રુ પા. મ. રે. સમ-સા. રી. નાથ તદ્દે મતદારના ધરના જે હવામાં આવી હતો એવું સમીત કરવું એ પુરવું નાં સમતસની બધર તે રને ખરેખર આવા હતો તે જ છતાં હાજર થી તે હાજર થયે નહીં એવું સમીત થવું જોઈએ. ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૨૬ કાર્ડ જગ્યાએ હાજર થવું એવું સમતસનાં પતા ૩ ન હોય તો તે સમતસ નહીં માનવા અદે શુલ્કો કરી રાંડ નહીં. ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૩૪ જાયા દંડના રીવાજને પરતીવાદને પકડવા પારંદ આપું હોય, કે પરતીવાદને પતા થી ૧ નાની પાસે નાથે આપવા લેને કહે અને જરતવાદી નાશી અથ તો તેને આ કામ પરમાણે સમ થાય નહીં. ૩ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૪૬ જે અમતદારે કુટમ અમુક કરે હોય તેને તે કુટમ કાઢી અપીકાર હશે એવું મુખ્ય કી. ન. સમીત થવું જોઈએ—૧ મ. હા. રી. એ. પ્ર. ૩૪૨ (સેન્ટરલ) રાણી વીરપ જમન વપ બે. ૧ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૦૩ (સેન્ટરલ.)

૧૦૫ સરકારી હોદ્દાના મોરબી કાર્ડ સરકારી ગાંધીની આગળ કાર્ડ લેખ હાજર કર

કેહ સરકારી ગાંધીની આગળ કાર્ડ લેખ હાજર કરવાની જે સમસની કા પતા મુખ્ય કાર્ડ હોય તે સમસને તે લેખ હાજર કરવામાં કમી કરવા.	૧) વાની આપવા તેને કાર્ડ લેખ સ્વ ધોન કરવામાં કાવવા મુખ્ય કરવું છતાં જે માલુસ તે ગ્રેય હાજર કરવામાં અથવા કવાધીન કરવામાં ફરિયાદી સુર કરે તે માલુસને એક મહી નાની મુદત સુધીની આગળ કંદની અથવા પાંચે કી. પ્ર. સુધીના દંડની અથવા એ પાંચેની સાક્ષ કરવામાં અથવા અથવા તે લેખ કાર્ડ ધરવાની કારંદમાં હાજર

અથવા કારંદને કવાધીન કરવાનો વારો તો તે માલુસ ૧ મહીનાની મુદત સુધી ન કંદની અથવા એ હાજર ફરિયાદી સુધીના દંડની અથવા એ પાંચેની સાક્ષ આપવી.

કરતાં.

• કાંઈ જાણના કારણે ગમે કાંઈ એવું હાજર કરવાની કાંઈ મુશ્કેલી હોય તો
1 એવું હાજર કરવામાં ધરાવાળી કસુર કરે તો આ એ આ કમમમાં બીજાન કરેલા કુ
નહી કરે. એમ રાગવું.

ટીકા.

એમ બાવળુ જોઈએ કે એ એવું હાજર કરવાની એ સખસની કાંઈ પ્રમાણિ કર
જ હતી અને એ એ કરજ એ રાખસ જીવર એસવાને યોગ્ય બેવાય ન કરયો હોય તે
તે રાખસ આ કમમ મુશ્કેલી યુનેનાર થતો નથી કાંઈ રાણી જે એવું તેને માલમછે કે તે
ની પાસે માગવા આવી એમ જાણી ધરાવાળી ધેર મુકીને આવે તો તે આ કમમ મુશ્કેલી
શોભા સાધત નથી જાય એ તે હાજર કરવાને યોગ્ય નેહોસ અથવા સખન ખોલાડયો હો
ય તો તે રીક્ષા કાચા છે કેટલાક એવો એવા હોય છે કે જે સાક્ષી સાધીન કરવા ના પાડી
સકે એવા કારણથી કે એવા એવું સખધીન ન કરવા છુટ છે જાય એ તે એવો તેના હા
થવા હોય તો તે કારણમાં હાજર કરવા તેની ફરજ છે અને કારણ એ એવું સખધીન કર
વા બી છુટ છે કે નહી તેજુ નહી કરી (સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧ ની કલમ ૧૧૨)

કાંઈ રાખસને સમાલકાર કારણમાં હાજર થવાને કસુર કરવા બદલ આ કમમ
પ્રમાણિ જુજ સખ કો સકતા નથી કારણકે અગર કારણ યુને કરે તો સને ૧૮૧૧
ની આક્ટ ૬ કમમની મુશ્કેલી જુજ સખ કરી રાં છે (મુખર્દ હા. સને ૧૮૧૧).

સરકારી નોકર સ્થાવર નકરમ કાળમાં જતા કારણે મજબૂત પ્રમાણિ રજુ ન કરે
તો તે આ કમમ પ્રમાણિ યુનેનાર છે (મુખર્દ હા. કારણ તા. ૧૬ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૧૧).

સહી પાસે કારણે મ માંવેલા દસ્તાવેજની નકમ રાખવા રાખવા બદલ કારણકે કરે
સરકારનો ન બાર ૧૯૦૫ થા. ૨૮ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૧૪ દેવનીજુ કપીયાવરનો ન બાર ૩૧૦૬

૧૬ માં આક્ટેબર સને ૧૮૧૪.

સને ૧૮૭૧ નો આક્ટ ૧ (પુરાવાત) ની કલમ ૧૧૨ પ્રમાણિ કેટલાક એવાં દસ્તાવે
રજુ કરવાની ફરજ છે એવું દર્શાવતું રૂબો તે નહી કરવાને સખ થઈ શકતી નથી.

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે કારણકે

દેશરને પકડવા માટે આપવી જોઈતી હોય તો તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની આરામ કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના જામીનની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

હી કુસ્તાના ક્રાન્દારો કયાની કમમ ૧૨૧-૧૨૧ થી ૧૨૧-૧૨૩-૧૨૪
 ૧૨૪ થી ૧૨૫-૧૨૫-૧૨૭-૨૦૨-૨૦૩-૩૦૪-૩૦૨-૨૬૧-૨૬૩-૨૬૪
 -૨૬૫-૨૬૬-૨૬૭-૨૬૮-૩૬૯-૪૦૨-૪૦૫-૪૦૬-૪૫૫-૪૫૬-૪૫૭
 ૪૫૮-૪૫૯-૪૬૦ મુકબલ ગુલા થયા વીરોની ખખર ૧ જોઈ તરત પરીગઈ પાસેના પૈ
 કીસ અમલકારને અપવા માછસતરેદને ખખર આપવી (સને ૧૮૦૨ નો આક્ટ ૧૦ ક.
 ૮૯) વળી એજ આક્ટની ક. ૬૦ થી ચોરીનો માલ કોનાર અથવા વેચનાર મરાહક આગ
 સનુ રહેવાનુ કેટલું, કે અથવા અપહરણ કરનારા માણસો અથવા જેમની પાસે
 રાક હોય તેવા માણસોની આગળ સખધી પોતાના અણવામાં હોય તે હકીકત
 રાતી થનારછે એ વીરોની હકીકત તેમજ કાચકાથી જામીન ન સખ સકાય તેવા
 નાહો સખધી હકીકત અને અકાળ ગઈતીય વીરોની ખખર દરકોઈ કમીનરો
 જાણવામાં આવે કે તરત નહકના પોલીસ અમલકાર અથવા માછસતરેદને
 રજા છે. રોકે ગમવા મુખી વીરો કોપર (સને ૧૮૦૧ નો આક્ટ ૨૦ થી ૨૧
 માં આવી છે.

એક રાખરી હાથકીને ગુનો કરવામાં એલો અથવા ના પાડેથી પાતે એ મુનહો
 માનુ અણુતો હતો એવા અર્થ થતો નથી તેમજ એ ગુનો અકાળવાને માટે તેણે ખખર
 ન આપી એનુ પખ કરનુ નથી જ ની રી. પ્ર. ૨૬. જે સખસ કોપર ખખર આપવાને
 કરવાએ ફરજ નાખ્યા હોય તે ફરજ પ્રમણે કોઈ ખખર ન આપે તેને સખ માટે આ ક
 મમછે ઇરાદા મુકક આ ખખર ન આપે તેને સખ થાયછે ૧૬ વી. રી. પ્ર ૩૫.

૧૭૦ સ કારી હોવાના જોતથી કોઈ સરકારી નોરને કોઈ જાપત સખધી કોઈ

પોલી ખખર અપવો. { ખખર આપવાની કાગા મુકબ ફરજ છતાં તે ખખર
 થી જે ખખર પાતે પોટી છે એમ જાણુનો હોય
 માનપાનુ પોતાને કારણ હોય એવી કાઈ ખખર ખરી રાખસ જે માણસ
 અને છ મહીનાની મુદત સુધીની આરામ કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા
 થી અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે અથવા અગર જે ખખર
 અથવા મુકબ ફરજ હોય તે ખખર કોઈ ગુનોદ થવા માગતની હોય અથવા
 માટે અકાળવાના કારણસર અથવા કોઈ ગુનોદરને પકડવા માટે આપવી
 માણુને જે જે વસતી મુદત સુધીની મેમાંના એ તે ૧૨૩૨ની કેદની
 અથવા એ બંનેની શીક્ષા કર ૧૫ આવશે.

इति च।

કેમીનાર પાતાન? જમીનદારીની હદમાં એક ખુબ વચ્ચેનું નવું

જાણીતો છે કે ગાંધીજીએ આ પદ અંગ્રેજીમાં જ લખ્યું હતું.

साधना दुःखी अक्षयभक्त धैर्य से तो अक्षय आकाश पर्याप्त पावन करेगा सुनहो करण
अभंग सप्तमः

(૧૯) એક પાસેની જગ્યામાં રહેવારા એક માતખર વેપારી ને ના ઘરમાં ડાકાખોરી નો યુનો કરવા માટે પોતાના આમમાંથી ઘણાંએક અખચુર મળ્યો એ જાણ છે એમ જાણ્યું હતું તોયે ખીંખીયાના કબજેના પુલકત માહેલા સો ૧૮૨૧ ના કે આ કાવદાની સાતમી કે છામની ૫ સમ મુજબ તે દફતરની જમીની તથા બજાર ખબર પાસેમાં પાસેની પોલીસ ની એકીતા અમલદારને આપવાની પોતાની ફરજ હતી એ તે જામનો અખચુર જાણી જોઈને તે પોલીસ અમલદારને એવી ખોટી ખબર આપે કે (ને માણ્યો જણ દેવ તેથી જુદી રીતે બેવારોને) આગિર ડાકા દુર જ્યાં ૫૨ ડાકાખોરીનો યુનો કરવાના બીજાથી જેઓના ઉપર ગુનાન જાય એવા કેલામ્બક રાખરીનું એકદોણ આ જામમાંથી જુ તે એ રાખરી એ એ આ કમગમાં ખીંખાન કરેલો યુનો કરવા એમ સમજવું.

இது.

આ કલમ કોઈ રાખસ પાતીસ પાશે કોઈ પોટી કલકલ કહે તેને મારે નથી થયું એ
નકારે, અને તેમજના મુખેએ એએ કાપવાથી ખપ્પર આપવાને બંધાયેલાછે તેએ
કહે અને એવા બીજા કોઈ મારેછે—રાણી બીજમ સક્ષીમીએ ૧૨ બી. રી. પ્ર. ૨. ક. કોઈ
ખાતરી રાખશે કોઈ ચુલકે ખતરો એએ કહે તે ખાખતરી ખપ્પર આપવાને તે કોઈ
કાપવાથી બંધાયેલો નથી જ' લા. રી. પ્ર. ૭. રીબી કલકલ વાળા પાતાના કાપરી
તે પોટો રીપાટ કરેલો તેએ આ કલમ પ્રમાણે ચુલકે કરેછે ૩ મ. કા. રી. પ્ર. ૪૮.

૧૭૮ સાચું પ્રામાણ્યને સોંપેલ અપ્રામાણ્યો જે સરકારો નોંધરૂને કાવધ મુજબ અપ્રામાણ્યો

॥ सरकारी नोकरे ॥
 ॥ मुजुमम कोमल भावा
 ॥ दरमाया छर्वा सोमद
 ॥ भावानी ना कहेने

} अर कोमल तेवा कोमल सोमदरी नोकरे सायु मालवाने पांथवा
 } सोम कोमल भायुमने सोमद भावागु दरमाया छर्वा ते भायुम
 } अर ते परमायि सायु मालवाने पांथवा सोम सोमद भाव
 } नी ना कहे ते ते भायुमने छ मलीमानी मुदत सुदीनी अर

॥ न कहेनी, अथवा अर हवर ॥ ॥ सुदीनी दनी अथवा अर पांथवा रीकहा ॥
 ॥ भावा भावानी ॥

உதா.

જે શાકીને જે સવાસ પુણ્યમાં આવે તે સત્યાના કન્યા દેહની કાંઈ યોગ્ય કારણ વગર નહીં તે શાત લેવસે મુલ સુખી કેમાં મોકાણ માટેના તે મુખનીઆર

તે દા કુરીને જગ્યા આપવાની નાજ કહેતો અને ૧૮૭૧ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ
 મંથા ૪૩૧ ના કસમે મુજબ તેની ઉપર અમલ થઈ શકે અને ૧૮૭૧ ના
 કસમ ૩૧૬ અને ૩૧૪) દસમીનો દા સાક્ષી આપવા ના પડવાનું વાક્યની
 કસમી થઈ ચૂકીના સમયમાં પણ ફોજદારી કામમાં સાક્ષી આપવા ના કહેવો કો નાજની
 સજા નથી (અને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧ કસમ ૧૨૦),
 અને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૧૬૩ થી ફોજદારી, વીરની મુનકી તરફથી
 ફોજદારી સજા કરી શકે છે અને સજા કાવવી હોય તોજ કમીટ કરે.

૧૭૯ ક્રમ સારકારી નોકર પાતાના સરકારી હોદ્દાના કાયદેસર આપની આજનો અમલ
 સજાનું પુછવાનો અમલનીયા
 ૧ હોય એવા ક્રમ સારકારી
 નોકરને ક્રમ સજાસનો જ
 વાળ રવાની ના કહેવી.

કરવામાં આવશે.
 ૧૮૦ ક્રમ મુજબ ક્રમ મુજબ કરવા હોય તે મુજબ ઉપર તેને સહી કરવાનું ફોજદારી
 ક્રમ મુજબ ઉપર સહી
 કરવા ના કહેવી.

દીકર.
 સરકારી નોકર ક્રમ મુજબ ઉપર સહી કરવાનું ફોજદારી તે સહી કરવાની ના કહેવો
 અને સજા મારે આ કસમ છે પણ સહી લેનાર અધીકારીને એવી સહી લેવા અધીકર હોવો
 નાજમી ક્રમ રેષ વીજુ ચોક્કસીમાં ક્રમ સજાને આપમાં જુગની ઉપર સહી કરવા તે બંધાવે
 છે નથી અને તે ઉપર શકી કરવા ના કહેતો તેને આ કસમ મુજબ શિક્ષા થઈ શકે નહીં
 (મત્રાસ ૬૮ કો ફોજ ૧૮ થી અને ૧૨ી અને ૧૮૭૦)

૧૮૧ ક્રમ સરકારી નોકરને અમલ કાયદા મુજબ સોજા આપવાનો અને આપની
 ને સરકારી ને કર અમલ
 સજાસને એકાં આપ
 અને આપની આપ હોય તે
 આપના સોજા આપ
 જુગ મુજબ કહેવો.

આપ તે ખો છે એમ તે મુજબ માનતો ન હોય તો તે મુજબને તરફી વરસાની મુજબ

અમને તે જરૂરની કંઈ શોધવા કરવામાં આવશે અને જો તે હંદે ૫ થઈ પડે.

ટીકા.

જ્યાં જે અમલદાર જોગન આપે તે અમલદાર જો તદન પેનાની હકુમા પાલના નો ઉપસાર કરતો હોતો તોઈ કોઈ સખસ સચી વત કહેવાને કાવલ મુજબ જ નથી (ખરાસા હા કો. ફસમા વા ૨ પા. ૪૩૮) ખરાસા હાઈકોર્ટ એમ કસા કોઈ કોર્ટની મુકદમાય જે શાક્ષી કોઈ માલુસ હેટની અવગળ જુકી જુગની એને ક. ૧૮૧ મુજબ મુજબ કરાવવા મુજબીયરહે. પછી અમે તો તેના કોર્ટ કમગ મુજબ તોખત મુકદમામાં આવે અને જો તે પ્રમાણે થયતો તેનો ઉપસાર ફક્ત કોર્ટને કરી શકે (ખરાસા હાઈકોર્ટ એર હંદે વા ૪ પાને ૧૮) આનાથી કોર્ટ સહી મુખર્દી કોઈ મારફે કરે. છે (વા. ૮ પા. ૨૧) અને કલકલા હાઈ કોર્ટે જો છે. (અપર હેનડરા વીઠમી રીપાઈસ કલકલા ફવીઝ કરગીનમ કોલીમ (વા. ૮ પા. ૨૦-૩૦) હાલમ દેક્ષ કરગીનમ પારો પોલી દલીલ કહે તો આ કમમ પ્રમાણે જો પાણુ ૧૯૬ કસમ જમાણુ મુનો ખનીમી કહેવાય—શાણી વીરપ દવામલ હાઈકોર્ટ ૮ મુ. હા. રી. પા ૨૧ (કો. ૫).

૧૮૨ કોઈ જરૂરની નોકરનો પોતાના સાકારી હોવાનો કાપરેસર અખતીઅર વાપર કોઈ સરકારી નોકરપાસે તે તો કોઈ સખસને નુકરા ન આવવા કુખ થાય અવગળ સ. એસ નો કવરેસર અખતીઅર } તો કોઈ સખસને નુકરા ન આવવા કુખ થાય અવગળ સ. એસ નો કવરેસર અખતીઅર } જો દલીલ તે સરકારી નોકરના ભાગમાં આવતો હોય તો જે અખતમા અજુગી ની ખીન } વળતુ તે સરકારી નોકરે ન કરવી જોઈએ અવગળ. જે વસતુ સખસને નુકરાનકાવવાનોઈ } કરવામાં તેજુ કમુર ન કરવી જોઈએ તે વસ્તુ તે કો અવ શાખીબોધી અખરઆખી } કરવામાં તેજુ કમુર ન કરવી જોઈએ તે વસ્તુ તે કો અવ વા તે કરવામાં તે કમુર કરે એવા હરાધી અવવા તે એમ કરસે એવો સંજવળે એમ ભયુ છા જે માલુસ તે સરકારી નોકરને પાતે જે ખખરને પોલી ભયુતો હોય અવ વા પોલી માનનો હોય એવી કંઈ ખખર આપે તે માલુસને છ મહંતાની ખુલત સુનીની એમામ અને તે પ્રકારની કંઈ અવવા એક હવર ફવીઆ મુખોવા હંદનો અવવ એ ખ મેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

દર્શત.

(અ) આ કોઈ માલુસ હેટને એવી ખખર આપે કે તખરા હાથ તલેવા જ પો કોસ અમલદારે નોકરીમા અક્લત કરી છે. અવવા ૫૪ જાલ સલાવી છે અને તે ખખર પોલી છે એમ પાતે ભયુતો હોય નેગ તે પોલી ખખર કોવરથી તે માલુસને જ ને ખ રતાર કરી એવો સખવ છે એમ પાણુ તે ભયુતો હોય તો અમે અ કસમગા ખીખાન કરેલા મુનો કરવો એમ સખજુ.

(ખ) આ કોઈ સાકારી દ્વારને એવી પોલી ખખર અવકે મને ફેરુ નીમક જ એ એક હાને કોઈ સનાકુ છે અને તે ખખર પોલી છે એમ પાતે ભયુતો હો

૧ તાલ ને યોદી ખખરનો પરીણામ એવો થયો કે જ ની જગાનો જ ને કુખ થતો એવો સબ છે એમ જણ તે બાણુને હોય તો અચ્ચે જાન કરેલા યુનો કરેલા એમ સમજવું.

ટીકા.

કલમ ૧૮૨ અને ૨૧૧ જુદી જુદી છે મારા હોશને એર રફને માટે એવું કે તોહોખત મુખ્ય એવું કલમ ૨૧૧ માં છે માટે રોશન કોલેના અખતીયારનું એ કામ (કલમના હાઈકોર્ટ તાલુકા સપ્ટેમ્બર અને ૧૮૬૭)

આવી ફોર્મમાં સરકાર અમલદારનું ફોર્મ રોકે કે એ' હા. રી. પ્ર. ૬ સંપૂર્ણ થયા માટે તહેમતદારે જે ખખર આપાથી ખખર યોદી છે એવું હતો અથવા એવું મ નવાને કારણે હવે એવું સાબીત થયું નોંધાયે અને વળી એવું જ સાબીત થયું નોંધાયે કે તેણે એવા સાબીત એ ખખર આપી હ વી. ર. પ્ર. ૬ ફોર્મ પાતાના અથવાનો ખખર જે હરીકાત જે ને યોદી પડે તો તે આ કલમ પ્રમાણે યોદી ખખર આપનાર હરતો નથી ર. અ. હા. રી. પ્ર. ૧૨૮ પાત્ર સ અમલદાર યોદી ખખર આપનારને આ કલમ પ્રમાણે નહીં પણ કલમ ૨૧૧ પ્રમાણે સજા થાય. ટ. વી. રી. પ્ર. ૧૭.

૧૮૩ આ સમસ્યા સરકારી ગોડા છે એમ બાણુને અથવા એમ મનવાનું કારણે કોઈ સરકારી નોકરના કામ તો તે સરકારી નોકરના કારણે અખતીયા-થી કોઈ મદદ આપતીઆરથી કોઈ મીલકત જપ્ત થતી હોય તેમાં જે માણસ સામે થાય, તે તેમાં સામા થયું } હવેને જ મદદીવાની એવાના એવે પ્રતારની કડી અથવા કે હવે ફોર્મ ફોર્મ મુખીના કંડી, અથવા એ બનેલી ફોર્મ કરવામાં આવે.

ટીકા.

જે સમસ્યા હવે કુકમનાથ થયું હોય તે સમસ્યા હવે કુકમનાથ થયું જો કોઈ નોકર ને જ સમસ્યાનાં બંધા બાંધે અને તેમાં દેવદાર બને છે અને ન ના નીકળે તો તે નોકર પર પ્રતિષ્ઠા યુનો કરે છે એવા માટે નોકર પર માણસ પર નોકરને હરકાત કરવાનું કલમ ૧૮૩ મુજબ તોમત સાખવામાં આવ્યું તીર્થ મુખ હાઈકોર્ટ યુનો સબીત થયાનો કલમ ૨૧૧ કરેલા કોર્ટે સીમાએનેનો કલમ ૨૧૧ અને મુખ હોય તે કલમ કે જે આ મુકમનાથ તોમતારના થરમા દેવાદાર સમસ્યા હતો એવું પુરાવા નથી અને પુરાવો ના પા. અનુવન તેમ જ કલમ તેના થરમા કાંઈ પણ એવી મીલકત નહોતી તેથી સરકારી નોકરના તીર્થથી કાંઈ મીલકત જપ્ત થી અટકાવી નથી જે યુનાની કલમ ૧૮૩ અત્યાર ફોર્મ છે તેમ તેણીને કલમ ૧૮૬ મુજબ કોઈ સરકારી નોકરને તેના કરવામાં જુનોપાત્ર અથવા કરવાની યુનેઆર જણ ન કરાવી શકાય.

અર્થમાં વાળવા જે નહીં તેા તેણી આ કલમ પ્રમાણે મુદ્દો કરશે ગરુડા નહીં
 કારણ તા. ૨૨ મી મે સને ૧૮૭૮ રીવાની કોર્ટનું કુકમનાનું બબલવતી
 બાબતનું કાર કુદ એ તીજ સબસા ધરમાં કતીવારની કાંઈ મોમકનું
 કાપીત થાય તેા એ તીજો સબસ નાજરની સામે થાય તેા તેની કોઈ
 આણે તેાત આવે નહીં છ મુ હા. રી. પ્ર. ૮૩ (કોન્સર્વેટી.) કોની કા
 માંમેતો તેણે સરકારી નોકરને સરકારી કામ કરતા હરકત કરી એવું આ
 તોરોમન આવે નહીં ૧ મુ હા રી પ્ર. ૧૨૮. કોઈ સરકારી નોકરને કાંઈ ગાંડાવા
 બાંડે આવવા ના હોતો તેથી તેણે આ કલમ ૫૫માણે સરકારી નોકરને સરકારી કામ
 હરકત કરી એવું તોરોમન આવે નહીં. છ મુ હા. રી. પ્ર. ૧૬૫

કાંઈસર કોઈથી નારી કવુ એ આ કલમ મુજબ સીક્ષા લાયક નથી એ તે
 મત કલમ ૨૨૬ મુજબ રાખવું જોઈએ (મુર્ખ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૨ ભા ૧૭૪) એ
 ક માલસાહેદ સરકારી નોકરને બાંડે ગાંડી આવવાની ના પાડવાથી આ કલમ મુજબ
 નેગર કરાવેા હોતો તે કામ ૨૬ થયો મુ હા. કો. રી. વા. ૯ પાનુ ૧૬૫.

૧૮૭ કોઈ સરકારી નોકરને તેની સરકારી નોકરી બાબતવાળા મદદ કરવા આવે

કામનું મુજબ મદદ કરા } આવવા ની જે ગાજુસની કામ ૫૨માણે કરુજ હોય તે
 ની કરુજ હોય કોઈ સરકારી } હુમ આવર હરકતો તે ૫૨માણે મદદ આવવાવા કમુ
 રી નોકરને મદદ કરવામાં } તે માફરને એક મહીનાની મુદત સુધીની આવશ્યક કેવી
 કમુર કરી. } યજા પમે રૂપીઆ સુધીના રકની આવશ્યક એ બનેલી રી
 કરવા આવશે અને મદદ મગવાનો કામ ૫૨માણે જે

આખતીઆર હોય એવા કોઈ સરકારી નોકરે કોઈ ધંન્ડાકુની કોરે કામ મુજબ કરે
 કુકમ બબલવાના કારકુરર આવવા કાંઈ યુને થતો આવવાવાના કારકુસ આવવા
 હોમાથે કે બપોરે પાંચ પાડવાના કાજુસર આવવા જે સબસી ઉપર કાંઈ યુન
 મત મુદ્દુ હોય કે જે કાંઈ યુવાનો તકતોરવર હોય કે કાપડાર કલમ થી નારી ગયો
 એવા કોઈ સબસને પાડવાના કારકુરર તે મદદ મગી હોય તેા તે ગાજુસને ૭ મહીના
 સુધી સુધીની આવશ્યક કેવી આવશ્યક પાંચપે રૂપીઆ સુધીના રકની આવશ્યક એ બનેલી
 કરવામાં આવશે.

ટીકા.

સને ૧૮૫૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૭૮-૮૨ તથા સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ
 ની કલમ ૧૮ બુઓ. અને ગામના પેલીસ પટેલ પોલીસ અમલદારને મદદ આવવા
 ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૮ ની કલમ ૬ આકાળ મરનીયુનું પંચાતનાનું કરવા પેલીસ મુદે
 આપા બેરાવાનું કહે તે ન મ ને તેા સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૮ ની કલમ ૧
 આપા યુનેમારના પોલીસ કલમ પેલીસ પટેલને મદદ ન આવે તેા એ

અવધવા પે.વીસ અમલદાર સુલેહનો બંધ થતો અટકાવવાને સાર
 બંધેડા બંધ પાડવા સાર અથવા જે બીજા માણસને પકડવાનો છે
 હેઠ તે માણસને પકડવા સાર જે માણસની મરત મરતે તે સમજા અણસોએ
 મરત કરી જોઈએ (સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧૦ ક ૧૯૧).

૧૮૮ કોઈ સરકારી નોકરને કાંઈ કુકમ બંધેર કરવાનો કાપડા મુજબ અખાનીઆર
 હોય તે પરમાણે કુકમ બંધેર કરીને તે કાંઈ માણસને એ પ
 મોઢ સગાઓ બોલે કાપડા }
 ૧ માણે કરમાવે કે તમારે ફાણા કાપડા કુર રહેવું અથવા
 ૨ મુજબ બંધેર કરેલા કુ } તમારા કાપડામાં કે તમારા વહીવટમાં ફાણાથી ખસીકત છે તે
 કમ ન માનવો. } બાબત ફાણાથી તરેલો બંધાવસત રાખવો અને એ પ્રમાણે

તે સરકારી નોકરે કરમાવેલું છે એમ જાણી છતાં તે માણસ તે કુકમ ના માને અને તે
 કુકમ તેણે ન માનવાથી અગર કાપડેસર કહેલા કાંઈ રાખસીને કાંઈ અડચણ કુખ કે તુ
 કરવાન થાય અથવા ધરો એવુ થાય અથવા કાંઈ અડચણ કુખ કે તુકરાનનું જોખમ થાય
 અથવા ધરો એવુ થાય તો તે માણસને એક મહીનાની મુદત સુધીની અપરાધકરની અથ
 વા બંધે રીખા સુધીના ડંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને અગર તે
 જે તે કુકમ ન માનવાથી માણસની હાલતને તનકુરાગીને અથવા સમાપતીને જોખમ
 થાય અથવા ધરો એવું થાય અથવા હાલત કે બંધેડા થાય અથવા ધરો એવુ થાય તો તે
 માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાંના એમ તે પસંદગીની ડંડની અથવા એક હજાર
 રૂપીઆ સુધીના ડંડની અથવા એ બંનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ખુલ્લો—તે યુનેઈઝર્ હાની કરવાનો કસ્ટો કરવો જોઈએ અથવા તે કુકમ ન મા
 નથી હાની થવાનો સ ગવહે એવો તેને વીચાર થવો જોઈએ એમ કાંઈ જરૂર નથી તે એ
 મ જાણે કે હુ ફાણા કુકમ માનતો નથી તથા તે કુકમ નેણે ન માનવાથી હાની થાય
 અથવા ધરો એવો સંગવ હોય તો બરાહ.

કસ્ટો.

જે સરકારી ચોકાને કાપડા મુજબ કુકમ બંધેર કરવાનો અખાનીઆર હોય એવો
 કાંઈ સાકારી નોકર અગર એ પરમાણે એક કુકમ બંધેર કરે કે ફાણા કાપડા કાપડા
 વરગોડા ફાણા રસતે ધરો જાય નહી અને પછી જાણી પુઝીને એ તે કુકમ ન માને
 અને સગી હાલતનું જોખમ થાય તો એ એ આ કલમમાં બાબત કરેલો યુનેઈ કરેલો
 એમ જાણવું.

ટીકા.

જ્યાં હોગી રકમ મુજબ વધારે શિક્ષા કરી હોય ત્યાં કસ્ટો કરીકત લખી મતા
 વગુ જોઈએ કે એ યુનેઈ વધારે શિક્ષાને જાણી (ગુપ્ત હાઈકોર્ટ રી. કરોગીનલ કસ્ટો
 સ વા. ૩ પી. ૩૧)

એ કુકમ ખોલે છે કે ખોલે તેની ખાતરી કરવાની કાંઈ નર નથી ને તે કુકમ કરવાના અખતીઆરવાળા સરકારી નોકરે તે બહાર કરેલા હોય તે ખસાણે પાનુ ને કમલે મો પરાખાણું કુકમ કરવાનો અપીકાર નથી એ સક્ષી કુકમ આપીએ હોયતો ને સક્ષી ૬૪૨ તે કુકમ આપીએ હોય તે સખસને તને ૨૬ માસ બહુવાનો હક છે. (મુ. હા. ક. ૧૧. કરામીનસ એ. વા. ૪ પા ૧૧).

આ કસમ મુજબ મુને ૬૫ ને કાંઈ કુકમ ન માનવે નોકરમે એટલુજ નહીં પણ તે કુકમ ન માનવાથી તેમા કરસાવેલું કાંઈ નુકસાનકારક પરીણામ થતુ નોકરમે અથવા થાય તેમ હોયુ નોકરમે એટલા માટે જ્યાં માલગતરે કુકમ કરેલો કે ને ભેટા પાસે થીબહાર રાખે તેએએ સન ૧૮૬૦ ના આક્ટ ૩૧ મુજબ પરાવાના લેવા નોકરમે ત્યાં એમ ૨૫ કરામાં આંબો કે અથવા કુકમ ન માનવાથી આ કસમ મુજબ મુને થતો નથી કારક કે એમ કરવાથી કાંઈ કુખ કે અઘરુ બીઠરે કાંઈ થશે કે થાય તેમ હોય એવો કાંઈ કુખ નથી (મ. સા રી. અ. પેનડીશ વા. ૩ પા. ૧૪૪).

આ કસમના પાછલા બાગમાં અથવા પરીણામોના કાંઈ પણ પરીણામ અટકાવવા આ કોરબુસર આ કસમનો અમલ થઈ શકે તે સીવાય કશી વધ સક નહીં એટલા માટે જ્યાં એક માલગતરે કોર, થેટાં અને હકુમોના માલિકોને ફોરેમાં કરવા દેવાની ન નથી કરી તોયાં એમ કાવવામાં આંબુ કે આ કસમથી તે પ્રખાણી કરવા અખતીઆર નથી (મ. જ. ના. સા. રીપોરટસ એવેનડીશ વા. ૬ પા. ૩૬) અને એવીજ રીતે જ્યાં એ સખસે એને તેમની પુરણીથી કરીઆદીની પાસેની જમીન ઉપર રેસ આવે તેમ હતું તે વરી કાઢી નાંખવાને કુકમ કરામાં આંબો હતો. તે કુકમ કાંઈ કોરે હકુમત પાડી બહી ૨૬ કાયે બહારસ કાંઈ કોરે કેસીંગ વાં ૪ પા. ૧૬) પણ બહાર મંદીર ની ખાતરમાં જ્યાં જ્યાં બહારાણુઓની અથવા હતી તે મંદીરનું બારણું ચાકુ કાપાને તે મંદીરનાં બંધાવકમપરાગત પુજારીઓને કુકમ કરામાં આંબો હતો તોયાં એમ કુકમ મનુસ છ'ક બીને તથા સહામતીને નોકરમે થતુ અટકાવવાને નરરીઆતનો ગણી આ કસમના ૧૨૫ મુજબ છે એમ માનવામાં આંબુ હતું (મુ'પાઈ હાઈ કોરે રીપોરટસ કરાઉન કેસીંગ વાં ૬ પાં ૩૬.)

મંડી ખાતરના મુકરમ અસામીયાર જુગ જુગ કરવા મુ'પાઈ હાઈ કોરે તા બહારસ સને ૧૮૬૨ નવેમ્બર પુ. ૨૬૮.

સારી આસથી આખવા માલગતરે કરેલો કુકમ ન માને તથાએ જાતે જર મા કાવવાની કસમ ૨૦ મુજબ સખ થશે.

મના કરેથી જીજ એસમ્મ કાંઈ જવાનો કેસેસ કરનારને સને ૧૮૬૧ માં કસમ ૨૮ મુજબ સખ થશે. પામપાણા, ઘરે ની કુકમ, પસીમ, કુખ વગેરે જુના કરવામાં બીરી વહીવટ કરવાને કુકમ થયો હોય અને તે ન માનેતો

કા ૧૨ ની કમળ ૧૬ રકમ ૬ તથા કાપડા ૧૪ની કમળ ૨૩ મુજબ સર્જી કરોઈ પાલીસ અમલદાર પોતાને જે રીતે આશીને કામ કરવું જોઈએ તેથી હવેલો માસ ૧૯૫૭ થયેથી કાનુન તોડશે, ગાયબ કરશે, અથવા રજા વગર આગળ બે મહીના અગાઉ અથવા વગર પોતાના હોવાનું કામ છોડશે પાલીસની ચાકરી છતાં બીજી કંઈ કરશે. બીજી મુખ્ય કરશે પોતાના તાબાના હેઠળના મારફત કરશે તેને સને ૧૯૬૭ થયેલ કમળ ૨૬ મુજબ સજા થશે.

સારવજનીક રસ્તામાં તથા ગલીમાં તથા રાહદારીની બીજી જગ્યામાં યોજાએ એક કામનું થયા પછી રીતે જવું તથા વરખોડા વગેરે રીતે રીતે કાઢાડવા તથા વાળું, વગાડવા અને નદીવાની જગ્યા સખધી અને હરમ સખધી જગ્યાઓ આખતી બદોબસ નીસે પાલીસ સુપરનીકેનહેનટ સાથે તરફથી થયેલો કુકમ નહીં મળનારને સને ૧૯૬૭ના આકાંડ કમળ ૨૬ મુજબ સજા થશે.

સને ૧૯૨૭ ના ૧૨ મા કાપડાની કમળ ૧૬ મુજબ જાહેર નામુ નહીં થઈ હોય તે તે જાહેરનામાં પહોંચના કાંઈ મધ્યમને શીક્ષા થશે નહીં કેવી વાસ્તવિક રાખના કામ માં (મુખ્ય) હાથ કાર તા. ૦.૬ આકાંડો સને ૧૯૬૮નો કે કમળ ૮૮ મુજબને કુકમ એક માન્યસને મામુ પડે છે મધ્યું જે કોને સાર સને ૧૯૨૭ ના ૧૨ મા કાપડાની ૧૬ મા, કમળ.

સમનુસી નામ કંઈપર સહી કરવા ના કહવા બાબ સજા કરેથી તે હાથ કારે ૨૬ કરી તા. ૦ ૧૫ થી અપરેલ સને ૧૯૬૮ મા. ૨૦૮ સમન પે હોવાની સહી કરવાનું કાપડામાં નથી સખધ રાખ ૨૬ કાપડાના કુકમ મળેલા જોઈએ.

સારવજનીક સુખને સાર હરકત કાઢાડવા કોંગે કુકમ ન માને તે સને ૧૯૭૨ નેક આકાંડ ૧૦ ની કમળ ૫૨૫, ૫૨૭, મુજબ માણસને તે માલખણીના ખરમે હરકત કાઢાડી શકે છે અને સારકુ ખરમને હરકત કાઢાડવા નીકળેલાં મીસકતથી મધ્યા બેલ જગમ મીસકતથી મુજબ હરમે એ બાલ માણસને કંઈ દોષનીમાં દાવે બાલશે નહીં.

એક માણસને દેરિય મીસકતને પોતાના દેર સંબાળમાં રાખવાની ચેતવણી આપી લેમાં એવું જણાવવામાં આવ્યું કે એ પ્રમાણે સંબાળ રાખવામાં નહીં આવે તે તેમને કમલ પગાણે સજા થશે એ પગાણે તેમને નહીં માલવાથી તેણે અથવા કમળ પગાણે તેમને સજા કરી તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે આ શિક્ષા એ કાયદે છે કબે મા. રી. પ્ર. ૪૫ (કે. બ.) એક માણસને એવું જાહેરનામું કમળ કે જે સખસેને હાથીઆર માખવાની ખરલ હોય તેમને સને ૧૯૬૦ના આકાંડ કાપડાની કમળ ૨૬ પ્રમાણે પગાણે લેવા જોઈએ, કાલક સખસેને આવે પગવાની ભીષા વગર હાથીઆર રાખવાના તે હોમતથી પાલીસના રીપોર્ટને આપણે ૫૩ કાપડા આગળ પાલીસના અમલદારે કાંઈ સમન આપવા ખરલ મળ્યું નહોતું તેમ તહેમલદારે ૫૩ કાપડા આગળ માણસને આગળ કાંઈ કરશે પછી ૫૪ નેકાની કી. પ્રે. કાંડ કમળ ૨૫૦—૨૫૧ પ્રમાણે કાંઈ લખેવું તેજો.

કામમાં આપણું નોંધણું કાંઈ પુરાવા લેવામાં આપ્યો નહોતો, પણ તોફાન તરફથી આર રાખવાનું કુખ કરવાથી માલસરેદે એક સરકારી નોકરના બહેન કરેલા કુખનો અભ્યાસના અગ્રી કામ ૧૮૮ પ્રમાણે સળ રી આ અભ્યાસનાથી માણસની છ'ઓ તને દુરસતી અપવા સમાપતીને હરકત થાય એવા કાંઈ પુર વો. નહોતો તેમાં કાવવામાં આપણું કે રીક્ષ ૨૬ કરવી નોંધણી કરમોનસ પેરેશીનર કોડમાં જે રમ ૧૧૧૦ થી છે તે ખાનમાં રાખવાની ભલામણ કામમાં આવી, કે યે. લા. રી. પ્ર. ૧૪૯ (એવેનડીકસ) આ કામ પ્રમાણે તોફાન તરફથીને યુનેઆર કામમાં અપલ અમુક કામથી તોફાન તરફ દુર રહેવું એવો કુખ પહાર ૧૬ થી છે એવું તોફાન તરફ ભાણુતો હતો એવું કામની થવું નોંધણી રાણી વીરધ રાખવાનું સીંગ કા. ધ. કા. પ્ર. ૩૪૩ આ કામ પામણી યુનેહાર કાવતી થપતે તોફાન તરફારને જે કુખ કરેલો તે થપેલો કરેલો હતો એ જરૂરનું છે કા. ધ. કા. પ્ર. ૩૪૩. જે સરકારી નોકરે કુખ કાઢ્યો હોય તેને તેવો કુખ કાઢવા અધીક ૨ ન હોય તો તે કુખ ન માનવારા યુનેહાર નથી કે મુ. હા. રી. ૧૬ માણી રીરધ બેડા છ તાના છ ૫ મુ. હા. રી. પ્ર. ૨૨ રાણી વીરધ બીલ મજાનણુ ૫ મુ. હા. રી. પ્ર. ૧૩ (કોન) કે સા કુખ હવે આવીલ થઈ હોય તો અખીસનો કાવ પહાર ૧૬ થી મુખી તે કુખ માનો એવું અગ્રી આ કામ પ્રમાણે તોફાન લેવ નહીં ૨ મુ. હા. રી. પ્ર. ૩૪૪ અમુક કામ જે માલસરેદેનો કુખ તોડ્યો હોય તે પાને અમાલી રાકે નહીં ૧૦ મુ. હા. રી. ૪૨૪ કી પ્રો. કોડ કામ ૪૦૩ આવા કુખ નહીં માનવાથી કાલસર રહેલા સખકને કુખ અપવાળ કે નુંકાન થવું નોંધણી અપવા થશે એવું નોંધણી નહોતો યુનેહો અનતે નથી. ૪ મ. હા. રી. પ્ર. ૬.

૧૮૯ કાંઈ સરકારી નોકરને પાતાના સરકારી ઓહોલાના અપલ સખથી કાંઈ કામ કાંઈ સરકારી નોકરને નું કરવાને. અપવા કાંઈ કામ ન કરવાને અપવા કાંઈ કામમાં કરાન કરવાને કર દેખાડ્યો કે કીસ કરવાને લાભવાળા કારણસર તે સરકારી નોકરને યુને અપવા જે સખસની સથે તે સરકારી નોકરને સખ થ છે એમ પાતે; માનતો હોય એ વા કાંઈ સખસને, કાંઈ નુકસાન કરવાનો, જે માણસ કર દેખાડે તે માણસને જે વરસ મુલત મુખીની ગેમાંના અગ્રે તે ૧૨ કરેલી કાની અપવા કાની અપવાએ કરવામાં આવી.

૧૯૦ કાંઈ નુકસાનથી કોઈ રક્ષણ કરવાનો અપવા કરાવવાનો જે સરકારી કાંઈ સરકારી નોકરની પસે કાવવા મુખ્ય અખતીઆર હોય એવા કોઈ સરકારી મા અપસે માનવાની અપર નો અગ્રણ કોઈ સખસને કાંઈ નુકસાનથી પાતાનું રક્ષણ કરવાથી દુર રહેવાને મુખ વા માખત કાપરસર અપર ન કરવાને અપવા અપર કરે સખસને લાભાવવામાર તેને અપકાવવાને લાભાવવાના કારણસર, જે માણસ તે સખસ કાંઈ નુકસાન કરવાને કર દેખાડે તે માણસને એક વસ્તુની મુલત મુખીની મે કાની કેની. અપવા કાની અપવા એ ખનીની રીક્ષા કરવામાં આવી.

બાબ ૧૧ માં,

કોઈ પુરાણ તથા સરકારી ધર્મસાર નીચે ગુલામ બાબત.

(ક) કોઈ સોગંદથી અથવા કાગડાના ખસ કરાવથી સહુ બોલવાને ને માણસ કાપદા સાહેબો આપતો. | મુજબ બાંધાએ હોય અથવા કોઈ પણ બાબત અપાવી સમાર કરવાને કાગડા બંધાએ હોય તે માણસ એવી કોઈ વાત કહે કે હોય અને ને બોલી છે એમ તે બાબતો કે માનતો હોય અથવા ખરી છે એ માનતો હોય તો તે માણસે બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું.

(ખ) કોઈ કોઈ વાત મોઢાંડેથી કહી હોય અથવા કોઈ બીજી રીતે કહી હોય તેને આ કલમના અરથ પ્રમાણેની વાત સમજવી.

(ગ) કોઈ કોઈ વાત મોઢાંડેથી આપનાર રાજ પોતાના માનવા બાબત ને બોલી વાત કે અથવા કલમના અરથ પ્રમાણેની વાત સમજવી અને જેમ ને વસતુ કોઈ કા માણસે ન હોય ને તે કહે કે કુ બાબતું તેથી ને વસતુ બોલી સાહેબો આપનાર ગુનેગાર વાત તેમજ ને વસતુ તે માનતો નહીં હોય તે વીસેને એમ કહે કે કુ એ માણસ તો તેથી વસતુ તે રાખસ બોલી સાહેબો આપનાર ગુનેગાર વધી સીકે.

ફરકાંત.

(૧) (બ) જ ની જોર ને નો હલાર કોઈ આનો એક વાતની રાવો છે તેની મળી મુતીમાં કનિસારની વજીને એ આવીને એવા બોલી સોગંદ બાબત કે નો કાવો ની વાતની છે એમ જ ને કલમ કરતા ને સામજીમાં. નો એ બોલી સાહેબો આપી એ સમજવું.

(૨) કોઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બાંધાએ છતાં એ બો પ્રમાણે કહે કે હ સાચી સહી જ ની લખેલી છે એમ કુ માણસ અને જ ની લખેલી છે એમ તે ન માન તો હોય તો એ કોણે એ ને વાત પોતે બોલી બોલે છે તે કહે, માટે તેણે બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું.

(૩) જ ના અક્ષરનુ વાચ્ય એ બોલે છે અને તે એ પ્રમાણે કહે કે હ સાચી સહી જ ની લખેલી છે એમ કુ માણસ અને તેમજ તે સહી તેની લખેલી છે એમ એ સુપ્રધાએ માનતો હોય તો એ કોણે એ ની વાત કલત નેના માનવા વીસે છે અને તેવા માનવા વીસે તે સાચું છે મટે અક્ષરને સહી જ ની લખેલી ન હોય તો પણ એ એ બોલી સાહેબો આપી એમ સમજવું નહીં.

(૪) કોઈ સોગંદથી સાચુ બોલવાને બાંધાએ છતાં એ બો પ્રમાણે કહે કે હ સાચી હોય જ હ સાચી કોણે કુલ એમ કુ માણસ અને તે બાબત એ કોઈ બોલતો ન હોય તો આર તે કોણે હોય કે નહીં તો પણ એ એ બોલી

૩

કાંઈ સમજાવનારો કે તરજુઓ કરનારો છે અને તે જે વાત
કુરૂત સમજાવવા અથવા તેનો તરજુઓ કરવાને સોંપેલી બંધાવેલો
અથવા એની એવી સમજાવ આપે અથવા એવો તરજુઓ કરે અથવા તે
તરજુઓ ખરોડે એમ શરતેલું આપે કે તે સમજાવ અથવા તરજુઓ
અને તેને ખરો માનવો ન હોયતો એ એ પોટી સહેલી આવી એમ સમજાવ

૧૬૨ જે માણસ કાંઈ ખીવા બનાવે, અથવા કાંઈ ચોપડી કે દરેક મણે કાંઈ
પોટો પુરાવો બનાવે । પોટી રકમ લખે અથવા કાંઈ એમ કરે અને તેના કાંઈ બેલી
વાત લખે એવા ધરાદાથી કે કાંઈ ધનશાહી મુકદમામાં અથવા કાંઈ સરકારી નોકરની
આગળ તેના સરકારી હોદાથી કાવત મુજબ શાલતા મુકદમામાં, અથવા કાંઈ મગાદની અં
ગળ તે ખીવા પોટી રકમ અથવા પોટી વાત પુરાવા મા રજુ થાય તથા તે રજુ થનારો
ખીવા અથવા પોટી રકમ અથવા પોટી વાતમાં તે મુકદમામાં પુરાવા હાવરથી જે શખસ
કાંઈ અમીત્રાપ ગામનાર હોય તે શખસના મનમાં તે મુકદમાના ફેરામાને લગતી કાંઈ જ
૧૧ની બાબત સંબંધી પોટો અમીત્રાપ આવે તો તે માણસે પોટો પુરાવો બનાવે એ
મ સમજાવું.

દર્શાવ.

(અ) જ ની એક પેટીમાં એ કાંઈ હરેયાં મુક એવા ધરાદાથી કે તે હરેયાં તે
માંથી જુડે તથા એ ખીવાથી જે ની હાવર ચોરી અથવા વાપ તેહ એ એ પોટો પુરાવો
બનાવે એમ સમજાવું.

(ચ) એ પેટાની દુકાનના ચોપડામાં એક પોટી રકમ લખે એવા સજુ કે કાંઈ
ધનશાહીની કાઠમાં તે પુટીકર પ્રમાણુ લખાવ વાવરથી તો એ એ પોટો પુરાવો બના
વે એમ સમજાવું.

(ઞ) જ ની હાવર બદલકારતો અનોદ સમીત કરવાના ધરાદાથી એ જ ના જે
વા અક્ષરકારીને એક કાગળ લખે એવી રીતે કે અણે તે કાગળ તે બદલકારત માંદા
કાંઈ શેખાનીને લખેલો હોય અને પોલીસના અમલદારો ફસાણે ફસાણે બેળ કરશે એ
વો સંભવ છે એમ આ કોને તે કાગળને ફેલાણે મુકે તો એ એ પોટો પુરાવો બનાવે એ
એમ સમજાવું.

ટીકા.

પોટી વાત એવો હોયો નોંધાવે કે જેથી કામના મુજબના વીરો એક અમલદારની
બાબત હાવર ધનશાહી અમલદારનો પોટો અમીત્રાપ બંધાવ એટલા માટે જ્યારે એક
અમીત્રા કે જેના પાસે ખાસ વકીલાતનામુ હતુ તેણે તે હાવર માલસતવેલી સહી બનાવી બ
રે એમ રાઈ થયો કે આ તહેગત કલમ ૧૯૨ મુજબ ભાગ્ય નથી કારણ કે
ત્યામુ કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જુડકના મતમાં તેના ખરાબજી વીરો કાંઈ

તે તેથી એ મુકરમાના કાઠને કાઢી આગ થતી નથી (મદરાસ હાઈકોર્ટ નાણું
પાને '૩૭૩')

અથવા કાઠ રાખસના કોર જુદા જુદા ઇનસાફનો આગળ લીધે વાતો કહેવાને સા
ર તેમાંની કાઠ વર્તનું તહેમત મુકમા કાઠને હોય તો એવી રીતે વાત કોર રીઅલ થ
માપવાને સાફ યોગ મંજૂરોત જોઈએ (મુ. હા. વા. ૧૧ પા. ૩૪.)

૧૯૩ જે મુકમા કાઠ ઇનસાફી મુકરમાના કાઠપણુ બાગમાં ઇસાઈથી ખોટી સાહે
ખોટી સાહેવી તથા એક } રી અથવા અથવા કાઠ ઇનસાફી મુકરમાના કાઠપણુ બાગમાં જ
પુરોગની વાત. } જાય એમ કારણસર, ખોટી પુરાવો બનાવે તે બાગમાં સાર
ત જાસની મુલત સુધીની ખોટાના જમે તે પ્રકારની કાઠની રી
આ કરવામાં આવશે અને વળી તે કાઠને પણ બાગ થશે તથા ખોટી કાઠ બાગમાં જે
માણસ ઇસાઈથી ખોટી સાહેવી અથવા અથવા ખોટી પુરાવો બનાવે તે માણસને તણ
જાસની મુલત સુધીની ખોટાના જમે તે પ્રકારની કાઠની સીક્ષ કરવામાં આવશે અને વ
થી તે કાઠને પણ બાગ થશે.

પ્રમાણ રીતો—કાઠ કોર મારામ અથવા મીઠીરી કોર અવરકિવેસટવી અથવા
ત જાસની બાગનો હોય તેને ઇનસાફી મુકરમા સમજવો.

પ્રમાણ રીતો—કાઠ ઇનસાફીની કોરની અગળ મુકરમા વાલના પહેલાં કાપડાએ
કરમાવેસ! ત જાસની બાગનો હોય તેને ઇનસાફી મુકરમાનો એક બાગ સમજવો પછી તે ત
જાસની કાઠ ઇનસાફીની કોરની અગળ નહીં થતી હોય તો પણ.

ક્રમીત.

જ ને તેની ઇનસાફી થવા સાફ કમીટ કરવો જોઈએ કે નહીં એ કરવા સાફ
કાઠ માણસને કોરની અગળ થાસની તજવીજમાં એ સોચા આપને એવી વાત કહે કે જે
ખોટી છે એમ તે બાગનો હોય તો એ તજવીજ ઇનસાફી મુકરમાનો એક બાગ છે માટે
એ એ ખોટી સાહેવી આપો એમ સમજવું.

પ્રમાણ રીતો—કાઠ ઇનસાફીની કોર કાપડા મુકમા કાઠ તજવીજ કરવાનું રી
માણસ હોય અને તે તજવીજને કાઠ ઇનસાફીની કોરના કુકમ મુકમા થતી હોય તો તે ત
જાસને ઇસાઈ મુકરમાનો એક બાગ સમજવો પછી તે તજવીજ કાઠ ઇનસાફીની કોર
નો આગળ નહીં થતો હોય તો પણ કાઠ જાસની કાઠ મુકરમા કરવા સાફ એક ઇનસાફી
ની કોર કાઠ અમલદારને તે જોગર માણસ હોય તે અમલદારની આગળ થતી તજ
વીજમાં એ સોચા આપને એવી એક વાત કહે કે જે ખોટી છે એમ તે બાગનો હોય તો
એ તજવીજ ઇનસાફી મુકરમાનો એક બાગ છે માટે એ એ ખોટી સાહેવી આપો એમ

સમજવું.

ટીકા.

ખોટી આ કરવામાં નાખીવા આપો નથી આ કરવા

મુજબ તેનો અર્થ એવો છે કે "આગતા કેસના સંધર્ષ ધનસારે આપવામાં
કેરતે મીથેલો કિયાવ" (મહાસ હાઈકોર્ટ ફેસલા) જેો કે જે બાગમા પોઝે

એવો હોય તે બાગ એવો હોય કે તેમાં કાંઈ ફેસલા આપી સત્તા નહી

કેસને છેડા આવે અને પછી કમી ફેસલે આપવામાં આવેલું નહીં (સને ૧૮૭૨)

ની કસમ ૪ માં કનસાદી મુકદમાની વાખીયા એવી છે કે કાંઈ કામ થયતું હોય

કેવો સેવામાં આવે છે અથવા લેવાનો અધિકાર છે અથવા દરેકમાં લાખ

માં કિયરથી જે કામમાં સીકાનો કરાવ અથવા સીકાનો કુકમ અથવા આખર

માં આવે છે તે કામ સમજવું. (સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૪૧)

પ્રકરમાં કાસાદી મુકદમા નથી પણ કસમ ૪૧ મુજબ કુકમ ધનસારી

પણ જ્યાં ધનસારી મુકદમાઓની સાથે બેલકુલ સંબંધ નહિ એવા કોઈ બીજા કામ

ને સાર તબીબી ચામતી હોય ના તેનું બીજી રીતે છે જ્યાં એક માલસતરેલા કિયર

નાનો કામળ આંખો જેના કેસાક રાખરો ઉતર પુતનું તહેામત મુકતું હતું. અને એ

માલસતરેલે એ પુત્ર શોધી કાઢવાને નહી પણ કામળનો કામગર નહી કરવાને પુકારો

શોધો તર્કાં મિત્ર-કામ થયો કે એ તબીબી ધનસારી મુકદમાનો બાગ નથી અને યુને

સામેત થવાનો કરાવ થાલી રાકતો નથી (રેનીયુ સીવીલ એન્ડ ક્રીમીનલ રીપોર્ટર કલકત

ક્રીમીનલ રીપોર્ટર વા. ૧ પા. ૨૧) અને એવીજ રીતે જ્યાં એ તબીબીની મતલમ

એક નીંદા બેલી અરજનો લગતર શોધી કાઢવાની હતી ત્યાં પણ તેવોજ કામગર

મુખક હા. કા. રી. વા. ૧૧ પા. ૧૧ ફેબ્રુઆરી પોઝી વાતો એકેજ જુવાનીમાં આવ

હોય તો તે એકજ યુને કામ છે મહાસ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ વા. ૧ પા. ૧૦૧ સને

૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કસમ ૪૬૮ મુજબ હી કુસાવતના ફેસલરો કામગર મુજબ કસ

મ ૧૪૩-૧૪૬-૧૪૮-૧૦૭-૨૦૫-૧૧૧-અગર ૨૨૮ ની કસમોમાં ખતાવેલા

કસારી ધનસાર વીરધ કોઈ યુને કોઈ ફેસલરો અથવા રીવાની કોર્ટ આગળ અથવા વીર

ધ કરવામાં આવ્યો હોય તેલ યુવાની રોબબદ સમરકુ રીવાની અથવા ફેસલરો કોર્ટ અથ

વા તેની કામો કોર્ટની મંજુરી સિવાય કોઈ ફેસલરો કેરતે સહુળી રાક નહીં અને

એ મંજુરી કસમ ૪૭૦ માં ખતાવ્યા પ્રમાણે આપની લોઈએ આ કસમ મુજબ

રજીએ સાધતરણ નીવમ મુજબ જે કોર્ટની આગળ પોઝી સેમક આપાનું કહેવાનું હોય

તે કોર્ટની આગળ પહેલ વેહેલી કરવી લોઈએ/ મહાસ હાઈ કોર્ટ વા. ૧ પા. ૨૨

મંજુરી વચર અથાવેજી કામ ખીલકુલ અખતીઆરુન હાઈ છે અને તે મુજબ કેરતે

કોઈ પણ યુને સાધીત થવાનો કરાવ રક કરવો લોઈએ (મહાસ હા. રીપોર્ટ વા. ૧

પા. ૭૧. પોઝી પ્રમાણે સાર ફીઆદ અસાવવાની મંજુરી અપવા ના પાડવાનું એ

કાંઈ કામગર નથી કે જે અખસતરની આગળ અગર કરી છે તે અખસતરના પેસલા

અખસતરની આગળ પોઝી પ્રમાણે અપવામાં આવ્યો હતો કેમકે જે અધિકારો જુદી

તે જણ કોટ તેની લેવું છે (મધરાસ દાખ કોટ રૂબીંગ્સ વા. ૭ પા. ૧૨. જે માલસ
 તરેલી) આપણ ખેડો પુરાવો અવધમાં આપ્યો હોય તે માલસતરે તે જ યુગે કલમ
 ૧૭૩-મુજબ કમી કરવાને સાર તેને કનસાર કરી શકે નહીં (પ્રખર્ષ દાખકોટ રીપોર્ટ
 વા ૧૦ પા. ૭૩. જે સખગનાં જિરા પ્રથમ ૧૯૩-૧૯૪ અવધ ૧૯૫ મી કલમ મુ
 કમ યુગેનાર થયો હોય તે બોલ વખત તે જ યુગને સાર કરવાને જમ્મ લાવક છે (મને
 ૧૮૬૪ નો આક્ટ ૧ કલમ ૪). કલમ ૧૯૩ પ્રમાણે યુવાની સાગી રી વર્ષ છતાં કલમ ૧૮૧
 પ્રમાણે અવધમાં જાળીત કરવા તે ગેરકાયદે (મુ. હા. કો. તા. ૨૫ અવધ સને ૧૮૭૧
 વા. ૮ અ. ૨૧) પાસના બાધની જગ્યા ઉપર પાતે જિલ્લા રહીસારી આપી તેમાં આ
 કલમ પ્રમાણે બોલી પ્રતીગનાને ચરખ રાખવો જોઈએ અને કલમ ૪૧૬ ૫૨માણે વેરા
 લઈ લખાઈ કરવાને ચારખ રહે નહીં (મુ. હા. કો. તા. ૫ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ વા. ૧
 બા. ૧ પા. ૮૯). કલમ ૧૯૩-૧૯૪-૧૯૫ ૫૨માણે કમી કરવામાં અધિકૃત હકીકતો
 જેવી યુગે વધે તે હકીકતો કેવીએ બોલેલા સવધમાં હમીયાં બતાવી છે આથી કેવી બ
 રાખર તહોમત રાખજી સરકી (પ્રખર્ષ દાખકોટ તા. ૨૨ જુ. સને ૧૮૭૦ નંબર ૬૧૫).
 બોલો પુરાવો આપવાના કામમાં જે હકીકત તહોમતદાર પાતે બોલી બાજુતો હતો તે
 જલ્દી જોઈને ખરા લખાઈ કહી એવું પ્રવાવું જોઈએ બે' સા. રી. એ. પા. ૧૧.
 જે કામમાં જુલાની આપી તે કનસારી કામ હતું અને તે કામ બાલવી વખતેજ તેણે
 બોલી હકીકત કહી એવું સાબીત થવું જોઈએ ૧ બે' સા. રી. પ્ર. ૧૭ (હા. અ.)
 એક જોણે પુષી પુરજી રેલવેનો કેટલોક સામાન મર્ષ સખસના હરમાં અને બેતરમાં છુ
 પાવનામાં ખસ કરા એક હરાસાથી કે એ હરના અને બેતરના પછીને શીક્ષા થાય તેમાં
 હરાવનામાં આપ્યું કે તહોમતદાર જિરા આ કલમ પ્રમાણે બોલો પુરાવો બતાવવાનું અ
 ને કલમ ૪૧૬ ૫૨માણે બેતરનો મોસકવ બાજી જોઈને છુપાવવામાં માલ કરવાનું એવા
 બે તહોમત સાગી રાકાય ૧ હ સા. રી. પ્ર. ૨૭૪ (અલ્લાપાદ) . આ કલમ ૫૨મા
 બેતર યુગે કરી. પ્રો. કોટનો કલમ ૪૭૩ ૫૨માણે કારાનો તીરસાર છે. તેથી એ ક
 લમ ૫૨માણે જે માલસતરે જુગર એ યુગે કરવામાં આપ્યો હોય તે માલસરે
 કનસાર કરી શકે નહીં ૧ હ સા. રી. (અલ્લાપાદ) પા. ૧૧૬. જે માલસતરે પાસે એ
 યુગે કરવામાં આપ્યો હોય તે માલસતરે તે યુગે કરવાને કનસાર કરવાને અધિકાર
 હોય તો સને ૧૮૭૨ ના અધિક ૧૦ માની કલમ ૪૭૧ ૫૨માણે તેને કાઢ હરકત નથી.
 આ કલમ ૫૨માણે યુગે બતાવે માટે તહોમતદારનો ધારા ખરાબ હતો કે નહીં તેની
 જરૂર નથી જે કલમને ધારા પુરજી કલમ જે હકીકત તેણે કહી તે બોલી બાજુતો
 હતો એવું સાબીત થાય જાતે તેણે તે ધારાથી કહી એમ જયુજ જોઈએ ૩ અ.
 હા. રી. પ્ર. ૧૭૩ એક સખસ કોટમાં આપ્યો તારે એ લીસે જે જે કસમા તેની જુ
 બાનો લોખા આપે તેમાં તેણે કાજુ બોલવું એવાં પરતીગના તેને બોલક નખને આ
 ના આપી બે લીસાં કસમા જે કેસ બધાવીઆ નહોતો તે કેસ પગ ને જીવસ

બધા તેમાં તે ખોટું બોલ્યો તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે તેણે આ કલમ પરમાણે ડુનોડ
 કર્યો ૧ મ. ૬૦. રી. ૫૦. ૪૩. આ કલમ પરમાણેના તહોમતમાં તહોમતવારે કપોર ખોટો
 પુરાવો આપીયો તે ખસુસ ન પતાવતુ જોઈએ. વી. રી. ૫૦. ૭૧. એકે કડીએ આ
 લસતરેડ પાસે સાક્ષી તરફે જે જુવાની આપી તેથી રોજન જન્મ આજન જુનીક આપી.
 આ ખોટી જુવાની કંતો સેરાન જન્મ પારો આપી ખગર ક્રિના માલસતરેડ પાસે આપી
 એવા તહોમતથી જેને સભ્ય બઈ તેમાં દરાવવામાં આવ્યું કે એ રીક્ષા બરાબર ઘડેલે
 બી એવુ પશુ દરાવ્યું કે સેસન જન્મ પાસે આપેલી જુવાની માલસતરેડ પાસે સામેલા
 કામમાં પુરાવામાં લીધી તે પશુ ખસેબર ઘડ્યું છે. બે. લુ. રી. ૧૧૫૨૫૩ પુસતક પાત્ર
 ૫૨૧. મોક્ષીસમાં ખોટો પુરાવો આપવાના તહોમતથી એક સાક્ષીના બચે દેખાવા
 પુરાવાથી રીક્ષા ઘડ રહે નહીં બે. મા. રી. જમારાતુ વો. ૫૦. ૪૧૭. રોજન જન્મ માલ
 સતરેડ પાસે ખોટો પુરાવો આપવાનો ડુનોડ કમીટ કરી સકે નહીં પણ પોતાનીક કારતમાં
 એવો ડુનોડ બનીયો હોય તો નેમ કરી શકે છે ૪ બ. ૬૦. રી. પાત્ર ૩૫ (બા રી.)
 એક સાક્ષીએ માલસતરેડ પારો કામ બાંધ્યું તેમાં અમુક કણે ખુબ કરવું એવી જુવા
 ની આપી અને સેસન જન્મ પાસે બીજા કણે ખુબ કરવું એવી જુવાની આપી તેમજ
 બવામાં આવ્યું કે તહોમતવારે આ કલમ ૧૬૩ પરમાણે સીક્ષા ઘાપ પશુ કલમ ૫
 પરમાણે સીક્ષા ઘાપ નહીં કેમ કે પોતાની જુવાનીકે પાસે કીને માતની સભ્યથી એવું
 સક્ષી બાણીતો નથી કે બે. મા. રી. પાત્ર ૮૫. એક માલસતરેડ પાસે નવમી અરલ બાપો
 તેમાં અમુક કણે અમુક કણે ખુબ કરવું છે એવા ખગર લખા દવા એ અરલ લખ
 વાપ બે કણ છે તે નહીં કરવા માટે માલસતરેડ તરફીક ચાપી તેમાં કોઈ ખોટું બો
 લ્યું તેથી દરાવવામાં આવ્યું કે આ તપાસ બનસાદી તપાસ કે તેને બાગ નહોતો જેથી
 સાક્ષી ઉપર ખોટો જુવાની આપવાનું તહોમત આપી શકે નહીં ૫ વી. રી. ૧૧૫૭ રાણી
 વીરધ લગાઈ વળ ૧૧ મુ. ૬૦. રી. ૧૧ જે જુવાનીમાં તહોમતવારે ખોટો મળકુર કલ્યા
 નું કહેવામાં આવ્યું હોય તે જુવાની સાબીત થવાની કશર છે કો. ૫. ૬. પાત્ર ૩૫૧
 આ રેરામાં આવા યુવકાની સખત સભ્ય કરવી જોઈએ પણ જો તહોમતવારે ડુનુમ કર
 તો હોય અને કોરડ પાસે ૧૫ માગતો હોય તોજ બોલો રીક્ષા ફાપી રાણી વીરધ ગર
 બીન આદીર ૭ વી રી ૫૦. ૬૭. ખોટું તહોમત મુકતુ અને બાણી નોંધને ખોટી જુવા
 ની આપવી એ બે યુવ એક બીજાના બાગ નથી માટે તેને જુવી જુવી રીક્ષા થવી જો
 ઇએ ૭ વી. રી. પાત્ર ૫૯. આ કલમ પરમાણેનું તહોમત સખીત કરવા માટે તહોમતવારે
 જે જુવાનો આપી હોય તે સ્વલ સેરાન ઉપર નહીં પણ રોજન લેવાના કવલ પરમાણે ૫
 રમ ઇમાનથી સાચુ કહેવાને જરૂરીયા લીધેથી જેવી જોઈએ ૪ વી રી પાત્ર ૨૪. બીજાને
 નામે જુવાનો આપવી તે આ કલમ પરમાણેનો ડુનોડ વાગે છે કલમ ૪૨૯ પરમાણે વેથ
 લખને કમીટ કાવાનો ડુનોડ થતો નથી ૧ મુ. ૬૦. રી. પાત્ર ૮૯. સખત પળવાના ખોટો
 રીપોડ કરે તો કવમ ૧૮૧ પરમાણે નહીં ૧ મુ. ૬૦. આ કલમ પરમાણે ડુનોડ કરવા કહેવાય ૮

ખી રી. યાનુ ૨૭ બોહો પુરાવો આ વાચના જે હિંદુઓની વચ્ચે છે તેનું અનુપાદાન હકીકત
 વગરથી થઈ પડ્યું છે ૨ ની રી. પ્ર. ૬૩. એક જુનાનીમાં એકાદી વધારે હકીકત જુનીજુની
 હકી હોય તે રીકો માટે જુલુ જુલુ તહેામત નહીં આપવું જે હમિ એક જ તહેામત આ
 વનુ નો હમિ એ. ધ. ડા. યાનુ ૬૧૩. કાંઈવાર પાંચો ચોમન સર્ધ હિંદુઓમાં બોહો હકીક
 ત નહોતી હરે તો તહેામતવારે આ કમન વીરુધ યુનોહ કરવો અનુપા ૮ મુ. હા. રી. ૫૫,
 ૨૧ (ફીજી-સી). સોમન ૫૪ જે હકીકત બોહો કલ્યાણ તહેામત હોય તે હકીકત તહેામતવા
 ર હોય તો પોતે યુનાન આપો ભય એવું હતું તો પછી આ કમન પરમાણિયા તહેામતમાં
 કાલકાલે વધાવ બની રી મ. હા. રી. ૫૦ ૩૯ કાંઈ હાંકુ વરહોને કીસ્મન થયો હોય તે
 ને ખરજતી કમન પરમાણિ પરતીયા ન આપી હોય તો તેણે કહેવા બોહો જનકુર મટે તે
 હો આ યુનોહ કરવો અનુપા નહીં ૪ મ. હા. રી. ૧૮૫.) આ કમન પરમાણિયા તહેા
 મતમાં એક શાક્ષી આપી કહે કે તહેામતવારે એક બોહો છે તો તે પુરાવું નથી ૩૫૩
 તેના તહેામતવારે સોમન આઈ કલુ કે આપછે તેની વીરુધનો સાક્ષી કહે છે કે આપ છે એ
 તો સોમન સોમનમાં અવગણ્યા જેવું થયું યુકો. યાનુ ૩૦૪-૫ જે બોહો જુનાની આપી
 તે કરાને મગી તહેાની એવા કારણથી તહેામત કોઈ ભય નહીં ૫ મુ. હા. રી. યાનુ ૬૮
 (ફીજી). એકના એક કેસમાં બે વચ્ચે હવર આ કમન પરમાણિયા યુનો કરવાનું તહેામત
 હોય તો બેજાની જુની જુની તજનીક કારી નો હમિ ૫ મુ. હા. રી. યાનુ ૫૫ (ફી.) જે
 કેસમાં બોહો જુનાની આપીયાનું તહેામત હોય તે મુજ કેસ ફીઆરોને ફીઆર કરવા
 હક નોહોતો એવા કરવું વીરુધથી ના સાબોત થય તો પછી બોહો જુનાની આપવારને ૫
 હુ ડોરી યુકો નો હમિ કેમ કે તેણે જે જુનાની આપી તે કામ ધનસારી કામ અજાણ નહીં
 ૮ મુ. હા. રી. યાનુ ૩૭ (ફી.) કમન આવાના અધીક રી તેમજ બીજા કાંઈ અધીકારી
 જેમને કાંઈ તજનીક કી કે રહ અરવાનો આપીકાર નથી તેમજ પાંચી કાંઈ બોહો હકીક
 ત હોવામાં આવે તો તે આ કમન પરમાણિ યુનો નથી ૧૨ મુ. હા. રી. યાનુ ૧, તહેા
 મતવારની સહીઆ મેગી જે પુરાવો મેગીયો હોય તે કપરથી આ કમન પરમાણિ
 તહેામતજાણીત થઈ શકે ૫ બી. રી. પ્ર. ૯૮ (ફીજી-સી) (૫) નામના રાખશે જે નામના
 સખસને (૬) નામના સખસનું નામ લઈ સદાપ બોહોસમાની સજાવનો કામલ લઈ આવ
 ના કલુજ તે પ્રમાણે ક ના નામને કામળ (જે) લાગ્યો આ કામળ કે વીરુધ કનસારની
 કારકમા વાપરવો એવો (૫) નો ધરાવો હવો તેમજ કારણવામાં આવ્યું કે આ યુનોહ બોહો
 પુરાવો નામના થયો ૧ હા. રી. (અમહ.) પ્ર. ૧૦૫.

૧૯૪ જે કાંઈ મજાગ બોહો શાહેરી આવે અથવા બોહો પુરાવો બનાવે એવા
 દહાંત શોક્ષા નોમ યુન
 હો કાંઈની બેપર સાખી
 કામના ધનસારી બોહો શા
 હો આપનો અથવા બોહો
 પુરાવો બનાવવો.

કારણથી કે તેમ કરવાથી કાંઈ સખસનો બેપર આ કામના પ્ર
 જન (સને ૧૮૭૦ ના આકર ૨૦ મા પ્રમાણે અથવા ધનસાર
 ૩ દરમિયાન કામળ મુજબ) દહાંત શોક્ષા નોમ હોય એવો
 કાંઈ યુનોહ સાખાન થાય આવા તેમ કરવાથી સખસીત થ

અમર તેમ કરવાનો કાઢ | એવા સંભાળે એમ બાણુ છાં તે તે માણસને દુર્વા
મિત્રબદ્ધ સખસની ઉપર | થી સમુદ્ર પારની. અથવા દસ વરસની યુવા સુખી સખ
નો સાખીત થઈ તેનો | કેવી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને નાખ્યું
કે લેવામાં આવેલો |
સા પરી અને અમર તે ખેડી સહેદીને લઈ કાઢે એ યુવા સખસના ઉપર યુવા સખ
થઈને તેનો દુઃખ લેવામાં આવે તે તે ખેડી સહેદી અપનાવ સખસને અમરતો માલ
અથવા કોઈ બીજાનું કરેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

உதா.

એકે માણસ પુનઃના મુના સાર જ્યાં નિરાકરની વખતે એમ કહે છે કે એ પુનઃ
એ કશું નથી પણ એ જે નુરંગમાં નથી મેળે કશું છે તે જ્યાં એ કલમ ૧૯૪ મુજબ
ના કરશે નથી કારણ કે જ્યાં પુરાવાથી કોઈ સાબિતના ઉપર હેરાન સીકા ને એ મુજબ
સાબિત થતો નથી એ માણસ કલમ ૧૯૩ થી કલમ મુજબ સીકા ને એ એ જ
એ પેલું કરોમી ના જીસીએસ. ૧. ૩ ૫. ૩. ૩.

૧૯૫ જે માધ્યમ બાદી રાજેશી આપે માધ્યમ બાદી પ્રાચીન બનાવે એવા ધર્મ

સમુદાયની અવગત હોઈ
ની શિક્ષા થઈ સહ એવો
કુનેા કોઈની કિયર સાબી
તે રચના ધરનાથી ખે
કે સહેને આપની અવ
વા મોટા પુરોવા બાબતે
ના તેમ કરવાથી સાબીત થશે એવો સમજાશે એમ જાણી જાણે તે માન્યમને જે મા-
ણસની કિયર તે કુનેા સાબીત થશે હેવ તેને જે સંજ્ઞા રચના આવી તે શિ-
કરવા આપશે.

在 2010 年。

એક બંધારણની કોરની આગળ એ બોલી સાહેબી આપે, એજ બંધારણી-ક-લેખ
 વળી જ નીકળે આગળનો મુનો સમીપ થયે આગળની શોધ
 આ આગળ દસ વરસની આગળ મુખીની દંડ આપે અથવા દંડ બીના, કે
 સમજવારની અથવા દંડ આપે કે દંડ બીના કેવી શોધને સાધક છે

உதா.

પોતાનું ધર પોતે બાળીને તે બાપા પીળીની કિપર અદોષ મુલો તે કલમ ર
મુજબ મુનો છે કલમ ૧૬૫ સાગતી નથી (કલકલા હાઉકરટ વાવરટ અગરાટ સને ૧૯૫૪)

૧૬૬ કાંઈ સહેલી જાણીએ અથવા પુણવે, જનાવળનોડે એવું ભાણીને એ

पेठे पुढील | स दुसऱ्यापरी ते साहेबी जन्मवा पुरवाने

આપણા અમી પુરાવાની આફક જાપરે આપણ જાપરણની કસીસ કરે તે જાણી

શ્રી હોય અથવા બોલે પુરાનો બનાવે હોય એવી રીતે રાક્ષિ

ટીકા.

આ કાવ્ય મુજબ વૃદ્ધાવન રાખ્યા માં બે બાતો બતાવવાની છે એકતા એકે પુરાનો બોલે અથવા બનાવે છે અને બીજી એ કે એ પુરા બોલે છે એમ બતાવવા હવે એ પક્ષકારે બોલે પુરાના હાથ ૧૦૬ એકાદીક બાતથી તે રાખસી જી ર ચે તે બે મુઠા છે એટલું જ બતાવવાનો બે તો રહેશે એમ કથા કરનામાં આંખે છે કે રાક્ષસે એવા રાક્ષસે આપીથી કે તેને સંસ્કારને પક્ષમાં આપવા બોલાવી બોલી વાત બતાવી તે વાત રવાવરના હાથે જીવને જુદા સોજામાં નાખવાનું તહેવાર સમીપ કરાવે એટલે તે વે પુરાનો છે' (મિત્રની સંક્રાંતિ એક એક ઇંગ્લેન્ડ કરાવે વ. ૧ પા. ૧૨૨.)

અને એનોક રીતે બોલ્યા કામમાં પણ હવે કયાં તે પક્ષકારે વહીવટી તરફ બોલે સાક્ષી રૂપે (મિત્રની સંક્રાંતિ એક એક ઇંગ્લેન્ડ કરાવે વ. ૧ પા. ૧૦૭) પણ જ્યાં કેવી તેના કામમાં જુદા સોજા આપેલા તે વખતે કોઈ કામ નહોતો અને જુદા સોજા સોજાવવામાં સામે પણ માલમ પડેલી નહીં તે જો કે તે વખતે તે કામ ર હોતો અને પોતાને કામથી પણ કયાં તે પાછા તેને બોલી રીધા (મિત્રની સંક્રાંતિ એક એક ઇંગ્લેન્ડ કરાવે વ. ૧ પા. ૧૦૩.)

૧૪૦૦ જે સરદીશીકર અથવા એ સારદીશીકર રાક્ષી કરવાનું કામમાં બોલે સારદીશીકર આપણું } ૧૪૦૦ જે સરદીશીકર અથવા એ હકીકતના પુરાના
આપણું } આજે સરદીશીકર કામમાં પરામાણુ મધ સકાય તેવી કાંઈ
આપણું } હકીકત વાતમાં કાંઈ સરદીશીકર કાંઈ સરદીશીકર બાત

૧૪૮ એક એક સારદીશીકર કાંઈ સરદીશીકર બાતમાં બોલે છે એમ બાલુ ને જો મા કાંઈ સરદીશીકર બાતમાં બોલે } બાલુ કામમાં સરદીશીકરને બાલુ સારદીશીકરની મારક
કાંઈ સરદીશીકર બાતમાં બોલે } બાલુ અથવા બાલુ કામમાં કાસીસ કરે તેને બાલુ તેણે બોલી
કે બાલુ બાલુ સારદીશીકર } સાહેબે આપી હોય મિત્ર રીતે કાસી કરવામાં આપે.

૧૪૯ જે એકરાર કાંઈ કાસીશીકર આપણું કાંઈ સરદીશીકર ને કર અથવા બોલે } સખસ કાંઈ હકીકતના પુરાના રાખ્યા કનુસ કરવાને કામમાં
કામમાં પરામાણુ પુરાનામાં } બાલુએ એક અથવા અથવા અથવા રાખેલા હોય એવા કાંઈ એ
કાંઈ સકાય એવા કાંઈ } કરાર બાલુ ને કાસીશીકર તે એકરાર કરવામાં અથવા મા
એકરારમાં બાલુના બોલી } મા આપે તેને સગલી કાંઈ સરદીશીકર બાલુ સુખથી

હોય એવી તથા બોરી છે એવું જાને બાકીના કામનાં હોય એવી અથવા ખાસ પોતે ન માનતા હોય એવી કંઈ કંઈના જે માનના તે ખેડાર કરે અથવા તેની હોડે તે માણસ કયો તો તે માણસને બાણી તેણે પોલી શાહેથી આપી હોય એવી રીતે શીક્ષા કરવામાં આવતી.

૨૦૦ એવો કાંઈ ખેડાર કાંઈ જરૂરની બાબતમાં બોરી છે એમ બાળીને જે મા બોય કાંઈ બોલે બાણી } ઘણા દુરાદ બાવણો તે ખેડારને ખરા ખેડારની માફ વાપ
} કે અથવા વાપરવાની કાસીસ કરે તેને બાણી તેણે પોલી શાહેથી
તો ખેડાર ખરાની માફ } અથવા હોય એવી રીતે શીક્ષા કરવામાં આવે.

ખુદાસા—જે ખેડાર કરતાં કાંઈ જો શીક્ષણે વાત જાને હોય તે સમજી કીપરથી જ પુરાણમાં કબુલ નથી થઈ શકતો હોય તેને પણ ૧૯૯ મી તથા ૨૦૦ મી કસબોને અર મુ પ્રમ. બોળે ખેડાર સમજાવે.

૨૦૧ કાંઈ યુનોદ થયે છે એવું બાણીને અથવા એવું માનવાનું કારણ હતું જે મા } યુસ તે યુનેઝારને કાપણ મુજબ થતી શીક્ષણથી અભાવવાના
કાંઈ યુનો કરનારને જ } કસાથી તે યુનો થવાના, કંઈ પુરાણે કીકરને અથવા એમ
માવવાના કારણથી તે યુનો } પુરાણે જે માણસ પોતે બેઠી બાકીનો અથવા માનને
કે થવાનો પુરાણે કીકરવે } હોય એવી કાંઈ ખજાર તે યુનોદ માખા આપી તે માણસ
અથવા તે જ ખાત એ } ને અગર જે યુનોદ થયો, એવું તે બાકીનો અથવા માનને
ખજાર અથવા. } ને અગર જે યુનોદ થયો, એવું તે બાકીનો અથવા માનને

હોય તે યુનોદને માટે માનની શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો, સ્વત વરસની મુદત સુધીની બેઠાના અને તે ખજારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે માણસ કંઈને પણ કાપ થશે અને જો તે યુનોદને માટે દાખલ સુધી સમુદાયારની અથવા દમ નીસ સુધીની કેટલી શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે માણસને તરણ વાસની મુદત સુધીની એ માંના ગમે તે જરૂરની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે માણસ કંઈને ખજાર કાપ થશે અને જો તે યુનોદને માટે દસ વરસથી ઓછી મુદત સુધીની કેટલી શીક્ષા થઈ શકતી હોય તો તે ખજારને તે યુનોદને માટે દસ વરસથી જરૂરની તથા તે યુનોદને માટે કેટલી થણામાં થતી જે મુદત કરારી હોય તેવી જા મુદત સુધીની કેટલી અથવા કંઈની અથવા એ જાનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દ્રષ્ટાંત.

જ એ જ નુ ખુ કરણ છે એવું બાણીને જ ને શીક્ષણથી અભાવવાના ખરા સંજ્ઞામાં જ ને જા મ કરે તો સ્વત વરસની બેઠાના ગમે તે જરૂરની કેટલી કંઈને પણ એ કાપક છે.

ટીકા.

ખજારની હાઈકોર્ટ એમ માનવું છે કે આ કાયમ બીજાએ કરેલા યુનાનો પુરાણે છે.

કાંઈ દેવાને કાચુ છે પાતે કહેલા ધુનાનો પુરાવો જિલ્લાની દેવાને કાચુ નથી (રેવન્યુ)

અંદાજ કરીગીતન રીવાજ કસતતા સમક્રમણર મિંડ લેટસ) ને રાખત યુનો કરીને

— ને પુરાવો સંતાડ તેને મિ યુનાની શીક્ષા થઈ સકે નેહી રેવન્યુ રીવાજ મિંડ

કે. કમ. કરી. રીવાજ ના. ૩ થા ૩.

૨૦૨ ને યુના પાણતની કાંઈ ખખર આપવાની ને માલુમની કમલ પરમાણી ૨૨
 કાંઈ યુનાઈ પાણત ખખર } ને હોય ને માલુમ તે યુનાઈ થયોછે એવુ જાણીને અથવા
 ૨ આપવાની નેની ૨૨૦ } એવુ માનવાનુ તેને કારણુ છતા ઈશ્વરથી તે ખખર આપવા
 નેય તે સખી ઈશ્વરથી } મા કમુર કરે તો તે માલુમને છ મહીનાની મુદત સુધીની
 ખખર આપવામાં કમુર કે } જમાના અમે તે પ્રકારની કેની અથવા દેડની અથવા મિ
 રેતો. } ખનેની શીક્ષા કરવામાં આપરી.

ટીકા.

પાલિકા અમલદાર ને ખખર પાતાના ઉપરિંત કરવાની રજુછે તે ન કરેતો સને
 ૧૯૭ ના અગસ્ટ ૭ ની કલમ ૨૬-૩૫ પોપોમ પટેન અથવા અમ પોલીસને માલુમ
 ખખર આપવા મા કમુર કરે તેમને ૧૮૬૭ ના અગસ્ટ ૮ ની કલમ ૯.

અવગણત કરે તે યુનો નથી વાસતે મહકુ વગેરે કરવારને આ કલમ કાચુ નથી યુ.
 હા. કે. તા. મિ સને ૧૮૬૨.

૨૦૩ કાંઈ યુનાઈ થયોછે એવુ જાણીને અથવા એવુ માનવાનુ કારણુ છતા તે યુ
 કાંઈ યુનો થયો હોય તે } ના જાણત પાતે ખોટી જાણતો અથવા માનતો હોય એવો
 ના ખોટી ખખર આપવી. } કાંઈ ખખર ને માલુમ અથવા તેને મિ વરસની મુદત સુધીની
 } જમાના અમે તે પ્રકારની કેની અથવા દેડની અથવા મિ
 ખેની શીક્ષા કરવામાં આપરી.

૨૦૪ કાંઈ ઇનસ્ટીટ્યુટી કોરટમાં અથવા કાંઈ સરકારી નોકરની આગળ તેના જોશ
 કાંઈ લેખને પુરાણ રાખ } ના નોરથી કાજા પરમાણી વાસતા કાંઈ મુકદમામાં ને લેખ
 સ હાજર થતો અપરાધવા } કાંઈ માલુમ પારી કમલ પ્રમાણી પુરાણ રાખલ હાજર કરા
 ને તેના નશ કરવો. } ની રજાજ એવો કાંઈ લેખ તે માલુમ કુસાવે અથવા તેના ના
 } સ કરે અથવા જીવર લખા મુજબની કોરટ કે સરકારી જોશ
 ની આગળ પુરાણ રાખલ તે લેખ હાજર થતો અથવા જાણતો અપરાધવા ના ઈશ્વરથી
 અથવા તે કારણુસર તે લેખ હાજર કરવાને તેને કામલ પ્રમાણી સગમ અથવા કુકમ
 થવા પછી તે માલુમ તે આખા લેખને અથવા તેમાંના કાંઈ ભાગને ચેરી નામે અથવા
 જાણ નહી, એવા કરે તો તેને મિ વરસની મુદત સુધીની જમાના અમે તે પ્રકારની કેની
 ખેની શીક્ષા કરવામાં આપરી.

રેતે કાંઈ ખખરો વેગ લે, અને તે વેગ લખને કાંઈ ન

મુશ્કત કરે અથવા કાંઈ મજબૂર કરે અથવા કોઈ કરાવે. અથવા કાંઈ હુકમ કરાવે અથવા કોઈ વીલ તરેહનો ભયની ધામ અથવા કાંઈ દીવની કોઈ મુકરમામાં કાંઈ ખીલુ કામ કરે તે માણસને પણ વરસની મુલત સુધીની જેમાના મ તે પ્રકારની કેવળી અથવા કંઈની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરાવ્યા અથવો.

ટીકા.

તહેામતવાળા સખસને હજનવાલથી ધમ્મેય નહો કે હજરો આમુદા ત તતવ નથી એવા માટે જ્યાં પહેલી કેવીશ કીપા એવા કેવીનો વેશ મુખ્ય દુનુઅને એવા કીપર પહેલાને વેશ એવામાં મદદગારી કરવાનું તહેામત મુકદ્દ હજ તાંવા યુનો સાખીત થવાનો કામ જાહાલ રાખીએ હતો ' મદદાત હાઈકેરે વા. ૧ પાનું ૪૫૦) પણ મ-શસ હાઈકેરે હમણા એ કરાને અનુમતીને અથવા ના પાડી તેઓ કહેલે કે જે જાહરી કાપવાની કામ ૨૦૫ મુજબ એટલે વેશ એવાનો યુનો થવાને એક જો દુ નામ પારણ કાપડે એટલુ જ બનાવવાનું ખસ નથી હમે પારીએ એએ કે તેમાં એ પછુ કેવાણુ એએ કે એ પારણુ કરેલુ નામ કાંઈ ખીલુ રાખસામાં એવી રીતે ખપ ના સાપના તરકે થવાણુ એએ કેકેન મરણુ કોલા નાગનો હવીએય ખાણુ કાંઈ ૫૫ ન હોવાનો યુનો નથી એ યુનો કાપે થાવ કે જાહેરે ખીલુ કાંઈ કામ અથવા આસની થે સામે તાને તેજ સખમ હોય નીચરે અને ૨૦૫ મી કમ મુજબ એટલે વેશ એવાના નાની મતનજ દગરી પારણુ પ્રમાણે ખીલો જણાવેલા સખસનુ એવા હેંચ કરવો (મ હા. કો. ૪. ૪ પા. ૧૮).

૨૦૧ જો કાંઈ માણસ કાંઈ ચીસકત અથવા તે મહેનો કાંઈ હક કમલ પાલ કાંઈ ચીસકત સારંગી જુ ડેવે ખમેડે કે જુવે અથવા કાંઈ સખસલ નામ કીપર પત યની અથવા કુકમના ડાવે કે કાકને સનમીન કરે એવા ધરદરથી કે તેજ કરવાથી જુ ખાલવત વા નાગો અ જ હાસકેનો કારે અથવા ખાલ ખુખાનીઆર અખીકાની દેશવા સર તે ચીસકત કાંઈ શીક્ષે નો હુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ હુકમ તે કર વગર પાલથી ખમેડી અ એવા સખસલ એએ તે માણસ અણુનો હોય તે હુકમ મુજબ તે ખીસકત અથવા તે મહેલો હક સરકાર કમલ થતો અથવા કંઈ પહે વસુલ થતો અકે અથવા કાંઈ ધનસાકુની કારે કાંઈ રીવાની મુકરમામાં કાંઈ દુનુનામુ અથવા હુકમ કરવો હોય અથવા કાંઈ હુકમનામુ કે હુકમ તે કરશે એવા સખાલે તેમ તે માણસ અણુનો હોય તે હુકમનામુ બનાવવામાં તે ચીસકત અથવા તે મહેલો ને રક હોતો અકે તે તે જણસને એ વસની મુલત સુધી તે જેમાના અને તે પ્રકારની કેવળી અથવા કંઈની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરવા અથવો.

ટીકા

૧૮ થી ૨૧. ૨૧. દુકમનાનુ ન બજે એવા હેતુથી મીલકત ધુપાવવામાં આવે તેા મુ. નેહો શાયકે ગુરુ ચંદ્રનંદનપૂનો, વીરુપ કરીયાન મેહનસાંજ ૨ બે. (લા. રી. ૫. ૪ (૧૧૨)એમ નંબર.)

૨૦૭ દલાણી મીલકત અથવા તે માહેલા દલાણા હક ઉપર અરે કાંઈ હક અથ

કાંઈ મીલકત સરકારના પત થતી અથવા દુકમના મુ. બજાવવામા લેવાની અટકાવવા સારૂ દલાળાદી થી તે મીલકતપર દાવો કરવો.	વા બાજુની દાવો નથી એવુ બાણીને જે માણસ દમગાદી થી તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક કમુલ કરે અથવા લે, અથવા તેનો દાવો કરે અથવા જે માણસ કાંઈ મીલકત અથવા તે માહેલા કાંઈ હકપરના કાંઈ હક બાબત કાંઈ તરફની દમગાદી એ, એવા ધરિદાથી કે તેમ કરવાથી કાંઈ ઇનસારની કારકે અથવા બીજા મુખતીઆર અધીકારીએ કાં

ઈ રીતના દુકમ કરવા હોય અથવા કાંઈ દુકમ તે કરશે એવો સંભવ છે એમ તે માણસ બાણીને હોય તે દુકમ મુજબ તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક સરકાર બજાવેલા અથવા હંડને પેટે વસુલ થતા અટકે અથવા કાંઈ ઇનસારની કારકે કાંઈ રીવાની મુકદમામાં કાંઈ દુકમનાનુ અથવા દુકમ કરવા હોય અથવા કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ તે કરશે એવો સંભવ છે એમ તે માણસ બાણીને હોય તે દુકમનાનુ અથવા દુકમ બજાવવામાં તે મીલકત અથવા તે માહેલા તે હક લેવાતા અટકે તે તે માણસને બે વરસ ની મુદત મુખતી બેમાંના ગમે તે પરકારની કાની અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૦૮ કાંઈ રાખસે દરીઆરી કરવા ઉપરથી જે રકમ લેણી ન હોય તે રકમને મા

જે રકમ લેણી નથી તે ને સરૂ દમગાદીથી દુકમનાનુ થવા રહુ.	૩ અથવા તે રાખસને જેટલી રકમ રવી હોય તે કરતાં વધારે રકમને સારૂ અથવા જે મીલકત પર કે તેના જે હકપર તે રાખસનુ કાંઈ પહોંચતુ ન હોય એવી મીલકતને સરૂ અથવા એવા હકને સરૂ જે માણસ દમગાદીથી

પાતાની ઉપર કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ કરાવે અથવા થતા કે અથવા કાંઈ દુકમનાનુ કે દુકમ પુરે થવા પછી અથવા જે વસતુ સંબંધી તે પુરો થયા હોય તે વસતુ સંબંધી જે માણસ દમગાદીથી પાતાની ઉપર તે દુકમનાનુ કે દુકમ બજાવે અથવા બજાવે તે માણસને બે વરસની મુદત મુખતી બેમાંના ગમે તે પરકારની કાની અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

કટાત.

અ જ ની ઉપર એક કગીદારી કરે એ નુ ગારી ઉપર દુકમનાનુ થશે એવો સંભવ છે એમ બાણીને ન જોના જ ની ઉપર કાંઈ બાજુની દાવા નથી તેણે દરીઆરી કરે

થી વધારે રકમનું હુકમનામું જ દગલખાણથી પાતાની ઉપર થવા દે એ
ના હુકમનામાનો રૂબિયે જ નો મોલકતનું જે વેચાણ થાય તેમાંથી જે
જે તેમાં થ પાતાને હીસબે અથવા જ ના રૂપિયાને સર બેસે બળે તે આ
પુનઃ જ એ યુનોહ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

કોઈ લેણદારને હરકત કરવા નહીં પણ નીચકપદપણે કે.ઈ. હીંદુ પાતાની મીલકત
કોઈને પક્ષીસ કરો દે તે આ કલમ પરમાણે તેણે યુનોહ કરશે કહેવા નહીં જ ન.
હા. રી. ૪. ૮૪.

૨૦૬ ને માણસ દગલખાણથી અથવા પવદાનથી અથવા કોઈ રાખસને નુક
શાન કરવાનો કે કુખ આપવાના હિસાબે કઈ હાથે એ
કોઈ હિસાસની કારદમાં } છે એમ બાણીને ક.ઈ. હિસાસની કારદમાં તે હાથે
પવદાનથી બેઠો હાથે કે } માણસને એ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના રૂબે તે
રવે.

૨૧૦ કોનો શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ બાક થશે.

ટીકા.

ખલ ગમેતું હુકમનામું કરી બળવવા અર્થ કરેતો કલમ ૨૧૦ પરમાણે
થાય આ કલમ ને કોઈ હિસાસની કારદમાં બેઠો અથવા કપડવાળો હાથે કરે તેને
યુ પદ છે અને તે હોવાનો કારદ બધા ખુબ હાથે દાખલ થયા હોય તેને ના
રાણી બી. બેગમ મહેતુમ કો.ઈ. ડા. પા. ૩૩૭.

૨૧૦ ને રકમ લેણી ન હોય તે રકમને સર અથવા લેણી હોય તે
વધારે રકમને સર અથવા ને મોલકત ઉપર કે તેમાંના
ને રકમ લેણી ન હોય } હક ઉપર પાતાનું કઈ પેઢાવતું ન હોય એવી મોલકતને
ય તેને સાર ફતખાણથી } સર અથવા એવા હકને સર ને માણસ દગલખાણથી કો
હુકમનામું કરાવી લેણી. }
કો રાખસની ઉપર કઈ હુકમનામું કે હુકમ કરાવી લે અથવા કઈ હુકમનામું કે હુકમ
પુરા થવા પછી અથવા ને વસતુ સમયો તે પુરા થયા હોય તે સમયો ને માણસ
દગલખાણથી કોઈ રાખસની ઉપર તે હુકમનામું કે હુકમ બળવાયે અથવા દગલખાણ
થી એવું કઈ કામ પાતાને નામિ થવા દે અથવા કરવાનો રજા આપે તે માણસને એ
વસતો મુદત સુધીની બેમાંના અને તે પરદારની કોનો અથવા કોનો અથવા એ બન્ને
ની સંજ્ઞા કરવામાં આવશે.

૨૧૧ નો કોઈ માણસ કોઈ રાખસને નુકશાન કરવાના હિસાબે તે રાખસની
ઉપર કોઈ શીખદારી કરે અથવા કરાવે, અથવા કોઈ રાખસ
ની ઉપર કઈ યુનોહ કરવાનું બોલું નહોતમ નુક અને તે
કે માણસને કે તે રાખસની ઉપર તે, કોજીરો કરવા અથ

વા તે તહોમત મુકવાનું કંઈ વાળ્યો. અથવા કાચા મુજબ કારણ નથી તે તે માણ અને એ વરસની મુદત મુખીની બેઠાના ગમે તે વરસરની કેતની અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં અપૂરવે અને અગર તે ફાળવારો કરે તેવા કુકોઈ યુગદનાં બોલાં તહોમતવરથી કરે છે તે યુગદને માટે જે તનો અથવા છતાં મુખી સમુદરપાર ની અથવા સાત વરસની કે તેથી વધારે મુદતની કેતની શીક્ષા અર્થશક્તિ હોય તે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુખીની બેઠાના ગમે તે વરસરની કેતની શીક્ષા કરવામાં અપૂરવે અને વળી તે દંડને પણ લાગત થશે.

દીકા.

એ તહોમત બિટ્ટુ છે એ બ વાનું ભણવાનું માણસે અજાણ હોય મુકદમાની બી ના ઉપરથી અનુમાન કરવું જોઈએ પણ એ અનુમાન તહોમત પ્રતી વખતે જે દીકા ત ભણવેલો હોય અથવા ધરાએલાં હોય તે ઉપરથી બ થકું જોઈએ પૂરો તજવીજ કરવાથી જે ભણવવા આવે તે ઉપરથી થકુ ન જોઈએ અને એ કસમ છે એ કું તહો મત મુકવાના તહોમતવાળા રાખસને જે ખાસ ઉપરથી તેણે તેમ કરવું હોય તે ખાસ તથા તહોમતવાળા રાખસ વીરૂપ. જે વખતે અથવા વહેતી ચાલતાં હોય તે ખાસવા દેવે જોઈએ અજાણ એ કાઈ એનાં યુનાં સાબોત કરવાને નહીં પણ પોતે જાણી પુરવડા થા જોઈએ એમ ખતાવ્યાનું (મુ. હા. વા. ૩ પા. ૧૬). જે રાક્ષસ ઉપર ચારદી કરમ વીરૂપ યુનાં કરવાનું તહોમત સાબોત થકુ હોય તે માણસને જો તે પહેલાં તેના તેજ યુનાં સાબોત થકો હોય તે રાક્ષસની પણ સમ્મ થઈ સકે (સને ૧૮૧૪ નો આક્ર ૬ ક. ૪). આ કસમમાં કે તથા દંડ બંને છે વાસતે એકલો દંડ કરશે તેથી ફરો તજવીજને પો કહું. મુ. હા. તા. ૫ અજમાઃ સને ૧૮૧૭.) બે.દી ફરીઆદ કેવી રીતની હતી તે કાપમાં તથા અંબલી ફેલેનકરમાં લખવું જોઈએ (મુ. હા. તા. ૪ નવેમ્બર સને ૧૮૦૭ અવંજીલ) પોય ઉપર દોડીત એકો આપતો નથી તેથી પોતકેડ પરમાણે યુનાં ન થો ને ને માર દોડીત એકો ઝાંઝી. આપવા ના કસમ કરે તેને વાસતે બે દો ફરીઆદ કરી તે બાબત કસમ રૂ.૧૧ પરમ છેવું તહોમત ચાલે નહીં (મુ. હા. તા. ૧૩ નવેમ્બર સને ૧૮૧૩). જે માણસના ઉપર કદોએ તહોમત મુકવું છે તેમાં ફરી જે ખાસ જી પર ચાલીએ હોય તે તેને ખાસવા ફરી જે હોય વળી જ્યારે તેણે તહોમત મુકવું તા રે તે બેટુ અને અપુરણું છે એવું કેલો બાણતો હતો એમ સાબેન થકુ જોઈએ ર કત કોએ મુકવા તહોમતની વાતજ બોલી અને અપુરણું છે એકજીન કહવાથી યુનાં સાબોત ગઝાબ નહીં મુ. હા. કે. તા. ૨૦ જુન સને ૧૮૧૬ વા. ૩ પા. ૧૬). આ યુનાં રથાપત થવા માટે કોરમ આવી બેટુ તહોમત મુકવું એ પુરણું. કરેલો ફરી આદ ઉપરથી તે બાબતનું કામ ચાલેલું ન હોય તે માટે હરજત નથી ૧ ઈ. લા. રી. (અલહાબાદ). પા. ૪૪૭. તહોમતવર જે કારણથી ફરીઆદ કરો તે કારણ વાળ્યો નથી એવું તે બાણતો હતો એ પુરણું રાણી વા. ચંદા કા. ૪. પા. ૩૫૦ પોતે જા

વાનુ થર બાળી બીજ ગામસ ઉપર ને જાળવાનુ તહોમત લાવે તો તેણે આ કલમ
 ૧૧માંથી યુનો કર્યો કહેવાય. કો. ઈ. ડા. ૧. ૨૧૦. પોલીસથી તપાસ થઈ શકે
 યુનાઈતેડેડે કર્યો ન હોય એવુ જણાય તો ફરીઆદી ઉપર આ કલમ
 તહોમત આપે કો. ઈ. ડા. ૩૫૦. આ કલમની બીજી રકમ ૧૨માંથી

તહોમતવારને એકલા દંડની સજા થાય નહી. ૧ મુ. હા. રી. ૧ા. ૨૪. કો. ઈ. ડા. ૩૫૦.
 અમલદાર કાઢીને ધલ્લ કરવા માટે એ કુ તહોમત મુકે તો તેને પણ આ કલમ ૧૨માં
 સજા થાય. ૧૧ બી. રી. ૧ા. ૨. ફરિયાદી ફરીઆદ પોલીસી ફરી યુનેઝરને છોડી મુકવા
 આપે એકલા ઉપરથી ફરીઆદીએ પોલીસી અપર આપી એવુ થવુ નથી આ કલમ
 અરથ ૧૨માંથી એ તહોમત ખાલાનતથી મુકકુ હોય. ધલ્લ કરવા મુકકુ હોય એવુ તહો
 ત મુકવા કાંઈ વાજબી કે કાયદેગર કરણ નહોતુ એવુ સાબીત થાય તીયારે પોલીસી ફરી
 ૬ કરી કહેવાય (ફરી. ૫. ૧૫૫) માત્ર અરજી આપે પણ ફેજદારી રોતે કામ
 થવામાટે તેમાં અરજ કરવામા ન આવે તો એ અરજીમા એ કુ તહોમત મુકવા ને

ફરીકેત હોવાથી પોલીસી ફરીઆદફરી એમ થવુ નથી ક. અ. હા. રી. ૫. સને ૧૮૫૧
 એક પોલીસ અમલદારે માલસતરેટને એવા રીપોર્ટ કર્યો કે મારી પાસે
 કે જણે મારી થવાની ફરીઆદ કરી પણ તે ફરીઆદ પોલીસી આપી માલસતરે
 પોલીસી ફરીઆદ કરવાનુ કામ સલામત કર્યાનુ તેમા કસબમાં આપ્યું કે ૧૨મમ
 લસતરેટ મારીનું કામ સલામતુ નોંધ્યે ૧૧ બી. રી. ૧ા. ૭૦. મુજ પોલીસ તહો
 મુકતી વખતે તેણે સાક્ષી આપી હોય તેને એ પોલીસ તહોમતમા કામમાં મદદગાર
 નહી નોંધ્યે (મેન પા. ૧૮૦). કમુ એ કુ તહોમત મુકકુ તે ફેસલામાં જણાવે
 નોંધ્યે તથા કયાંકડરમાં પણ તે આપ્યું નોંધ્યે ૧ મુ. હા. રી. ૧ા. ૮૦. મને
 અપર ઉપરથી ફરીઆદ કરી હોય તે ના રાજબીત થાય તેથી પોલીસ તહોમત મુકકુ
 નથી. મળેથી અપર ખરી માનવાને તેને કારણ હોયતો પછી ફરીઆદ નોંધાય
 તો હરકત નથી. આ કલમમા યુનાઈટેડેડે પોલીસ અપર છૂતા ફરીઆદ ફેર
 યુનેઝર ગણે છે. ૩ મ. ૧. રી. ૧ા. ૧૧ (ફેજ). ને કામમા એ કુ તહોમત મુકવાનુ
 હવામાં આપ્યુ હોય તે કામ પોલીસ અપર આપવાનુ કામ આલે તીયારે માલુ હોય
 નોંધ્યે. ફેસલો થઈ ગયેલો હોય નોંધ્યે. ૧ ઈ. હા. રી. (અલહાવાદ) ૧ા. ૧૨

૧૨૨. કે ઈ યુનાઈટેડેડે થયો હોય, અને ફેસલો રાખસ તે યુનાઈતેડેડે કરનાર છે, એ
 કાંઈ યુનેઝરને થરમા } ને પાણસ જાણતો હોય, અથવા એવુ માનાવાનુ જેને
 રાખસ. } હુ હોય, તે માણસ જો તે સખસને કાપસ ૧૨માંથી
 રીપોર્ટથી ખલાવવાને થરમા રાખે અથવા કયાં રાંતડે, તો અગર તે યુનાઈટેડેડે
 માનતી ગીસા થઈ શકતી હોય, તો તે માણસને પાંચ વરસની મુત મુકતીની સખસને

આમ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને તે દંડને પણ લાગુ થશે; અને અગર તે યુનાહને છૂટાં મુકવામાં આવે તો તે આજુસને તરણ વરસની મુલત સુધીની બેમાના એમ તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે દંડને પણ લાગુ થશે; અને અગર

યુનાહને માટે દસ વરસ સુધીની નહીં પણ એક વરસ સુધીની કેદની શીક્ષા થતી હોય તો તે આજુસને તે યુનાહને માટે દસવેલા પ્રકારની તથા તે યુનાહને કેદની ધણીમાં ધણી જે મુલત દસવી હોય તેનો પા મુલત સુધીની કેદની, અથવા કેદની અથવા એ બંનેનો શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અથવા—યુનેહર રના વરથી અથવા યુનેહરની વધુથી યુનેહરને ધરમ રાખવા કે સંતાકવાનું કામ થયું હોય, તો તે બાબતમાં આ દસ માત્ર પડશે નહીં.

કહ્યું.

અ એ કાકાઈડીને યુનાહ કહ્યું છે એમ જાણીને કાવલા પરમાણે થતી શીક્ષા થી વ ને બચાવવાના હેતુથી એ વ ને જાણી પુત્રીને સંતડે તો એ કહ્યું કે છૂટાં મુકી સમુદ્રપર પુચને લાગુ છે માટે અ તરણ વરસની મુલત સુધીની બેમાના એમ તે પરકારની કેદને લાગુ છે અને વળી તે દંડને પણ લાગુ છે.

કીકા.

આ કામના અવવાદથી જાણવામાં આવશે કે યુનેહરની પાવડી ઉપર આ કામ પ્રમાણેનું તહેબત લાવી રાકાય નહીં. કેમકે બે થડો થાણીનો બોંકે છુપાવે છે એવું કાવશે અને છે. પાવડીને લાભ મળે પણ થાણીને, છે.કરાને અને બોલ કાઢને લાભ મળતો નથી. આ. પ્ર. ૧૦૨૮. બાઈડીને આ અવવાદને લાભ મળે એટલા માટે તે તહેબતદારનો કાચેસર ચોરત છે એવું સાબીત થયું જોઈએ, મી. માર્શન કહે છે કે આ પુરુષ સઘે રહેતા હોય તો આ અવવાદને લાભ આંતરે મળે (જુએ પૂતના કોષ દારી પુરાવણું પુસ્તક પ્ર. ૧૭).

૧૧૬. પાંતે કાઈ યુનાહ છુપાવવાના, અથવા કાઈ યુનાહની કાચેસર શીક્ષાથી કેઈ

કાઈ યુનેહરને શીક્ષા } સખસને પાંતે બચાવવાના અથવા કાચેસર શીક્ષાએ પાંતે
થી બચાવવાને પડીસ વ } બાઈડીને કાઈ સખસની ઉપર પાંતે કાઈ મુદરમાં નહીં બ
ગેરે હોય. } લાવવાના બદલામાં જે મજુસ પાંતે વાસતે અથવા કાઈ

બોલ રાખવાને વાસતે કાઈ અથવા કમુલ કરે, અથવા મેળવવાની કોઈકા કરે અથવા કમુલ કરવાની હા કહે, અથવા કાઈ મીલકત પાંતે અથવા બીજાની વલી પાંતે લે, પા પાછી મેળવવાની કોઈકા કરે, અથવા પાછી લેવાની હા કહે તે આજુસને

એ માટે માનની શીક્ષા થઈ સારી હોય તે સાત વરસનો મુદત સુધીની
 તે યુનાઈ નો દેહાત શી } ના ગમે તે વરસની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે.
 કો નોગ હોય તે. } વળી તે દંડને પણ લાગક થશે; અને અગર તે યુનાઈને
 તે યુનાઈ નો છૂટા સુધીસ } મટે છૂટા સુધી સમુદરપરનો અથવા દગ વરસ સુધીનો
 મુદરપરનો અથવા કેદની } કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય, તે તે માણસને તરજુ વરસ
 શીક્ષા નોગ હોય તે. } ની મુદત સુધીનો બિમાના ગમે તે વરસની કેદની શીખસા
 કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે. અને અગર તે યુનાઈને માટે
 દસ વરસ સુધીની કેદની શીક્ષા નહી થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તે યુનાઈને માટે
 દસવિઠા વરસની તથા તે યુનાઈને માટે કેદની બાણામાં બધી જે મુદત કરાવી હોય
 ની પા મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૧૪ કોઈ સામસ કઈ યુનાઈ છુપાયે તેના અથવા તે કઈ યુનાઈનો કાપેશર
 કોઈ યુનાઈને બચાવવાના } કાપેશર કોઈ સામસને બચાવે તેના અથવા કાપેશર શીખસા
 માંનામાં કોઈ બધીમાં } પહોંચાડવાને કોઈ સામસની બિષર તે કઈ મુકામે નહી
 અપવી અથવા મોલકત } લાવે તેના માંનામાં જે માણસ તે સામસને કોઈ અ
 માછી આપવી. } અપે અથવા પદોલા વાળે અથવા અવેળ આપવાનું કે
 લો બાળવાનું કહે અથવા કપુલ કરે અથવા કઈ મોલકત તે સામસને પા
 આપવાનું અથવા આપવાનું કહે અથવા કપુલ કરે તે માણસને અગર તે યુનાઈને માટે
 તે યુનાઈ નો દેહાત શીક્ષા } કે માનની શીક્ષા નો થઈ શકતી હોય તે સાત વરસની
 નોગ હોય તે. } કે સુધીનો બિમાના ગમે તે વરસની કેદની શીક્ષા કરવામાં
 આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગક થશે અને અગર તે યુનાઈને માટે છૂટા સુધી
 તે યુનાઈ નો છૂટા } સમુદરપરનો અથવા દગ વરસ સુધીનો કેદની શીક્ષા થઈ
 સુધી સમુદરપરનો અથવા } શકતી હોય તે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીનો
 કેદની શીક્ષા નોગ હોય તે. } શકતી હોય તે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીનો
 મા ના ગમે તે વરસની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી દંડને પણ લાગક
 થશે અને અગર તે યુનાઈને માટે દસ વરસનો મુદત સુધીનો કેદની શીક્ષા નહી થઈ શ
 કતી હોય તે તે માણસને તે યુનાઈને માટે દસવિઠા વરસની તથા તે યુનાઈને માટે
 કેદની બાણામાં બધી જે મુદત કરાવી હોય તેની પા મુદત સુધીની કેદની અથવા દંડની
 અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અથવા—જે પાખતમાં થએલા યુનાઈ યુનાઈના દરિયા સાથે નીરાખત નરાખત
 કાત તેનું કઈ કાત કાળ હોય અને જે કાતને માટે લેને નુકસાન થયું હોય તે સામસ
 દોવાનીમાં દરીયાઈ કરી સારતે હોય તે એવો કે.ઈ.પુ. પાખતને ૨૧૩ ૨૧૪ માં કામ
 કરાવેને લાગુ પડતા નથી.

કપાલ.

(૩) યુનાઈ કરવામાં દરિયાથી કે ન ની બિષર દુખલો કરે ના એ કે.ઈ.પુ.

તે તથા તેની જીવર તે યુનાન સામીત કરવાને પાતાથી ખતના સમળા

અમરે તે તે માણસને જે વરસની મુલત મુખીની યેમાંના ગમેતે પરકારની

પણ દંડની અથવા એ ખંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૧૬ કાઈ રાખસની જીવર કાંઈ યુના સામીત થયે હોય અથવા કાંઈ યુનાનું

જે યુનાન કદમ થી ના } તદ્દમત મુકલ હોય અને તે યુનાને સાર તે રાખસ કામ
જે હોય અથવા એને } દશર કેદમાં હોય તે રાખસ જે તે કેદમાંથી નારી જાય
કેવળો કુકમ થયેલો હો } અથવા કાઈ સરકારી નોકર પાતાના સરકારી હોવાને કાપડ
ને યુનાનને પરમા રા } સર અખતીઆર અમલમાં લાવતાં કાઈ સખસને કાંઈ યુ
નના.

નાને માટે પકડવાને કુકમ કરે તારે જે માણસ તે નારી જવાની અથવા પકડવાના કુ
કમની વાત બાહ્ય છતાં તે રાખસને પકડાતો અકાવવાના કરાવાથી તેને પરમાં રાખે

અથવા ક્યાં સંતાડે તે માણસને નીચે મુજબ શીક્ષા કરવામાં આવશે:— એકલે જે

યુનાનને માટે તે રાખસ કેદમાં હતો અથવા તેને પકડવાનો કુકમ કર્યો હોય તે યુના

ને માટે જે માત્રની શીક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને ચાલત વરસની મુલત મુખી

તે યુના જે રહ્યાં શી } ની યેમાંના ગમે તે પરકારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે

ક્ષા જેગ હોય તે. } અને વળી તે દંડને પાણી થયે થશે અને તે યુનાનને માટે

જે છવતા મુખી સખરકારની અથવા રા વરસ મુખી કેદની શીક્ષા થઈ શકતી હોય

જે છવતાં મુખી સખર } તે તે માણસને તરણ વરસની મુલત મુખીની

કારની અથવા કેદની શી } તે પરકારની કેદની શીક્ષા દંડ સાથે અથવા દંડ

જાણેલો હોય તે. } વામાં આવશે અને તે યુનાને માટે રા વરસ

પણ એક વરસ મુખીનો શીક્ષા થઈ શકતી હોય તે તે માણસને તે યુના

વેલ પરકારની તથા તે યુનાને માટે કેદની બાહ્યાંમણી જે મુલત કરાવેલો

થા મુલત મુખીનો કેદને અથવા દંડની અથવા એ ખંનેની શીક્ષા કરવામાં

અથવા—જે માણસને પકડવું હોય તેના વરસી અથવા તેની વધુ

ને ધરમ રાખવા કે સંતાડવાનું કામ થઈ હોય તે તે માણસને આ કરા

વશે નથા.

૨૧૭ કાઈ માણસ સરકારી નોકર હોય તેણે પાતાના સરકારી હોવાના

કાઈ સખસને શીક્ષાથી અ } બાહ્ય એ પામતને કાંઈ કામના કુકમ અથવા તે માણસ

થવા કાંઈ મંત્રાને સરકાર } બાહ્ય બુકને ન માને એક કરાવાથી કે તેમ કરવાથી કાઈ

ર અખત થતી અથવાના } સખસ કાપડેસર શીક્ષા થો જાય અથવા જે શીક્ષાને તે મા

કરવાથી જે સરકારી નો } વડ તેથી તેને એકલો શીક્ષા થાય અથવા તાહારા તેમ

કરે કામના કુકમ ન થા } વાથી તે શીક્ષા થો જાય. અથવા તેને એકલો

એકલો સંભર છે એમ બાહ્ય છતાં તે અથવા એક કરાવાથી કે તેમ કરવાથી

અથવા સરકારી અથવા તેની અથવા કાંઈ રીતે આ તેમાંથી કામના મુજબ આ

કેરનો અથવા કુંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામા આગરો.

२१० डाई भाजुभना ज्योबा ज्योरा तरेहना होय उ तेथो डाई सज्जसेने तेज्योबा
ते सज्जसेने ज्जपलीवार होय ते सज्जस कुं ज्जप
थो वीरध वज्जु ज्योबा
ज्जुनि डाईने तेना डिनमा
इ यथा स इ कमाठ करि,
अथवा इडमा माकसे ते
ज्जपय.

પ કે આમ કરવામાં કું કાલદાથી ઉપદેશ ચાલુ પુ' તો તે માણસને 'સાર' વ્યવસ્થા પ્રદા
સ્ત્રીની યોજનાના ગમિ તે પરકારની કેદની અવધાઈની અવધાએ જનની શિક્ષા મે
જનમાં આવશે.

181.

દીવની કામદાર ઘસેનો મને ૧૮૨૭ નો કાયદો છે કામ ૨૫ રકમ ૧ જુઓ.

યોગીશ્વર અને બાળજીવી કરીઆદ કોના રાક કહેને ગણુવો તે દરેક કસની કહીઅત
 જર આપાર રાખે છે પકડેલા સાખસ ઉકર રાક આણે એવા કાંઈ બાળજીવી આપાર
 કહેવો જોઈએ કાંઈ યોગીશ્વર અમલદાર પાતાની મરજ પ્રમાણે કાંઈ સાખસને પકડી કમી
 કે કોરેતો આ કામ પચમાણે સળ થાય. ૭. વી. રી ધ. ૩. કાપડા વીરુષ કે કાપડા
 પુરાવથી તે હામતવારનો દવેશ સાખીત થતો નથી અને તેણા મદિજ કહેને આ કામ
 મ પ્રમાણે સળ થાય નહીં આ કામ અધીકારનો પિટો ઉપયોગ કરી લાગ્યો જોઈએ
 કાંઈ કાપડા વીરુષ કરત કરતું હોય તેને લાગુ પડે છે ૬. કા. રી. ધ. ૩૨૪.

૨૨૧ કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ સમ્પત્તિનો ઉપયોગ કોઈ ગુનાહી
 કે સરકારી નોકરીનો કામ તેણે કર્યો હોય તેને અથવા કોઈ ગુનાને માટે પો
 લીસ કામ કર્યું હોય તે સરકારી નોકર તેને પકડવામાં હિંદી
 કાયદો કમર કરે, બાબત કાયદા મુજબ કરજ હોય તે માણસ અથવા તે સમ્પત્તિને પક
 ડવામાં હિંદી કાયદો કમર કરે, અથવા હિંદી કાયદો તે સમ્પત્તિને નાશ કરે અથવા તે
 સમ્પત્તિને તે કલમથી નાશ કરવામાં અથવા નાશ કરવાની કોર્ટમાં કરવામાં હિંદી કાય
 દો કમર કરે, તે માણસને નીચે પ્રમાણે શીક્ષા કરવામાં આવશે એટલે:—

अमर है करेखा अथवा जेने पड़वे जे, तो है सभरानो जेपर मैतनी
रीसा । रीसा यह रिक्रिमेय सुभासुं तोहिमत मुकवाभा आठ
हैप, अथवा जेवा सुभासुं भाटे ते पड़वे जेज वषो हैप तो ते भाषुभने सात
रसनी भुल सुपांनी जेभांना जमे ते परभरनी, ईंड आषे अथवा ईंड वीणा जेनी
है करवाभा अथवा अथवा

આગા કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હોય તે સભ્યસભી

પરખાવની અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની કેટલી શીક્ષા થઈ શકે એવા યુ-
વોદ્ધેશના મુકવામાં આગળું હોય અથવા એવા યુવાને માટે તે પકડવા જોગ થયે
હોય તો તે માણસને તરણ વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ
સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે; અથવા.

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસની ઉપર દસ વર-
સથી ઓછો મુકતબી કેટલી શીક્ષા થઈ શકે એવા યુવાનું તોહોમત મુકવામાં આગળું
હોય, અથવા એવા યુવાને માટે તે પકડવા જોગ થયે હોય, તો તે માણસને બે વર-
સની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શી-
ક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અમુ કલમ પ્રમાણેના તોહોમતમાં તોહોમતદાર કયો હોયો બળવે છે ને તથા કયા
તોહોમતદારને તેણે નાસી જવા દીધો તે બતાવવું જોઈએ (કરી પ્ર. ૧૬૬.)

૨૨૨. કોઈ માણસ સરકારી નોકર હોય, અને કોઈ સખસની ઉપર કોઈ યુવાને મા-
ને સખસની ઉપર કોઈ
ધનસાદો કોરડ શીક્ષા નો
કુકમ કરેલો હોય તેસખ
સને પકડવાનો જે સરકાર
રો નોકરની શરજ હોય
તેને સખસને પકડવામાં
ધરાણાથી કમુરકરે તેના
પર.

કે કોઈ ધનસાદો કોરડે સીકાને કુકમ કરેલો હોય તે સખસ
ને (સને ૧૮૭૦ ના આક્ટ ૨૭ મા પ્રમાણે) “અથવા જે
સખસને કાયદેસર રીતે કેમાં રાખી હોય તેવા સખસને”
પકડવાનો અથવા કેમાં રાખવાનો તે માણસની પાતાની સ-
રકારી ઓદધાને લીધે કાયદા મુજબ શરજ હોય, તે માણસ
અગર તે સખસને પકડવામાં ધરાણાથી કમુરકરે અથવા ધ-
રાણાથી તે સખસને નાશી જવા દે, અથવા તે સખસને તે
કેમાંથી નાશી જવામાં અથવા નાશી જવાની કારોણ કરવામાં ધરાણાથી સહાય કરે.
(સને ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭ મા પ્રમાણે) “અથવા જે તે સખસને કાયદેસર રીતે કે-
માં રાખી હોય તો તે માણસને નીચે પ્રમાણે શીક્ષા કરવામાં આવશે એકલે:—”

અગર કેદ કરેલા અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસની ઉપર પાતાની
શીક્ષા.
• | શીક્ષાને કુકમ થયેલો હોય તો તે માણસને વડે વગરની
મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથવા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા
કરવામાં આવશે, અથવા.

અગર કેદ કરેલો અથવા જેને પકડવો જોઈતો હતો તે સખસ કોઈ ધનસાદોની
કોરડે કરેલા શીક્ષાના કુકમથી અપર તેને બહો બોલ શીક્ષા કરવાના કોઈ કુકમથી
જ્યાં સુધી સમુદરપાર અથવા જ્યાં સુધી સખસનીક ઘસતવને, અથવા દસ વરસકે
તેથી વધરે મુદત સુધી સમુદરપાર અથવા શાસનીક ઘસતવ અથવા કેને લાગે હોય
તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાંના ગમે તે પ્રકારનો દંડ સાથે અથ-
વા દંડ વીના કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૧૯૪૮ વા. ૬ થા. ૧૫. કોઈ સંખ્યને ગડપણના સંખ્યથી કોઈ તફાવત
 યોજના દ્વારા હોય અને સરકારના, કુકમથી તેને ભેલમાં રાખીને હોય તે સ
 કોઈ કોઈનાથી નારી જૂથ અને નારી જૂથો વચ્ચે તે સારો હોય તો પણ તે કમ
 મુજબ શિક્ષા આપેક નથી (મદદારા હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૫ નવેમ્બર રાને ૧૯૬૨,
 નારી જૂથના તોફાનવતી તજવીજ દ્વિતીયાની આગળ તે હોમત મુકતો વ
 તોફાનવતી રાખરા હોય તો ઘઈ રાઈ (રાને ૧૯૭૨ નો આક્ટ ૧૦ ની કલમ
 ૧૮૧ ક. કોઈ નારી જૂથને ગુનેગાર ઊપર નારી જૂથને રાઈ ક કોઈ બીજા
 ને રાઈ કરેલી રાજ્ય તરતજ અમલમાં આવવા ધિયા તેવી પરચમની રાજ્ય પુરી
 રાજ્ય પછી અમલમાં આવવા કુકમ ઘઈ રાઈ (રાને ૧૯૭૨નો આક્ટ ૧૦ની ક
 લમ ૮૧૬ અને રાને ૧૯૭૫ નો આક્ટ ૧૦ કલમ ૧૧૦) એક તોફાનવતાર ઊપર કાપ
 કારાર, કોઈનાં લેતા અડચણ કરવાનું તથા કલમ ૨૨૫ પ્રમાણે કોઈનાં લેતાં સામે ઘવાનું
 અને કલમ ૨૬૭ પરમાણે સરકારી નોકર ઊપર કાચાસર કામ કરતાં કુમળો કરવાનું
 એવો રીતે તરણ તફાવત લગાડવામાં આવ્યાં અને તરણની જુદી જુદી સળ કરવામાં
 આવ્યો તેમાં કરાવામાં આવે છે તોફાનવતાર ઊપર તરણ તફાવત રહી રાઈ ની કાં
 નો કલમ ૨૨૬ પ્રમાણે કાંતો કલમ ૨૨૫ પરમાણે શિક્ષા કરી નોકરમે ૨. બે. લા.

• ૨૨૫ જે રાખરા કોઈ બીજા રાખરને કઈ ગુનાહને માટે કારદાર પકડવામાં ધરા
 કોઈ રાખરને કાચાસર (કાચો રાખર) કાચો રાખર કાચા વીરુષ કઈ અડચણ કરે,
 પકડા હોય તેમાં કોઈનાં અથવા કોઈ બીજા રાખરને કઈ ગુનાહને માટે કારદાર
 ના રાખરે રાખાવનું આ જે કોઈનાં રાખર હોય તે કોઈનાથી તેને છોડાવી મુકે અથવા
 ઘવા કરકમ કરવી.

છોડાવી મુકવાની કારદાર કરે, તે રાખરને બે તરફનો મુદત મુકોની બેમાના ગમે તે
 પુરકારની કોઈની અથવા કોઈની અથવા બે બેનેનો શોધ કરવામાં આવશે.

અથવા અગર પકડવામાં અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા બેને છોડાવી મુકવાની
 શીખરા { કારદાર ઘઈ હોય તે રાખરની કપર લગત મુકો સમુદર
 પારની અથવા લસ વરદાની મુદત મુકોની કોઈની શીખરા

ઘઈ રાઈ એવા ગુનાહન તફાવત મુકનું હોય અથવા એવા ગુનાહને માટે તે પકડવા લા
 ચક ધયા હોવતો પેલા રાખરને તરણ વરસની મુદત મુકોની બેમાના ગમે તે પરકાર
 ની કોઈની શીખરા કરવામાં આવશે અને બની તે કોઈને પણ લાયક થશે.

અથવા અગર પકડવામાં અથવા છોડાવી મુકેલા અથવા બેને છોડાવી મુકવાની
 કોઈનાં ઘઈ હોય તે રાખરની કપર માવતની શીખરા ઘઈ રાઈ એવા ગુનાહન તફાવત
 મુકનું હોય અથવા એવા ગુનાહને માટે તે પકડવા લાયક ધયા હોવતો પેલા રાખરને સા
 ત વરસને મુકામુકોની બેમાના ગમે તે પરકારની કોઈની શીખરા કરવામાં આવશે અને બ
 ની તે કોઈને પણ લાયક થશે.

૧૬૭૫નાં અમવા છોકો પુકેલા રાખસ કાઢી ઈનસારનો કોરડાબંધ રૂઠી કરાવના કુકળ મુઠ્ઠા અમવા તેને જાણે બોલે રીકેરા કરવાના કાંઈ દુકળ મુઠ્ઠાબંધ ન. સુધી સમુદરપારની અમવા હસ વરસતી કે તેથી વધારે મુદત સુધીનો-સમુદરપર અમવા શારાનો કે રાસલગ અમવા કેવી રીકેરા બાબક હોય તો જોલા રાખસને સાત, વરસની મુદત સુધીનો પેમાના બધે તે પરકારનો કેવી રીકેરા કરવામાં આવશે અને જળો તે કંડને જાણ બાબક થશે.

અમથવા અમર પડકવાની, અથવા છેડાવી મુલિયા અથવા જાનને છેડાવી મુકવાની. જોશીસ ધર્મહાસ તે રાખસની ઉપર મોતની શીકારાને હુકમ થયો હોય તે પેલા રાખ અને છપ્પલા સુધી સમુદ્રપારની અથવા રાસ વરસની ખુદન સુધીનો બેખાના ગમે તે પડકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ ભાગ્ય થશે.

“૨૨૫ અ. ફોજદારી કનિસાફતુ” કામ ચલાવવાની રીત બાબતના કાર્યક્રમ પ્રમાણે

જામીન આપવા સુકબ { સારી રીતે ચાલવા બાબતના જામીન આપવાને સુકબના સદ
ના સમયથી કેદમાં રાખી { બાબતો જે માણસને કેદમાં રાખીએ હોય, તે તાંબાથી નારી
પુ હોવાતાંકાથી નસીક પુ. { જરો અથવા નારી જામીન ફોજદારી કેરો તેને માણમાં ૧૫૫
એક વરસ સુધી બેઠાના એમે તે પરાકરની કેદનો રીકરા
અથવા ૬૮ અથવા એ એક રીકરા કરવી (સને ૧૮૭૦ ના આક્ટ ૩૭ થી પરાકર) ૬

ટીકા.

મીડા અમરના કામદારને પુનઃગૃહ પકડવામાં હરકત રિતે, અને ૧૮૩૭ નો આકાદ
૨૭ મુજબ થશે.

૨૧૬ જે માધુસેને કાપધા મુજબ સમુદ્રપાર કર્યા હોય તે માધુસ પોતાની સમુદ્ર
સમુદ્રપારથી કાપધા પેરે } પારની ખુદત વોતીયાં પહેલાં તથા સીકર્યા ગાદ ન થયક છ
પ પુ મ્મ જુ' } તા અગર સમુદ્રપારથી પાછો આવે તે તેને દળતાં શુધી
સમુદ્રપારની સીકર્યા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંડે તથા પાછે સમુદ્રપાર થતા
પહેલાં તરફ વરસની ખુદત સંધોની રાક્ત કેશની સીકર્યા પાગવાને લાયક થશે.

উদ্ভিদ

આ યુનિ ધવાને એ જરૂર છે કે યુનિઝરને પરિપક્વ કોઈ સ.સતીકે દેડાણે મોકલેલા હોવા જોઈએ અને એ સમયસ પાતાની સજ્જ પુરી થઈ રહેતા અથવા માર કદ તો પહેલાં જ છે. આપવા જોઈએ જ્યાં કો સમુદાયની સજ્જ ઓળખવા જ્યાં રસતેજી ક્રમાથી નાસી આવીએ તાં એવા હરાય થયા કે તે યુનિ કમળ રજમ સીકસા જોગણે અને રરજ મુજબ નથી (મ. હા.વા. ૪ પા. ૧૬૨) કો. ૫. ૩૪૪. આ કલમ પરમાણેનો યુનિ સંધાપત કરવા જઈ તે જોગણાણે

મુદ્રપત્ર કરવામાં આવ્યો હતો અને તાંબેથી તેની સાથે પુરો થવા અવગ નાશી આ બેઠે એ હકીકત સાબીત થવી જોઈએ જ મ. હા. રી- પા. ૧૫૨.

૨૨૭ કોઈ માણસે સીખરાની કાંઈ સરતી મારી કપ્પલ કરી હોય તે માણસ અગ્ર સીકસાની ખાશીની સરતી } જે સરતથી તેને મારી મળી હોય તે સરત બાણી પુલ } તોડવી. } ને તોડે તે તે માણસને અગર તેણે અસલ રીખસામની કાંઈ બોગરી નહીં હોય તે જે રીકસાને અસલ કુકમ થયો હોય તે સીકસા કરવામાં આવશે અને તે સીખસામની કાંઈ તેણે બોગરી હોય તે તે સીકસામની જેટલી નહીં બોગરી હોય તેટલી સીકસા કરવામાં આવશે.

૨૨૮ કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ ધનસાધી પ્રક્રિયાના કાંઈપણ બજારમાં બેઠો હોય } તે બેઠાએ તે સરકારી નોકરનું જે માણસ ધરિયાથી અપમા } કોઈ સરકારી નોકર કાંઈ ધનસાધી પ્રક્રિયાના કાંઈપણ બજારમાં બેઠો હોય તે } વ કરે અથવા તેને હરકત કરે તે માણસને છ મહીનાની પ્રુ } ત સુધીની અપમાન કેડનો અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધી } ના દંડનો અથવા એ બંનેનો રીક્ષા કરવામાં આવશે. } રૂપ અથવા તેને હરકત કરવી.

•દીકા.

સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૩૩૬ પ્રુઅલ કરેલાં કાગળો પરોણામ જયારે આ કલમ પ્રુઅલ રીક્ષા જોગ થાય તીયારે સને ૧૮૭૨ ના આક્ટ ૧૦ ની કલમના અ ૨૫ પરમણે ધનસાધી યુનિટ કર્યો એમ છે જેના ઉપર અધીલ ચાલે છે. (મ. હા.કો. પા. ૪ પા. ૧૪૬). જે રાખસે ધનસાધી કોરટ આગળ પુરાવો આપવામાં સવાલના કરી થા જવાખુ આપવા ના પાડવાના અથવા ગ્રહણ કરવાના યુનિટરો હોય તે એમને જો તે મની બાલ ધરિયાથી હરકત થતો હોય તે આ કલમ પ્રુઅલ રીક્ષા જોગ થશે. (પ્ર.હા. પા. ૧૦ પા. ૬૯). જયારે કોરટમાં રહેતા કુકમ કર્યો હોય તારે કોરટ છોડવી અથવા કેડનો ધનસાધી થતો હોય તે વખતે તેને બહારથી ધનસાધી કરવી એ આ કલમ પરમાણિયા યુનિટ નથી (મ. હા. તા. ૧૭ બનેવારી અને તા. ૨૬ અક્ટોબર સને ૧૮૭૦). પોલીસ સીપાઈએ પોલીસ નહીં જહેરવાથી આ કલમ પરમાણે અપમાન કરી થા કલમ ૭૩ પરમાણે યુનિટ થતો નથી ખાટે રીક્ષા ૨૬ કરી (પ્ર. હા. કો. તા. ૨૩ જુલાઈ સને ૧૮૬૭). કોરટના સવાલને જાણ બરાબર નહીં આપવાથી કી'વા નહીં કે બુલ કરવાથી આ કલમ પરમાણે એઅરથી કી'વા હરકત કરવાનો યુનિટ નથી (પ્ર. હા. કો. તા. ૨૪ જુલાઈ સને ૧૮૬૭) પા. ૪ પા. ૬-૭). જવાબ આપવા ના કપ્પલ જ રેલી તે કપ્પલ કરેલી કોરટ સને ૧૮૭૨ના આક્ટ ૧૦ ની કલમ ૧૬૪ થી માર કરી રાકે સરતની સમક્ષ યુનિટ થયો હોયતો સમન વારંટ કાઢવાની જરૂર નથી સને ૧૮૭૦ના ૧૦ કલમ ૨૦૬ રીક્ષા કરી કરી હશે તો રાખ કરવા રીખાકોર ૫૫.

નહી. સહેલો શાક્ષી આપના ફેરફાર બિનધર્મી તેથી કોઈ સરકારી નોકર
 તેમજ કામ ચાલતા તેને હરકત કરવાનો ઝુનો પાતો નથી મુ. હા. કોરટ તા.
 ૧૮૯૭ વા. ૪ પા. ૬). રેટીસેટરના આકરના કલમ ૮૨ પરમાણે
 સેટરને એ સરકારો નોકર છે અને તેનો આગળ જે કામ જુલો તે આ. કલમ ૨૧૮ પર
 માણે કનિસાફો કામ કહેવાય અને પુરાણ લેવાનો તેને કામ આપણે અધીકાર છે. તે
 થો પુરાવાના કલમની કલમ ૩ મં બનાવેથી વાખીયા પરમાણે તેની પછી એક કોરટ છે.
 ૧૩ મં. બા. રો. પા. ૪૦. સપરસેટરને ૧૮૭૨ ના આ. કલમ ૧૦ ની કલમ ૪૩૫
 ૪૩૬ પરમાણે પોતે જ કનિસાફ કરેલા હોય તો ખાસતરે એ અધીકાર અમર કામ આ
 માંથી માટે તેના કુલમ ૨૬ કરવામાં આવીએ (જુલો બિપરનોઈ ફેસે). પુછેલા સવા
 બનો કીધો જવાબ ન હે અથવા જવાબ દેવાની ગઈલત કરવામાં આવે તો તે આ કલમ
 ૩ પરમાણે ઝુનો થતો નથી. કો. ઈ. ડા. પા. ૩૪૩. એક જ કોરટમાં બારીસટરને ઝુનો
 બાંધે એવું ક.ઈ.બી.સે તેના ખુલાસો માગવા એ બારીસટરે કોઈ શખ્તને એ. જ.ને ખા
 નગી થેર બેઠેલો તો એ બારીસટરે તથા ખુલાસો પુછવા જવારે કોરટનું અપમાન કરવું
 કહેવાય. કો. ઈ. ડા. પ્ર. ૭૪૩. આ કલમ પરમાણેનો ઝુનો કરાવતી વખતે કોરટને
 શું તિરસકાર થયો તે અને તેના કારણે તોહિયાતકારે જે બચાવ કર્યો હોય તે અને
 કોરટનું કાનૂનીય અને કાયમ એ સમગ્ર લખવું જોઈએ. જો એ પરમાણે કરવામાં ન
 આવે તો કોર્મી શોક્ષા ૨૬ વા.ક. કો. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૩૪. આ કલમ પરમાણેનો
 સંધાવીત કરતાં પહેલાં અપમાન કરવાનો ઈરિદો હોય, એવું સંધાવીત થવું જોઈ
 વી. રો. પ્ર. ૧૨. શાક્ષી હજવે હજવે બોલે કોરટને વખત થઈ શકે તેથી
 કલમ પ્રમાણે ઝુનો કરવો કહેવાય નહી. ૧૫ વી. રો. પ્ર. ૫.

૨૨૬. ફાણી બાબતમાં જુરુર અથવા આશીર દાખલ થઈ નામ લખી મોકલે

જુરુર અથવા આસેર } ૫. અથવા દીપમાં લખાય, અને એ રો ગદ અપાય એવો
 નો વેપ લેવો. } કામદા યુજન મારો હક નથી એવું જે માણસ જાણતો હોય
 તે માણસ વેપ બધવે અથવા ખોટી રીતે, અમર તે બાબતમાં જુરુર અથવા આસેર
 દાખલ કરીદાથી ચોલાનું નામ લખી મોકલાવે; અથવા દીપમાં લખાયે અથવા સેગદ
 ખાય, અથવા પોતે જાણુયા છતાં તેમ થવા દે અથવા કામદા વીરુપ માટે નામ લખી
 મોકલ્યું છે, અથવા દીપમાં લખ્યું છે, અથવા સેગદ આપ્યા છે, એમ પોતે જાણુયા
 છતાં જે માણસ જુલો પુરવઠ તે જુરીમાં બેઠોને અથવા તે આશીર દાખલ કામ કરે
 તે માણસને જે વરસનો ચુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પરકારની કંદની, અથવા ફંડની
 અથવા એ બંનેની, શીખરા કરવામાં આવશે.

[૧૭૭].

બાજ ૧૨ મો.

શીકા તથા સરકારી રદાંધે રાખેલી યુનાય્તે વાપન,
જે ને ધાતુ નાણા દાખલ વપરાતો હોય, તથા જે પર છાપ મારી
} ને નાણાં દાખલ વાપરવા માટે તેને કોઈ સરકારના કુકમથી
} બહાર પાડયો હોય તે ધાતુ.
જો સરકારે છાપ મારીને તેને રાણીના કુકમથી, અથવા હીંદુ સત્તાની સરકારનાં
અણીના રીકોઈ. } અથવા કોઈ પણ પરેસીડન્ટની સરકારના, અથવા રાણીના
} રાજ્ય મહિલી કોઈ પણ સરકારનાં, કુકમથી નાણાં દાખલ
વાપરવા માટે બહાર પાડયો હોય, તે રીકો તે રાણીના રીકો.

દરસદાંત (અ) કોડીઓ રીકો નથી.

(ખ.) ગર છાપેલા તરાખના ગઢા. અગર નાણાં દાખલ વપરાય તોપણ

રીકો નથી.

(ક.) ચાર કઃઈ રીકો ન ગણાય. કેમ કે તે નાણાં દાખલ વાપરવાના હરિદા
થી ધમ્મના નથી.

(ડ.) જે રીકોનું નામ કંપનીના રૂપીઆ પડ્યું છે તે રાણીના રીકો છે.

ટીકા.

અગ્રણી પાદશાના વખતનો રીકો બોલે બનાવેલો જે આ કલમ પરમાણુ બોલે
બનાવેલો થતો નથી. તીજીં વીરે પાણુ ભવે ૧૧ મુ. હા. રો. પા. ૧૭૨.

૨૩૧ જે માણસ રીકો બોલે બનાવે, અથવા બાણીકાને સીકો બોલે બના
રીકો બોલે બનાવેલો. } બનાવી કોરોમાંને કઃઈપણ બાજ કરે તે માણસને રાત વર
સની મુદત મુરોમી બેમાંના ગમે તે પરકારની કદવી રીખ
સા કરવામાં આપશે અને બધો તે હંડને પણ ભવેક થશે.

પ્રુલાસો—જે રાખસ કમળ છ કરવાના હરિદાથે અથવા એમ કરવાથી કમળા
થશે એવો સંભવ છે એમ બાણી છતાં કઃઈ ખરા રીકોને બીજા રીકો સરખો દેખાતો
કરે તે સખસે આ યુનેદ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

રિકત બંદન હોય તો તે બનાવના રીકો નથી જો કે તે કમળાણથી કોઈ અ
જાન રાખસને એ નાણું છે એમ સમજવોયુ તોય. પણ (મદરાસ હાઈકોર્ટના સને
૧૮૬૮ ના ૬૪૦ કિપર કેસમાં. અને કલકત્તા હાઈકોર્ટના સને ૧૮૬૭ હોય તે પા
તુ જે રીકો બનાવેલો હોય તેની ધાતુથી તદન જુદો હોય તોપણ એ એક રીકોત્તરના સ
વાલ થઈ પડશે કે આ તરાખના રીકો બનાવવાનું કામ વહેતુ બધે પાડવાથી તો પડશે
નથી? (મ. હા. તા. ૧૦ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩).

શીકા પેટો બનાવેલા છે એમ જાણીને અથવા એમ માનવાનું
 પોટો સીકા આ દેશમાં } કરણ છતાં જે માણસ તે શીકા બગેરીશ ઇંડોઆ મધે મા
 બાગવો અથવા આ દેશ } ની ખુદાશ લઈ જાય તે માણસને તરણ વરણની મુલત સુ
 મથી બહાર લઈ જશે. } શીના એમનાં અને તે પરકારની કંઈની સીકા કરવામાં આવશે
 અને વળી તે દંડને પણ લાગુ થશે.

૧૩૮ ફરજી પોટો સીકા રાણીને શીકા પેટો બનાવેલા છે એમ જાણીને અથ
 રાણીને શીકા પોટો બ } આ એમ માનવાનું કરણ છતાં જે માણસ તે શીકા બગેરીશ
 નાવેલા આ દેશમાં લાવશે } ઇંડોઆ મધે લાવે અથવા બગેરીશ ઇંડોઆ મધેથી બહાર
 અથવા આ દેશમાંથી બ } લઈ જાય તે માણસને ટપવાંસુધી સમુદ્રપારની અથવા દશ
 હાર લઈ જશે. } પરસની મુલત સુધીની એમાંના અને તે પરકારની કંઈની શી
 કા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગુ થશે.

૧૩૯ કાઈ માણસની પાસે કાઈ પોટો શીકા હોય અને તેની પાસે તે શીકા
 કાઈ શીકા પોટો છે એમ } આપણે તો શરે તેણે એમ જાણી હોય કે આ શીકા પોટો
 જાણીને રાખીથી હોય તે } છે તે માણસ અગર દગલપાટથી અથવા રંગે થાય એવ
 બહારને બહારથી } ધરાયથી તે શીકા કાઈ રાખસને આપે અથવા કાઈ સખસ
 ને તે લેવાને લખવાવળની કારસેય કરે તો તે માણસને પાંચ
 વરણની મુલત સુધીની એમાંના અને તે પરકારની કંઈની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી
 તે દંડને પણ લાગુ થશે.

ટીકા.

આ કલમ શીકા પોટો બનાવનારને સાચુ પડતી નથી પણ જે પોટો શીકા મેળવે
 અને તે ને નાદે છે. કા. ઇ. ડ. પ્ર. ૩૪૪.

૧૪૦ કાઈ માણસની પાસે કાઈ પોટો શીકા હોય અને તે શીકા રાણીને શીકા
 રાણીને કાઈ શીકા પો } પોટો બનાવેલા હોય અને તેની પાસે તે શીકા આપણે તો
 ટોટો એમ જાણીને રાખી } ર તેણે એમ જાણી હોય કે આ રાણીને શીકા પોટો બ
 પોટો હોય તે બાળને આ } નાવેલા છે તે માણસ અગર દગલપાટથી અથવા રંગે થાય
 પશે. } એવા ધરાયથી તે શીકા કાઈ રાખસને આપે અથવા કાઈ
 સખસને તે લેવાને લખવાવળની કારસેય કરે તે માણસને દશ વરણની મુલત સુધીની એ
 માંના અને તે પરકારની કંઈની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગુ થશે.

ટીકા.

આ કલમ જરમાણી જુરોએ અબીપરાય આપોઆ કે કેવી ઝુનેઝર નથી તાર પણ
 ૬. ૨૪૧ જરમાણી પોનો વારજ રાખી તેજ મુકરદમો સેરાન જડજ કરો થતાની રાતના ન
 થી (પ્ર. ૬૬. ૧ ફેબ્રુઆરી સને ૧૮૧૮).

૨૪૧ કાંઈ ખોટા શીકા ખોટા છે એમ ને રાખસ ભણતો હોય

કાંઈ માણસની પાસે કા
શીકા પહેલા આવેતે
વખતે એમ ભણતો ન
હોય કે આ શીકા ખોટા
છે તે શીકા તે માણસે
કાંઈને ખરા રાખસ આ
પણે.

કમળમાં લેતો વખતે તે ખેટા છે એમ ને રા
ન હોય તે રાખસ અગર તે શીકા ખરા શીકા
જોઈ રાખસને આપે અથવા કાંઈ ખોલ
ખરાં શીકા રાખસ લેવાને સજાવાવાની કારો
સને એ વરસતી મુલત સુધીની જેમનાં ગમે
કેની અથવા તે જેના જેવા ખોટા બનાવેલો

કેની કીમતની રસ ગણી રકમ સુધીના રંડની અથવા એ બનેની શી
માં આવશે.

ફરત.

એક શીકા પાડનારો એ ખોટા કંઈનીના રૂપીઆ પાતળા સેવની વ
એક સાફ કે તે તે રૂપીઆ બસાવે થ તે રૂપીઆ એક બોલ બસાવ
જાતો આપે અને ક તે ખોટા છે એમ ભણીને તે રૂપીઆ વેચતા લે પછી
કાંઈને તેની કીમતના તે રૂપીઆ ક કે ને આપે અને કે તે ખોટા છે એમ ન ભણતો
છે પાછળથી તે રૂપીઆ લીધા પછી તે ખોટા છે એમ કે ને ખપર પડે અને કે તા
પછી તે ખરા હોય એવી રીતે તે રૂપીઆ કાંઈને આપે તો કે ને કંત આ કલમ
રૂપીઆ શીકા થઈ શકે પછી, વ તથા ક એએને મુકદ્દાની કોઈ અમુક મુકદ્દમી
મુકદ્દમ ૧૪૦ કલમ વરખાણે શીકા થઈ શકે.

ટીકા.

આ કલમ પ્રમાણે મુને સંપૂરણ થવા માટે તહેમતદાર ને શીકા ખોટા ભા
તો હોય તે ખરા રાખસ લેવાનું કાંઈને સજાવાવાનું પ્રવતન કરે અથવા આપે એ
ખાખીત થવું નોંધવે ૪ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૨.

૨૪૨ કાંઈ ખોટા શીકા પાતાના કમળમાં આંધો હોય તે વખતે તે ખેટા છે એ
કાંઈ શીકા કાંઈ રાખસ
ની પાસે આવતી વખતે
તેણે એમ ભણતું હોય
કે આ શીકા ખેટા છે તે
રાખસે તે ખોટા સંકે
જોઈ રાખસે.

કમળમાં લેવાં એ માણસ કમળમાંથી અથવા રંગે થ
એવા પ્રસાધા તે ખોટા શીકા પાતાના કમળમાં રાખે
માણસને તરણ વરસની મુલત સુધીની જેમનાં ગમે તે
કેની કેની શીકા કરવાના આવશે અને વળી તે રંડને
પણ લાચક થશે.

૨૪૩ રાણીના શીકા જેવા ખોટા બનાવેલો કાંઈ શીકા પાતાના કમળમાં આ
રાણીના કાંઈ શીકા કે
રાખસની પાસે આવ
તી વખતે તેણે એમ બ

જેવા હોય તે વખતે તે શીકા ખોટા બનાવેલો છે એમ
જુલા છતાં ને માણસ કમળમાંથી અથવા રંગે થય
વા પ્રસાધો તે શીકા પાતાના કમળમાં રાખે તે માણસને

સુધુ હોય કે આ શીકા સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેની બેઠો છે તે સંખરો તે શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે હંડને પણ લાયક થશે. બેઠો શીકડા પુરો રાખે.

૨૪૪ પરીટીસ ઈંડીઆ મધે કાપડા મુજબ સ્થાપેલી કોઈ પણ હંડરાળમાં જે

હંડરાળમાં નોકર રહેલા માણસ નોકર રહેલા હોય તે માણસ તે હંડરાળમાંથી નીકળે તો કોઈ શીકા તે શીકાનું વળતર અથવા મેળવણી કાપ વળતર અથવા મેળવણીથી જુદો કાપો કરી હોય તેથી જુદા વળતર અથવા મેળવણીમાં કાપ એવા હંડરાળથી અગર કોઈ કામ કરે અથવા જે કામ કરે માની તેને કાપડા મુજબ ફરજ હોય તે કામ કરવામાં કમીર કરે તે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીના બેમાના ગમે તે પ્રકારની કેની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે હંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

આ કલમ જરમાણિના તહીમતમાં એકસો હંડ લાય નહોતું ૧ મુખર્ હાઈ કોરટ રી. ૪૫૩ ૩૨

૨૪૫ પરીટીસ ઈંડીઆ મધે કાપડા મુજબ સ્થાપેલી કોઈપણ હંડરાળ મધેથી જી શીકા પાડવાનું કોઈ હોય કાપડેસર અખતીઆર નીના જે માણસ કોઈ શીકા પાડવા આર કોઈ હંડરાળમાંથી નુ હોય આર અથવા એ વાર મુજબ તે માણસને સાત કાપડા વીરુધ્ધ સર્કલનું. વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારનો કેની શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે હંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

જ્યાં કોઈ ટાપકનેના યુનો કરવાના આ (કલમ મુજબ હંડરાળમાંથી શીકા પાડવા નો એ વાર મુજબ નવાનો) હંડ દો માલમ પડશે હોય અને એ અખતીઆર આ પ્રમાણે ભાજી છતાં તેને પકડવાના કારણ સાર તે યુનો કરવા દેતા તે કોઈ કેનીનો એ વર માણે શીકા કરવાનો કાપડેસર અખતીઆર નથી (સા. રી. કસ્ટોડિયનસિસ વાઈકમ ૧ પાનુ ૨૮૪).

૨૪૬ કોઈ પણ શીકા કીપર જે માણસ અગત્યાદથી અથવા જલદાનવથી એવી કોઈ કોરીયા કરે કે તેથી તે શીકાનું વળતર એ જુ લાય અગત્યાદથી અથવા વળતર મેળવણી જલદાનવ તે માણસને તરણ વરસનો મુ અગત્યાદથી કોઈ શીકાનું હાથમુલીનો બેમાના ગમે તે પ્રકારનો કેની શીકા કરવામાં વળતર એ જુ કરતુ અથવા અખતીઆર અને વળી તે હંડને પણ લાયક થશે.

ખુલાસે—કાંઈ રાખસ એક શીકાનો કાંઈ અંશ કારો કહાડે અને તે એક
ખોલ વસતુ બુક તે તેણે તે શીકાની મેળવણી પાતી એમ સમજવું.

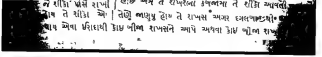
૨૪૭ રાણીના શીકાઓમાંના કાંઈપણ શીકા બેપર ને. માણસ દમનપાટથી
દમનપાટથી અથવા બે
દાનતથી રાણીના શીકાનું }
વળત એણે થાય અથવા તેની મેળવણી બદલાય તે માણસ
વળત એણે કરવું અથવા } સને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પરકારની
તેની મેળવણી બદલાય. } કેટલી શીખસા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને. પણ
લાયક થશે.

૨૪૮ કાંઈપણ શીકા બેપર ને. કાંઈ માણસ એવી કાંઈ કીરીયા કરે કે તેથી તે
કાંઈ શીકા બીજા શીકા } શીકા કાંઈ બીજા પરકારના શીકાને દેખાણે ચાલે તે
ને દેખાણે ચાલે એવા કાંઈ } બુકને તરણ વરસની મુદતસુધીની બેમાના ગમે તે
રાધાથી તે શીકાનું ૨૫૫૯ } ની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે
મવું. } લાયક થશે.

૨૪૯ રાણીના શીકાઓમાંના કાંઈપણ શીકા બેપર ને. કાંઈ માણસ એવી કાંઈ
કીરીયા કરે કે તેથી શીકાનું ૨૫ } કીરીયા કરે કે તેથી શીકાનું ૨૫ માણસ અને તે એવા કાંઈ
રાધાથી કે શીકા કાંઈ બીજા પરકારના શીકાને, દેખાણે ચાલે }
તે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે
તે પરકારની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દં }
ડને પણ લાયક થશે.

૨૫૦ કાંઈ રાખસના કમળમાં કાંઈ શીકા હોય અને તે શીકા પાપન ૨૪૬ મી
અથવા ૨૪૮ મી કમળમાં જવાન કરેલાં યુના કરવામાં આવે }
હોય અને તે શીકા પાપન તે યુના કરવામાં આવે }
એમ તે રાખસના કમળમાં તે શીકા આવતી વખતે તેણે }
માણસ હોય તે સખસ અગર દમનપાટથી અથવા એવા થાય }
એવા ધરાધાથી તે શીકા કાંઈ બીજા રાખસને આપે અથવા કાંઈ બીજા રાખસને તે
શીકા હોય તે લામવાવવાની કાસીસ કરે તે તેને પાંચ વરસની મુદત સુધીની બેમાના
ગમે તે પરકારની કેટલી શીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૨૫૧ કાંઈ રાખસના કમળમાં કાંઈ શીકા હોય અને તે શીકા પાપન ૨૪૭ મી
અથવા ૨૪૯ મી કમળમાં જવાન કરેલાં યુના કરવામાં આવે }
વીએ હોય અને તે શીકા પાપન તે યુના કરવામાં આવે }
હોય એમ તે રાખસના કમળમાં તે શીકા આવતી વખતે તેણે }
માણસ હોય તે સખસ અગર દમનપાટથી અથવા એવા થાય }
એવા ધરાધાથી કાંઈ બીજા રાખસને આપે અથવા કાંઈ બીજા રાખસને તે

કલમચલાવી કારીસ કરી ને તેને દસ વરસની મુદત મુદતોનો બેખાત્ર અમે તે
રતીને નેનો મંજૂ કરવામાં આવશે અને વળી દંડને પચ્ચ લાગ્યું થશે.

૨૧૨ જે રીકા બાબત ૨૮૬ તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમે મંજૂ અમે તે કલમ

કેઈ રાખસની પાસે કંઈ
ફેરફાર થયેલો, રીકા આવ
તાં વખતે તેમ ફેરફાર થ
યેલો, એમ તેણે બાણી

મા બીજાન કરેલો યુનાવ કરવામાં આવ્યો હોય તે રીકા
દગલમ છપી અથવા દોઢ થાય એવા ધરિદાથી કેઈ મણ
સના કપલગા હોય અને રીકા બાબત તે યુનાવ કરવામાં
આવેલા છે એમ તે માણસના કપલમાં તે રીકા આવ
તાં માણસને તરણ વરસની મુદત મુદતોનો બેખાત્ર અમે તે
આવશે અને વળી તે દંડને પચ્ચ લાગ્યું થશે.

૨૪૭ તથા ૨૪૮ મી એ બે કલમે મંજૂ અમે તે કલમમાં

જાન કરેલો યુનાવ કરવામાં આવ્યો હોય તે રીકા દગલમ
છપી અથવા દોઢ થાય એવા ધરિદાથી કેઈ માણસના કપ
લમાં હોય અને તે રીકા બાબત તે યુનાવ કરવામાં આવેલો
છે એમ તે માણસના કપલમાં તે રીકા આવતાં વખતે
તેણે કાણું હોય તે તે માણસને પચ્ચ વરસની મુદત મુ

કેઈ માણસની પાસે કંઈ
ફેરફાર થયેલો, રાખસ
રીકા આવતાં વખતે તે
મા ફેરફાર થયેલો છે એમ
તેણે બાણી છતાં તે પાસે
રાખસો.

ધોની બેખાત્ર અમે તે પ્રકારની કેલની રીકા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પચ્ચ
લાગ્યું થશે.

૨૪૯ જે રીકા, બાબત કેઈ એમ બાણી હોય કે એની ઉપર સ્થમ ૨૪૬, ૨૪૭

જે રીકા કેઈ માણસની પા
સે પહેલાં આવતાં વખતે
તેમાં ફેરફાર થયેલો છે એમ
તેણે બાણી ન હોય તે
તે રીકા તેણે બોલને ખ
રા રીકા રાખસ આવશે

૨૪૮ અથવા ૨૪૯ મી માં લખી છે તેવી કેઈ કીરીશ કરવા
માં આવે છે પચ્ચ જે રીકા તે સખમના કપલમાં આવતાં
વખતે તે બાબત તેવી કેઈ કીરીશ કરવામાં આવેલી છે એ
મ તેણે બાણીયુ ન હોય તે રાખસ અગર કેઈ બીજા શ
ખરને તે રીકા ખરા રીકા રાખસ અથવા તે સંકો જે

પ્રકારનો હોય તેમાં જુદા પ્રકારના રીકા રાખસ અથવા અથવા કેઈ રાખસને તે રીકા
ખરા રીકા રાખસ અથવા તે રીકા જે જે પ્રકારનો હોય તેથી જુદા પ્રકારના રીકા
રાખસ લેવાને લલચાવવાની કારીસ કરે તે તે રાખસને બે વરસની મુદત મુદતોનો બે
ખાંના અમે તે પ્રકારની કેલની અથવા તે બાણી રીકા જે રીકાને કેણે બાણીયો હો
ય અથવા લલચાવવાની કારીસ કરી હોય તે રીકાની કેમત કરતા દસ માણી રકમ મુદતો
ના દંડની રીકા કરવામાં આવશે.

૨૫૫ મહેમુલના કારણસર શરકરે બહાર પડેલો કાઠિયા સદાય જે માણસ બે
શરકરો સદાય ખોડો બે દો પનાવ અથવા બાણી પ્રકારને તે ખોડો, પનાવવાની કીરી
શાવશે.

જોના કાઠિયા બાગ કરે, તે માણસને છવ્તા મુદતો સમુદર

જીની અવશ દસ વરસનો મુદતમુખોનો એમના અને તે પ્રકારની કદની શી
પરો અને વળી તે દંડને પણ લાલકે રસે

પ્રુદ્ધ મે—કેઈ રાખસ એકે પરકારના ખરા સહાપને પીળા પરકારના
રોડે દેખાતો કરતિ એ દો સહાપ પનાવે, તેણે આ યુરો કરવે એમ સમજવું.

உரி.

દાકની દીકરી ખેટો જનાવનરને સાર સને ૧૮૧૬ નો વ્યાકર ૧૪ જાન ૬-૭
 રૂપાવ્યાના રૂપાવ તરીકે એક વ્યાનાનો રાષ્ટ્રીય વ્યાવલો તે એક રૂપાવ્યાનો સદાપ
 નથો રાષ્ટ્રીય વીરુપ સરપચંદ્રસ કા. ધ. કા. ક્ર. ૨૪૪,
 સર સરકારે જાહર ખાડો કોઈ સદાપ ખેટો જનાવના
 કારણસર વાપરવાને વાસતે વ્યથા તે કારણસર વાપરવાને
 સરકારે સદાપ વ્યા
 નાવના કારણસર
 હથીઆર વ્યથા સા
 ન પસે રાખવે.
 ખેટોના ગમે તે ખરકારની કોઈ સીકા કરવામાં વ્યાપરો અને વળી તે દંડને પડ્યું
 થશે.

૨૫૭ મહેસુલનાં કારણસર સરકારે ખાદ્ય પાકેલો કાઢી સઢાં પોટો પનાવના કાઢી સરકારી સઢાં પોટો કારણસર વાપરવાને વાસતે અથવા તે કારણસર, વાપર્યાનો ધરારો કરેલોછે એમ ભાણીને અથવા એમ મનવાનું કારણ પતાવના કારણસર કાઢી હથીઆર પનાવનું ખર્ચા જે માણસ કાઢી હથીઆર બળવે અથવા તે પનાવના અથવા વેચવું ની કીરપાના કાઢી પછી બળ કરે અથવા તે અરોડ કરે એ કે કાઢીને અ.પે, તે માણસને સાત વરસનો મુદત સુધીની પેનાના ગમે તે ૫૨૬ રની કેની સીક્ષા કરવામા આવશે અને વળી તે દંડને પછી હાથક ધસે.

૨૫૮ દલાણી સદાં ખ મેહસુલાના કારણસર શરકરે બાહાર પાડેલો કોઈ સદાં ખ ને
સરકારો સદાં ખ પિટો બાં લો પિટો બનાવેલો છે એમ બાં બુદિને અથવા એમ માનવા બુ
દ ન લેવા લેખ્યા. } કારણ છતાં જે માણસ તે સદાં ખને લેખે અથવા લેખવા બુ
દે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની પિમાંના ગમે તે વરકાર નો કંઈની શીક્ષા કરવામાં
આવે એ અન લગી કંઈને પણ લાગક થયે.

[illegible]

અહીં ૨૬૧ મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલા કોઈ સરકારી

સરકારી શાંપ પેા) એ પેાટો જ ન વેલો છે એમ જાણુને જે માણસ તે
શાંપો છે એમ જાણે અને ખરા શાંપ લખાણ વાપરે તે માણસને સાત વર્ષ
જાતે ને ખરા લખાણ મુલત સુધીની જેમના અને તે પરકારની કેદની અથવા કોઈ
જાતે ને અથવા એ જ નેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૬૧. જે વધાર્ય મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલા શાંપ ભગડેલા

અથવા દાની કરવાના
શાંપની જે ૧૨ વર્ષની
શાંપ હોય એવા કોઈ
દાર્ય કોઈ કોઈ લખાણ
અથવા મેરી નાખે અથવા
કોઈ લખેને માટે કોઈ
શાંપ વાપરે. હોય તે
શાંપ તે લેખ પગથી કો
દાંડો નાખવા.

હોય તે વધાર્ય કોઈ જે લખાણ અથવા લેખને માટે તે
શાંપ વાપરે. હોય તે લખાણ અથવા લેખ જે માણસ
અથવા કોઈ અથવા સરકારને દાની કરવાના કારણથી કોઈ
કો અથવા મેરી નાખે અથવા કોઈ શાંપ કોઈ બીજા લખાણ
અથવા લેખને માટે વાપરવામા આવે એટલા મટે જે
લખાણ અથવા લેખને મટે તે સદ.૫ વાપરે. હોય તે
લખાણ અથવા લેખ પરથી જે માણસ તે શાંપને કાઢાડી
નાખે તે માણસને તરણ વગરની મુલત સુધીની જેમના અને

તે પરકારની કેદની અથવા કોઈની અથવા એ જ નેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૬૨. મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલા કોઈ પણ શાંપ આગળ ૫૫

કોઈ સરકારી શાંપ આગળ
જળ વાપરે. હોય તે એમ જાણુ
જાણુ છતાં તે પાછા ૫૫
વે.

શાંપો છે એમ જાણુ છતાં અથવા કોઈ
કારને દાની કરવાના કારણથી જે માણસ કોઈ પણ કારણ
સર તે સદ.૫ વાપરે તે માણસને જે વરસની મુલત સુધીની
જેમના અને તે પરકારની કેદની અથવા કોઈની અથવા એ
જ નેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૬૩. મહેસુલના કારણસર સરકારે બાહાર પાડેલા કોઈ પણ શાંપ ૫૫ વાપરે. હોય તે

વાપરે. હોય તે એમ જાણુ
જાણુ કોઈ નીચાની
જાણુ.

એમ જાણુ સર તે શાંપ ૫૫ કરેલી અથવા મારેલી
કોઈ નીચાની અથવા જાણુ અથવા સરકારને દાની કરવા
ના કારણથી જે માણસ છે એમ અથવા કાઢાડી ને એમ

જે એમને કોઈ નીચાની છે એમ અથવા કાઢાડી નાખી હોય એવા કોઈ
જાણુ જાણુને જાણુના કુળમાં રાખે અથવા જેમ અથવા કોઈને
કોઈ શાંપ ૫૫ વાપરે. હોય તે માણસ તે શાંપ જેમ અથવા
અથવા તે તરણ વરસની મુલત સુધીની જેમના અને તે પરકારની
જે નેની સીસા કરવામા આવશે.

૨૬૪ ૧૩ મે.

કોઈના જેમ માંપ સમયો મુલત માંપ.

તે જાણુ કોઈ માણ પાંત જાણુ છે એમ જાણુને જે માણસ અથવા કોઈને

તોળવાનું ખોટું મંતર } વાપરે, તેને એક વરસની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે વસ્તુ
કારની કેદની, અથવા દંડની, અથવા એ બંનેની શોધવા
દગલપાટથી વાપરવું. } કરવામાં આવશે.

દંડની અથવા એ બંનેની શોધવામાં કરશે.

ટીકા.

ધર્મીને પકડવાને પાલીસને સને ૧૮૭૨ ના

કસમ ૩૮૧ થી અખતીવાર છે.

૨૧૧. તોળવાનું કંઈ પણ મંતર અથવા કંઈ કાઠણું અથવા મંત્રાઈનું કે ભરત
ખોટા કાઠણાં અથવા મા | લનું કંઈ માપ ખોટું છે એવું જાણીને, તથા તે દગલપા
પાસે રાખવા. | છથી વાપરવામાં આવે એવા હિરાદારી, જે માણસ પોતાની
ની પાસે રાખે તેને એક વરસની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે વસ્તુની કેદની અથવા
દંડ અથવા એ બંનેની શોધવા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

વધારે જનનાં કાઠણાં કાપવામાં રાખવાના તે હોમનામાં દગલપાટનો હિરાસ સા
જિત નથી વાસતે શીક્ષા ૨૬ હી (પ્રુપર્ક હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૭ જાનેવારી ૧૮૬૪
વા. ૧ જાગ ૨ પ્ર૫૪ ૧૮૧. કુલાપાને સાર સને ૧૮૬૫ નો પ્રુપર્કનો આર્કાઈ છે તે પ્રુ
કમ દરો. મંજુર કરેલા માપ કરતા વધારે માપનાં કાઠણાં કાપવાના હોમ તેટલા
જીવરથી આ કસમ મુજબ ગુનો થતો નથી. તેમજતવામાં દગલપાટ બરેલો હિરાદારી
જો જોઈએ, અને તે સાબિત પણ થશે જોઈએ. (પ્રુપર્ક હાઈકોર્ટ તારીખ ૨૭ જાનેવારી
સને ૧૮૬૪ વા. ૧ પા. ૧૮૧) પકડવા માટે પોલીસના આધીકાર માટે જુલો. હી. પ્રો.
જી. કસમ ૩૮૧ મંજુર કરેલાં કાઠણાં સીવાય વધારે જનનાં કાઠણાં કંઈ સખસ કમલ
માં રાખે તો તેટલાજ જીવરથી તેણે આ કસમ વીરૂપ ગુનેહો કરેલાં અચૂપ નહી. તેના
કપડ બરેલો હિરાદારી હવે એવું સાબીત થવું જોઈએ. રાણી વીરૂપ, થામર દયાળજી.

૧ પ્રુ. હા. રી. પ્ર. ૧૮૮૧

૨૧૦. તોળવાનું કંઈ પણ મંતર, અથવા કંઈ કાઠણું અથવા મંત્રાઈનું કે ભરત
ખોટા કાઠણાં અથવા મા | નું કંઈ માપ ખોટું છે એવું જાણીને જે માણસ પોતાની
માપ પનાવવાં વેચવાં. } વેચે અથવા કાઠને આપે એટલા સાર કે તે ખરો દગલ
વપરાય અથવા એવું જાણીને કે તે ખરો કાઠણે વપરાય એવા કુખ્ય છે તો તે
જે એક વરસની મુદત સુધીની એમાંના ગમે તે વસ્તુની કેદની, અથવા દંડની, અથ

જે બંનેની સંજ્ઞા કરવામાં આવશે.

બાબ ૧૪ માં.

હોદ્દાની નિર્ધારિતતા, સમાવર્તી, અવગણના, વગેરે.

અથવા, જો એવું કમઝમઝમાં પાડેલામાં કંઈ મીલકત હોય તે સરવ માણે
સામારણ નુકસાન. બાબ, અથવા દુઃખ થાય અથવા જેથી જે રાખસેને કંઈ
નીકે હક પાવવાની જરૂર પડે તે સખસેને નુકસાન, અડચણ. બાબ, અથવા
મા. બીના રહેજ નહીં તે રાખસે લેવાકાગ કાપ કરવું એમ સમજવું.

કોઈ સરવોપકારક કરવાથી કંઈ અનુકુળતા અથવા સાબ થતા હોય, તો તે કંઈ
થી તે યુનેનક આર ધઈ શકેતા નથી.

ટીકા.

ફોજદારી કાયદા મુજબ શિક્ષા જોગ અપકારક કરતીથી ફોજદારી ફરીઆદ પહે
માં અગર ફોજદારી ફરીઆદ વગર હીવાનીમાં ચાલે (યુ'બઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧ પા. ૨)
સને ૧૮૭૨ ના આર્કટ ૧૦ બાબ ૨૦ પરમાણે કમ અમાવવા શીવાય આ કમમ પર
માણે કમ અમાવવું તે કાયદા વીરુધ નથી (યુ'બઈ હાઈકોર્ટ) તા. ૧૭ સપ્ટેમ્બર સ
ને ૧૮૬૯ નંબર ૧૪૨. જુગાર રમવાને કે રમવાનરને આ કમમ પરમાણે લોકપરકાર
કરત કાઈ એમ ચણી શિક્ષા કલેલાં તે ૨૬ કરી ડરાબુ કે સને ૧૮૬૬ ના આર્કટ ૬
પરમાણે કમ અમાવવું, જુગાર રમવાના સાબન હથીઆર નહીં કરી લેવા ભીધુ હરી તે
થી સરવજનીકે પીકા ઊતપન થાયછે પણ લોકિને ખરેખરી પીકા થવના પુરાવા ન હો
વાથી ફક્ત કોઈને પેતાના ધરમાં જુગાર રમવાને બોલાવાથી રોકે માણસથી આ કમમ
પરમાણે સારવજનીકે પીકા કરવાને યુનેગર કરી શકેતા નથી (ડ્રુ' હા. વા. ૧ સી ડી
સમખર સને ૧૮૬૦ વા. ૭ પાટુ ૭૪, ખાનમી રમવાનું રોકાણ મે લોકપરકાર કરતી
ય નથી ૨ વી. રી. પા. ૩૫ (ફોજદારી) પેતાના પે.ડા છુટી જતો રામે નહીં એ
લોકપરકારક કરતીય નથી કે વી. રો. પા. ૭૨ આ કમમ પરમાણેના યુનેગ પાનવા
ગાટે એવુ સાબીત કરવુ જોઈએ કે કંઈ બાબ અગર હેરાન ગતી અગર ધનિ સરવ લોક
ના કોઈ જ્યા અથવા એક જાનના કે વરગના લોકિના વીરોસ બાગને મીલકતને ઉપજે.અ
કરતાં ધનિ થઈ છે અથવા કોઈ સારવજનીકે હકને બે.ગવડો કરના ધનિ પછાં છે વી.
રી. પા. ૭૦ (ફોજદારી).

૨૬૯. જે માણસ કામના વીરુધ અથવા જાલનથી એવું કંઈ કામ કરે, કે જેથી

છાંડોને નોખમ પાંચે ઇંડોને નોખમવાળા કાંઈ રોગનો એવ પસારો એવું
 હોય એવો રોગનો એવ પસારો એવો સંભવ હોય, અને એવો સંભવ છે એમ તે બાણુતો હોય
 પસરે એવું બેલીતો } અથવા એમ માનવાનું તેને કારણ હોય તે, માણુસને છ મ

ની મુલત સુધીની એમના ગમે તે પરકારની કંદની, અથવા, ઇંડની અથવા એ બંને
 શીક્ષા કરવામાં આવશે.

દીકા—એવ ભાનિ શીતળા કાહાડવાનું કામ અઘરાવવા તરફે સુધ પુગીથી કરક
 હોય તો તે આ કામ મુજબ શીક્ષા ભાગ્યે થશે નહીં (મદરાસ હાઈકોર્ટ તા. ૧૦
 મુલ.ઈ સને ૧૮૬૭).

૨૭૦ જે માણુસ દેવસ પુધીથી એવું કાંઈ કામ કરે કે તેથી છાંડોને નોખમ
 વાળા કાંઈ રોગનો એવ પસરે એવો સંભવ હોય અને એ
 છાંડોને નોખમ પહેાં વે એવ રોગનો એવ પસરે એવું દેવસ પુધીનું કારણ હોય તે માણુસને એ વરસની મુલત સુધીની એમના ગમે તે
 કામ. ગમે તે પરકારની કંદની અથવા ઇંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૭૧ કાંઈ વહાણને રોગના સંભવથી દુર.રાખવા બાબતમાં અથવા ને સંખમ
 રોગના સંખમથી દુર રહે થી દુર રાખેલા વહાણીનો કીનારા સાથેથી અથવા બીજા વ
 વા સંખમથી કાંઈ કાનુન હાણી સંધેને વહેવાર કેમ થાશે તેનો ખરોખસત કરવા મા
 ન માનવી. બંની અથવા જે જગ્યામાં કાંઈ મેથી રોગ થામતો હોય તે
 જગ્યા તથા બીજી જગ્યાની વચ્ચે વહેવાર કેમ થાશે તેનો ખરોખસત કરવા માનવની
 હીંકુસતાનની સરકારે અથવા કાંઈપણ સરકારે કરાને બહાર કરેલી કાંઈ કાનુન જે મા
 ણુસ બાણી પુગીને ન મને તે માણુસને છ મહીનાની મુલત સુધીની એમના ગમે તે
 પ્રકારની કંદની અથવા ઇંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૭૨ કાંઈ માણુસ કાંઈ ખાસની અથવા પોતાની વસતુમાં બેળ કરે
 વેચવાનો છોડા રાખેલી કે તેથી જે વસ્તુ ખાવાથી અથવા પીવાથી અથવા
 ખાવાની અથવા પીવાની વસતુમાં કાંઈ બેળ અને એવા ધરાશયી કે તે વસ્તુ ખાવાને અથવા પીવાને
 કરેલી. વેચવી અથવા તે ખાવાને અથવા પીવાને વંચાસે એવો શં
 બધે એમ બાણી છતાં નો તે માણુસને છ મહીનાની મુલત સુધીની એમના ગમે તે પ્ર
 કારની કંદની અથવા એ કંદનાર રૂપીઆ મુબીના ઇંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કર
 વામાં આવશે.

૨૭૩ જે વસતુ અવગુણ કાગ કરેલી અથવા અચોક્કસ અથવા ખરા અથવા
 ખાવાની અથવા પીવાની પોવા જેવ સધીલીમા ન હોય તેવો કાંઈ વસ્તુ ખાવા અથ
 અવગુણ કાગ વસતુ વે વે પીવાની વસતુ રાખવા કાંઈ માણુસ વેચે અથવા વેચવાનું
 કરે અથવા વેચવાનું કાગ અને તે વસ્તુ ખાવામાં અથવા પીવા

જે એમ માણેને અથવા એમ મનનું કરણ છતાં એ પરમ જો
મહીનાની મુદત સુધીની જિમના ગમે તે પરકારનો કંઈ એ
સુધીના દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.
જ્યાં અથવા તદ્દિવાર ફરિયા અહિંરાધમાં કંઈ એ
જે તે કે તેથી તે વસાણાને અથવા તદ્દિવાર
વિસધનો ગુણ એછો થાય અથવા તેની અશર બ
કરક થાય અને તેમાં તેથી કંઈ એ બ ન થઈ હોય એ પ્રમા
સે ર વેચવી અથવા પાપનો એવા હિરાદથી અથવા તેથી કા
વપરાશે એવો શબ્દ રહે એમ જાણી છતાં તે એ પરમાણુ ફરિ
મહીનાની મુદત સુધીની જિમના ગમે તે પ્રકારનો કંઈ અથવા એ
સુધીના દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.
કંઈ વસાણામાં અથવા તદ્દિવાર ફરિયા અહિંરાધમાં તેના ગુણ એછો થાય
અથવા તેની અશર વદશાય અથવા તે અવગુણકારક થાય
વે } અથવા તેથી કંઈ એ બ થઈ હોય એ પરમાણુ કંઈ એ
અથવા તદ્દિવાર ફરિયા અહિંરાધ તેમાં એ બ ન થઈ હોય એ પરમાણુ કંઈ એ
અને સ ર વેચે અથવા વેચવાનું કહે અથવા વેચવા મુકે અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી
વેચવા જે રાખસને તેમાં એ બ થઈ હોય એ પરમાણુ કંઈ એ
વપરાશે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની જિમના ગમે તે પરકાર
અથવા એક હજાર રૂપોના સુધીના દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કર-
વાશે.
કંઈ વસાણામાં અથવા તદ્દિવાર ફરિયા અહિંરાધ તે ગુણ વદશાય અથવા તદ્દિ
વાર ફરિયા અહિંરાધ હોય એવી રીતે કંઈ દવાના કામને સા
માણુને તે ગુણ હ જે માણસ જાણી જાણીને વચે અથવા વેચવાનું કહે અ
તદ્દિવાર ફરિયા અહિંરાધ } થવા વેચવા મુકે અથવા કોઈ દવાખાનામાંથી વેચવા તે મા
માણુને છ મહીનાની મુદત સુધીની જિમના ગમે તે પરકાર
અથવા એક હજાર રૂપોના સુધીના દંડની અથવા એ બનેલી શીક્ષા કર-
વાશે.
કંઈ જાણી શકાય તેવી કંઈ અથવા જાણી શકાય તેવી માણસ જુદી પુર
વક બંધક અથવા મેલુ કંઈ એવી રીતે કે તેથી તે માણુ
જે અથવા } રાજ જે કામમાં વપરાવું હોય તે કામને શરૂ ને આણુ
માણુને તે ગુણ હ } લાગુ થાય તે તે માણસને તરણ મહીનાની મુદત સુધીની
મુદત.
જિમના ગમે તે પરકારનો કંઈ અથવા એક હજાર રૂપોના સુધીના દંડની અથવા એ બ ને

શ્રી શક્તિ કરવામાં આવશે.

આ કામમાં નથી એ સમજામાં સરવજનને સમાવવાનું છે.
 ૪૬ કોર્ટ તાબે જુલાઈ સને ૧૮૬૬ કર મેનલ રીપોર્ટ
 ૨૭૮ કોર્ટ જાની હવા ને મધ્યસ પુષ્કોપુરવકે બીજાં કે
 હવાને તનુરસનીમાંથી જાની 'રડોસમા' ધણું કરીને રહેનારો
 ૭ કરે એવી કરવી } અથવા કોર્ટ સરોઆમ રસતા બીજર કરનારા સખસે ની
 તનુરસનીમાં બીજાં ઘણ તે મધ્યસને પાચસે રૂપીઆ સુધેના '૬૦૦' રીટા કર-
 વામાં આવશે.

ટીકા.

સને ૧૮૬૭ ના આક્ર ૭ કમમ ૨૩ મુજબ થઈ સહિ.
 ૨૪૯ કોર્ટ સરોઆમ રસતા બીજર ને સખસ કોર્ટ આડી એવો એ રીડરો અથવા
 શરોઆમ રસતાપર બેસી } ગ્રહણી બેસેલી રીને હાકે અથવા સપારો કરે કે તેથી માણ
 કરાધિ હાકે } સની ૭૦૦ જેવાનમા આવે અથવા કોર્ટ બોલ સખસે
 કરવી.
 ને અથવા અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હવાય તે સખસને ૭ મહીનાની મુતલ
 મુખીની યોમાંના અને તે પરકરની કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધેના '૬૦૦' અ-
 થવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

(૨૭૯-૨૮૯)કમમાં ને નુકશાન થયું હોય તે જુદુ રાખી તેમાં કુમેલી ગરમત
 શીક્ષા જોગ કરે છે. એ પુણુ છે કે મુનાનુ તત્વ ફક્ત નુકસાન થવાના સંભવમાં રહેલું
 છે અને તે મુના ખરેખર ખતનામાં રહેલું નથી કારણ કે બધી કમમાં અથવા અ-
 થવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હવાય એવા અથવા એવા જેવા રાખરે આવેલા છે અ-
 ને ખરેખર થએલા નુકશાનને વાસતે કમમાં ૩૩૭ અને ૩૩૮ મુજબ શીક્ષા થાય છે ને
 એ ધણુ બીજીવર છે કે ખરેખર થએલી અથવા ને એ અથવા ન બનેલી હોય તે
 અથવા કરવાના કરતને જેટલી શીક્ષા થાય તેના કરતા કમમ ૩૩૭ મુજબ મોઢી.
 શીક્ષાને માલક છે તેમજ ને તે નુકશાન ખરેખર ત પરતોવારની ખાસ ખીસકને રેલું
 હોયતે તે નુકસાન કરવાનો કઈ પાણુ કરાદો હોયો જોઈએ અથવા ને અ-
 થાય તે નુકશાન થશે એમ માનવાનું કારણ હે વુ જોઈએ એમ પાણુ ૧૨૨
 ની એલ, એનક, એસ. વીરાઅ કંપની લા. રીપોર્ટ મહિમાન પત્રીક કેસ
 ૧૪)ને બેસીકરાઈથી નુકશાન થાય અથવા નુકશાન થશે એવો સંભવ હોયતે
 ગરમતને સાદ કોર્ટ સખસ કોર્ટવારોમાં જવાબદાર થય રાદ તે કરતો
 રૂપીઆ ૬ થએલી હોય તે તેનો જવાબ નાખવ અથવા તેનો ખાતાનો વાકે

- જોઈએ શીવાનીમાં આણસ પોતાના નોકરના કરતને રાફ જવાબદાર છે પણ જોઈદારી માં તે નથી એક હાથના મનેલા મુકદમામાં કહી દર્દખાંદાનો લેખનર હતો. તેનો લેખ જોઈમાં તેના ધરખા આગી સાગી અને તેથી એક હવાઈ દહી અને બીજા આણસ ના પરાણુ બીધા આમાં દુરાવ થયો કે તે જોઈદારીમાં જવાબદાર નથી. સ્ત્રી જસડોસ કાકમરન સહેબ કહે છે કે "કરીએ તેના ધરખા કાકમરન દારખાનુ" રખા જયુ તે રાખવા થી કાંઈ આગ સાગી નથી કે જેથી મોત થયુ એમાં કાંઈ જાણતી જાણત થવાથી એ મોત થયુ નો મોત દારખાનુ રાખવાના રાખવાથી જરોજામથી જયુ હોય તો એણે કે જોઈ દારખાનુ કહીએ જાણત બરેથી રીતે રાખવાથી હવાઈએનો મોત શહી હોતો તેને સંપાત થવાનો કરાવખાણ રહે તો પણ અહીં આ મોત પાંચ કાં ના કરતીથી થયેલું હવું (રાણી વરેખ પેનેકલા જનરખ આલસવરેદના મુકદમામાં ૫૧, ૨૮ ૫૧, ૨૦) જાણત સામિત કરવાનો મોજો હમોશ દરોઆલોના ઉપર રહે છે ૫
- એણું નુકસાન નો જરતીવારી ફાલણી બીજી રીતે થાશે હોત તો ન થાત માતર એક લોજ વાત નો ને તેણું કાં અથવા કયા વગરનું રાખોજુ તેમ તે બેડી રીતે અને જાણતથી જાણે હોય તે શીવાજ જાણતનો પુરવો થયો નહીં એક મુકદમામાં એક બાઈ રી ઉપર આમનોસખ ફરી ગઈ હતી તાં જોઈ જસડોસ સહેબે મુકદમ નો ફરિયાત કહીને નીચે પદમણે કહું હવું, આ મુકદમામાં એમ જણાય છે કે રાત અંધારી હતી અને ખરેખર તોહન હવું અને પગે ચલન રાખેને રસનો એલગતાં જેટલી ગાડીવાનોની ગડી હાંકતાં રાખવા રાખવાને ફરજ છે તેટલોજ રાખવા રાખવાનો તેમનો પણ ફર
- જ હતી એમ મામમ પડતું નથી કે જરતીવારીની ગાડી રાંત ઉપર ત હોડતી આવતી હતી એમ એલગતાં પણ તેથી જાણતું જેટલે છેડે ગાડવાન ગડી હાંકતો હતો તે જરખા જે પગે ચાલનારાઓને તેના આવવાનો ખબર હોય તો આધાર આ ખરી જાણના ના, રુપાડામાંથી નીકળી જવાનો પુરકજ વખત હતો ગડીવાને પોતાની ગડી જોખી રાખી તે જોહાન રસતામાંથી નીકળી જવાનો જેટલો વખત હતો તેટલો વખત તે જોહાને ગડીના રાખાડામાંથી નીકળી જવાનો હતો અને ગડીવાને પોતાનો ફરજ ન જાણતો એમ કહેવાનું ફક્ત એણું જાણતું જાણતું વચવા આ વુ છે કે એ અકસમાત જાણતો વખતે ગડીવાનના કંઠના સાથે વાત જવા આવતેમ જોતો હતો પણ એમતેક ધિવરેસરકામને ચાલને કરી શકે અને તે જરખા જે તેકરતો હતો તે વખતે તે પોતાના રસતા ઉપરની હાંકતાની જાણતું એલગતાં રાંડતી ગડી હાંકતો હતો તેથી કાંઈ પોતાની ફરજ તોડી એમ થયું નથી જરતીવારી થોડા તે સોડા ઉપર જાણતથી રાખાડા એમ કહેવાને જેટલું ફરજ છે તેણું ફરજ છે તે જાણતું ફરજ છે તે જાણતું એલગતાં એલગ ઉપર રાંડી એમ કહેવાને છે અને જો તેઓએ જોહાને કે આમની પસને નુકસાન કાં હોય તો તેને સરકાર ધિગારથી કડી રાખા કે તેઓએ નુકસાનના જવાબદાર હતા નથી થઈ એલગ છે કે ગાડીઓ હાંકનારની પગે ચાલનારાઓનો જેટલો તથા રાખવાની ફરજ છે તેટલોજ ફરજ રસનો એલગતાં ગડીએ ની તપસ રાખવાનો પગે ચાલનારાઓ

ની છે કરાડોશ બીલોઅમે કહું કે હું એમાં મળતા હું અને ફક્ત એ
 હિવાનો ઈજા રાખુ છું કે જુરની આગળ પુરવો મુકામમાં એક બાજે
 જે અમીરોએ છે. તે એ છે કે જે બને તરફની ગણતર અમલકા સંસ્કાર

રાવથી રાખેલ થયું હોય તે બહુ એમાંથી એ. રોધી કાળા જુરોને
 નીચાર નથી પણ એથી કરાએ પુરવો થતો નથી એમ માનવું જોઈએ.

૧ ગુડલા કરનામ કામન પેલેક કેસીસ થા. ૬ ૫'. ૨૩૩ મારાસ હાઈકોર્ટ

૬ ૫'. ૩૨ મોર્ટ વીરુ પેટ ચંદલાદ રીપારટશ ડીવીકેન્ડસીથ થા ૩ ૫'. ૧૧૩

કા જોરેને નાથ ધાલા વગર ગાડીએ જોડાયથી પુરવાન થયું નથી તથા બળને નાથ

ધાલા વગર ગાડી જોડાને હાંકી જતો હતો તેને આ કામ ૧૨મણે એ રીપારટના રૂ

નેહ લાગે નહીં મુખાઈ હાઈકોર્ટ થા. ૧૨ આગાટ સને ૧૮૫૮ કમીનમ રીપ રાસ

નં. ૧૦૨ નીચેકા પુઃ ૩૨૪ ૨૭૮ સને ૧૮૫૦ નં એકાક ૭ ની કમમ ૩૨ ૨૩૩ ૩

૭૫ ૫૭૫ થઈ શકે.

૨૮૦ જે સખરા કઈ વાહાણુ એવી એ રીકોર અથવા મારની બરેલી રોતે થયે
 એ રીકોર વાહાણુ થયે વગર | કે તેવો માયુસ થી છ ડગો જોખમન આવે અથવા કાઈ
 સખરને બધા અથવા પુરવાન થશે એવે રાખવે રાખવે તે સખરને છ મહીનાનો
 માત મુતિના એમ ના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો અથવા એક હજાર રૂપામા સુધીનો
 કેડી અથવા એ બનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૧ કેઈ માયુસ કાઈએ કું અથવા જુ અથવા નીચાની અથવા એ પુ રાખે
 એ કું અથવા જુ નીચા | એવા ઈગિદધા કે તે રાખે પો કાઈ વાહાણુ મહાવતુરો કામ
 અથવા એ પુ રાખે કું. | અથવા કાઈ એવે સખર છે એવું બાકુ ને તો તે માયુસ
 સાત વરસનો મુદત મુધની એમાંના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો અથવા એક
 બનેનો શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૨. જે વાહાણુ એવી હાવામાં અથવા એકજુ બરેલુ હોય કે તે
 કાણુ બર બરેલા અ | સખરનો છ ડગો જોખમન રહે તેવા કેઈ વાહા
 ની રેસતવમાં વાહાણુમાં | એને બાકે સર જે માયુસ કાણુ જુરોને
 કરાને કાઈ સખરને | સતેથી કેઈ માયુસને કળમારતો કાઈ બર
 માસરતો કાઈ મા. | સતેથી કેઈ માયુસને કળમારતો કાઈ બર
 માયુસને છ મહીનાનો મુન મુધની એમાંના ગમે તે ૧૨૩૨નો કેવનો
 માસર રૂપામા મુધના દડનો અથવા એ બનેના શિક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

સને ૧૮૫૮ નો આક્ટ ૨૬ કમમ ૧૫ પાણુ છે.
 આરવાએ સવામવે વગરના વાહાણુ દાકે તેને આ કમમ કાણુ ૫૩૩૩. ૧ મુ. હા.
 ૩. ૧૩૦.

૧૯૩. જે માણસ કંઈ કરવાથી અથવા પાતાના કૃત્ય અથવા હવામા માહેલી કંઈ
 સુરીયાથી રસતા-અથવા } ઈ મીસકતનો પશિવરત રાખવામાં કમુર કરવાથી પુરાહીના
 વાલીગુમ રસતામાં બધ } અથવા તરોના રહીઆમ રસતામાં કોઈ સખસને બધ અડ
 અથવા અડવાયુ કરવી. } બાણ અથવા ગુ'કરાન કરે તે માણસને બસે' રૂપીયા સુધે
 ના દંડની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

એ રીતે એક મિહિલા રસતાની નજીકની પથરની ખંડામાંથી પથર ફાડવા (રાણી
 મીથ મારેસમા જનરલ માલસરેંઠ મુકદમા વાં ૩૪ વાં ૨૨) અથવા એવા મો
 હોરા તારવા થાંભલા-ટોકવા કે જેથી રસનો પહેલા કરતાં થોડો સુમ થાય એ મોકાપરેસ
 ૨ કામ અને લોકોપકરક કરતીય કરાવવામાં આવેલું હતું (રાણી વીરધ મુનાઈટક
 કીમકમ ઇન્ફેક્ટરીક ટેસોગર કે કંપની સાજનરમ માલસરેંઠના મુકદમા વા. ૩૧ પાને.
 ૧૬૬.) જ્યા કાઈ કાયરેસર કામ યોગીય રીતે કરતાં ગુકરાન થાય તે યુનોહ થશે ન
 હી. થાખ્તે કે જ્યા પ્રતીવાદીને યોગીય રીતે અખલીઆર પામેલી કારપરેસને એક મો
 ઠા રસતમાં નીક બાધવા રાખેલો અને તે સખસે તે નીક યોગીય રીતે પુરી અને ફેલા
 કે મહીના પછી પુરાણી સળખવીક રીતે નીચે બેસી જવાથી એ જગ્યામાં એક ખાકો ૫
 ડચો તીમાં મેલેલા કાચ થયે કે વારીએ ખાકમાં પડી જવાથી થયેલા ગુકરાનને માટે
 પ્રતીવાદી જોયર જેવાળધરી રહેતી નથી (હીયામમ વીરધ લેખાટર લા રોપે ૨૪મ કેન
 લોનમે'ય વા. ૬ પા' ૧૩૮) પણ જે પરીવાદીએ એ નીક અખલીઆર પાંના કરી હો
 ન અથવા માનન બેરેંડી રીતે પુરી ફેલ તેા જુલો જાન હતી રાજ મરમમા નાત જમ
 વા બેસમરે મુકદમે જ્યા આવવાને હરકન થપાને પુરાવા ન હોવાથી શીક્ષા ૨૬ કરો (મુ'
 ૧૬૬) કાઈ કોગડ રીપારટમ વાં ૨૬ જુન ૧૮ અને ૧૮૧૮ પાને ૧૮૬.) કેરેને બહેર
 ૧૬૧૬ હી ૬૬૧ કકયા હોય પણ સ પે તેમા મલોક નહોત નો માલ'ક જોયર આ
 ૧૬૧૬ આપે નહી ૮ મ. હા. રી ૫. ૯.

૧૬૪ કાઈ જેહેરી પદારથો જે માણસ કંઈ કામ બેરી એ રીકરી અથવા ગાય
 જેરી પદારથયોગસ } તો બેરેતી રીતે કે કે તેથી માણસની ઇ'ગી ભોખમમાં
 બેરેતી ચલ. } આવે અથવા કાઈ જોગ સખસને વધવા અથવા ગુકરાન થ
 વો સંભવ દેખાય અથવા જે માણસ પાતાના કૃત્ય મહેતા કંઈ જેહેરી પદારથ
 થી તે જેહેરી પદારથો માણસની ઇ'ગીને સંભવ જોખન થતુ આડે એવે ખ
 રાખવામાં જાણી ગુજરે અથવા ગયેલીથી કમુર કે તે માણસને છ મહીનાની મુદ
 ડીની બેમાના અને તે પગડાની કેની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુરોન દંડની
 ને બનેતો શીક્ષા કરવામાં આવશે.

અથવા કાઈ સોગરજવાળાગાલી પદારથો જે માણસ કંઈ કામ બેરી

અની અથવા શીઝરજવા
અરહી પદારથ સખધી
અરહી બરેલી થાલ.

બે ફીકરી અથવા અરહી રીતે કરે કે તેથી
છ'ંદની જોખમમાં આવે અથવા કાંઈ ખોળ સખ
થા અથવા નુકરાન થશે એવો સંભવ દેખાય અથવા જોખ
પાતાના કપળ મહેના કાંઈ અગતી અથવા કાંઈ સીઝરજવાગરાહી પદારથ સખ
કે અગતી અથવા સીઝરજવાગરાહી પદારથથી માણસની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ
જોખ થતું અટકે એવો બદાલસત રાખવામાં લાણી જુઝીને અથવા અરહીથી કમુર
કે, તે માણસને છ મહીનાની ખુદત સુધીની બેનાના ગમે તે પ્રકારની કેદની
ક હલાર રૂપીઆ સુધીના કંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે."

ટીકા.

આ કલમ બેપર ૩૨૫ થયા છે કે "કાંઈ સખસને નુકરાન એ સખદોમાં લેવી
મીલકત તેમજ તેની જાતને નુકરાનનો સમાવેશ થાય છે." (ખુખઈ કાંઈ કારદ રૂપિયર
૮૬ કરાઈન કેરીય થા. ૫ થાને ૧૦.) ખુખઈ કાંઈ કારદ ૩૨૦૫ છે કે મીલકત જોખ
મખા અથવા પદારથથી રહેતો તેનેપણ આ કલમ લાગુ થાયછે. ૪ ખુ. હા. રી. ૫.
૬૭ (ફોનદારી.)

૨૮૧. અથવા સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથથી જે માણસ કાંઈ કામ એવી પેરીકરી
અથવા સાથે કુટે એવા } અથવા અરહી બરેલી રીતે કરે કે તેથી માણસની છ'ંદની
કાંઈ પદારથ સખધી અથવા } જોખમમાં આવે, અથવા કાંઈ ખોળ સખસને
અરહી બરેલી થાલ. } થા નુકરાનથશે એવો સંભવ દેખાય, અથવા જે
તાના કપળ મહેના અથવા સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથ સખધી તે પદાર
ની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ જોખ થતું અટકે એવો બદાલસત રાખવામાં
જીને અથવા અરહીથી કમુર છે, તે માણસને છ મહીનાની ખુદત સુધીની
કે તે પ્રકારની કેદની અથવા એક હલાર રૂપીઆ સુધીના કંડની અથવા
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કેટલા તથા વંસની ટી બરવાની મનાઈખાત અમદાવાદમાં તા. ૮ બનેકરી
સને ૧૮૫૫ ને રોજ નંબર ૧૫ ખુ બહાર નાખુ થયું છે. ૫૫૫ હળા તથા વાહ'દીએ
પાટીઆ તથા ખપેદાની કરવાને હરકત નથી. એમ મગલ મુજબનો અરહી બેપરથી વા.
આગસ્ટ સને ૧૮૬૨ ના રોજ અમદાવાદ છલા મજસતકે સારેવે કુકમ.

૨૮૭ કાંઈ સાથથી જે માણસ કાંઈ કામ એવી જે ફીકરી અથવા
ખુનેગરના કપળ અથવા } રીતે કરે કે તેથી માણસની છ'ંદની જોખમમાં
વા હવાસામહેના કાંઈ સ } થા કાંઈ ખોળ સખસને વથા અથવા નુકરાન
થા રાખધી અરહી બરે } સંભવ દેખાય અથવા જે માણસ પેતાના કપળ અથવા
અરહી થાલ }
અથવા મહેના કાંઈ સાથ સખધી તે સાથથી માણસની છ'ંદની કાંઈ સંભાવ નો

ખામ યતુ' અટકે, એવો બંદોબસત રાખવામાં ભણી પુણીને અથવા ગૃહસ્થનીથી કમુર કરે, તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાં ગમે તે પરકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૮ કંઈ ધર્માત્મક તોડી પાડવામાં અથવા તેને મરામત કરવામાં જે માણસ તે ધર્માત્મક તોડી પાડવા અથવા તેને મરામત કરવા માટે જોઈએ તે માણસની જોડણીને કંઈ સંભવ જોખમ થતું અટકાવે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની બેમાં ગમે તે પરકારની કેદની અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૮૯ જે માણસ પોતાના કમળ માંહેના કંઈ જાતવર સખી તે જાતવરથી માણસનીથી કમુર કરે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની, અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૯૦ જે માણસ પોતાના કમળ માંહેના કંઈ જાતવર સખી તે જાતવરથી માણસનીથી કમુર કરે તે માણસને છ મહીનાની મુદત સુધીની કેદની, અથવા એક હજાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અરજદારે પાઠાનું દરૂ ગૃહસ્થની પાંચવાથી તે છુટી જઈ લોકોના હાથ પડેને કમિ કરી તે બાબત માનવતરે આ કમળ મુજબ સજા કરી તે બાબત હાઈકોર્ટે દરાવી પુ' કે સારું કમળ જગમી જનાંવરને લાગુ છે એવું નહીં પણ બીજા કંઈ પણ જનાંવરને લાગુ છે. (કલકત્તા હાઈકોર્ટ વા. ૨૯ નવંબર સને ૧૮૭૨ વા. ૧૬ પા. ૧.)

અમુક જગમી અરજદારે રખડતાં નહીં મુકાં એવો માનવતરે મનાઈ કુકમ કાંડવો હોય તે તે કુકમ કરી. પ્રો. કોડ. કમળ ૫૧૮ પરમાણીને ડુનોલ કહેવાય નહીં આ કમળ પરમાણી એ કુકમ જોડવો એ ડુનોલ નથી. હવે. મા. રી. એ. પ્ર. ૩૧. તહે મન સામેન કરવા માટે જાણતી હતી એવું નહીં પણ એ ગૃહસ્થની એવી હતી કે એથી માણસની જોડણીને હરકત પેઢિયરી એવો સંભવ છે એવું તે ગૃહસ્થની કરનાર સખસ જાણતો અથવા માનતો હોયો જોઈએ. ર. મ. હા. રી. પ્ર. ૩૩ આ કમળ જગમી જનાંવરો છુટાં મુકે તેને મટે નથી. પણ કંઈ સખસ પોતાનો દરૂ ખોલ્યાખોલ્યા જ દેવી જાણમાં દોડતો મુકે અને તેથી માણસની જોડણીને જોખમમાં આવે તે તે સખસે આ કમળ પરમાણી ડુનોલ કરશે કહેવાય ૧૬ વી. રી. પ્ર. ૧

૨૯૦ જે બાબતને સાર બીજી રીતે શીક્ષા કરવાનું આ કથામાં દરાવી પુ' નથી સોમકારકરતની શીક્ષા. | એવી બાબતમાં જે માણસ કંઈ લોકપ્રકારકરત કરે તેને ખસે રૂપિયા સુધીના દંડની સંજ્ઞા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

મીને અધીકાર મળે. હોયના તે સને ૧૮૬૧ ના આક્ટ ૮ મી
કરી શકે. ફરીથી લોકાપકારક કરતીય કરવું નહીં એવો માલસતરેક કુકમ કરી
છે સને ૧૮૭૨ નો આક્ટ ૧૦ કમમ ૧૨-૧૩-૨૦૮ બ્રિટિશનામુ પરગટ કરીએ
કરવા કુકમ કરવા છતાં તે કરત કરનારને કમમ ૩૦ મુજબ સભ્ય કરવા સાર
સાર અદાલતનું પરીશીરાદ ના. ૧ અમમ: સને ૧૮૬૨ નું છે. સને ૧૮૭૩ ના મુખ્ય
ઈ આક્ટ ૧ ની કમમ ૪૨ થી મીયુનરીયપ કમેટી લોકાપકારક કરતીય ન કરવહી નો
ડીસ કરી રાક છે. અને તેનેડીસ ન માનનારને સ રફુ આક્ટની કમમ ૮૮ મુજબ કો
ઈપણ માલસતરેક દંડની સભ્ય કરી રાક છે અને તે દંડ સને ૧૮૭૨ ના ૧૦ મા
આક્ટની કમમ ૨૦૭ મુજબ વશ્યમ થઈ રાક છે. એક મેલેમાના મણા રહેવાથીએએ ના
શણાં આગળ ગમીવી રાખી લોકાપકારક કરતીય કહ તો તે ખાખત દરેક અણસ વીપર
જુદી જુદી ફરીઆદ થવી જોઈએ. નિવેડા તુક થા. ૨૧૧ સને ૧૮૬૨ બ્રિટિશ સાર નહીં
રાખવાથી પડામી વેરેરેને તરાસ ઉત્તપન ની થવા છતાં પચીસે તેના ધરની પરગાળખાં
વેશણું કરમીનમ કમમ ૧૩૩ વંદેથ તથા ફરીઆદ કરવા વીના કુખવવરને કા ૧૬ પરમા
છે રાખન કરવાનો અધીકાર નથી ને ગદો ખાખત સને ૧૮૬૭નો આક્ટ ૭-૮ પરમા
છે પામી સને અધીકાર છે વાસને રીક્ષા રક કરી (મુખાઈ) હાક કરત તારીખ ૧૭ મી
ડીસેમ્બર સને ૧૮૬૬) આ કમમ વંદેથ યુનહો કરનારને દંડને બદલે જે કા કરવામાં
આવે તે સખતનહીં આસાન હોવી જોઈએ. ૧ મુ. હા. ગે. ૪૮ (ફોર્મારી)

૨૬૧ હમાણુ લોકાપકારક કરત વુ ફરીથી ફરીસ અથવા બારી રાખીરાખા એવી તા
ખંધ કરવાની તારીક થવા } કોઈ કરવાને જે સરકારી નોકરને કાપરેસર અખતીસાર હો
પછી અપકારક કરત બા } ૫ તે મરકારી નોકરે તેવી તારીક કીધા છતાં જે માણસ તે
રી રાખવું. }
લોકાપકારક કરત ફરીથી કરે અથવા બારી રાખે તે માણસને છ મહિનાની મુદત મુખીની
આસાન કેદની અથવા દંડની અથવા એ બનેનો રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

અંકડી નહીં કરવા બ્રિટિશનામુ કરવા છતાં ફરી કરે તેને આ કમમ પરમાણુ તહોમ
ત મારે શરરફુ પરીશીરેને તા. ૧ અમમસ: સને ૧૮૫૨ પુનને સને ૧૮૨૭ ના કવડા
૧૨ ની કમમ ૧૬ની રકમ ૬ તા. સને ૧૮૨૭ ના કારવા ૧૮ ની કમમ ૨૩ માણુ છે
ત. સને ૧૮૫૦ નો આક્ટ ૨૬ મા જ્યા મીયુનરીયપ આક્ટ થાણુ છે તોમાં માણુ છે.
સામાનિક અપકારક વસતુ ખરીડવા માટેનો કુકમ કરવા વરેરેના અધીકાર માટે જુવે
કરમીનમ પરીશીરેક કોઠ કમમ ૫૧૮-૫૨૧

૨૬૨ કાઈ ખીમસત પુસતક મોખાનીકુ કાગળ ચીતર, તરાનર, પરતીમા, અથવા
ખીમસત પુસતકોનું લેવા આકાર, જે માણસ લેએ અથવા લેદેએ. અથવા લેવાને ક
ણુ બીગરે.) બે ડાને સ ર પરરેગમો આ રેગમા આણુ અથવા બપે આ

જિવી રીતે ભણી ને, અને દેખાડે અથવા નેમ કાગળની કોશીશ કરે છે, તે માણસને તરણ મહોત્તાની મુદત સુધીનો બેમનાં ગમેતે, દેખાડેની અથવા બે બનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

જેને જે રાખસ બેપર તોહોમત આપ્યું હોય તે સખસે કયાં બીજા સખસે સાખાં અને તે કયા રીતે બીજસત છે તે ખસુસ જતાવવું નોઈએ. જો તે કોઈ તોહોમતદાર છુટી ભવ છે ર હા. રી કમકતા ૫. ૩૧૫ બીજા પછે સાહ રશતે મુકવા હોય ૫ થુ તે માતર એક સખસના જોવામાં આવે તો તે આ કમમ પરમાણેના ગુનકો નથી. આમ. પ્ર. ૯૮૮. કોઈ આખનીબસ માણસ બેધો રકે તેરી ગડી)મા આ વાં ચીનરો વગેરે રાખામાં આવે તો અણુપ કમઝ એમાં માણાં માણુધ બેમે છે અને તેમનો નજરે એ દેખાવ આમ પ્ર. ૯૮૮ જ્યાં માણુ લોક ભાનાં આવતાં હોય ત્યાં આપું પુસતક વગેરે કે ગુનકો છે. આમ પ્ર. ૯૮૮

અર્થ.—કોઈ દેવતાના અથવા અણુપ પુરનીબેને બેસાડવા સહ વપરાતા કોઈ કોરેમી અથવા નકથી ૫ ડેમો, અથવા ચીનરેમી અથવા ખેલ રીતે કોઈમી અથવા સખ ૫, કહી કોણુસર રાખે રી કે વપરાતો કોઈ જણુ પરતીમાને આ કે પડતી નથી.

જેમાં કમમમા લખોયું છે તેવું જોમસર પુસતક અથવા તેરી બીજા કંઈવ અથવા દેખડામાં સજુ લેવા સાહ અથવા લે હેવા સહ અથવા રાખા લો પુસતક કયાં કને દેખાડવા સાહ જે માણુગતા કમમમ હોય તેને તરણુ અથવા.

જો મુદત સુધીની બેમાના ગમે તે પ્રકારની કંઈની અથવા દંડની અથવા એ બને કરવામાં આવશે,

જેક કોઈ જાહેર જગામાં અથવા જાહેર જગની પામે જે માણુધ કંઈ બીજસત બીજસત ગીતો. | જોત અથવા લાવણી અથવા રાખદો ગદ્ય બે સી અથવા આરોને બીજએને ૬૫૫ આવે તે માણુરને તરણુ મહોત્તાની મુદત સુધીનો બેમાના ગમે તે પ્રકારની કંઈની અથવા દંડની અથવા એ બનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

દરમમાં તમરો કાગળમાં લાવણી ગાય તેને આ કમમ પરમાણે બીજસત ગીતો મપાનો ગુના પતો નથી લાવણી માણુ જાનની હોયછે કેટલોક બીજીશના દોરા રશીત હોયછે ને કેટલોક બીજસત હોયછે માટે પુરાવા વીના શીક્ષા રહ કરો (પ્ર. ૬૫, તા. ૨૬ મારચ સને ૧૮૬૭ જા. ૪ જાને ૨૫) કયા બીજસત ગીતો વગેરે તોહોમતદારે ગાયાં અને તે કયા રીતે જોબીસતછે તે ખસુસ જતાવવું નોઈએ એમ થયું ન હોયતો તોહોમત

૨ છુટો વ્યય ૧ ઈ. ભા. રી. (કલકત્તા) પા. ૩૫૬. જે માળાણી ધણુકરોને વધારાથી
 સીરાત હોતી નથી તે મટે આ કલમ પરમ છે સાબ ધાપ નહીં ૪ પ્ર. ધા. રી. ૫.
 (સીખારી).

૨૪૪ અ. સરકારે કુકમ આપીયો નહીં હોય તેની સેરદી કઢાડવી સાર કંઈ
 સેરદીની ઓશીસ રા } આશીસ (એટલે ઠમેરી) અથવા જગા જે માણસ રાખે
 ખો. } તેને ધણુમાં ધણુ ૭ મહીના સુધી બિર્માના મૃત્યુ તે પરમ
 તેની કેવની શીક્ષા અથવા ૬૦ એ બેઠ શીક્ષા કરવી.

અને રાદરકુ પરકારની હરકાઈ સેરદીમાં હરકાઈ દોઢિઠિ અથવા ૬૦ અથવા નવર
 અથવા અંક કઢાડના બાબત અથવા તેને સગની વળગતી ફલાણી વાત બનશે તો કમાણ
 માણસના કાપા સાક ફલાણી રકમ અથવા માસ આપવામાં આવશે અથવા
 ત કરવામાં આવશે અથવા કરવામાં આવશે નહીં એવો હર કાઈ કાપ જે
 શીષ કરશે તેને એક હજાર રૂપીઆ સુધી ૬૦ કરશે (સને ૧૮૭૭ ના
 મા પરમાણે.)

ટીકા.

“કલમ ૨૪૪ અ. પરમણે શીક્ષા કરવા લાયક હરકાઈ યુનાની ફરો આંક સપાનો
 રાદરકારના કુકમથી અથવા કુકમના આંકારથી કરવા વગર કાઈ ફેરવે લેવી નહીં” (સ
 ૧૮૭૦નો આંક ૨૦ ક. ૧૮; સને ૧૮૭૫નો આંક ૧૦ ક. ૧૩૧).

ખાખ ૧૫ એ.

ધરમ સંબંધી યુનિયો બ.નત.

૨૪૫ એ કાઈ માણસ કાઈ પુલના કેકાણાના અથવા જે વધારેને કાઈ પણ
 કાઈ પણ ભત્રીના લોકોના
 ધરમને અપમાન કરવાના
 કરાણથી કાઈ પુલના કેકા
 ધુનિ ગુસ્સાન કરવું અ
 થવા તેને ભરપૂર કરવું.
 વા ગુસ્સાન અથવા ભરપૂર કરવાથી કાઈપણ ભત્રીના લોકો પોતાના ધરમને અપમાન
 પહોંચવું એમ શમજશે એવો સંભવ છે તો તે માણસને જે વરણી મુલ સુધીની બિરમા
 ના ગમે તે પરકારની કેવની અથવા ૬૦નો અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં

૨૪૬ કાઈ પણ મંડળી દેવ પુજન અથવા ધરમ સંબંધી કોરોવા કરવા
 કાઈ ધરમ સંબંધી મંડ } મુજબ રોકાયેલી હોય તેને જે માણસ પુરી
 બીને અડચણ કરવી. } કરે તે માણસને એક વરણી મુલ સુધીની બિરમા
 રાદરકારની કેવની અથવા ૬૦નો અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં કરવામાં આવશે.
 ૨૪૭ કાઈ પણ સામસનું રીસ ડુખાવવાના કરાણથી અથવા કાઈપણ શમજના ધ

રમને અપમાન પહોંચાડવાના હિતકાંક્ષી અથવા એ કરવાથી
 કોઈ રાખસનું રીલ કુખરી અથવા કોઈ રાખસના ઘરમને અ
 પમાન પહોંચાડી એવા અંગત છે એમ જાણીને કોઈ પુખ્તની
 સીતાનમ્માં અથવા પરેત રાંસકાર કરવા સાથે અથવા મુઠ્ઠા મુઠ્ઠા
 વગેરે જે માણસ વગર રજાએ પગલે કરે અથવા કોઈ પરેતનું અ
 રિત રાંસકાર કરવા સાથે મળેલા કોઈ રાખસને અકરોડ કરે તે
 ની મુદત પુષ્ટની બેઠ ના અમે તે પરકારની કંઠની અથવા કંઠની અથ
 કરવાની આવશે.

કોઈ કોઈ જણ રાખસનું રીલ કુખાવવાના પાકા ધરાધી જે માણસ
 અરમ રાખધી કોઈપણ રા } તે રાખરા સાબળે એમ કોઈ રાખરા બોલે અથવા અવાજ
 અસનું રીલ કુખાવવાના } કરે અથવા તે રાખસના રૂખાં કંઈ બાળા કરે અથવા તે
 પાકા ધરાધી કંઈ રાખ } રાખસની વરસાદી પડે એમ કંઈ પદારથ મુકે તે તે માણસને
 કે બોલના લોકો. } એક વરસની મુદત સુધીની બેઠના અમે તે પરકારની કંઠની
 અથવા કંઠની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ખાખ ૧૧ મે.

માણસના સરોર સંજોધી યુનાએ બાબત.
 જોઈ સંજોધી યુનાએ બાબત.
 ૧૪૬ મોત આણુપના ધરાધી અથવા જેથી મોત થવનો સંજોધ હોય એવું કાં
 શીક્ષણીય મનુષ્ય વન. | કં શરીરનું નુકશાન કરવાના ધરાધી કંઈ કામ કરોને અથ
 વા રૂબાઈ કામ કરીથી મોત થશે એવા સંજોધે એમ જાણના છતાં તે કામ કરોને જે
 અનુમ મોત આણુ તે માણસે સીક્ષણ મનુષ્યોના યુના કયો એમ સમજવું.

દ્રષ્ટાંત.

(અ) મોત આણુવાના ધરાધી અથવા તેથી મોત થશે એવા સંજોધ છે, એમ
 જાણીને અ એક ખડાની ઢીંચર સાકડીએ જોડાની ધાસ પાથરે અને તે જમીન મજ
 પુન છે એમ માનીને જ તે પર ચલતાં અંદર પડેને તેનો જીવ જાય તે અ એ શી
 ક્ષણીય મનુષ્યોના યુના કયો એમ સમજવું.

(બ) જ એક ઝાડી પાછળ છે એવું અ જાણે છે જ ન એ વાતની ખબર
 નથી હવે જ નુ મોત આણુવાના ધરાધી અથવા એથી જ નુ મોત થશે એવા સંજો
 વ છે એમ જાણીને અ જ ને તે ઝાડીમાં બહુ બરોને મારવાને લલચાવે અને તે
 પરમાણુ જ બહુ મારીને જ નો પ્રાણુ લે તે એ કોણે જ કંઈ યુનાહનો તકરીરવાર
 તકી પાવ એમ બતા રાં છે જુદું અ એ શીક્ષણીય મનુષ્યોના યુના કયો
 એમ સમજવું.

(ક) એક પક્ષીને મારીને તે એકો ઘાઈ બપાના ઇંગાયા તેને ગેળી મારવા
અમ એક ડાહી પછા જોવા બ નો છપ તે અને બ તાહાં બેઠો છે એમ અમ
તો ન હોય તો એ ઠંડો અમર અ એ, કાંઈ પીંચ કમ કાતે હતો તો પચુ
શીશ્વરીય મનુષ્યવંશના મુનાનો તંકશીરવર નથો કમો તેણે બ નો ંગ લેગો
વા ને કમથી મોત થવાનો સબર તેના જાનુ મ. હોય-એક કમ કરીને મોત આણ
નો ધરો કરેલો નહી હતો.

પુત્રાસો ૧ જો ને રાખસને કઈ રોગ, વધો કે શરીરનો અરાકતતા થઈ હો
એવા કાઈ સખસને એ માણસ સરોરનુ નુકશાન કરે અને તેથી કરીને પેલા સખસનુ
ત થોડુ થાય તો તે માણસો તે રાખસનુ મોત આણુ એમ સમજવું.

પુત્રાસો ૨ જો—જે ઠંડો કઈ શરીરના નુકશાનથી મોત થાય તે ઠંડો
રાખસો તે શરીરનુ નુકશાન કરવુ હોય તેણે તે મોત આણુ એમ સમજવુ પણો અ
ર પારપર ઈલાજ કરેથી તથા કુશાઆર હકાંમતો દવા કરેથી તે મોત થવુ થાય
અ હોય તોયણ.

પુત્રાસો ૩ જો—મના પેટ મ'હલા બચવું મોત આણુ તે મનુષ્યવંશનો મુને
તથી પચુ કાઈ છવના બપનો કંઈ પચુ જાન પાહાર નીકો હોય પછી તે પચાથી
સી રાવાસ ન લેવાયા હોય અથવા તે પુરે પુર જનમનુ ન હોય તો પચુ તે છવના
પચુ નુ મોત આણુ તે રીશ્વરીય મનુષ્યવંશનો મુનોદ થઈ રહે.

ટીકા.

શીશ્વરીય મનુષ્યવંશ નો કે તે પુત્ર થવુ હોય અમર ન થવું હોય તેવા તે હોય
તમાં ધરોદા ઇલાજ ન જોનો કાંઈ પરમણે એ મુનો થવામા જરૂર છે તેજાલો
સાન સ.બેન કર્યાં એ રોઅદીનું કમ છે (રેલીટુ સોરીસ એડ કરમોનસ રીપો
દર (સાન) કરમોનસ ર્લાંગ વા. ૧ પા. ૧ અને જ્યાં એ સબેન કરવામાં ન આવે
અથવા તેથી કમકુ સ.બેન કરવામા આવે તો રોઆદ ૨૬ જરીજેઝબે. (રેપનીયુ એ
ગુડીરોઅલ પેગેની. જનરલ વા. ૧ પા. ૧૧૭) આ કલમ રૂક કરેલા કમો પારી
છે પચુ કલમ રરથી કરેલા કમને લાગે છે તે રાખસો કાંઈ પીંચ કમુશીને પચુ મ.
પચુ ને ઠંડો તે રાખસો લખા હોય તે ઠંડો મનમન જોતાં એથી કલકો અમર થવા
તો હોય તો ત્યાં એમ અમર કરવા આ કાવરો પેટ્ટેલો જવાવતા (૧. ૨૬૨)માં શીશ્વ
રીય મનુષ્યવંશની વાખમા જે રાખસો જે કાઈ કલકા પ્રમણે કરવાને બાંધેલો છે
તે કરવામાં કમુર કરવો. એ બાજનો રામાવગ કરેલો હતો દગલાન તરફ નીચે
મિલા રાખસ આપો હતા.

(૧) બાટલ પંગ બેન જે જે મુ પારને જગુનમા મુકો જોનો રહે
રેર મરણ પામે છે.

(૨) પાપના પાપકર્મની માને પોરાક પુરો જાડવા કાવલ પેર
 ઉડાની માનુ' માત થશે એમ બાણા છતાં પોરાક પુરો
 પેર છે પણ પાળક મરણ પામે છે.

એસ મીબને ગેરજાનની કદમાં રાખે છે અને તેથી તેની છાંડીની
 પુરી જાડવા બંધાએલ થાય છે અને તે સંખસ વધિની સમાહ
 એમ બાણા છતાં તે પરમાણે સમાહ મેળવવા કમું કરે.
 પેર ટકા કરતાં કમોગતને તેમના અરથના નીચે પરમાણે વધારે કા

માં એટલું બધું પાણી આપ્યું છે કે તરાથી તેમા ચાલીને ઉતારાશે
 માન એ ને કહેવા અ કમું કરે અને આ કમુંથી એ બુ જુરી પુરવક માત કરે.
 આ અ. આ નહીં થાશેને એ. લંગવા ફરશીરા કનરા મુગાકરેને ચેતપણી આપવા
 નીકરથી બેગાકેરો એક સ પછ હેવ નો આ પુર છે. તેપર અ એ ને શેષ ન
 કમું કરનાર બામોઆ હોવ નો પાન આ પુન છે પણ નો મનુષ્ય બાતીના દક
 નો એ નો અ કમું બોજો કઈ દક ન હોવ નો એ પુન નયો."

એક જગતો કુતરો એ ને વળમાં પડે છે એ કુતરને વેશ્યો નહીં બોલાવો કોઈ
 એ એ માગો નાખશે એમ અ બલકે એમ બાણા છતાં એ કુતરને વેશ્યો
 ની હોવા કમું કરે છે. તેથી એ મારી નાખાએ નો એ કુતરો અ નો છે
 એ આ પુન કમું એન સમજવું કરણ કે પાતાના કુતરનો વેશ્ય પાડી
 તેની કમું કાવલ વોર છે (ક. ૨૮૯) પણ નો એ અ. કઈ રસને નહીં
 નો તે પુન નયો."

પેર મહેતા બચવું મેત આપ્યું છે. ક. ૩૧૫ મુજબ શીશ જે જાહે કરમોતક
 પોરાશીજરકાકની (ક. ૧૩૩) ન કાગ છે કે— 'એઈ પોસતો એ કી જે અમમદાર
 ના હાલ મા હોય તે અપવ રાને કઈ રાખવન. અમપવ નો, અમવ અકસમીક મો
 તનો કઈનેદીસ અપવા અપર મગેવો તેવું તરન તે વાતની પામેન. પાસેના જે
 રાતરેકને વેશ્ય રીતે અવાકર પગેરે હોવ તે માહમરેકને અપર આપવા
 કમું તે મુએના રાખવન મુકુ પડેવું હોવ તાલા જનું. તથા તા પડે રાખાના
 ના વધે આખરેક રહેવાશમે નો હજુરમા તજાર કરેને મેતના રખાના કાલેકેવો રા
 પેર કરવા અને તે ર'પોલ મધે તે મકા કપર જોર જુમમતી કાઈ બોજાની જાણતી
 હોય તે લખતી તપ શી રીતે અપવા કવા હોયઅપરો કે સમન વડે તે નોગાની, પમે
 શી કણુ વ છે તે લખતુ તે રોપોલ ઉપર તે પોલીશ અમમદારે તથા બોજા રાખશેએ
 અપવા તેમોમાના જેવાના વ'જા તેના લખા પમગણે હે વ તેવા જનુએ એ સહી
 કાગી અને પહી'ને રોપોલ તગ હાંપમોકતા મ હામરેક પાસે અપવા રીકસમગીક
 નાના મોતરો પમે જોડી રહે. નેતના કારણ મારપો કઈ મક હોવ નો તે પ

મહડ પાસેમાં પારોના સીવેલ સરખન પારો

જે સધાનોક મરકરે જે બીજા વહિંકીય 'અમર'

અમરદાર માસે તપસવા યાર મોકલી રહુ પણ એ પરમાણે ક્યારે કરણ કે હવા નોતાં નથા કેટલે દુર મોકલણે તેના વીચાર કરતાં નો એમ કહ્યાવ કે રસતમાં સડો જવાનો ભવ નથો એમ હોયને મોકલણે મદરાશ તથા મુઝર્દ પરેશાંડે સોમો મધે ઊપર સખવા પગમાં તપાસ કરવાને ઘોડ રોતે અમીકર મળેલો માલસનેક પારોમાં પાસે હોય તેને રીપાઈ કરવાનો અખતીવાર બનના મુખ્યને છે.

૩૦૦ નીચે બાતલ કરેલી બાવતો મુડો દબને ખોલ રાવ ખાખતે મા રોડાં પે મ પુન. | ગુરુવધને પુન સમજણુ પણ ક્યારે કે નો જે કમરો મીત થાય તે કમ મીત આણવાના ધરાધાથી કરણ હોય તો અથવા.

૨ છ—કાંઈ રાખસને જેથી તે સખમનુ મીત થવાનો રાખન તકરીરવા નાણતો હોય એવું કાંઈ રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી તે કમ કરણ અથવા.

૩ છ—કાંઈ રાખસને કાંઈ રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી તે કમ નો ધરાધો કરેણુ મ નું ગુજાન એવી રીતનું હોય કે ચાલતાં સરસડી કરે કરવાને તે સમરય હોય અથવા.

૪ થી—તે કમ એવુ તરન નવ કર છે કે તેથી એવસા મીત અથવા જેથી મીત થ વનો સંભવ છે એવુ રાખરનું ગુકશાન ધરોજ એમ તે કમ કરનાર સખસ નાણતો હોય અને મીત આણવાના અથવા ઉપલા પ્રકરના ગુકશાનના જોખમના પડવા કાંઈ કારણથી તે રાખસ તે કમ કરે તો.

ક્રમ:૧.

(અ) જ ને મારો નાખવાના ધરાધાથી અ તેને જેવો મારે અને તેથી જ મારો તો અ એ પુન કરણ એમ સમજણુ.

(મ) જ ને એવા રોજ થએલો છે કે એક રાખરો મરેથી તેનું મીત થવાનો સંભ વડે એમ નાણા છતા અ તેને રાખરનું ગુકશાન કરવાના ધરાધાથી મપાડો મારે અને તે સપાટાથી અ મરો નાવતો અગર ચાલતા સરસડીકરમ પ્રમાણે રાખો તબદુરસતીવાળા રા ખાગનુ મીત આણવાને તે સપાટો સમરય ન હોય તોપણ અ પુનનો તકરીરવાર છે પણ જને કાંઈ રોજ થયો છે એમ ન નાણાં અગર અ તેને એક એવા સપાટો મારે કે તેમાં ચાલતા સરસડી કરમ પગમાં સારો તબદુરસતીવાળા રાખસનુ મીત ન થાય તો એ કમ છે અગર તેનો ધરિદો રાખરનું ગુકશાન કરવાનો હોય તોપણ નો મીત આણવાનો અ જેથી ચાલતા સરસડીકરમ પગમાં મીત થાય એવુ રાખરનું ગુકશાન કરવાનો ધરાધો નહીં હોય તો અ પુનનો તકરીરવાર છે એમ સમજણુ નહી.

(ન) અ ધરાધાથી જ ને એક નવપાર અથવા રાખો અગર

તા સરકારી કામ વગરના આગુસનુ મેલ થય અને જ તે અખમથી મળે
કેમણે અગર તેને જ નુ મેલ આગુવાનો કરાદો ન કરવો હોય તોપણ અ
રવાર છે એમ સમજવું.

(૬) લોકાનુ એક દેગુ મળેજુ છે તેમા વગર કાગણે જ એક બેરો તોય છે
તેથી તેઓમાંના એક જણને એ જ જાણ તો અગર રાખણ સખમને એ જ
એવો તેને આગળથી વોચર પુરવક કરાદો ન કરવો હોય તોપણ અ ખુનનો તક
રવાર છે એમ સમજવું.

અવધા ૧ લો—બરે તથા આકાશમીક કરોધ ઉત્પન થવાથી લેની પાતાનો એ
સીસાગીય મનુસવ વધે માણુમા તે કરોધ ઉત્પન કરનાર રાખણનુ મેલ આણે અથ
વા ખુન થાય }
તે સીસાગીય મનુસવ વધે ખુન નથી.

સરનો લગુ પડે છે.
મારો નાખવા અથવા કંઈ હાનો કરવાના પાહાના રાખણ
અથવા જુધી પુરવક ઉત્પન કરેલો ન હોવો જોઈએ.
મારો સરકારો ને કરોનો અખતોઆર અમલમાં માવતાં કા
સગુથી તે કોધ ઉત્પન થયેલો ન હોવો જોઈએ.
હક કાવદા ખુબજ અમલમાં લ વતાં કરેલો કંઈ વસતુથી
જોડા ન હોવો જોઈએ.
તે કરોધ એવો બરે તથા આકાશમીક હતો કે તેથી તે ખુન ખુન થઈ
કેતની બાબત છે.

કદન

કદ ઉત્પન થાય એવુ કંઈ કામ અ એ કરવાથી કરેલાંધીન થઈને તે
જુ છેકર થ છે તેને કરાદાથી મારો નાખે તો તે ખુન સમજવું કે
ઉત્પન થવાનુ કામ તે છેકરાએ કરવુ નથી અને તે કરોધ થયેલુ કંઈ કા
કદન અથવા કમનગીયાં તે છેકરાનુ મેલ થવુ નથી.
બરે તથા આકાશમીક કરોધ ઉત્પન થાય એવુ કંઈ કામ થ કરે અને
અ થ નો જીવર એક પોસને થ છોટ અને પચો જાહેલો પચુ નહી
તો અગર તેને માગો નાખનારો અ એ કરાદો ન કરવો હોય તથા
અગર વગ અ એ જાણુ ન હોય તો એ કેકણે અ એ
મનુસવનો કરવો એમ સમજવું.

જો અ. અથવા અન્ય પાકો અથવા તે પાકો અથવા

પુન સમજવું કે

અમલમાં લાવનાં હોય

જો લેખક થયો.

(૬) એક જ માહિતીકરની આગળ એક સાહેબ સાંપડે હાજર થાય અને જુએ તે આજીએ બોલે કે “અં ની જીવાનીમાં એક સમયે પણ હું માનતો નહીં તથા એક સાહેબી સાહેબી પુરીએ અને એ સાચા સંબંધોને આકર્ષક કહેવાય અને જુએ તે આજીએ તો એ પુન સમજવું.

(૭) જુ નહીં એ જવાની એક કોઈએ કરે અને તેને તેમ કરનાં માનની પચાવનો હક અમલમાં લાવોને જ એ નો હાથ પડે તેથી આજીએ કહેવાય અને જુ ને મારી નાખે તો એ પુન સમજવું કેમ? કહેવાય જો લેખકે આજીએ જીવનની પચાવનો હક અમલમાં લાવનાં કરેલી વસતુથી કનપત થયો.

(૮) જુ ને મારે તેથી જુ ને બીરે કહેવાય અને તે કોઈને કાપડો કાપડો ધરાવતો તથા તેની પસંદ જ ને મારી નાખવાના ધરાવતો એક જાણી વ્યક્તિ આજીએ તે કાશ્મીર જ નહીં હાથમાં એક કરી આપે અને તે કરીએ વની જુ ને તો એ કહેવાય જુ એ માત્ર શોક્ષણીય મનુશય કરના એક વધી રાજે પણ તારીરવાર છે એમ સમજવું.

અમલમાં રજો—કોઈ મુજબસ સુવર્ણીએ સરોર અથવા મોલકતના એક અમલમાં લાવનાં કાળમાં તેને અપેક્ષા આપતીઆરની હતી તે આગળ વીચાર કર્યાં પોતા તથા તે પચાવ કરવામાં બંધર કરનાં વધરે આજીએ વચર જે રાખવાની સાદામાં તે પચાવનો હક અમલમાં લાવને એ માત્ર આજીએ તો તે શોક્ષણીય મનુશય પુન નથી.

કાલે.

અને તે મહાવચા ન સાચ એવી રીતે થે ડાની જીવનથી તેને મરવાનો આજીએ કરે એ એક પીગતોસ પોંચી કહાડે જ હુમલમાં બંધરી રહે અને આજીએ માર પડતે જુ ને કાપડો ધરાવતો અમલમાં નહીં એવું સુવર્ણીએ જાન ને જુ ને જા મરને જુ નો રાજી હો તો એ પુન નહીં પણ માત્ર મનુશય કરે એ અમલમાં.

અમલમાં ૭ જો—કોઈ મુજબસ સરકારી નોંધ રોપ અથવા મરકારી મરકારી કરનાં કામ કરનામાં કોઈ પરકારી નોંધને એક કાળે હજુ ને આજીએ કામમાં એ તેને અપેક્ષા આપત અરની હતી બંધર અને સરકારી નોંધ સાંપડે પો નો કામ કરવામાં એ પચાવવાને જા રે પાને જે કામને સુવર્ણીએ કામિદગર તથા રૂઝ માનતો હે જ એવું કોઈ કામ કરવામાં તે એક આજીએ પણ જે રાખવાનું માત્ર એ તે સુવર્ણીએ બંધર તેના કોઈ દિવસમાં ન હોય તો તે રાજીય મનુશય પુન નથી.

કરનાર કાઠી અરવાળા રાજી

કેવી રીતે કહ્યો ન હોય તે ને શી

ખુવાએ—એવી જ નવેનામાં

નાર કાણ એ વાતનો કાઈ જર નથી

અપવાદ ૫ એ—જે રાખવાનું માત થયું હોય તે રાખસ અ

મરના ઉતાં મેને પાંનાની રાખસ દોષો પોતાનું માત થવા દંધુ હોય

ખમ માથે લીધું હોય નો તે કાણે સોક્ષ્ણીય મનુરાવધ ખુન નથી

૬૪૧.

જો હમણે વરણથી એકી કમરનો એક સખાળે તેને જીગડેગીને અ ગુપ્તી

ની પછી આનમવાન કરાવે ને એ કાઠી જ નો નાની ડામગા સખાવથી જ થ

ત થવા બાજુ પોતાની રાખસ દોષો આપવાને અમકત માટે અ એ ખુન કરવામાં

કરો કરી એમ સમજવું.

• ૬૪૨.

જો સોક્ષ્ણીય મનુરાવધમાં છે તેવી જ રીતે ખુનના તહેજનમાં પણ એ ડુંગે થવા નો વરણ, તથા ભાગ્યપણ સાબોત કરી આપવું એ ફગોઆરીના ઉપર છે (રેખનીય સોવી ૩ એ ૩ કરોમીનસ સીપોટ કમકતા કરોમીનસ રમીંગ વા. ૪ પા. ૧૨) પણ જે કાઠીને એમ બહુશી હોય અથવા હોવાથી કાઠીપણ અપવાદ તેનો ડુંગે એકો કરેલા છે તો ૩ લખા. અપવાદો મારા કામમ ભાગ્ય પડે છે એમ તેણે ખતાવા આપવું લોકાએ (રેખીન ૫ જુડાસી અમ એડ પેલ'સ કનગલ વા. ૫ પા ૪૦ રેખનીય સીપીસ એડ કરોમીનસ મુપેડ (કમકતા) કરોમીનસ રમીંગ વા. ૧ પા. ૫).

અપવાદ ૧—એમ નથી સમજવાનું કે એ તેવો કહે થ ચડ્યો હોય તોપણ તેથી ખુનનો ડુંગે સોક્ષ્ણીય મનુરાવધ થાય કહેવ જોઈએ થવાના કારણ અને ફેરવનો કાઠી વરણપણ હોવું જોઈએ (જાનવા: લા રાપોટ એપેન્ડેડ કરોમીનસ જુડાસી વા. ૧ ૫ પુ ૧૧)

અપવાદ ૨—ફક્ત આપદે જુડાસી કરવાનો અમા મહુમને મમદી અપ તેની કાઠી દેવી રીતે પોતાનો જવાબ કરવાનો તક નથી કે આ માણસ આ કમમના ખ્યાલ નીચે બોલને મારો થકે (૧૫ ગળા લા રાપોટમ આપેનકોસ વા. ૪ પાને ૧૦૧).

અપવાદ ૫—જ્યાં એક જુવાનોથી પુરુષતથા પુરીપુરુષ નાગ કરતાં મરણ પામી જાય તેના એ કાઠી કરનાર સખાળે ખુનનો નહીં પણ કાઠી સોક્ષ્ણીય મનુરાવધનો ત કાઠી કરનાર સખાળે ખુનનો નહીં પણ કાઠી સોક્ષ્ણીય મનુરાવધનો ત કાઠી કરનાર સખાળે ખુનનો નહીં પણ કાઠી સોક્ષ્ણીય મનુરાવધનો ત

શ્રી હુન્દઈ ગણપુ પ ને તેના ઉપર ખુનનો આજ્ઞા થવાય
વળીએ. (પ્રુ. ઘા. તા. નીચડા પુ. ૫. ૨૬૮).

૩૦૧ ને વસતુથી મેત આવડાનો ધરિદ કર્યો હોય અથવા તેથી મેત થયો

ને રાખરાનુ મેત આ
છુપુ વાગુહાવ તેથી કાઢ
છુપા રાખરાનુ મેત થાય
તો તે શિક્ષણીય મનુરાવ
વીરો.

સંભવ છે એમ પોતાના જાણામાજીવ એરી કંઈ વસતુ
થયો અગર કાઢ સખા નેનુ મેત આવડાનો તેજો
હો નહીં કર્યો હોય અને નેનુ મેત પોતાથી
તેના જાણામા પાણ ન હોય એના કાઢ રાખરા
જુને શિક્ષણીય મનુરાવ કરે તો ને રાખરાનુ

થાનો તેને ધરિદ કર્યો હોય અથવા નેનુ મેત પોતાથી થવાનો સંભવ તે
થ તે રાખરાનુ અગર તેજી મેત આવડાનું હોત તો તે ને પરકરનો શી
મેત તેજ પરકરનો તે જુનેયરે કરેલા મનુરાવ છે એમ સમજવું.

ટીકા.

ક ને મારવા ધારેલો જોળો ખ ને વગો અને તે ખુઓ તેથી ખ ને મારવા
ધરિદ ન હતો એમ ખ્યાલ થઈ સડનો નથી (કલાના દાઈકર ૨૮ તા. ૨૪ અ. ૬૦
સને ૧૮૧૭).

૩૦૨ ને માણસ ખુન કરે તેને મેતનો અથવા છાવતાં સુધી સમુદર પારની
ખુનની શીક્ષા । જો કરવામા આવશે અને વળી તે રડને પણ બાધ થશે.

ટીકા.

ખુનના નહે મનના કામમા આઠ વાગ્યતી હમરના ખાખડની વગર પતીગાના કે
શીધી સાખસા મજુર મહી રહાય તા. ૧૫ સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૧૬ કોઠી બાઈ પે
ના કામમાં એક હે. શીયાળ એ બે લાકડાનો માર મારો વાગ્યમા જણા પણી પે ન
શીધા તેનો હાથ સુધી કંઈ ખ તમા મજા નથી તરે તે છાવતાં છે એમ સમજવું
વાસતે કોઠી ઉપર છાવતાં સુધી સમુદર પારની શીક્ષા કામ રહી (પ્રુ. ઘા. તા. ૨૧
મારી સને ૧૮૧૭). તદ્દિનવાદા ગરમરી હોય તે પમુ તેને મેતનો સ ૫ ૦ ને ૫
તો પ્રસવ થતાં સુધી તેના અમત કરવા નહીં જેઠાએ ૧૫ વી. ૨૧. ૫ નુ ૧૬. ૫
૧૬૬ મહાબળા કરવાથી ખુન થયુ હોય એવા કામમા જે મેત થયુ છે તે ખુન પુરક
અથવા થી થયેલ કામ થયુ છે એમ સાબીત થયુ જોઈએ. કા. ઇ. ડ. ૫. ૩૫૮.
ક રાખરા એક અમરતરીના ગરમ ત કરવા તેને કાઈ જેરો પદાવ્ય આપોનો તેથી તે
રાતરી મરી ગઈ એ જેરો પદાવ્ય આપતી વખતે એ અસારનુ મેત થશે એવું તે
ખસ જાણુતો નહોતો તેમાં કાવવામા આવ્યુ કે તદ્દિનવાદે આ કલમ પુરુ
નહીં પમુ કામ ૩૨૪ પરમાણેના જુને કરવા કહેવાય. જી. વી. રો. પા. ૫૩૫.
આરથી (૫) ને મારો નાખરાનો ધરિદ મારીએ હતો તે હવે આરથી (૫)

પીક કે (અ) નુ તેજી પુન કરતુ (૧૦ જી ૫. ૭૮) એક શખ્સો પોતાની મેળે
 હો હોઈને કાઢી પુન કરતુ તેમા ૧૨૫૦૦ આંબુ કે જે ૬ પેત ની જેલે રેલા
 રાખો કેઈને રેલા કુનીયની જ્યાપારોથી મુક્ત થતો નથી તોપણ આ પુન કરવા
 નેના ઇંગ્રો નહોતો એ હકીકત પીવાનમા લેવા જેવીછે કા. ઇ. ૪. ૩૬૨. કલ્યા
 ઘઠ ૨૪૫૧ પછી પરસપરની જુસો તરમ પડયો હોય તે વખતે એક જણ પીગને મારે
 તો પુનછે આરમ. પા. ૧૮૪. એ જણ અકગમાલ કલ્યા ઘર આવી પડે તેમના
 એક વધારે કલ્યા ન થાય તે માટે બાએ પીગો શખ્સ તેની વસે રહે બાગનારને રો
 હતાં આગળે કાઈ પાઈ વીઝરે આવવાથી બાગનાર રસનો ન મળે અને પાતાની જાન
 ખચાવવા માટે પીગો કાઢ રસનો ન રહે તેથી વસે આવ થગને મારો નાખે તો એ
 મારો નાખતુ પુન નથી. ખાનગી ખચાવના હકમા નેણે પુન કરતુ કહેવાય. આરમ.
 પાનુ ૧૮૧.

• ૯૭૩. ૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસનો ઘર ધમ્મસો હોય
 જનમ દીપના યનેઝરે } તે માણસ અગર પુન કરે તો તેને મોતની શીકમા કરવા
 રેલા પુનનીશીકા; } મા આવશે.

૯૭૪. • પુનથી ઉતરતા દરબાની શીક્ષણીય મનુશવધ જે માણસ કરે તે માણસને
 પુનથી ઉતરતા દરબાની } અગર જે કામથી મોત થયુ હોય તે કામ તેણે મોત આણ
 શીક્ષણીય મનુશવધ વધની } વાના હરિયાથી અથવા જોયો મોત થયોના સબર હોય એવુ
 શીક્ષણીય. • • • • •

કાં શરોરતુ નુરશાન કરવાના હરિયાથી કરતુ હોય તો ૯૭૫તાં સુધી સમુદ્રપારની અ
 ઘા રસ પરસની મુક્ત સુધોની બેમાના ગમે તે પ્રકારના કેદની શીક્ષા કરવામા આવશે
 અને વળી તે બંને પાણ લાવક થશે અને અગર તે કામથી મોત થાનો સબર હોય
 એવુ કાં શરોરતુ નુરશાન કરવાના હરિયા વગર તે કામ તેણે કરતુ હોય તો તે
 માણસને રસ પરસની મુક્ત સુધોની બેમાના ગમે તે પ્રકારના કેદની અથવા કેદની અ
 થવા જે બનીની શીક્ષા કરવામા આવશે.

ટીકા.

૯૭૩. ૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસને ધડા દીધે તેથી તે રસના ઘર
 તેથી પાચમે દીવસે તે મરો ગયો તેમા ૧૨૫૦૦ આંબુ કે તહો
 ૯૭૪. • પુનથી ઉતરતા દરબાની શીક્ષણીય મનુશવધ જે માણસ કરે તે માણસને
 પુનથી ઉતરતા દરબાની } અગર જે કામથી મોત થયુ હોય તે કામ તેણે મોત આણ
 શીક્ષણીય મનુશવધ વધની } વાના હરિયાથી અથવા જોયો મોત થયોના સબર હોય એવુ
 શીક્ષણીય. • • • • •
 રી. (મદરાશ) પા. ૨૨૮. કેટલાક સખ્સોએ એરને એવા મળના રાતે મારયો કે તેથી
 તેનુ મોત થયુ તેના શરોર ઘર મરના ૧૪૧ ઝડક દવા અને તેમાં કેટલાક પાચામાં
 બાગી ગયાં હતા તેમા કરાવતા આવીશુ કે તે શખ્સે એ શીક્ષણીય મનુશવધ કર
 અ. હા. રી. પા. ૨૩૫. એક એરને મણુજી માવકો રાતે ડમ દેવામા આવ્યો

૯૭૫. સુધો સમુદ્રપારની શીશાને હુકમ જે માણસને ધડા દીધે તેથી તે રસના ઘર

હજીતા હતા તેમ છતાં એવા કામ હંધા તેના દરાવવામાં આવવું કે તેઓએ મનુષ્યને
 ઝુનો કર્યો ૭ વી. રી. પા. ૧૪. અસાધારીની સાથે છીનાકુ કરતાં અસાધારીને પાણી
 ને તેના રાસત અને તેના બણી છીનાકુ કરવારને મારી નાખે તો તેણે સૌકશ્યોષ
 વધ કપુડું કહેવાય, ૧ વી. રી. પા. ૧૭ એવની સાથે કાઠને મુલેસે કુલેવામાં અને
 મારી નાખવામાં આવે તો તે પણ સૌકશ્યોષ મનુષ્ય વધ કર્યો કહેવાય, ૪ વી.
 પાનુ ૩૮.

“૩૦૪ અ—સૌકશ્યોષ મનુષ્યવધ કરતાં ઊતરતાં ૬૨૦૦નું ૬૨૦૬૬ અવધિરનું
 ખરેખર મોત થાય | થવા માલની બરેણુ કામ કરીને કાઠ માણસ કાઠનું મોત
 હતા તેને મણામાં મણા એ વરસ મુધી એમાના ગમે તે વરકારની કેદની શકશા કર
 અથવા દંડ કરવો અથવા એ એક ગોખસા કરવી”. (સને ૧૮૦૦ ના આક્ટ ૧૭
 ૧૨માણે.)

૩૦૪.

૩૦૪ અ જવા ઝુનો ખરેખર એક તદન છુદી બાતનુ મનુષ્યવધ હોય ત્યાં પ
 મોટા હોય આ કલમ મુજબ તફોમન કુકુડું ન જોઈએ અને જાહેર તથા જમુર
 એ આ કલમ મુજબ ઝુનાની દરાવ ન કરવો જોઈએ આ બાબત હમણા એક મુકદ
 મા મદરાસ કોર્ટ-રફે બતાવે ડુદુદુડું (મદરાસ હાઈકોર્ટના ફે સલા માલુમ ૭ પા. ૧૬
 ૧૦૫ કામના કોર્ટમાં પાનાની માને માર મર ને અને ભાતો મુરોને મારી નાખી
 શનજીને એમ માલમ પડે છે કે એ મોત નીરદવ માર મારવાથી અને ભાતો માર ના
 થયું પણ તે સૌકશ્યોષ મનુષ્યવધ થી તેને યેજુન કાવડે કાણુ કે બળાકુડું મોટ
 પધા નહોતો કે કેદની એમ માલમ પડ્યું હોય કે તેથી મોત થવાને અબધે એ ઝુન
 કે ખુનથી ઊતરતા કરવના મનુષ્યવધનો તેને ઝુનો કરવાનો આ કઈ અલગ નથી એ
 મણે જે બાણુજી હોતતો તે ખુદ થત. (વી.કે.કે. ૩૦૦ ૨૬૩ ૨) જાડજનો અ મળ
 હશે જ સવાલ હતો કે જેથી મોત થવાનો અબધે એવું સરોરનું નુકાન જાણ
 છુદુ કરવા તે કામ તેણે કરેણુ હળું કે કેમ? જાડજને માલમ પડે છે કે એક શાક વાસનો
 રડો કોસીને એ મજબુત બવાના માણસે જરાપણુ કરેય જોતપન કમ્પા વચર નીરદવ મા
 મર્યા માતે મારી અને તેના મર્યાત વળ એ વા માન અને કુમ્મલાની વચે છે તેકારો
 મધ્યે એમખાતી પુરવક માલમ પડ્યું છે પણ રોગને જાડજે કદને અવરોધારો કામથી એ
 થવા બાબતની આ નવી કલમ મુજબ ઝુનેદગર હાંપીવાછે. અમારા અબીમ્રાવમા
 કલમ તદન આ કલમની હકાકતને લાગુ નથી માણુગીય અવીચ રીપાનું એ બધા
 એ એવો રાંતે બાલવું કે તેથી નુકરજન કરવા અને કાવધ વંદેય પરોણામા નોક
 એ આગરો કે તેણ પરોણુ નોકને નહિ અને મણુવાર એમ મર્યા
 કરનાર તેવાં પરોણામા થવા અદકાવવાને પુરો સાવવેલીથી બાંધયો છે
 એથી છે કે એ પરમાણે બાણુ છતાં એમ અલગ રીકામ નીરદવ

કંઈ કાપડા વીરધ અને નુશાન કરતાં અસર થશે એમ જાણી શીવાય કે જે
પણ એવી કેરી અતમા કે જે એમ બતાવે કે એ કામ કરાશે પાતે જોઈએ તે ક
જાળવતો જાળવી નથી અને જો જાળવી જોતો એ પ્રમાણે તેના જાણવામાં આ
જોડા મુકવાનું કારણ શાથી છે કે આગળ પાછળ નજર રાખવાની રીતે માણસની
જાળવવામાં તેણે ગરબત કરી એ જુલુ છે કે જાતને જાણી જોઈને અને ધિરાણ
જુલુ નુકસાન આ જે વરગામથી એક વરગામાં આવવું નથી જો કે જે કામ અ
ખાસે ધરાશથી કરેલાં હોય અને જે એકદમ જાતજ મે તેવી જાળવતે મગતા ન
એ નુકસાન કરનારાનો અજીવરામ પરમાણે મારખાનાર મોત થયા શીવાય જ
કુખ લેમાં રાકત એમ હતું તે બીજરથી એમ કહેવું કે એ કામ ફક્ત અખીચારીય
જાણ છે કારણ કે એ અજાણ્ય એ જરા વધારે કાળ ગયા હતા કહેવું એક કે
ખીતા અને જાળવેલા જોડા વીચારવું પરજામ છે આ કંઈ અખીચારીય
જાણો તેજ ગરબતનો કેરા નથી તે તેથી જ્યાં અખીચારીયાનું અથવા ગરબત શીજ
જીવ મનુસાન્ય થવું હોય ત્યાં આ કામ મુજબ યુનાઇ થઈ ગઈ કે કેમ તેના વીચા
ર કરવાની જરૂર થતી નથી તોજણ એ અપમદ છે કે "જો શીજીવ મનુસાનથી
ફતરતા દરજ્જાનો યુનાઇ એ રાખે એ વાળવાનો જાળ હોય તે આ કામમાં જવાન કે
રેજા યુના જોડેલા આ કામમાં મોત થવાની જરૂરીયાત પુરી પાડવામાં બને છે તે
જોજ તે જાળના અપના અખીચારી અને ગરબત બરેલા કામનો બને છે," એવા
જા સમયથી પાતાનો અપાવ કરવાનો હવે ઉપરાંત અપાવના જુરી પુરવડે કરેલા મુકા
નથી થએલું મોત સીજીવ મનુસાન્ય તરીકે તજાગત ગણવું જોઈએ અને કામ ૨૦૪
અ. મુજબ અખીચારી અજર ગરબત બરેલા કામ તરફ ગણવું જોઈએ (રવની ક સી
વીલ એક કરોમીનશ રીપાટ (કસકતા) કરોમીનશ રીપાટ ૧. ૨ પાને ૪૦) જે કરતે
તે કામો તેનું પરીણામ અપકર નીવડશે એવો સંભવ છે તેમ જા સાધારણ સંભાળ શ
ખા વના એ કરી કરે અને તેથી ખુબ નીવડે તો તે આ કામ ૧૨મ છું યુનાઇ છે
૪ છ. લા. ૨. (કસકતા) પાન ૭૬૪. ૭ મદરામ હઈ કારક રીપોર્ટ પાન ૧૧૬.

૨૦૫ જે હરાડ વરસથી જોઈને હમરો કેઈ રાખસ અથવા ઉકાલવાનો સમ
કાઈ માણક અથવા રીવાના } સ, અથવા કાઈ થયેલા રાખસ અથવા જાળવતી જા. કે એ
રાખસે આતમખાત કરવા } વો કાઈ રાખસ અથવા કેરી હાલતમાં હોય એવો કાઈ ર
મા મદદગારી કરવી. } ખસ આતમખાત કરે તો તે આતમખાત કરવાને જે માણ
મદદગારી કરે તે માણસને મોતનો અથવા છવના સુધી સમુદર પારનો અથવા રસ વર
ની મુલત સુધીની કેરી શીખસા કરવામાં આવે અને જાણી તે દંડને પાનુ માપક કરો

૨૦૬ જે કાઈ માણસ આતમખાત કરે તો તે આતમખાત કરવામાં જે માણસ
આતમખાતમાં મદદ દેદગારી કરે તે માણસને રસ વરસની મુલત સુધીની મોત
ગરી. } અને તે પગારની કેરી મોખસા કરવામાં આવે
જો તે દંડને પાનુ માપક થશે.

ટીકા.

એક સતી આપતના કામમાં કેટલાએક કેરીઓએ બરાબર બેઠને દાદ બગાડીઓ પાછું તેમાંથી એક બહુ એ વીધવાનું મેલ કરવામાં સામીલ ન રહ્યો. માણુ જ્યારે તે થોડી બળવા પછી એકેમાંથી નીકળી તીવરે તેને પાછો મોકલવામાં ને બગાડી થયો. મુજા બા કાઈકારદે કરાવ કર્યો કે પહેલા કેરીઓ સંકેતક્રીય મનુષ્યવધના તકરીરવાર છે અને ખીબા કેરી ફક્ત આતમખાત કરવામાં મદદગારી કરવાના તકરીરવાર છે (રેવ. જુડી. એક પાલીસ જનરલ વા. ૧ પા. ૧૭૪).

૩૦૭ એ કાઈ માણુસ એવા હિંદા અથવા સ્તનથી તથા એવી હાંમતમાં કંઈ પુનતી કોરીસ | કામ કરે કે અગર તે કામથી તે મેલ આણે તો તે માણુસ પુનનો તકરીરવાર થાય તો તે માણુસને કસ વરસની મુદત સુધીની બેમાંના ગમે તે પરીશની કેદની કૌક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કેદને પાછુ લાવક થશે અને તે કામ થી અગર કાઈ સખસને બધા થાય તો તે સુનેહગર અગર તો અવતાસુધી સમુદરપારની સીક્ષાને અથવા ઉપર લખેલી છે તે શીક્ષાને લાવક થશે,

“એ માણુસના જીવર અવતા સુધી સમુદરપારની શીક્ષાને કલમ થઈ પુરેશે જનમ દીવના સુનેહગર | હોય તે માણુસ આ કલમ પ્રમણે સુનો કરશે અને તેના તે એ કોરીસ કરવી. | જુ સુનથી બધા થઈ હોય તો તેને મેલતી શીક્ષા થઈ શકશે.” (સને ૧૮૭૦ના આક્ટ ૨૭ માં પ્રમાણે).

ફટાત.

(અ) જ ને મારી નાખવાના હિંદાથી આ જ ને જોળો મરે. એવી હાંમતમાં કે અગર જ નુ મેલ થાય તો આ પુનો તકરીરવાર થાય તો આ આ કલમ નુજા સીક્ષાને લાવક છે.

(ખ) એક કુમળી વયનાં બહુ મેલ આણવાના હિંદાથી આ તે બચવાને એક જનમમાં પુણુ મુકે તો પછી તે બચવાનું મેલ ન થાય તો પાછુ આ એ આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનો કરશે એમ સમજવું.

(ક) જ નુ પુન કરવાના હિંદાથી આ એક ખંડુક વેચતી લઈને તેને બરી સુધી આ એ જીવર લખેલો સુનોદ કરશે નથી આ તે ખંડુક જ ની જીવર છોડે તેણે આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનોદ કરશે એમ સમજવું અને અગર તે ખંડુક હવાથી જ ને જખમ થાય તો આ કલમના પાછલા ભાગમાં દરાવેલી શીખસાને તે લાવક છે.

(ક) જેર ખવરાવ્યાને જ નુ પુન કરવાના હિંદાથી આ કઈ જેર આ નુ તે જેર કઈ ખોરાકમાં મેળવે. અને તે ખેરાક આ ના કખખમાં રાખે સુધી આ એ આ કલમમાં ખવાન કરેલો સુનોદ કરશે નથી પણ આ તે જેમજ જીવર મરે, અથવા જ ની કેખવ ઉપર મેલવા સાદુ તે ખોરાક

તેથી તે એ એ આ કલમમાં બધાન કરેલો ઝુનો કર્યો એમ સમજવું.

૮૧૬૧.

આ કલમ મુજબ ઝુનો થવાને માત્ર શીબાબ પુનનો ઝુનો અથવા પુનથી દરબાદુ શીશીયીય મનુશાધીનો ઝુનો લેવો બની શકે એવી દરેક ચાજનો તે ઝુનોગર સા ખીત થવો જોઈએ એથી માત્ર થાય એવું કંઈ કામ કરેલું હોય જોઈએ અને તે કામ મા ત કરે હોય હિરાદથી અથવા જરૂર સવળાવીક રીતે અગર સવળાવ્ય રીતે તે માત્ર કરશે હોય સાનુકો તે કરેલું હોય જોઈએ એટલા માટે જ્યાં ફરીએ પાતાના હાલીસર ઉપર રા વેળા છોડી પાછુ પોકો જે થતાં પહેલજ તે બધે થઈ થઈ હતી અને એ ધરાવા ભરે લી માત્રમ પડી પાછુ તેવું મ'કુ મંકેલું નહોતું' તાં મુખઈ હાઈકોરટ દરાવ કર્યો 'કે જો કે જ્યારે એ કામ કર્યું' તે વખત ફરીના માનવામાં એમ હતું કે એ બકુનું માથુ મંકેલું હતું તો પાછુ કલમ ૨૦૦ મુજબ તે ઝુનોગર થઈ શકતો નથી બીજે જસ્ટીસ કરા ફર્થ યોદ્ધા કે—'આ કલમના દરાવો તથા તેના દરદાતો જોતા અને હેખાય છે કે આ કલમ મુજબ ઝુનો થવાને એમ જરૂર છે કે એવા હાલતમાં કામ થએલું હોય જોઈએ કે એ કામની અગર થઈ હોત તો માત્ર થાત એ કામ ચીજોના સવળાવીક અને માથુ નીચમ મુજબ માત્ર કરે તેવું હોય જોઈએ અને જે કામની ફરીઆદ કરી હોય તે એથ પરકારનું ન હોય તો ફરી પુન કરવાની કોશીસ કરવાનો આ કલમ મુજબ ઝુનોગર થઈ શકે નહીં' 'આપેલા દરદાતો આ બીચારને ટેકો આપે છે એક તો ભરેલી બકુનું છે કનાર માથુસનું છે અને બીજુ બીજાના ટેમ્પલ ઉપર જોર મેલવેલો એ શક મુકબર મા યાસનું છે આ બંને કામ માત્ર કરે તેવા છે પણ આ કામમાં જોઈ એ કામ માત્ર કરવા ના હિરાદથી કરેલું હતું અને ફરીના માનવામાં તેથી માત્ર થાય તેવું હતું તોપણ બધે જોતાં તેથી માત્ર થઈ શકત નહીં અને તેટલા માટે તે કામ એ કલમમાં આવતું ન થો' (રાણી બીજે કારીડી મુખઈ હાઈકોરટ રીપોરટ કરી મીનસ કરીશ વાજવમ ૪ થાનુ ૧૦).

૪૦૮ જો કોઈ માથુસ એવા હિરાદ અથવા સાનથી અથવા એવી હાલતમાં કંઈ શીક્ષત્રીય મનુશાધી કે કામ કરે કે અગર તે કામથી તે માત્ર અછો તે તે માથુસ રથાનાં કારીશ. પુનથી કિતરતા દરબાદા મનુશાધીનો તકમીરવાર થાય તો તે માથુસને તરણ વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે ને પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવે એ અમે તે કામથી અગર કોઈ રાખરને વધાર થાય તો તે માથુસને સાત વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે તે પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે

ક્રાદત.

જોરે તથા આકસમીક કરોધ કિતપન થવાથી આ બં ની ઉપર એક ખીરાતોલ છે બી હાલતમાં કે અગર તેમ કરવાથી માત્ર થાય તો પુનથી કિતરતા દરબાદા મનુશાધીનો તકમીરવાર થાય તો તે માથુસને તરણ વરસનો મુદત મુતીનો બેમાના અમે ને પરકારનો કેદનો અથવા હંડની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આવશે

નુશીયદ્રમનો તે તકરીરવાર થાય તો આ એ આ કસમના બીપાન કરેલો એમ સમજવું.

૪૦૯ ને માણસ આતમણત કરવાની કારીશ કરે તથા તે યુનેઈ કરવા આતમ બાન કરવાની કા | કાંઈ કામ કરે તે માણસને એક વરસની મુદત સુધીની રીક્ષા આપવાનું કરેલી અથવા ૬૦૦ની અથવા એ બનેલી રીક્ષા રવાના આવે.

ટીકા.

આ કસમનાં યુના મધે કે તથા હાંડ બંને વધ રહેલું. વાસતે એકથી ૬૦ કરેલો રીક્ષા તકરીરને સાથે મોકલવાનું. ૬૦. તા. ૧૪ જુલાઈ સને ૧૮૬૩ તા. ૧૨ માર્ચ સને ૧૮૬૩. વા. ૧ બાગ ૧ પા. ૩૯.

આકે પસાર થવા પછી કાંઈ પણ વખતે ને માણસ યુનના બિપાનને | અથવા યુનની સાથે અપહરણ અથવા હોકરા ચેરવાનો યુનેઈ થઈ નીત કાંઈ બીજા માણસ અથવા માણસોની જોડે મળેલા રહેલું તે માણસને કસ સમજવો.

૩૧૧ ને ૩૨ હોય તે માણસને છવતાં સુધી સમુદર પારની રીક્ષા કરવાગી આ રીક્ષા | રો અને વળી તે ૬૦ને પણ લાયક થશે.

અરબપાત કરના બાબત નહી જનમેલા ખચાએને નુકસાન બધવું. અચાએને ખુલા મુકવા બાબત તથા જનમ ખુલાવવા બાબત.

૩૧૨ ને માણસ પુધી પુરવક કોઈ અરબપાતો અસતરોની અરબપાત કરે તે અરબપાત કરેલો. | છુસને અગર તે અરબપાત સુખપુધાએ તે અસતરોની અરબપાત કરેલો.

અરબપાત કરેલો કરેલો હોય તો તરણ વરસની મુદત સુધીની એમનાં ગમે વરકારની કદની અથવા ૬૦ની અથવા એ બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવશે અને

૬૦ તે અસતરી જળીતગરબા હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની એમનાં ગમે ને વરકારની કદની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૦ને પણ લાયક થશે.

ખુલાસે—જે અસતરી પાટે પાટાનો અરબપાત કરે તે ૧૩ આ કસમના અરબપાત બાબત થાય.

ટીકા.

આ કસમ ૧૨૪. જેના યુને તે ખરેખર અરબપાતો હોય તોયે જ બનેલું ૧૫ થી ૨૦. ૫૪ ને ૫૪૨૫ તહેામતદરે આપોઆપે તેથી અરબપાત થાય એવો હતો એવું ખીત થવું નેહાએ આરમ. પા. ૪૦૨.

જે અસતરોની રજામંદો વગર ને માણસ બિપાની કસમના બધાને રજામંદો | કરે તે માણસને પછી તે અસતરી અસતરોની રજામંદો કરેલો. | તો પણ છવતા સુધી સમુદર પારની અથવા

માં જે યુગ્મ બચુ હોય તેનું તે કામથી મોત થાય તો આ કલમમાં બચાવ નાહતો તકરીરવાર છે એમ સમજવું.

૨૧૭ જે માણસ કોઈ ખાર પરસથી બોલો કમરનાં બધાં અથવા કોઈ ખાર પરસથી બોલો ની હાથ અથવા જે માણસના હવામાંથી બચુ હોય તે કમરના બધાં તેના મા, માણસ અગર તે બધાને બીજાકુલ વસ્તુના હિંદાથી તે ખાર અથવા જે રાખસ માં હવામાંથી તે બચુ હોય માને કોઈ જગ્યામાં ખુલ્લું મુકે અથવા મુકે તો તે માણસને રાખસે ખુલ્લું મુકવું સાત વરસની મુદત સુવીની બેઠાના ગમે તે પરકારની કદની તજવું. અથવા કદની અથવા જે બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવે.

પુલાસો—અગર તે પરમાણુ તે ખુલ્લું મુકવાથી બચુ મરી જાય તો તે મુકવાની કે જાત મુજબ તે ગુનેગારની પુનઃ અથવા રીક્ષાથી અનુરાવપને માટે તજવીજ થાય કરવાની આ કલમની મતલબ નથી.

ટીકા.

એક હાલના કુરામાં નીચે પરમાણુ હકીકત માલમ પડી હતી એક નવા જનમમાં બચાવી મા આ પોતે જાતે હાલવાને કાચી અસાધ્યતા તેથી તેણીએ જે બધાને ખુલ્લું મુકવાને જ ને જે કદથી ચીક જસ્ટીસ સમીક્ષાએ એમ કસાય કરેલા કે એ ને આ કલમ ખુલ્લું ગુનેગાર કરાવી રાખાય નહીં કારણ કે તેણીએ જે બધાને ખુલ્લું મુકવું નહોતું તેમ જ ખુલ્લું કરાવી શકાય નહીં કેમકે તે કહીતેની મા નહોતી વળી જ કે જે બધાં એકે બીજાને મદદગારી કરવા મા ગુનેગાર કરાવી રાખાય નહીં કેમ કે બધાં એકે એકે ગુનેગારી થઈ એમ નહોતું તો પછી મદદગારીએ બીજાનો પાપ નહીં (રાણી વી. જા. ૮૭) મદદગારી સેન સને ૧૮૬૯). એક બાબતે પોતાના હોકરાને રખડતું મુકવું તે હોકર મરી ગયું આ મોત થવાનું તરતજ કારણ તેને રખડતું મુકવું એ નહોતું તેથી તેની બીજા ખુલ્લું તહે મત નહીં પણ આ કલમ પરમાણુનું તહે મત આરે એમ કારણ ૧૦ વી. રી. ૫૧. પર બાર સપ્તેમ્બર ૧૮૮૨ આતરે એક સપ્તેમ્બરે જોરથી માર મારે તેથી તે મરી જાય તો આ બાર સપ્તેમ્બરે તેનું પુનઃ કસાય કહેવાય ૪ વી. રી. ૫૮. કડ આ કલમ નાના હોકરાના મા બાપને માથું પડે છે હોકરાં મોઢાં અને પોતાની સાબાજ મહિરો એવા થવા હોય તેમનાં માબાપને માથું પડતી નથી ૧૬ વી. રી. ૫૨.

૨૧૮ જે માણસ કોઈ જગ્યાનું મુકવું છાની રીતે કરીને અથવા બીજી રીતે વગેરે કરી કોઈ છાની રીતે વગેરે કરીને તે બધાના જનમ હિંદાથી છુપાવે અથવા છુપાવવાની કોઈ કદને જનમ છુપાવવા માં સોસ કરે તે માણસને પછી અગર તે બચુ જનમતા પહેલાં જનમ પછી અથવા જનમતા જનમતાજ મરી ગયું હોય તો પણ એ સુધીની બેઠાના ગમે તે પરકારની કદની અથવા કદની અથવા જે બનેલી રીક્ષા કરવામાં આવે.

ટીકા.

આ કલમ મુજબ યુનેા કરાવવા સારૂ એ જવને એટલા મહીના થવા નોંધાવે કે તે ૭૨નું જનની રહે (મ. હા. કા. રૂબીંગ વા. ૫૫ા. ૬૩) આ કલમ પરમાણેનું તહો મત કે.ઈ. રામસને માતર ચાર મહીનાના અરબના છોકરાનો જન્મ થયો છુપાવયો હોય તે વા સંખસ જીવર આવી શકું નથી. ૪ મ. હા. રી. ૫ા. ૬૩ આ કલમ પરમાણેના યુ નાની કારીસ કરવાના તહોમતમાં છોકરાનું મુટક હાથ આલેલું હોય નોંધાવે અને તે તહો મતસર અગતરીએ જણેલું છે એવું જોવાખાતુ નોંધાવે આરમ ૫ા. ૭૦૫

વ્યથા.

૩૧૯ જે માણસ કોઈ રાખસને કોઈ રસોરનું કુખ રોજ અથવા અરાકતતા કરે છે. તેણે “વ્યથા” કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

મહારી પાકુધો મારા મારી કરી તેની આ કલમ પરમાણે તાત્કાલીક કરવી અને સા પાળના હેઠમા આલે તહી (મુ. હા. કોરટ તા. ૨૫ અપરેલ સને ૧૮૬૬ નંબર ૫૭૫થી.) એવરતને તેના ઘણું એ કામ દીધા તેમાં કલમ ૩૨૩ પરમ છે રેલી કાવમ રહી કારણ જે વીસ દીવસ મુખી કુખ જોગવવુ પડયુ તથી (મુ. હા. તા. ૧૧ સને ૧૮૬૩. લોકુ અમ કરીને સરોરને કુખખાત કરવુ તેને કલમ ૩૨૩ પરમાણે કરી તે પાખત કુરીમીનલ ક. ૪૩૪ પરમાણે હાઈકોર્ટમા મોકલવા જીવરથી કારણ મુકરમો અજાવવો કોરટની નજરમા પરાખર નથી તેથી કોરટે પાછા મોકલવા હા. તા. ૧૨ જુન સને ૧૮૬૭ વા. ૪૫નું ૬૭)

કોરીયથા | ૩૦૦ નીચે લખેલા પરકોરની વચવાને “મહાવાયથા” એવું નામ આપેલું છે.

પહેલો—પરકોરનો નાસ.

બીજો—બેમાંની કોઈપણ આંખની જોવાની શક્તિ ન મુ જવી.

ત્રીજો—જેમાના કોઈપણ કાનની સંજ્ઞાસની શક્તિ નમુ જવી.

અથવા અથવા સ. થી જવા.

અથવા અથવા સ. પાની શક્તિનો નારા થવા અથવા તેની નમુ

કહો—કોઈની અથવા અહેરાલી નમુ ખસીકલ થવી.

સ તમો—કેઈ હાડકાનું અથવા હાતનું જાગવુ અથવા ખસી જવું.

આક્રમો—જે વચવાથી કંઈગો જોખમમાં આવે અથવા જેથી વીસ દીવસની મુદત મુખી વીવથા થવામાં માણસને સુરોરનું બારે કુખ ખમવુ પડે અથવા તે પોતાનો હમેશ ના પ થો કરવાને અરાકત રહે એનો કેઈ જવુ વચવા.

ટીકા.

આ કલમ મુજબનો યુનો શા. મા. ના. અધીકાર બહાર છે શેરાઈ કરવો જોઈએ. (પ્ર. હા. વા. ૧ પા. ૧૦૧ તા. ૨૧ નવેમ્બર. સને ૧૮૨૧ ને માણસ કાઈ રાખસને વધવા કરવાના હિસાબે અથવા તેની પુરવઠ વધવા કરવી] અસને પોતાથી વધવા થવાનો સંભવ છે એમ કામ કરે અને તે કામથી કાઈ રાખસને વધવા કરે તો તે માણસી થા કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

ફરીઆદીને સદરકુ યુનાથી કાઈ હરકત થઈ નથી અથવા તેને ખસી શકન પડે નથી તો તદ્દામલવાળાના કંઠ મધિયા ફરીઆદીને કાઈ રકમ આપવી નથી (પ્ર. વા. ૧ પા. ૫૩ તા. ૧ મેએ સને ૧૮૬૭)

૨૨૨ કાઈ માણસ જુદીપુરવઠ વીધવા કરે અને વધવા કરવાને તેને જુદી પુરવઠ મહાવધવા } અથવા જે વધવા પોતાથી થવનો સંભવ તેના કરવી. } પતે વધવા અગર મહાવધવા હોય તથા જે વધવા તેને વધવા મહાવધવા હોય તો તે માણસે "જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરો" એમ સમજવું.

ખુલ ફે—કાઈ રાખસ આ બંને વાત કરે એટલે મહાવીધવા કરે તુલા મહાવીધવા કરવાનો હિસાબ કરે અથવા મહાવીધવા પોતાથી થવાનો સંભવ તેના જાણામદોષ માં તેને જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું નહીં તો તરી, પછી અગર એક પરકની મહાવીધવા કરવાનો હિસાબ કરોને અથવા એક પરકરની 'મહાવીધવા પોતાથી થવાનો સંભવ જાણા છતાં તે અરેખરે બીજા પરકરની મહાવીધવા કરે તો તેણે જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું.

ટીકા.

જ નો ચેરો જાણુ ખાશીકમ કરનાના હિસાબો અથવા તે પોતાથી ખાશીકમ થવાનો સંભવ જાણા છતાં જ ને એક સપાટો મારે અને તે સપાટીથી જ ને ખાશીકમ નહીં થાય પણ તેથી બીસ રીવરાની મુદત સુધી જ ને સરોરનું મનુ પડે તો જ એ જુદીપુરવઠ મહાવીધવા કરી એમ સમજવું.

૨૨૩ ૨૨૪ મો કલમમાં સંખેરી બાબત રીવાજ ખોલ કાઢવું જુદી પુરવઠ વીધવા કરવા } હુસ જુદી પુરવઠ વીધવા કરે તેને એક વરસની રીક્ષા. } ના એમ ના ગમે તે પરકરની કેટલી અથવા આ સુધીના કંઠની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

જે વીધવા થઈ તે જાહેરમાં રખાવી રાકાવ તેવી બધી હરો તો તેના નીસબે રીક્ષાની રાખી પ્રતીસા દિવર લેવી સાર અદાલતનું પરમોસા ના. ૪૭૬ તુ. ૭

સને ૧૮૫૨ તા. અમદાવાદ છાત્રા મહાસભાએ "સરકારને સને ૧૮૫૧ માં છે.) રૂઠી ગામને બેઠકદાર છતાં એક છેકરાને ધર ફોડનાર અમલદાર માર્યો તેને આ કસમ પરમાણુ પૂર્વમાપર માલસતરેદો ભાણી નેહનિ બીજાના શરૂરને કુખ લીધાનું બારજ ૨૧ બી ૩૬ની રીક્ષા કરાવી તેમ કયાપંડર બિજરથી કામ મંગાવી કરીખીનસ કસમ ૪૦૪૫ રમાણુ નવારા રીક્ષા ૨૬ કરી એ મુકદ્દમા રીક્ષા કમીટ કરવાનો હુકમ કર્યો (મુ. હા. કોર્ટ તા. ૧૨ મેએ સને ૧૮૫૭). સને ૧૮૫૨ તા. આકેટ ૧૭ ની ૨૬ કરનારી કસમ ૬ પરથી સને ૧૮૫૭ના આકેટ ૩ ની ક. ૧૩ મુજબ સ. મા. નો અપ્પીલાર ૨૬ થતો નથી. (મુ. બા. ૧ પા. ૧૦૦ તા. ૨૫ નવેમ્બર સને ૧૮૫૩).

એક કદીએ તેનો બાપડીએ ધણેા ગુસે વ્યાપવાથી બે હાથે કરોને જોરથી જમીન કાપર ફેરી પડી ગયા પછી તેને કાપાડે હાથે મારો એ બાપડી મરી ગઈ. શરીર તપાસ તાં તેના સશરીર કાપર જોર જીવનની કાઈ કાંઈકો નીરાણી જીવન નહીં પણ તેની ત મોખા કાઢ તેજ હોય એવું જીવન અને તે તમી કાઢવાથી એવું મોત થયું એમ કહ્યું તેમ કાપવાના અપીલ કે તેણે રાજકીય મનુષ્ય થવેના યુનોદ નહીં પણ વપવાનો યુનોદ કર્યો કા. હ. કા. પ્ર. ૩૫૬ એક જલ્લે એક સખસને કાનની પાસે ઝડપા માર્યો, અને પછી મરેલા સખસને ઝડ સાથે બાપડી ગયો અવ કામમા કાપવા મા ગયાનું કે માલસતરેદો આ કસ પોતે નહીં જીવવા જીવન કમીટ કર્યો જોઈતો હતો ૧ બી. જ. ૧૫ આ કસમ વિરુદ્ધના યુનોદ મહોમાદે મારીવાળો રાકાવ છે ૧૦ મુ. હા. રી. પ્ર. ૬૪

કરક કકક મી કસમમા સમેલો બાબત રીવાય બીજી કાઈ પણ બાબતમાં જાણી જવંડર શરીરને અથવા અથવા તોર મારવાના બોધી કાસવાનાં અથવા કાપવાનાં સાધન વડે પુત્રીપુરવક વો કાઈ કયાંઆર વડે અથવા જે હથીઆર માર્યો સામાનું થયા કરનાં. માત થવાનો સંભવ હોય એવા કાઈ કયાંઆર વડે અથવા અજની કે કાઈ અરગ કરેલા પદારથ વડે અથવા કાઈ જોર કે બાઈ જીવ એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા અથવા સાથે કુટે એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા કમ કોરથી ગળી જવાગી અથવા કોહીમા જવાથી જે પદારથ માણુમના શરીરનો નારકારક હોય એવા કાઈ પદારથ વડે અથવા કાઈ જીવનપરની મારફતે જે માણુસ પુત્રીપુરવક વીવથા કરે તે માણુસને તરણુ વરસનો ખુલત મુખોની બેમાંના ગયે તે પરકારની કેદની અથવા કંડની અથવા એ બંનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કસમ મુજબ યુનોદ થવાને એમ જરૂર નથી કે જે રીતે કયાંઆર વાપરેજુ હોય તેથી મોત થવાનો સંભવ હોવો જોઈએ (મ. હા. ફીલીંગ વા. ૭ પા. ૧૧) પુત્રી પુરવક થયા કરનારને આ કસમ લાગુ પડેછે, પરંતુ બારે આકસમીક કરોથ કોતવન કરવાથી વધુ તેને બીનકોડ ક. ૨૩૪ મી લાગુ છે (મુખાઈ હા. વા. ૨૯ જુલાઈ

અને ૧૮૧૭). નાની ઊંચરની શીખામણ રૂબા ગાલ ઊપર ડામ દીધા તેને સખાણી શીખા કરી પરંતુ હમેશા ગાલ ઊપર ડામ રહે તેવું હોય તેા મહાબળાને કમલે તેને સેસન કપાટ કરવો (પુ. ઇ. ઇ. તા. ૧૨ જુન ૧૮૧૭). પરમાણેના મુઠામાં એકલો દંડની સળ થઈ શકે નહીં કાઢી દેવા કિંવા સાન, કીંવા કુમલો કરતાં જો ઇન થઈ હોય તેથી મોટા હોય તોય શીખામણ મનુશયન નહીં પણ પુર્વપુરવઠ મહા વચ્ચે કમલો સખાણે મળીને એક સખસ ઊપર હુમલો કરે અને તેમાં તેને મોટો પુર્વપુરવઠ વચ્ચાએ હુમલો નથી પડેલા માર્ગો હાડકાં બાગે તો પણ મહાવચ્ચા છે ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૨ એક સખસ મધરાતે બેળ સખાણે સાથે આડો વેંદેવાર ચળવવા માટે તેના ધરમાં રેસલો હોય તેથી એક બચકર સખાણે એ વચ્ચાર સખસને મારી નાખેલા તેમ જાણવામાં આપ્યું કે એ સખસે ૨૫૧૩સનિક મણી કરોધ થકી જવાથી એ કરતવ કરતું છે અને તેથી તેણે મહાવચ્ચા કરી છે જા. ૫, ડા. ૩૫૭. વીસ દીવસ મુખી કામ કરવાની અસકલતા થાય તો તે મહાવચ્ચા કહે વાય—૨ જી વીરધ બીગ્ને રામરસના છપ લે એમાં હમીઆર પસે રાખી દંડમેા કરવાડું તે હોમત અને વળી આ કામ પરમાણેનું તહોમત એવ જ તે હોમત માવી શકાય નહીં એમ તે એક કમળનું તહોમત આવે ૧૦ પી. રી. પ્ર. ૧૩.

૩૨૫. ૩૩૫ બી કમળમાં સખેની બાગી સોવાર પાંછા કાઉંચણ બાળતમાં જે પુર્વપુરવઠ મહાબળા કરવા માણસ પુર્વો પુરવઠ મહાબળા કરે તેને સાત વરસન. પુ ની શાસા. ૧૮૧૭ મુખીની બિમાના એમ તે વરસની કલન. શીખા કરવા. આ આવસે. અને વળી તે દંડને પણ સાચક થસે.

૬૬૬.

ઓરતના ધણીએ ડામ દીધાથી નગરના રોઝન કલાસ સખ માછસારેડે સુળ થી હાઈકારેડે કરાવીડું કે ઓરતને વોસ દીવસ મુખી કુખ ખખડ ૫૩૩ નથી માટે કમળ મુજબ સળ મહાલ રાખા તા. ૧૧ જુન, ૧૮૧૭. મહાબળામાં દંડને કારને કામળ પસ નથી તેની પરતોસા ઊપર સાક્ષી લેવી સારતુ પ. નં. ૪૦૫ તા. જુન સને ૧૮૧૨ તે ઉપરથી અમદાવાદ રોસન જડબને રાસકુસર ૧૮૧૧માં છે. અમલ પરમાણેના તહોમતમાં એકલા દંડની સળ થઈ શકે નહીં ૨ વી. રી. પ્ર. ૩૨ કો કરતાં કંઈ વચ્ચા કરવામાં આવો હોય તે કરાધ, સાન. કિંવા રાખવતા કરવામાં આવી હોય તે તે વચ્ચાથી થએલુ મોત મનુશય વન નથી પણ પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા છે વી. રી. પ્ર. ૨૯ એક માનુશ ઊપર થડા સખસે મળી કુમલો અને તેથી તેના કામ બાગી પડે તો તે કુમલો નથી પણ પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૨ બીજા મારની સાથે જો કંઈ હાડકાં બાગુ હોય તો તે પુર્વપુરવઠ મહાવચ્ચા છે ૫ વી. રી. પ્ર. ૧૩ ૨૦ દીવસ મુખી અસકલતા થાય તો તે મુખી

મહાવપદા છે અને વખવાડીઆ સુદી આગાન થાય તો પુષ્પાવક બધા છે ૧ વી.
રી, ૫. ૬

૩૨૫. ૩૨૫ ની કવચમાં લખેલી બાબત શોવાય બીજી કાંઈ પણ બાબતમાં ગો.

અર્થ સસદર અથવા } બી અથવા તોર મારવાના બેસી ઘાલવાનાં અથવા કાપવાનાં
સાધન વડે પુષ્પી પુરવક } કાંઈ વધારાવડે અથવા જે વધારા મરેલી સામાન્ય મેત
મહત્વમય કરવી. } થવાના સંભવ હોય એવા કાંઈ વધારા વડે અથવા અમ

ની કે કાંઈ અમ કરેલા પદાર્થ વડે અથવા કાંઈ જેટલ કે ખાઈ અથ એવા કાંઈ પદાર
થ વડે મુકવા અથવા સાથે કુદે એવા કાંઈ પદાર્થ વડે અથવા દમ લેવાથી, અળી જ
વાથી, અથવા ચોઈના જવાથી જે પદાર્થ માણુમના સરીરની નાશકરક હોય એવા
કાંઈ પદાર્થ વડે અથવા કાંઈ જાનવરની મારફતે જે માણુસ પુષ્પી પુરવક મહત્વમય કરે,
તો તે માણુસને છવતા સુધી સમુદ્રપારની અથવા દસ વરસનો મુન સુધીની બેમાના
અમે તે મરકારની કેદની સીધા કરવામા આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાવક થશે.

ટીકા.

જેલમાં મણી માણુસી બેસાડેલાં તે તજામતમાં પીનલકાક કલમ ૩૮૧ પરમાણે
તજનીજ કરીને આ કલમ લાગુ નથી. (પ્રમાણ હા. તા ૮ અને પરી સને ૧૮૫૪ વા.
૧ બાગ ૧ થા. ૧૩૦). પુનાના જમસેદના ખંદર ઉપર રખેલાની મનકાઈમાં અથ
તેને આ કલમ પરમાણે રાજા કરવી તે ૨૬ કરી કરાવ્યું કે આ કલમ સદરકુ કામને
લાગુ નથી (પ્ર. હા. તા ૧૦ અને પરી અને ૧૮૧૦).

૩૨૭ કાંઈ રાજાને વધવા કર ને તે રાખમ પરી અથવા તેની સાથે સંબંધ રાખ
અથવા કાંઈ મલકત } નારા કાંઈ રાખસ પાસે અથવા કાંઈ કાંઈ મલકત અથવા
કલકાવવા સાથે અથવા કાંઈ } કામનો વસત વેળા કલકાવવાના કારણપર, અથવા વધવા કાંઈ
કાંઈ કાંઈ વીરમ કામ કરા } લા સખમ પાશે, કે તેની સાથે સંબંધ રાખના કાંઈ સજ
વા અથ પુષ્પી પુરવક વ } પાસ અથવા સનીથી કાંઈ કામના વીરમ કામ, અથવા જે

કામથી કાંઈ મુનિહ કરવે સેદિય થાય એવું કામ કરવાના કારણપર જે માણુસ પુષ્પી પુરવક
વધવા કરે તે માણુસને દસ વરસની મુનમુરોની બેમાના અમે તે. પરકારની કેદની થો
જા કરવામા આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાવક થશે.

૩૨૮ કાંઈ રાજાને વધવા કરવાના હિરાદાથી, અથવા કાંઈ મુનિહ કરવાના કે કાંઈ મુ

કાંઈ મુનિહ કરવાના કાંઈ } ને કરવું સેદિય કરવાના હિરાદાથી, અથવા તેથી પાતાથી કે
રાદાથી જેટલે વધારે પદાર } થા પરી એવા સંબંધ જે બાણા છવા જે માણુસ તે
કાંઈ વધવા કરવી. } રાખસને કાંઈ જે અથવા બેદિય કરે કે કરે અથવા અવશ્યકુ કરે એવું કાંઈ વ
સાણું અથવા બીજી વસતુ આપે અથવા લેવડવે તે માણુસને દસ વરસની મુન સુધી
ની બેમાના અમે તે પરકારની કેદની રાજા કરવામા આવશે અને વળી તે દંડને પણ
લાવક થશે.

ટીકા.

એક રાખરો તેના તાડીના વાસણોમાં દુધવાળી એક કાળીનો રસ નાંખીયે.
 * જાણી છતાં કે એ કાંઈ માણસ તે પીએ તો તેને નુકસાન થાય અને એવા ધરિયાળા
 એક છુપા ચોર જેને તેની તાડી ચોરી જવાની દેવ પડી હતી તેને સોપી કહાડવામાં આ
 વે એ તાડી એ છુપા ચેચનાર પાસેથી કહાડક સીપાઈઓએ લેઈને પંથો કરાવ થયા કે
 તેને “અવગુણુ કરે તેવો જીજ્ઞાસુવશનો” આ કલમ પ્રુજ્ય વીવાજ્યો રીતે યુનેજાર
 કરાવીયા હતા. (પુ. હા. રી. કરાજીન કેસીસ વા. ૫ જાને ૫૯). “ખીંછ વરાવુ” એ
 જાણદો “ખીંછ અવગુણુ કરે તેવી વસતુ” સમજવી એટલા માટે જ્યાં હેંધા પંદરથ આ
 વચમાં આવીઓ હતા પછુ તે કવી જાતનો હતો તે વીસે કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જે
 એક ખુદી તરીકે અસર કરવા આપવાનો ધરિદા હતો તાં એ યુને નથી એમ કરાવ,
 જામાં આવીયું” (સપરલેંક ગુહકસી રીપોટરસ કલકલા ર્લીંગજ કરીમીનસ કેસીસ વા.
 ૧ જાનુ. ૭). આ કસમમાં “એવો કાંઈ ખીંછ જીજ્ઞા” એવો અરથ કાંઈ અવગુણુ
 કરે એવો જીજ્ઞા એવો અરથ થાય છે ૧ વી રી. ૫. ૭ છુદ્ડીને જોખમ વાહોએ એવો
 કાંઈ ખેહોશ કરે એવો જારથ આપે તો તેને આ કલમ પરમાણુ સજા થાય કલમ ૨૨૬
 પરમાણુ સજા ન થાય—રાજી વીરથ જોખો પાળ ૪ વી. રી. ૫૪૮ ૪. એક તાડીના
 જાની તાડી જીપરના કામમાંથી કાંઈ અજાણો ચોર તાડી ચોરો જતો, તેને પકડવા મા
 દે તેણે એક તાડીના કામમાં કાંઈ ખેચેની થાય તેવો પદારથ પ્રુકર્ષી ચોરે ને કાંઈ ચો
 રી કાંઈ સેસજરને વેચુ સેસજર તે પીવાથી ખેહોશ થયા તેમાં કરાવવામાં આવ્યું કે
 તાડીવાળા જીપર આ કલમ પરમાણુ તહેજત આવે તેને કલમ ૮૧ નો જાજ મળી રાકે
 નહીં” ૫ પુ. હા. રી. પ્ર. ૫૯. (ફાજ્જારી)

“ખીંછ વસતુ” એ જાણદો “ખીંછ અવગુણુ કરે તેવી વસતુ” સમજવી એટલા
 માટે જ્યાં હેંધા પંદરથ આપવામાં આવ્યા હતા, પછુ તે કવી જાતનો હતો. તે વીસે
 કાંઈ પુરાવો નહોતો અને જે એક ખુદી તરીકે અસર કરવા આપવાનો ધરિદા હતો
 ત્યાં એ યુને નથી એમ કરાવામાં આવીયું” (સપરલેંક ગુહકસી રીપોટરસ કલકલા ર્લીંગ
 કરીમીન કેસીસ વા. ૧ જા. ૭.)

કરક કાંઈ રાખરોને મહાવથા કરીને તે રાખસ પસે અથવા તેની મ થયે સંજંધ
 જમરજસનીથી કાંઈ મો રાખનારા કાંઈ રાખસ પાસે જમરજાથી કાંઈ મીસકન અથ
 કાંઈ કાંઈ વીરથ કામ કરા વા કીમતી કમતાવેજ કહેડાવવાના કારણસર અથવા મહાવ
 થાય સાક ખુધી પ્રુવક મ રાખસ પાસે જમરજસનીથી કાંઈ કાંઈ વ રથ કામ અથવા
 જે કામથી કાંઈ યુનેજાર કરવા સેહિલ થાય એવુ કામ કરાવવાના કારણસર જે માણસ ૭
 કી ૩૨૬ મહાવથા કરે તે માણસને ૭ વર્ષા સુધી રાખરારની અથવા ૬૬ વરસની

શ્રુતિ, શુધીની બેમાંના એમ તે જરૂરની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી
તે પણ લાગુ પડશે.

* ૩૨૦ કાઠ સપ્તમને વ્યથા કર્ણને તે રાખસ પરો વગવા તે તપાસનો સાધે

॥ अथ रा.पुनारा कः रा.पुनरा न से केषा कः पुनोः ॥ अथ रा.पुनरा
 रा.पुनरा अथवा कः रा.पुनरा न से केषा कः पुनोः ॥ अथ रा.पुनरा
 रा.पुनरा अथवा कः रा.पुनरा न से केषा कः पुनोः ॥ अथ रा.पुनरा
 रा.पुनरा अथवा कः रा.पुनरा न से केषा कः पुनोः ॥ अथ रा.पुनरा

કે તેની સ્થાને શુભ'પ' રાખનારા કોઈ રાખસ પારો જન્મરક્ષાતીથી કંઈ ખીલકત અથવા
 "કીમતી દસતીલે" પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર અથવા તે કંઈ ભેળું
 કે માઠું થતાવે અથવા જ્યો કોઈ ખીલકત કે કંઈ મતી સેત, લેજ પાછો મળી રહી એવી
 કંઈ જગર આપે એમ કરવાના કારણસર જે માણસ પ્રાપ્તિપુરવકે વધવા કરે તે માણસ
 ને સત વરસની મુલતમુધાની યેમ ના જમે તે વરકારની કેવની સોજા કરવામા આવશે
 અને વધી તે દંડને પણ સાવકે થશે.

५४:१८

(੫) ਜੇ ਨੀ ਪਾਏ ਕੁਝ ਧੁਨੀਆਂ ਕਰੋ: ਕੁਝ ਕਰਾਵਰ ਸਾਹਿਬੋ ਅੰ ਗੋਲੀਸ ਅਮ
ਬਾਰ ਜੇ ਸਰੀਰ ਬੋਧਨਾ ਕਰੇ ਤੋ ਅੰ ਅੰ ਅੰ ਕਲਮਪਾ ਅਪੇਸਾ ਧੁਨਾਧਨੇ - ਨਾਹੀਰਵਾਰਥੇ
ਅੰਮ ਸਮਾਨਵੰ.

(૧) અમુક ચેરિટી ખીલકત ક્યાં ઝુકીછે તે રખડાવવાને લક્ષ્યાંક એકમા સા
રે જો એ પોલીસ ઝીંખકદાડ તેને સગીર લેદના કરેતો એ આ કલમના અન્વેષા પુરાધને
તકસીરવારછે એમ સમજવું.

• (ક) જ ની પાસે મહેમુલની ક ઈલાકી લેખુંછે તે તેની પાસે અરાવળ સાજ નો
અ મહેમુલનો અમલદાર જ ને સરોર લેઢના ફરે તો અ આ કલમમા લખેલા મુનાનો
તકરીરવારછે એમ સમજવું.

(૬) એક રશ્મિવાનો પાથે તેનું અગ્નિત બ્રહ્મના સાથે જોઈ જાઓનાર તેને શરીર ચેતના હોય, તો આ આ કલમના અર્થમાં ગુનાહીને નહીં સોંપાય તે એમ સમજવું.

List.

આ કલમ પર મણિના ગુનાહો સંપૂર્ણ થવા માટે તહેાતવાદાર ફરી આપાદીને આ કલ
માં પ્રમાણિના ગુનાના કમુક્ત કરાવવા ને માટે માર મારેલો હોવા જેઠમે ૧૩૫૧.૨૦.૨૨૩
૨૩૧ કોર્ટ સંખસને મહા-વધા કરીને તે સંખસ પાસે, અથવા તે સંખસની સાથે
જનરલસનીથી કમુક્ત કરે સંખસ રાખનારા કોર્ટ સંખસ પાસે, જેથી કોર્ટ યુનાઈડ અ
રાવથી અથવા કોર્ટ મીલ થવા જાયલા ૧૬૬૧૧ એવી કોર્ટ ખમર અથવા કમુક્ત
કેવ પાસે અપવર માટે કલમથી લેવાના કારણસર, અથવા મહા-વધા કરેલા સ
રાખનારા કોર્ટ સંખસ પાસે જનરલસનીથી કોર્ટ મીલ

અથવા કીમતી રસતાવેજ પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર અથવા તે
 હોય" કે માગણી પતાવે અથવા જેથી કંઈ મોકલત કે કીમતી રસતાવેજ પાછો
 રાકે એવી કંઈ અપર અથવા, એમ કરવાના કારણસર જે માણસ ખુદીપુરવક મોકલ
 કરે, તે માણસને હસ વરસની, મુદત સુધીની જેમ ના ગમેને ન કરવી કેદની રી
 કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ ભાવક થશે.

કેકર કાઈ સખસ સરકારો નોકર હોય અને પોતાના મરકરી હોવાનો અમલ ચલાવ
 કાઈ સરકરી નોકરને કે તે હોય તેવામાં તે સખસને જે માણસ ખુદીપુરવક
 રાજીને તેનો અમલ કરતો કે અથવા તે સખસને અથવા કાઈ ખીલો સંસ્કર
 અથવા રાખવાને ખુદીપુરવક થયા કરવા.

પોતાના સરકારો હોય નો અમલ ચલાવતાં અટકાવ
 થા કરાવોને અમલ ચલાવતો અથ રાખવાના ફરિયાદો, અથવા તે સખસે પોતાના
 કરી હોવાનો કાવદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કંઈ વસ્તુ કરી હોય અથવા કરવાની કે
 રીક કરી હોય તેટલા વાસને જે માણસ તે સખસને ખુદીપુરવક વધવા કરે તે માણસને
 મજબૂરની મુદત સુધીની જેમના ગમે તે પ્રકારની કેદની, અથવા દંડની અથવા એ ખ
 નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કેકર કાઈ સખસ સરકારો નોકર હોય, અને પોતાના સરકારો હોવાનો અમલ ચ
 કાઈ સરકારો નોકરને કરા માવતો હોય તેવામાં તે સખસને જે માણસ ખુદીપુરવક મ
 વોને તેનો અમલ કરતો કે અથવા તે સખસને અથવા કાઈ ખીલો સંસ્કર
 અથવા રાખવાને ખુદીપુરવક થયા કરવા.

અથવા અથવા કરાજીને અમલ ચલાવતો અથ રાખવાના ફરિયાદો, અથવા તે રા
 પોતાના સરકારો એકો હોવાનો કાવદા મુજબ અમલ ચલાવતાં કંઈ વસ્તુ કરી હોય
 અથવા કરવાની કોશીસ કરી હોય તેટલા વાસને જે માણસ તે સખસને ખુદીપુર
 માણસ કરે તે માણસને હસ વરસની મુદત સુધીના જેમના ગમે તે પ્રકારના કરવા
 કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ ભાવક થશે.

કેકર ભાવે તથા આકસ્મીક રીતે અથવા કાઈ માણસ ખુદીપુરવક થયા કરે અને તે
 ઉત્પન થયેથી ખુદી કરાઈ ઉત્પન કરનાર રીવાજ નાળ કાઈ સખસને વધવા કર
 વક વધવા કરવી, વાને તેણે ફરિયાદ કર્યા ન હોય, તથા તે સાંવાય નાળ કો
 સખસને પોતાથી વધવા થવાને સંભવ પણ તેના જાણમાં ન હોય તો તે માણસને
 મહોનાની મુદત સુધીની જેમના ગમે તે પ્રકારની કેદની અથવા પાંચ

ખોની દંડની અથવા એ ખનેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

આ કામનો અમલ હવે છે કે જે સખસને ફરિયાદ ઉત્પન કર્યા હોય તે
 રીયા ઉત્પન રાજ સખસને વધવા કરતો નેને દલકા સેવન થાય. પણ કરે
 ખીલાઈ જતો રહે હોય અને થયા કરતો પ્રથમના કરાખુડી પાનુ ચાલશે મ

સેની ડેની અથવા એક દલાર રૂપિયા સુધીના દંડની અથવા એ ખંતની
પાયા અપરી.

ટીકા.

આવી અશબ્દોથી મોત થાય તો તે મોત નહોતલારનક અસતીથી કરેલા
સીકરીના કરતના પરીણામ તરફે થયું એવું સામાન્ય રૂઢી જોઈએ ૬ મ દોર.

ઝેરવાળાનો અટકાય તથા ઝેર વાળાની કાં પાપત.

૨૨૯ કાઈ સખસનો જોણીમેર જ્યાનો હક હોય તેણીમેર જતો તે સખસ અટકે
ઝેરવાળાનો અટકાય । એવા રીતે જો મણસ તે સખસને ખુદીપુરક હક કાઢે તે
જણાયે તે સખસને ઝેરવાળાનો અટકાય કરશે એમ સમજવું.

અપવાદ—જમોન અથવા પાણી કીપરથી જપા આવવાનો કાંઈ ખાનગી રસતો હો
જ અને તે રસતો બધ કરવાનો મારો કાયદા મુજબ હક છે એમ જો રાખસ રૂપરુપી
એ ખાનગી હોય તે રાખસે તે રસતો બધ કરશે એ આ રસમના અરથ પરમાણે
કુનોદ નથી.

ફર્કાલ.

જે રસતો કીપરથી જ ને જવાનો હક છે એવો એક રસતો એ બધ કરે અને શુ
ખુણીએ એ એ પરમાણે માનતો ન હોય કે રસતો બધ કરવાનો મારો હક છે અને
સે રસતો બધ થવાથી જ તે કીપરથી જતો અટકે તો એ એ જ ને ઝેરવાળાની અટકા
વ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

જુગાર રમવાને આ કસમ સાચુ નથી રાને ૧૮૧૬ ના આક્ટ ૮ પરમાણે કામ
અભાવવું જોઈએ (ખુવાઈ હાઈ કોર્ટ નવેકા પ્રકે પ્ર. ૪૦૮એક પાલીસા સખસધારે
એક સખસને જમોન લેવા જેવું કામ નહીં છતાં જમોન આવતા સુધી મેર જ્યા નહ
પાડી તેમજ તેણે ઝેરવાળાનો અટકાય કાય એવું મણુાય છે. ૧૦ વી. રો. પ્ર ૨૦ એક
ખાઈડી પેતાનો ખુણીનો નહોતલારને મેર અમેસ નહીં ને તથા તે રહી તે પેતાને ન

જોડું રહેવું તે છતાં રાખો તેમજ કાપવામાં આવ્યું કે તહોમાદરે ઝેરવાળાનો અટકાય
કરશે કહેવાય ૪ થી રી. પ્ર. ૩. (કોલારા). જમોન નહીં સહી રાકાય તેવા અને કા
ખનીખીખ ગુનહા કાઈ સખસના દેખતાં કરવામાં તે કરનારને ખાનગી સખસ પછી
કદી રહે છે તો તે પકડનાર કીપર નહોતલ સાચો રાકાય નહીં જુમો કી. પ્રો કે. ૩ ક. ૧૦૫.

૪૪૦. કાઈ સખસ પ્રકર કરેલી મોતરથી હાની પાહાર જતો અટકે એવી જે
ઝેરવાળાની કાં. । માણસ તે રાખસને ઝેરવાળાનો અટકાય કરે તે માણસે તે
રાખસને “ઝેરવાળાની કાં” કરશે એમ સમજવું.

ફર્કાલ.

(અ) એકરીવાળ માંથી કીધેલો જમામાં જ ને કાઢીને એ પાહારથી તાણ મા
ને જ ને અંદર બધ કરે અને તેમ કરવાથી તે હક વળી દેવારની પાહાર કાઈ
વસ્તુ જ થી જઈ રાકાય નહીં તો એ એ જ ને ઝેરવાળાની કાં કરશે એમ સમજવું.

•(૧) એક ઈમારતના દરવાજામાં આગળ એ જાડું લાખા માણસો રાખે અને તે એ પરમણે કહે કે જો તું એ ઈમારતમાંથી પાહાર જવાની કામીશ કરશે તો તને આ માણસો એ જો મારશે તો એ એ જ ને મેરઠવાળાની કલ કરશે એમ રાખજુ.”

ટીકા.

કોઈ માણસને તેની મરજી વીરુદ્ધ અમુક જગીયાએ રાખી મુકયા કીંવા અમુક દીશ તરફ જવારખો લેઈ જવો એ તેને કલ કરવા જોજુ છે (મદરાસ હાઈકોર્ટ તા. ૧૧મ ડિસેમ્બર ૧૮૬૫ નેગ્રીસર અપીલ ના ૧૨ સને ૧૮૬૫ વા' ૨ ભાગ ક. ૫. ૪૯૬ ૪૪૧ ને માણસ કોઈ સખસને મેરઠવાળા અલકાવ કરે તે માણસને એક મહોના મેરઠવાળા અલકાવની ની મુદત સુધીની આરામ કલની અથવા પાંચે રૂપીઆ સુ રીક્ષા. } ૫૦-૧૬૬ની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કમ એ માણસ કોઈ સખસને મેરઠવાળાની કલ કરે તે માણસને એક વરસની મુદત મેરઠવાળાની કલની રીક્ષા માં સુધીની જિમાંના ગમે તે પરકરની કલની અથવા એક હજાર રૂપીયા સુધીના કલની અથવા એ જ નેની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

કદમ ને માણસ કોઈ સખસને તરજુ અથવા વધારે હીવસ મેરઠવાળાની કલ તરજુ અથવા વધારે હીવસ કરે તે માણસને એ વરસની મુદત સુધીની જિમાંના ગમે તે વસ મેરઠવાળાની કલની પરકરની કલની અથવા કલની અથવા એ જ નેની રીક્ષા રીક્ષા.

કલમાં આવશે.

કદમ ને માણસ કોઈ રાખરને કલ અથવા વધારે હીવસ મેરઠવાળાની કલ કરે કલ અથવા વધારે હીવસ કરે તે માણસને તરજુ વરસની મુદત સુધીની જિમાંના ગમે મેરઠવાળાની કલની રીક્ષા. } તે પરકરની કલની રીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળો તે કલ ને પહુ લાગક થશે.

ટીકા.

એકથી કલની રીક્ષા કરવી એ કલકરાર નથી. (પ્રમાઈ હાઈકોર્ટ વા. ૧ પા. ૪૯ તા. ૧૨ અગસ્ટ સને ૧૮૬૭.) આ કલમ પરમણેની સિસામાં એકલો કલ વા નહી ૧ મુ. હા. રી. વ. ૪૯ રાજી વીરુદ્ધ પદીરજ કીયાનાં.

કદમ. કલમાં સખસને કોઢવાનો કાપડા મુજબ કુકમ સાદર થઈ મુકયા છે એમ ને સખસને કોઢવાનો કુ } જાણુ છતાં ને માણસ તે સખસને મેરઠવાળાની કલમાં કમ સાદર થયા હોય તે સ } રાખે તે માણસને આ કલમાંની કોઈ ખંજ કલમ પરમણે અસને મેરઠવાળાની કલ } નેટલી મુદતની કલને તે માણસ લાગક હોય તેથી હવરત આ રાખવો.

સની મુદત સુધીની જિમાંના ગમે તે પરકરની ખંજ કલ કરવામાં આવશે.

કોઈ માણસ અજર કોઈ સખસને એવી રીતે મેરઠવાળાની કલ કરે કે તેથી તે મેરઠવાળાની કલ સખસની કલની વાત તે કલ થએલા સખસની સાથે સખધ

અધવા તો કંઈનું હાકાકું જાપર સમજ્યા પરકારના કાષ્ટ સંખ્યા અધવા સરકારી જાણ
રના-જાણ્યામાં ન આવે અધવા તેને જડ નહીં એવો ધરિશા ને કહ કરનારા માણસના
રીકામાં આવે તો તે માણસને ગેરવ્યાખ્યી કહેને માટે બીજી જે ક.ક શીલાને તે
આણસ સાચક ગેવ તેથી કોપરાંત એ વરમની મુલત સુધની યિમાના અવેતે પરકારની કે
કેની બીજી શીલા કરવામાં આવ્યો.

૩૭ કોઈ સમસ્યને કંઈ કરીને તે સમસ્ય પાસે અથવા તેની સાથે સુખી રાખવાના જાન્યવરનાથી કોઈ મંત્રકે કોઈ સમસ્ય પાસે જાન્યવરનાથી કોઈ મંત્રકને અથવા કોઈના દસતાવેળે કંઈક કરવાના કારણસર અથવા કંઈ કરેલા સમસ્ય પાસે કો તેની સાથે સમય રાખનારા કોઈ સમસ્ય પાસે જાન્યવરનાથી કોઈ કાપડ વીરંધ કામ કરાવવાના અથવા જે કોઈ કાપડ કરવા મોકલે તે પાસે જાન્યવરના કારણસર જે માણસ તે સમસ્યને ઝેરબાજી કંઈ કરે તે માણસને તરજી વરસની મુદત મુધીની બિનાના અમલે પુરકારની કંઈની રીતે કરવામાં આવે તે વળી તે કંઈને પણ લોઈક વરો.

૨૪૮. કાઠ/ સખસને દેદ કરી તે સખસ પાસે અથવા તે સખસની સાથે, સખસ
અખરદસતીથી કુલ્લભાત કરી રાખનારા કાઠ/ સખસ પાસે જેથી કાઠ/ મુનિદ અથવા બહુ
જાણના અથવા કાઠ/ મોલક અલ પકડાય જેથી કાઠ/ અખર અથવા કુલ્લભાત અખરદસતી
પાછી અપાવવાના કાર થો જાવાના કારણસર અથવા દે કરેલા સખસ પાસે કે તેની
સર ગેરવ્યાખ્યાની કેદ. થો સખસ રાખનારા કાઠ/ સખસ પાસે અખરદસતીથી કે કાઠ/ મોલક અથવા કોમતી કે
અથવા પાછો અપાવવા અથવા અપાવવાના કારણસર અથવા તે કે કાઠ/ કોમતી કે માત્ર
પાવે અથવા જેથી કે કાઠ/ મોલક કે કોમતી દસતાવે પાછો મળી શકે એવી કાઠ/ અખર
અથવા અથવા જેમ કરવાના કારણસર જે મળુ તે સખસને ગેરવ્યાખ્યાની કેદ કરે
માણસને તરણ વરગતી મુકત સુધીની બેખાના જમતે પરકારને કેદની શીશા કરે
અથવા અથવા જેમ પછી તે કેદને પાલ લાવક થશે.

સાપનાં વળ તથા હંમના બાળન,

“ ४४४ ” जे म्हा सभस कड पौव सभसने मनी व्याप तेनी मनीभां हेत
 मण । यना तेनी मनी म्हा डरे, म्हाया जे ते सभस
 मने म्हाडी रीते कड मनी व्याप तेना मनीभां हेत डरे म्हाया तेनी मनी
 क तेथी ते पदस ते पौव सभसना म्हाडीना कड म्हायने म्हाया ते
 कड म्हाय पुढेरी हे प म्हाया ते साचे सध कते होय ते वसतुने म्हाडके,
 कड वसतुने म्हाडके, म्हायी र ते कड तेथी ते पौव सभसनी सपससेरीय पर म्हाडी
 म ते ते म्हासे ते पौव सभसपर म्हा वपपडुं म्हा सगवतुं पडुं जे सभस म
 म्हाये मनीभां हेत डरे ते ते म्हाया म्हायी म्हाये म्हाये म्हाये म्हाये म्हाये

તારાણુ પરકરિમન' કોઈ પરકરે તે જની આપને અથવા અનીમા ફેરફાર કરવો અથવા
ગતી બદલ કરવી જોઈએ.

પેહિલો—ખેતાના સરીરની શકતીથી.

બીજી—કોઈ પ્રવાસ એવો રહેતો મુકવે કે પછી પાતાની તરફથી અથવા બીજી
કોઈ શખસની તરફથી કંઈ બીજી કામ થવા સીવાય તે જનો થાય અથવા અનીમા ફેર
ફાર થાય અથવા ગતી બદલ થાય એમ કંઈ રચના કરાને.

ત્રીજી—કોઈ જાનવરને ગતી માલ કરાને, તેની અનીમા ફેરફાર કરાને અથવા
અનીમા કરાને.

૩૫૦ જો કોઈ શખસ કોઈ બીજી શખસની રજામંદી સીવાય તે બીજી શખસની
સાપરાય બળ. | જીવર કંઈ હરાદથી બળ વાપરે અને તે કંઈ મુનિહ કરવા
સાર અથવા તે બળ જો શખસની જીવર વાપરે તે શખસને તે બળથી કંઈ મુકવાન બ
થ અથવા કુખ કરવાના હરાદથી અથવા તેને તે બળ નાપરાયથી પાતાથી કંઈ મુકવા
ન બથ અથવા કુખ થવાને અંબલે એમ બાણુ થા છતાં તે તે શખસે તે બીજી શ
ખસની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું એમ સમજવું.

ફેરફાર.

(અ) એક નદીમાં બધેલી હોડીમાં જો કોઈ હાથ અને અ તેના દારકાં છોડી
ન ખેંચે અથવા એ પ્રમાણે હરાદથી તે હોડીને પ્રવાહથી બેધરાઈ જવા દે તો એ હોડી
બળ એ હરાદથી જ ને જની આપી અને ને વગર એને એવી રીતે મુકવથી કે પછી કો
ઈ શખસની તરફથી બળ કામ થવા સીવાય તે ગતી જીવન રહ માટે અ એ હરા
દથી જ ને જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર કંઈ મુનિહ કરવા સાર
અથવા જ ને કંઈ મુકવાન બથ અથવા કુખ કરવાના હરાદથી કે એ પરમાણુ બળ
થ પરથી કંઈ મુકવાન બથ, કે કુખ થશે એવો સંભવ બાણુ થા છતાં તેણે એ કામ
જ ની રજામંદી સીવાય કરવું હોય તે અ એ જ ની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું
એમ સમજવું.

(૧) જ એક સીમારામન' બેસીને. બાથ છે તેના પેડાએને અ આખર મારીને તે
ની આગ ઉત્તપાવી કરે તો એ હોડી બાથથી પાસે પાતાના ગતી બાથથીને અ એ
જ ની અનીમા ફેરફાર કરવા મટે અ એ જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું
અને અગર બાથે કંઈ મુકવાન બથ, અથવા કુખ કરવાના હરાદથી કે તેથી અ ને
કંઈ મુકવાન બથ, અથવા કુખ થાય એવો સંભવ બાણુ થા છતાં તેણે એ કામ જ ની
રજામંદી સીવાય કરવું હોય તે અ એ જ ની જીવર સાપરાય બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૨) જ એક કાલખોમ બેસીને બાથ છે તેની પાછી આપડરણુ કરવાના
થી અગર એ અગર તે પાછીને અગર તે તો એ હોડી બાથ એ જ ની ગતી
કો અને તેણે પાતાના સરીરની શકતીથી કરવું મટે જ ને જ નો દારકાં બાથ

એમ સમજવું અને એ પામણું એ એ હિરાદાથી જ ની રત્નમંદી શી થાય છે એના સાથે કરવું માટે એ એ જ ની જીવર સાપરાધન વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) રસતામાં એ હિરાદાથી જ ને કાંઈ મારે તો એ ડાહ્યું-એ એ પાતા ના શરીરનો સકનીય પોતાના સરોરને એવી રીતે ગતી આપે કે તે એને અડકે માટે તેને હિરાદાથી જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ અથવા દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણવા છતાં તેણે જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કે રત્ન હોય તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાધ બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) એ એક વધર કે જે એવા હિરાદાથી અથવા એવો સંભવ જાણીને કે તે વધર જ ને અડકશે અથવા જ ના કપડાને અડકશે અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લઈ જાય છે તેને અડકશે અથવા તે વધર પાણીને ભાગીને તે પાણીથી જ ના કપડા અથવા જ કાંઈ વસ્તુ લઈ જાય છે તે ઉઠાસે તો એ ડાહ્યું અગર તે વધર કે જેવાથી કે જે વધર અથવા જ ને અથવા જ ના કપડાને અડકે તો એ એ જ ની જીવર બળ વાપરવું અને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ કરવાના હિરાદાથી તેને જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો તેણે જ ની ઉપર સાપરાધ એમ સમજવું.

(૬) એ હિરાદાથી કાંઈ અસતરીનો પ્રતિષ્ઠા એ એ તે એ ડાહ્યું તરીની ઉપર હિરાદાથી બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર તે તે એ કાંઈ નુકસાન, બધ કે દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણીને તેણે તે અસતરીનો રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો તેણે અસતરીના ઉપર સાપરાધ બળ વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) જ નહાવા એક છે તેવામાં પાંતે એકજીવ જાણતો હોય એવું જાણખાતમાં રહે તો એ કે જે એ હિરાદાથી પોતાના શરીરની રક્તમાં જાતાં પાણીને એવો ગતી આપે કે તે પાણી જ ને અડકે અથવા બીજા કોઈ અને તે એવી રીતે કે તે અડકવાથી જ ની સપરશેરીય અસર થાય એ હિરાદાથી જ ની જીવર બળ વાપરવું એમ સમજવું અને અગર જ ને અથવા કે દુખ કરવાના હિરાદાથી અથવા તેથી નુકસાન બધ કે દુખ થાય એવો સંભવ જાણીને તેણે જ ની રત્નમંદી શીવાય એ પરમાણે કરવું હોય તો એ એ જ સાપરાધન વાપરવું એમ સમજવું.

(૬) જ ની રત્નમંદી શીવાય એ એક કુતરાને જ ની ઉપર કુતરાને અગર જ ને કાંઈ નુકસાન બધ કે દુખ કરવાના એ નો હિરાદા હોય તો જ ની ઉપર સાપરાધન વાપરવું એમ સમજવું.

કોઈ ચાજા અથવા કોઈ તાલમારી કરે એવા ધરાણી અથવા
 | એવો સંબંધ જાણીને કે તે ચાજા અથવા તાલમારીથી કોઈ
 હાજર હોય તેને એવો બધ ઉત્પન્ન થશે કે એ ચાજા અથવા તાલમારી કરનારો
 માટે કોઈ ઉપર હમણા સાપરાધ બધ વાપરવાનો છે તેથી તે માણસે કુમરો કરવો
 જોઈએ.

આમથી આતર સખદાથી કુમરો થતો નથી પણ કોઈ રાખમ કંઈ રાખદો થાશે
 તેના ચાજા અથવા તાલમારીનો એવો અરથ ઉત્પન્ન કરી શકે તેથી તે ચાજા
 તાલમારી કુમરો ગણાય.

કદાચ.

(અ) એ મુદ્દી વાલીને જ ની તરફ ધરીને દલાવે એવા ધરાણી અથવા એવો
 જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે અમને હમણા મારશે તેથી અમે કુમરો
 કરીએ એમ સમજીએ.

(મ) એ એક બધાંને કુતરાનું મુખ છોડવા માટે એવા ધરાણી અથવા એવો
 સંબંધ જાણીને કે તેથી જ એમ માનશે કે એ હમણા તે કુતરા પાસે મને કરડાવશે તેથી
 અમે જ ની ઉપર કુમરો કરીએ એમ સમજીએ.

(૬) આ એક લાડકી લઈને જ ને એમ કહે કે કુ તારી વલે કરજી તેને એ કહા
 જી અમે વાપરેલા કુમરો કોઈપણ જ અવધ: કુમરો ગણાય નહીં તથા આતર નીચુ વ
 લેને લાડકી લેતી એ બોલ કંઈ બોના સીધા કુમરો ગણી ન શકાય એવું હોય તે. પણ
 તે લાડકી લેવાના ચાજાનો અરથ તે રાખદાથી સમજાઈને તે કુમરો થઈ શકે.

ટીકા.

નકત રાખદાથી કુમરો થતો નથી પરંતુ તેના ચાજા તથા રાખદાનો અરથ એ એ
 મળીને ઝુનો થાય છે (મુ. હા. રી. પા. ૧ પાન ૨૦૫) જે લાડકી વચ્ચેથી મારવનું કરે
 તે મા નીચેજ જાણ થાય તે પણ કુમરો કરવો એમ કહેવ વળા. પા. ૭૧૫.

ઉપર કે હરાખસે બારે તથા આકરામીક કરામ ઉત્પન્ન ન કરવા છતાં તે સખસ
 બારે કરામ ઉત્પન્ન ન કરવા છતાં કે હની ઉપર
 સાપરાધ બધ વાપરવાની
 સંધિ. | ની ઉપર જે માણસ કુમરો કરે અથવા સાપરાધબધ વાપરે
 તે માણસને તરણ મહીનાની મુદત મુખેની જે માના ગમે તે
 પ્રકારની કેટલી અથવા પાચરી રૂપીઆ મુખેના કંડની અ
 થવા એ જ નેની શક્તિ કરવામાં આવશે.

પ્રત્યક્ષ—અમર તે ઝુનો કરવાના બહાના થાખલ તે કરામ ઝુનેહગારે માગી આણેલો
 અથવા પ્રાપી પુરવઠ ઉત્પન્ન કરેલા હોય અથવા.

અમર કથમ મુખ્ય કે સરકારી નોકરનો અખતીઆર અમલમાં લાવતાં કોઈ
 સરકારી નોકરે કરેલી કંઈ વચનુથા તે કરામ ઉત્પન્ન થશે હોય અથવા,

કેવળ કાલના મુજબ આમનમાં લાવના કરેલી કંઈ વસતુથી
તેણે કશું પણ હાથેથી તે બારે તથા આકસમીક કરેલના સમનથી આ કસમ મુ
કેઈ ગુનાની સીક્ષા મોઢી થશે નહીં.
તે દિશ મેંવા બારે તથા આકસમીક દેના કે તેથી તે મુને એછા થઈ રહે ; એ
કેલની બાજવહે.

૨૫૩ કોઈ રાખરા સરકારી નોકર હોય અને પોતાના સરકારી હોદાને આમમ
સરકારી નોકરનેડરા
તેને આમમ કરતો
પ રાખરાને સાપરાધ
વાપરડુ.
આમમ પોતાના સરકારી મોદાને કાચકા મુજબ આમમ આમમ કાંઈ વસ્તુ કરી હોક
અથવા કરવાની કોસીસ કરી હોય તેડલા વાસને જે માણસ તે રાખસને કંઈ મુમલો
અથવા સાપરાધ બળ વાપરે તે માણસને જે વરસની મુદત મુરાની બેમાના મમે
પરકારની કંદની અથવા દંડની અથવા એ બનેલી સીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કાંઈ કામ બજાવવાને સાફ કોઈ રાખરા નોકરે પોતાના તાજાસબ માણસને કંઈ
કુકમ આપીઆ હોય તે કુકમ તેની પાસેથી પડાવી લેવાને તહોમતધરે પરપતન કરેતે તે
તેને આ કસમ પરમાણે બળ થાય ૧૩ વો. રી. પાટુ ૨૯.

૨૫૪ કોઈ અસતરની લાજ લેવાના ધરાધથી અથવા પ તે નેમ કરવાથી તેની

કોઈ અસતરની લાજ	લાજ બનાવે સંબંધ છે એમ જાણીયા છતાં જે માણસ
લેવાના ધરાધથી તેની બી	તે અસતરની કંઈક મુમલો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપ
પર મુમલો અથવા સાપ	રે તે માણસને એ વરસનો મુદત મુરાની બેમાના મમે તે. ૫
રાધ બળ.	રકારની કંદની અથવા દંડની અથવા એ બનેલી સીક્ષા કે

૨૫ માં આવશે.

ટીકા.

જ્યારાધથી જાણે જ કરવાના કામમાં આ કસમ તથા કસમ ૨૭૫ પરમાણે રેલા કે
લાસ સજ માહસતવરને અધીકાર નથી રીગતકારને અવધીકરકે (મુ. હા. લા.
મુપાઈ સને ૧૮૬૮) આ કસમમાં જાણ કરેલા મુકેનો જે રાખસ બોલ્યા
થાય તે કટકાની રાક્ષાને પણ લાગડ છે (અને ૧૮૬૪ નો આક્ટ ૬ કસમ
અથવા સાપરાધ બળ એ બેમથી એક થવાને રજામંદી નથી એમ પુરાણથી જાણાય
જેઈએ (ગોણી બીરુષ કલેશ લા રીપોર કરાકેવ કેરકેલ વા. ૧ પૃ. ૨૯). કેહ વહર પ
મર જરૂરીઆને કંઈ અસતરો રરેલને નાની કરે એવા બાનાથી કે એમ કરવા વગર ને
૨૨૬ સારથી રીગતેમ નહીં જે સારકાં જે સારકાં પોતાને કાંઈ સારકાં જે સારકાં

મુનિ કહે છે કે હાલ આ. ૫ નું ૭૧૬, ૭૮૧ નો ૬૨૬ થયેલ શબ્દ
 વરસના છોકરો સાથે સંબંધ કરે છોકરોને એવું બાળ્યું કે અને કઈ ૬૨૬
 રાખે આ કથન પરમાણુ નીચ સારાંધ બળ વાપરવું છેલ્લાં. આ. ૩.
 જાહેરના હેતુ તેથી અસરનો નોંધાવો આ સાથે તેનો સમતો વગર અથવા છુક
 તે રાખી ન થાય તો પણ તે કુમરો છે રાણી વંદિત નોંધ આ. ૫ નું ૭૧૫.
 ૭૫૫ કાઠી સખસે ભરે તથા આકાશમીક ક્રોધ ઉત્પન્ન ન કરવા છતાં તે સખસ
 ભરે ક્રોધ ન ઉત્પન્ન કે ને બે આપદ કરવાના હિરાશા જે માણસ તે સખસની
 રથા છની કાઠી સખસને કોપર કુમરો કરે. અથવા સાપરાધ બળ વાપરે, તે માણસ
 બે આપદ કરવાના હિરાશા કુમરો અથવા સાપરાધ ને બે વરસની યુવત મુખીની બેઠાના ગમે તે પરકારની કે
 રાખવળ. કની, અથવા કંડની, અથવા બે બનેલી રીકથા કરવામાં
 આવશે.

• ૭૫૬ કાઠી રાખસે કાઠી નશા પહેરી હોય અથવા તે લઈ જતો હોય તેની ચોરી
 કાઠી રાખસ કાઠી વસતુ કરવાની કાસસ કરવામાં તે રાખસની ઉપર જે માણસ કુ
 મરો કરે અથવા સાપરાધબળ વાપરે તે માણસને બે વરસ
 ની યુવત મુખીની બેઠાના ગમે તે પરકારની કેદની અથવા
 કંડની અથવા બે બનેલી રીકથા કરવામાં આવશે.

• ૭૫૭ કાઠી રાખસને ગેરબાળ્યો કે કંડની કાસસ કરવામાં જે માણસ તે રા
 કાઠી સખસને ગેરબાળ્યો અસની ઉપર કુમરો કરે અથવા સાપરાધ બળ વાપરે જે
 બો કંડ કરવાનો કારણીમાં માણસને એક વરસની યુવત મુખીની બેઠાના ગમે તે પ્રકાર
 કુમરો અથવા સાપરાધબળ નો કેદની અથવા એક હજાર રૂપીઆ મુખીના કંડની અ
 થવા બે બનેલી રીકથા કરવામાં આવશે.

૭૫૮ કાઠી રાખસે ભરે તથા આકાશમીક ક્રોધ ઉત્પન્ન કરવા ઉપરથી જે માણસ
 કાઠી ભરે તથા આકાશ તે સખસની ઉપર કુમરો કરે અથવા સાપરાધબળ વાપરે તે
 સખસી ક્રોધ ઉત્પન્ન કરે માણસને એક મહિનાનો યુવત મુખીની બેઠાના કંડની અથવા
 આ ઉપરથી તેના ઉપર કુ મરો કરવા અથવા સાપરાધ મુખીના કંડની અથવા બે બનેલી રીકથા કર
 મરો કરવા અથવા સાપરાધ વાપરવું. વામાં આવશે.

પુનઃ—૭૫૨ અ. કસમનો જે ખુલાશો લખેલા છે તે આ છેવી કસમને પણ આ

ટીકા.

કરી રીપરકા અથવા દહીકલ જે કે તે જમીન એવ
 તે પણ તે કસમ ૪૯૧ ના અર્થ પરમાણુ અરસાલા
 કે અપરકા (મોજીનલ પોલીસીકર કાઠ ૧૨૨-૧૮૧૪) અને પસાકાને હજાર કરવા સ
 મન મેલકથા બજા છે પણ કાઠી આવા પરકારનો પ્રતિષ્ઠા નથી કે તેથી માન્યતા કે કસમ
 કસમ કુમરો કરે સંકેત એવા કુકમ તો ફક્ત કંડનાથી તપાસ થયા પછી પણ

અને તહેામતધારની રૂબરૂ સોમિલા પુરાવા ઊપરથી તેને રાક્ષીએને સામા રવાલ મુજબની તક આપીયા પછી (૧, લા રીપારટ, કુલ જે'ચ રૂલો'ગ વા, ૪ પાને ૪૬) મુખર્દ, કોર્ટ હાઈક રીપારટશ કરાવેન કોરીયા વાં ૧ પાને ૧ કરોમીનમ પેરેશી બર કોઠની કલમ ૧૫૧ મુલ સો ૧, કરે. ૫ ઊતપન કરવ થી માર મારયો એમ સાબીત થાયતો નુકરાનને લેવા લેવાનેમાં આથી રાકનાર નહી વામમ ૬ પુક રજ પાનુ ૬૫ તાં ૧૭ મી જુલ. ૪ અને ૧૮૬૬, ૩૬૩૪ ૫૬ મારવાથી થોડુંકુમ થાય તેરા કરતીય વ્યવામાં ગણવા. હાઈકો કોઠની નંબર ૫૫૨ તાં ૫ મી અપરેલ સને ૧૮૬૬ નો કરાયછે.

મનુશહરજી, મનુશનરન, મુલામી તથા વેંક બાવત.

૩૫૪ મનુશહરજી જે પરકરનુ છે એક ખરીદીસ ઇંડીઆમ થો અને જોજી કાવે

મનુશહરજી | સર વાલીના હવાલામાંથી.

૩૬૦ જે માણસ કોઈ રાખસને તે રાખસની રલમ'દી સીવાય અથવા તે. સખસ

ખરીદીસ ઇંડીઆમાંથી } ની વતી રલમ'દી આપવાનો જેને કાવદા મુજબ અખતી-
મનુશનુ હરજી } આર હોય એવા કોઈ રાખસની રલમ'દી સીવાય ખરીદી
} ઇંડીઆની હદની બહાર લઈ આવ તે માણસને ખરીદી

ઈંડીઆમાંથી તે રાખસનુ હરજી કરવુ એમ સમજવું.

૩૬૧ ચર્કે વરસથી એાછી ઉમરના કોઈ છોકરાને અથવા સેજ વરસથી એ

કાવદેશર વાલીના હવાલા } બીમરની કોઈ છોકરીને અથવા કોઈ દીવાના રાખસને
મામ મનુશહરજી. } બાળક અથવા દીવાના સખસના કાવદેશર વાલીના હવાલા

માંથી તે વાલીની રલમ'દી સીવાય જે માણસ લઈ આવ અથવા કોસણાવું, તે
અથ તેણે તે બાળક અથવા તે રાખસનુ કાવદેશર વાલીના હવાલામાં હાજુ કરવું
એમ સમજવું.

ખુલાસો—આ કલમ મધે “કાવદેશર વાલી” એ રાખદો લખાયછે તે રાખદો

તે બાળક અથવા તે બીજા સખસને રાખવાનુ અથવા તેની સંભાળ કરવાનુ કામ
કરના મુજબ જે રાખસને રીપીયુ હોય એવા કોઈ પણ રાખસનો રાખવેરા થાયછે.

અવવાદ—કોઈ રાખસ શુધ્ધપીએ એમ માનતો હોય કે લગન સંખ'ધ વૈના
પન ધમેલા હાણી બચનો કું બાવજુ અથવા શુધ્ધપીએ એમ માનતો હોય કે
બચને કાવદેશર હવાલામાં રાખવને મારે હક છે અને તે રાખસ અગર કોઈ અનીત
ના અથવા કોઈ કાવદા વીરુધ્ધ કારણસર એવુ કામ ન કરે તો તેના કામને આ કલમ
સાથુ પકડી નથી.

ટીકા,

આ કલમ પરમાણે છોકરીની રલમ'દી કંઈ કામની નથી અને

જેમ કલમ ૩૬૨ માં છે તેમ બાળ અથવા દેખાની વરુ નથી સંપરલેંક

કે કોમિટી રમીંગ કોમિટીનું કરીસ વા. ૨ પા. ૫. કાપડો મા વાપવા હવે એક
માન આપણે કે તેથી કાપડો એ વાપસની અંદરની કોમિટી તેની રાજ્યમાં કોપરોત
ના માપને ધેર પાછી આપવા કરના પાછી રાકો પછુ જો એમ પારવાનું કારણ હોય કે
તેના માપમાં તેના કાપડો થોડા સારા થયાવરો નહીં તે કોપર પરામાણુ થઈ રહે
(રાણી વીરપ કાઈ ક્રમા જનરમ માણસનું કરીસ વા. ૩૦ અને ૪૦ માંથી નરન વીર
પ માણસ રીપાઈસ પ્રોપિટ એક કાઈવિ. રસ કારક વા. ૧ અને ૨૨૧) અને મદરાસના મુ
પરોમસેરકાંડુ નાકામાં રૂ. ૫ માંના કામમાં સરસી રોશીનરન અને સરખીકસ સને
(રાપડેમપર સને ૧૮૫૮) એમ પારણુને અનુસરી થકવા હતા. અહીંયાં તેવેએ એવે
કરાવ કર્યા કે જકિદ વરણની કારનો એક હીંડુના છેકરો જેને કે સમકીસખીસમરીમાં
નાસી ગયા હતા અને જે કરીકચીવન થઈ ગયા હતા. અને તેના નવા ગુરુએની સાથે
રુપિયા ૫૦ આપુર હતા તેવાણુ તે છેકરને તેના બાપને રાવાળેન કરવા કરાવ કર્યા
અને એવેએ કે સતો એક પંદર વરસ અને એ મહીનાની ઉમરના છેકરની બાબતમાં
કમકમમાં સરખાઈ કે વેકેએ આપે એ હવે (હેમનાથ બોસના કામમાં કાઈકાર ૧૫૦૧
પને ૧૩૧ અને આથી તથા ઉચ્છા કરાવ ગુપ્તમાં એક પંદર વરસ અને ૭ સાલ
મહીનાના છેકરની બાબતમાં સર જે. સે. આર. લે. કે આપીએ મદરાસની મુખીમ કારક
ને કરાવ તેવા બાબતમાં આંખે હોય એમ જણાવુ નથી) વીકુના કામમાં વા. ૬ મી
મિએ સને ૧૮૧૫. સને ૧૮૧૪ ના આકે ૨૦ પરામાણુ પારણુ છેકરોના વાળી તેના પ
છી માઠી કોમરનો હોય તે તે વાચે માટે તે છેકરને તેના બાપના કમળ માં હોય
કે કમળમાં તે ગુને નથી પરાણી છેકરોના વાળીપણુને હક તેના મા બાપને નથી
તેથી પછી તે ગુને થવો નથી. તહેમતદારે છેકરને કાંઈ રાખવાની ન હોય તમામરી
ન હોય તેમ છતાં છેકરી મનુર તેના બાપને થેરથી નીકળો પછી કુર હોય એવા તહે
મતદારને ધેર જાય તે તહેમતદાર કોપર આ તહેમત આવે નહીં અસમત નીતી પર
નથી. છેકરને તેણે પાછી બાબતો જોઈએ પછુ તેમ કરે નહીં તે તેથી ગુનામાં
રહેવે નહીં આનું કારણ એક ગુને છે તે કાપડાસર વાળીના હવામાંથી થઈ જ
વાનો છે આર. ૫. ૭૫૮. થેડા વખત માટે એ છેકરી કાંઈ પાદાર ગઈ હોય લો
એ વખતે તેના બાપને કમળો છે એવુ જણાવે અને તેથી રસતેથી તેને કાંઈ જવામાં
આવે તો ગુનેાં અને છે આ. પ્ર. ૭૫૮. કાંઈ જાતી વખતે છેકરી મનુર કોઈના કાપડા
સર વાળી પછી નીચે છે એવુ તહેમતદાર જણાવે તે હોય અથવા એવુ માનવાને તેને
કાંઈ કારણ પછુ ન હોય તે તેણે આ ગુનેાં કર્યા નથી આ. પાનુ ૭૫૮-૫૬. એક તહે
મતદાર એક છેકરને રોડોમાં મળ્યા અને તેને તમાચાવીને પારીશ એક ગામડામાં કાંઈ
ગયા અને જ્યાં કુટુંબમાં તેઓએ ગામડેથી પાછા કર્યા એટલે તહેમતદારે રોડો
ના જે બાજમાંથી તેને લાચી હતી ત્યાં તેને પુકી છેકરી તેના બાપને ધેર ગઈ એ છેકરી
કેવી હતી એની તહેમતદારે તજવીજ પછુ કરી નહીં તેને કેવી રીતે એવુ જણાવે.

કે માનતો નહોતો તેમા કરચુ કે તેણે બગચી લઈ જવાનો યુને કર્યો નથી. આ. ૫૦, ૭૫૬
 ઊંડોના મા ખાપને કાઢી બિંદી હકીકત કરીને અથવા કપર કરીને પાતાલી
 તહોમતદારને આપે. એવુ તહેમતદાર કરે અને માખ પ પાતાના બોળપ વુ થી
 ને આપે પાછળથી એમ કરવાનુ કરણુ ઊંડોને લઈ જવી એવુ-જણાય તે
 રે આ યુને કર્યો કહેવાય. આ. ૫૦, ૭૫૬. પાતાનાં ઊંડોને લઈ જવા મા
 થમ રજા આપે પાછળથી ના પાડે તો પછી આ યુને ખને છે કે તહી એ રાક બરે
 છે ૫૨નુ એવુ તો ખર છે કે ન પાડય પછી લઈ જાય તો આ યુને ખનુ છે આ. ૫૦,
 ૭૫૬ એક ઊંડોના મા ને ઊંડોને રાતર એ એ. લા નાચમાં વેરાંએને ઘેર નીચરેમાં
 જવાની રજા આપે તે ખરાખ ચાલે ચાલે તેમ તેની મંજુરી હોય એવુ દરખાવે તો પ
 છી એવી જ્યે એવી તેને કાઢી બગચી જાય તો તે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી બગ
 ચી મમ જવાનુ જણાય નહી. આ. ૫૦, ૭૫૬ જે ઊંડોને બગચા લઈ જવામાં આવે તે
 ની બીમર ૧૫ વારની અંદર હતી એવુ કુ જાણુતો નહોતો એવો બગચા તહોમતદાર કે
 રો રાકે નહી. આ. ૫, ૭૫૬. બગચી લઈ જવામાં મારે ખરાખ હેતુ નહી હતો એવો
 ખરાખ તહોમતદાર કરો રાકે નહી આ. ૫૦, ૭૫૬. તહોમતદારે નીચરણી મુકી, તેણે કે
 હીને બીતરી કાઢી ઊંડોને તેના ખાપને ઘેરથી નાચી જાય તો તહોમતદાર બીમર આ તહોમ
 ત આપે. આ. ૫૦, ૭૫૬ આ કલમ ૫૨મ. જેનો યુને રાંપુરણુ થવા મટે જે ઊંડો
 અથવા ઊંડોને લઈ જવામાં આવ્યુ. હવુ કે નહી તે કઈ જરૂરની પાખ નથી. કા. ૫.
 ૫૦, ૭૫૬ તેણે નયન અથવા હરણુ કરવામાં આવ્યુ હોય તેની તેમ કરવામાં સમ
 તી હતી એ જરૂરનુ નથી કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬. આ કલમ ૫૨મ. જેનો યુને રાંપુરણુ
 થવા માટે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી તેની મંજુરી વગર એ ઊંડોનુ હરણુ કરે
 વુ નોખએ કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ એક ઊંડોનુ કાઢી રાખ્યા રાખે લગત કરચુ એવુ
 કરચુ હોય પણ પાછળથી એ ઊંડોના જ. ૫૦ મન કરચુ હોય તેમ છતાં તેનો પણો તેને
 બીતરી લઈ જાય તો તેણે આ કલમ ૫૨મ. જેનો યુને કર્યો કહેવાય કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬
 ૭૫૬ કાઢી ઊંડો જરૂર રાખામાં રમણુ હોય અને તેને તથો લઈ જવામાં આવ્યુ
 તો તે કાલેદાર વાલીના હવ. સામાંથી લીધુ કહેવાય કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ હરણુ કરેલી ઊં
 કરો લાઈ બીમરની હોય અને બગચી લઈ જવામાં તેની સમગી હોય તે બગચી
 ર બીમર પારકી અસતરી કોસલાની લઈ જવાનુ તહોમત આપે આ કલમ ૫૨મ
 મન આવે નહી કા. ૫. ૫૦, ૭૫૬ જે વખતે ઊંડોનુ હરણુ કરવામાં
 વખતે તે ઊંડો તેના ખાપના કમળમાં ન હોય કપાઈ નાચી જઈ હોય તે
 હી જ્યાર ઉપર આ કલમ ૫૨મ. જે તહોમત આપે નહી (મિત ૫૦, ૭૫૬)
 ની ઊંડો વાલી વગર હેવાજ નહી એવુ ૫૨૫ સાખીત થતા સુધી. માનવુ નોખ
 ઊંડોને કાઢી વાલી છે કે નહી તેના તપાસ કરવામાં જે ભુલ કરી એવો બગચા
 ખરાખ જાય નહી કે કઈ જરૂરની (મુખ્ય) માન ૧૭૮૧

જાણીને છેક જોયો જાણે ને માણુ પળયો કરી પાડે અથવા
 નયન | કાઢ કરી જાણીને સમયાવે તે માણુસે ને માણસુ ન
 એ સમયે વું.

કરે ને માણુસ જાણીને ઇડીઆમાંથી અથવા કાચેસર વાલીનું હવ આમાંથી
 કરીની શીડ. | કાઢ સખસુ કરી કરે ને માણુસે રાત વસરી મુલત મુખી
 માતા અને તે પસારની ડેરી સીસા કરવામાં આવી અને નળો ને રહેને પાણુ
 મે.

ટીકા.

તથાજાણી શખસ છેકરીને વેચે અને તે છેકરીને વીવાલ થયે હોય પણ જ
 જન વુલ ન હોય અથવા જાણે પાણુ તેને હાથ ન મળુ હોય તે તે કાઢ તદેખતો જ
 જાણ નથી પાણુ તેથી જુનાનું મદતવ એણુ થઈ રાંડ (ચેત્રીનું જુનું શીશ્મલ એક વાલી
 સ જાણ વા. ૧ પા. ૧૪૪) એક જાણ છે.કર.એ તેના માણાપની પસારની ૧
 મર અને કાઢ બીજા રાખસનો રાખવણીયે પાતાણુ ર છેકર છે એવો હોખતદારને
 ખાસ નહીં હોવામાં તેને કાઢ મુખી લઈ જવાનું મ થે લાંબુ તેને રમતે પકકવામાં આ
 વીધા અને ખાસ કરી કરવાની મદદગરીના તથાજાણી યુનેમર કરાવવામાં આવીએ
 મુખ યુનેમર એ આજે આ મદદગર થયે એ છેકરનું કરી કરવા જાત કાઢ મસમત
 થઈ નહોતી એવા કાણુથી સેગતજાણે આ શીસા રા કરો તેમાં કરાવવામાં આજુ.કે
 કરાવવામાં આવી હવાલ મ થી કાઢ જાણને લઈ જવાનું કરવ જ્યાં મુખી વાલી રહે ત મુ
 ખી એ હાથ કરવાના યુનામાં મદદગરી કરો કદાચ આજે આ હાથુ વાલીનું કાઢ આ
 મ.થી વુલ હાથ માટે કલમ ૨૬૩ અને ૧૧૬ લગાવતી ને કામે ૧ ડી.સા. ૨૯ પા. ૧૦૪
 મુદદા. સે જ પસારની અંદરને કાઢ છેકરીને તેના કાઢગર વાલીના પસારની વગર પા
 ણુના માટે મહા જવાબ આપે તે તેણે આ કલમ ૨૬૩ અને ૨૬૬ મુજબ યુનેમર કે
 રીયે કદાચ આજા કામમાં છેકરીની મંજુરી હવ' એ જવાબ નથી તેમ તેને જોઈથી
 કે કરીયો લઈ જાત. આ જ' હતી એ પાણુ કરાનું નથી રાણી વીરવ કરાવસી જ અ
 ને પાંદડસી. આ કલમ ૧ 'કાચેસર વાલી' એવા રાખ સખસાહે તેને આપ નાતાં
 છેકરી જેની સંજાળ અને તાણીની નીમે રાખવામાં આજુ હોય તે રાખસ તેના કા
 થાસરવાળા સમજાવે ૧. ડી. એ. ૧. ૨૫૮ આ કલમ પસાર પુ તણાત મ હોખતે
 માં મળ ૧ ૧૦ જુન અને ૧૮૦૪ કલકાતા હાઈકોર્ટ.

કાચેસર વાલી કરવામાં આવે એવા માટે અથવા પાત નું પુનઃ
 જાણનામ તે રાખમાં અને એની રતે તેના
 આજે એવા મહે ને માણુસ તે રાખસુ કરી
 કરે તે માણુસે ઇડી મુખી મુખી

આ દસ વાસનો મુદત સુધીની સખન કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલક પરી.

ફરજીત.

(અ) બરીદીસ ઇંડીઆમ થી જ નુ દરાણુ કરે એવા હિરાદાથી અથવા "એવા" સ

જાણીને કે એક મુશ્કીને ન નોંખે ન અવવામાં આવે તે જ એ અ કમમમાં જો સમજવું.

આવે એટલા માટે જ ને તેને ધરથી આ બહુધી અ એ આ કમમમાં બીજાન કરેલો યુનેઃ કરવા એમ

રોતે ગ્રેવાજીની કે કરવાના હિરાદાથી જે માણસ તે જ

અસનુ દરાણુ અથવા નવન કરે તે માણસને જાત વરસની

મુદતસુધીની એમ ના વખે તે વરસારની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલુ લાવક પરી.

૨૧૧ કે.ઈ. અસતરીને તે અસતરીની મરણ નવી જ્યાં કોઈ પ્રુગની સાથે જુ

સમથી વરણાવવામાં આવે એવા હિરાદાથી અથવા જુમમથી

કોઈ અસતરીના જુમમ } વરણાવવામાં આવશે એવા સ બવછે એમ જાણીને અથવા

સમન કરવાના વચે કે } જુમમમાં ફેસલાવાને તે અસતરીની નોકે જરકરમ કરવા

દરાણુ અથવા નવન કરવું. } માં આવે એટલા માટે અથવા જુમમમાં કે ફેસલાવાને તે

નોંકે જરકરમ કરવામાં આવશે એવા સ બવછે એમ જાણીને જે માણસ તે અસ

તરીનુ દરાણુ અથવા નવન કરે તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની એમના અમે તે

કેદની કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને ચાલુ લાવક પરી.

૨૧૨ કે.ઈ. સખરને મહાબધા કરવ મ આવેછે અથવા તેને યુમામ કરવામાં

અથવા તેનો બીવર કેઈ કોઈમખસતી રાજાદો કરમ વીર } અથવા વચે કરવાના વચે કે } એ પરમાણુ યુગરવાના નોખમમાં તે આવે એનો રોતે તે

દરાણુ અથવા નવન કરવું. } નો વચ કરવામાં આવે એટલા માટે અથવા તે સખસની ફે

પર એ પરમાણુ યુગરો અથવા તેનો એ પરમાણુ વચ કરવામાં આવશે એવા સ બવછે

દરજી થયેલ રાખસને } બ્રુસ તે સખસને ગેરવાળની રીતે સંતાડે અથવા કે કો
ગેરવાળનો રાખસને } તે માણસને જે હિર હો કે સ્થાનથી અથવા જે કારણસર તે મા
વે અથવા કેમ રાખસે. } બ્રુસ તે રાખસને સંતાડે અથવા કેમ રાખે તેજ હિર. કે
રાખસે અથવા તેજ કારણસર ભણે તે માણસને તે સખસનું
દરજી અથવા નવન કરજી હોય એવી રીતે શોકરણ કરવામાં આવશે.

ટીકા.

દરજી કોમી કોમીને જુલાવામાં જે રાખસે મહ કરે તેમને માટે આ કલમ છે
દરજી કરનારને માટે નથી કાંઈ હિં કાંઈ પાનું કપડ.

૬૬૯ દમ વર થી એ.છો ભીમના કાઈ બાપીવાના સરોર ભીમથી કંઈ બગમ
દસ વરથી એ ડી કમ } ભીમજી બહાનનાં ગેરનાં હિરવાળી જે માણસ તે બચાનું
૧ જે હિરવાળાં મ સર ૨ જે } દરજી અથવા નવન કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત મુ
૫રથી ૭ મુદત નીમ ન એ } કાંઈ એવાનાં એ તે ૫૨૩૦ની કલો શોધ કરવામાં આવ
૧વાનાં હિરવાળાં ૧ બચાવા } કો રાખને વળો તે હંદને પછી સાધક થશે.

ટીકા.

આ કલમ ૫૨૩ થી ૧૧ તથા ૧૧માં આ કપડાની કલમ ૩૬૩ ૫૨૩ થી ૧૧ તથા ૧૧
નો સમાવેશ થઈ જાય છે. ૮ વી, રી. ૫. ૭૫.

૭૦૦ જે હિર રાખસને ગુલામ રાખસ જે માણસ આ દરમાં લાવે અથવા આ દર
કાઈ રાખસને ગુલામ થી } માથો બહાર મોકલે અથવા ખસેડે અથવા ખસેડે કરે અથવા
ખસ લેવે. અથવા અથ } લેમે અથવા કાઈને આપે અથવા તે રાખસનાં મરણ નહી
થા. } છતાં તેને ગુલામ રાખસ રજીરે અથવા રાખે તે માણસને સા
ત વરસની મુદત મુદતની એવાનાં એ તે ૫૨૩૦ની કલો શોધ કરવામાં આવશે અને ૧
થી તે હંદને પછી સાધક થશે.

૭૦૧ જે માણસ નવ ગુલામને આ દરમાં લાવે અથવા આ દરમાંથી બહાર
નીતે ગુલામને લેવાર } બહારે અથવા બહારે અથવા બહારે કરે આ લેમે અથવા
કે લે. } તેઓને લેવામાં થઈ કરે તે માણસને છ વરસ મુદત મુદતની
રતી અથવા દસ વરસની મુદત મુદતની એવાનાં એ તે ૫૨૩૦ની કલો શોધ કરવા
માં આવશે અને ૧થી તે હંદને પછી સાધક થશે.

૭૦૨ જે જ વરસથી એ.છો ભીમનું કાઈ બાળક ભરકરમનાં કારણસર અથવા કો
ભરકરમને માટે કે હિંબા } કાપવા વીરધ તથા નીતીના કારણસર રાખસનાં કેવા
લાને વચણ } રાખસ આવે એ હિરવાળાં અથવા ને બાળક તેવાં કાઈ
કારણસર રાખસનાં કે વાવરવામાં આવશે એવા સાવજી એમ ભાણુવા છતાં જે માણસ તે
બાળકને લેમે અથવા બાઈ આપે અથવા ખોટી રીતે કાઈને આપે તે માણસને ૬ વરસ

કુલ મુખોની ગણના એમ તે પચાસની કુદની શીક્ષા કરવામાં આવશે એમ
એ પદ્ય બોલકે ધરે.

Ans.

નાની છોકરીને ંખીયાર કરવાના ધરાધર્મી કુટુંબમાં જન્મવધુ
જાતિમાંથી પુત્રો છે એટલા માટે શિક્ષા કાયમ રહી મુખર્મી વાઈકારના
૧૯ સને ૧૯૧૪.

કચ્છ સેજ વસંતો એ હી હંમરનું કાઠિ બાળક બાર કરમના મરુચસર અથવા
 હાંકિ કયા વીરથ તથા અનીતની કરનુસર રાખવામા કે
 વાપરવામા આવે જોવા હિરાદાથી અથવા તે બાળક તેવા કા
 રણુ સર રાખવામા કે વાપરવામા આવેથી જોએ સંભવજે મિ
 આજ્ઞા હનાં ને માણસ તે બાળકને ખરા કરે બાદે તે અથવા ખીટી રીતે પ્રીતાવા
 માં હો તે માણસને કયા વસંતો મુલ્ય શુદ્ધીથી જોમ ન અને તે પરકારની કહની પદો
 કરવામા આવેથી અને વળી તે કંઈને પણ સંવક પરી.

உரிசு.

રાણી વીરધ સોમલિના કમળા અપ જે કલ્યાણે વેરો સાર સર હી કરવામાં આવી છે
કલ્યાણ સહકારદત્તા જે સવા વામન પ પાને હજક તહે મા આ કલમ પરમાણે મુક્ય હો
ક કામમાં એમ માલમ પકતુ લુતે કે કોએ પહિસા આપવાનું કહીતે એક રસ વરસતી છે
તને એક એકાત જગ્યામાં એક વખત સજે બ કરવા રવા લલલાવો હતી તે દે જિ તે
કહી કહીના કહેવાથી જાએ એ કમ કરતી વખતે તેને જુ ડલયા અને તે કહુને મેદામ
કીનાઈ માગ ગવા ખો. સહાદલ કે એ કમરો હવ તો કરતાથી જુડે એવે અખીપરાપ
જાવીએ કે યુને સાખોન થતો નથી પહેમ પહેલુ તો તેમણે બા એ ગેવે અખીપરાપ
જાવીએ કે કોએ એ કમ કામન અરથ પરમાણે તે છે કરને કમખામ લીધ તહેત મોર
કહીસ સહાદલ કે મેદવા કે પગલુ કે કી કામને અપ કલમ માગુ કરવાને મરા અખી
કા પરમાણે એમ બત વનું અરુ છે કે એ નાલાના બળતો કરવો અને પસાર
એ અમેશા એક એવા કરારથી એવી રીતે લાધો હોમ કે એ નાનુ બાબત કે કોએ
વખત તદન એ સખરી તેનો કમજો લધો હોમ તેના કમખામ અખીપરાપ નીચે અને
કમમાં રહે પડી દખીના મેગ કમને સહ કે તરી એ ના બળતો બોલુમ કમજો
અને મુખતીઆરી જે ખરીદ કરને બાડે લધને અવધા ખીલ રીતે એમ બાણીને અથ
વા એવા હિરાદાથી મેગવી હોમ કે આ પરમ જે કમજો લા મુખતીવારી રાખોને પછમ
થી એ બાળકને સદરુ કામોમાના કાઈપતુ કામને સહ વિષયે ગમા લેતુ અવધા વાપરકુ
અથવા વિષયેગમા લેગમ અવધા વપરાય એજ (ખજે ૧૫ મુ તીપરા) યુના તરીકે રી
જોગ કરવા આ કમમનો હેતુ છે અપ કલમમા કાઈ વખત સજોગ કરવા રવાથી જે
અમે તે કમખામને જાણેમા માલ પારખ પકવણે થશે નથી કાઈ એક નાની

આમક-છોકરીને નાથ કરનારી છોકરી તરીકે ઉછેરવાના કારણસર અથવા નામનારી છોકરી તરીકે ઉછેરવાના અવસરો કરવાના કારણસર અથવા ખોટી રીતે આપો જીવીએ કમળ છઠ્ઠા પરના છોકરીને અને આવા કામને સાથે કાઢી છોકરીને ખરીદ કરવી માટે તે એ કમળ કમળ મુળ્ય છોકરીને એ કારણે પુણ્ય છે કે અરસમ એ નાના જ પાના એક બાંધે (ખા. હાં હેસલા વાં ૫ પાને ૪૧૫ પુ. હાં રીપ્રિસ્ટ કમળ કરીશ પાને ૬૦).

કાંઈ કાંઈ શાખસની મરણ નહીં છતાં જે માણસ તેની પાસે કમળ વીરુષ જળ કાપા પાંચે જળસરથી મળે રોષાં મળુરી કરાવે તે માણસને એક વરસની મુદત દુખીના છુરી કરાવશે. } એમના બધે તે ખરડારની કેની અથવા કંડની અથવા એ ખતેની શીજા કરવામાં આવશે.

કીડા.

કરકરી સામાન પાટારીને માથે બાંધી મંગલે તેને દર કાસે પાઈ છ પામણે જ છુરી આપવો પોલાં કમળા રનો કામળ નંબા ૨૪ તાં ૨૮ ખી નવેખપર સને ૧૮૬૨ જળસર ધીં જોડા પકડવાં એવું કાપામાં નથી રાને ૧૮૨૭ ના કાપા ૨૨ ની કમળ ૪૨ ની વેડા પુ. ૫. ૪૧૮.

જોડાખાન ના સહેખ એકાં જોડા મંગલે તેને પકડી આપવામાં મદદ કરવા સર કરાવે કામળ નંબા ૧૯૧ તાં ૫ ખી બને વરો રાને ૧૮૬૨ આપવાત કરે તે કીડા છુરી ના પાસે તે ભુરા ખામળાર કમળ છુરીને મર નથી મુખે કાઈ કારક નંબેડા પુ. ૫. ૪૨૪.

ખામળાર સંજોગ ખામળ.

કાંઈ નીચે ખામળ કરેલી ખામળ જોવા ખીટ રામળી ખામળમાં જે પુરસ નીચે ખામળાર સંજોગ પાંચાલ કરેલી પાંચ પાસે માની કાંઈપણ હાલતમાં કાંઈ અપરાધની સાથે જોડા કરે તેણે ખામળાર સંજોગ કરશે એમ શામળુ.

પેટી—તે અપરાધની મરણ નહીં છતાં;

ખીટ—તે અપરાધની રજામાંથી વળત;

કરીટ—તે અપરાધને પાતેની અથવા બધાના બધા કીડાવ કરાવે તેની રજામાં જોડા કીડા હોય તે તે રજામાંથી છતાં પાણ;

મોધી—તે પુરસ એમ બધાને હોય કે કુ એ અપરાધની વર નથી અને તે અપરાધની જે ખોલ પુરસમાં રાથે કાંઈક મુળ્ય પસંદગી છે અથવા પાનાને પસંદગી માને છે તે પુરસ કુ છુ એમ માનને તેણે પાનાની રજામાંથી આપી છે તે તે રજામાંથી છતાં પાણ;

પાંચમી—તે અપરાધની રજામાંથી મોધી કામળની હોય તે પછી તેની રજામાંથી કુ છુ કે નહીં તે પાણ.

ખુદાશી—જળાતકાર સંભોજના મુલામાં જે મંત્ર થયો ૧૧૨ છે તેમાં
 શી તો બસ છે.

અપવાદ—કોઈ પુરુષ પોતાની વહુની સાથે સંજ કરે અને તે અપરાધ
 શી બિાછી કામરની નહોત તે તે જળાતકાર ભોજ નહીં ગણાય.

ટીકા.

પ્રીતભટ્ટાક કલમ ૮૬ માં બાર વરસ ઉપરાંતનાને હરેક યુગે કરવાને લાયક ગણાયેલ
 ૧૨'૬ મંત્રીસ લા તથા રાજાનરમાં ચડેલ વરગની ઉમરનો પક્ષા વગર ન્યા યુગે કરી શકે
 કતો નથી એમ કહેયું. નગરના ચોત્તન ૧૩૯૭ ઉપર ઇલેવરકે વાં ૨૧ મી અમલક અને
 ૧૮૫૨નો સદર અદાલતે કર્યો છે.

૭૭ જે માણસ જળાતકાર સંભોજ કરે તે માણસને ૭૫૦ મુધી સપુરવાર
 જળાતકાર સંભોજનો સો ની અપવાદ ૨૪ વરસની મુદત મુધી એમ ના ગણે કતો ૧૨
 કલા.

જલ્લ માયક થશે.

ટીકા.

જે રાખસ આવ્યો યુગે બીજી જખત કરે તેને કલકાની પજી સીજા થશે અને
 ૧૮૪ નો આદેશ કલમ ૪.

જેની સાથે જળાતકાર સંભોજ કરવામાં આવ્યો છે તે હરીઆદી અપાવ થસની
 છે એવો પુરાવો આપી શકાય છે. પુરાવના આદેશની કલમ ૧૫૫ નોંંકમ (૨). જે
 ઊકરી સાથે કાઢ વધા સંભોજ કરે એવું બનું બતાવેલું છે એમ કરવા વગર તેનું કા
 ૬ મદરી નહીં ઊકરી આવા કારણથી સંભોજ કરવા રેનો વધારે જળાતકાર સંભોજ
 કર્યો કહેવન આવે પ્ર. ૭૧૬ હસ વરસથી ઉપરની ઊકરી સાથે તેનો મનુ સંભોજ
 કરે તો તે જળાકાર નથી પણ તેનો એરતનો મરજી લીધે પાસે ઉભી કરી બીજી
 રીતે મદદગરી કરી તેની સાથે જળાતકાર સંભોજ કરાવે તો તે થડી મદદગારના મુ
 નેગાર થાય છે આરવ પ્ર. ૧૬૦ કંઈ પાઈ જીને બેખાન કરી સંભોજ કરવામાં આવે
 તે તે જળાતકાર સંભોજ છે, આરવ પ્ર. ૭૬૩ કોઈ જો બરકોજમાં પકી હોય તથા
 ૧૬ નીંંદરામાં તેની સાથે સંભોજ કરવામાં આવે તો તે જળાતકાર સંભોજ છે આ
 ૫ા. ૭૬૬ ગડી અસતરી સાથે પણ તેની મરજી વગરનો સંભોજ તે જળા
 ગ છે આ. ૧૬૭ ૭૬૭ સંભોજ કરવા વરસમ લા પાંડી હોય પણ સંભોજ
 વખતે ના પાડે તો પણ સંભોજ કરે તો જળાતકાર સંભોજ કર્યો કહેવાય
 અસતરી પુરુષ વધે માણી પાઠાપાજી થાય પછી એ અસતરાએ પોતાની પ
 થી હોય તો તેથી તહેખતદાર આ કલમની શીજાથી ૫૫૦ નજો નથી ૧
 ૨. એક નાનો વધનાં ઊકરી જળાતકાર સંભોજ થવાથી યુગની અપ

આ જાણના કંઈ જણને નોંધાતી દેખાય નહીં એ કુરુતના સાંધારણ કરી
 આજીવનથી ૧ વી. રો. મા. ૨૬. આ કસમ પરનાં તહેબતદારને સો
 કરતાં પાંચતે જેનો કિંપર જળાતકાર થયો હોય તેનો રહેતી કરાણી કિંપર આપાર રાખત
 કરતો નહોતો એ પછી તે યુનોદ કરતાં તહેબતદારને જે માલકી પાડું થતાં એ છે તે ૫
 યુ' થતાં એ છે કે એક થતાં એ છે તે કિંપર તહેબતદારની માલ કિંપર થતે એ અસત
 રીની નોંધાતી કિંપર વીચાર કરી સીસા કરતો નોંધાતી ૧ વી. રો. ૧૦
 પાનુ ૫૬. આ કસમ પરનાં યુનોદ કરવાની કારીશ કરવામાં આવી હોય તો પાં
 ચ પરનાં વીધારે સજા નહોતી કરતો નોંધાતી ૧ યુ'. મા. રો. પાનુ ૧૦ વી. રો.
 પાનુ ૧૦ આ કસમ પરનાં જળાતકાર સંબંધિત તહેબત સાબીત થાય નહીં પાડુ છી
 ન છી કરવાનો યુનોદ સાબીત થાય તેવું હોય તો પાડુ છીનાનાની સજા તેને થાય નહીં
 ૧ મેટ્રીકાઈનિશા પાનુ ૧૨૩ કાયદો એવું માને છે કે સાત વરસથી વધારે વરસની છો
 કરી સાથે જળાતકાર સંબંધિત થાય વીરધ સાબીત કરવું એ તહેબતદારનું કામ છે (પ
 ૬ મી. ગે. પા. ૩૧૨).

૬૦૦ જે માણસ ગુનોપરક કોઈ પુરસ અસતરી અથવા જાનવર સથે સરસ
 સરસી કરમ વીરધ યુનો. / ૮ કરમ વીરધ મધ્યુ. કરે તે માણસને છપ્પા સુધી સ
 મુરવારની અથવા દસ વરસની મુલતસુધીની મેમના અને તે પરકરની કેદની સીકસ
 કરવામાં આવતી અને જ્યાં તે કેદને પાડુ સાધક થશે.

પ્રમાણ—આ કસમમાં જોવાન કરેલા ગુનામાં જે મધ્યુત થવું જરૂર છે. તેમાં ૫
 રહેશ થયો તો ખસે.

ટીકા.

જે રાખસ આવે યુનોદ બીજી વખત કરે તેને ફરિયાદી પાડુ સજા થશે અને
 નો. આકે ૧ કસમ ૪.

ખાખ ૧૭ મી.

મીમન વીરધ યુનાઓ માખત ચોરી માખત.

જે માણસ કોઈ રાખસ કમ ગમથી તે સખરાનો રખાતી રીજાય કંઈ
 / જમ મીમકત માદાતથી લેવાનો ફરિયાદી કરોને તે પરમાણે
 લેવા સ ૬ તે મીમકતને ખરોડે તે માણસે ચોરી કરી એમ સમજવું.

પ્રમાણ ૧ છો—કંઈ વસતુ જ્યાં સુધી જમીનમાં ચોડેલી હોય ત્યાં સુધી તે
 જમ મીમકત નથી માટે તેની ચોરી થઈ સજા નહોતી પાડુ જમીનથી તે જુદી પાડવામાં
 આવે કે પછી તેની ચોરી થઈ શકે

પ્રમાણ ૨ નો—જે કામથી જુદુ પાડવું હોય તેજ કામથી જે ખસેતુ થાય તે પુ
 સેતુ ચોરી થઈ શકે.

મુનેઝાર થાય તોપણ એ એ કંઈ ચેરી કરી એમ સમજવું નહીં.

(૬) જ ના બરાબર જ ની એક વીડી એક વેળપર પડેલી એ જોય અને તબવી જ થય ને પછાવાના ભયથી તરત તે પીડોના બેટા ભયભીત કરવાની હીમત નહીં થયે થી તે એક એવો જગે તે વીડી સંતાડે કે તાંથી કાઢવું વખતે તે ઝ ને પાછી જડવા નો પ્રયત્ન અસાધ્ય હોય અને તે વેળાએ તેના ધરિયા એવા હોય કે એ વીડીનું બિલા ધી જુવુ સમ ભુલી જશે તીવરે એ સંતાડે છેડાણેથી તે વીડી કાઢીને કુ થીથી તે એ કાઢે તે વીડી પહેલી ખસેડતી વેળાએ જ એ ચેરી કરી એમ સમજવું.

(૭) જ બડીઆણને એ પોતાનું બડીઆણ રીક કરવા સાથે આવે જ તે પોતાની કુકાને લઈ આવે પછી એ ની પાછી તે બડીઆણનું કંઈ એવું કહેવાનું નથી કે તેના અ-વેળખાને તે બડીઆણ કાપવા મુજબ અટકાવી રહે એમ છતાં એ ખુસી રીતે કુકાનમાં પે રી જ ના કાપવાથી બચતી પોતાનું બડીઆણ છોડતી લઈને તે લઈ આવે તે એ કે કહી એ એ શાપરાથ વરવેગ તથા કુમરો કરવા હોય તે પછી એ એ ચેરી કરી એમ સમજવું કુકા કેમકે તેણે જો જો જો કંઈ તે જલ્દાનતથી કીધું નથી.

(૮) અગર તે બડીઆણ રાગરાગથી ના કંઈ પછરા જ ના એ ની પછી કહે લુહોય અને તે કહેવાના અવેળખા અગર જ તે બડીઆણ કાપવા મુજબ અટકાવી રા એ અને પછી ઝ ને પોતાના કહેવાના અવેળખા રહેનો ખીલકતથી રહીત કરવાના ધરિયાથી એ તે બડીઆણ ઝ ના કપલમ થી લઈ લે તે તેણે ચેરી કરી એમ સમજવું કે તેણે તે બડીઆણ બાદબાતથી લેવું.

(૯) વળી અગર એ પોતાનું બડીઆણ ઝને કહેણે આપીયું હોય અને પછી જ ની રજમરી સીવાય તથા જ ની પાછીથી તે બડીઆણ ઉપર કરજ લોપેના રૂપીઆ પક ણ ને એ પકા છતાં તે ને બડીઆણ જ ના કપલમ થી લઈ લે તે તે બડીઆણ તેની પોતાની ખીલકત છે ખરી તે પછી તેણે ચેરી કરી એમ સમજવું કે તેણે બારીયા નતથી લેવું.

(૧૦) એ જ ના કપલમથી જ ની રજમરી સીવાય જ ની કંઈ વસતુ જે એ વા ધરાવી કે તે વસતુ પછી આપવાના બદલામાં જ કાઢ પડ્યા આવે તથા મુખી તે રાખતી તે એ કહેણે એ એ ને વાગતુ 'વ.રોજાતરી લીંડી મ દે તેણે ચેરી કરી એ મ સમજવું.

(૧૧) એ જ ને રોસનદારકે ને જ નથી છતાં જ ના કીડાપાનામાં લાય અને માતર ગાંધાસ સ કે તથા પાછી અવરના વીચારમાં જ એ સદ રજમરી આપીયા રીવા થ કંઈ ચોપડો તેમાંથી લઈ લઈ તે એ કહેણે જ ની એ પડી વાપરતી એથી અરથત સમજાય એવી અને જ રજમ દે છે એમ એ ના મનમાં હેય એવા સંજારકે જો એ પ

જો એ કહેણે ને રજમ દે છે એમ એ ના મનમાં હેય એવા સંજારકે જો એ પ

(૧) જો જ ની અસતરી પારી બીખ માત્રે અને તે અસતરી અને કઈ પદાર્થ બીજાનુ તથા કથા આપે અને તે રાખણ તેના પર જ નુ છે એમ જાણીતો હોય તો તે કદાચે જ ની અસતરીને બીખ આપવાનો અપતી આર છે એમ એના મનમાં હોય એવું જાણ છે જો એ પરમાણુ એ ના મનમાં હોય તો તેણે ચોરી કરી એમ સમજવુ નહીં.

(બી) જો જ ની અસતરીનો વાર છે તે અસતરી અને કંઈ કોમતી મીલકત આ અને તે મીલકત તેના પર જ ની છે તથા તે ચોરી છે કે જે આપવાનો જ એ તેને અપતી આર આપેલા નથી એમ આ જાણીતો હોય તો અગર આ તે મીલકત પાતાનું હોય તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું.

મીલકત જ ની હોય તે મીલકત મારી પાતાની છે એમ સુખ પુખી તે મીલકત બ ના કબજામાં લઈ છે. તો એ કદાચે આ એ બદલાતથી તેણે ચોરી કરી એમ સમજવું નહીં.

હીકા.

ચોરીના તે હેમના કામમાં કોની મલાત ચેરુ છે તે સાર જતાનું જોઈએ એક હાથ ક્રેડ તારીખ ૧૮ મી નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ વાલમ ૧ પાને ૬૫. વગર ૨ એક જાડ કાપણ તેથી આ કલમ પરમાણુ ચોરી તથા કલમ ૪૨૫ પરમાણુ બીજા ક કલમ એનાં બે તહેામત મુકાં તેના કસોચું કે આ કલમના પહેલાં મુજબનાં જાડ ક કલમ એકલે ચોરી લઈ શકે છે પાસતે મુકલ તહેામત બ હાલ રાજ્ય મુખ્ય હાથ ક્રેડ તારીખ ૨૪ મી જુન રાને ૧૮૬૨ વાળ ૨ પાને ૮૧૫. કલમ ૩૭૮ તથા ૩૮૦ પરમાણુ કે કલમ ૨૬૩ની શીક્ષા કરવાની તેના કસોચું કે જે યુનને સાર પત્રકોમાં શીક્ષા છે તે બાલે ૨૬૩ની શીક્ષા કરવાની છે કેવ તથા ૨૬૩ની ચેરુ નથી મટે બને શીક્ષા કરવી નહીં મુખ્ય હાથ ક્રેડ તારીખ ૧૦ ૬ બનેવરો સને ૧૮૬૦. પર ક્રેડનું અને પર તારીખ ૧૧ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ તથા ૧૦ ૮ મી બનેવરો સને ૧૮૬૪ વા. ૮ પાને ૧૦૫. ૨ પાને ૧૩૨.) વળી કસોચું કે કલમે કરોથી એવો યુના કરવો હોતો તેને તહેામત કમટે કરવો હતો તારીખ સાર કોઈ મીલકત બિપરના હતાં અપાની તારીખ મીલકત હોય ને તે હાથે બિટો હોયતો પણ તે મીલકત ખરોડે તેને ચેરુ તહેામત એકે નહીં મુખ્ય હાથ ક્રેડ તારીખ ૧૦ ૧૬ મી સપ્ટેમ્બર સને ૧૮૬૯. મુસલમાન સ્ત્રી તે પાણીની માલકતમાંથી ચોરી કરવાના કરાવાથી મદદ કરે તેને મદદગરો બાબત કલમ ૨૧૪ પરમાણુ શીક્ષા કાપમ રાખી ધંજલીશ લાલ પરમાણુ મણી મણી આણી એકતર પણ મુસલમાની સાથતર પરમાણુ એકતર ગણા નહીં (મુખ્ય હાથ ક્રેડ તારીખ ૧૦ ૧૫ સને ૧૮૬૫ નેટાંર ઓપોનોબન પાને ૧૫.) અરુચી છલામાં એ કસોચા પર મધે ક કલમ મારીએ પતાની એકતર બાબત કાપી ઉપર મંડાથી ચોરી એકલે કઈ રીતે જાણીતો જાણીતો વગેરે લઈ નહીં પાતાના વાર સાથે ચોરી કરી તે વંતે બદલાય શોખ જાણે શીક્ષા કરી અપીવાના કસોચું કે હીંડુ સ્ત્રી પાતાનું પણ અપર અસતરી બન પાણીના

કમનેથી તેની રાજ વગર કાંઈ જાણ તો તેના કિયર ચોરીનું તહોમત લગે નહીં અને તે પાતળા પદ્મ કિયર ચોરક મણીપણું છે ને રૂપીઆ કાંઈ ગણાને ખાતરો સાધક પુરી થો નથી માટે એ રત યુનેઢગર નથી અને ચ્છિરત યુનહેંગર નથી તાકે તેનો વાર મજા કરીને યુનેઢગર થતો નથી. મુ'બઈ હાઈ કોર્ટ તા. ૧૬મી જાનેવારી સને ૧૮૭૧, વા. ૮ અને ૧૧, મદરાસ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ કપ પાને, ૧૦૦.

- (ક) એક (અ) અને બીજા બાજબીના નોકર હતો ને બાગદારના કલકાક ચોપડા સાથે કોર્ટમાંથી આવેલો હતો એકલામાં એ ચોપડા મારા છે એવું કહી (અ) એ એ ચોપડા પાતાના કપાળમાં લીધા અને તે આવવાની ના પાડી માટીસાતરેડે આ કિયર ચોરીના યુનહેંગર સાબીત કરાવેલો તેમાં કરાવવામાં આવીયું કે (અ) કિયર એ તહેમત રહો રાકે નહીં કમકે (અ)નો તેમજ બીજા બાજબી રાની નોકર હતો તેથી (ક)નો કમકો તે (અ)નો પણ કમકો હતો ૧૩, ઇ. લા. ૨, પ્ર. ૪૧૦ (નોટ) સરકારના જાગી ખાતાના ધનરેપોઝરના કપાળમાં જે લાકડાં હોય તે સુકુંરના પાતાના કપાળમાં છે એવું ચાલુ લેખમાં અને તેથી તે ધનસંપેદાર ના કપાળમાંથી તેની મજુરીથી કાંઈ કાંઈ લેઈતી હી આપા વગર કાંઈ જાણમાં આ લે તો એ ચે રી છે પણ એ એ મજુરી અપીકાર વગર આપી હોય કિયા તે મજુરી રી કિયરો મેળવી હોય તે જ. ૧૪, લા. રી (મુ'બઈ) પ્ર. ૧૧૨, હાઈ કોર્ટમાં કાંઈ મીલકત કાંઈને સેવી હોય તે લઈને તે નાશી જાય તો તેણે બીજાના સહાનૈયા યુનેઢગરો કહેવાય ચે રીના યુનેઢગરો કહેવાય નહીં ૧ વી. રી. ૫૨૪, (ફિજી) આ કલમમાં "પદ્મ આવત" એ શબ્દ છે તેના અર્થ જે સખસ કાંઈ ગેરજામી લાખ અપવા ગેર જ્યા જામી હાની કરવાના ધરિશથી કાંઈ કરત હોય તેવો અર્થ થાય છે જ. ૫ વી. રી. ૫૨૪ ૧૬ (ફિજી) કાંઈ સખસનો કાંઈ મીલકતમાં હક હોય તે હક મણીજાયા પાયા કાંઈ પણ હોય તો પણ તે મીલકત તે લે તો ચોરી કરતી નથી ૭ વી. રી. ૫, ૫૭ એક સખસ એક રીના તો કરતો મદદ કાંઈ એક યુનહેંગર કહેવાય એ ચે રી ચોરી કરવા આવનાર છે એવું એ નોકર રીને કહ્યું હતું પણ ચોરને સાજ થાય એવા હેતુથી ચોરી કરવા આવવાનું કહ્યું થતું તેમાં કરાવવામાં આવીયું કે આ ચે રી થઈ નથી કમકે તે મજુરીથી ચે રી કરવા આવેલો હતો ને કરને કલમ ૧૦૮ ના ખુલાસા એ અને ચાર મુજબ સાજ થાય ૪, ઇ. લા. રી. (કપાળ) પ્ર. ૨૧૬ કાંઈ કાંઈ જામી અપવામાં આવેતો ચોરી અ ને ખોજક એવા એ તહેમત આવે ૨ મુ. લા. રી. પ્ર. ૪૦૨ કાંઈ કાંઈ અસતરી તેના પછીના કપાળમાંથી તેની રાજમાંથી વગર પાતાના પાતાનો ચોજ કાંઈ જાય તો તેને તેમજ તે કરત કાવા જેમણે મદદ કરી તેમને પણ સજ થાય નહીં ૮, મુ. લા. રી. ૧૨૧૬૧૧ (ફિજી) મુસલમાની કાવા પછાણે જે મીલકત મણીની પાતાની લેખવામાં આવી છે તે મીલકત તેની અસતરી કાંઈ જાય તો તેણે આ કલમ ૫૨માં ચોર નો યુનહેંગર કહેવાય નહીં ૧ મુ. લા. રી. ૫૨૬ ૧૬ (ફિજી) કાંઈને કાંઈ હોય પણ તે કાંઈ નહીં.

તેમ ને પાણી તે ચેરી થાય છે ૫ મ. હા રી. એ ૨૧. ને મા
તાં યુનહો કરાવે હોય તો તે ચેરીવાળી છે ૫ મુ. હા ૦ રી ૦ એ ૦ ૦ જે વૃક્ષવૃક્ષ
કામાં રખડતાં દૂરતાં હોય જેમકે સાવજી હીપડી. હરણુ તેની ચેરી ઘડી શકે નહીં આરથ
પ્ર. ૩૫૨. આવા જ્ઞાનવેરને જમીનના માલીક અથવા કાઠિયારકા થયો માગે તો પછી
જે જમીન ઉપરથી લઈ જનાર સખસ ઉપર ચેરીનું તહોમત આવે આરથ પ્ર. ૩૫૨
જમીન જ્ઞાનવેરને પણ પાંજરા વીઝેરેમા રાખી કમજો હોય એવું કમ્યુ હોયતો પછી
તે ચેરી જનાર જિપર ચેરીનું તહોમત આવે તેમજ તળાવમા મહા હોય તે પણ
થયોના કમજોમાં છે એવું ગણાયછે અને તે ચેરી જનાર જિપર પણ ચેરીનું તહોમત
આવે આરથ. પ્ર. ૩૫૨. માલ થયોના ધરથી છેટે જગીયા હોય તા કુકડી તેના ઈંડા
રોત્તો હોય તે ઈંડા રોત્તો પચા થાય તરે જમીન કુકડા તરીકે નેન જમીનમાં પુકી
મુને દાનના માલીકના ઈરાદા દેતો પણ જ્યાં મુખી કુકડી ઈંડાં રોત્તો હોય ત્યાં મુખી
તે માલીકના કમજો છે અને તેથી તે ચેરી જનાર ઉપર ચેરીનું તહોમત આવે છે.
આરથ પ્ર. ૩૫૨ આ કસમા દહાક લેકા ધેળાં ખખતર પાણે છે અને તેમને માલ
સામાં કે પુલી પેલીમાં રાખવાનું કરાવેલું હોય છે તથાં તે ચેરી જનાર આવે તેને
ચેરીના યુનહો થાય છે આરથ ૫૨૫૬ ૨૫૨, કાઈ ચેરી રકાળી ચેરવં માટે પેલીમાં
થી તે રકાળી જહાર કાઢે એટલામાં તે પકડાઈ જાય તો તેણે તે રકાળી ખરીડી કહેવાય
આરથ. ૫૨૫૬ ૩૮૧ ગાડામાં કાઈ માલ ચેરવને ધરાઈ કાઢા તરફ ખસેડી લાવવામાં આવે
વે તો તેણે ચેરી કરી કહેવાય. આરથ. ૫૨૫૬. ૩૮૧ એક ચેરી ફરીઆદીનું ડગળાનું
મહિલા ભાગમાંથી એક પુક ચેરી લેવા માટે જહાર ખેંચી આવેરે એક ઈંડા આકાર
કાઠો ત્યાં ફરીઆદીના હાથ અકસમાત તે પાણી ઉપર પડે અને તેથી પુક પાણીમાં
પાછી પડી ગઈ તેમા કરાવવામા આવેલું કે તહોમતથાં તે પુક ખરીડી માટે તે તદેમ
તકાર જણાય આરથ ૫૨૫૬ ૩૮૨ એક કાગળ વેચવાવાળો સખસ એક કાગળની ચેરી
કરવાને ધરાઈ કાગળ વેચવાની કામળીમાંથી એક કાગળ પેતાના ડગળાના ખોસામાં મૂકે
તો તેણે તે કાગળ ખરીડે કહેવાય આરથ. ૫ ૩૮૨

૩૮૬ જે માણસ ચેરી કરે તેને તરાણુ વરગાની મુદત મુખીની યેમાંના ગમિ તે ૫
ચેરીની રીક્ષા / રકારની કદની અથવા કદની અથવા એ બને તે
માં આવશે,

ટીકા.

૩૭૮, ૩૭૫, ૩૮૦, ૩૮૧ કસમા થા કસમ ૩૮૨. મુખ્ય કે ઈ યુનના
હેમા તે હોમને રાઈ પીનલકડમા કાવેની ગીડુ ને મહત્તે યુનગર ફેડડની સોસાને આ
યક છે ખાંડ ૫૫૫૫. યુન ને રાઈ ફેડડ તમા કરાવેલો વિક્ષા બનેને લાયક છે અને
૧૮૫૪ નો આકા ૧ કસમ ૨-૩ જે મહત્તની ચેરી ઘડી કહેવાતી હોય તે મોલકત તે

ના મૌલિક અથવા કમ્પેન્સેશન કમિશનમાં જારી હોવી જોઈએ એટલા માટે જ્યાં એક
 બળદના મૌલિક તેના બળદનું મુદતુ ઘટવા પછી કરીએએ તે પોલી કમ્પેન્સેશન તરીકા એક
 કમ્પેન્સેશનમાં આગળ ક્રમ એ મોટી થઈ શકતી નથી કારણકે એ કહેલી મોટીની વસતુમાં
 તેના મૌલિક પોતાનું મૌલિકપણ તથા કમ્પેન્સેશન બીજાનું કોઈ રીધા કુતો (મદરાસ હાઈ
 કોર્ટના હેસના વાલીયમ ઇ અપેનડીસ અને ૩૦ જ્યાં સીપીની ચીજ ક્રમ માલ ખીના
 ની હોય ત્યાં એક કમ્પેન્સેશન મુજબ ક્રમ યુને આવી શકે નથી મુજબ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ
 ટસ કમ્પેન્સેશન કમિશન વા. ૩૦ પા ૩૫ જણુ જ્યાં એલીજા વાત હોય કે એ મીસકનમાં
 કોઈએ ક્રમ હકનો કાવો કરેલો હોય તે પાકો સમય નથી "એ એ મીસકન એવો રીતે
 ફરીઆવીના કમ્પેન્સેશન હોય કે હોના સામા તેને કમ્પેન્સેશન રાખવાનો હક હોય એટલે કે
 એ કરી ફરીઆવીની રજીસ્ટ્રી રીપોર્ટ એ મીસકન ક્રમ રીતે નહીં એવું હોય તીયારે જે
 ફરી એ મીસકન આઈ જવાના ક્રમમાંથી તે બદલના કમ્પેન્સેશન કરી મેકા હોય તે તે
 મોટી થાય" રાખી લીધે અમેઈ મોટી મદરાસ સેસન રાને ૧૮૬૨) અને વળી આ
 એવો જણુ જોઈએ અથવા થઈ શકે કે તહોમતવાળો એક ચીજની કીમત, માગેલો હોય
 કે જે જુલુ પાછળથી તીજ રાખસને વેચી હતી અને તે પછી તીજ સખમના કમ્પેન્સેશન
 યાઈ હતી [રાણી બીજમ હેમન ચીજ જ્યારેસ શકાહાંડ મોટી મદરાસ સેસન ૧૮૬૨
 અગર કરીનું તેનો ૫ સે ક્રમ મહેલું હતું તેને પેટ મીપી હતી (રેજીસ્ટ્રી રીપોર્ટ એક કે
 રીપોર્ટના રીપોર્ટ ક્રમમાં કરીમાંનલ રીપોર્ટ વા. ૧ પાનુ ૬૦ જે મામલા પોલીસ પેટ
 અને અપીકાર મળ્યાં હોય તે સને ૧૮૬૭ ના આક્ટ ૮ કમ ૧૫ મુજબ એ ફરીઆ
 ના માલની મોટી બલ ૬૫) ૬૬ અગર ૮૪ કમ ૬૫ મુજબ ફરી રાખ કરી શકે, મોટીના
 યુને મુજબથી થયે હોય તે સને ૧૮૪૧ ના આક્ટ ૩ ની કમ ૪-૫ મુજબ પોલી
 સ માટસતરેટ સખ કરી શકે, જે આમમાં માલ ગયો હોય તે, માલ લોક પોલીસ ત્રુક
 રાખ જ્યારે હોવા સરકુલર નંબર ૪૩૦ ના ૨ રાપટેમ્બર સને ૧૮૫૦ પોલીસ કારમ
 ૪૦ કીવા યુનેનર પકડી આપે, એ નહીં કે મોટી મા મમેલ માલની કીમતના આધારે
 સને ૧૮૨૭ ના કાવલ બંરની કમ ૩૦ મુજબ ૬૬ કરી ફરીઆવીને અપાવી શકાય છે
 એ પરમાણુ મુજબના થયુ હોય તે સને ૧૮૫૬ ના આક્ટ ૧૩ ફરાઈમા ક્રમ રાખનારે
 ફરાઈ મંજુર થઈ રજા મળવા વગર ક્રમ કાપીયાં તે બલ અકમીકાના સખ માટગત
 રેટે મોટી તથા મીમડનું તહોમત રાખી સખ કરી તે હાઈકોર્ટે બદલ રાખી તા. ૨૭
 મી જુન અને સને ૧૮૬૬ વા. ૨ જાગ ૨ અને ૪૧૬, ખીનક્રાંડ કમ ૪૪૫ ના ખુ
 લામાથી મોટી મરની સ. મે વળેજોઈ તેવો મોટીના કંપરની મોટી મરની અંદરની
 મોટી સખમની. હાઈકોર્ટના ક્રમમાં તા. ૨૬ અગસ્ટ સને ૧૮૬૨ નંબર ૬૦૫.

એક સખસને બલ મરી જ્યાંથી તેને દારી આગળ તહોમતદાર તે પોલીસ
 થયો એવું જણુ રી તેની કીપર આ કમ પરમાણુ મોટી તહોમત લખવામાં
 તેના કમ્પેન્સેશનમાં આગળ ક્રમ એ મોટી થઈ શકતી નથી કારણકે એ કહેલી મોટીની વસતુમાં
 તેના મૌલિક પોતાનું મૌલિકપણ તથા કમ્પેન્સેશન બીજાનું કોઈ રીધા કુતો (મદરાસ હાઈ

તેના કપડો છોડ્યો ગયો તો એ અને તેથી મોરોનું તહેામત આ
 રી. પ્ર. ૩૦ એક સખસ છાડ્યો યદુ રસતામાં પડ્યો હોય તેનાં કપડાં
 મોરો નથી એવી કથા ખાઈતેનાં કપડાં વીંચેરે કાઢી લઈ લે અને પછી નીચે
 પછાં આપે તો તેણે મોરો કરી ગણાય નહીં. (મ. હે, અ. રી. પ્ર. ૧૬૮.)

૩૮૦ જે ધમારત તંબુ અથવા વહાણ માણસના રહેવામાં આવતું હોય અથવા
 રહેવાના ધરમથી મોરો જેમાં કંઈ મીઠાત રાખવામાં આવતો હોય એવી કંઈ
 કરતો. (મારત તંબુ અથવા વહાણમાંથી જે માણસ મોરો કરે તેને
 માત્ર વરસની મુલત મુધીની એમના અંગે તે વરસરની કલની સીકા કરવામાં આવેરો અને
 ને વળી તે કંડને પણ સાવકે ધરો.)

હીહા.

જ્યાં એક છાપરા ઊપર મુકવા મુકેણુ કપડું કેવી બીંત ઊપર નીસાણી મુરો
 હીને મોરી અથા હતો તાં એમ કરાવવામાં આવ્યું હતું કે કંઈ ધરમાં પેસતુ યદુ નથી
 અને તેહલા માટે કંઈ ધર ફાડતું કે ધરની અંદર મોરો ધઈ નથી અને છાપર જુદા
 જુદા ધર કામ સહ વપરાયછે એવી કંઈ ફેર યતો નથી (મ. હા, કારક તાં ૧૭ મી
 માર્ચ સને ૧૮૧૧) તેવીજ રીતે ઓસરોમથી (વરંડામાંથી મોરો એ ધરની અંદર
 મોરો નથી (મ. હા. ફોર્મ તાં ૨૮ મી અક્ટોબર સને ૧૮૦૦) ફેર વધવાનું
 એ આ કલમ મુજબ જેમાં મીઠાત રાખવામાં આવતો હોય એવું મકાન જે માર્ચ
 તાં ૨૦ તાં ૨૪ નવેમ્બર સને ૧૮૧૧ આ કાયદાનો કલમ ૧૩ તથા ૪૫ ઊપરના ફેસમાં
 આ કલમને લાગુ પડેછે.

પોતાના ધરમાં કંઈ મુસાફર આવી રહ્યો હોય અને તેના મલકારમાં મુકે
 હોય તેમાંથી તે અધણી કંઈ મ.મ. એ રે તો તેની ઊપર આ કલમ પરમાણે તહેામત
 આવે નહીં પણ કલમ ૩૮૯ પરમાણે તહેામત આવે, તેમજ જેનું વહાણ હોય તે
 હાણુપાણી મુસાફરના મલકતો મોરો કરે તે ઉપર પણ આ કલમ પરમાણે તહેામત
 આવે નહીં; માત્ર મોરો કરવાનું તહેામત આવે એક હથીઆરખ દેણું ધરની ખાસ
 ર આવેણું એણું જોઈને ધરખણી બાંધે અને તેથી ધરમાંથી કંઈ મલકાઈને એ
 બાંધે આવેયો તેમા કરાવવામાં આવ્યું કે તે રહેવાના ધરમથી મોરો રહેવાય નહીં, આ
 ધર. પ્ર. ૧૭૧ ધરમાં પેશી કંઈ મલકાઈને એણેમાં પડકાઈ જ્યાંથી ધરના તેજ ભાર
 માં કંઈ માલ મોરો રે તો પણ તેણે રહેવાના ધરમથી મોરો કરી રહેવાય આરખ
 પ્ર ૪૩૭—૪૩૯ કોઈ માણસતરેડે કાઢેને આ કલમ અને કલમ ૪૫૧ પરમાણે
 માર કરાવી બેઠે કલમ પરમાણે રીસા કરો હોય ઉપરની કારકને આ કલમ સાથે કલમ
 ૪૫૧ નહીં પણ ૪૫૭ લગવળી જોઈએ એવું બહુાય તો તેણે એ પાળત નથી તમ
 જ કરવા ફરસાવણું નહીં જોઈએ પણ કલમ ૩૮૦ પરમાણેની સભા રી
 મ. હા. રી. વધારાનું પ્ર. ૪૮૮ આ કપમ અને કલમ ૪૫૦ મ

રાતર બે રાઉનાના ફસલા કાતો એ પહેરુનહી મેટ મોકલ કહ્યો કરવા
 પછુ તે શીક્ષનો એકંદર સરવાળો એ બે યુનકામાં બે મેટો યુનહી હોય તેમાં
 શીક્ષા કરવી જોઈએ તેવી બધરે ધવી નહીં જોઈએ ૧૪. વા. રી. (પ્ર) ૫
 મ. ૨૭૪. કાનરેખણો તેમને એ પેળા ધરમાથી ચોરી કરે તે તેઓને આ કલમ
 સજા ધાય તેઓને કલમ ૪૦૯ પરમ હો સજા ધાય નહી. ૩ જી. રી. પ્ર. ૨૯
 ડિપરથી ચે રી કરે તે આ કલમ પરમ હો રહેવાના ધરમાથી ચોરી કરી કહેવાય
 મ. જુ પ્ર. ૨૮૨ જાગ્યાથી ચોરી કરવી એ પછુ આ કલમ પરમાણેનિય યુનહી
 નહી કલમ ૪૦૯ પરમાણે યુનહી છે. મ. હા. રી. કેરોને બધવા છાંયો કરવો હોય
 તે તે આ કલમના અરથ પરમાણે માલ બરવાનું સંવાનક ગણાય મ. હા. રી. જો
 કાઢ સખસ એક ક્રિયારતમાંથી બે જુદા જુદા સખસની મોસકતની ચોરી કરે તે એ
 તહોમત ન આવે, એકજ આવે; ૧૧ વી રી. પ્ર. ૩૮ (કોબારી).

૩૮૧ કોઈ માણસ મહેતો અથવા ચાકર હોય અથવા મહેતા હાખલ કે ચાકર હાખ
 લ રાખેલો હોય તે માણસ અથર પેતાના શેડ અથવા શી
 શીના કપડા મ હોયી મી | ખનારના કલમ માહિતી કેંઈ મીસકતની ચોરી કરે તે તેને
 સખતની મહેતા અથવા ચા | સાન વરસની યુગ મુધોનો બેમાંના બમે તે વરસની કેક
 કરે ચોરી કરવી. | ની સીક્ષ કરવામાં આવશે અને બીજી તે દડને પચુ શાષક થશે.

કોઈકા.

આ કલમ તથા કલમ ૩૮૦ પરમ હો તે હોમતમાં સખ મ છુસવેડને અધીકાર
 નથી, રોપાન કે. ૨૬ ઈનકાર કરવો. (મદરાસ કોડિક ૨૪ રૂશીયન તા. ૯ અક્ટે. ૫૨ સ
 ને ૧૮૧૫ ડી. નંબર ૧૨૨ તા. ૧૯ મારચ સને ૧૮૧૨).

એક હોબને મેરે કેઈ સખસને મજુરી કરાવી નોકર રાખેલો હોય તે તે કલમ
 પરમાણેના અરથ સેના નોકર કહેવાય નહી, આર. ૫૦ ૫૦ ૨૮૪ એક ને કરને તેના ધ
 હુએ જાય પગડાનો તોડ પડાથી આવવા મે કહયો ને કરે ને ૩ વડ વી રોકડા રૂપાઆને
 માસે રૂપ લીધુ અને પછે નગી ગયો તેમા દરાવામા આગળ કે નેતની ડિપર નોકર
 થાનિ ચોરી કરવાનું તહેમત આવે નહી કેમ કે જે રૂપ લઈ તે નગી ગયો હતો તે રૂપ
 સેના ધણીના કમબાયાથી લઈ જવામાં આગળ નહોતુ આ. ૫૭ ૩૮૮ એક પાસીસના
 મદરાસ મહુરો તેમને સવધોનની ગરડમા એ નાણુની ફોડ યુગ લનો તેમમાં ના
 હા એ રવાયો તેનો ડિપર માલમ સખરણ ચોરીનું તહેમત મુકતુ હતુ તેમા દરાવામા
 અ. ૦૭ કે તેમની ડિપર આ કલમ પરમાણે મહેતા અથવા ચાકર કરેલા ચોરનું તહેમત
 લગડતુ જોઈએ કે. ૪૦ કા. ૫૦ ૩૪૬ કોઈ બાક રાખેલો બોડેન હોયતો તે આ કલમ
 પરમાણેના મહેતા અથવા ચાકર કહેવાય નહી આવા બે હબને ચોરી કરી હોય તે કલ
 મ ૩૮૦ પરમાણે રોક્ષા ધાય ૬ વી. ૨૦ ૨૦ ૨૨ કેલકે માકલ પકડે વળાએએ
 પાતાના ધણી ની માકલા પકડવાની જગા ડિપર બંબ માકલા પકડે વળાએએ

નાખ્યતોથી તે બાળ સહિષ્ણુતાના કાળજીમાં રાખી નેમા કમળાગમ આગળ કુ તોડીમકે
એ ચોરીના યુને કાચો નથી ૬ થી ૦ રાં ૦ ૫ તુ ૫૯.

૩૮૧. જે માણસ ચોરી કરે તેણે અગર તે ચોરી કરવા માટે અથવા તે ચોરી

કરવા પાછી નાસી જવા સારૂ અથવા તે ચોરીથી મળેલી મી
ચોરી કરવા સારૂ મોત
થવા વચલા કરવાની
ચોરી કરીને ચોરી

કરવા પાછી નાસી જવા સારૂ અથવા તે ચોરીથી મળેલી મી
લકડા રાખવા સાથે કોઈ સખસતુ મોત અથવા જાતી છાંયો કો
ધને વચલા કે અટકાવનો જાન ઉત્તપન કરવાની કોઈ તથા
રી કરો હોય તો તે માણસને ૧૪ વરસની મુલત સુધીની
જામણનો અને વળી લે દંડને પીણી લાવેકે વચલા

દ્રશ્ય.

માદુનો કોઈ મોલકન અથવા ચોરી કરે અને એ ચોરી
જામણનો તથા કાચો રાખી એક મળેલી પીસતેલ હોય અને તે પીસતેલ
જે જ સામો થાય તો જ ને વચલા કરવાના ઇરાદાથી રાખી હોય તો
જેમાં જામણ કરેલો યુને કાચો એમ સમજવું.

(ખ) જા જ તુ ખોસુ કાતરે અને તેના પાતાના કલકાએક સે વચલા
જામણનો હોય એટલા સારૂ કે અગર સુખને છે તે જ ના જાણમાં આવે અને
જામણ થાય અથવા જા ને પકડવાની કારોગ કરે તો તેમો જ ને અટકાવે તો જા
જા કલકામાં જામણ કરેલો યુને કાચો એમ સમજવું.

જામણથી કલકા જામણ

૩૮૨ જે માણસ ઇરાદાથી કોઈ રાખસને તે રાખસને પાતાને
જામણથી કલકાવું. / ધને તુકશાન કરવાનો વચ ઉત્તપન કરે અને તે
જામણનો રાખસ કોઈ મોલકન અથવા કોમળી દસનાવેજ ખાનાની રાકાય
સતુ કોઈ રાખસને આવે એમ ખાનાનથી કરે તો તે માણસે જામણથી કલકાવાનો
યુને કાચો એમ સમજવું.

દ્રશ્ય.

(અ) તુ અને પછિઆ આવ નહીતો તારો આખરુ જામણ સિતુ કુ કોઈ જામણ
જામણ કહીને જા જ ને જામણને અને એમ કર ને જ તેને પછિઆ આવે એમ જા કરેલો
જા એ જામણથી કલકાવાનો યુને કાચો એમ સમજવું.

(બ) તુ આટલા રૂપીઆ અને અથવાની એક ચોડી લખી તે ૫૨ સડી કરી જા
નહીતો કુ તારા જામણને ચોરવાથી કલકા રાખીસ એટલી રીતે જા જ ને જામણ
અને જ તેવી ચોડી લખી તે ઉપર સડી કરી આવેલો જા એ જામણથી કલકાવાનો
યુને કાચો એમ સમજવું.

(૩) જરા જોતખાના પાડેલો આટલો જા જા જા ને આવેલો અને તે
જામણ ૬૦ આટીંગ એટલી સતુ જામણ જામણ કરીને તે ૫૨

ખ મેં આ ની તો તારા પ્યાર મધિના પાકનો નાસ કરવાને હું ડંચિરાવાળો

મેં કસીંગ નાની રીતે આ જ ને ધમકાવે અને તેથી કરીને જ તેણું આ બળી તે

હી કરી આપે એમ કહેતો આ એ જખર ધણી કઠાવણનો યુનોદ કરવો એમ સમજી

(૨) જ ને મહત્વધાનો બર પમાડને આ પદ્ધતિથી એવું કરે કે એક

બળ ઉપર પોતાની સહી અવધવા મહેર કરને તે કાગળ જ આ ને આપે અને

માણે જ તે કાગળ પર સહી કરને તે કાગળ આ ને આપે તો એ કાગળે તે

જો કાગળનો કંઈ સ્વીકૃત્તી રસતાવેજ બનાવી શકાય માટે આ એ જખરાધણી કર

સમજવું.

ટીકા.

કાગળના તલે ગળા કાગળ એક બરા પત્ર બોલે અને બીજાએ મ ક

લેખકને મદદગાર ની સીટા થશે જે હિંમતે મિત્રી તરફ ગા. ૩૦૦૫ કે યુને

સીટીની સીટા એક સારખીજ છે વાસતે રાજ બકાલ રસી (પુ. ૭૦ તા. ૧૨

ને ૧૮૧૧. આ કોમિ યાણુ છાત્રા જાગના શાકડાને પડેના રાખેલો તેની

પે સીસના અંધારો બહી ભાડે લેઈ જતા હતા તેને આડવી કીમત

માગ્યા જેથી ખીતલક કલમ ૩૮૪ પરમાણે કરીઆદ કરવાથી કુલવાવર મા

ફરકે રીક્ષ કરી તે રક કરી હ ધિકારકે કરાવ્યું કે આ કલમ મુજબ યુને કરવાને કે

કરાર નહીં હતો ને ગડી આડવાથી પધરિા મ ગણ તે પોતાના લીવાની હત્યા બ

સાથે માગ્યા વાગેને સીક્ષા રક કરી મુ. ૬. તા. ૨૧ આડે બર અને ૧૮૧૧ પા.

જાણુ નહીં આપે તો તારી ઉપર ફેજારી નહેતી લાવીશ એમ કહી પધરિા

તો તે આ કલમ પરમાણે યુને છે જે તહેામતની ધમકી આપી તે તહેામત બર

કે ખે હું તે જોવાનો જરૂર નથી કો હિં ૬૦ પ. ૩૮૬ આ કલમ પરમાણેના યુને

સંપૂર્ણ થવા માટે જે રાખશે બર પમડથો હોય તે સખસેજ મીમતત લંધેની હોયો

જોધમે એવું જરૂરનું નથી એવા બદલ રો વચે બર આપક બહુ દેવડો અને મીમત

ત આપક બહુ લેની એવી ગ્રેહવાણ કરેલી હોય અને તે ગ્રેહવાણ પરમાણે બંજાએ ને

મીમતત લીધી હોય તે સખ જાણુ જખરાધણી કઠાવામા આતે છે ૨ મુ. ૬૦. રી. ૦

પા. ૩૮૬ એક રાખમે એક જાગના થો લાકડા સેરનો ૬૨ રાકડા પરોયો ખરીદ કરી

લીધો એ જાગના થો કે હ બીજા ગામગીના લાકડા ગ્રેવને હક હતો તેથી તે બીજા ગ

ખસે થણ લાકડા ના જા બરો લઈ જતે હતો ને જડા ગોઠવે રખા સખસે કાંઈ પધ

રો લીધા સરકાર ગાયેલા પેલા સખસેજ કરારમાં આ બીજા સખસેનો કાંઈ હક રાખ

વામા આપમે દત્તો તેથી રર તાગમાં આપ્યું કે રાકડા જરેનિ ખરીદાર કે હ બીજા

સખસે ખરીયો જાડો રોઝવેની નુણા લેતો તેણે આ કલમ પરમાણેના યુને કરવો નહેવાવ

નહી ૨ મુ. ૬૦. રી. ૦ પા. ૩૮૬ જખરાધણી આ કલમ પરમાણેના યુને સખાધી

મટે એક રાખાને હાગા પ્રગત કંઈ હિત કરવાનો ૬૦ દેખડ ને અને એમ

આદાનતથી તેની પાંચેથી મીલકત કદાવણી એ જરૂરનું છે ૪ વીં ૨૦ ૪' ૫' ૫' આ
પદ્ધતિ આપ નહીં તે તારી નોડરો બે વરતીયા એમ કહી પદ્ધતિ કદાવે તેણે આ કદમ
આણિના યુનો કરવા કદવાય ૧૮ વીં ૨૦ ૨૦ ૪' ૫' ૧૫.

૪૮૪ જે માણસ જમરાઈથી કદાવણનો યુનો હ કરે તેને તરણે વરસની મુદત
જમરાઈથી કદાવણની ની એમના ગમે તે પરકારની કદની અથવા કદની અથવા
શીક્ષા, જનેના શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

કલમ ૪૮૩ મુજબ જમરાઈથી કદાવણના યુનોમાં આ બે વરસના કેસોના શાખા
થતો દીરી છે પહેલું આગળ નુકસાન કરવાની થમકો પછી ગમે તે પરકારની અને
જુ પુરત નુકસાન કરવાની થમકો પાંચ જે ને થમકો મેલ કરવા અથવા ગેરવા
અકસર ન હોય ફક્ત આવી તકો કરી કેઈને એમ કરેલ કે તમારા જોયર કરે જે
કદમ થયો છે એમ કહી તેમની પાંચેથી પદ્ધતિ એકા કરવા એ જમરાઈથી કદવામાં

મોનલ ફાલીયા વાં ૮ પાને ૧૪ પછી જ્યાં એક પદ્ધતિથી
નિમર કરાવેલા હશે અને એમ માન્ય પદ્ધતિ કે તેને જુઓ
હશે અને તેના શીનીઅર જેણે તેને કામ પુરતવી રાખવા
કે કદમ હવે તમા ગરહાજરોમાં તેણે પાતાના અથવા પાંચેથી બીજા જાદુ શી ગઈ મુક
દમો જાણવેલા તાં કરાવ એમ થયો કે યુનો સાચીત થવાનો રૂવ ખેડે છે કારણ કે
પાંચેથી જુઓ વડીલ હશે તેની કારકે કદમ કે તે પાંચેથી એકા કરાવવા અથવા એમ
નથી એકલા માટે તેણે વપારે શી વાંધો તેમાં કદ યુનો કરવા નથી તેમ જાણવામાં ખના
કરેલી થોજ જુઓ કદાવણી નથી મ. હા. રી. ૪ પાને ૧૫. વળી તે કામ આદાનતથી કે
જેણે તે જુઓ એ કલમ ૨૪ અને એકલા માટે જો કે, જાણ્યું મુખ્યતરીકે એમ માન
તો હામ કે એ મ કાલ ઉપર મારો હક છે તે યુનો પુરો કરી નહીં મું હાં ૨૦ રીપાટ કે
શાબીન કરીસ-૨૦ ૮ પાને ૨૫ જ્યાં કદલ એ સખસેનો અંદર જાણ્યું મુખ્યતરીકે
કે કદલાક પાંચેથી આવી હોય અને એ પાંચેથી જાણ્યું મીલકત ખેળો લેવો તેમ જ
જાણ્યું રીટે જમરાઈથી કદાવણના યુનોનારે મુખ્ય હાં ૨૦ રીં જલમ ૨૫ પાને ૧૭ જે

રાખસને ભવ ઊત્પત્તિ કરેલા હોય તે રાખસો માલ આપી રહે એ આ મુનામ' ને
એવડા માટે નો એ પરમાણુ આપવામાં ન આવતા તે રાખસને ભવ ઊત્પત્તિ
હોય તે રાખસો મુનેજરોને કાઢી કશું વજર મળ લઈ જવા રહેતો નો આ ધમકી
૨૯૦ મા આપાતો હોય નો એ આપહરણુ થય પણુ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને પેતા ન
થો રેવનીયુ રીવીય સેંડ કરીમીનલ રીયોડ કમડતા કરીમીનલ રીયોડ વાળ ૧ પાનુ ૨૦
ધમકી આપનારેજ પછગા મેળવના જોઈએ એમ કહી જર નથી સહાય કરવા પરમાણુ
એકધમકી આપી ને બીજાએ પછગા કઠાવવા તો તે રાખસને આ કલમ મુજબ તદ્દામિત
ભાગે છે પછિય મેળવનારે માલ કરી ગણાય અને તે બની રાકે તો પણુ તે કરવુ જરૂર
જોએ એમ નથી મુ. હા. કો. ૧૨ મી જુલૈસ ૧૮૬૬ વાળ ૧ પાને ૨૯૨,

૨૯૫ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને કરવા સહ જે માણસ કેઈ રાખસને કાં
જખરાઈથી કઠાવવાનો } કેઈ પુકારી નેતા ભવ ઊત્પત્તિ કરે અથવા ભવ ઊત્પત્તિ કરવાની
મુને કરવા સહ કેઈ મા } કોળી કરે તે માણસને જે વરસની મુલત મુખીનો એમ ના
જખરાઈથી કઠાવવાનો ભવ કે } અને તે વરસની કેવની અથવા હંડને અથવા એ બનેલી
શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૨૯૬ કેઈ સખસને તે સખસને પાનાને અથવા બીજા કાળને મેલ અથવા મહા
મેલ અથવા મહાભય } ભય કરવ નો ભવ ઊત્પત્તિ કર ને જે માણસ જખરાઈથી
નો ભવ કેઈ રાખસને } કઠાવવાનો મુને કરે તે માણસને ૬૫ વરસની મુલત મુખી
માડને જખરાઈથી કઠાઈ } ની મેમાના એમ તે વરસની કેવની શીક્ષા કરવામાં આવશે
વપના મુને કરશે. } અને વળી તે હંડને પણુ લાયક થશે.

૨૯૭ જે માણસ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને કરવા સહ કેઈ જખસને તે સ
જખરાઈથી કઠાવવાનો } ખસને પાનાને અથવા બીજા કાળને મેલ અથવા મહાભય
મુને કરવા સહ કેઈ સ } વા કરવાનો ભવ ઊત્પત્તિ કરે અથવા ભવ ઊત્પત્તિ કરવાની
ખસને મેલ અથવા મહા } કાસ'ય કરે તે માણસને ૫૦ વરસની મુલત મુખીનો એમ ના
ભય કરવ નો ભવ ઊત્પત્તિ } ના એમ તે વરસની કેવની શીક્ષા કરવામાં આવશે. અને વ
ળી તે હંડને પણુ લાયક થશે.

ટીકા.

એક જખરાઈ જખરાઈમાં લાકડાનો જખરાઈ રાખસો તેમના લાકડાં બીજો સખ
શ જડી ભરી લઈ જતો જખરાઈ જડી આકાશી પછસા મ.વ.થા જલ અવદુમ કાર
ને થ લાના કુલપવર માણસનેજે જખરાઈથી હક કઠાવવા ના મુલત મુખીનો એમ ના
રેલી તે હકકારે ૧૬ કરી ૨૫૦૫ કે પાનાના લોગની લકના જખરાઈ સાર જખરાઈ આ
ડી આકાશી પછસા મ.વ.થા તેથી તારીરવાન થતો નથી. હાથ પાડી ધરનાં ૫ રાજી કે
હાડી લઈ જવા એ જખરાઈથી કઠાવવાનો મુને લાયકે હાં કો. ૧૦ જેસે ૧૦ ૬૮૫ વાળ
૨૧ મી જાનસે ૨૧ ૧૮૬૨ ૫૨જો પછગા કઠાવવાનો હરિ કેઈ આપવાત કરવાનો

આ કલમ પરમાણે ગુનેગાર થાય છે રાજ્યની વીરુદ્ધ

ગોત્રની અવધાન દ્વારા સુધી સમુદ્રપારની અવધાન દમ, વાસના

પ્રાદ્યવધાન સમુદ્રપાર પોતી કેદની શોધ થઈ રાજ્ય હોય એવો કેઈ ગુનો કરવા
વગેરેની શોધ થઈ રાજ્ય એ ગુ અવધાન કરવાની કે શોધ કરવાનું અવધાન એવો ગુનો
વા ગુનાનું તદ્દામત મુકવા બીજા કેઈ સમય પરી કરાવવાને તેને બખતવાની કે શોધ
ને બધા ઉત્પત્ત કરીને જ કરવાનું તદ્દામત કેઈ રાખસની પાતાની ઉપર અવધાન કે
પ્રારાધ્યો કદાવવાનો ગુનો પોતની ઉપર મુકાનો બધ તે રાખસને જીતવા

અસ કબરાધ્યો કદાવવાનો ગુનો કરે તે માણસને દસ વરસની મુદત

અમે તે પરકારની કેદની શોધ કરવામાં અવધે અને વળી તે દંડને પાછું

આ રજા મો કલમ મુજબ શોધ થઈ સંજો એવો તે ગુનો હોય તે ને મુકવા

ગુનો સમુદ્રપારની શોધ થઈ રહી.

ટીકા.

કલમ ૩૮૮ નથા ૩૮૯ મો મુજબ જેણે ગુનેગારને પેનલોડમાં કરાવેલી શોધમાં
ને બધે કદાની શોધ થઈ રાજ્ય અને એવો ગુનો હોય બધા વખત કરે તે કદ અને કેદ
કદની પાને સજા થાય જલુ કે પાચ વરસ કરતા વધારે નહોતી ને. (સને ૧૯૫૪ના
આક્ટ ૬ કલમ ૨-૩).

૩૮૯ કબરાધ્યો કદાવવાનો ગુનો કરવા સાર મોતની અવધાન દ્વારા સુધી સમુદ્ર
કબરાધ્યો કદાવવાનો કરવાની અવધાન દસ વરસનો મુદત સુધીની કેદની શોધ થ
ગુનો કરવા કેઈ રાખસને બ સતી હોય એવો કેઈ ગુનો કરવાનું અવધાન કરવાની કે શોધ
કેઈ ગુનેગાર તદ્દામતે શ કરવાનું તદ્દામત કેઈ રાખસનો પાતાનો ઉપર અવધાન કે
બધા ઉત્પત્ત કરવા.

બીજાની ઉપર મુકાનો બધ તે રાખસને જે માણસ જીતવા કરે અવધાન જીતવા કરવા
કોસીરા કરે તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની પેનાલોડ અમે તે પરકારની કેદની
શોધ કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પાછું લાયક થશે અને આજ રજા મો કલમ
મુજબ શોધ થઈ રાજ્ય એવો તે ગુનો હોય તે ને માણસને દ્વારા સુધી સમુદ્ર
પારની શોધ થઈ રાજ્ય.

અવધાન નથા ૩૮૯ મો વાળત.

૩૯૦ સારે અવધાનમાં આજ તે એ મો અવધાન કબરાધ્યો કદાવવાનો
અવધાન હોય છે.

આજ ૬૬ એરી કરવા સાર અવધાન એ મો કરવામાં અવધાન એ
એરી કરવા અવધાન મોતની અવધાન હઈ જતની કેસીરા
ગુનો કરવા ને નવખતવાનો પાતો મુકવા કેઈ રાખસને મોત અ
જિ અવધાન ને કરવા કે મોતવાનો અવધાન કે અવધાન

ચેતન ધર્મ કે જે ધર્મજ્ઞો અધિકાર કરવાનો, કોઈપણ કરે અથવા તાતકાલિક મેલે જાય
કે લોકો વચ્ચે, કે તાતકાલિક ગેર-વાજબી અધિકાર કરવાનો બધા ઉત્પત્તિ કરે અપરાધ બધા
જીતવન કરવાનો ફાળો કરે તો તે એકો અપદરજી ધાન્ય એમ સમજવું.

અમર જ્ઞાન ધર્મો કહાડવાનો યુગોદ કરતો વખતે તે યુગોદ કરતો વખતે ને યુગો
જ્ઞાન ધર્મો કહાડવું તે | કરનાર બા પમાડેલા સાખમલી આગળ હાજર હોય અને
કરે અપદરજી ધાન્ય. | ત તક લોકો મેન અથવા તાતકાલિક વચ્ચે અથવા તાતકાલિક
ગેર-વાજબી અધિકાર તે જ્ઞાનને અથવા કાઢી પાળી સાખમને કરવને બા તે સમસને હ
તપન કરીને એ જ્ઞાન ધર્મો કહાડવાનો યુગોદ કરે અને એ જ્ઞાન ધર્મો વધુ જીતવન કરીને
તે બા પમાડેલા સાખમન મન એવું કરે કે તે સાખમ તેજ વગર અને તેજ દેહો જ
પમાડીને કહાડેલી તપન આપી દે તો તે જ્ઞાન ધર્મો કહાડવું અપદરજી ધાન્ય એ
મ સમજવું.

• પુનઃગો—અમર તે યુગોદ કરનાર એકલો નહીંક હોય કે તેથી તે પાળ સાખમને
તાતકાલિક મેનને અથવા તાતકાલિક વચ્ચેના અથવા તાતકાલિક ગેર-વાજબી અધિકારનો
બધા જીતવન ધાન્ય તો તે હાજર છે એમ સમજવું.

કહેવું.

(અ) જ જ ને મંમે દાર્શને પ્રલી રહે અને મં ની રક્ષામંત્રી સંવાધ મં નાક
પદ્ધતિ મં નાં પદ્ધતિ તથા કમોના ગાય જીવે કહાડી છે તો એ કહેણુ આ એ મં
રી કરી અને તે મેરેકેવા સાર તેણી પુરોપરક જ ને ગેર-વાજબી અધિકાર કરવા આ
દે તેણી અપદરજી કરવું એમ સમજવું.

(મ) જ જ ને મેરી રક્ષા ધર્મ રહે અને એક જોરને મ રખાડીને કહે કે
તારો નાણાની મેરી અથ અને તે ઉપરથી મં પાત ને મેરી આપી દે તો એ કહેણુ
તાતકાલિક વચ્ચેના મં જીતવન કરીને જ જ ને પસેરી તે મેરી જ્ઞાન ધર્મો કહાડ
વચ્ચેના યુગોદ કરવા અને તે યુગોદ કરતો વખતે તે જ ની આગળ હજાર દેનો માટે
જ એ અપદરજી કરવું એમ સમજવું.

(ક) જ પે તના જળકરે સહી જળકે એવામ મેરી રક્ષા મં તેને અમ મને અમ
ને તે જળકને સહીને અમને એમ કહે કે તુ તારો નાણાની મેરી આપ નહીં તો હું
આ જળકને મેરી દેની ઉપરથી નોમિ કહે દર્શિ અને તે ઉપરથી જ પેનાનો મેરી
આપી દે એ કહેણુ જે જળક તથા તારક જે તે જળકને તાતકાલિક વચ્ચે કરવાનો બધ
જ ને જીતવન કરે તો તે જ ને મેરી રક્ષા મં તેને અમ મને અમ
જ ની પસેરી અથ.

(ક) મેરી રક્ષા મં તેને અમ મને અમ દર્શિ રક્ષામ
એમ નહીં તો અને ત.

મેરી રક્ષા મં તેને અમ મને અમ દર્શિ રક્ષામ એમ નહીં તો અને ત.

શો જણ પોતાની જાણીનું તાત્કાલિક ચેત થયોને બધ જ ને જીતવની
નહી તે એ કાંઈ અપહરણ ગણાય નહી.

ટીકા.

હાથ પકડી ધરના કમાડ લઈ ગયા તેને ધરની અંદરની ઘોરી તથા બળ વાપર
તહેામત સામે નહી અને અપહરણ થયુ એમ ગણવુ જોઈએ (મુ. ૬૧૦ ત ૦ ૨૧ અને
૧૮ અને ૧૮૧૩ ત ૦ ૬૪૫).

૬૪૨ અગર ૫ થ અથવા વધારે સખરી એકા મળાને કાંઈ અપહરણ કરે અથ
કાકાઈડી | જ કરવાની કોરીસ કરે અથવા જે રાખરી એકા ગળ ને અ
પહરણ કરતાં અથવા કરવાની કોરીસ કરતા હોય તથા જે સખરી હાજર હોય અને
તે અપહરણ તથા કોરીસ કરવામાં સહાય કરતા હોય તે એ બ ને બળ ને તેઓની
આખો સંખીયા પાંચ અથવા વધારે થાય ને એ પરમણે અપહરણ કરનાર કોરીસ
કરનાર અથવા સહાય કરનાર હરએક સખરી "કાકાઈડી કરી" એમ સમજવું.

ટીકા.

જ્યાં અપહરણ અથવા કાકાઈડી કરવામાં વળા કરતામાં આવેતો તેનું જુદા
નહી તરકે તહેામત મુકતાનો જરૂર નથી કારણ કે એ ગુનહાની વાખવામાં તેના સખ
સા કરેલો છે. (ચેન મુ. જુદોગોઅલ એક પેલીસ જનરલ થ. ૧ થ. ૬૫. ગાથાવ
ના મુલકમાં કાંઈ કોઈકાને ગુનહો થયો હોય તે કાંઈકા કરતો તેના કાલસ કે
વાડ નહીં જણુ કે કાંઈકા કરત જે મીલકત લેઈ હોય તે કાંઈકા સરકારના કાંઈકા
થી હાથ આવે તે કાંઈકા મધી ગમેલ મીલકત રાખવા ગુનહોતો કાંઈકા
રી ગડ છે ૧ ઈ. લા. ૨. (મુ. ૫૪) પ્ર. ૫૦ આ કસમ પરમણેના ગુનહો
નો સળ થય નહીં કે. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૪૮ આ કસમ પરમણે ગુનહો
કો. કપર કો કાંઈકાનો મીલકત રાખવું તહેામત આવે નહી કા. ઈ.
કાંઈકા થયા જહો છ કમાકના કાંકા વખતમાં કાંકા સખમ એ કાંકા મ ગમેલ મીલક
સ થે મ જુમ પડે તે ગોરૂપ સ.એત થતા મુખી તમેા કાંકા મ ગમેલ મીલકત કપ
માં રાખત ર નહીં જણુ તે કાંકા કરનાર છે એમ કાથાસર અનુમત થાય કા. ઈ.
કા. પ્ર. ૩૪૮; ૫. થ જણુ હાથીઆર માંથ એક ૨૨ ફેડો મેરી કરવા ગયા એક ક
કાંકામ બ કેર પાડવા મંચો બીબા ગાડ તરકે કીબા ૨૮૫ ધરના લોકે બાગે જવા
ગાડ પાડી તેથી ગામના લોક ફેડો આવ્યા આ પાસ જણુમ ના એકે એક ગામડીઆ
કાર માર્યો તેમાં કર વવામાં આવ્યુ કે તેમની કીપર કાંકાઈડી તહેામત આવે નહી
કારે થર ફેડાનુ તહેામત આવે કા. ઈ. ડા. પ્ર. ૩૪૮

૬૪૨ જે માણસ અપહરણ કરે, તેને દા વામનો મુત સુધીની સખ
અપહરણની રીક્ષા. | જા કરવામાં આવશે. અને જણી તે રાંડને
અને અગર ને અપહરણ થી રી રસાપર, મુગેવઅરજ તથા મુગે રૂપની
આવે, તે કેડ થરેવરમ મુગાની થઈ રાડ.

રોગ.

જે સખસો ખોલ વાર અપહરણ કે કાંઠાઈડિનાં મુનહોઁ કયો હોય અથવા કસમ
 ૨૪૨-૨૪૪માં બખાન કરિયાં મુના કરવા હોય તેને પીત્તકાંઠા કાવેલી ગીણા ઉચ્ચ
 તે કુરકની ગીણા થઈ શકે પણ કયારે કે જો તેને પાચ વરસ કરતા વતી મુલતની કંઠની પા
 સનુરવરની સખ થઈ ન હોય તો (સને ૧૮૬૪ નો આકર ૬ કસમ ૪-૭) આ કસ
 મ પરમાણેના તહેામતની તપાસ કરવા છતાં માંછસતરેડને કે રોગાન કોરડને અધીકાર
 છે કેપુડી માંછસતરેડને નથી આવા કામનુ દલકુ કરત હોય તોપણ કાપવાથી અખનીયા
 ર નથી મઠે તેની ચીકણી કરી શકવા નથી જેને કમીટ કરવાનો અધીકાર છે તેનેજ માત
 ર કામ તપાસી કમી પુરાય હોય તો કંઠને જોડી ફરીઆવ કાઢી નાખવાનો અધીકાર છે
 (મુખર્ધિયા. તા. ૨ અને સારી સને ૧૮૬૭ નીવાય સર્વિષુ તા. ૧૪ અને સારી સને ૧૮૬૭
 પેપી). એક માણસ ખીલા રાખરને હેઠ પાડે તેથી તે યેમુપ થઈ જાય એ અરશામાં
 સિની પુસેથી કઈ માલ છે તો તે અપહરણ કરતું કહેવાય. આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક માડી
 ને અમુક રથતા જીવર વારંવર છુડી લેવામાં આવતી તેથી તે છુડનારને પકડી લેવા
 એક રાખર તે માડી રાખે જ્યાં છુડનારે માડી પારો આંગણે અને એક પીસતેલ રે
 ખાડી માડીમા યેમલગ જામેથી પકડા માગવા, જે રાખસ પકડવા સધે જ્યાં હતો તે
 જો ત્યાં નહીંમાં યેમલગામે તેને પળિયા અપવાય પણ પછો તે છુડનારને પકડી લેવામાં
 અપવાય. તેમાં રથવાનામા આંગણ કે છુડનારે અપહરણુનાં મુને કરશે આ. ૦ પાને ૪૫૧
 એક અસતરીરી વાળી બે થી લેવા મઠે તહેામતવારે એક અસતરેડનો કાન તોડશે તેમાં
 રાખવામા આંગણ કે તહેામતવારે અપહરણુ કરતુ આ. ૦ પાને ૪૫૧ તહેામતવારે ફરીઆડીની
 માડીઆજમે સ. ૭ની અને ફીલ પકડી મુંજની આંદરથી વધાર પુંચી કઠાનુ કરતું થ
 કીઆજની સ. ૭ની ફરીઆડીનાં ગળા આશપાશ હતી તેથી નીકળી રાવી નહીં પણ તેને
 પાડી તે સ. ૭નો લઈ અથો તો તે અપહરણુ થઈ કહેવાય આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક ખીસકત
 યે સખસોમાંથી કાનો છે તે માટે વાધો હોય અને તેથી બનેને બ. ૪ માડી વાય કસ
 જો હોય તે તપાસા પસેથી બધો ખીસકત લઈ જાય તો તેણે અપહરણુ કરતુ કહેવાય.
 આ. ૦ પાને ૪૫૧ એક રાખરને ખમર ન પડે મિની રોતે કાઈ તે રી પસેડો કઈ માલ
 બે થો મઈ જાય તો તેણે અપહરણુ કરતુ કહેવાય નહીં આ. ૦ પાને ૪૫૧ અપહરણુમાં
 જે મેન અથવા મહારવા થતો જે કામે કાંવા તેમ પવાની કાગીયા થતો જે કામે એ અ
 પહરણુ થતો વખતે કીવા અપહરણુ થવા પહેલાની હોવી જે કામે અપહરણુ થવા પછી થા
 વ તો અપહરણુ કહેવાય નહીં આ. ૦ પાને ૪૫૧ તુ અને આઠવા પદશ આપ નહીં તો
 તારા ઉપર સરગાડીકરન પોરે મહામુનની છછાનુ તહેામત સાચો એમ કહી તે નાણા કે
 ઢાવે તો તેણે અપહરણુ કરતુ કહેવાય એમ થણા કેમે જા કરી ચુકુ છે આ. ૦ પાને ૪૫૨
 કેઈ રાખર પોતાની ખીસકત કેઈ લઈ જતો કામ તેમા ખોડથી કઈ સામે ન થાય પણ
 તેની ખીસકત તે પોતાની મેળે આપ નહીં તો એ મુંધા અપહરણુ ને કાપવાને નહીં.

અવકાશ મધ્યસ્થ અવહરણ કરવાની કસીયા કરે તેને

અવહરણ કરવાની કાં સખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે
અને, પચ્ચ સાપક થશે.

૩૯૪ અગર કોઈ રાખરા અવહરણ કરવામાં અથવા અવહરણ
અવહરણ કરવામાં સુધી કરવામાં સુધીપુરવક વ્યથા કરે તો, તે સખતને
વચક થયેલા કરવી, કોઈ રાખરા તેનો સાથે તે અવહરણ કરવામાં

અવહરણ કરવાની કાશીગ કરવામાં સામીસ હોય તે સખતને છવતા સુધી સમુદાય
વચા કરા કરસની મુત સુધીની રાખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળા ત
ને પચ્ચ સાપક થશે.

ટીકા:

કમમ ૩૯૪ માં ખીયાન કરેલા મુનામે ૩૯૪ મીમાં સમાવેશ કોલો છે અને એ
મા મટે બધા કોઈ રાખરા એ કરવામાં બાજ તરીકે ખને મુનામે કરવા હોય તેને
કમમ ૩૯૪ મુજબ સજા કરવી જોઈએ શાધરલેક વીકલી રીપોર્ટર કરામીનલ રીપોર્ટ
૨ પાને ૧.

૩૯૫ જે માલુમ ડાકઈડી કરે તેને છવતાં સુધી સમુદાયની અથવા કરા વરસ
ડાકઈડીની શીક્ષા. નો મુદત સુધીની સખત કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને
વળી તે દંડને પચ્ચ સાપક થશે.

૩૯૬ અગર જાંબ અથવા જાંબે સખતે સાથે મળાને ડાકઈડી કરતા હોય તેઓમાં
જોડાકઈડી નો કોઈ તે મમ છુ ડાકઈડી કરવામાં ખુન કરે તો તે રાખરે
સાતની અથવા છવતા સુધી સમુદાયની અથવા કરા વરસની મુદત મુ
કેદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પચ્ચ સાપક થશે.

ટીકા:

ડાકઈડીની રોળીના કોઈ માલુમ ડાકઈડી સથે અભ્યાસનાં કોઈનુ ખુન કરે તો
ખુન અને ડાકઈડી એ બે તલોમત આવે આ કથમ પરમાણે તલોમત આ વે ગણી
૧૨૫ રપુ કા. ઇ. ડા. પાને ૩૯૮

૩૯૭ અગર અવહરણ અથવા ડાકઈડી કરવી જખતે તે મુનેગર કઈ ભવર રા
ખુનનાં અથવા મહાંબ રાતર વાપરે અથવા કોઈ રાખરાને મહાંબ કરે અથવા કે
મા કાપાની કોરીશની સા કાપાસનું મેત આલુચાની કે તેને મહાંબ કરવાનો કોર
અવહરણ અથવા ડાકઈડી કરે તો તે મુનેગરને કેદની જે શીક્ષા કરવામાં
આવી થશે નહીં.

જાતી કારીસ કરવી વખતે તે યુનેઝરે
કારણ કર્યુ હોવાનો તે યુનેઝરને કેદની
આપશે તે સાત વરસથી ઓછી થશે
જાતીકારીસ. . . નહીં.

૨૪૯ જે માણસ ડાકાઢી કરવાની કાંઈ તક આપી કરે તેને ૬૨૫ વરસની મુદત
કેદની તક આપી | સુધીનો સખત કેદની સીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી
તે ૬૬ને પાંચ લાખક થશે
૪૦૦ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈ પણ વખતે નીત ડાકાઢી કરવાના કારણ
કેદની ટોળીમાં હોવા તે સર મળેલા સખતોની કોઈ ટોળીમાં જે માણસ હોશે તે
સીક્ષા. | તે છવ્ઠા સુધી રામુદરવારની અથવા ૬૨૫ વરસની મુદત
ની સખત કેદની સીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાંચ લાખક થશે

દીકા.

આવા યુનેઝરોની તકલીફ તહામન જવારે મુક્યુ હોય તોયારે તહામનદાર જવાં હોય
જો કોઈ જુઓ કીં ૫૨૦ કલમ ૬૭ નુ દરશાવત (૩).
૪૦૧ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈપણ વખતે નીત ચોરી અથવા અપહરણ
કેદની ટોળીમાં કરવાના કારણસર મળેલા સખતોની કોઈ ભાગનો અથવા
કોઈના સીક્ષા. | બીજા ટોળીમાં જે માણસ હોશે અને તે ટોળી ૬૨૫ અથવા
કેદની ટોળી નહીં હોયો તે તે માણસને સાત વરસની મુદતથી વીની સખત કેદની રશે
કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાંચ લાખક થશે.

દીકા.

આ કલમ મુજબના કામમાં પહેલે મેળાપ સમયે કરવો જરૂર છે બીજુ એ બ
જે, ધને કે એ મેળાપ નીત મેરી કરવાના કારણસર થમ્મેટો છે તે એ નીત મે
જવાની રેવ કલમક કરતીયોનો સામેત કરવાનો છે (મં ૬૧૦ કોર્ટ ૫૦ ૬ રાને
આ કલમ ૫૨ મળેલો યુનેઝર સખતોત થવા માટે નીત ડાકાઢી કરવાની ટોળી
સાંઈ હતી અને એ ટોળીના હેતુ હમેસા એવા યુના કરવાનો હતો એજુ સાખોત
જોઈએ. મં ૬૧૦ રીં ૫૦ ૧૨૦)

૪૦૨ આ આકેટ પસાર થવા પછી કોઈ પણ વખતે ડાકાઢી કરવાના કારણ સાર
કેદની કરવાના કારણ | એજુ થમ્મેટો પાચ અથવા વધારે સખતોમાંનો જે માણસ
સર મેડા થયું. | હોશે તેને સાત વરસનો મુદત થુનીની સખત કેદની રશે
કરવામાં આવશે અને વળી તે ૬૬ને પાંચ લાખક થશે.

ટીકા.

આ કામ પરમાણુના યુના કરનાર સખમ જ્યાં પડ્યા તાં તેના કમરમાં જોઈએ જુએ કરીમીનલ પરાસીજરકાડ કલમ ૬૦ દરસદાંત (ક) આવી મડેળોના રૂઠાં માણુશના સારી ચાલના જમાન લેવા માટે માણુશનરેદોને ક્રેડો આપીકરે છે તે જોઈએ કરી ૦ પરાં કાડ કપમ ૫૦૫—૫૦૬—૫૧૦ કરીમીનલ પરાસીજર કાડ ૬૦ પરાંમાં આવી મડેળી પાતાની હકમાં જોળી પાઈ હોય અથવા જોળી પાતાની હો તેની ખખર લાણુતાં તુરત પસેવા પાસીસ પાણુમાં અથવા માણુસરેદોને તે ખખર ખર આપવી જોઈએ એવી જમીનના માસીક વગર કાપર કરજી.

મીલકતના સાપરાય ખોટા જીપયાગ બાબત.

૪૦૮ જે માણુશ પદ્ધાનતથી કંઈપણ જગમ મીલકતનો ખોટો જીપયાગ એ પદ્ધાનતથી મીલકતનો થવા તે પાતાને કામ લગાડે તે માણુશને એ વરસની મુજબ જોડો ઉપયોગ. મુખીની પેનાના ગમે તે પરકારની કંઈની અથવા કંઈની થવા એ બનેલી શીક્ષા કરવામાં આવશે.

ક્રમંત.

(અ) જ્યાં મીલકત જ ના કપમમાંથી છે અને તે જોતી વખતે શુધ્ધપીથી તે જો માનને હોય કે એ મીલકત ખારી છે તો એ એ ચેરના તકરીરવર નથી પણ પાતાની મુજબ મલમ પડ્યા પછી અગર એ પદ્ધાનતથી તે મીલકત પાતાને કામ લગાડે તો તે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

(બ) એ ને જ ની રાષે દોસરી છે અને તે જ ના કંતાવખાનમાં જ નહીં હોય વી પેનાએ જ્યાં જ ની સાફ રજામ દી શીવણ તેમાંથી એક ચોપડી લેઈ જાય છે તે દોડાણે અગર એ ના મનમાં એમ હોય કે તે ચોપડી વાંચવાના કારણુગર ક્રેડની અને ની અરવાત જમજાવ એને રજામ દો છે તો એ એ ચોરી કરી નથી પણ અગર પાળી એ પેનાના કાપડાને સાફ તે ચોપડી જેમે તો તેણે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

(ક) એ તથા બ એ પાને એક ગેડાના એકા માસીક છે અને એ વાપરવા નો કરાદો કરીને તે ગેડાને બ ના કપમમાંથી લઈ લાય તો એ દોડાણે તે ચોડા વાપરવાનો એ નો હક છે માટે તેણે પદ્ધાનતથી તે ચોડાનો ખોટો જીપયાગ કરવો એમ સમજવું નહીં પણ અગર એ તે ચોડા લેમે અને તેની કીમત જીપને તે સારી રીતે કામે લગાડે તો તેણે આ કલમ મુજબ યુના કરવો એમ સમજવું.

પુલાસી ન લે. —ક્રમંત ચોડાવાર મુખીજ ખોટો જીપયાગ કરવા હોય તોપણ આ કલમના માર્ય મુજબનો ખોટો જીપયાગ છે એમ સમજવું.

ક્રમંત.

જ ની ને. સરકારે ગ્રામીસરો નોટ બાવા રોવાળી એ ને જડે. અને તે નોટ જ

ત્રી છે એમ જાણા છતાં આ એક સરારને જીતાંથી કંઈ રૂપીઆ કાઢાડ તે તે
જમા તે નેજા નીચે મુકે, એવા ધરિયાથી કે પછી તે ઊઘાડીને કું જે ને આ
એ એ આ એમ મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

પુધારે ૨ જે—જે મીલકત કાંઈ બીજા સંપત્તિના કળામાં ન હોય
મીલકત કાંઈ જામસને નહે અને તે મીલકત સાચાપણા અથવા હોના માલિકને
પણના કારણે તે સંપત્તિ તે મીલકત છે તો તે સંપત્તિ તે મીલકત બદલાવતો
અથવા તેના બેટા કોપણે કરે નથી, અને તેણે યુનિટ કરે એ સમજવું
પણ તે મીલકતને માલિક કાંઈ છે એ વાતની તેને ખબર હોય, અથવા કોઈ કાંઈ
વાનો તેની પાસે કોઈ હોય તે છતાં અથવા માલિકને કોઈ કાંઈ તેને ખબર આ
પણના થતા કોઈ વાપરવા પહેલાં તથા માલિક આવીને તે મીલકતને કાંઈ કરે એ
લા સ્થર થતી મુલત સુધી તે મીલકત રાખા પહેલાં અગર તે સંપત્તિ તે મીલકત પા
તને કોઈ લગાડ, તો તેણે કોપર ખર્ચા કરે એ યુનિટ કરે એ સમજવું.

એવો ખર્ચા થતા કોપર તે કલ્યા, અથવા થતી મુલત તે કલ્યા, એ ક
કીકતની જાણ છે

મીલકત જેને નહે તે સંપત્તિ તે મીલકતને પછી કાંઈ છે અથવા તેના પછી
કાંઈ અમુક સંપત્તિ છે એમ જાણવું જોઈએ એવું કંઈ નહીં અગર તે મીલકત
કોઈ લગાડતી વખતે તે મીલકત વાતની છે એમ તે માનતો ન હોય, અથવા તે
નો ખર્ચા માલિક નહીં એમ જો તે સુધી પહોંચી માનતો ન હોય તો જાણે.

દ્રશ્ય.

(૪) ધારી રસવાર પડે એ એક રૂપીઆ જ જાય, તે કાળે છે તે જ ને જ
ખર નહીં હોય, અને આ જે રૂપીઆ કોઈ છે, તો આ એ આ કલમના ખર્ચા કરે એ
યુનિટ કરે એ સમજવું નહીં.

(૫) ધારી રસવાર પડે એ એક કાળ આ ને નહે તે કાળમાં એક બે કાળે
હોય, અને તે કાળના સૌરનામા પડે તથા તેમાં લખેલી બીજા પડે તે ને કાળે કાળે
છે એ વાત તેના જાણના આવે, અને પછી તે ને કાળે તે વાપરે; તો તેણે આ કલમ
મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

(૬) આ કાળે તેને નહીં આપણે એવી તરિકા આ ને એક એક નહે તે
એ કાળે ગણે છે એ વાતની તેને અટકાય થઈ રહે નહીં પણ જે સંપત્તિ તે એક જ
બીજા હોય તે સંપત્તિ નામ તે એકમાં લખેવું હોય, અને આ એમ જાણતો હોય કે
તે સંપત્તિ અને પાવલી સડો કે કલ્યાણ માલિકને આ એ એક લખેવું હોય તેવું છતાં
તે માલિકને કોઈ કાંઈ કાળે ન કરતા આ તે એક જાણે, તો તેણે આ કલમ
મુજબ યુનિટ કરે એ સમજવું.

(૭) જો ની પડે એ એક એક જે ની જ ના હાથમાંથી નીકળી પડતી આ જો

(૧૪) આ ને એક ખાસ બેલી બોલી નહીં, તે બેલી

બોલી નહીં હોય; પણ પાછળથી તેને ખાસ પડે કે તે

બોલી પોતાને કમિ લગાડે, તો આ એ આ કલમ મુજબ યુનિટ

(૧) આ ને એક કીમતી પોલી નહીં તે પોલી કોની છે આ વાત આ બાબત
નહીં હોય પણ તેના માલિક શોધી કાઢવાની કોશીશ કરવા સીમા નુસાર આ તે પોલી
બેલી તો આ એ આ કલમ મુજબ યુનિટ કરશે એમ સમજવું.

ટીકા.

જોકે પત્ર સરકારમાં જાહેર નહીં કરવા છતાં સંધુ તેને આ કલમ પરમાણુ

કી સીમા આકાશ સખી કરાવ્યું કે જોકે પત્ર પછી સંજ્ઞા બાજુ સરકારમાં ગાયબેલો

પત્ર (પ્રાપ્તિ હાઈકોર્ટ તા. ૨૧ નવેમ્બર સને ૧૯૬૬) કોઈને જલ્લસ સે. પરી તે તે

પાછી ખાધી તેને આ કલમ લાગુ નથી. ને કલમ ૪૦૫ પરમાણુ વીસવાન ખાતવું

જામન રાખવું જોઈએ (પ્રાપ્તિ હાઈકોર્ટ તારીખ ૧૧ જુલાઈ સને ૧૯૬૭) જોકે

આમની ૦૫૧૨૫ કરવા ગે. ૨૭ માં જાહેર નામ તા. ૨૭ જુલાઈ સને ૧૯૨૨ તથા

જામનો ૧૧મી નવેમ્બર ૧૯૬૨ તા. ૧૭ મી નવેમ્બર સને ૧૯૬૧ ને આ મામલો

કે પંદર થવા તરફ મહીનાના જાહેર નામા કર્યા ને તે પુત્રના માલિક ને મળે તે

આપણે જોને જલ્લસ હોય તેને આપી આપણે સરકારમાં લેવું ને પાછળથી માલિક પંદર

થયે તો સરકારમાંથી તેને પાછું આપવું. પોતાની જમીન મરણે મુકવા છતાં કલમ ૪૦૫

શો આપો નહીં તે બાદ કનેક્ટના માલિકતરે જાહેર વચ્ચેને રાખ કરેલી તે હાઈકોર્ટ

૨૬ કરી તા. ૭ મી ડિસેમ્બર સને ૧૯૬૪ નવેમ્બર ૧૯૬૩) એક ને આ પોતાના

તરફથી ઉપરાણી કરી શોને નાણાં નહીં આપતાં શોની પાસે પોતાનો પત્ર લેવો હોય

તે મટે તે નાણાં રાખે તો તેણે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે બા. ૪. ડા. ૪૦

પ્ર. ૪૪૫ આ કલમ પરમાણુ તહેામન સાખીત કરતી વખતે મોખાન મજૂરને

શોમ તહેામતધરે પેતે કરશે એવું સાખીત થવું જોઈએ. મીલકત જોકે અને કલમ

રાખે એવા ઉપરાણી આ યુનિટ સંપૂર્ણ થયે નથી. ડા. ૪. ડા. ૪૪૫ કે. ૪ સાખ

સની જુલથી કાંઈ નાણાં વધારે આપવામાં આવે તે સખી તે લેવી વખતે કોઈ

અથવા આપણે નાણાં વધારે આપવા છે એવું બા. ૪. ૪૪૫ ને પાછાં નહીં આપ

કોપરમાં લે તો તેણે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે કહેવાય. કલમ ૪૦૫

કહેવાય નહીં કો. ૪. ૪૦ પાને ૪૪૬ તહેામતધર અને કરીઆરી જે

તેમા આપણે કલમ ૪૦૫ ને આપવા એ બાંબડાં પોતાના કોપરમાં

મતધરે આ કલમ પરમાણુ યુનિટ કરશે કહેવાય નહીં ૧૦ વી ૧૦

મતધર નાણાંની જુની જુની રકમના બેટા ઉપરાણી યુનિટ કરે તો તે

સ્થિતે એ મીલકત તેના કમલ
કમલમાં લેવાને કાષ્ઠ મુજબ જે
કમલ જેના હક હોય તેના
પર રજા તો તે માલુમ તરફ વરણી મુજબ રુપીની એમના
દર્જા રીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાગુ
કરનારને તે રાખશે તે મુજબ તારે મહેલા અથવા ચાકર
તે કદ સાત વરણ રુપીની થઈ શકે.

ફરદાત.

આ કમલમાં કદોઅડે ધરના સામાન તથા નાણું છતાં જુગરી ભથ પછે તે
કમલમાં લેવાને રોને હક હોય એવા કાષ્ઠ રાખસના કમલમાં તે આવતાં જેહા જ
પદાનતવી તેના પોઠો ઉપયોગ કરે તો એ એ કમલ મુજબ યુનોહ કરવા
શક્યુ.

ટીકા.

આ કમલ કમલ અંગમ મીલકતને લાગુ છે મુજબ હાઈડર રીઝ કર ઉનોગીરા વાં ૬
રક. બીન વરણ મરી નવેલાની મીલકત તેનાં આકરના કમલમાં હશે તે નેહરાતરે
જ ની ૭૩૨ નથી આકર મેનર તે અવધયા કરે તો સાત વરણે (સાદર અવાલતને
વાં ૬ હા હેમર રી રને ૧૮૬૦ નં ૦ ૩૪૫ ને) (અકરનો ૧૧૨ તાં ૧૯ અમ
ને ૧૮૫૧ નં ૦ ૪૯૩) અને ૧૮ ૨૦ ના કમલ આકર કમલ હા સિપર હિંદાર પરે
વાં ૧ લો જુલઈ અને ૧૮૩૧ મુજે. બીનવરણ મરનરનો રાખ વર મીલકત કમ
નારને આ કમલ મુજબ રાખ થઈ રાકની નથી અમલવાદ છતાં એ ટના રહે
એ કમલો મરી ગયા તેમુ ધર કમલે કરી ઉપયોગ કરશે મહે રરગા હલાસ રાખ
સરેરે સાત કરેલી હાઈકારે (વાં ૫ મારચ રાને ૧૮૬૯ ના રોજ) રક કરી રા
સાથવર મીલકતને આ કમલ લાગતી નથી મહે યુનોહ ગણુ થ નહો અસરો પો
મરણર. થન પીમને આપોરે તે કદ મારો નથી મહે તે માલ લેનાર પણ યુને
સાતે નથી (મુજબ હાઈકારે વાં ૮ પાને ૧૧ તાં ૧૯મી જાનેસરી સને
). આ કમલ જરાણી યુનરેલા સખરનો મીલકતનો ઉપયોગ તોહમલારે પોતે
હોયો નેહમિ એવી કદ ૭૩૨ નથી કાં ૬૦ ૬૦ પાને ૩૪ ૫ આ કમલ રાખવર
નો પોઠો ઉપયોગ કરે તેને લાગુ પડતી નથી ૬ મુ. હાં ૦ સીં ૦ પાને ૬૩ આ કમ
મહે યુનોહ મહે માહ મહે વળી રામ થ નહો ૭ મદગા હાઈકારે

૪૦૫ એ આજુરને કાઢવડુ રીતે ક.ઈ મીલકત અથવા મીલકત પડેનો આપણીમાં સાપરાધ વીશવાસવાન. ૨ સોંપથો હોય તે માણસ અગર બાદનાવથી તે મેલકતને એ દો ઉપયોગ કરે અથવા તે પોતાને કામે લગાડે અથવા તે કો.પણ રાજી રીતે બચાવવી એ વીશ કાવડાએ કાંઈ કુકમ કરનારોએ હોય તે કુકમ તેડાને અથવા કો પણ બચાવવા વીશો તેડો સાથે અથવા અરથાત સમજાય એવા કાંઈ કાચરેશર કરાર કરાવે. હોય તે કરાર તેડીને બદલાવથી તે મીલકત વાપરે અથવા તેનો કુલ કરે. અથવા જાણી નોખાને કાંઈ બીજા માણસને તેમ કરવા જે તે માણસે સાપરાધ વીસવ શ માત કરે એ સમજવું.

ફાંત.

(અ) એક મર ૧૨ શખશના વીશવાસ અ ને વડીલ કરાવેલો છે તે અગર તે મર ૧૨ની મીલકતની વેદેશવડુ તે વીલ શખાણી કરવાને બદલાવથી કુકમ બચાવનાતથી વીશી માનીને તે મીલકત પોતાને કામે લગાડે તો અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(બ) અ એક વખારનાજો છે અને બ કુલા જામ જાય છે તે પોતાનો સામાન અ એ પ એવો કરાર કરાને કે એ સમાન શખવા મારે કુ.તમને આપણુ વખારવડુ બાક માણુ તારે તમરે એ સમાન મને પાછો આપે. અ બાદનાવથી તે મર ૧૨ વેશી નાખે. અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(ક) અ કલકતમાં રહીને જ રી.ઓમ રહે છે તેના આડનીઆ શખુ કામ કરે છે તે અ તો જ ની વમે શાકે કે અરથાત સમજાય એવો એક રોતનો કરાર થએલો છે તે માકલે તેડુ શખુ અ એ જ તો કુકમ મુજબ વાપરવડુ પછી જ એક વીશ માનીને માકલે અને એવ લખી મે. તે કે અ એ તે રી.આનો ક પતીનો ને બદલાવથી તે કુકમ નહો મને અને તે રી.વા પોતાના બંધામાં વાપરે તો અ એ સાપરાધ વીશવાસવાન કે એ સમજવું.

(દ) પણ બેપલા કરવા તમા અગર એમ બને કે બદલાવથી નહીં પણ જમણની મે કલા શેર શખવામાં જ ને વપરે ગુણુ થમે એવુ માનીને શુધ પુષીયા કંપને નોડી નહીં ખરીદ કરના જ ને મારે તે જમણની મે કલા શેર અ ખરીદ કરે તે એ કાગે અગર જ ને હાની વાપ અને તે હાનીને મટિ અ ની કીપર દીવાનીમા કરીઆ કરવાનો તેના દડ હોય નોખડુ અ એ બદલાવથી કામ કરવડુ નથી મારે તેણે શાપરાધ વીશવાસવાન કરે એ સમજવું.

(ઈ) અ એ: મેટુપી અમાલ પડે તેને સરદારી નાખુ મે પડુ છે તેણે પડુ તેણે લાવના હેતુ ને તેણે રી.ગોના બાનુ એ. તેને

અવધના એમ કવને તે રાસકરની સાથેના સાક્ અથવા અવધનાં સમજાવ એવી રીતે કરે
તા દાખાકારથી બંધાવેલો છે એમ છતાં આ પદ્યાનંતથી તે નાણું વાપરે તો આ એ સા
પરાધ વીરવારણાત કરે એ સમજવું.

(૧) એ એક જગત વાક્ય છે તેને ખુલાશ કે તરીને રસને બદલવાને ક.ખી મીલકત
જ એ રીતે છે તે મીલકતને ને પદ્યાનંતથી બે ટો બંધાયેલ છે તે તેમજ સાપરાધ વીર
વારણાત કરે એ સમજવું.

ટીકા.

જ્યાં પરતીવાદીએ એક વાક્ય કરાવેલું મુકો હતી ત્યાં એમ કવવામાં આવેલું કે
ધરેણી રાખનારે તે પહેલે તેથી આ કલમ મુજબ પદ્યાનંતથી બે ટો બંધાયેલ કરે એ સમજ
વું નથી એ જાણવા વાપરવાથી થએલો મગાડ વારીની મીલકતને એવી હાતી પડેલી આ
ધર્મા એ ગેરવાળની શરૂઆત કરે બંધાયેલો એવો ક.ખી સાબ નહોતો થયો કે તે પદ્યાન
તથી કરવાની વાર્તામાં આવી શકે (મ. હા. કા. ૧૩૮૨ના ૬ સલા વાલમ ૩ અપેક્ષા પાડું
૬/ ૫૫) જો પ્રતીવાદીને ત્યાં ધરણી મુકીથી થીજ તે બીજને ત્યાં ધરણી મુકેને જો આ
મ માલમ પડે કે પહેલું જ કરાવ્યો કેવું તે કરાર ને કવે છે અને પદ્યાનંતથી એમ કરે
જુ છે તો મેં સાપરાધ વીરવારણાત કરે એ સમજ થઈ શકે. (મ. હા. ૬૩૦૫ વા. ૬ પા
૫૨૮) જ્યાં ધરણી મુકી છતાં કરનાવેલ કરો આપતો નથી તેથી આ કલમ પરમાણી
તરોતર નહોતો નહોતો. મ. હા. ૨૬ કરોને કરવાનું કે એ કામ દેવાની કોરડા છે (પ્ર.
હા. ૧૧૦) જ્યાં કંઈ કરવા સને ૧૮૬૪ વા. ૨ પાને ૧૩૪) કાગળના ૧૩૫ આપેલા તેના ત્યાં
જુ બેલગુણ તેને સારૂ આ કલમ પરમાણી કાગળનું તહોમત ખરોતર નથી (પ્ર. હા. ૧૧
૮ માં આકરે વાર સને ૧૮૬૦ વાલમ ૪ પાને ૧૬) કદીને સેવની જાણસ તે તેણે વાપ
ર્યા પાથી તેને સારૂ તેના ઉપર વીરવારણાત તહોમત રાખવું ખરાવર છે ને કલમ ૪૦૬
પરમાણી તહોમત રાખવું નહોતું (પ્ર. હા. ૧૧ માં જુમર્દ મને ૧૮૬૦).

૪૦૬ જે માગુમ સાપરાધ વીરવારણાત કરે તેને તરણ વરસની મુલત મુકીની જે
સાપરાધ વીરવારણાતનો મના ગમે તે પરકારની કદની અથવા કદની અથવા એ બં
સીકા.

ટીકા.

મુકાબીથી કરેલો હકને કાવો સાપરાધ વીરવારણાતનાં તહોમતનો એક જાણ
છે જ્યાં એમ કહેલું હતું કે કાવો સાપરાધ વીરવારણાતનાં તહોમતનો એક જાણ
છે જ્યાં મુકાબી વાત ના પાડી ત્યાં એમ કવવા થયો કે કરનાવેલોની આપતમાં સાપ
રાધ વીરવારણાત પાડ કરવાનું તહોમત એને લાગે નહીં (પ્ર. હા. ૬૩૮ રીવારકસ
૬/ ૫૫).

જ્યાં એમ કવવાને વાર વાકે કરવાને અથવા કદી વાગા કે વાજરવાળાં જાણસ

મુલત સુધીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે
 આપસે અને વળી તે કંડને પણ લાયક થશે.
 ૪૦૮ ઠાંઠા માણસ મહેતા અથવા વાકર હોય અથવા કંઈને મહેતા }
 મહેતા અથવા વાકર } ખસ રાખીએ હોય અને તે દરજ્જાથી તેને કંઈ માવજત
 રાખરાખ વીસવાસવાત } ઊપર અખતીઆર ઠાંઠા પણ રીતે સેવીએ હોય તે માણસ
 હશે. } તે મીલકત ખાખત રાખરાખ વીસવ અથવા કરે તો તે સખમને
 વરસની મુલત સુધીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે કરવામાં આવશે અને
 તે તે કંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

એક રીતનો રીકરો કંઈ પણ જગર વગર આવી ગીચકત હોવાનું કામ છે.
 આ કલમના અર્થ પરમાણે નોકર કહેવાય અગર જો એવું કરવા તેની સ.થે
 સહકામ થશે તથા તોપણ આ. જાનુ ૪૮૪ એક નોકરને જો કામ માટે પદમાં આ
 થીઆ હોય તે કામમાં તે ન વાજે તે માટે તેને પુછવામાં આવે તારે તે પછી એ
 જ કામમાં વાપરાય છે એમ એ કહે છે તેણે આ કલમ પરમાણેના ક્રમે કરશે કહેવા
 ૪૦૯ કાં ૩૧૦ થીને ૩૪૪ થી વેચા પછીના સર્ક નાગી વાચ તો તે આ કલમ પરમાણે વીધ
 થાતો અને હ છે કા. ઈ. ૩૧, ૪૧ ૩૪૫.

૪૦૯ ઠાંઠા માણસને તેના દરજ્જાથી સરકારી નોકર લખત અથવા તેના પંધાસર
 સરકારી નોકરે આ } તેને સરકાર વેચારી કાઢેલ કલમ વગર કે આ કલમના કામ
 થવા રીતે વેચારીએ } ન કંઈ મીલકત અથવા કંઈ મ.લકત ઊપર અ
 અરતીઆએ સાપરાધ } ઠાં ધણ રીતે સેવીયેલેય તે માણસને તે મા
 વીસવાસવાત કરશે. }
 સ.પરાધ વીસવાસવાત કરે તે તેને ૮૦૦ મુરો સમુરપારની અથવા કસ વર
 ધીની યેમના ઝમે તે પ્રકારની કેળી રીતે કરવામાં આવશે અને વળી તે
 થશે.

ટીકા.

આ કલમ મુજબ ગુના થાને સરકારી નોકરને સેવી થી વગર એવો હોય તો
 તે એને પેલાના દેશના દેશથી લેવાનો અખતીઆર છે એટલા મટે કામ ઉપર
 નોકરો કે જેમ રીત સરકારી મહેસુલના પછીના લેવાના હક છે તેમણે મદઅન પાસેથી
 જેના એકી ખાનગી સમગ્રનીથી કે આટલા પછીના લેવા મા આવશે
 એમ કરાવું કે આ કલમ પરમાણે ગુનેગારી થઈ શકતી
 ૪૧૦ ૪ આપડોડ ૩૦) તથા ઠાંઠા ઠાંઠા પાસેથી કાંકા ના

[illegible]

ખચર તે મીલકત જે સંપત્તિને તે કમળમાં લેવાને કથા મુજબ હક ને કાઢી સંપત્તિના કમળમાં પાછળથી આવે તો પછી તે ચોરીની મીલકત સમજાય.

૪૧૧. કાઢી માણસ પદ્ધતિનથી કાઢી ચોરીની મીલકત લે અથવા રાખે

ચોરીની મીલકત બદલે ચોરીની મીલકત છે એમ તે જાણતો હોય અથવા એમ માનતા હોય. નવાનું તેને કારણ હોય તો તે માણસને તરણ પરસાની મુલ્ય મળે. જો તે ચોરીની કાઢી અથવા કાઢી અથવા એ બંનેની સોજા કરે.

ટીકા.

જો તે પદ્ધતિ કાઢીની સીધા ધંધા રાકે (સને ૧૮૧૪ ની આક્ટ ૧ કલમ ૨) નવા કાઢી ઉપર પદ્ધતિનથી ચોરીની મીલકત રાખવાનું તેજોમત મુકું હોય તોજા એમ બનાવવાનો ખચર નથી કે તેજો લીધી ને વખતે તે ચોરીની મીલકત છે. એમ તે જાણતો હતો કે તે એજુ ન સંપત્તિ કરતું હોય તો જાય છે કે—એ પરમાણુ જાણવા પછી તેજો પદ્ધતિનથી એ મીલકત રાખી (મદદારા હાઈકોર્ટના ફેસલા નાં ૪ આર્પિનકેસ ૪૨) ચોરીની મીલકતનું પદ્ધતિનથી રાખવાને યુનિટ અને ચોરીની મીલકત પદ્ધતિનથી લેવાને એ જે યુનિટ જુદા છે પહેલાં યુનિટ થવાને ને મીલકત લેવા વખતે તરીકે રવાન જાણવાવાની જરૂર નથી. (મદદારા હાઈકોર્ટ ફેસલા નાં ૧ આર્પિનકેસ ૧૮૧૪) મુખ્યમાં ચોરીના માલ જાણી પુલને રાખવા હશે તો (સને ૧૮૧૫ આક્ટ ૧૨) ચોરીના માલ રાખવાના કમળ માલના માલેની જરૂર નથી એવા કમળમાં મુખ્ય માલ અમુક માણસો છે (હાઈકોર્ટના ફેસલા નાં ૧૮ માં નવેમ્બર ૧૮૧૫ ચોરીના માલ લેવા પીરોના યુનિટ પરીક્ષણ રાજ્યની આદાર થયે હશે તો તે યુનિટની એકથી કરવા માલસતરેટને અધીકાર નથી, (મુખ્ય હાઈકોર્ટ ના. ૫ ડીસેમ્બર સને ૧૮૧૭ ના. ૪ ના. ૩૮.) પદ્ધતિનથી ચોરીના માલ રાખવાનું તેજોમત કાઢી સંપત્તિ બિપર કરાવવામાં આવે તો ને તેજોમતનામાં લખવું કે તેજોમતનામાં કમળમાં જે થીજો મંત્રમ પરી તે થીજો ફાણા માણસની ચોરીએ અમિટી મીલકત હતી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ નાં ૧૮ માં નવેમ્બર સને ૧૮૧૩ ના. ૧ ના. ૪૫. તજોમત તજો એ માલ લેવાને ધરાવો કરવા હોય પણ ચોરી નવા શુરી એ માલ તેને આપે નથી તોજા શુધી તેજો ચોરીના માલ રાખવાને યુનિટ કરવા નથી આદર પ. ૪૦૪ ચોરીના માલને અડવાથી કાંવા મજુર તરીકે બીજો ફાણો સહ જવા તેના કમળો લેવાથી ચોરીના માલ રાખવાનું તેજોમત આવવું નથી એ માલ તેજોમતકરે અથવા તેજો તરફથી. બીજા કાઢીએ કમળમાં લેવા જોઈએ આદર પ. ૪૦૫. સી ચોરી કરી એ અને તે ચોરી લાવેજો માલ ધણી રાખે તો ધણી ઉપર ચોરીના માલ રાખવા તેજોમત આવે આદર પ. ૪૦૫ એક એ એ તેના બાઈકાની ગેરહાજરીમાં તેન

બોલુ ખાદ્ય કે કોઈ ચોરીના માલ લીધો અને તે થઈ ચોરને કાંઈક માણું આપ્યો
 એ ર અને મૂળી પાછળથી જોવા થયા તે સ્ત્રીના ધણીને ખપાર રતી કે જે માલ એ
 ૧૩ આપી ગયા છે તે ચોરીના છે અને જોઈલા માટે પાકેના પડસા તે ચોરને રાને
 આપ્યા તેમાં કશું ના આપ્યું કે તે ધણી પણ ચોરીના માલ રાખવાના તકરીરવા
 ન છે આરય ૪૭૫. એક છોકરે તેના ધણીના કપડામાંથી એક પેટું ચોર્યું તે થઈ તે
 ના ધણીએ પાછો લીધો છોકરોને પુછ્યું કે આલો માલ તુ કોને તીમાં વેચી આવે છે
 છોકરાએ કમચૂક સંજ્ઞાનું નામ લીધું તીવરે તહોમતદારને ૫૬૪૫ માટે એક પેટું તેને
 તીમાં વેચી આવવાનું તેના ધણીએ કહ્યું એ ૫૨મણે તે વેચી આવેલા તેથી તહોમત
 દાર ઊપર ચોરીના માલ રાખવાનું તહોમત આપ્યું તેમાં કશાવામાં આપ્યું કે જે ૧
 ખતે એ પેટું વેચોયું તે વખત તે ચોરીનું નહોતું તેથી તહોમતદાર ૬૫૨ ચોરીના
 માલ રાખવાનું તહોમત આવે નહી આરય ૫. ૪૫૬ એક સખસે રોપી ૫ ઈંડની એક
 એક નોટ નહાય છે એવી છે ને ઠની ચે રી કરી અને ૬૬૬ નોટ ૨૦ રીસ ૫.૬૬ની લીધો
 તેમાંથી ફેરફારી (૫) નામના રાખ સને ખાપી તેના કશાવા મા આપ્યું કે (૫) ઊપર
 ચોરીના માલ રાખવાનું તહોમત આવે નહી કેમકે તેણે જે નોટ લીધો તે ચોરીએ ગમે
 લી નહોતી આરય ૫. ૪૦૬ ચે રીની મોલકત પદ્ધતિનાતથી રાખવાના તહોમતના તહો
 મતદારના ઇરાદા ચે રીની મોલકત છે એવું તે સ. ૫૨૫. બાણુતો હતો એ જરૂરું છે રા
 ધણી ૬૧૫ ને વલમ લીધે અને જીજો આ કલમ ૫૨મણે તહોમત જે સખસ ઊપ
 ર આપ્યું હોય તે સખસે ચોરીમાં ગમેલી રકમ ગુનહા કરેલી રંતે રાખી એવું ખુસી
 રંતે સાખીન થયું જે. ૬૬ ૧૩ બી. રી. ૫. ૭૦ આ કલમ ૫૨મણે તહોમતના લા. ૬
 લી મોલકતના ૫૬૪૨ તહોમતદારના કપડામાં તે મોલકત આવે તેનો વખત જગ્યા
 અને રીની અને તે ચોરી લઈ જવામાં આપો એ હકીકત થોમનના લેખે જોઈએ છું
 નહો કુનાર સખસ કે. ૬ આપ્યું સખસ છે તે નહી ન થાય તો તેમને ચોરીની મોલકત
 લેવાના ગુનાથી છઠ્ઠી વર્ષ ગઈ નહી ર મું હા. રી. ૫. ૧૪૦ આ કલમના વાત વેચી
 ચે રીની મોલકત રીની વખતે તે મોલકત ચોરીની છે એવું તે હોમતદાર બાણુતો ન હોય
 પણ તેવું બાણુવામાં આપ્યા પછી રાખે તો તેણે આ કલમ ૫૨મણે ગુનાદ કરેલ
 કહેવાય ૪ મ. હા. રી. એ. ૦૨

૪૧૨. કોઈ માણસ પદ્ધતિનાથી કોઈ ચોરીની મોલકત લે અથવા રાખે અને તે
 કાઢાઈ કરતાં ચોરીની મોલકતના કપડા કાઢાઈ કરવા થો એકનો પસોથી મોલકત
 મોલકત પદ્ધતિનાથી લેવો. પારો આવેલ છે એમ તે માણસ બાણુતો હોય અથવા એ
 ૫ માનવાનું તેને કારણુ હોય અથવા જે રાખસ કાઢાઈનો લેવામાં છે અથવા તેમો
 ની દોખોમાં હતો એવું બાણુને અથવા એમ માનવાનું કારણુ છતાં એણે કોઈ રાખ
 મા પસોથી કાઢાઈ સખસ પસોથી કોઈ માણસ પદ્ધતિનાથી કોઈ મોલકત લે અને તે મો
 લકત ચોરીની છે એમ તે બાણુતો હોય અથવા એમ માનવાનું તેને કારણુ હોય નો

માણ્યમને ઇજ્જતા સુધી સમુદરપારની અથવા દશ વરસની ખુદત સુધીની સ
કરવામાં આવે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

ટીકા.

આ કલમ પ્રમાણિત તહેામત સ્થાપીત કરવા માટે જે સમુદાયે ડક ફી
મીન સીધાં હોય તે રાખરા એ ડકાઈથી થઈ છે એવું બાણુને હતો. કી
ય, કીયા જે રાખસ પાસેથી તેણે એ મીલકત મળી છે તેમણે ડકાઈથી
એવું તે બાણુને હતો કીયા માનતો હતો એવું સાબોત વધુ નોંધ
પ્ર. ૧૦૯ જે સખસે ઉપર કલમ ૪૦૯ પરમાણે તહેામત આપી સંખ
સખસ ઉપર વળી એ કલમ સાથે આ કલમ પરમાણે મેરોની મીલકત
તહેામત આવે નહીં ૨ અ. હા. રી પ્ર ૩૪૩.

૪૧૩. જે મીલકત મેરોની મીલકત છે એમ બાણુને અથવા એમ માનવાનું પતિ
નીત્ય મેરોની મીલકત ને કરામ છતાં જે માણસ નીત તેથી મીલકત એ અથવા
નો ધંધો કરવા. તેમણે મણી કરે તે માણ્યમને ઇજ્જતા સુધી સમુદરપારની
અથવા દશ વરસની ખુદત સુધીની મેખાના અમે તે પ્રકારની કેદની રીત
આવશે અને વળી તે દંડને પણ લાયક થશે.

૪૧૪. કઈ મીલકત મેરોની મીલકત છે એમ બાણુને અથવા એમ
મેરોની મીલકત સંતાક પતને કારણે છતાં તે મીલકત સંતાકવામાં
મામ મદદ કરવી. પણ કરવામાં કે તે ખસેડવામાં જે માણસ કુધો પુરવક મા
તે માણ્યમને તરણ વરસની ખુદત સુધીની મેખાના અમે તે પ્રકારની કેદની અથવા
કેદની અથવા એ જાનની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

હસિદેશન ઉપર કાપડની ગ.રાઈ મેરાઈ તે જાખાત આ કલમ તથા કલમ ૩૦૯
પરમાણે સળ કરી તેમાં કેવીનો તરફથી તકરાર કે એ એ કો કુકમ પરમાણે કમ કરનાર
હતા મટે રીક્ષા રહ કરે. હાઈકારે અરજ ના મળુર કાપી રીક્ષા માહાલ
માખી (મુખાઈ) હાઈકારે તા. ૧૯ મી આગસ્ટ ૧૮૯૫ વા. ૨
મેરોની મુનાઈ ખીબ માણસો કીપર રાખેત થઈ રાકતો નથી આ
મેરોની મામ રાખનાર કેવાએને શપથ થતો નથી (મુખાઈ) હાઈકારે તા.
સન ૧૮૯૫ વા. ૨ પાનું ૧૨૦). કાગ મેર પાસેથી એ મીલકત 'લીધો એવું' સાબોત
ન થાય તે કમમ ૪૧૧ ના પાણિત તહેામત ન આવે પણ આ કલમનું તહેામત આવે
૨ અ. હા. રી. પ્ર. ૧૩૦. એક સખસે કેદસીક મેરોની ચીજ એક સખસના થરમાં
અને મેતરમાં છુપાવી એવા હિસાબી કે એથી એ થર અને મેતરના માલિક કીપર
મેરોની તહેામત આવે તેમાં કરાવવામાં આનું કે છુપાડનાર ઉપર કલમ ૧૯૩ પરમા
મેરોની પુરાવો બનાવવાનું તથા આ કલમ પરમાણે મેરોની મીલકત છુપાવવા

નહીં આપણે કંઈ વસતુ તે ફરિયાદીના રાખ
 જવાને ધરાઈ લલચાવે અને તે કામ આપણે ક
 ઈ મન આપણે ક મોલકત તરફની કંઈ તુરુપ
 જાવ હોય તો તે આપણે જાણ કરી એમ સમજવું.
 જોઈ કંઈ હકીકતને જાણનાતથી છુ ગતવો તે પણ આ કલમના અરથ પરમા
 છે એમ સમજવું.

ફરિયાદી.
 (૧) જુ શીબીસ રાવવીરામાં છુ એવો ખોટો દાંત કરીને આ ધરાવાથી જ ને ફરિ
 એ પરમાણુ જાણનાતથી એમ કરે કે જ તેને કંઈ માલ વિધાર તાઈ જવા દ
 તે માલના નહીં આપણને ધરાઈ રાખવો નહીં હોય તો આ એ કલમ
 સમજવું.

(૨) આ કલમ ૧૨ તુ કિપુ એક ખોટો નીશાની કરીને ધરાવાથી જ ને ફરિયાદી આ
 મનમા એવો ખોટો દાંત કરે કે એ વસતુ કસાણા નામાવા કરીએ ખા
 અને એમ કરીને તે વસતુ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને ઝ ને જાણનાત
 થી લલચાવે તો આ એ કલમ કરી એમ સમજવું.

(૩) આ કલમ ૩ લેને. ખોટો નમુનો જાતવાવને ધરાવાથી ને ફરિયાદી આને
 તેના મનમા એવો ખોટો દાંત કરે કે તે માલ નમુના લેવાનું છે અને એમ કરીને
 તે માલ ખરીદ કરીને તેની કીમત આપવાને ઝ ને જાણનાતથી લલચાવે તો આ એ કલમ
 કરી એમ સમજવું.

(૪) આ એ કંઈ માલ ખરીદ કરે છે તેની કીમત આપવાને જાણે આ એક થ
 હુડી ઉપર તુડી લખી આપે અને તે ખોટીમા આ તુ કંઈ નાણું હોય નહીં અને તે
 થી આ ને ઉમરા હોય કે હુ ને તુડી આપે છુ તે જોડાવાની નથી તેમ છતાં તે હુડી આ
 પાને આ ધરાવાથી જ ને ફરિયાદી આને એમ કરીને તે માલ આપવાને જ ને જાણનાતથી
 લલચાવે અને તેને નાણું આપવાનો થે તાનો ધર દો હોય નહીં તો આ એ કલમ કરી એ
 મ સમજવું.

(૫) કલમ ૫ વસતુ હીરા નથી એમ આ વાતનો હેતુ ને વસતુ હીરા છે એમ કહીને આ
 તે ધીરા તુડી અને ધરાવાથી ઝ ને ફરિયાદી આને એમ કરીને તે ઉપર ફરીઆદ ગીરવાને

ને પાલનથી એ સહવાસે અને તે ફરીયાદો આપવાનો પાત નો
 એ એ કાઢી કરી એમ સમજવું

(૩) એ ફરીયાદો ફરિયાદોને જ ના મનમાં એવો બરોડો ઊતરવો
 આપણા ગળોના છેડવા આપવાનો ફરીયાદો રાખીએ અને એ નો કાઢ આપવાનો
 હોય અને એમ કરીને તે આપવાના બરોડા જોય કાઢી નીકળી આપવાનો
 ને પાલનથી સહવાસે તો એ એ કાઢી કરી એમ સમજવું. પણ અગર તે ફરીયાદો
 ની વખતે એ નો ફરીયાદો તે છેડવા આપવાનો છેડા અને પછી પાલન કરાર તેડને
 નહીં આપે તો તેણે કાઢી કરી એમ સમજવું નહીં. પણ તેની જોય કરાર તેડ
 ની ધીમાનીમા ફક્ત ફરીયાદો વધી રાહો.

(૪) એ એ જ ની સાથે કાઢી કરાર કર્યો છે તે કરાર નો એટલો બાજુ એ એ
 તેટલો એ બાજુની બુકો એ પરમાણુ એ ફરિયાદોને જ ની મનમાં
 અને એમ કરીને ફરીયાદો આપવાને જ પાલનથી સહવાસે તો એ એ
 સમજવું.

એક રાજ્યને મોકલતે એ ને વેચીને તેના નામનું ખત કરી આપે પછી
 માટે હવે મારો તે પર કાઢી દેતો નથી એમ જાણી છતાં આપણ
 ખતની જ ને ખત નહીં આપતા તે મોકલતે એ જ ને વેચાતો એ
 અને જ ની પારોથી તેની કીમતનાં કે અરો બાબતના નાણાં છે તે
 કાઢી કરી એમ સમજવું

ટીકા.

પીત્તલકાંઠા થાંસુ થતા પહેલાં એકને ધેર ગીરો આપીશ છતાં પીત્તલને આપીયું તેમ
 આ કલમ તથા સને ૧૮૨૭ ના ડાવરા ૧૨ કલમ ૧ ની પેઠા ૨૩મ ૭ કલમનો
 બીજાનો કારણ લગતો નથી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૩ મી નવેમ્બર
 થ. ૧ પા. ૬૩). આગળનીમા એસનારે જે કલાસની ટીકોટ લીધી તે
 મા એક તેને કાઢીને કારણ લાગતો નથી (સન ૧૮૫૪ નો આક્ટ ૧૮
 ૫૨મ જો) તજવીજ કરવી. (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૬ બનેશારો સને ૧૮
 ૫૧ ને ૧૪૦). રસનો એ પો આપવાને ફરિયાદો કરાર નોડવા બાબત આગળ
 થો (સન ૧૮૫૦ ના આક્ટ ૧૩ માં પરમાણુ તજવીજ કરી અને તે
 સળગ છસરેને અપીકાર નથી માટે રીક્ષા ૨૬ મી (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા.
 ૧૨ મન ૧૮૬૬). ૦.૬૫ સંજસવાનના વચ્ચે ટીકોટ જાણી આ કલમ ૫૨મજો કલમ
 ધનો યુને થનો નર તેમ પરવેગો ૫૫ થાય નહીં (મુખ્ય હાઈકોર્ટ તા. ૧૨ મી. ફે

...પરેખર જે હોય તેથી જુદોજ સંખ્યાએ એવું જતાવતો અગર
...તો તણિ પેરા લઈને ડગાઈ કરી એમ સમજવું..

...સુનો વેરા લીધા હોય તે સખરા ખરેખર કોઈ હોય અથવા નહીં
...એ સુનો વેરા એમ સમજવું.

દેખાવો.

(મ.) હું આ નામનો રજાણો માનવર સરાઈજી એમ કંઈ હોંગ કરીને ડગાઈ કરે તો
...તે સમજાને ડગાઈ કરી એમ સમજવું.

(મ.) હું આ જુ એમ કહે કરીને આ ડગાઈ કરે અને જ તો જરી મથેલો સખસ
...આ એ વેરા લઈને ડગાઈ કરી એમ સમજવું.

દીકા.

પીતાના બાઈની જગે લીવર જે તે કબો રહી સાક્ષી આપી તેને આ કલમ પર
મણિ વેરા લઈ ડગાઈ કરવાનો ચારજ રહે નહીં ખેડી પરતીજનો ચારજ રાખવો જોઈ
જે (મુ. હા. ઘા. ૫ નવેમ્બર સને ૧૮૬૮ વાં ૧ ભાગ ૧ પાને ૮૬). પાતાની છોક
ને નેપી એવું જાણી જતા તે પતાની છે ન છે એવું કહીને તેને કોઈ શયે પરાજીવ
વાનું કરે તો તેણે આ કલમ પરમાણે સુનોહ કરવો કહેવાય. ૭ વી. રી. પાને ૫૧, ખીજ
ને તથે જુગની આપવી તે આ કલમ પરમાણે વેરા લઈ ડગાઈને સુનો નથી કલમ
૧૯૩ ૫૨ મેજી ખેડી જુગનો આપીવાનો સુનો થાયછે ૧ મુ. હા. રી પાને ૮૬ કુ અમુ
ક પે જીરા અમલક જે જુગની મામકના લેકો પારોથી પછત કહેવે તો તેજી ડગા
ઈ એમ સમજવું નહીં વેરા લીધાને સુનોહ કરવો કહેવાય. ૨ વી. રી. પાને ૨૬.

૪૮૭ જે માણસ કનક કરે તેને એ, વારાની મુલત સુધીનો એમાના અને તે
ડગાઈ રી રીક્ષા | ૫૨૩ રનો કનની અથવા ૬૬ની અથવા એ જ તેનો રીક્ષા
૩૨ મા આપી

દીકા.

માતર કસાર તેડવો એ મુખ વચાવળ છ બરેલા ધરાવાને રીક્ષાને પ્રગવો નથી (૨)
જી વંચમ ન લગા. જાણ મારાજ સેખાન સન ૧૮૭૦ મુજબ હ ધરમક વાં ૭ પાને ૪૪૮
કે.ઈ મેગસા અમલદારન કસાણા જમીન ૫૬૫૨ છે એવ પા કુ સમજવા તેની પાસેથી
એ જમીન લેવો એ સુનોછે (મ. હા. રજાંજ વા. ૬ પાને ૩૩) કોઈ આગગાડીમાં
અગર સગમવાનામાં મારો પારી દાકાએ એમ ખેડો કોંગ કરી રાખવ થવુ એ પજી
નોડે પામુ જેા દાખલ થવાર રાખવ કહેવો હા. ૧-૨ મેજીને એમ પેરી નવે હોય

તે કમળના ઝુનોદ થી નહીં (મુ. કા. રીપોરટ-અંગ્રીજી)

સાચું સ્થળ તો જોઈ આવેલાં મોતમાં તબીબોએ જોય કરવાથી

૧૯૫૧ માં અક્ટોબર સને ૧૯૫૦ વા. ૪ પાને ૧૧) રેલવેમાં

મોત અથવા પહેલા કલાકમાં પેસનારને આ કામ મુજબ હોય છે

૧૯૫૮ ના આકર ૧૮ મુજબ ધનરજી થવો જોઈએ (મુ. કા. તા. ૧૯૫૮ ના ૨ પાને ૧૮૦) કોઈ સખસ કુ જે લીગ આમલદારનું એવું

ખાતી કોઈ અમલીઆ પસંદથી કઈ પદમાં હોતો તેણે આ કામ પરમાણુ કમળના

ને શરકારી નોકરનો વસા લીધાનો ઝુનો કરવો કહેવાય કો. ઈ. ડા. પા. ૩૬૧. કોઈ

લીગર કોઈ રાખસને ફરેમ રાઈ અથવા તેને કુખ દેવાની ખીક દેખાડી અથવા કપડથી

રાખસ પારોથી કાઢી નાખા હોતો તેણે આ કામ પરમાણુ કમળના અને કામ ૩૮૩

ને ૩૮૪ પરમાણુ કમળના કલાવવાનો ઝુનો કરવો કહેવાય શરકારી નાણાનો ખાતા

થી લેતો ખેટો કહેવાય કરવો એવું તહેમતને તેને થાણુ ૧૩ નહો કો ૪૦ પાને ૩

એક રીપોર્ટમાં જોઈ લઈ ખાતે રીપોર્ટ તે પછી કોઈને આવીવા વગર કપડથી કોઈ રાખ

નારી અથ તો એકલા જ કાપરથી તેણે કમળના-ઝુનો કરવો કહેવાય નહીં જુલિયા

અખને કમળની કમળના અથવા ફરેમ દેવાનો તેનો ધરારો હતો એવું સાબીત થવું જોઈ

આ ધરારો સાબીત કરતી વખતે નાણાં લઈ બાજી જવાની વસ્તુથી પુરવામાં

શકાય કો. ઈ. ડા. ૫ ને ૩૮૪. તારા બાજી અથ તુ કમળ છે તે તુ અં પ નહો તો તે

આપા આપા પગીલામ રીપોર્ટમાં કોઈ છોડારને ફરેમ દેવામાં આવે તે ને કમળ

થી ને પરોળામ થવાનું હોય તે પછી શરકારનાં કલુ હોય તો ને કમળ છે જલુ એક

તેવામાં કઈ અરજી ધર દો તહેમતદારનો ન જલુ અથ તો તે કમળ નહીં કોઈ ડા.

૩૬૪. કોઈ રાખસ પોતાને ઘેર લગત છે નહીં એવું બાણુ છત પાને ઘેર લગત છે

તુ એક કોઈ કોઈક મંત્રા જોઈ રાખસ પારોથી બાઈ કમળ ભાગ થે કુ બાણુ આપે પો

બાણુ અને એ માલ પાછળથી આવવાની લખેલી વાપવા સોડી સખી આપે પાછળથી

તુ જલુ અથ એ મંત્રા પોતાના એક રીપોર્ટ દાગમ કપતીમાં લેવા તે રાખસનો

કાંદો હતો આથી તેણે કમળનો ઝુનો કરવો કહેવાય કો ૪૦ પાને ૩ ૩૬૪ એક

રાખસથી તહેમતદારને પોતાને તા મુકતા જવે ત તેમને પાછા આવે એવા હો

લીધેલી રકમની એ. શરકારી પગેનેરાલને નેટ લીધો પલુ એ પગેનેરાલને નોટ લઈ

મા જવેરાત પછી આવ્યા તેમને ધરારો નહોતો અને તેથી એનેટ એ સખસ પસે

દાગમદારેતુ જોઈ લેતુ હવુ તે માટે રાખસ કહુ તેમા કલાવવામાં આવ્યું કે તેમને

કમળના ઝુનો કરવો કહેવાય કો. ઈ. ડા. ૫. ૩૬૪. કોઈ વગર પરરેરાલમાં છાણુ જલુ

આ કામ પરમાણુ કમળના ઝુનોદ નથી ૬ મુ. કા. રી. પાણુ ૫ (ફિ. જારી) એક

કોઈ પાનમાંથી છે એવું કહી કોઈ રાખસ કોઈ પસંદથી પદમાં લઈ પરમાણુ અને પાછળ

પરમાણુ નહો એક રીપોર્ટ તેણે આ કામ પરમાણુ ઝુનો કરવો કહેવાય

[illegible]

૪૨૦ ડાઈ માયુસ ડાઈ કરે બ્લને તેથી કરનિ બદલાય

कर्म करीने पदस्थानतरी । ईषियो राजम कर्म भीलगत को
कर्म भीलगत अभाषणी । कर्म भीमती दसन, वेण अयवा

पसतु नैने। कीमती इसतायेन पनी राउ ते आभी न बोडी धातुी न

તેના નાશ ક્ષેત્રે તે માણસને સાત વરસની કુલ સુધીની પેમાના ગણ

ટેકનો શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે હંડને પણ આવક થશે.

દમ્યાન્ય ખતો તથા મીલકતની વ્યવસ્થા પામત.

૪૨૧. જે માણસ પદ્ધતિનથી કે અગત્યથી કેઈ મીલકત ખરીદે, અથવા પુ
 માનનારોમાં વેંચાણુ) જે અથવા પુરુષી સેમત લીધા પીના કાંઈ રાખરને ગળ
 થતી અટકવાને માટે કા) કે તેને નમે કરી આપે કે કરાવી આપે એવા ધરાણ્યો કે તે
 ઈશીસકતનુ પદ્ધતિનથી) મ કરને પાનના કે કાંઈ બીજા રાખરના માનનારોમાં
 અથવા અગત્યથી ખ) મ કરને પાનના કે કાંઈ બીજા રાખરના માનનારોમાં
 સેડવુ અથવા છુપાવવુ) મીલકત કવણ મુજબ વેંચાતી અટકે અથવા તેમ કેરવાધો
 વેંચાતી અટકે એવા સંબંધે એમ જાણા છતાં તે માણસને જે વરરાની મુદત
 કીની જેમના અમે તે વરકારની કલન અથવા દંડનો અથવા એ બનેલી શીકણ કર
 મા આપશી.

૪૨૨ પોતાનું અથવા કોઈ મીઠા સપાસનું કંઈ લેહણું કે માગણું હોય તે પોતાના કોઈ કંઈ લેહણું કે માગણું હોય તે પોતાના મા અથવા તે સપાસનું કરના અથવા કરનાના કાપણ 'મુજબ આ જનારાઓને મળતું તે મા આપણું જે માગણું પાછાનાતથી અથવા દસલાખથી અથવા ધુસને પાછાનાતથી અથવા કાચે તે માગણુંને જે વરમની મુલત મુખીની પોતાના અથવા તે અથવા દસલાખથી અથવા ૪૨૩૨ની કેવલી અથવા ૬૮ની અથવા જે પાનેની શીકણ કરવું. પાના આપણે.

૪૨૩ ને ખાતે દરતાવેળ કહી મીલકત અથવા તે માહેલા કંઈ હક રાઈ રાખ્યા
 મેહનિ નામની કાઈ માં ના નામપર કરી આપવાનો મતલબનો અથવા કંઈ મીલકત
 મેહનિ કરી આપવાના ને માધી કે તે માહેલા કંઈ હકમાંથી કંઈ રકમ આપાવી થાઈ
 ખતમાં કીંમતનો છકરે એવી મતલબનો હોય એને જેમા તે નામ પર હક
 એટલે સખીયો હોય એવા અથવા તે રકમ આપાવી થવાની કીમત પાખત
 ખતપર પદદાનથી કે હ સ અથવા સખસેનો બિયોરિય અથવા સાખમ
 રકમના છપી સહી કરવી. સ અથવા સખસેનો બિયોરિય અથવા સાખમ
 આ દરતાવેળનો અમલ થવાને ખરેખર છરિદો કરવો હોય તે રાખશ અથવા
 કાંઈ એટલે છકરે સખીયો હોય એવા કાંઈ ખાતે દરતાવેળ ૫૨ ને મા
 અથવા રકમના છપી રાહો કરે અથવા એવું ખાતે દરતાવેળ સખી

તે માણસને જે વરસની મુદત સુધીની બિમંત
 સ્થિતિ અથવા એ બંનેની શીકશા કરવામાં આવશે,
 રાખસની કાઠી મીલકત જે માણસ બદલાવતી
 સ્થિતિમાંથી છુપે છે અને અથવા તે છુપેવામાં
 જેમાં જે માણસ બદલાવતી અથવા દમનમાંથી મ
 અથવા કાઠી મ ગણી કે લેહેણાપર પાતાને હક હોય
 માણસના કાઠી મીલકતથી મુદત તે માણસને જે વરસની મુદત જે
 માણસને તે શરૂઆતની કાઠી અથવા દંડની અથવા એ બંનેની શીકશા કર
 થશે.

ટીકા.

માઝીફરિને દરેક દેશને કાઠી બાઝીફર ૨૨ ખાતાના મેંપડા છુપાવેને તે આ
 કીમ મુદત યુનેઝર થઈ શકે (ખં. લા રં પેટ વાલમ ૧૩ પાને ૨૦૮ કાઠી બાઝીફર
 બાઝીફરનો કાઠી મીલકત કપટથી બધી અથવા તેની કોપર આ કલમ પર માણે તહોમત
 બાઝીફર ૧૩ ૫૦ લા ૨૦ પાને ૩૦૮ (નેટ)
 ખીગાડ વાગત

૪૨૫ લેકેને અથવા કાઠી રાખસને ગેરવાળની હાની અથવા નુકશાની કરવાના ધ
 ખીગાડ * * | રાઘોથી અથવા તેની હાની કે નુકશાની કરવાથી થવાના સભવ છે
 એમ માણેને જે માણસ કાઠી મીલકતનો નાશ કરે અથવા કાઠી મીલકતમાં કે તેને સ
 થોનીમા એવા કાઠી ફેરફાર કરે કે તેથી તે મીલકતની કીમતને અથવા ઉપીએગો પાણી
 નો નાશ થઈ અથવા તેની કીમત કે ઉપીએગો પાણી એ છુપાય અથવા તેથી તે કોપર
 નુકશાન બીજી અથવા થાય તો તે માણસે ખીગાડ કરવો એમ સમજવું.

ખુનાસો ૧ લા. જે મીલકતને નુકશાન કરવું હોય અથવા જેનો નાશ કરવો હોય
 તે મીલકતના પાણીને કાઠી હાની અથવા નુકશાની કરવો ઇરાદો તે યુનેઝર કરનારે કર
 વો જેમએ એવું કાઠી ખીગાડના યુનામા જરૂર નથી અથવા મીલકતને નુકશાન કરવો કે
 ધપણ રાખસને ગેરવાળની હાની અથવા નુકશાની કરવો તેનો ઇરાદો હોય અથવા તે
 થી હાની કે નુકશાની પેતાથી થવાનો શંકાવળે એમ તેના માણસમાં હોય તો બસશે,
 જે તે મીલકત તે સમસની હોય કે નહીં તોપણ

ખાલસો ૨ લા. પેતાની અથવા પોતાની સાથે બીજા રાખસના રાસ ખાતાની
 કીમ તે કીમ કરનાર તે કાઠી ખગાડ કરો શકે,
 કપટાત.

કરવાના ઇરાદાથી જ નહીં એક કીમતી દસતાવેજ
 ખાલસો નામ હોય એ ખીગાડ કરવો એમ સમજવું.
 જ ને ગેર વાળની હાની કરવાના ઇરાદાથી જ નહીં એક વરસની વખત

ખેલતા અઠસાવવાના નીચા એમ કરે છે તેને નુકસાની કરવાના ધરાદાથી
આ બાબી નામે તો આ એ બોલાડ કર્યો એમ સમજવું.

(ધ) આ એ એક વહાણનો વીમા ઉતરાવયે છે હવે વીમાવાળાઓને
વાના ધરાદાથી અગર આ તે વાદાણને પુષીપુરવડ ખરાબાવર ચઢાવી દે તો તેણે બીગડ
કર્યો એમ સમજવું.

(ક) જ એ એક વેદવેદના જોખમી નાણા પીરમા છે તેને નુકસાની કરવ ની
વાદાથી અગર આ તે વહાણને બિરોબી બિપર ચઢાવી દે તે. આ એ બીગડ કર્યો
એમ સમજવું.

(ગ) એક ઘોડો આ નશા જ એ ખતરી રામ ખાતાની મીઠાનકે ને ઘોડાને આ
બાબી મારે એના ધરાદાથી કે તેમ કરે ને બ ને ગેરવાજાની હાની કર્યા તો આ એ બીગડ
કર્યો એમ સમજવું.

(ઘ) આ જ ના બિપરમાં કોણાએક દોરને ઘોડાએ એના ધરાદાથી
સંભળ બાણીને કે તેથી કોનો પાકને નુકસાની થાય તો આ એ બીગડ
કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.

દોરના માત્રિકે પાતાના બેતરની વાક બ થવામાં ગતિત કરવાના સમયથી એ દોર
સામેલા બેતરમાં પેરી આવે તો તે (ક) દરસઠાવ થતી હોય ને ગાડ નથી નુકસાન થ
શે એમ ભાણી છતાં દોરને નોકલવાનું ક.છ કામ કરેલું હેતુ જોધએ બં ભાર
૧ એવેનકાંક પાને ૮ મ. હા. કોરક ૩ મી. જ. લા. ૧ પા. ૩૦) તેમ ઉચક
૨ સરકારનો શી ભરવા વગર દોર ચલાવવા એ પણ બોલાડ નથી (મ. હા. ૩
બાં ૧ પા. ૩૦) દોરના માત્રિકે દોરને બેતરમાં રખડવા નુકસાન જ માગર ગરમ કર
તો તે આ કલમ પરમાણે ઝુનેગર કરાવતા પહેલાં દોરે એ પરમાણે મરવાથી નીજાન
થશે એવું ભાણી છતાં તેણે તે દોર અરેખર મુક્યા એવું સાચો થતું ને. હરિ. ૧ પા. ૩
હા. ૦ રી. ૦ પાને ૮. ગાક કાથી લાઈ જવામાં આવે તો બીગડ અને મેરાં એકના તદ્દિમ
ત માગી રકે ૨ મુ. હા. ૦ રી. ૦ પાને ૩૬૨ સરકારી જમીન જેણે બાકેરાખી
રાયેલો ૨૨ અપીવા સોવાય કોઈ પેતાના દોર ચલાવે તો તેણે આ કલમ
નો કર્યો કહેવાય નહીં. ૧ મુ. હા. ૦ રી. ૦ એ. ૨૬. નથીમા બિપરની છાકા

કે પુલને દરરોજ કરવાનું ફેરવ્યો સંપત્તી પણ તહે મત આપ્યું તેમજ
ના માપાંએને પણ મુનેજર કરવા મા આપ્યા જેથી કરવામાં આવી
તેના કરવામાં ઈશ્વર કીર્તિ થાય હતું એના પુત્રા નથા તેથી તેમનો નામ
હી રહિ નથી ૧ મળ હાલ રીં ૩૦ ૪૦.

૪૨૬ જે માણસ ખોજાડ કરે તેને તરણ મહીનાની મુળ શુભોની બેમના
ખોજાડ કરવાની સીધા । પરગણની કેવળ, અથવા કંડની અથવા એ બેનેનો
કરવામાં આવશે.

ટીકા.

૪૨૬ જે માણસની અંદરની કીર્તિના એ ઘેરાની એરી કરી મારી નાખવાના
ને સાદે કરીને આ કલમ મુજબ ઈસકુ થઈ રહિ (૧૦ સદર અથવા હાલ ના ફરીજત
તાલુકા માં જે સને ૧૮૫૩) ગુરોપખડમાં જરોઈથી રહ્યાન બપર આ કલમ પરમાણેના
બેહામતની રીકા કુલપાવર આજીવનરો કરેલાં તેમજ કરો કરાવ્યું કે કામોતપ પછી
કે કલમ રજા પરમાણુ કરીઆરી ફરીઆર કલોઈસેનો નકેય તે એ કામ હાઈકોરટમાં
આકાણુ કરે, એ મુળ હાલ તાલુકા ૨૬ માર્ચ સને ૧૮૭૦ વ. ૭ પાને ૧) જાંડના કાળા તે
કી થશે રાંધે તે લખતર બપર બગાડનું તકામત રાખવા સરકારનો સરકુલર નં. ૩૦૨૧
તાલુકા ૨૧ જુન સને ૧૮૫૮).

૪૨૭ જે માણસ ખોજાડ કરે અને તેથી પણ ફરીઆની કે તેથી વધારેની ફરી
ખોજાડ કરે તે ૫૦ રૂબાઆ અથવા મુકાતની કરે તે વાગતો એ બગાડનો મુલત
નો મુકાતની કરે. એ બિના અથ તે પરગણની કેવળ અથવા કંડની અથવા
બેનેનાં રીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

ખોજાડના દેર બાંધવાનું એ રીયુ બગાડ અને આ કલમ મુજબ અથ ૨૨૫૫
તાલુકા ૩૦ અક્ટોબર સને ૧૮૬૭ આપ્યા બીજી વગરના કામમાં કરાય કરે છે.

૪૨૮ જે માણસની અથવા તેના વધાર કામના કાંઈ બંધનર અથવા

૪૨૯ જે માણસ (કામના) મારી નાખાને અથવા જેહર દેહને અથવા લાંઝા મુળ
કે કામનારને મારી નાખી જેને જે માણસ ખોજાડ કરે તેને એ પરસાની મુલત
ને અથવા લાંઝા મુળ કરે । માવા અથ તે પરગણની કેવળ અથવા કંડની અથવા
બેનેનાં રીકા કરવામાં આવશે.

ટીકા.

૪૩૦ સને ૧૮૬૭ ના અક્ટોબરની કલમ ૩૧ લાગુ થઈ હશે તાં બનતરને
મારવા બાંધશે તેજ આ કામ મુજબ શાલ થશે બમના મુખાંને અમીકર
તે સને ૧૮૬૭ના આક્ટ ની કલમ ૧૬ મુજબ અમલ કરી રહશે બનતરને
નં. ૧૫૫૬ કરવા થોડા અમીકર. મારવા રીકો નાખીય નથી તેથી વાદરને એથી મા

રી નાખીશુ તેને આ કસમ મુજબ તહે મન
મઈ સને ૧૮૬૮ થાં ૧૩)

* ૪૨૬ કોઈ હાથે, હીટ, થોડો ખચર, એસ અથવા થડો ગ્રેસ, આમ અથવા ખજ
કોરો વચરને અથવા ૫૦) ૬ એ જાનરની પછી ગમે તે કોમલ હે થ તો પ્રાપ્ત તેને અ
રૂપીઆની કીમતના કેઈ થવા ૫૦ રૂપીઆની કે તેથી વધરે કોમતના કોઈ ખોળા જાન
જાનરને મજૂરો નાખ
મે ૯૦૦ લુગુ-રને ૧૧) અને મરી નાખને જેર હાને અથવા લંગડ લુગુ કરને, ૫
આડ ક.થે. થવા માલમુ કરને જે માલમુ ખોગાડ કરે તેને પાંચ ૫૦૦
મુદત મુખોના એમના ગમે ને ૫૨ કરની કેદની અથવા હંડનો અથવા એ જાનેમી રી
કેરવામાં આવશે.

ટીકા.

વ છતાંનો "એકા ગ વ કે જાનમ" રામચેરા થતો નથી અને એકાવા માટે ને
તેની કીમત વચાગ રૂપીઆ ન હોયતો તેના નાગ કરવાને સર કસમ ૪૨૬ કે ૪૨૮ મુ
ખ તેની કીમત ૫૨ માલમુ જનસાર થવા જોઈએ (રાજ્યો નીરૂ કેલેપોર જાડજ સડાં ૬૫૬
મદરાસ રોશન સને ૧૮૧૪).

૪૨૦ ખેડાવાડીના કરણ સર અથવા માલમુના અથવા જે જાનરને કે હાલી મી
પાણી રી થવાના કોમી ત હોય એવા જાનરના ખાવા પીવાના કરણસર અથવા
ને નુકસાન કરને અથવા વછાના કરણસર અથવા કોઈ જાનરના કામ થવાવચ
જેરવાજી રીને પાણીને કરણસર, જેલમુ પાણી જેવાં એલુ થાય અથવા જે
રસતો પાણી ખીગાડ તે એલુ થવાનો સળવ થે તાને મલમ હોય તેવુ ક હા
કર ને જે માલમુ ખોગાડ કરે તે માલમુને ૫૫ વરસની મુદત મુખોની એમના ગમે તે
કેરની કેદની અથવા હંડનો અથવા એ ખનેનો રીક્ષા કમચથા આવશે.

ટીકા.

જ્યાં એક સખરો પાનનાની જમીન ઉપરને એક પાણી જાને રસતો જેમલી
આદોની જમીનને પાણી પદાયલુ હવુ તે રમીને પરી નાખા જમીન પરિવર કરી તે
જેર જેલમુ કરવું ત થા એવા કરાવ કરવામાં આવયે કે જે પ્રવારીને આમ પાનમ તે
થ કે એ પાણી ઉપર બારીના હા હનો અને આવા કમથી તેના હાને ૪૨૬ ૧ રો તે
આ કામ કસમ ૪૨૫ મુજબ ખીગ કછે. (રેવનીશુ રોવેલ મોંડ કમીનલ ર.પી. (કા.તા)
કરોમનય રૂપી ગ થાં ૨ પાને ૪૦ ખીજી રીને મદરાસમાં એમ કરાવયે છે કે જે રા
શ આ કામ મુજબ ગુનો કરે તેના જિપર આ કસમ મુજબ તહે મન રાખલુ જે
અને સ જાનીવ કસમ ૪૨૫ મુજબ તહે મન રાખલુ ન જોઈએ (૫૦ હાકેરહ રથો
તાં ૧૧ માં બજિરાશ રાને ૧૮૦૧ મદરાસ જજર સડીકશન થ ૦ ૫, ૪૫૨) આ કસ
૫૨મ બેના ગુનો ક તહેમલસર માગર પાણી તેની કેમે વચા ૫૫૫નુ જુવા રીધુ હોય
મંજૂ થતો નથી કેલુ કરન કેઈ પાણી હાલીના કાગુ હોઈ એકાલી હાકેરહ આ ગુનો
પુરવે છેડુ ક. લા. રો. (૫૫) જુને ૧૬૨.

સરેશમ રસને પુષ્પ નકડ અમલ-દી અવધાન
તે કરના હોય કે ગણની તે એક
થવા મુખ કરી કરવાં કે માત્ર કહ જાયને એક
ભગેલી થાય અવધ જેથી તેને પાવનો સંગ
આજુબાજુ હોય તેવું કાઈ કામ કર ને જે માણસ ખીચાડ કરે, તે માણસ
પરશની મુદત મુખની બેઠાના અમેને પાડારના ઉદન - અવધા દંડની અવધા એ બને
ના શિક્ષા કૃષ્ણામ આ વર્ણો.

૪૬૨ જેથી કોઈ સર યમ ગરજમાંથી પાછી રેલાઈ જાય, અવધા તે ગરજ પાં
નુજાની થાય કોઈ રતે પણ જાય અને તેથી નુજાન કે હાવી પાણ થાય અવધા
કોઈ સરના પાવનો કે જેના તેમ થવાને સગવડ પાતાના અવધાના હોય એવું કહ
માપને અવધા અમ કરી કામ કરીને જે માણસ પાડ કરે તે માણસને પાંચ વરસ
ને ખીચાડ કરશે.

ની મુદત મુખની મિત્રના અમેને પરશની કડની અવધા દંડની, અવધા એ બનેના
શિક્ષા કૃષ્ણામ આ વર્ણો.

And

[illegible]

とある。

• ૧૮૫૫ના અગસ્ટ ૨૨ ની કલમ ૧૧—૧૦—૨૨(૭).

અવધના સમયે જ્યારે બ્રિટિશ સરકારે આંધ્ર પ્રદેશના ભૂમિ સુધીની જમીનોની નીચાની કાખમાં એકાદી જમીનને
 કાંઈક કામ કરાવે તે માલુસ પોલીસને કહે
 પરસની મુલત સુધીની જમીને પરકારની ફરિયાદ
 આપવા દેનાર અવધના એ બંનેના સાક્ષી કરવામાં આવશે

ટીકા.

જમીનનો ખેડૂત હવે પીઝરે કાંકિના ખીચાક કરે તો તેને મંદ સેને ૧૮૫૨નાં કેસ
 આંદ્ર પ્રદેશ મરકાનના નં. ૪૨૩૫ તા. ૨૭મી સપ્ટેમ્બર અને ૧૮૬૦થી રેવન્યુ અમે
 સંદર્ભ મામલતદાર, મહામકરો જેદેલા કારકુનને અધીકાર છે.

૪૩૫ જે કાંઈ માલુસ અગતીથી અવધના અવાજ સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથો
 ૧૦૦૬ થીયાની નુકસાની કરી જોવાક કરે અને તેથી કાંઈ મોલકતને સી અવધના વધી
 થના કારણથી અગતીથી વડે રૂપોઆની અવધ (જ્યારે મોલકત પિતરમાં કોલપત જેમને
 અવધના અવાજ સાથે કુટે એ માલ હોય ત્યારે) કરી અવધના વધારે રૂપોઆની નુકસાની કરવા
 ના પદારથો એમ કહેવો.

તો તેનો કારણ હોય અવધના તેથી તેની નુકસાની થાય એવા સંબંધ છે એમ તે માલુસને
 હોય તો તે માલુસને સત વરસની મુલત સુધીનો જમાના અર્થે પરકારની ફરિયાદી શીકા
 કરવામાં આવશે અને વળી તે વચ્ચે દંડને સાબક થશે.

૪૩૬ જે કાંઈ માલુસ અગતીથી અવધના અવાજ સાથે કુટે એવા કાંઈ પદારથો
 કાંઈ ધર પીઝરેના નાશ કરી જોવાક કરે અને તેથી જે કામગીર માલુસ કરે તે પુખ્તના કાંઈ
 થના કારણથી અગતીથી વડે જ્યાં કાખમાં અવધના માલુસના રહેવાના કાંઈકા કાખમાં અવધના
 અવધના અવાજ સાથે કુટે માલ જરવાના કાંઈકા કાખમાં વધારતી હોય એવા કાંઈક
 એવા પદારથ વડે પીઝરે કરવો. } મારતનો નાશ કરવો એમ તેનો કારણ અવધના તેથી તે
 ન થાય શરી. એવા સંબંધ છે એમ તે માલુસને હોય તો તે માલુસને ૭૫નાં સુધી

પ્રકારની અવધના દસ વરસની મુલત સુધીનો જમાના અર્થે પરકારની ફરિયાદી
 શીકામાં આવશે અને વળી તે દંડને વચ્ચે સાબક છે.

ટીકા.

પરકારની ફરિયાદને પાંચવના ગોઠાણમાં આગ મુદ્દી પિતરનો મામલો તે
 રજાના તે હોમના તે રહેવાના ધર મારક છે તેથી ખરેખર કલસના સમ માલુસને
 ને અધીકાર નથી મારે શીકા રદ કરી. (મુજબ કાંઈક કારણ તારીખ ૩૦ મી અગ
 ટેમ્બર સેને ૧૮૫૦) કાંઈક પિતરને નુકસાન કરવામાં આવ્યું તે આ કલમ પ્રમાણેના
 સંહોમતમાં પતાવત્તુ જોઈએ ૮ થી. રી. પ્ર. ૩૦ જે પિતરને નુકસાન કરવામાં આવ્યું
 હોય તે કામગીર પુરા થયેલા હોયો જે કાંઈક એવા કાંઈક જરૂર નથી તેનો કાંઈક
 દંડે થયો હોય અને તેને નુકસાન કરવામાં આવ્યું હોય તો આ કલમ પ્રમાણે તેનો
 આવે ૦ ૫. જી. પ્ર. ૩૦૦.

૪૭૭. કાઠ યુનિવર્સિટીના વાદાણને અથવા વીસ દુનિયાં કે તેથી વધારે વ્યવસ્થાનાં વાદાણુ
 ને જે કાઠ માણસ ખીજાડ કરે. 'અને તેથી તે વાદાણુને
 નારા કર નિર અથવા તેને નોખમ ભરવું કરવાનો તે મા
 યુસનો ધરાઈ હોય અથવા તેથી તે વાદાણુનો નારા વ
 રો અથવા તે નોખમ ભરવું' યો એવો અભય છે એમ તે
 બહુતો હોય તો તે માણસને દસ વરસની મુદત સુધીની બે
 માના અમે તે પરકારની કંદનીશીક્ષા કરવામાં આવશે અને
 યશે.

૪૭૮. કપડી કાપનારને ખીજાડનું ખાન કરવું છે એવો ખીજાડ ને માણસ અ
 ઈની કમખર્ચ ખાન કરે } ઝની વડે કે અથવા સાથે કુટ્ટે એવા કઈ પદારથ વડે કરે
 ઈ ખીજાડઅઝની વડે અ } અથવા કરવાની કોશીશ કરે. તે માણસને છતાં સુધી સમુ
 થવા અથવા સંચે કુટ્ટે એ } રપારની અથવા દસ વરસની મુદત સુધીની બેમાના અમે તે
 મા કાઠ પદારથ વડે કર } પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે કંડ
 નાની શીક્ષા.
 ને પશુ કાપક યશે

૪૭૯. કાઠ વાદાણુમાં ને કઈ મજ હોય તે માનની ચોરી કરવાના ધરાણી અ
 ચોરી વગેરે કરવાના ઈ થવા ને માનનો વધવાનથી બોટો ઉપયોગ કરવાના ધરાણ
 ધરાણી વાદાણુને જમીન } થી અથવા તે માનની ચોરી કે બોટો ઉપયોગ કરવામાં આ
 પર કે કોનારા પર કુલથી } વે એવા ધરાણી ને માણસ ભણી નોખને તે વાદાણુને જ
 રેવું તેની શીક્ષા. } મેન પર અથવા કોનારા પર ચલકવા ર, તે માણસને દસ
 વરસની મુદત સુધીની બેમાના અમે તે પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વ
 મા ને કંડને પશુ કાપક યશે.

૪૮૦. કાઠ સખસનું મોત આણુવાની અથવા કાપને બથ કરવાની કે ગેરબાજબી
 અટકાવ કરવાની અથવા મોતની બથનો કે ગેરબાજબી
 મોત અથવા બથ કરવા } અટકાવને બથ કોતવન કરવાની ક તકવારી કરીને ને માણ
 ની તકવારી કરીને ખાન } સ ખીજાડ કરે, તે માણસને પાંચ વરસની મુદત સુધીની
 ડ કરશે. } બેમાના અમે તે પરકારની કંદની શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે કંડને
 પશુ કાપક યશે.

આવાય પ્રવેશ ખાખત.

૪૪૧. ને સખસના કમખર્ચ કાઠ ખીજાડ હોય તે સખસને ધમકી દેવાના, તેનો
 સાપરાય પ્રવેશ. } તોરસકર કરવાના, અથવા તેને કુખ્ય આપવાના ધરાણી
 અથવા કઈ યુનો કરવાના ધરાણી, તે ખીજાડ અથવા અથવા તે બિપર ને માણસ પર
 વેરા કરે, અથવા ને ખીજાડ અથવા કે તે ઉપર કાપક ગુજબ પરવેશ કરવન જણી તેવવા
 કાઠ સખસને ધમકી દેવાના, તો તોરસકર કરવાના, અથવા તેને કુખ્ય આપવાના ધરા
 ધાણી અથવા કાઠ યુનો કરવાના ધરાણી ને માણસ કાપક વીરથ તથા રહે તે માણસ
 આપવામાં આવશે અને સખસનું.

ટીકા.

ધિવા વીર્ય છે અને જે કામ યુનો છે તે વચ્ચે ભેદ છે એવું
 કથિત છે. આટલું વરો અથવા જે કામને સારું દીવાની કાપટો રીક્ષા કરતા.
 કામ કરવાના ઇરાદાથી જમીન પર વરવેરા કરવાથી સાપરાપ વરવેરા થતો નથી.
 સારા વરવાનગી વગર સરકારો પડતી જમીન ખેડવી (મદરાસ જમ્મીન વા. ૪ પા. ૩૦૫)
 અથવા જે જમીન ઉપરથી જે રાખસને કંઈ દીવાની કરવાના કુખથી કાઢી મુકાય
 ત્યારે જ જમીન ઉપર કરીથી વરવેરા કરવો. (મુંગાઈ કમીટી નકલમાં વા. ૬ પા. ૭૬) એ
 વધા કામો કંઈ વધારે ઇરાદા નો પુરાવો મળ્યા રીવાજ કલમ ૪૧૧ મુજબ રીક્ષા ભા
 નથી કુકમનાયું જાળવવામાં જાળ કરવાને કારણના કારકુનની સાથે રેલુકારની મી
 જતાવવાને વાર્દિને જવાનો હક છે તેથી આ કલમ પરમાણે યુનો થતો નથી જ્યાં
 નો કરવાના ઇરાદાથી કે થમડી કે તરસકાર કરવાના ઇરાદાથી કંઈ મલ બીજાની ક
 જમીનથી હોવા જાણ તારેજ યુનો પાવણે (પ્ર. ૬૩. તા. ૭ મી ફેબ્રુઆરી મન ૧૮૯૧). એ
 વશાય પરવેરાજમીન ઉપર કરેલા બેગાઠ અને રાતરે બર કેડાયું એ તરણે યુનાનો એ
 બાગણે જેમકે જમીન ઉપર ગણ વગર જીગાડ થઈ રાતરો નથ (કલકતા વા. ૮ પા. ૧૩
 આક્ટે વર મન ૧૮૬૭) નીવેડો તા. ૨૧ જુલૈ ૧૮૯૩ કેલો બાપુસાઈ પચેરિનાકામખ
 એક એકા રહેવાવાળા હી કુલા થમડા કુલ બનો કેઈ માણસ પચે તો તેણે પરવેરના
 નહો કરવો એમ કહેવાય નહો તેમ કેઈ ખરડા સખસ એવા કુલ બિના રજા અને પર
 નગીથી થયે તો તે પગ યુનહો નથી ૧ બે. લા. રી. ૫૨૪ ૧/૦ આ કલમ પરમા
 નો યુનહો જનતા માટે જે રાખસનો ખરેખરો કમજો હોય તેને થમડી રવાન. તેને
 તીરસકાર કરવા ના, અથવા તેને કુખ આપવાના ઇરાદાથી તહેામતવારે તે પરવેરા કરે
 હોવા ને. ૬ બે. થમન મલેરના કમજો ખરેખરો ન હોય તો આ યુ ડો જનતો નથી
 કે બે. લા. રી. પ્ર. ૧૨ આ કલમ પરમાણેના યુનહો તહેામતવારે કેઈ યુનહો કરવા
 થારે થોડા હોવા ને. ૬ બે. અથવા કેઈ સખસને થમડી આપવાને, તીરસકાર કરવા
 અથવા કુખ આપવાને ઇરાદે પડેલા હોવા નો. ૬ બે. તેમ સખત થવા સુધી યુનહો ન
 યુતીવરપુત કે. ૬ બે. લા. રી. પ્ર. ૧૯ ૨ બે. લા. રી. (અસાદવાદ
 તેની જમીન ઉપર જઈ કમજવાળા રાખસને તીરસકાર કરવા
 કેમકે ૧૧ થી તે તેણે આ યુનહો કર્યો જમ્મી. કો. ૬. ડા. પ્ર. ૩૮૧
 થમરન વાપના બહેર રસનાની કેઈ જમીન હાથપરતો તે હાથપર વર આ કલ
 નું તહેામત લાગે નહી. કો. ૬. ડા. પ્ર. ૩૮૧. બે. ૬ ૧૨૮ લઈ થમડા પસી કેઈ પ
 લીસ અમલદારે કાઢીને પકડે તો તેની ઉપર આ કલમ પરમાણે પ. વેગનું પાડુ તહેામ
 આવે. કો. ૬. ડા. પ્ર. ૩૮૧ બે. ૬ ૧૨૮ લઈ થમડા પસી કાઢી સેલીસ અમલદાર
 ઢીને પકડે તો તેની ઉપર આ કલમ પરમાણે પરવેગનું પાડુ તહેામત
 ડા. પ્ર. ૩૮૧ કેઈ જાળવાની જગ્યા કેઈ રાખસ ખેડાનાથે અને તે વ

તેની હાથે મોઢાં એ બેઠવાર શખસ એક ન હોય તો તેની ડાબ આ કસમ

હો વહામત આવે. ૬ મ. ૬. રો. એ. ૨૫.

૪૨. કાંઈ ઇમારત, તાંબુ, અથવા પાટાણુ, જે મનુષ્યને વહેંચનાં કેટલાય મર
મહત્તરવેગ. * | જપરાતું હોય તેમાં અથવા કાંઈ ઇમારત, પુલ્લ સંપાન અ
થવા માત્ર રીખવાના કેસણુ ઇખલ વપર તી હોય તેમાં પેસાને અથવા એ મધે રહીને
જે મણુમ સા વરાધ પરવેગ કરે, તેને ગરહ પરવેગ કરવો" એમ સમજવું.

અહીં પેસામાં તે સાપરાધ પરવેગ કરનારના શરીરના કાંઈ પાણુ જાગતો પર
વેશ થયો, તો ગરહ પરવેગ થવામા નેટકો પરવગ બરા છે.

ટીકા.

કેવની મુલત પુરી થતા તેની પસેરી સારી ચાપના જામીન લેવા હાજર કરવો
જોએ છદ્ધમાં માણસનેટે કુગમ કરયો છે તેમ કરવા આબીકાર નથી કેદમાંથી કેરી છુટે
તે નાંવો તેનો જામીન લેવાનો જરુજ હોય તો કસમ રહ૬ મુલુમ પરમમની જરુરી ત
જોજુ ફરકી લેતાંયે (જાંબ લા. ૩ પાનું ૩: તા. ૭ મો બનેવારી સન ૧૮૩૬)
જ્યા મક્કેમાં જ રોડેશો બેસતા હતા જણુ યુનો કેવની વખતે અને પેટાકેવર પેદ
લા તે ખાતી હતા તોયો એમ કાવચમાં આવીયું હતું કે તેણે માણસના રહેવાના
કોઠામાં તરોફ બેરુર રોને જણીયાં હતા (રાણી વીરપ અયોધી વીરજરડોસ રજામંડ
તા. ૪ વી મહાસા રોમ સન ૧૮૬૨.) એક આવીયું રાણુ બરથાનું બરથાન બેપરથી
મા જણુ અને પછકડેલા વાડામાં મુકેયું હતું તે આ કસમના અરથ મુલુમ મીમકન
રાખતાનું કુપાયું નથી એમ કાવીયું હતું એવા મટે તે ઘર ફાડવાના યુનો ઘડી શકે
નહી પડુ ખરેખર એ યુનો માલ જરેણુ બધ કોયું બારથાન બદલાનથી કોપાડવાનો યુ
નો આ કસમ મુજબ થયો (કસમ ૪૫૭ બેપર મહાસા હકકેરડતા ફેસલા સન
૧૮૬૩) કેમ શખસ હોન છું કરવાને કરારે કોઈના થરમા પેસે તો તેણે આ
કસમ પરમાણે ગરહ પરોશ કર્યો એમ કહેવાય, જો કોઈ કુપરી ઓરત સાર,
આડે વહેવાર અથવાય તેનો કનડો હોય તો. ૮ મ. ૬. રો. એ. ૨૫.

૪૪૮. કાંઈ માણસ મર પરવેશ કરે, અને આગળથી તેણે તાપીર કરી જે
યુવત જરકરવેશ. | કે જે ઇમારત, તાંબુ, અથવા પાટાણુ તે પરવેશ
રથાન હોય તે મધ્યે તે પરવેશકનારને જોતો પધ કરવાને અથવા તે મધ્યેથી તે
જવાર કાઢી મુકવાનો તેનો હક હોય એવા કાંઈ શખસો તે ગરહ પરવેશ જાં
રહે તો તે માણસ "યુવત જરકરવેશ" કર્યો એમ સમજવું.

ટીકા.

જે શખસ કસમ ૪૪૮ અને ૪૪૫ મા બીયાન કરેલા યુનાઓમાંનો ફરકા
શીલા લાવક યુનડા કરે (સન ૧૮૬૮ તા આક્ટ ૬ કલમ ૨) તેને એકલી ફરકાની ય
જ્યા થક કો અને બીજી વર તેવાને તેવા યુનાદને સાચું ફરકાની ને કાવેલી શીલ

જાને યાદ રાહ પાછું કામ ૪ મુજબ રહ્યાને સાચક કરેલાં યુનાં ફરીથી કર્યાં" કહ્યું.
૪૪૩-૪૪૫ તોડવાને સાથે" ડરાવેલી શીશા અને રહ્યાની રાક્ષા બંને યાદ રાહકો (૧૧
૧૮૧૪ આકાં ૧ કામ ૪)

૪૪૪ સુરખનો અસર થયા પછી તથા સુરખનો કામ થતાં પહેલાં જે માણસ યુ-
રાતે મુખે ગરહપરવેશ. | પાત ગરહપરવેશ કરે "તેણે રાતે યુપત ગરહપરવેશ કર્યો"
એમ સમજવું.

૪૪૫. કોઈ સખસ ગરહપરવેશ કરે, તે અગર તે ઘર મુખે અથવા તેના કોઈ પ-
ઘર હોયું. બાકી મુખે પોતાનો પરવેશ નીચે જવાનું કહેવા છ પરવેશમાં

કોઈ પાતુ પરવેશ અથવા તથા કોઈ યુનાં કરવાના કારણસર તે ઘર મુખે અથ-
વા તેના કોઈ પાતુ બાકી મુખે અથવા પછી. અથવા તે મુખે કોઈ યુનાં કરી રહ્યા પછી,
અર તે રાખસે તે ઘર મુખે અથવા તેના કોઈ પાતુ બાકી મુખે તે છ પરવેશમાં
કોઈ પાતુ પરવેશ બહાર નીકળે, તો તે રાખસે "ઘર દેડવાને યુનાં" કર્યો એમ
મજબૂત પરવેશની બીજાત:-

પહેલાં-તે ગરહ પરવેશ કર્યા સાથે પોતે જ રસતો કર્યો હોય અથવા તે
ગરહ પરવેશ મુખે મદદગરી કરનારા કોઈ માણસે જે રસતો કર્યો હોય એવે કોઈ રસતો
બંને અગર તે મહે પેરી અગર બહાર નીકળે.

બીજા-પોતે અથવા તે યુનાંમાં મદદગરી કરનાર કોઈ માણસ એ નીચાં
જા કોઈ સખસને માણસને પસંદ કર્યો નહીં હોય એવે કોઈ રસતો યુનાં
તે મહે પેરી અગર બહાર નીકળે અથવા કોઈ બીજા અથવા મદદગરી કરીથી
વા બીજા રીતે થઈ જઈને જે રસતો કામ માટે એવે કોઈ રસતો યુનાં એગર તે
પેરી અથવા બહાર નીકળે.

ત્રીજા-ગરહ પરવેશ કર્યા માટે તે ઘર મુખે રહેનારા માણસે જે સાધન મહે
કોઈ રસતો કામ માટે ધરાવે રાખસે નહીં હોય એવે કોઈ સખસ વડે પોતે અથવા
ગરહ પરવેશમાં મદદગરી કરનારા કોઈ રાખસે જે રસતો કામ માટે એવે કોઈ રસતો
યુનાં અગર તે મહે પેરી અથવા બહાર નીકળે.

ચોથા-તે ગરહ પરવેશ કર્યા માટે અથવા કોઈ ગરહપરવેશ કર્યા પછી તે ઘરમાં
થી બહાર નીકળ્યા માટે અગર તે કોઈ કામ કામ માટે નહીં જાય અથવા બહાર
નીકળે. તો,

પાંચમો-સાપરાય બળ વાપરીને અથવા કુખસો કરીને અથવા કોઈ સખસને
કાનો દર દેખાડીને અગર તે મહે જાય અથવા બહાર નીકળે.

છઠ્ઠા-જે રસતો કોઈ એ પરમાણુ અથવા જાય નહીં એકાદ માટે તે જાય કરે
છે એમ તે જાયનો હોય તથા જે રસતો પોતે જ અથવા તે ગરહપરવેશમાં મદદગરી
કરનાર કોઈ રાખસે કામ માટે છે એમ તે જાયનો હોય એવે કોઈ રસતો યુનાં અગર
મહે જાય અથવા બહાર નીકળે.

મુલાશી. કોઈ કોપર હ અથવા ધિમાર ન કોઈ ધરની સાથે જોડાયેલામાં આપ
તી હોય અને તે કોપર હ તથા ધર એકબીની વચ્ચે બીજી કોઈ ન જતા એકબીની બી
જામાં જોડાયેલા રસતો હોય તો તે કોપર ને તે ધરનો આ કલમના અવધ પરમ હોય
આજ રામજીવે.

કલમ.

(અ) જ નાં ધરની બીજામાં એક આતર પાડીને તે પાંડા મધે પાતળો દાથ પાડીને
અમર આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(બ) અમર કોઈ જ કોઈના એ ગુનડાની વચ્ચેની એક બારીમ થી કુસીને આ ગરદપ
રવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(ક) અમર એક બારીમ થી જ ના ધરમાં પેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધ
ર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(દ) અમર કોઈ દરવાજો મધે એકો દાથ તે કોપાડીને જ ના ધરના દરવાજામાં
થી જ ના ધરમાં પેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(ઇ) એક દરવાજા મધે કાઢી છે તે કાઢ્યા મધે એક તાર પાડીને તે દરવાજાની
આગલી કોણી નાખીને અમર તે દરવાજામાંથી જ ના ધરમાં પેશીને આ ગરદપરવેશ
કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(ઃ) જ થી કોતવા ધરના દરવાજાની કુચી જો ગાઈ મળે તે અમર આ ને જો
અને તે કુચી થઈ દરવાજો ઉઘડીને જ ના ધરમાં પેશીને આ ગરદપરવેશ કરે તો તે
ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(ગ) જ પેતાના દરવાજામાં મળે છે તેને નીચે પાડી નાખીને અમર ધરો આ ર
સતો કરે અને ધરમાં પેશીને ગરદપરવેશ કરે તો તે ધર ફેડવાનો હોય સમજવો.

(ઘ) જ નો દરવાજા છે તે જ ના દરવાજામાં કોણી છે તેને મારવાનો કર દેખા
ડીને સતો કરે અને અમર આ તે ધરમાં પેશીને મરદારવે કરે તો તે અર ફે
ડવાનો હોય સમજવો.

ટીકા.

ધરની અંદર ગરદપરવેશ થયેા જરૂર છે છાપરા ઉપર પરવેશ થયેા બસ નથો (મ.
હા રૂબીજ તા. ૧૭ માર્ચ સને ૧૮૯૬) ઝડ કાપીને અંદર પેટા એ આ કલમ પ્ર
માણેના પરવેશ કે કાઢી ડા. ૫ને ૨૪૫ આ કલમમાં જે સરતો બતાવી છે તેની સર
તે થો નહીં જરૂર બનર કપડે તે પરોક્ષ કરવા હોય તો તે આ કલમ પરમ હોય હોય ન
થી કાઢી ડા. ૫ને ૪૮૬

૪૮૬ જે મહુસ શુરુનો અગાળ થયા પછી તથા સુગરનો ઉદય થતાં પહેલાં
રાતે ૫૨ ફેડવા.] ધર ફેડવાનો હોય કરે તેમ જ તે ધર ફેડવાનો હોય કરે
રોએમ સમજવો.

ટીકા.

૨૧ની વખતે ધર હેતુ ને તે ગણેથી એગી કરવી એ એજા યુનિઠક્રે માટે જુ. વી જુવી બોકસા કરવી નહીં (જુવઈ હકકરક તા. ૪-૧૦ નવેમ્બર સને ૧૮૬૩ નં. ૧૪૦૪ તા. ૧ અને ૮૦

૪૪૦ જે માણસ સાપરાધ પગેગ કરે તેને તમણુ મહીનાને મુલત સુધીનો યેમના સાપરાધ પરવેગની સીકમા | ગમે તે પાકરનો કેલની અથવા પાચે રૂપાંઆ સુધીના દંડ ની અથવા એ બનેલી સીકમા કરવામાં આપશે.

ટીકા.

એક કહીકરે કેઈ ગામડાની ઉજ્જડ જમીન નહીં બેડવાને એક રાખસને કુકમ કરશે હતો તે નહીં માનતા તે જમન જીવર તે ગણે તેથી તેને આ કપમ પરમાણુ મળ પછ તે કાકકારકે મજુર રાખાછે કા. ૪૦ યા. ૫૦ અને ૩૩૬ જાહેર નરીનો એક જામ કાઈ એ માંડસા પકડવા સારૂ મણુ લીવસથી રાખીઆ હુમ તેના હકમા બંધ કરેલા એ આ કમ પરમાણુ પરવેરાનો યુનિ નથી ૧ હાં ૭૦ રી. (કમકતા) અને ૩૫૫.

૪૪૮ જે માણસ ગરપગેગ કરે તેને એક વરસથી મુલત સુધીનો યેમના ગમે તે પ ગરપરવેરાનો સીકમા | પકરની કેલની અથવા એક હજાર રૂપીઆ સુધીના દંડો અથવા એ બનેલી સીકમા કરવામાં આપશે.

ટીકા.

લેણુગ રેમુરની ખુશી કીંયા પરવા (એ વગર તે હી મી. ૧૧ જમન કાવા તે ના થરમા પગે તે કહ યુગ નથી (જુવઈ હકકરક તા. ૦) એ ફેવરમારી સને ૧૮૬૩), પર ફેવરુ અને ધરની અદરનો એ રો એ બને એકજ યુનિ મહુવા જેઈ એ (કકકારકનો ફેસથે તા. ૮ મો જનેવરી સન ૧૮૬૬ તા. ૧ જા ૧૫, ૧૩૨).

૪૮૬. મે. ૧ની રીક્ષ થઈ રા. એવો કાંઈ યુનિ હ કરવા સાક જે માણુગ મુલ પર વેગ કરે તે માણુગને છુરવા સુધી સા. ૭૫૦ નં. અથવા દગ વરસની મુલત સુધીનો સાખા ડાની ગી. ૩. કરામ. આપસે, એવો કેઈ યુ હ કરવા } અને વળી તે દંડને પચુ લાવક થશે.

૪૫૦. છુવમા સુધી સમુદરપરની રીક્ષ થઈ રાક એવો કાંઈ યુનિ હ કરવા સાક જે છુવત સુધી સમુદરપર } માણુમ ગરકપગેગ કરે તે માણુગને દગ વરસનું મુલત સુધી ની રીક્ષ થઈ રાક એવો } ની એમના ગમે તે પાકરની કેલની રીક્ષ કરવામાં આપશે કાંઈ યુનિ હ કરવા સાક } અને વળી તે દંડને પચુ લાવક થશે ગા. ૫૧૨૫ કરવે.

૪૫૧. કેલની રીક્ષ થઈ રાક એવો કાંઈ યુનિ હ કરવા સાક જે માણુસ ગરકપગેગ કેલની રીક્ષ થઈ રાક એ } દર તે માણુસો જે વગરની મુલત સુધીનો યેમના ગમે એ કાંઈ યુ : કરવા સાક } ને પકરની કેલની રીક્ષ કરવામાં આપશે અને વળી તે દંડને પચુ લાવક થશે. એવો એવો નરીક યુનિ હ કરવાનો

દેવિશી કરવું હોય, તે તે કેવળી મુદત સાત વરસ સુધીની થઈ શકે.

૪૫૨. કોઈ રાખસને બધા કરવાની, અથવા કોઈ રાખસની કીપર હુમલો કરવાની

કોઈ રાખસને બધા કર } અથવા કોઈ રાખસને ગેરવાળખી રીતે અટકાવવાની અથવા
વાનો તઈવારી કરવા પછી } કોઈ રાખસને બધા, હુમલા અથવા ગેરવાળખી રીતે અટ
ગરહપરવેગ કરવો. } કાવના બધ જીતવન કરવાની તઈવારી કરવે જે માણસ
ગરહપરવેગ કરે તે માણસને સાત વરસની મુદત સુધીની જેમાના અને તે પરકારની કેવળી
શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે.

ટીકા,

જે 'પુ' વારંદ મહા કોઈ રાખસને તેના ધરમ થી પકડવામાં આવે તે તેની કીપર
આ કમમ પરગ હુમલો તહેમત આવે. ૧૨ બી. ૨. પ્ર. ૩૩.

૪૫૩. જે માણસ યુપત ગરહપરવેગ કરે અથવા ધર હેડવાનો યુનોદ કરે તે મા-

ણસ ગરહપરવેગ કરવો અથવા યુસને જે વરસની મુદત સુધીની જેમાના અને તે પરકાર
વા ધર હેડવા તેની શીક્ષા. ના કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને
પણ ભાગ્ય થશે.

૪૫૪. કેવળી શીક્ષા થઈ શકતી હોય એવો કોઈ યુનોદ કરવા સહ જે માણસ યુ

કેવળી શીક્ષા થઈ શકતી } નો કરે, તે માણસને પણ વરસની મુદત સુધીની જેમાના
હોય એવો કોઈ યુનોદ કર } અને તે પરકારની કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી
વા સહ યુપત ગરહપરવેગ } તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે, અને અગર જે રોનો યુનોદ કર
કરવો અથવા ધર હેડવા. } વાનો ધર દો કરવો હોય તે, તે કેવળી મુદત ધરા વરસ
સુધીની થઈ શકે.

ટીકા,

મેરો સાથે ગરહ પદેશના તહેમતમાં માણસને કેવળી અધીકાર પાઠાર મહા યુ.
કેવળી, જુરો જુરો નજનીલ કરી જરૂરની નથી. જે મેટી સળ હોય તેમાં નાની સળ
સાથે ઉપત છે ૨ પ્ર. ડા. રી. પ્ર. ૧૨૧.)

૪૫૫. કોઈ રાખસને બધા કરવાની, અથવા કોઈ રાખસની કીપર હુમલો કરવાની

કોઈ રાખસને બધા કર } અથવા કોઈ રાખસને ગેરવાળખી રીતે અટકાવવાની અથ
વાની તઈવારી કરીને યુપ } વા કોઈ રાખસને બધા હુમલા, અથવા ગેરવાળખી અટ
ત ગરહપરવેગ કરવા અથ } કાવના બધ જીતવન કરવાની તઈવારી કરવે જે માણસ
વા ધર હેડવા. } યુપત ગરહપરવેગ અથવા ધર હેડવાનો યુનોદ કરે, તે માણ
સને ૧૨ વરસની મુદત સુધીની જેમાના અને તે પરકારની કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવ
શે, અને વળી તે હંડને પણ ભાગ્ય થશે.

૪૫૬. જે માણસ રીતે યુપત પરવેગ કરે, અથવા રીતે પર હેડવાનો યુનોદ કરે તે
રાતરે યુપત ગરહપરવેગ } માણસને પણ વરસની મુદત સુધીની જેમાના અને તે પરકાર
કરવો અથવા ધર હેડવા. } અને કેવળી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હંડને પણ
તેના ભાગ્ય થશે.

હોય એવો ઝુનોદ કરવા સાથે રાતે યુગ્ત ગરહપર વેરા કરવો અથવા ધર હોડવું.

તે માણસને પાંચ વરસની મુલ સુધીની બેમાના ગમે પડકારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કે પછી સાચક થશે. અને અગર ચોરનિહ ઝુનો કરવાને હોય

કરવો હોય તો તે કેટલી મુલત ચઢે વરસ સુધીની ધડ રાહ.

૪૫૮. કોઈ સંખસને ૦૫થા કરવાની અથવા કોઈ સંખસની ઘેર

કોઈ રાખસને ૦૫થા કરવાની તથાપરી કરીને રાતે યુગ્ત ગરહપરવેશ કરવા અથવા ધર હોડવું.

કે તે માણસને ચઢે વરસની, મુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પડકારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે હડને પછી સાચક થશે.

ટીકા.

આ ક્રમ તથા ક્રમ ૪૧૧ પરમાણી ચોરી કરવાના કરિયા સાથે ધર હોડવા કોરીશ તથા કેવ તથા હટકા કરાવેલા તે હટકાની શીક્ષા કરવામાં નહીં હોવાથી ૨૬ માહીની શીક્ષા કામ્ય રાખી (મુ'વાઈ હાઈકોરટ તા. ૨૧ મી નવેમ્બર સન ૧૯૫૬ તા. ૨૬ જુલાઈ ૧૯૫૦.) કોઈ ચોર રાત્રીએ યુગ્ત ગરહપરવેશ કરતાં પશ્ચાત્તુને પુરવક મહાંબથા કરવાની કેટલીક કહે તો તેને આ ક્રમ ૪૫૦-૪૧૪ પરમાણી થાય નહી. ક્રમ ૪૫૦ પરમાણી સભ્ય થાય ર. ની. રી. પ્ર. ૫૧.

૪૫૪ કોઈ માણસ યુગ્ત ગરહપરવેશ અથવા ધર હોડવાનો ઝુનો કરતો હોય યુગ્તગરહ પરવેશ અથવા ધર હોડવાનો ઝુનો કરવામાં જો તે કોઈ રાખસને મહાંબથા કરે અથવા કોઈ અસત્રુ મોત આણવાની કે કેટલી મહાંબથા કરવાની કોઈ રતા કોઈનિમહાંબથા કરે તે માણસને યુગ્ત સુધી સમુદાયપરની અથવા વરસની મુલત સુધીની બેમાના ગમે તે પડકારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે હડને પછી સાચક થશે.

૪૫૦ અગર રાતે યુગ્ત ગરહપરવેશ કરતી વખતે અથવા રાતે ધર હોડવાનો ધણી સંખસો ધરહોડવા ગમેરમા સામીસ હોય અને તેઓ માનો કોઈ એક મોત અથવા મહાંબથા કરે તો તે માણસ અસત્રુ મોત આણવાની કે મહાંબથા કરવાની કેટલીક કરે તે માણસ રાતે ને યુગ્ત ગરહપરવેશ કરવામાં અથવા ને ધર હોડવાનો ઝુનોદ કરવામાં જોડે સામીસ હોય તે હરએક સંખસને યુગ્તમાં ને

કમુદરમારની અથવા કસ વરસની ખુલત સુધીની યેમનાં ગમે તે પરકારની કંઈની
 આ કાવચાં આપરી અને વળી તે કંઈને પણ સાવક થયો.

ટીકા.

આ કાવચ મુજબ બનાવવારી કર ફોડવામાં અથવા ગરહવરવેશ કરવામાં સામેલ
 હોય તેમજ બધા સંખરો જિવર જરખી રહેછે પછી જાન અથવા મહાવચાકરવાનો તેમ
 નો સાધારણ હેતુ ન હોય અથવા એમ ધરો એમ શંક્યછે એમ પણ તેમનાં કારણમાં
 ન આપણું હોય (ખં. મા. રૂ. વા. ૧૧ પાને ૩૪૫).

૪૧૧ જે નીધાન મધે કંઈ મીલકત રહેતી હોય અથવા જે મધે કંઈ મીલકત ર
 કંઈ ખંધ કરેલાં નીધાન } હોયછે એમ પ.તે માનતો હોય એવાં કંઈ ખંધ કરેલાં ની
 માં કંઈ મીલકત હોય અ } ધાનને જે માણસ પદ્ધાનતથી અથવા બચાક કરવાનાં કરા
 થવા કંઈ મીલકત છે એ } શયો ફોડીને કાઢે અથવા તેના ખંધ છોડે તે માણસને જે
 મૂ ધારી હોય હોયતે ની } વરસની ખુલત સુધીની યેમનાં ગમે તે પરકારની કંઈની અથ
 ધાનને પદ્ધાનતથી ફોડીને } વા કંઈની અથવા એ ખંધની શોધ કરવામાં આપરી.

૪૧૨ જે નીધાન મધે કંઈ મીલકત રહેતી હોય અથવા જે મધે કંઈ મીલકત રહે
 તેજ યુના, નીધાન બધા } મી છે એમ પ.તે માનતો હોય એવું ખંધ કરેલું કંઈ નીધા
 કે તે, જેને શો પીયુ હોય તે } ન કંઈ માણસને શો પીયુ હોય અને તે માણસને તે કાપાડવા
 માણસ કંઈ તપારેતો શી } ના અખતીઆર નહીં જતા અગર તે માણસ પદ્ધાનતથી
 શા. } અથવા બીચાક કરવાના ધગિદાથો તે નીધાનને ફોડીને કાપા
 ર. અથવા તેના ખંધ છોડે તે તે માણસને તરણ વરસની ખુલત સુધીની યેમનાં ગમે
 તે પરકારની કંઈની અથવા કંઈની અથવા એ ખંધની શોધ કરવામાં આપરી.

અર્થ ૧૮ માં.

જે સખધી તથા વેપારની અથવા મીલકતની
 નીશાનીઓ સંખર્માં યુનાઓ માખત
 કાંઈ માણસ કાંઈ લેખ અથવા લેખને કાંઈ બધા બોલો બનાવે એવા
 બોલો લેખ બનાવવાનો યુના. / ધગિદાથી કે લોકને અથવા કાંઈ સખધીને કાંઈ કાંઈ કે
 યુકશાન કાણુ અથવા કાંઈ શાને કે કંઈને મળ્યુતી આપવી અથવા કાંઈ રાખસ પાસે કાંઈ
 મીલકત છોડાવવી અથવા તેની પાસે કાંઈ સ્થા કે અરથાત સમજાય એવો કરાવ
 વો અથવા એવા ધગિદાથો કે કંઈ કરવો અથવા કંઈ કરવામાં આવે તો તે માણસે બો
 લો લેખ બનાવવાનો યુનાહ કરવો એમ સમજવું.

ટીકા.

ખ ના બાજુએ પાસેથી બહુ વસુલ કરવામાં મામલતદારની સંકરોપ મદદ લેવા કે એ
 આપેલી અપરજો જિવર અ એ ખ ના નામની સહી કરી એ બોલો લેખ બનાવવાનો
 યુના નથી એમ કરાવ કરવો. (યુ. હા. રી. વા. ૧૧ પાનુ ૩)

૪૧૪ જે માણસ નીચે લખીયા પરગણું છે તેને બોદાં લેખ બનાવે
લેખ બોદાં બનાવવો એ સમજવું.
હો શું ?

પહેલું—જે માણસ બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી કંઈ લેખ અથવા
ભાગ બનાવે તે જાણ સહી કરે મહોર કરે અથવા તે લખી આપે અથવા તે
લખી આપીએ છે એવું બનાવવાની કંઈ નીશાનો કરે એવા હિસાબી કે જે
જા બેના અખતીઆરથી તે લેખ અથવા તેના તે ભાગ બનીએ નથી અથવા
હી કે મહોર થઈ નથી અથવા તે લખી આપીએ નથી એવું તે-માણસ જો
હોય તે સખસી અથવા તેના અખતીઆરથી તે લેખ અથવા તેના તે ભાગ
અથવા તે પર સહી કે મહોર થઈ છે અથવા તે લખી આપીએ છે એવા
બનાવે અથવા જે વખતે તે જાણી નથી તે પર સહી કે મહોર થઈ નથી અથવા
લખી આપીએ નથી એવું તે માણસ જાણતો હોય તે એવે વખતે તે બનીએ
તે પર સહી કે મહોર થઈ છે અથવા તે લખી આપીએ છે એવા વીસવાસ ઉતપ
કરવો અથવા.

બીજું—જે માણસ કંઈ લેખ પાતે ખુદ કે બીજા કોઈ રાખસી કરવા અથવા લખી
રાખવા પછી ચેરંને અથવા બીજા રીતે કંઈ કવરના ભાગમાં તે લેખને કાપરેશર અ
તીઆર સીવાય બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી ફેરવે પછે તે ફેરવતી વખતે તે જા
સખસ હવાત હોય કે મરી ગયા હોય તોપણ.

ત્રીજું—જે માણસ બાદાનતથી અથવા હજમબાદથી, કોઈ રાખસ પાસે કંઈ
અ જાણ સહી કે મહોર કરાવે અથવા કંઈ લેખ તે સખસ લખી આપે એમ કરે
અથવા તેની પાસે કંઈ લેખને ફેરવાવે એવું જાણ હતા કે તે લેખમાં શું લખીયું છે,
અથવા કું શો ફેરફાર કરે છું. એ વાત તે રાખસ દીવાનગી અથવા ફેના સખસથી
અથવા સજિત નથી, અથવા તેને ફેરવ દીધા છે તે રાખસથી તે વાત તે રાખસ
જાણતે નથી.

કુટ તો.

(અ) અ ની પાસે જ નો લખેલો બ નો ઉતરનો ૧૦૦૦૦ રૂપીયાનો એક ભાગ
નો કાગળ છે હવે બ ને એમ દેવા સહ અગર અ તે ૧૦૦૦૦ પર એક મોક વધારીને
કુટકને ૧૦૦૦૦૦ કરે એમ હિસાબી કે તે કાગળ જ એ તેની રકમનો લખીએ છે
બ બ માને તો અ એ બોદાં લેખ બનાવવાનો યુગ કરવો એમ સમજવું.

(બ) કંઈ-સમયે મીસકલ જ એ અ ને લખી આપો હોય એવી મતભાવના એક
જા પર જ ના અખતીઆર સીવાય અ જ ની મહોર કરે એવા હિસાબી કે તે ખી
કુટ બ ને ચેરંને તેની કીમતના રૂપીઆ બ પાસેથી લેખ તો અ એ બોદાં લેખ બ
બનાવવાનો યુગલ કરવો એમ સમજવું.

જામ જાયે અને તમારા કલ્યાણ મુજબ આ વીલ લખી પુરે એ
ને સગવડો તે વીલ પર જ ની પાસે રાહી કરાવે તે અમે એ દો લેખ વા
માં કરાયે એમ સમજવું.

(૧૨) આ એક કાવ્ય સભાની નવા અગતીઆદ શરૂઆત તે પર જ સહી કરે અને એમાં એમ બધું કે આ સારી આપનારો માણસોએ અને નહીં અનશીલિધી આદી હાલતમાં આવી પહેલાંએ અને તેનો કારારો એવો હોય કે આ બતાવીને જ પાસે તથા બીજા રાખસો પરી બીજા મેલવળો તો એ દુષ્ટતાની ખીસકત છોકાવાને લગવાવાને સાર આ એ લેખ એટલે બતાવે એ આ લેખ બતાવવાનો રૂઢી કરવા એમ સમજવું.

(ક) જ્ઞ ના અવગતીભર સીધા જ અંગે કામળ લખીને તે પર જ ના નાખતી રહી કરે અને તે કામળ અંગે એમ અર્થ કે જ્ઞ ની અવગતી શારીરે અને તેના કારણે એવો અર્થ કે તે કામળ ખતાવતી જ ના હોય તમે કહી નોકરી મેળવતી તે જ્ઞ એ છે. હોય ખતાવવાને શુનો કરશે એમ શામજી કેમ કે તે ખતાવના શરદીશીકથી જ ને છે. તરત જ ની પાછી નોકરી ખાતલો કાઢી શારીરે અવગતી શામજી તેવો કરાર કરવાનો જ્ઞ તેના કારણે છે.

પ્રશ્નશી ૧ હો—જો ઈમાલુસ પાતાના તામની સહી ફરે તો તે પામુ એ હો. એ
જનનાપવાનો ઝુનો શરૂ થશે.

54219

(અ) એક કુડીયર એ પાતાના નામની સહી કરે. એણે ધરાવેલી કે તેણે
જના એક બીજા સખસે તે કુડી-સખીએ એમ માનવાના આગે, તે એ
જનાવવાનો ઝુનો કરે એમ રાખવું.

(૫) એક કાગળના કકડા પર "સરકારો" એટલો શબ્દ લખાઈ
 ના નામની સહી કરે એટલા સારૂ કે પછી તે કાગળ પર કંઈ ની લખાઈ
 જાય, અને તે કુંડી જાણી કે એ સોઢારી હોય એ રીતે બજારમાં
 એ બોટો લેખ વળાવવાનો યત્નો કરે છે એમ સમજવું અને અગર તે
 ના કંઈકાં મુજબ જ તે કાગળ પર કુંડી લખે, તો જ એ પાણુ બોટો લે
 નો યત્નો કરે છે એમ સમજવું.

(ક) અ ના નામનેજ કાંઈ બીજો સંખ્યા કરાવે તે ધણીને
એથી એક ટુંડી અ ને જડે, અને તેની પાછળ અ પોતાના નામને
જા કરાદાથી કે જે સંખ્યા કરાવે તે ધણીને, નાણાં આપવાની એ ટુંડી
ખસે એ સેજા કરેથી છે એમ માનવામાં આવે, તે એ દેકણે રખ એ
અનાવપનો ગુનો કરેથી એમ સમજવું.

(૧) ની જીવન એક કુલમનામું યમોલ્લું બને, તેમાં એક સ્થાન

મ, તે અ ખરીદ કરે, હવે તે મીસાત જપત થયા પછી બે ઝ ની સમયે મળી જઈને કંઈ જુગ જમાડે આપે તે મીસાતની સાંખી મુલતજુ મેક બાકા નામુ ઝ ને લખી આપે અને તે બાકાનામા તે જપતીનો તારીખથી છ મહીના આગળનો તારીખ બદલે. એવા હરિદાથી કે અ ને હોય કરવો તથા જપતી થતાં પહેલા તે બાકાનામું લખી આપુ છે એમ માનવામાં આવે તે અગર જ એ તે બાકાનામા પર પેતાના નામદારી સહી કરો છે તે જણુ તેણે આગળની તારીખ લખી લેથી તેણે બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

(૫) દેવાણુ કહાડવાનો આગળથી તીથાર કરીને અ વેપારી પેતાના કાલદાને રાજ તથા પેતાના માગદ રાએને હોય દેવાના હરિદાથી કંઈ મીસાત બે ની પાસે રાખે અને તે કામ બાદથી બાજબી જણાય એકલા સહ તે બે ને એક બીઠો લખી આપે કે તમારું પાસે આવેજ બીધો છે તે બે જાતની મારે તમને આદશી રકમ રૂપી અને તે બીઠો પર આગળની તારીખ નબે એવા હરિદાથી કે અ દેવાણુ કહાડવાની તથા તારીખાં હોય તીથાર પહેલાં એ બીઠી તેણે લખી છે એમ માનવામાં આવે, તો અ એ હ પર લખેલાં લક્ષણના પહેલા પરકર પરમાણે બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

ખુલાસો કે જો કાંઈ માણુમ કાંઈ બેઠા સખસના ન મથી કંઈ બેઠો લેખ કરે, એવા હરિદાથી કે તે લેખ કંઈ ખરા સખસે કરેયો છે એવું માનવામાં આવે, અથવા કાંઈ પુરેલા સખસના ન મથી કરે, એવા હરિદાથી કે તે સખસે પેતાની હથાલીમાં તે લેખ કરેયો છે એવું માનવામાં આવે તો ને જણુ બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો જ રાજ છે.

કહાંત.

• (અ) એક બેઠા સખસની હાર એક કુડી લખે, અને તે ચલાવવાના હરિદાથી તે બેઠા સખસને નમો તે કુડી કમલપાણી સીકારે તો અ એ બેઠો લેખ બનાવવાનો હુનો કરવો એમ સમજવું.

દીક્ષા.

જો લેખ ખરે ખર બેઠો હોય અને તહોમતજ બ સખસે કમમ ૫૬૩ માં કહેલા કામિયાનું કાંઈ જણુ કામ સાધવાનું હરિદાથી પાલનપથી અથવા કમલપાણી તે બનાવેલા હોય તો હુનો કરવો થશે. પુત્રી-જમતો તેના કંઈ બેઠોથી કરવો ન હોય, અથવા કમલપાણી કરવા કહોય કરી ન હોયતો જણુ (પ્રોસેડીંગ મદરારા હાઈ કોર્ટ ત ૭ ૭ મી એપ્રિલ સને ૧૮૯૬) અને જો કે એ લખત તેના બનાવેલો બાબતોના કમલ પરમાણે પુરાવ નથીતો જણુ એ બનાવના સખસે એ એથી બનાવને પુરુષા તરીકે બા પરમાણું હોય અથવા તેમનો દીકરા હોયતો કમમ ૨૬ મી પરમાણે તે લેખ થસે (બગા બા હો પ્રોસેડીંગ કુલ બેંચ રૂબીંગ એપ્રિલ ૮ કરમીનલ જુરોરા ડ ક્લુન થ ૨ પાટીર)

કોઈ મુખેમાં સંખ્યાનું પત્રસન મળવાના કારણસર કોઈએ ફાળીને સંખ્યા ૭૫ જે
 છે એવી મતલબની બેઠો હકીકત વાળી કાઢી નોંધ કરી હોય તે સંખ્યા ૭૫ જે
 બીજાએ અથવા ક્યાના કિશાનો પુરાવો થઈ શકે પણ તે બેઠો લેખ બનાવવાનો હેતુ
 થતો નથી. (બીજા જગજગડ કોડેસ અને જગજગ કોડેસ. તારીખ ૨૧ ફેબ્રુઆરી અને
 ૨૮ માર્ચ ૧૯૫૧ના અંગ્રેજી સંખ્યાની વચ્ચે આડે જેના નામનું બેઠું દસાવેજ
 બનાવ્યું હોય તે એ દસાવેજની વાત ન બાંધે એવું ક.ઈ કપડ તહેમતનારે કર્યું એ
 સંખ્યાની વચ્ચે બેઠાં છે. બી. રી. ૧૨. ૨૦
 ૪૬૧ ને માણસ બેઠો લેખ બનાવવાનો હેતુ કરે તેને એ વરસની મુત સુધીની
 બેઠો લેખ બનાવવાની બેઠાંના અંગે ૧૯૫૧ની કોડેસ અથવા કોડેસ અથવા એ બે
 કોડેસ.

ટીકા.

ને માણસ ૪૬૩—૪૬—૪૭—૪૮ અથવા ૪૬૪ની કસમમાં બનાવ કરે એ બે
 લેખ બનાવવાનો હેતુ કરે તેને પોતપોતાની રીતે કોડેસ દસાવી રીતે થઈ શકે
 (અને ૧૮૬૪ના આક્ટ ૬ કસમ ૪.) આ કસમ ૧૨મા બેઠોના અંગ્રેજી સંખ્યાનું થયું
 બેઠું દસાવેજ બેઠું બનાવ્યું એ ૨ પુરુષો કોઈ બેઠોના દસાવેજ પુરુષના નામનું ને
 કસમી કર્યું હોય તે બેઠો એવું કહી શકાય નથી એ દસાવેજ ક.ઈ કસમની
 કસમ પુરુષના બેઠો નહય પણ એ બેઠો તે દસાવેજ બનાવ્યું હોય તેમાં તે પુ
 રુષના રજુ કરવા કરી રે સંખ્યા હોય તે તે આ અંગ્રેજી બનાવનારે પુરુષ છે એ બા.
 બી ૧૨મા ૧૨ ૧૦ બી. રી. ૧૨મા ૧૧ ક.ઈ એક કુલમત માવજતી મળુરા બસ
 એક વડાના વધુ લખો સંખ્યા નામની સહી કરા કોઈ વડાને આપે. એને વડાને
 આ બેઠું બની કે કુલમત ના નામ પુરુષના પે બી ૨૬મા છે, તે એ સહી કરવા
 બેઠો બેઠો લેખ બનાવે કોડેસ ૬ બી. રી. ૧૨મા ૭૮ એક સંખ્યા મુખની આરંભ
 કરે કસમ કર્યું કહ્યું કરે, અને તેમ કરવા પેતાની મળુરા તારીફ તેની નોંધ
 ની મુખની આરંભ નીમે કરી આપે. પછળથી એ મુખની આરંભ બેઠું બેઠું બે
 કસમ ૧૩ તો તે મુખની ૧૨ બેઠો લેખ બનાવવાનો હેતુ કરે એવું અગ્રાથ નથી. ૧
 બી. રી. ૩ ૭૦ આ કસમ ૧૨મા બેઠોના અંગ્રેજી સંખ્યાની વચ્ચે આડે જે સંખ્યાના નામનું
 બેઠું દસાવેજ બનાવ્યું હોય તે સંખ્યા તે દસાવેજને મળુરા ન બાંધે એવી કો
 ડેસ તહેમતનારે બાંધ્યું કર્યું કર્યું હોય એવું સંખ્યાની વચ્ચે બેઠાં છે. ૩
 ૧૨મા ૨૦. એક સંખ્યા પેતાની બનાવવાને છુત્તા તાવની હવે તેમાં કોડેસ
 બી તે રકમના એવું બનાવ્યું કર્યું કે જે કોડેસની એવું બનાવ્યું કે કોડેસ
 બી પુરાં નાણાં પામેલા હોય પણ બેઠોના રીતે તે પામેલા નહિ તાં
 આ બનાવ્યું કે તે બેઠું બેઠું દસાવેજ બનાવ્યું ૬. ૩. ૧૨મા. ૩૫૫ કોડેસ
 બાની નામની છુત્તા તાવને સારું કોડેસ દીસતો રીપોર્ટ ફોરે તો આ કસમ

બાપાં પરમાણુ બે ટો દશતાવેજ બનાવવાનો યુનહો થતો નથી. એ
સલામતી મેં કે એક દશતાવેજ બે ભાગે કરવામાં આગળ હોય તે
કેરે તે તેને સખત સખ થવો જોઈએ ૧૦ વો. રી. ૫. ૫૮

૪૬૧ કોઈ ઇન્ટરમી કોરટનું કાર અથવા તે કોરટ મધે વાલેલા કામનો કામ
કોઈ ઇન્ટરમી કોરટનું } બે હોય એવી મતલબનો કોઈ લેખ અથવા પાત્રીક્રમ, મન
કાર અથવા જનમ વગેરે } કે ગાડવા બાબતનો કોઈ રજીસ્ટર અથવા કોઈ સરકારી નો
દે બાબતનો સરકારી રજીસ્ટર } કે પોતાના સરકારી હોવાના જોરથી રખાતો હોય એવો
સર રજીસ્ટર અથવા કોઈ સરકારી નોકરે પોતાના સરકારી હોવાના જોરથી કરેલો
લેખ એવી મતલબનો કોઈ લખવો કે લેખ અથવા કોઈ ફરીઆદ કે જવાબ કરવાનો
અથવા તેમાં કોઈ ૫૩ કામ ચલાવવાનો અથવા કમુસાતથી કુકમનું થવા રજનો જેમાં
અખતીઆર અપાવેલો હોય એવો લેખ અથવા વકીલાતનામું અથવા મુખતીઆમનામું
જે ૫૩૫ એક જગતે તે માણુગને સાબ કરાતો મુદ્દા સુધીની બેમાના મધે તે ૫૨
કારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કેટલે ૫૩૫ લાગક થશે.

૪૭ જે લેખ કોઈ ક્રીમની દશતાવેજની મતલબનો અથવા કોઈ વીસની મતલ
બનો અથવા કાંક લેવાના અખતીઆર નામની મતલબનો
કોઈ ક્રીમની દશતાવેજ } હોય અથવા જે લેખ કોઈ સખતને કોઈ ક્રીમની દશતાવેજ
અથવા વીસ બેકે બના } કરવાનો અથવા ખીલના નામનો કરી અપવાનો અથવા તે
વગુ }
ના મુદ્દા રીઆ વાજ કે નોકરી વેચાણુ લેવાનો અખતીઆર અપવાનો મતલબનો
હોય અથવા કોઈ નાણુ જગમ મીલકત અથવા ક્રીમની દશતાવેજ લેવાનો કે અપવાનો
અખતીઆર અપવાનો મતલબનો હોય અથવા જે લેખ કોઈ કારગતી અથવા નાણુ
જગમની પહોંચની મતલબનો અથવા કોઈ કારગતી કે કોઈ જગમ મીલકત અથવા કોઈ
ક્રીમની દશતાવેજ અપવાનો પહોંચની મતલબનો હોય એવો કોઈ લેખ જે માણુસ બે
ટો બનવે તેને છતાં સુધી અમુદરવારની અથવા રસ વરવાની મુદ્દા સુધીની બેમાના મધે
તે ૫૨૨ની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કેટલે ૫૩૫ લાગક થશે.

ટીકા.

કોઈ લેખની બનાવટ જે તેના મેહો ઉપરથીજ માતર એક નલક રખાતી હોય
અને જેને ખરેખરી નલક હોય તે ૫૩૫ કોઈ પધ્ધતિ અપવાનો અખતીઆર ન અપતી
હોય અથવા આ કલમમાં લખેલું કોઈ કામ કરવા અખતીઆર અપતી ન હોય તે તે
આ કલમ પરમાણુ યુનહોછે (મુ. પા. ૨૨૬ કો. ૧ વાંચે ૫૬) ૫૨૧ની નકમ
બે કોઈ ક્રીમની દશતાવેજ ગણાય નહીં કેમકે એ લેખ કોઈ એવા મદનબનો નથી કે જે
ના ઉપર વધારે જનમ રાખી જાકાય (મુ. ઇ. તા. ૧૭ મી જુલાઈ ૧૮૯૭ જા. ૨૮) આ
કે જેવાં બેટો દશતાવેજ મદનો તેવાજા જોરથી બે ટો દશતાવેજ કરવાનો યુનહો થતો

ન કરાઈનું અને મીસડીમીનસે વા. ૬૦

પ્રથમી ફરવામાં આવે તો તેણે આ કમ

પાને ૨૫૪૬

૪૬૮ નો કાઈ ખાણસ ખોદો લેખ જનાવે એવા

કરવાના કારણસર કાઈ કરવાના કારણસર વપરાયે
હોય લેખ જનાવે, મુદત મુખીની ખેતના ગમે

ખાખા આવસે અને વળી તે દંડને ૫૩ લાયક થશે.

૪૬૯ નો કાઈ ખાણસ ખોદો લેખ જનાવે એવા કમ

કરવાના કારણસર કાઈ કરવાના કારણસર વપરાયે
હોય લેખ જનાવે, મુદત મુખીની ખેતના ગમે
ખાખા આવસે અને વળી તે દંડને ૫૩ લાયક થશે.

પણ લાયક થશે

ટીકા.

કાઈ અરજી આવવાનો મુસો કરશે હોય અને તે મુસો નો અરજીનો હોય

અરજી કાઈ ખાણના પુરાણ કરીકે વાપરવાનો હોય તો અને તે અરજીનો મુસો

કાઈ સખાની આવડને હાની થશે એવી હકીકત હોય તો તેણે આ કમ

નો મુદતો કરશે કમવાય ૧૦ વીં ૧૦ રીં ૫ને ૬૧.

૪૭૦ નો ખોદો લેખ શાળો કે થે કે થણો ખોદો લેખ જનાવવાનો

જનાવડનો લેખ | થે હોય તેજ નામ જનાવડનો લેખ ૫૩૬ છે.

૪૭૧ નો લેખ જનાવડનો લેખ છે એમ પાતે જાણતો હોય અથવા

જનાવડનો લેખ ખરા | પાતે જાણતો હોય એવો કાઈ લેખ નો ખાણ

શખસ વાપરે. અથવા જાણનામથી ખરા શખસ વાપરે તે ખાણ

છે તે લેખ ખોદો જનાવડનો હોય એવી રીતે શીક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૭૨. નો કાઈ ખાણસ કાઈ મોહાર; અથવા પતર; અથવા છાપ

ખોજી દયોવાર જનાવે, અથવા ખોજી જનાવે. એવા કરીકે

૪૭૩ મી કમ મુજબ ક તે ૨૬૭ મી કમ મુજબ શીક્ષા થઈ રહે એવો કાઈ ખો

જી કા કમ રહે એવો ખો

નો લેખ જનાવવાનો મુદતો કરવાના કારણસર વાપરવામાં આવ

શે, અથવા તે મોહાર પતર; અથવા ખોજી દયોવાર ખોજી

ખોજી પતર; અથવા ખોજી દયોવાર ખોજી

સ તે મોહાર પતર કે ખોજી દયોવાર પાતેના કમવાય ૨૦

મે તો તે માણસને જીવતાં મુખી સમુદરપારની અથવા સાત વરસની

ના અમે તે પરકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે. અને વળી તે કંઈને

જોકે જો કોઈ માણસ કંઈ મોટો પત્ર અથવા છાપ જાહેરનું કંઈ
 ખાંડ કાઢી કલમ મુજબ { હથીયાર બનાવે અથવા ખોદું બનાવે, એવા ધરાવેલ
 શિક્ષા થઈ શકે એવા જો { તે આ ખાખ માફેલી ૪૬૭ મી સીવાયની કોઈ પણ
 દો સેખ બનાવવાનો મુનો { મુજબ શિક્ષા થઈ શકે એવા કોઈ બે દો સેખ બનાવવાનો
 કરવાના ધરાવેલી જોડી { મુનો કરા ના કારણદાર વાપરવામાં આવે અથવા તે મોટી
 મોટી પત્ર-દોકરે બનાવ { ૨ ૫૧૩ ૨ થવા બીજી હથીયાર ખોદું બનાવેલું છે એમ જ
 વુ અથવા કમળમાં રાખ { જુનિ હવે ધરાવેલી અગર કોઈ માણસ તે મોટર પત્ર,
 અથવા બીજી હથીયાર પાતાના કમળ ૧ રાખે તો તે માણસને સાત વરસની મુદત શુ
 ધીની બેમના અમે તે પરકારની કદની શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને ૫
 જી સાયક થશે.

ટીકા.

એક સપ્તાહના કમળમાં બે દો સેખ બનાવવાના શાહીત તરફી જુદી જુદી ભાતની
 સીલ મીલમ પડી તેમાં કરાવવામાં આવેલું કે જો એ સીલ એક જ પેટુ કરાવેલ જ
 નાવવા માટે કમળમાં રાખી હોય તો એક જ તહેામત આવે પણ જુદા જુદા કરાવેલ
 બનાવવા માટે તે શીસો રાખી હોય તો એક જ જુદા જુદા કરાવેલો જ બનાવવાનો તેને
 ધરાવેલ હોય તેટલ જુદા જુદા તહેામતની તેને શીક્ષા થઈ શકે રાણી વીરધ એકલચંદર
 ૧૬ વી ૦ ૨૦ ૫ ને ૧૬.

૪૬૭ જો કોઈ માણસના કમળમાં કંઈ સેખ હોય અને તે સેખ બે દો બનાવે
 કંઈ કોમતી કરાવેલ { સાહે એમ તે માણસ બાણનો હોય તથા તે સેખ ખરા શ
 અથવા વીલ ખોદું બનાવે { ખલ દમલ જ હથી અથવા ખલદાનથી વાપરવામાં એવા એવા તે
 જુદે એવું બાણને તે ખ { માણસનો ધારો હોય તો અગર તે સેખ ૪૬૬ મી કલમમાં
 શાધી કમળમાં રાખવું. { અપેક્ષા પ્રકારનો હોય તો તે માણસને સાત વરસની મુદત
 મુખીની બેમના અમે તે પરકારની કદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને પણ
 સાયક થશે. અને અગર તે સેખ ૪૬૭ મી કલમમાં લખેલા પરકારનો હોય તો તે માણ
 સને જીવતાં મુખી સમુદરપારની અથવા સાત વરસની મુદત મુખીની બેમના અમે તે પર
 કારની કદની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે કંઈને પણ સાયક થશે.

ટીકા.

જો કલમ ૪૭૧ પરમાણુ તહેામત મુકવામાં આવે તો પછી ક્રિયા કલમ ૫
 રમાણુ તહેામત રહે નહીં કેમકે એ કલમ ૪૭૧ કરાવેલ વાપરવાનો છે આ કમળમાં
 રાખવાનો છે વાપરવાનો તહેામત આવે તે કમળમાં હોય વગર કેમ આને શિક વાપરવું
 ન હોય પણ મતિર કમળમાં રાખવું હોય તે માટે આ કલમ છે રાણી વીરધ નવર અ
 બી ૬ અ. શા. રી. ૫ ને ૩૬.

શાશ્વતો છેકી નાખે તેના નાશ કરે અથવા ચેરી નાખે અથવા છેકી નાખવાની, નથી
 જ ની કે જેની નાખવાની કાસીસ કરે અથવા છુપાવે કે છુપાવવાની કારીશ કરે
 તેના સેખ રાખથી બીમાર કરે તે તે માણસને છુપતા સુધી સમુદ્રપારની અથવા
 સાવ વરસની મુલત સુધીની ખેમાના ગમે તે પરકારની ફેલની રીક્ષ કરવામા આવશે
 અને વળી તે ફંડને પણ ભાગ પડે.

ટીકા.

જે સેખ ઉપર સઠાપુ નથી અને તેથી પુરાવામાં રાખસ થઈ શકતો નથી તે સેખ
 કીમતી રસાલેજુ પણ રીકે છે (મ. હા. રૂબીઅજ ૧૫૦ ૭ પા. ૨૬) કાઠ ખેડ સખ
 ધોના રસાલેજુનો નાશ કરવામા આવેલો આ કલમ પરમાણે કીમતી રસાલેજુનો ના
 શ કરવાનું તેની બીજર તહોમત આવે છે. ડા. પાને ૩૩૭)

વેપારની તથા ખીલકતની નીશાણીઓ પાખત.

૪૭૮ આ માલ રસાણુ કારીગરે ખતાવેલો છે અથવા રસાણુ વખતે કે તે રસાણુ
 વેપારની નીશાની | ખતાવેલો છે અથવા રસાણુ ભતનો છે એ ખતાવવાને માટે
 જે નીશાણુ વાપરવામાં આવે તેનું નામ વેપારની નીશાની પાડયું છે.

૪૭૯ આ જગમ ખીલકત રસાણુ રાખરાની છે એ ખતાવવાને માટે જે નીશાની
 ખીલકતની નીશાની | વાપરવામાં આવે તેનું નામ ખીલકતની નીશાની પાડયું છે.

૪૮૦ જે કાઠ માણસ કાઠ માલ પર અથવા કાઠ પેટી કે ઘર બીજર અથવા ગાં
 ખોટી વેપારની નીશાની | સડો બીજર કે માલ બરેલા બીજર કાઠ ખોળા ખારકાન બીજર
 વાપરવા. | કાઠ નીશાની કરે અથવા જે પર કાઠ નીશાની હોય એવો
 પેટી કે ઘર અથવા ગરુડી કે બીજુ ખારકાન વાપરે એવા ધરકાથી કે તે નીશાણુ કરે
 હોઁ માલ અથવા તે નીશાની કરેલો પેટી કે ઘરમા અથવા ગસડીમા અથવા ખારકા
 જમાં બરેલો કાઠ માલ જે કારીગરે ખતાવેલો ન હોય તેણે ખતાવેલો એવો અથવા જે
 વખતે કે રસાણુ તે ખતાવેલો ન હોય તે વખતે કે રસાણુ તે ખતાવેલો એવો અથવા
 જે ભતનો તે ન હોય તે ભતનો તે છે એવા બીજવાશ ભતવન કરવો તે તે માણસે
 “ખોટી વેપારના નાશાણુ” વાપરી એમ સમજવું.

૪૮૧ જે કાઠ માણસ કાઠ જગમ ખીલકત કે માલ બીજર અથવા કાઠ પેટી કે
 ખોટી ખીલકતની નીશાની | ઘર બીજર અથવા ગસડી બીજર અથવા જગમ ખીલકત કે
 વાપરવી. | જમુ બરેલા ખોળા કાઠ ખારકાન બીજર કાઠ નીશાની કરે અ
 થવા જે બીજર કાઠ નીશાની હોય એવો કાઠ પેટી કે ઘર અથવા ગસડી કે બીજુ ખાર
 કાન વાપરે એવા ધરકાથી કે તે નીશાણુ કરેલી ખીલકત અથવા માલ અથવા તે નીશા
 ણુ કરેલો પેટી કે ઘરમા અથવા ગસડીમાં અથવા ખોળા ખારકાનમાં રૂખેલી કાઠ ખો
 સડ કે માલ જે અખસનો થ હોય તે સખસનો છે એવા બોસવાસ ભતવન કરવો તે
 તે માણસે “ખોટી ખીલકતની નીશાણુ” વાપરી એમ સમજવું.

પાસાવા બેઠાવવાવાદ

કરનાં અથવા

૪૮૪ કાંઈ સરકારી નોકર ને વાપરવો

કેઈ સરકારી નોકર ને
મીમકતની નીશાણી વાપ
રતો હોય અથવા કેઈ મી
મકતના બનાવટ, જ્ઞાત, વ
ગેરે બતાવવા સારૂ તે ને
નીશાણી વાપરતો હોય
સેવી નીશાણી બિંદો બ
તાવવી.

વા આ મીમકત
કેઈ બેઠાવો છે
આશોમમાંથી ખાસ થઈએ અથવા કેઈ ખાસ
પુ બતાવતે સાફ કેઈ સરકારી નોકર ને વાપર
વો કેઈ નીશાણી ને કેઈ માણસ બતાવી પુછતે
વે અથવા એના કેઈ નીશાણી બિંદો બતાવેલી છે

આ છતાં તેને ખરી સાબલ વાપરે એવા કરાવાથી કે કોઈને અથવા કોઈ રાખતને કાન
અથવા પ્રકાશન કરવુ તે ને માણસને તરાણુ વરસની મુલત મુધોની બેમના એ તે
કરારની કેવી રીતે કરવામાં આવશે અને વળી તે કે કને પણ લખક પરી.

૪૮૫ કેઈ જાવ પતર અથવા કેઈ સરકારી કે ખાનગી મીમકતની અથવા વેપારની

કેઈ જાવ પતર અથવા
કેઈ સરકારી કે ખાનગી
મીમકતની અથવા વેપારની
નીશાણી બિંદો બતાવવાનું
કેઈ બાજુ સ્વીકાર કરવા
માન્યથી બતાવવું અથવા
જાણના રાખવું.

નીશાણી કરવા અથવા બિંદો બતાવવાનું કેઈ બાજુ
વાર ને કેઈ માણસ બતાવે અથવા પેતાના કામના
રાખે એવા કરાવાથી કે તેની બિંદો નીશાણી
કારણુમર વાપરવું અથવા કેઈ માણસ એના
ની કે વેપારની નીશાણી પેતાના કામના રાખ
કાથી કે કેઈ માસ અથવા વેપારની જાણસ

થવા કારીઝેની દુકાને બતાવી ન હોય તેજી
એમ અથવા ને વખતે તે કેઈજી તે બતાવી ન હોય તે વખતે અથવા કેઈ
જી એમ અથવા ને જ્ઞાતની તે ના હોય તે જ્ઞાતની તે છે એમ અથવા
ના તેમ તે રાખતની તે છે એમ બતાવવાના કારણુમર ને નીશાણી વાપર
તે તરાણુ વરસની મુલત મુધોની બેમના એ તે પ્રકારની
એ બેનેની રીતે કરવામાં આવશે.

તે સરકારી કે ખાનશી મીલકતની અથવા વેપાર

બેંકો કે બેંકોની અથવા પાકેલી હોય એવા કંઈ ખાનશી
પેટી, કે મર અથવા સપેટેલી વસ્તુ કે વારદાન કાગર
નોશાણી બેંકો કે બેંકોની અથવા પાકેલી હોય તે મધે બેંકો
વથા રાખેલી મલ અથવા કાંઈ માણસ વેચે અને તે મધે

કે તે નીશાણી ખાનશીની અથવા ખાનશી કે બેંકો કે અથવા તે
તે બેંકોની અથવા તે વખતે અથવા તે કાંઈ નથી ખાનશી
અથવા કાગર તે નીશાણી બેંકોની અથવા પાકેલી કે અથવા તે
તેથી જાતનો તે માન નથી અને કાંઈ સખસને છેતરવાનો અથ

વા મુકર્યાન કે હાની કરવાનો તે માણસને કરારો હોય તે તે માણસને એક વરસની
મુદત મુખીનો બેંકોના અને તે વરસની કે બેંકોની અથવા હંડની અથવા એ બેંકોની રીક્ષા
કરવામાં આવશે.

૪૬૭ કાંઈ માલ બેંકોની મંસડી અથવા વારદાન કાગર એ કાંઈ માણસ એમ
કાંઈ જાણી કે વારદાન માણસ કે કાંઈ ખાનશી કરે એવા કરારથી કે કાંઈ
મધે માલ હોય તે કાગર સરકારી નોકર અથવા ખાન સખસના મનમાં એવા વીસવા
અથવા છપી કાંઈ ખાનશી સ ઉત્પન્ન કરે કે તે મંસડી અથવા વારદાન મધે જે
માલ ન હોય તે તે મધે અથવા તે મધે જે માલ હોય તે તે મધે નથી અથવા તે માં
સડી અથવા વારદાન મધેને માલ ખરેખર જે જાતનો અથવા તરફનો હોય તેથી જુદો
જાતનો અથવા તરફનો છે તે તે માણસને તરફ વરસની મુદત મુખીનો બેંકોના અને
તે વરસની કે બેંકોની અથવા હંડની અથવા એ બેંકોની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૮૮ કાંઈ માણસ કાંઈ કલમમાં લખેલા કરારથી એની કાંઈ નીશાણી ખાનશી
તેથી કાંઈ ખાનશી નીશાણી એમ જાણી છત ખાનશી નીશાણીને અથવા છપી
નો કાંઈ ખાનશી કરવાની રીક્ષા જ કરે તે તે માણસને કાંઈ કલમમાં લખેલા મુખીનો
સા. સાક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૮૯ કાંઈ માણસ કાંઈ મીલકતની નીશાણી કાંઈ નાખે અથવા તેને નાસ કે
જાણી કરવાના કરારથી એમ જાણી છત ખાનશી નીશાણીને અથવા છપી
કાંઈ મીલકતની નીશાણી એમ જાણીને કે એમ કરવાથી પાતાથી કાંઈ સખસને મુકર્યા
ન થાય ના તે માણસને એક વરસની મુદત મુખીનો બેંકોના અને
તે વરસની કે બેંકોની અથવા હંડની અથવા એ બેંકોની રીક્ષા કરવામાં આવશે.

રીક્ષા કરવામાં આવશે.

૪૯૦ ૧૬ મો.

૪૯૧ તોડવાના મુદત નાખત.

૪૯૨ મીલકતને એકાંકિથી બીજે કાંઈ મધે નાખત.

કેના રસતાની કાઠ મુશારીની

સડીના રસતાનો કેઈ મુશારીની

કાપેસર કરારથી બધાથી

કાપે નાકો વરસાડીના સળંગ સીવાય તે વરસાડી કરવામાં જુના પુરવઠા મુશારીની

માણસને એક મહીનાની મુલત સુધીની બિમાના ગમે તે વરસારની કેળી

જી રૂપીઆ સુધીના રૂંડનો અથવા એ બંનેનો રીકરા કરવામાં આમરો.

ક્રમ:તો

(અ) અ એક પાસખો કાચનારો જ ને એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈ કાપેસર કરારથી બધાએસો છતાં રસતામાંથી અથવા નાશી જાય તો અ એ અ સમયા સંબંધિત ગુનો કરવો એમ સમજવું.

(બ) અ, એક મનુષ્ય ઝ નો સામાન એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈ મરસર કરારથી બધાએસો છતાં, તે સામાન કો રો તો અ એ આ કાચમાં સંબંધિત નોંદ કરવો એમ સમજવું.

(ક) અ એક વળદીઆએનો માલીક પાતાના વળદીઆ કાપર બીને કેઈ એક કાચિથી બીજો કાચો લઈ જઈને કાપેસર કરારથી બધાએસો છતાં તેમ કાચ કાચા વીરુપ કસુર કરે તો અ એ આ કાચમાં સંબંધિત ગુનો કરવો એમ સમજવું.

(ડ) અ કાચા વીરુપ કાચાથી પાતાનો સામાન લઈ જવાની બ મનુષ્યને કાચાડ અને બ વસતા વાસતા રહતામાં તે સ મન મુકીને નાહાસી જાય તો 'ને કાચો એ કાચ ગુનોદ કરવો એમ સમજવું નહી કેમકે તે સામાન લઈ જવાની કાચા વરસાડીની રાજ નથી.

પુલસી—આ ગુન માં એવું કાંઈ જરૂર નથી કે જે રાખાને સાર નોકરી કરે છે તેની સાથે કરાર થયો જોઈએ જે સખસ તે નોકરી કરવાનો છે તે સખસી કાચ વરસાડી કેઈ પણ સખસની સાથે સાર રીતે કે અવધાત સમજાય એવી રીતે તે કરાર થો હોય તો બસ છે.

ક્રમ:તો.

અ એક ડાક કંપનીની સાથે એક મહીના સુધી પાતાની ગાડો હાકવાનો કરાર અને તે ડાક કંપનીની સાથે પુસકોએ કેઈ મજબુર પાતાને 'જોવાડવાનો' બંદુબસ્ટ કરે, અને પછી એક મહીનાની મુલત સુધી તે કંપની બ ને અ હાકે એવી એ વાત રસત માં અથવા તે ગાડો જુનો પુરવઠા મુકીને જતો રહે તો બ ની સાથે કરાર કરવો નથી નો પણ અ એ આ કાચમાં સમજવું.

உலகம்

[illegible]

દુઃખે જો અમણે પે ની નાની કિમર' અગિયાર ગઢાપડાના અમણે રોગ કે કષ્ટ
 જાણ્યો સર્વેની પાકડાણ | તારવેતો નવજાતી સાંજવાળે સાંજર અમણે પાતાનાં શામ
 રા કેવળ તારા નેજેની | અગિયાર જ રૂબાચ રાખવાને; અમણે પાતાનો કાળનો પુરી
 કાળનો પુરી પાકડાણે | જોકે નો અમણકત હોય, તેનો ખીડમન કરવાને અમણે તેની
 કાળનો પુરી પાકડાણે જે મધુચ કાપડેસર કરારથી પંથાજોડા છવા તેમ કરવામાં જુ
 થી પુરક કંડુર કરે નેને તરફ મહીનાની સુલ સુધીની એવાના ગમેને પરકારની કંઠ
 નો અમણે પમે રૂબાચા મુરીતા કંડોની અમણા એ પાનેની રીક્ષા કરવામાં અમણે.

૨૪૨ ખગોળીય શિક્ષણ મહેતો ક'ઈપણ જગ્યાપર ક'ઈ સામસને જાસતે તરણ વરસ ક'ઈ કુર જગે,પર વાદરોક રનાનાં કરકે કરમેય હેત્યા મને ને જગે પર શીતે બ રમે વાદરને ભઈ જવા હેતુ મેં કશી કશી નેહી

મુખોનો ક'ઈ વૃક્ષ મુખ નારીગર કામ કરનાર અથવા મુખ વાળન કામ કરનાં જે મળસ ભવિતા નાંવરેસર કશી થયો બધાગણે હોય અને તે કશરતી સરત મુજબ તેને તે જગે પર તે બીજા સ્થાનેને ખરમે ભઈ જવા અથવા ભઈ જનાના હોય તે સખા પાનાના કશર કામ છે તે દરમીઅર નમા ખુશી પુરવક તે બીજા સામસનાં વાદરો છેડી દે, અથવા કપ્પડ કહેડી વાદરો કશી જખી અને ધોડીય અથવા છત વાળખી સામ વગર ને વકરી કરતાં ના કહેતા મે સમસને એક મકોતાનો મુખ મુશીની મિનાબ ગમિને પરકારનાં કેવડી અથવા તે ખર થયો બધાજી રકમ મુખાંશ કહેતાં અથવા મે બનેલી શિક્ષા કરવાના અથાગી, પડ્યુ જે તેના રોડ તેવી શયે ક'ઈ મકોડી વગરપુક કરો હોય અથવા પેતેજ તે કશર મુજબ અ મમકરવામા જોડન કરી હોય તેા મે વાદરને કાઢ શોડા કરવામા અથવા નહીં.

2131.

અંજાણા હાઈ સ્કૂલે કમીટી છે કે હાઈ સ્કૂલને બંધ કરાવે તો ક્યાંને સાથ મળે
- કમીટી સીંગલ એક પાણીસ જનરલ વાંચક જા.૧૮).

ખાળ ૨૦ મી.

મગન સાવંધી યુનાઓ ખાંપત.

૪૬૩ પોતાની સાથે કાચા મુળ્ય જે અસતરી પરજી નથી તે અસતરીને કદાચ
 નથી મુળ્ય મગન થવા તે પુરુષ એવા બીમવાસ વિસાડે કે જે એ પુરુષની સાથે કા
 ને ૬૫૨થી બીસવાસવેસા પદા મુળ્ય પરજી છડે, અને એવા બીસવાસ છતાં તે અ
 ને ૬૫૦થી બીસે રહેતું.

સતરી તેની સાથે તેની વડુ હોય એવી રીતે રહે અથવા સ
 બીસ કરે, એમ તે પુરુષ કરે તો તેને આ વરસની મુળ્ય મુળ્યની બેખાંબ ગણેતે પ્રકારની
 કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ સાવંધ થશે.

૪૬૪ જેના વર અથવા જેની વડુ હવાત હોય તે જો પરજી, અને તે એવી રીતે
 અથવા વડુની હવાતી કે તે વર અથવા વડુની હવાતીમાં થવાના સમજાવે તે મગ
 ન મગન કરતું.

ન થએલું રહ ગણાય, તો તેને સાત વરસની મુળ્ય મુળ્ય
 બેખાંબ ગણેતે પ્રકારની કેટલી શીક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પણ
 સાવંધ થશે.

અપવાદ—જે સખસેના વર અથવા વડુ હવાત છે પણ જેનું તેની સાથે થએલું
 મગન કાંઈ મુખતીઆર કોરડે રહ કરાવડું છે તેને આ કલમ માથું પડતી નથી; અને
 જે સખસેનું તે પાછળનું મગન થતાં પહેલાં સાત વરસની મુળ્ય મુળ્યની નીચે તર તેના વર
 અથવા વડુ પાછાર રહેલા અથવા રહી હોય અને તે વરમખાનમાં તે સખસેને તે વર
 અથવા વડુ હવાત છે એવી ખબર નથી મળી હોય, અને તે સખસે પોતાના અગ
 વર અથવા વડુની હવાતીમાં મગન કરે, તેને પણ આ કલમ માથું પડતો નથી; પરંતુ
 જે સખસે એ વરમાણે પાછળનું મગન કરે, તેણે જેની સાથે તે મગન કરે, તેને તે મગ
 થતા પહેલાં સરખ ખોના ખરેખરી પોતાના બાહ્યમાં હોય તેટલી વધુખાતી નોંધાવે.

ટીકા.

આ કલમ કલમ જે વાગના લોકોમાં એક કરતાં વધારે ખાખીઆ કે થાણી કરવા
 છે તે વગના લોકોને માથું છે કારણ કે નહીં તો પહેલું પરજીત થાનું હોય તો
 જે સખસેની જોણું પરજીત રહ ગણાય નહીં એટલા માટે હીકું અથવા મુસમમાન બા
 દંડને આ કલમના કારણે માથું નથી પડતું હીકું અથવા મુસમમાન ખબરને માથું છે કાર
 કે તેમના કાચામાં એક કરતાં વધારે ખાખી કરવા રખ છે પણ તે વરમાણે વર કર
 વા રખ નથી. દિવનું સીવામ એક કરમીન રોપારટસ (કલકતા) કરમીનસ રમીંગ
 વા ૧ પાનુ ૪૮ મદરાસ હાઈ કોરટ ફલીંગ તાનું રજા જુન સને ૧૮૭૦ મુખ્ય હિસાબ
 માં વસપદા કેવીની નાતમાં જ્યાં એવો રોવાજ કર્યો હતો કે ખાખી તેના પડીની રખ
 મંદી રોવાજ હોદી વધ ખીજની સાથે પાકું મગન કરી રાઉ તીપાં હાઈ કોરટે કમ
 કર્યો કે જો એ રોવાજ છે એમ સાબીત થાય તો પણ તે મેર કલકેસક કારણ કે હીકું
 માના નીવમથી તે ખીલકુલ વીરધ છે અને એટલા માટે જે માણસ એ વરમાણે કરે

પાલીને જે રાખરા બિપરનો કસમમાં મળેલો યુનોઇડ જે તેને દશ વરસની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨ની ફરતી શિક્ષા કરવામાં આવશે, અને વળી તે દંડને પાલુ ની સગવડો સાત પુપાલીને ફરેલો.

૪૬૧. જે માણસ બદલાવથી અથવા કસમનાજીના ફરાદાથી પોતાની સગવડોથી કાપરા મુજબ સગવડો યાદ અથવા એક જાણીને કે તેમ યાદથી કાપરા મુજબ માધ્યમ બદલાવવામાં ફરાદાથી સગવડો નથી તેને સગવડો વરસની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨ની ફરતી શિક્ષા કરવામાં આવશે અને વળી તે દંડને પાલુ માયક થશે.

ટીકા.

આ કસમ પરમાણીના સગવડો કાઢીને પોતાના ધરમાં યાદ રીધા હોય તે કોઈની જ બિપરથી આ ધરમાંથી બિપર આ કસમના યુનિયનમાં મદદગારી કરવાનું તહેમત આવી શકે નહીં કાં ૪૦ કાં ૫૦ ૨૫૪.

૪૬૦ આ રાખરા ખીલ પુરણની આ છે એક જ જાણી છે અથવા એક જ માન જીનાજી | વાતુ જેને કારણ છે તે માણસ તે રાખસની સાથે પસંદ ખીલ પુરણની રાખમંદી સીવાય અથવા તે ખીલ પ્રસે જાણીને અથવા ન કરતાં જોઈ કોઈ અને તે સંજોગ બજાવકર રાજોગનો યુનોઇડ ન થયો હોય તે તે માણસ જીનાજીનો યુનોઇડ કરશે એમ રાખજી અને તેને ૧૫ વરસની પ્રવૃત્તિ સુધીની યોજાના ગમે તે ૧૨૩૨ની ફરતી અથવા દંડની અથવા એ જાણીને શિક્ષા કરવામાં આવશે, એવી માનવમાં તે અને મદદગારીની માફક શિક્ષા કરવામાં આવશે નહીં.

ટીકા.

પરતીવારી એમ માન્યો હોય કે એ બધરી બીજની ધણીમાણી છે તે તે ફરી જાતની બાપન છે જ્યાં એક માણસે સગવડો કંઈ પાછા મળ્યા સાથે પોતાની વધુ બિપર જાણી બાપ, અને તેના માસનું હુકમનામું થયું કે તે બધરી તેના ધણીને નીચાં ગમે તે જાણી આવે કે તેને આદેશી રકમ આવે, આ પરમાણી હુકમ માુ યાદથી તેણે પછાતો આપા પછી જીનણ કરતા એમ કસમ કરવામાં આવેલો હતો કે પ્રતિવારીના માનવમાં એમ ફરી કે તે બધરીને પરગુણ છુા છે અને એમ હોય તે તેનું કંઈ યુનોઇડ રીધા નથી. [પુનર્જાઈ હાઈ કોર્ટ રીપોર્ટ કોર્ટીન કોમીશ વાં ૧ પાને ૧૦). ફરીમા રીમાં આ કસમ પરમાણી તહેમતના કસમમાં જોરના કાપીએ રાજાના આર્થિક તે અમલદારના સેસન બંડને રક કરણ જે હાઈ કોર્ટ મંજુર રાખી શોધા રક ફરી (પુનર્જાઈ હાઈ કોર્ટ વાં ૨૬ જુન સને ૧૮૬૮.) ૬૫૪ ૪૬૦ પરમાણીના કોઈ યુનાની કે યુના માણી શોધાય ખોલ કોઈએ માડવી નહીં (ફરીમોનલ પરીશીલ્લર કોડ સને ૧૮૧૨નો આક્ટ ૧૮ કામ ૪૪) અને આ પરમાણી બધરીના ધણી

ન કરી આપવામાં આવે તો તહેામત રૂ ૨૨ કરી મુકવો. (સંદર્ભ કલમ ૪૫) પણ તે બધરી એકવાર માડેલી ફરીઆદ તેના મરવાથી પુરી થતી નથી (મરણમ હાઈકોર્ટ અપેલા ૪ પા ૪૫).

છીનાળાની ફરીઆદ આના ધણી વગર કીંવા તે છીનાળુ કરતી વખતે જોના હવે હોય તેના વગર બીજાથી થાય નહો. કરોમીનસ કોઠ કાઢ કલમ ૪૦૮ છીનાળા કેસમાં આ તેના ધણી વીરુધ્ધ પુરાવો આવી રહિ, ફીલ્ડ પાઠ ૮૫ આ કાગલાની ૧૫ ડીઝેનર નોયમ છીનાળાને સગતા નથી તે માહોમતે માડીવાળી શાકશ, પણ સાથે થયા પછી નહી. ૨ ડિ ૧૯૦૨ (અસાહબદ) પાઠ ૩૩૮ છીનાળાની ફરીઆદ થા પછી ધણી મરી જાય તો ધણુ કરોતે તે ફરીઆદનું કામ બંધ પડતું નથી. કોઠ ૦૫૧૦ પાઠ ૩૪૨ આ કલમ પરમાણુનું તહેામત સખોત કરાવતી વખતે જો આ પે છીન છુ કરવામાં આઠવું હોય તે ખોતે કવધ સર્જ જવામાં આવતી ન હોય તે તહેા તથા ૬૧૨ ૪૯૮ મી કલમનું તહેામત આવી રહિ નહીં, ધણુએ જ્યારે આપ આકા ૧૫ કુમાં હોય ત્યારે છીનાળુનું તહેામત આવી રહિ નહીં ૪ વીઠ રીઠ ૫૦ ૪૧ ૧૧ની આને છીનાળુ કરતા કાઢ સખમે જોઈ હોય, અને તેથી યુસામાં આવી તે નેને તેણે મુઠી નાખી હોય તેને માટે જનગ દગ નીકાસરી રાજ્ય થઈ હોય તે પછુ મેમાણુ કરનાર ૬૧૨ તે આ કલમ પરમાણુ કામ ચલાવી રહિ છે કલકતા હાઈકોર્ટ ૫ ડીઝેનર સને ૧૮૭૩ છીનાળાના કેસમાં પરવેરા સાખીત થયા જોઈએ; એ પરવેરા ૧ બળાતકાર સહિતમાં જોઈએ છે; તેવે જોઈએ, બની છીન જાના કેસમાં પ્રવેશ રામ જોઈએ કે છીનાળુ કરનારે તે આ અમુક રાખસની પાછો છે એવું જાણિયુ તણુ જોઈએ એવી કઈ જરૂર નથી, તે પરણિમો છે એવુ તે જાણિ મિડેસ બસ છે કલમ ૪ હાઈકોર્ટ ૧૫ ડીઝેનર સને ૧૮૭૩ આ કલમ પરમાણુ જે સખર્મ હોય તહેામત માવડું હોય તે સખરા જો આ સાથે છીન છુ કરવનુ કહેવામાં આવતું હોય તે આ ૧૫ નાત રીત પરમાણુ નાતર કમાવું કહે તે એવે વખતે કારતેને એવુ જ જોવાનું કે ક નાતર કરતો વખતે તે આ અમુક જાગુની પરણિ અસતરી છે એવુ ફરી નીરાક હપણાથી જાણતો અથવા માનતો હતો કે નહી. જો તેમ હોય તો તહેામત રહી રહિ નહી. ૫ મુ. હા. રી. પા. ૧૦ (ફીલ્ડ રી.) આ કલમ પરમાણુના તહેામતમાં અસ રો પરણિમો છે એવું પુરી રાતે જાખીત થવું જોઈએ, કલકતા હાઈકોર્ટની કુખમે-બેના રાવ. તાઠ ૮ ડીઝેનર સને ૧૮૭૩ જે રાખસે પેતાની અસતરી સાથે બીજા કાઢ એ છીન છુ કરવાની ફરીઆદ કરી હોય તેનો ૬૧૨ રીવનીમાં ગુજરાતી લેનાની પણ ફરીઆદ થઈ રહિ છે. મહીસુરના જુડીશીઅલ કમીશનરની એડીસ. તાઠ ૨૦ જનવા રી સને ૧૮૮૦

૪૯૮. જે આ કાઢ બીજા પુરવાની ગો છે, અને તેની આ છે એવું જે માણુ

કોઈ પાત્રો છે અથવા એવું માનવતું ને
 સંભાળી તે ખીને તે પુરુષ પાસેથી અથવા તે
 અથવા સખાલામાં તે જો હોય તે સખા પાસેથી
 જો સંભાળાને અર્થ તથા એક પ્રિયથી કે તે જો કોઈ રાખતીની સાથે જો
 જો તે કોઈ અગત્ય નેને પ્રિયથી ગતિથી અથવા જો રાખે તે તે
 અથવા સંતોષુ તથા સુખીની એમના અને તે પુરુષની કેદની અથવા કેદની
 ની રીત કરવામાં આવશે.

ટીકા,

આ કથન મુજબ સખા જ્યાંને યુગે જો કે એક પાસે પુરુષને એ જોવામાં
 જાય અને વળી જાયડો તેના કહેવાથી તેની સાથે જાય તે પાસે થાયે રાણી વી
 કુમારસખાની અદરાસ હાથ કોરડાના હાથમાં થા. ૧ પાને કહ્યું) આ કથન મુજબ
 ખતનામાંની ફરીઆદ રકત તે પાસેની મહત્તી અથવા તેના તરફથી તે પાસેની સખા
 રાખનાર સખાસ કરી રાકે કરીમાંના પરીણીતરકાદ કથન ૪૭૯, સને ૧૮૧૧ ના આ
 ૧૮ કથન ૪૫)

બાબ ૨૧ એ.

આખર લેવા બાબત.

૪૭૯ ને આજુસ એ લેવા અથવા વાંચવાને પ્રિય રાખેલા સખાથી અથવા કોઈ
 આખર લેવી. | જો તે કે આજુથી કોઈ રાખતીની બાબત કોઈ આજુપાસે અથવા
 પરગટ કરે એક પ્રિયથી કે તે આજુથી તે સખાસની આખરને હાની પહેલાડવા અ
 થવા હાની પહેલાડવા એવું જાણીને અથવા એવું માનવતું થાય છે તે તેણે તે રાખતી
 ની આખર સોધી એક સમજતું થાય નીએના અથવાથી મથેની બાબતોમાં એક સ
 મજતું નહીં.

પ્રમાણ ૧ એ—કોઈ મુએલા રાખતીની કોઈ કોઈ આજુપાસે એ આખર લે
 ની થઈ રાકે જો તે આજુપાસે એવા હોય કે તેથી તે રાખતી જાય તે તેની આખ
 રને હાની પહેલાડવા એક પ્રિયથી તે આજુપાસે એવા કે તેથી તે રાખતીના કુદ
 ને અથવા પાસેના ખીજ સખાએને મજૂ માટે.

પ્રમાણ ૨ એ—કોઈ કોઈની અથવા મંડળી અથવા મનુષ્ય સમુદાય વીસે કોઈ
 રાખ મુએ એ આખર લેવી થઈ રાકે.

પ્રમાણ ૩ એ—અજુથીક રીતે અથવા વાગેલાની રીતે મુએ આજુપાસે આખ
 ની થઈ રાકે.

પ્રમાણ ૪ એ—જો આજુપાસે પાતેજ અથવા દ્યારે તરે ખીજાની તરફ
 સની નીતો અથવા પુખી વીસે હલકો વીચાર લેવાન ન કરે અથવા જે રાખ

કોઈ સંવચનિક વીસવ સંખ્યા સરકારને અરજ કરવામાં આવ્યા કોઈ સારવ
નિક વીસવ સંખ્યા એક મહત્તી મેળાવાની કરવામાં જીવર સડી કરવામાં આવ્યા તે
મહત્તીમાં જ્યાં આવ્યા તે મહત્તીમાં જરૂરમાં આવ્યા તે કોઈ આવરવ મહત્તી
કોઈ સમા કોઈ કરવામાં આવ્યા તેમ સામીલ થયા આવ્યા જે જમનું કામ સર
રીતે આવાવામાં કોઈને શરદે કોઈ એવી કોઈ જમને કોઈ જનેવારની તરફ રાખત
માનવા આવ્યા આવવામાં જે ની આસ સંખ્યા સુવરુદોથી ખાતમે તે આવવી આવ્યા

સાતમા આપના રાખના

(૬) જો એક પુસ્તક પરથી

મેરુરી બરેમુકે માટે જ મરુતુરી

મતનો મરુતુસહોનો મોઢિયે "હવે જો

આ આપનારમા રાખના થાય છે કેમકે જ બખત

ના પુસ્તકમાંજ તજર આપતી જ ની આપર બાખ

(૭) પાંચુ જો તે એમ કહે કે "જુ પુસ્તક

જોઈને મને કઈ આપનારમા માગુ નથી કેમકે તે બાખ

અ આ આપનારમા રાખના થને નથી કેમકે જ ની આપર બાખ

માથે તે જ ના પુસ્તક ઉપર આપના રાખતો આપીપરાય તરી

સાતમા આપનાર—જો રાખસને કઈ બી વ રાખનાનો ઉપર

જો રાખસનો બીજા મ કઈ આપનારમાર હોય આપના તે બીજા રાખસની

ખાતી ઉપર કાપના પર કઈ કાપનાર કરારમાંથી નોકરનો આપનારમાર હોય

મ કઈ આપનારમાર છે તેથી ખસ જો આપનારને તે કાપનાર આપનારમાર થ જે

સુપુત્રીથી તે બીજા સખ આપનારમા તે બીજા સખસની થાય સખથી સુપુત્રીથી કઈ

તે કાપનાર કાપનાર નોકરનો આપનારમાર થ જે

પો' રેનો તે આપનાર લી છે એમ સમજુ તરી.

કવચાન.

જો જોઈ કઈ રાહદની આપના કારના કઈ આપનારની થાય રાખથી સુપુત્રી
થી કાપનાર તે કાઈ ખતનો ઉપરી થતના કુચ તતેના મરુતુમેને મુરુત્રીથી કાપનાર
તે મા આપના બાપ થતના છેકરને બીજા છેકરને ના રાખના સુપુત્રીથી કાપનાર તે
કાઈ મરુતુલ જેનો આપનારમાર મા આપના બાપથી મરુતુ છે તે કાઈ નીરાખનારને બી
જા નીરાખનારને ના રાખના સુપુત્રીથી કાપનાર તે નોકરનો આપનાર કરવા માટે કાઈ
સે. થતાના આપનારને સુપુત્રીથી કાપનાર તે, કાઈ રાખનાર થતાનો પહેલીના કીસીપરને તે
કીસીપરનો કીસીપરની બાખતની કઈ આપનાર પસો મુરુત્રીથી કાપનાર તે તે એ સખના
આ આપનારમા રાખના થાય છે.

આપનાર આપનાર—કાઈ જણ સખસની ઉપર તે કીસીપરની બાખતમાં તે
કાપનાર પરમાણે આપનારમાર ઉપર જો સખસને કાપનાર પાનારે આપનારમાર હોય
ર પમેસ સખસની આપ ખરી મના કઈ પગ સખસની આપના મુરુત્રીથી
જ સુપુત્રીથી કાપનાર તરી.

જુ'તુ એ આપનાર લોરે છે એમ સમજુ તરી.

કવચાન.

આપનાર જ ની ઉપર મુરુત્રીથી કાઈ લોકાપત મુરુત્રી

જો આ કાંઈ જ શકરની સાથે જામત જ ના રોકતી આગળ સુધપુખીથી ફો
આ આ અપવાદમાં સામલ થાય છે.

નવમે અપવાદ—બીજીની આગળ જરૂર કાંઈ આરોપ મુકવો એ આ
કાંઈ સખરી પોતાનો સાથ | મજાવ જણ કીધારે કે તે આરોપ મુકવાર સખરી
અળવવાને સુધપુખીની મુ | થવા કાંઈ બીજા સખરીનો સાથ અળવવાને અપવા
કેહો આરોપ.
રથે સુધપુખીથી તે આરોપ મુકતો હોયતો.

કર્તાત.

(અ) એક દુકાનદાર પોતાના ગુમારાત જાને એ પરમાણે કહે કે
નાહ્યા તેને ન આપે તો તેને કાંઈ માલ તુ વેચીશમાં કેમકે તેના પરમાણીક
મારો બીયાર સારો નથી" હવે જો પોતાનો સાથ અળવવા સહ સુધપુખીથી આ
જ ની કીધાર આ આરોપ મુકવો હોય તો આ આ અપવાદમાં સામલ થાય છે.

(બ) આ એક માલસતરેટ પોતાના કીધારી અમલદારને રીપોટ કરવામાં જ
આગળ જામત કાંઈ આરોપ મુકે હવે સુધપુખીથી લોક કલ્યાણુરથે તે આરોપ મુકવો હો
ય તો આ આ અપવાદમાં સામલ થાય છે.

કસમે અપવાદ—દલાણુથી હોરશીઆર રહેને એવી શુધ પુખીથી કાંઈ સખરીને સુધપ
કાના જે રાખશેને આ | આપવો એ આગળ લેવી ગણ્યા નહી જણ કવારે કે જે રાખ
જો હોય તે સખરીનો શાય | સને તે શુધના આથી હોય તે રાખશેને અપવાદ જે રાખ
કે શાય એવા ધરિદાથી આ | અની રાથે તેનો સખરી હોય એવા કાંઈ સખરીનો શાયદા થ
લોક કલ્યાણુરથે આ | ય એવા ધરિદાથી અપવાદ લોક કલ્યાણુના ધરિદાથી તે શુધ
થી હોય તો.
ના કરી હોય તો.

ટીકા.

નકલ કરવા કાગળ આપવો એ પરમા કરવા બરોબર છે (કાંઈ વાકમ ૨-૫ ને
૨૭૪). ફક્ત સમયના પરજાથી નીંદા કરી કીવા આગળને ગુરુમાન પહેલાણુ એમ
તુ નથી કે જેથી કામે માલે (મદરાસ હાઈકોર્ટ તા. ૭ જાનેવારી સને ૧૮૯૧ નંબર
૩૫૨-૧૮૯૫ વાકમ ૫ પારે ૪) કેહ ગેરવાજીની ટીકા કરી તે જાપાનના હપાવે
વરતમાન પતરમા પરશીય કરે તો તે ગુરુમાનોત્રી જવાબદાર છે (પ્ર. હાઈકોર્ટ તા. ૩
મી જાનેવારી સને ૧૮૯૧ નં. ૩૮૫ સને ૧૮૯૪ નેટોવ એપીલીયન સને ૧૮
૬૦) જરામણુ માતીના કીવા પેતાની ભત્રાના ધરમ-સંજાથી જે વાતથી
છે તે વાત બીજે પોતાના સેજતી જરામણુ માતીના અબીપરામ શે છે
થી કાંઈ જામણુ પોતાના એજતી જરામણુને જે કાગળ લખીને મેકલ્યો
થીયે અને કાલ વચર લખેજો છે માટે તે કાગળ કમમ જલ્લ ના અપવાદ
નામે આવે છે માટે સીક્ષા ૨૬ કરી (મુખર્દી હા. ૦ તા. ૭ મી આગસ્ટ ૧૯
૮ પાને ૧૧૮) એક પાંચીશના ધરમપેકરને જરામણુના નામને રાખ્યા કે

મેં જાન્યે કે નહીં તેના તપાસ કરવા મોકલવામાં આવ્યો તેણે એ
 જાત બુદ્ધિ છે અને જામના વાણીઆઓ હવે જાણવાથી તેને શીક્ષા છે
 છે તેણે એવું જાણીશું કે જામના તપાસથી અને એવું માલમ પડ્યું કે વાણીઆના ઘર
 માં જે બાધીઆ છે તેઓમાંની વરજીનાય કાચે એક જે રાત રહી નથી એવી વાણી
 જામડાં છે એ જામના કરાવવામાં આવ્યું કે તહોમતદારે વાણીઆઓની અમરાતરીઓનો
 આખરે લેવાનો ડુંગર કર્યો, ૧ બે. હા. રી. ૩૪ આ વનમકાડમાં લેવાય અને બે
 હેક્ટા ૩૦ આખરના પાકપ માટે કાંઈ તહોમત પાડ્યો નથી કા. બે. ૩૫. ૩૬૪ કાંઈ
 વહીવટ આવવા મુખતીઆર તેના અમરાતરીઓની હકીકત જીવરથી પાતાની વહીવટ (મ
 મિસ્ટ્રી તકરાર) માં વગર કપડે કાંઈ જેર આવડે થાય એવી હકીકત લખે તે આ કસમ
 ના અવવાદ ૪ મા વરમાણે તેના અવાવ થાય છે પણ જે એવી હકીકત તેને મળી નહો
 વુ અને હવે જ્યાં એવી હકીકત લખે તે તેના અવાવ થતો નથી ૨ અ. હા. રી. ૦ પાને
 ૨૭૪ પાતાના જીવરના કુકમથી કાંઈ રિપોર્ટ કરવામાં આવે તેના બીજા રાખણી વીરમ
 વગર કપડે અને વાળખી રી. તે કાંઈ તહોમત આવે એવું લખે તે આ કસમના ૪ મા
 અવવાદ ૩૦ વરમાણે તેના અવાવ થાય છે ૧૪ બી. રી. પાને ૨૨. તહોમતદારે હરીઆરીની
 જેર આવડે કરવાથી હરીઆરીને કાંઈ ખરેખર તકરારન વચ્ચે કુલુ નોંધમે એમ કાંઈ
 હકીકત જે જોઆખરનું કરત-કરક હોય તેથી હરીઆરીને હાની થયો એવું તે લખ્યું તે આ
 થવા માનતા હોય તેવું સહે આરી સને ૧૮૭૪ અ. હા. આવા ડુંગર મહિમરિ
 જાણી શકાય નહીં ૧ બે. હા. રી. મુ. પાને ૧૫૮ એક વરમાણે પાડોસના કાંઈ
 વરમાણે કાંકોને પાતાના અને પાતાના જામના અમરાતરીઓ કાંઈ વારાની જામ
 શો હકીકત મિજવનને મળ્યો કાંઈ કાગળ નીસકપડામણથી લખીયા હોય તે તેના બેચાવ
 આ કસમના અવવાદ ૮ અને ૧૦ વરમાણે થાય છે ૮ મુ. હા. રી. ૦ પાને ૧૪૧ (હા
 કારો) આ કસમ વરમાણે ડુંગરના તહોમતની તકનીક આ કસમમાં જતાં ૧૨
 માણે થાય એ જામવ અંગે કાચકામાં જતાં ૧૨માણે તકનીક થાય નહીં. ૧૪ બી
 રી. ૦ પાને ૨૭ એક રાખણી આવડે હાની થાય એવા કાંઈ તહોમત લખીને કાંઈ
 કાંઈ અરજી આવવામાં આવે એવી મતલબથી કે કારકમાં તે વચ્ચેથી વાણી
 તે લખે તહોમતદારના આ કરતથી તેણે તે અરજી જાણી હોય એવો અવધ થાય
 બી. પા. ૨૭ પાતાના શીકરાના અવાવ અરજી જાણ કાંઈ જેર આવડે થાય એવું
 હોય તે તે તેણે મુખ બુધીથી મિલકાત રાખીત કરતાં મુખો આ કસમના અવધ વરમા
 ણે ડુંગર કરે છે ૮ બી. ૧૦ પાને ૪૫ હવેશ જાવથી કાંઈ જોડે આવેલ જાવવામાં આવે
 તે તે આવડે લેવાનો ડુંગર થાય છે ૨ બી. રી. પા. ૩૦ આખરે લેવાનાં કેસમાં આવડે
 જાવ એવી મતલબના મુખનો કાગળ ૨૫મ રસને અમુક કેસો મોકલવામાં આવ્યા ૪
 તે એવી જાખની આવવામાં આવે તે એ વરાતમાં તે કાગળ પરસીય થયો એવું મુખ
 નોંધમે. ૫ બી. ૧૦ રી. ૦ ૪૪ હરીઆરી નીચકોમનુ માણસ હોય જાણ તેની કંપર એ

અથવા ફક્તની અથવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં
 અથવા કોતરેલી વસતુમાં આપણે એવા જેવી કંઈ આપણ
 અથવા } એવું બાણીને જે માણસ તે વસતુ જેમ અથવા તે જે
 થયો } થવા માટે તેને એ વસ્તુની મુલ્ય સુધીની આશાને ફક્તો અ
 થવા એ બંનેની શીક્ષા કરવામાં આપશે.

બાળ રૂઝો.

સાપરાધ ધમકી, તોરસકર તથા કુપ બાળન.
 ૫૦૩ જે સખસ કાઢી બીજા સખસને તેના સરીરને આપણને અથવા બીજાને કા
 સાપરાધ ધમકી. | કં નુકસાન કરવાનો અથવા જેની સથે તે બીજા સખસને સખ
 હોય તેના સરીરને અથવા આપણને કાઢી નુકસાન કરવાનો કર રખાડે એ
 જે તે સખસને ગાળાટ પેદા થાય, અથવા તે કર અમલમાં ન આવે
 કામ કરવાની તેની કપા પરમાણે ફરજ ન હોય તે કામ તે સખસ
 જે કામ કરવાનો તેના કાપડા પરમાણે હક હોય તે કામ કરવામાં તે સખસ
 તેણે સાપરાધ ધમકાનો ઝુનો કરશે એમ સમજવું.

પ્રથમે—જે પ્રવેશ સખસની સથે જે સખસને સખાધ હોય તે
 પ્રવેશ સખસની આપણને નુકસાન કરવાનો કર રખાડવા તે આ કસમમાં થા

ફક્ત.

બ એક દીવાની મુકદ્દમો અસાધનો બધ થાય એવા હેતુથી અ બને હ
 તક કર બાળી નાખીશ તે અ સાપરાધ ધમકાનો ઝુનો તકરીર
 સમજવું.

શીક્ષા

કાલિ સખમના કાપડ જે કરીઆ અથવા તેહાગર આવેસર રં તે મુક
 રીઆ અથવા તેહામનની ધમકી આપવી એ ઝુનો નથી (પ્રખાઈ કરાજી)

મહાત્માના કલ્પના કરવામાં લેવા કલ્પ કરવા કે કલ્પન પછી કરવાથી એ કરવેસર હોતે મહાત્મા આપણો યુનિયન નથી કરાવ્યું કે તે કલ્પમાં નુકસાન કરવાની ધમકી આપી નથી ને ખોટો કલ્પ વ્યવસ્થા થતો નથી ને તે યુનાની શિક્ષા બેર અપીલ કોરડે તે બાહ્ય રાખી છે તોપણ હરકત નહીં હાઈ કોરડે પાતાનો સાધારણ અખતીઆર ચલાવી શિક્ષા રદ કરી. (પ્રજાપદ હાઈકોર્ટ તા. ૦૧૩ જુલાઈ સને ૧૯૭૧ પા. ૮ પા. ૧૭) એ સંખસ એક પ્રજાપદની અસતરોના બાંધને બેર મથો. અને તેને કલ્પ કે મને સમજાવે મોકલ્યા છે અને જો તારી બેનમે મારે ઘેર નહીં મોકલેતો તને છ મહીનાની સજા કરાવીજ તેમાં કરાવવામાં આપ્યું કે આ કાવદામાં બધી જો વળાવ્યા બતાવી છે તે પરમાણેનો આ બધ નથી. મારે તેણે કલ્પ યુનિયન કરવો નથી. ૮ પ્ર. હા. રી. ૧૨૬૮ ૧૦૧ (ફેબ્રુઆરી).

૫૦૪ જે માણસ ધરાધારી કલ્પ સંખસનો તીરસકાર કરોને તેને કોઈ જીવન કોઈ સમુદ્ધાનનો બંધ કરવા એવા ધરાધારી કે તે કોઈને બીધે તે લોકની સુઝેદમાં બંધ ના ધરાધારી બાણી એક જ કરે અથવા કલ્પ બોલો યુના કરે અથવા એમ બાણીને ને કલ્પનો તીરસકાર કરે કે તે સંખસ તે કોઈને બીધે લોકની સુઝેદમાં બંધ અથવા કલ્પ બોલો યુનિયન કરશે એવા સંખસ છે તે માણસને બે વરસની પ્રુલ સુધીની બેમાં ના જમે તે પરકારની કેદની અથવા કેદની અથવા એ બેનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૫૦૫ કલ્પ વાત અથવા અથવા યુમ જે માણસ બેડી બાણીને કોઈ તે માણસ તે બંધ અથવા રાજ્ય વીર } અથવા અથવા ૧૨૩૨ કરે એવા ધરાધારી કે રાણીની જમીન }
 કે કલ્પ યુના પછે કરવા } ૧૨ની અથવા દરોઅઈ ફેજ મહિલા કલ્પ આદેસર એમ }
 ના ધરાધારી બેડો યુમ } ૧૨ અથવા અથવા બંધ કરે અથવા એવા ધરાધારી કે }
 અથવા વા. }
 લોકોમાં બધ અથવા ધરસાદ પેંદા થાય અને તેણે કરીને કે કલ્પ સંખસને રાજ્ય વીર અથવા લોકની સમ પાની નીરે કલ્પ યુનિયન કરવાનું મન થાય તો તે માણસને બે વરસની પ્રુલ સુધીની બેમાં ના જમે તે પરકારની કેદની અથવા કેદની અથવા એ બેનેની શિક્ષા કરવામાં આવશે.

૫૦૬ જે માણસ સાપરાધ ધમકીનો યુનાઈ કરે તેને બે વરસની પ્રુલ સુધીની બે સાપરાધ ધમકીના યુનાની } મા ના જમે તે પરકારની કેદની અથવા કેદની અથવા એ બં }
 શીક્ષા } નેની શીક્ષા કરવામાં આવશે અને અગર બેત અથવા મા }
 જો તે ધમકી મોટી અથ } હાંબવા કરવાનો અથવા આગળથી કે કલ્પ મીલકતનો નાશ }
 વા મહાબળા પછે કરવા } કરવાનો અથવા માનની કે સમુદ્ધારની અથવા સાત વર }
 નીક્ષેપ તો. }

ની મુલત મુખીની કેસની શીક્ષા થાય એવો કોર્ટ યુનિફ કરવાનો અર્થવા કે હું અસન
ની શાયે નબીઆરનો દોશ મુકવાનો કર દેખાડવો હેય તે તેને સાત વરસની મુલત
મીની બેમાના ગમેતે પરકારની કેસની અર્થવા કેસની અર્થવા એ બે નેની શીક્ષા કર
મા આપશે.

ટીકા.

કસમ ૫૦૬ મુજબ છબાર્ડી રામદાસ ઉપર તેના છવનું જોખમ થાય એવો ભય
ખતાથી કાગળ જાખી મોહોડવાનું તોલોખત રાખી મુરતના જડને પેહેલા મુલત મુલત પર
સ ૭ અને ખીજા યુના ખાસ વરસ ૨ ની સખત કેસની શીક્ષા કરો તેમા કરાવ્યું કે કેવી
એ એક જ યુનિ કરશે છે ને જડને એ કસમ વરમાણે શીક્ષા કરી છે સખત કસમ ૫૦૭
વરમાણેની વાદાસ રાખી ખીજા શીક્ષા ૨૬ કરી (મુખાર્ડી હાથકોરક તા ૨૬ સપ્ટેમ્બર ૧૯૬૭
૧૮૬૭ પા. ૧૨.

૫૦૭ કોર્ટ નવામા સંદેશા વડે અર્થવા કર દેખાડવાના સખતનું નામ કે તેનું રહે
નવામા સંદેશાની મારે) વાનું કે. યુ. છુવાવવાની આગળથી તરખીર કરને જે મા
તે સાપરાય ખમકો) બુસ સાપરાય ખમકોનો યુનિફ કરે જેને તે યુનિફ માટે
ઉપસી કસમમા કરાવેલી શીક્ષા થી ઉપરાત એ વરસની મુલત મુખીની બેમાના ગમેતે પર
કારના કેસની અર્થવા ખોજ શીક્ષા કરવામાં આપશે.

૫૦૮ કોર્ટ પાણુ રાખવાની જે વરાનું કરવાની કાચા પરનાણે ફરજ નહી હેય તે
મારી ઉપર ધરાવતી અ- વરાનું જે માણુશ મુખી પુરવક તે સખત પાસે કરાવે અર્થ
જનશા થશે એવો ભયક વા કસમવાની કોશીય કરે અર્થવા જે વસનું કરવાનો તે સ
કસમ કરને કોર્ટ રાખશે) ખસનો ક. વસા વરમાણે હક હોય તે વસનું કરવામાં તેના પા
કસુર કરાવે અર્થવા કસુર કરાવવાની કોશીય કરે અને તે એવી રીતે કે જે વ
મારી પાસે કરાવવાની એ યુનિફકારની ખતમખ છે તે કું નહી કરતો અર્થવા જે વસ
કરવામાં મારી પાસે કસુર કરાવવાની એ યુનિફકારની ખતમખ છે તે કું કરતો મારી
કસુર અર્થવા જેની સ. થે મારો સખત છે એવા કોર્ટ રાખવાની કોષર ધરાવતી અપરસન
મા થશે અર્થવા એ યુનિફકાર કું કરને ધરાવતી અપરસનતા કરાવશે એવો ભય તે શ
ખસના ખતમાં મેસાકો અર્થવા મેસ.ડવાની કોશીય કરીને તે એ વરમાણે કરે તેને માણુસ
મે એક વરસની મુલત મુખીની બેમાના ગમેતે પરકારની કેસની અર્થવા કેસની અર્થવા એ
નેની શીક્ષા કરવામાં આપશે.

કોટ ત.

(મ) અ જ ને આગળ સાંભળા બેસે એવા ધરાવતી કે એક તેને જ. રણે બેસવા
ની જ ની કોષર ધસવતી અપરસનતા થશે એવો સંભવ કૃતપન થાય તો આ કસમમાં
ખીજાન કરશે યુનિ અ એ કીધા એમ સખતનું

(બ) અ જ ને એવી રીતે કરાવે કે નો વ દેખાણું કામ નહી કરે તો કું મા
કોશી ઉકરાએમાના એક ઉકરાનો છાવ તને આપીશ અને તે એવી હામમાં હોય કે
વાતાના ઉકરાનો છવ આપશે તો તેથી જ ની કોષર ધસવતી અપરસનતા થશે

मित्रों! अथ वित्तवत्तं याचते, तदा मयि मे मया कस्यभवा भविष्यति इति विचारः यथा मेने

संगच्छते.

[illegible]

સાક્ષી કરવામાં આવેલા.

૫૧૦ ને માધુસ કરેલી હામતબા છતાં કોઈ જાહેર જગ્યામાં જઈ, અથવા તે જ
 ખુબી ગરીબીમાં સખા, જાખા તેણે વગર રજાએ કબુ કર્યા વીરુધ્ધ હોય એવી કોઈ
 સતી થિ મુનસીબ થયેલી, જ્યાંમાં જઈ મુનસીબને કબુ થાય એવી
 તે કહે તેને એવીસ કરાડની મુલત સુધીની આપણને કાંતી અથવા કસ રાખી
 કાંતી, અથવા એ પાંચેની રીતે કરવામાં આવેલી.

Ans.

આમાં કામગીરી પરમાણુ કંડ ખાસ કરી ચોવીસ કલાકનો ચોથો તરીકો થવી જોઈએ છું.
જાણી શકાય તેવું કે ૧૯૫૪ નું ૮૨૩) કારણે નીચે કરી કુખ કરનાર
ને સીકસા થાય છે તે જ પરમાણુ ભાગનો તથા માંજીવનો નીચે કરી કુખ કરનારને શીક
સા કરવા સહ સૈદ્ધાંતનો કામગીરી ૧૯૫૪ નું ૮૨૩) નો આધાર યુ
નાઇટેડ નેશન્સને ૧૯૬૭ ના આઈક ૭ થી ૧૫૦ કંઈને તે ના આઈ ૭ નો રીવિસ ૮ ની
કે ૫ થી નીચે.

जाल रव भो.

સુના હરવાની કામગીરી બાબત,

૧૧૧ જે યુવાને માટે આ કામદારના સમુદયવારની અથવા કેવી રીતે કરાવી હોય તે યુવાનોને માટે સમુદય ૫ એવો કાઈ યુના કરવાની અથવા એવો કાઈ યુનાઈટ્ડ કામદારની અથવા કંપની રીતે ૧ બાની જે માણુક ફરોશ કરે અને તે ફરોશના તે યુનાઈટ્ડ કરાવીએ તે યુનાઈટ્ડ કરવા તરફ કઈ કામ કરે તે માણુકને તેથી કાચીસને માટે કમલ. રીતે સમયથી આ કામદારના કાઈ સર કરાવ ન કરશે હોય તે વે ઇકાઈ તે યુવાને માટે જે પરકારની કેવી રીતે કરાવી હોય તે પરકારની તથા તે યુનાઈટ્ડ ને કેવી અથવા સમુદયવારની કાઈના માણુક જે યુનાઈટ્ડ કરાવી હોય તેથી અડધી મુદત મુખીની કેવી અથવા સમુદયવારની અથવા તે યુવાને માટે કરાવેલા કેવી અથવા એ પ નેની રીતે કરાવના આપરી.

도원초

(24) यह जो पक्षी काशीने कछ जेवर मेरवाणी काशीस के मनो ते पक्षी काशीस पछी तेने मायस पछे के भाटे कछ जेवर तथा तो तेहि मेरी करवा वरुछ ओ काम कछ

આપીસમાં કંઈ વશનું ન હોવાને કારણે આ તે કારીસમાં પારન પડે તે આ, કમળ
કરમાણે એ તકરીરપાર થયે એમ સમજવું.

રીકા.

કલકત્તો રીક્ષા એમ યુનો કરવાની કારીસ આપી રીક્ષાને કાચક નથી (રેવની) છુ
કારીસમાં એક પે કાંસ જનરમ એનર પોલીસ જનરમ વા. ૨-૫૧. ૨૭૨ મુજબ હા
કારક રીપોરટસ કરોમીનસ કારીસ લાં ૩ પા. ૫૦ ૩૭) તેમજ જે સખરો ૧૨ મા
અથવા ૧૭ મા વાપ મુજબ યુનો કરવાની કારીસ કરી હોય તેને આપાએ મુ
ખ્ય ૫૨૫મ યુનિટાર થવાના સખપથી કમમ ૭૫ મુજબની એ રીક્ષા થઈ રહે ની.
આમાં બને ૭૦૦૦૦ યુનિટાર એકજ વાણે મુજબ રાક્ષા કાચક હોય તેવાજ પસ મે ૬
જિત કાચુછે. (રાણી વાં ૦ યુન.સામી જનજ બોલમસન ૧ થ મદરાસ રોસન સને ૧.૫૫
મુજબ મેરા કરવાનો કારીસ ખોટા વખત કરવાના યુન.ને સ.ર સને ૧૮૬૪ના આકેડ
ની કમમ ૪ નો રકમ ૬ મુજબ કલકત્તો રીક્ષા થઈ રહે કંઈ એ ઠોઠો થઈ ગયા વગર
મંડુક કોજામી એવુ અમલને કે તેના કંઈક ઠોઠો થઈ ગયેથી છે ને તેવુ પુત કરવાની હંદા
કારાથી કનામી હતી પાણુ કદાને ટંબર એ મના અટકાવેયે છે સખપ પીતલકોડ કમમ
૬૦૦ પ્રમાણે યુનની કાસેમ કરવાનો યુનો થતો નથી પાણુ આપી કલકત્તો છતાં કમમ
૨૪૪-૬૦૦ ની સથે કમમ ૫૧૧ પ્રમાણે કલકત્તો યુનની કારીસના અરોપ સાપીત
થઈ રહે છે. (મુ. હાઈકોર્ટ લાં ૨૭ ડેન્જમપર સને ૧૮૬૭ વાં ૪ પા. ૨૭)

એક અમમ બલવના કાચલા કલકત્તો બીડાયેલા મોંધરાના કલકત્તો વારંવાર
અપાવે કલકત્તો હતી તદ્દામતદાર એક મુ જે તેના પે તોઆની અંદર એવે એક કલકત્તો સં
તે કલકત્તો હતો એવો સખોતીમાં હાથ આંધે તેમજ કારાવામાં આંધુ કે તેણે અંધથી
મુજબાન કરવાના યુનની કારીસ કરી વળો તેના કરવામાં આંધુ કે આંધો દુષ્ટાન
કરવાનો યુનો કરવાના કંઈ સંદેહ કે કંઈ સાખસ પારો માલમ પડ્યા હોયતો તેણે એ યુ
નો કરવાનો કારીસ રાખાઓ હતો અને એ કરન સંપુરણ કરવ તરફ તેણે સરખાતે
રો હતો એવુ અમલને પુરવૂછે જસરીસ માંતર આ અતથી જુદો પડયો હતો કે મં
મા. ૨૦ અને ૫૫. એક સખસે એક ખાડો બેઠો તેના મંડુ માલમ પડવાથી એ ખાજક
ખી તજાસ થઈ પોતાના દુગમના કોપર કમ અચાપકામ, અથે તેના કરવાના
તદ્દામતદારે બે ઠો પુરવ્યા બનવાનો કારીસ કરી ૪ અ. હાં ૨૦ પા.

(True Translation
Donaldson Hamilton,
Trans. later.

